

โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้ง
องค์กรภาครัฐ
ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs
ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ
ต่างประเทศ

สสว. ➤

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final
Report)

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม
และสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

เสนอ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

25 ธันวาคม 2556

ที่ปรึกษาโครงการ

รองศาสตราจารย์วินัย

ล้ำเลิศ

ที่ปรึกษาโครงการ

ทีมงานวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา

ล้ำเลิศ

หัวหน้าโครงการ

ดร.ดวงทิพย์

บุญปลุก

นักวิจัย

ดร.ไกลกังวล

บุญปลุก

นักวิจัย

นายธนาชัย

สุนทรอนันตชัย

นักวิจัย

นายพีรพล

เจตโรจนานนท์

นักวิจัย

นางสาวภัทรพร

เย็นบุตร

ผู้ช่วยวิจัย

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	1-9
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
	1.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย และขอบเขตการศึกษา	4
	1.4 แผนการดำเนินงานวิจัยภาคสนาม	8
	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2	ภาพรวม บทบาท และความสำคัญของ SMEs	10 - 36
	2.1 ประเทศไทย	10 - 13
	2.1.1 ความสำคัญของ SMEs	10
	2.1.2 คำจำกัดความของ SMEs	11
	2.1.3 วัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	12
	2.2 ประเทศญี่ปุ่น	13 - 17
	2.2.1 ความสำคัญของ SMEs	13
	2.2.2 คำจำกัดความของ SMEs	14
	2.2.3 วัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	14 - 17
	2.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์	17 - 20
	2.3.1 ความสำคัญของ SMEs	17
	2.3.2 คำจำกัดความของ SMEs	17
	2.3.3 วัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	19
	2.4 สาธารณรัฐเกาหลี	20 - 29
	2.4.1 ความสำคัญของ SMEs	20
	2.4.2 คำจำกัดความของ SMEs	21
	2.4.3 วัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	26

	2.5 สาธารณรัฐฝรั่งเศส	29 - 33
	2.5.1 ความสำคัญของ SMEs	29
	2.5.2 คำจำกัดความของ SMEs	31
	2.5.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	31
	2.6 เครือรัฐออสเตรเลีย	34 - 36
	2.6.1 ความสำคัญของ SMEs	34
	2.6.2 คำจำกัดความของ SMEs	34
	2.6.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs	36
บทที่ 3	เปรียบเทียบนโยบาย กฎหมาย และมาตรการในการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของไทยและต่างประเทศ	37 - 150
	3.1 ประเทศไทย	37 - 62
	3.1.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	37
	3.1.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	38
	3.1.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	45
	3.1.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	47
	3.1.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs	48
	3.2 ประเทศญี่ปุ่น	63 - 87
	3.2.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	63
	3.2.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	64
	3.2.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	71
	3.2.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	79
	3.2.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs	81
	3.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์	88 - 97
	3.3.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	88

3.3.2	ขอบเขตลักษณะโครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	90
3.3.3	วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	94
3.3.4	งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	96
3.3.5	รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs	97
3.4	สาธารณรัฐเกาหลี	98 - 117
3.4.1	ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	99
3.4.2	ขอบเขตลักษณะโครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	102
3.4.3	วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	105
3.4.4	งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	108
3.4.5	รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs	109
3.5	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	118 - 127
3.5.1	ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	118
3.5.2	ขอบเขตลักษณะโครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	121
3.5.3	วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	123
3.5.4	งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	125
3.5.5	รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs	126
3.6	เครือรัฐออสเตรเลีย	128 - 151
3.6.1	ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	128
3.6.2	ขอบเขตลักษณะโครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร	132
3.6.3	วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่	137
3.6.4	งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ	141
3.6.5	รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs	145

บทที่ 4	ศึกษาเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ 151-178 ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยและต่างประเทศ	
	4.1 ประเทศญี่ปุ่น	151
	4.2 สาธารณรัฐสิงคโปร์	154
	4.3 สาธารณรัฐเกาหลี	157
	4.4 สาธารณรัฐฝรั่งเศส	161
	4.5 เครือรัฐออสเตรเลีย	165
	4.6 ตารางสรุปเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กร 170 - 179 ภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ	
บทที่ 5	ประมวลผลการศึกษาและการวิจัยภาคสนาม	181 - 297
	5.1 สรุปประเด็นบทสัมภาษณ์	181
	5.2 ผลสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 1	218
	5.3 ผลสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 2	227
	5.4 ผลสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 3	237
	5.5 สรุปการศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น	242
	5.6 สรุปการศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์	255
	5.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	264
บทที่ 6	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และสนับสนุน SMEs ในประเทศไทย	299 - 313
ภาคผนวก	ก. บทสัมภาษณ์งานวิจัยภาคสนาม	
	ข. เอกสารการนำเสนอศึกษาดูงานประเทศญี่ปุ่น	
	ค. เอกสารการนำเสนอศึกษาดูงานสาธารณรัฐสิงคโปร์	
	ง. ตัวอย่างแบบสอบถาม	
	จ. เอกสารประกอบการประชุมเสนอผลงานวิจัยและรับฟังข้อเสนอแนะ	
	ฉ. รูปประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง	
	ช. รูปประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค	

- ซ. รูปศึกษาคุณงานต่างประเทศ
- ฅ. รูปประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและรับฟังข้อเสนอแนะ
- ญ. รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง
- ฎ. รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค
- ฏ. รายชื่อผู้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยและรับฟังข้อเสนอแนะ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ในอดีตของประเทศไทย ที่เคยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” ในช่วง พ.ศ. 2540 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยจำเป็นต้องส่งเสริม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยการให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีจำนวน มากถึงร้อยละ 99.8 ของวิสาหกิจทั้งหมดของไทย เพราะเป็นหน่วยธุรกิจที่ประเทศไทยมีศักยภาพใน การแข่งขันมากกว่าหน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ และการส่งเสริมดังกล่าวจะต้องเปิดเสรีทางการลงทุน การบริการและการค้า เพิ่มมากขึ้น โดยที่การเปิดเสรีนี้ย่อมส่งผลให้ SMEs ประสบภาวะที่ต้องแข่งขันกับ กิจการค้าทำนองเดียวกันมากยิ่งขึ้น ทั้งระดับภายในประเทศและระดับนานาชาติ ดังนั้น เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันดังกล่าวจึงได้มีการยกพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม พ.ศ. 2543 ขึ้นเป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน รวมถึงมาตรการ เกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ทั้งหลายแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดโครงสร้าง หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง และส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 กำหนดให้จัดตั้ง สสว. ขึ้นเป็นนิติบุคคลที่มีภารกิจในการเป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs หลายประการ ดังปรากฏเป็นประการสำคัญยิ่ง ในมาตรา 16 (8) แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญให้ สสว. เป็นผู้เสนอให้มีการยก ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งย่อมรวมถึงการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ในระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาเป็นที่ประจักษ์ว่าหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้ง สสว. เองก็มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community) หรือในชื่อย่อว่า “AEC” ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ สืบเนื่องจากระยะเวลาเริ่มมีผลใช้บังคับของการจัดตั้ง AEC นั้นใกล้เข้ามาทุกขณะ ซึ่งเป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจก็เพื่อให้เป็น “ตลาดและฐานการผลิตเดียว” ที่จะอนุญาตให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมือ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ได้อย่างเสรี ภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015)

เพื่อกำหนดทิศทางในการส่งเสริม SMEs ของประเทศให้เกิดความเข้มแข็งและเป็นตัวจักรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ นั้น สสว. ได้ตระหนักถึงผลกระทบของ AEC ที่จะเกิดขึ้นกับ SMEs จึงระบุนโยบายการส่งเสริม SMEs ให้เตรียมพร้อมรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นนี้ไว้ในแผนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555 – 2559) ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริม SMEs ของไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของประชาคมโลกในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีส่วนที่สำคัญปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งกล่าวถึงการเสริมสร้างศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศด้วย เพราะการเชื่อมโยงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถรองรับกับกระแสโลกาภิวัตน์และเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน

จนถึงปัจจุบัน สสว. ได้จัดตั้งขึ้นและดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาแล้วประมาณ 13 ปี ประกอบกับสถานการณ์การเข้าสู่ AEC จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs กับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และทำให้ธุรกิจ SMEs ของประเทศนั้นๆ ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฝรั่งเศสและเครือรัฐออสเตรเลีย โดยศึกษาเปรียบเทียบทั้งด้านโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากรัฐในการดำเนินงานขององค์กร การส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐ สำหรับ SMEs และการเปิดโอกาสส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน

การศึกษาดังกล่าว ก็เป็น ไปเพื่อให้ทราบถึงองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในแต่ละประเทศว่าโครงสร้างขององค์กรและการดำเนินการมีลักษณะอย่างไร มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอย่างไร มีอำนาจหน้าที่กระทำการอย่างไร รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐมีลักษณะอย่างไร และสามารถดำเนินการประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ ย่อมเป็นการสมควรที่

สสว. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางของการประสานงานและการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามกฎหมายจะได้มีการศึกษาวิจัยถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทั้งที่ดำเนินการผ่าน สสว. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนว่าตามกฎหมายทั้งหลายได้กำหนดโครงสร้างองค์กร และอำนาจหน้าที่ทั้งหลายขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs มีความซ้ำซ้อนหรือคาบเกี่ยวกันอันอาจไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาขีดความสามารถของ SMEs ในปัจจุบัน เช่น อำนาจหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนคาบเกี่ยวกันของหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพาณิชย์ กับหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

อนึ่ง การที่ในสถานการณ์ปัจจุบันสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือ SMEs โดยมุ่งประสงค์จะฟื้นฟูกองทุนต่างๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน SMEs อยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการกองทุนดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ สภาพอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนยังได้แสดงความประสงค์ให้ภาครัฐจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือ SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาด้านมาตรการทางภาษี และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่เหมาะสม ในขณะที่ สสว. เองก็มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ของกองทุนดังกล่าวก็เป็นไปเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้ประสานความร่วมมือในการให้เงินช่วยเหลือหรือกู้ยืมในการสนับสนุน SMEs อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับสถานการณ์ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการสนับสนุนเงินทุนช่วยเหลือ SMEs ให้เหมาะสมด้วย

เมื่อได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังกล่าวแล้ว ก็จะสามารถนำเสนอการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ 5 ประเทศข้างต้น เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 หรือกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาครัฐในการปรับปรุงองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้มีความเหมาะสมตามภารกิจต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทราบและเข้าใจถึงโครงสร้างขององค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของ สสว. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 องค์กรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านทางหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

2. เพื่อวิเคราะห์กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็งและประสบความสำเร็จโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้ง สสว. และองค์กรภาครัฐของไทย ทั้งนี้ การศึกษาเปรียบเทียบบังคับกล่าวทำให้ทราบและเข้าใจถึงหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐและขอบเขตของลักษณะ โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

3. เพื่อศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายนี้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4. เพื่อทราบและเข้าใจถึง โอกาสและผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อ SMEs ไทย เพื่อให้ สสว. สามารถสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย และขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีผสมผสาน ทั้งการวิจัยข้อมูลเชิงเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม ซึ่งมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในหลากหลายมิติ อันนำมาสู่การตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย และขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. วิจัยข้อมูลเชิงเอกสาร โดยมีการศึกษารวบรวมข้อมูลกฎหมายการจัดตั้ง สสว. กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่น ๆ และแนวนโยบายภาครัฐของไทยที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs รวมถึงบทความวิชาการ บทความวิจัย และรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบสื่อตีพิมพ์และสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนศึกษารวบรวมกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs พร้อมแนวนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยคัดเลือกมาจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ (ซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ) สาธารณรัฐสาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส และเครือรัฐออสเตรเลีย ทั้งนี้ โดยมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทั้งของไทย และของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศดังกล่าว

2. วิจัยภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประชุมระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้ประกอบการ SMEs ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และศึกษาฐานกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็ง จำนวน 2 ประเทศจากกลุ่มประเทศเป้าหมาย 5 ประเทศในข้อ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องอันนำมาสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน ไม่น้อยกว่า 500 ชุด ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ผู้วิจัยได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อให้ได้แหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคที่สามารถได้ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยได้อย่างครอบคลุม ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

(1) กรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) จำนวนไม่น้อยกว่า 200 ชุด

(2) ส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคกลาง โดยแต่ละภูมิภาคจำนวนไม่น้อยกว่า 50 ชุด และจำนวนรวมทุกภาคแล้ว ต้องไม่น้อยกว่า 300 ชุด

2.2 การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ไม่น้อยกว่า 50 ท่าน แบ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนกลางไม่น้อยกว่า 10 ท่าน และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาคไม่น้อยกว่า 40 ท่าน โดยภูมิภาคหนึ่งไม่น้อยกว่า 5 ท่าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) ประกอบด้วย

(1.1) กลุ่มระดับนโยบาย ได้แก่ ตัวแทนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งคณะกรรมการแต่ละชุด รวมจำนวนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 6 ท่าน

(1.2) กลุ่มระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ได้แก่

(1.2.1) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือรองผู้อำนวยการฯ กลุ่มยุทธศาสตร์ รองผู้อำนวยการฯ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ รองผู้อำนวยการฯ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน รองผู้อำนวยการสำนักงานฯ กลุ่มบริหารจัดการ รวมจำนวนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 3 ท่าน

(1.2.2) ตัวแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาวิจัย จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน

(1.3) กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ท่าน

(2) การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคกลาง โดยแต่ละภูมิภาคประกอบด้วย

(2.1) ประธานหอการค้าจังหวัดหรือผู้แทน จำนวนอย่างน้อย 1 ท่าน

(2.2) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือผู้แทน จำนวนอย่างน้อย 1 ท่าน

(2.3) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ท่าน

2.3 การจัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ผู้ประกอบการ SMEs เป็นต้น จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ในหัวข้อ “การดำเนินการโดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน” โดยแบ่งเป็น

การจัดประชุมในส่วนกลางไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง และในส่วนภูมิภาคไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งจะต้องมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมจำนวนไม่น้อยกว่า 50 ราย

2.4 การศึกษาดูงาน ผู้วิจัยจะเดินทางไปศึกษาดูงานด้านกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็ง จำนวน 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐสิงคโปร์

3. ประมวลผลการศึกษา/การวิจัยภาคสนาม/การรับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาครัฐในการปรับปรุงองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้เหมาะสม โดยเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยและของต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษา

4. จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอ เผยแพร่ และรับฟังข้อเสนอแนะต่อร่างผลการศึกษาวิจัย จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วม จำนวนไม่น้อยกว่า 200 ราย

5. จัดทำรายงานผลการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ (รายงานฉบับสมบูรณ์) ซึ่งประกอบด้วย

5.1 ผลการรวบรวมข้อมูลกฎหมายการจัดตั้ง สสว. และกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของไทย และผลการรวบรวมแนวนโยบายภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของไทย

5.2 ผลการรวบรวมกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศพร้อมแนวนโยบายภาครัฐในการเสริมและสนับสนุน SMEs จำนวน 5 ประเทศ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และเป็นประเทศที่ประสบผลสำเร็จหรือมีความเข้มแข็งในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs

5.3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทั้งของไทย และของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศที่ได้ทำการคัดเลือก

5.4 ประมวลผลการศึกษาและการวิจัยภาคสนาม (แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การรับฟังความคิดเห็น การศึกษาดูงาน)

5.5 ผลเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยและต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ ที่ได้คัดเลือกและทำการศึกษามา

5.6 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาครัฐในการปรับปรุงองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs จากการศึกษาวิจัยมาทั้งหมด

1.4 แผนการดำเนินงานวิจัยภาคสนาม

จากวิธีการดำเนินงานวิจัยภาคสนามในข้อ 3.2 ผู้วิจัยได้มีการวางแผนการดำเนินการวิจัยภาคสนาม ซึ่งจะดำเนินการหลังจากการผ่านการตรวจรับงานในงวดที่ 2 ดังนี้

การดำเนินงาน	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน
1. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม		←→		
2. การเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์		←→		
3. การจัดประชุมระดมความคิดเห็น		←→		
4. การศึกษาคูงาน			←→	
5. การประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การจัดประชุม และการศึกษา คูงาน			←→	
6. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และจัดทำร่างรายงานสำหรับการส่งงานงวดที่ 3				←→

ทั้งนี้ แผนการดำเนินงานวิจัยภาคสนามข้างต้น อาจมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดตามความเหมาะสม อันเนื่องมาจากต้องรอผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการการตรวจรับ ในการตรวจรับงานในงวดที่ 2 จึงจะสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการดำเนินงานยังอยู่ภายใต้กรอบระยะเวลาที่ต้องส่งงานในงวดที่ 3 ตาม TOR

1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงโครงสร้างขององค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของ สสว. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 องค์กรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านทางหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

2. สามารถวิเคราะห์กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็งและประสบความสำเร็จ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้ง สสว. และองค์กรภาครัฐของไทย ทั้งนี้ การศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าวทำให้ทราบและเข้าใจถึงหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐและขอบเขตของลักษณะ โครงสร้างขององค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จ

3. ทำให้ได้ผลการศึกษาวิจัยแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4. สามารถสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผ่านการดำเนินงานของ สสว. ได้

บทที่ 2

ภาพรวม บทบาท และความสำคัญของ SMEs

2.1 ประเทศไทย

2.1.1 ความสำคัญของ SMEs

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) เป็นต้นมาจนถึงฉบับปัจจุบัน คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ล้วนกำหนดขึ้นโดยอาศัยหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดให้การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปอย่างสมดุล อันจำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ห้อย่าง “มีเหตุผล” มี “ความพอประมาณ” และเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” สำหรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งโดยเหตุปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ¹

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว การพัฒนาในด้านหนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนาการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise หรือ SMEs) ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในกระแสโลกยุคปัจจุบัน ทั้งด้านเทคโนโลยี การผลิต การจัดการ การตลาด และการเงิน เพราะจากข้อมูลของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Export-Import Bank of Thailand) พบว่า SMEs ของไทย มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทย เนื่องจากผู้ประกอบการทั้งประเทศเป็นลักษณะ SMEs ถึงกว่าร้อยละ 99 และเป็นหน่วยสร้างผลผลิต (GDP) ปริมาณมากถึงร้อยละ 37 รวมถึงนำมาซึ่งการจ้างงานเกือบร้อยละ 80 ของจำนวนแรงงานทั้งประเทศ² ซึ่งจากความสำคัญของ SMEs ดังกล่าว ทำให้มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ SMEs และอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม SMEs ด้วย

¹ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559), 43 – 44.

² ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, *SMEs Analysis*, (กันยายน 2555)

<http://www.thaifranchisecenter.com/download_file/files/group12120120629150654.pdf>.

2.1.2 คำจำกัดความของ SMEs

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545 ไว้เพื่อให้ทราบถึงองค์กรธุรกิจหรือกิจการที่มีลักษณะเป็น SMEs ดังตารางต่อไปนี้³

ตารางสรุปลักษณะของ SMEs

ประเภทกิจการ	วิสาหกิจขนาดย่อม		วิสาหกิจขนาดกลาง	
	การจ้างงาน	มูลค่าสินทรัพย์ถาวร	การจ้างงาน	มูลค่าสินทรัพย์ถาวร
กิจการผลิต	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	51 – 200 คน	เกิน 50 – 200 ล้านบาท
กิจการค้าส่ง	ไม่เกิน 25 คน	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	26 – 50 คน	เกิน 50 – 100 ล้านบาท
กิจการค้าปลีก	ไม่เกิน 15 คน	ไม่เกิน 30 ล้านบาท	16 – 30 คน	เกิน 30 – 60 ล้านบาท
กิจการบริการ	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	51 – 200 คน	เกิน 50 – 200 ล้านบาท

ทั้งนี้ หากจำนวนการจ้างงานของกิจการใดต้องด้วยหลักเกณฑ์ของวิสาหกิจขนาดย่อม แต่มูลค่าสินทรัพย์ถาวรเป็นตามหลักเกณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลาง หรือจำนวนการจ้างงานต้องด้วยหลักเกณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลาง แต่มูลค่าสินทรัพย์ถาวรเป็นตามหลักเกณฑ์ของวิสาหกิจขนาดย่อม กฎหมายให้ถือจำนวนการจ้างงาน หรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรที่น้อยกว่าเป็นสำคัญ

โดยที่กิจการตามลักษณะของ SMEs ดังกล่าว ได้แก่⁴

- กิจการผลิตสินค้า หมายความว่าครอบคลุมถึง การผลิตที่เป็นลักษณะของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท โดยความหมายที่เป็นสากลของการผลิตซึ่งก็คือการเปลี่ยนรูปวัตถุให้เป็น

³ ข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545.

⁴ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, *นิยาม SMEs* <<http://www.sme.go.th/Pages/Define/Define.aspx>>.

ผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ด้วยเครื่องจักรกล หรือเคมีภัณฑ์ โดยไม่คำนึงว่างานนั้นทำโดยเครื่องจักรหรือด้วยมือ ทั้งนี้ กิจการผลิตสินค้าในที่นี้รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม การผลิตที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชน และการผลิตที่เป็นการประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือนด้วย

- กิจการค้าส่งและค้าปลีก หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับการค้า โดยที่การค้าส่ง หมายถึง การขายสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้แก่ผู้ค้าปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม งานพาณิชย์กรรม สถาบัน ผู้ใช้ในงานวิชาชีพ และรวมทั้งการขายให้แก่ผู้ค้าส่งด้วยตนเอง ส่วนการค้าปลีก หมายถึง การขายโดยไม่มี การเปลี่ยนรูปสินค้าทั้งสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้กับประชาชนทั่วไปเพื่อการบริโภคหรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลในครัวเรือน ซึ่งการค้าในที่นี้มีความหมายรวมถึง การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภคด้วย

- กิจการบริการ หมายถึง ความครอบคลุมถึง การศึกษา การสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรมและที่พัก การภัตตาคาร การขายอาหาร การขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน บริการที่ให้กับธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิด และการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

2.1.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

จากสถานการณ์วิกฤตทางเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ. 2540 ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างก็พยายามที่จะผ่านพ้นวิกฤตนี้ไปให้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอาศัยความพยายามในการเร่งส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่มีเป็นจำนวนมากในประเทศไทย รวมถึงยังกระจายพื้นที่ดำเนินกิจการครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของไทย ซึ่งการส่งเสริม SMEs นี้ ย่อมมีส่วนช่วยให้ธุรกิจขนาดใหญ่สามารถประคองตัวจนดำเนินกิจการต่อไป เป็นการช่วยแก้ไขปัญหการว่างงานอีกทางหนึ่งด้วย⁵

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน SMEs ของไทยยังประสบปัญหาทั้งด้านการจัดการความรู้และการบริหารกิจการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เงินทุน แรงงาน กฎหมาย เป็นอาทิ ซึ่งการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในประเทศไทยที่ผ่านมาก็ได้อาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) หรือ เอสเอ็มอีแบงก์ (SME Bank) ธนาคารเพื่อการส่งออก

⁵ วีระศักดิ์ กิดดิภาณกุล, ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายต่อการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง หน้า 24.

และนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ฯลฯ อีกทั้งยังมีหน่วยงานภาคเอกชนที่ให้ความช่วยเหลือ เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs⁶

จากการที่มีหน่วยงานช่วยเหลือ SMEs อย่างหลากหลายจนกระทั่งมีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริม SMEs ที่ซับซ้อนและขาดความเป็นเอกภาพอยู่หลายโครงการหรือกิจกรรม ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐ คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2543 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่พิจารณากรอบทิศทางกรวางนโยบายและจัดทำแผนการส่งเสริม SMEs ตลอดจนทำงานอย่างบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้วย⁷

2.2 ประเทศญี่ปุ่น

2.2.1 ความสำคัญของ SMEs

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อยู่เป็นจำนวนมาก และถือเป็นประเภทองค์กรธุรกิจที่ได้สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศเป็นหลัก โดยจากสถิติในปี 2006 พบว่า สัดส่วนทางเศรษฐกิจของ SMEs ในประเทศญี่ปุ่นคิดเป็น ร้อยละ 99.7 ของระบบเศรษฐกิจทั้งหมด และหากพิจารณาจำนวนแรงงานที่อยู่ในระบบแล้ว ก็พบว่ามีแรงงานที่อยู่ใน SMEs คิดเป็นร้อยละ 69 ของแรงงานทั้งหมด โดยส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 31 จะอยู่ในธุรกิจขนาดใหญ่⁸ ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 53 ของมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมด⁹ ในภาพรวมจึงนับได้ว่า SMEs ถือเป็นองค์กรธุรกิจหลักของประเทศญี่ปุ่นอย่างแท้จริง

โดยหากพิจารณาสัดส่วนของประเภทกิจการ SMEs ของประเทศญี่ปุ่น จะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจค้าปลีก (ร้อยละ 20) รองลงมาเป็นอุตสาหกรรมบริการ (ร้อยละ 18) ธุรกิจที่พักและร้านอาหาร

⁶ จิรพันธ์ สุภณา และวีระพงษ์ มัลย์, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ, Exclusive Journal, หน้า 219

⁷ เพิ่งอ้าง

⁸ Rika Nakagawa. *The Policy Approach In Promoting Small And Medium Sized Enterprises In Japan*, International Business & Economics Research Journal (October 2012, Volume 11, Number 10), 1087.
<<http://journals.cluteonline.com/index.php/IBER/article/download/7254/7323>>.

⁹ Economist Intelligence Unit 2010. *SMEs in Japan A new growth driver?*, (2010)

<http://www.managementthinking.eiu.com/sites/default/files/EIU_Microsoft_JapanSMEs_FINAL-WEB.pdf>.

(ร้อยละ 15) การก่อสร้าง (ร้อยละ 12) การผลิต (ร้อยละ 11) ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (ร้อยละ 7) ธุรกิจค้าส่ง (ร้อยละ 6) นอกจากนี้ที่เหลืออีกร้อยละ 11 เป็นประเภทธุรกิจที่เกี่ยวกับสุขภาพ สวัสดิการ การศึกษา การขนส่ง เทคโนโลยี การเงิน และการประกันภัย¹⁰

2.2.2 คำจำกัดความของ SMEs

การให้คำจำกัดความของ SMEs ในประเทศญี่ปุ่น จะปรากฏอยู่ในคำนิยามมาตรา 2¹¹ ของ Small and Medium-sized Enterprise Basic Act ปี 1999 ที่กำหนดประเภทแยกตามประเภทของกิจการ ว่า

(1) SMEs ซึ่งมีเงินทุนไม่เกิน 300 ล้านเยน หรือมีจำนวนคนงานน้อยกว่า 300 คน โดยอยู่ในภาคการผลิต การก่อสร้าง การขนส่งหรือธุรกิจประเภทอื่นๆ ยกเว้นประเภทกิจการในข้อ (2) และ (4)

(2) SMEs ซึ่งมีเงินทุนไม่เกิน 100 ล้านเยน หรือจำนวนคนงานน้อยกว่า 100 คน โดยอยู่ในภาคการค้าส่ง

(3) SMEs ซึ่งมีเงินทุนไม่เกิน 50 ล้านเยน หรือจำนวนคนงานน้อยกว่า 100 คน โดยอยู่ในภาคการบริการ

(4) SMEs ซึ่งมีเงินทุนไม่เกิน 50 ล้านเยน หรือจำนวนคนงานน้อยกว่า 50 คน โดยอยู่ในภาคการค้าปลีก

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้มีการกำหนดนิยามขององค์กรขนาดเล็ก (Micro Company/Small Business) เพิ่มเติม ซึ่งหมายถึง กิจการทั่วไปที่มีคนงานไม่เกิน 20 คน (หรือกรณีภาคการค้าหรือบริการให้หมายถึง กิจการที่มีคนงานไม่เกิน 5 คน) ไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกันอีกด้วย

2.2.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

หากจะพิจารณาพัฒนาการของนโยบายการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นนั้น มีพัฒนาการมายาวนาน โดยสามารถแบ่งช่วงเวลา ออกได้เป็น 6 ยุคด้วยกัน¹² โดยสรุปได้ดังตาราง

¹⁰ Ibid

¹¹ Small and Medium Enterprise Agency, *Small and Medium-sized Enterprise Basic Law : CHAPTER 1 GENERAL PROVISIONS*, (2013) <http://www.chusho.meti.go.jp/sme_english/outline/08/01_01.html>.

ตารางยุคช่วงระยะเวลาพัฒนาการของนโยบายการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศญี่ปุ่น

ระยะที่/ปีค.ศ.	ชื่อยุค	ลักษณะการดำเนินการที่สำคัญ
1 (1945-1954)	ยุคแห่งการปฏิรูปและเริ่มต้นนโยบาย SMEs	1. จัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Agency (SMEA)) ในปี 1948 2. จัดทำและปรับปรุงด้านต่างๆ เพื่อรองรับนโยบายการส่งเสริม SMEs ได้แก่ ด้านการเงิน การรวมก่อตั้งองค์กรธุรกิจ การให้คำปรึกษาและคำแนะนำในธุรกิจของ SMEs
2 (1955-1962)	ยุคแห่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจช่วงต้น	1. ดำเนินนโยบายในการแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อน ความได้เปรียบเสียเปรียบ และช่องว่างระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่ และ SMEs 2. ขยายขอบเขตของกฎหมาย และมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุน SMEs เพิ่มขึ้นเนื่องจากยุคแรก 3. การออกกฎหมายคุ้มครองผู้รับจ้างช่วง
3 (1963-1972)	ยุคแห่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจช่วงปลาย	1. การออกกฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ในปี 1963 2. การส่งเสริมเพื่อยกระดับ SMEs ให้ทันสมัย 3. ระบบกองทุนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ SMEs 4. การขยายวงเงินทุนจดทะเบียน SMEs
4 (1973-1984)	ยุคแห่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคง	1. การจัดการด้านความรู้ และทรัพยากรต่างๆ ที่เกี่ยวกับ SMEs 2. จัดตั้งสถาบันเกี่ยวกับการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก 3. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลทางธุรกิจขนาดเล็ก 4. จัดตั้งศูนย์ข้อมูล SMEs ในระดับภูมิภาค
5 (1985-1999)	ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงช่วงที่ 1	1. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการรวมตัวในอุตสาหกรรม

¹² ปรับปรุงจาก Small and Medium Enterprise Agency, *Japan's SME Policies in Relation to the Country's Economic Development*, (2013) <http://www.sme.ne.jp/policies/01_hensen/index.html>.

ระยะที่/ปีค.ศ.	ชื่อยุค	ลักษณะการดำเนินการที่สำคัญ
		2. กำหนดมาตรการสนับสนุนการเริ่มต้นธุรกิจและธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ 3. กฎหมายที่กำหนดมาตรการชั่วคราวในการส่งเสริมการประกอบการทางธุรกิจที่สร้างสรรค์ของ SMEs
6 (1999-ปัจจุบัน)	ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งที่ 2	1. การแก้ไขกฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ในปี 1999 2. การพัฒนา การส่งเสริมความหลากหลายและสร้างความเจริญเติบโตอย่างแข็งแกร่งให้แก่ SMEs 3. การส่งเสริมนวัตกรรมทางธุรกิจและการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ๆ 4. การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการในด้านพื้นฐานของ SMEs 5. การปรับตัวของปัจจัยต่างๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

จากยุคช่วงระยะเวลาข้างต้นจะเห็นได้ถึงพัฒนาการในการส่งเสริมนโยบายเกี่ยวกับ SMEs ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการออกกฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ในปี 1963 ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขในปี 1999 ถือเป็นกฎหมายที่มีส่วนผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเจริญเติบโตจนกลายเป็นองค์กรทางธุรกิจที่สร้างรายได้ทางเศรษฐกิจหลักให้แก่ประเทศ โดยมีการกำหนดหลักการพื้นฐาน นโยบายพื้นฐาน และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจนทั้งของรัฐและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ และคุณภาพชีวิตของผู้คน

นอกจากกฎหมายข้างต้นแล้ว กฎหมายอีกฉบับที่มีความสำคัญในการกำหนดองค์กรภาครัฐที่จะทำหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ก็คือ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Agency (SMEA)) ในปี 1948 ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักที่ดำเนินนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ

เป็นองค์กรที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นองค์กรหลักในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของประเทศไทย

2.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์

2.3.1 ความสำคัญของ SMEs

วิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs) เป็นหน่วยประกอบการทางเศรษฐกิจที่แพร่หลายมากที่สุดในประเทศสิงคโปร์ โดยที่จำนวนกว่าร้อยละเก้าสิบเก้าของผู้ประกอบการ (บริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือรูปแบบธุรกิจแบบอื่นๆ) ในสิงคโปร์จะเป็น SMEs ซึ่งเป็นผู้จ้างงานสำคัญที่จ้างแรงงานถึงร้อยละเจ็ดสิบของอัตราการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ และเป็นภาคธุรกิจที่สร้างรายได้มวลรวมใกล้เคียงกับครึ่งหนึ่งของรายได้มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของประเทศทั้งหมด

2.3.2 คำจำกัดความของ SMEs

SMEs ในประเทศสิงคโปร์ เป็นรูปแบบของการประกอบธุรกิจอย่างหนึ่งที่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดสถานะไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงอาจอยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้ กล่าวคือ อาจอยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยบุคคลคนเดียว (Individual Proprietorship) กิจการห้างหุ้นส่วน (Partnership) หรือบริษัทจำกัด (Limited Company)

ด้วยเหตุที่ประเทศสิงคโปร์ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่นำมาปรับใช้แก่กรณีการส่งเสริม SMEs โดยตรงเป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงไม่มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการ โดยกฎหมายของ SMES แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม แม้ไม่มีการกำหนดคำนิยามที่เป็นทางการของ SMEs เอาไว้ แต่อาจพบคำนิยามนี้ในกฎหมายอื่น อันได้แก่ คำนิยามที่ปรากฏอยู่ในกฎกระทรวง “Competition (Fees) Regulations 2007” ซึ่งออกตามความของมาตรา 93 แห่งรัฐบัญญัติว่าด้วยการแข่งขัน ค.ศ. 2004 (Competition Act 2004) โดยคณะกรรมการการการแข่งขันสิงคโปร์ (the Competition Commission of Singapore) ตามความเห็นชอบจากกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม

มาตรา 2 (1) แห่ง “Competition (Fees) Regulations 2007” ได้ให้คำนิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไว้ดังนี้

“Small or medium sized «enterprise” means an undertaking

(a) having an annual sales turnover of not more than \$100 million; or

(b) having not more than 200 employees”¹³

คณะกรรมการการสร้างสรรค์มาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม หรือ Standard, Productivity And Innovation Board (SPRING Singapore) ของสิงคโปร์ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “คณะกรรมการ SPRING” และเรียกหน่วยงานว่า SPRING Singapore) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ SMEs โดยตรงได้นำเอาคำนิยามนี้ มาใช้เป็นหลักเกณฑ์การจำแนกวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หลักเกณฑ์การเป็น SMEs ของคณะกรรมการ SPRING ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีลักษณะเดียวกับคำนิยามที่ปรากฏในกฎกระทรวง Competition (Fees) Regulations 2007 โดยถือว่า SMEs คือ 1) วิสาหกิจที่มีรายได้จากการขายประจำปีไม่เกินกว่า 100 ล้านดอลลาร์ หรือ 2) วิสาหกิจที่มีลูกจ้างไม่เกินกว่า 200 คน

ทั้งนี้ คณะกรรมการ SPRING ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ SMEs ที่สามารถได้รับการสนับสนุนการประกอบธุรกิจจากคณะกรรมการ SPRING เป็นประการที่ 3) คือ ต้องมีส่วนถือหุ้นโดยคนสิงคโปร์อย่างน้อยร้อยละ 30 ของหุ้นทั้งหมดด้วย คณะกรรมการ SPRING ได้กำหนดหลักเกณฑ์นี้ขึ้นมาใช้นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2011 เป็นต้นมา¹⁴

ก่อนหน้านี้ คณะกรรมการ SPRING ได้เคยกำหนดหลักเกณฑ์การเป็น SMEs เอาไว้แล้วเช่นกัน โดยกำหนดให้ต้องเป็นวิสาหกิจที่มีสินทรัพย์อย่างน้อยร้อยละ 30 อยู่ในสิงคโปร์ มีสินทรัพย์คงที่ไม่เกินกว่า

¹³ “วิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง หมายถึงผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ ที่

(ก) มีรายได้จากการขายในแต่ละปี ไม่เกินกว่าจำนวน 100 ล้านดอลลาร์ หรือ

(ข) มีลูกจ้างไม่เกินกว่า 200 คน”

(แปลโดยผู้เขียน)

ทั้งนี้ รัฐบัญญัติการแข่งขัน ค.ศ. 2004 ได้ให้ความหมายของ “Undertaking” ไว้ว่าหมายถึง “any person, being an individual, a body corporate, an unincorporated body of persons or any other entity, capable of carrying on commercial or economic activities relating to goods or services.”

¹⁴ โปรดดู <http://www.spring.gov.sg/NewsEvents/PR/Documents/Fact_Sheet_on_New_SME_Definition.pdf>.

15 ล้านเหรียญ และหากเป็นวิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจด้านการให้บริการจะต้องมีลูกจ้างไม่เกินกว่า 200 คน¹⁵

อย่างไรก็ตาม คำนิยามของ SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING นำมาใช้ไม่ได้เป็นคำนิยามอย่างเป็นทางการของ SMEs แต่อย่างไร แต่เป็นการกำหนดขึ้นมาเพียงเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการระบุผู้ประกอบการที่สามารถขอรับการช่วยเหลือตามแผนงานสนับสนุน SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING จัดทำขึ้นเท่านั้น

2.3.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

ด้วยสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรที่ค่อนข้างจะจำกัด การจะพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายในประเทศโดยการลงทุนภายในและพลเมืองสิงคโปร์เพียงอย่างเดียวอาจทำให้ไม่สามารถทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงพอตามที่คาดหมายไว้ได้ รัฐบาลสิงคโปร์จึงมีนโยบายที่สนับสนุนอย่างเต็มที่ให้มีการลงทุนจากต่างชาติและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจทุกประเภท ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะเป็นพลเมืองหรือผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนก็ตาม การประกอบธุรกิจของผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนและรวมทั้งพลเมืองสิงคโปร์ส่วนใหญ่จะเป็นการประกอบธุรกิจในลักษณะที่เป็น SMEs ดังนั้น รัฐบาลสิงคโปร์จึงให้การสนับสนุนวิสาหกิจดังกล่าวนี้ให้พัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลในทางที่ดีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศโดยอีกทอดหนึ่ง

การส่งเสริมและสนับสนุน SMES เป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของสิงคโปร์ โดยได้มีการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริม สนับสนุน วิสาหกิจต่างๆ มาเป็นเวลายาวนาน ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐบาลสิงคโปร์ได้มุ่งหมายให้ SMEs เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ และให้ SMEs สิงคโปร์ให้มีบทบาทในทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศด้วย นับตั้งแต่ประเทศสิงคโปร์ได้รับเอกราชเป็นต้นมา รัฐบาลสิงคโปร์จึงได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาหลายหน่วยงานเพื่อให้ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หน่วยงานที่สำคัญที่มีบทบาทมากที่สุดด้านการพัฒนาเศรษฐกิจคือ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development Board) จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1961

ในด้านการพัฒนา SMEs นั้น ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นหลายหน่วยงานด้วยกัน โดยมีการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดย่อม (Small Enterprise Bureau) ขึ้น ในปี ค.ศ. 1986 เพื่อให้เป็นหน่วยงานพัฒนา

¹⁵ Association of Bank in Singapore, (2007), Financial Handbook for SMEs, Singapore

<http://www.spring.gov.sg/Resources/Documents/Guidebook_Financial_Handbook_for_SMEs.pdf>.

SMEs โดยเฉพาะ หน่วยงานนี้จะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจในการบริหาร การจัดทำแผนงานด้านการพัฒนา และส่งเสริม SMEs ต่างๆ เช่น ในปี ค.ศ. 1971 ได้มีการจัดทำแผนการเงินอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (Small Industry Finance Scheme) เพื่อให้การสนับสนุนทางการเงินโดยมีค่าใช้จ่ายต่ำให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในภาคการผลิตและการบริการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต หรือแผนการใช้ความช่วยเหลือทางเทคนิคอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (Small Industry Technical Assistance Scheme) ที่จัดทำขึ้นในปี ค.ศ. 1982 เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (National Productivity Board) ขึ้นในปี ค.ศ. 1972 เพื่อพัฒนาการเพิ่มผลผลิตในทุกภาคส่วนทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของทั้งปัจเจกบุคคลและศักยภาพขององค์กรธุรกิจ ให้ก้าวสู่การเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง คณะกรรมการนี้จะส่งเสริมโครงการต่างๆ ที่มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและการเพิ่มผลผลิต และในทุกๆ ปีได้มีการจัดทำคำคิดพจน์ขึ้นมาเพื่อแสดงนโยบายในการดำเนินการ เช่น ในปี ค.ศ. 1988 ได้มีคำพจน์ว่า “Train Up – Be the Best You can Be” เป็นต้น ในปี ค.ศ. 1996 คณะกรรมการการเพิ่มผลผลิตแห่งชาติได้ควบรวมองค์กรกับสถาบันศึกษาวิจัยด้านการมาตรฐานและอุตสาหกรรมสิงคโปร์ (Singapore Institute of Standards and Industrial Research) และกลายเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ ซึ่งรวมถึง SMEs ของสิงคโปร์ ทั้งในด้านการพัฒนามาตรฐาน การเพิ่มผลผลิตและการสร้างนวัตกรรม

ในปี ค.ศ. 2002 คณะกรรมการการเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้มีการปรับปรุงองค์กรใหม่และได้มีการเปลี่ยนชื่อมาเป็น คณะกรรมการการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม หรือ Standard, Productivity And Innovation Board (SPRING Singapore) อันเป็นหน่วยงานหลักของสิงคโปร์ที่มีหน้าที่หลักคือการพัฒนา ส่งเสริม ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการสิงคโปร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.4 สาธารณรัฐเกาหลี

2.4.1 ความสำคัญของ SMEs

สาธารณรัฐเกาหลีได้ให้ความสำคัญแก่การเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อม (SMEs) เนื่องจาก SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีเปรียบได้กับตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่ประชาชน หรือ การส่งออกซึ่งนารายได้มาสู่ประเทศ เมื่อพิจารณาจากผลสำรวจปริมาณ SMEs และอัตราการจ้างงานเมื่อปี 2010 พบว่าปัจจุบันนี้ SMEs

ในสาธารณรัฐเกาหลีมีจำนวนมากถึงกว่า 3,122,000 ราย อีกทั้งยังมีจำนวนพนักงานที่ได้รับการจ้างงานทั้งหมดประมาณ 12,263,000 คน อยู่ในระบบเศรษฐกิจ โดยสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือตัวเลขปริมาณ SMEs และปริมาณพนักงานดังกล่าว ได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้านั้นถึง 55,848 ราย และ 511,513 คน ตามลำดับ¹⁶ หากพิจารณาจากสถิติปริมาณ SMEs และอัตราการจ้างงานย้อนหลัง จะพบว่าตัวเลขดังกล่าวได้มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงสถิติปริมาณ SMEs และ การจ้างงานในสาธารณรัฐเกาหลีรายปี

(Unit : No. of Firms and Persons and %)

		2008	2009	2010
No. of Firms	Total	3,046,958	3,069,400	3,125,457
	SMEs	3,044,169	3,066,484	3,122,332
	Ratio	(99.9)	(99.9)	(99.9)
No. of Employees	Total	13,070,424	13,398,497	14,135,234
	SMEs	11,467,713	11,751,022	12,262,535
	Ratio	(87.7)	(87.7)	(86.8)

แหล่งที่มา: Small and Medium Business Administration

จากตารางสถิติปริมาณ SMEs และการจ้างงานในสาธารณรัฐเกาหลีตั้งแต่ปี 2008 ถึง 2010 พบว่า SMEs เป็นหน่วยธุรกิจที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตลอด 3 ปี อีกทั้งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ปริมาณ SMEs เมื่อเทียบกับปริมาณรวมขององค์กรธุรกิจในประเทศแล้ว SMEs ถือเป็นหน่วยธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศ กล่าวคือ 99.9% ขององค์กรธุรกิจในสาธารณรัฐเกาหลีเป็นธุรกิจ SMEs ทั้งสิ้น และมีปริมาณการจ้างงานสูงถึง 87% ใกล้เคียงกับประเทศไทยที่มีปริมาณธุรกิจประเภท SMEs คิดเป็นร้อยละ 99 นำมาสู่การจ้างงานเกือบร้อยละ 80 ของจำนวนแรงงานทั้งประเทศ ความสำคัญของตัวเลขดังกล่าวทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีชี้ให้เห็นว่า SMEs เป็นหน่วยย่อยที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้นภาครัฐสมควรเข้ามาสนับสนุนและส่งเสริม SMEs อย่างจริงจัง

¹⁶ Small and Medium Business Administration, *Status of Korean SMEs* (25 July 2013)

<<http://eng.smba.go.kr/eng/smes/status.do?mc=usr0001147>>.

2.4.2 คำจำกัดความของ SMEs

เพื่อทำความเข้าใจถึงการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลี สมควรพิจารณาเบื้องต้นก่อนว่าธุรกิจหรือกิจการที่มีลักษณะเป็นอย่างไรจึงเรียกได้ว่าเป็น SMEs ซึ่งอยู่ภายใต้การสนับสนุนและส่งเสริมโดยภาครัฐ ทั้งนี้ สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดนิยามและเกณฑ์ของการเป็น SMEs เอาไว้อย่างชัดเจนภายใต้กฎหมายที่ชื่อว่า Framework Act on Small and Medium Enterprises ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้ถูกตราขึ้นเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของ SMEs อีกทั้งยังผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าของโครงสร้างอุตสาหกรรม การพัฒนาที่สมดุลของเศรษฐกิจในประเทศ โดยการกำหนดทิศทางและแนวนโยบายพื้นฐานแก่ SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลี¹⁷ Article 2(1) ของกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดลักษณะของ SMEs ว่า เจ้าของหรือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดย่อมซึ่งจะอยู่ภายใต้การส่งเสริมโดยรัฐจะต้องเป็นบุคคลซึ่งประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกระบุโดยข้อบังคับประธานาธิบดี (the Presidential Decree)¹⁸ โดยมีเกณฑ์มาตรฐานตามข้อบังคับดังกล่าวมีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

---

¹⁷ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 1.

¹⁸ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 2(1).

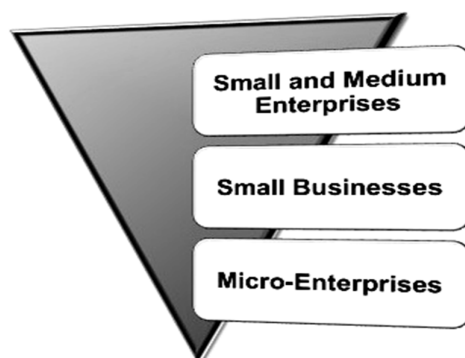
ตารางแสดง SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีที่อยู่ภายใต้การสนับสนุนและส่งเสริมของรัฐ

Sector	SMEs		Small Businesses	Micro-enterprises
	No. of Workers	Capital & Sales	No. of Workers	
Manufacturing	Less than 300	Capital worth \$8M or less	Less than 50	Less than 10
Mining, construction and transportation	Less than 300	Capital worth \$3M or less	Less than 50	Less than 10
Large general retail stores, hotel, recreational condominium operation, communications, information processing and other computer-related industries, engineering service, hospital and broadcasting	Less than 300	Sales worth \$30M or less	Less than 10	Less than 5
seed and seedling production, fishing, electrical, gas and waterworks, medical and orthopedic products, wholesales, fuel and related products wholesales, mail order sale, door-to-door sale, tour agency, warehouses and transportation-related service, professional, science and technology service, business support service, movie, amusement and theme park operation	Less than 200	Sales worth \$20M or less	Less than 10	Less than 5
Wholesale and product intermediation, machinery equipment rent for industrial use, R&D for natural science, public performance, news provision, botanical garden, zoo and natural parks, waste water treatment, waste disposal and cleaning related service	Less than 100	Sales \$10M or less	Less than 10	Less than 5
Other sectors	Less than 50	Sales worth \$5M or less	Less than 10	Less than 5

แหล่งที่มา: Small and Medium Business Administration

เมื่อพิจารณาจากตารางด้านบนแล้ว พบว่ากฎหมายได้จำแนก SMEs ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 คือ Small and Medium Enterprises ประเภทที่ 2 คือ Small Businesses และประเภทที่ 3 คือ Micro-Enterprises โดยการจำแนกดังกล่าวเป็นการจำแนกตามขนาดของกิจการเป็นหลัก ซึ่งประเภทแรกเป็นการรวมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเอาไว้ด้วยกัน ประเภทที่ 2 จะเป็นกิจการที่เป็นการค้าที่เล็กกว่าประเภทแรก และประเภทที่ 3 จะเป็นกิจการที่มีขนาดเล็กมากที่สุดในระบบเศรษฐกิจ ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพแสดงลำดับขนาดของประเภท SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลี

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดประเภทธุรกิจที่เข้าเกณฑ์การเป็น Small and Medium Enterprises หรือ Small Businesses หรือ Micro-Enterprises ออกเป็น 6 ประเภท โดยธุรกิจแต่ละประเภทต้องมีจำนวนพนักงาน รวมถึงมูลค่าสินทรัพย์หรือมูลค่าการขาย ตามเกณฑ์ที่ SMEs แต่ละประเภทกำหนดไว้ ซึ่งหากผู้ประกอบการรายใดประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว จะถูกนิยามให้เป็น SMEs ตามกฎหมาย และอยู่ภายใต้การส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐ

ธุรกิจที่มีลักษณะดังต่อไปนี้จะถูกจัดเป็น Small and Medium Enterprises กล่าวคือ ธุรกิจประเภทที่ 1 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตด้วยเครื่องจักร ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 300 คน และมีมูลค่าสินทรัพย์ไม่เกิน 8 ล้านดอลลาร์ ธุรกิจประเภทที่ 2 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการทำเหมือง ก่อสร้าง และการคมนาคมขนส่ง ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 300 คน และมีมูลค่าสินทรัพย์ไม่เกิน 3 ล้านดอลลาร์ ธุรกิจประเภทที่ 3 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการขายปลีก โรงแรม การสันตนาการ การติดต่อสื่อสาร กิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ การบริการด้านวิศวกรรม ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 300 คน และมีมูลค่าการขายไม่เกิน 30 ล้านดอลลาร์ ธุรกิจประเภทที่ 4 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร ประมง ไฟฟ้า แก๊ส ประปา ผลิตภัณฑ์ยา ธุรกิจที่เป็นการซื้อขายทางไปรษณีย์ การขายตรง การท่องเที่ยว การบริการด้านเทคโนโลยี ธุรกิจภาพยนตร์ สิ่งบันเทิง และสวนสนุก ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 200 คน และมีมูลค่าการขายไม่เกิน 20 ล้านดอลลาร์ ธุรกิจประเภทที่ 5 ได้แก่ ธุรกิจที่มีลักษณะเป็นพ่อค้าคนกลาง ธุรกิจให้เช่าเครื่องจักรกลสำหรับอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ การบำบัดน้ำเสีย สวนสัตว์ การบริการทำความสะอาด ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 100 คน และมีมูลค่าการขายไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ และธุรกิจประเภทสุดท้าย ได้แก่ ธุรกิจประเภทอื่นๆ ที่ไม่รวมอยู่ใน 5 ประเภทแรก และมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 50 คน และมีมูลค่าการขายไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์

ธุรกิจที่มีลักษณะดังต่อไปนี้จะถูกจัดเป็น Small Businesses ซึ่งเป็น SMEs ประเภทที่มีขนาดเล็ก
 ต่ำกว่า Small and Medium Enterprises และได้พิจารณาเฉพาะจำนวนพนักงานในธุรกิจแต่ละประเภทเท่านั้น
 กล่าวคือ

ธุรกิจประเภทที่ 1 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตด้วยเครื่องจักร ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 50 คน
 ธุรกิจประเภทที่ 2 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการทำเหมือง ก่อสร้าง และการคมนาคมขนส่ง ที่มีจำนวนพนักงาน
 น้อยกว่า 50 คน ธุรกิจประเภทที่ 3 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการขายปลีก โรงแรม การสันตนาการ การติดต่อ
 สื่อสาร กิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ การบริการด้านวิศวกรรม ที่มีจำนวนพนักงาน
 น้อยกว่า 10 คน ธุรกิจประเภทที่ 4 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร ประมง ไฟฟ้า แก๊ส ประปา ผลิตภัณฑ์ยา
 ธุรกิจที่เป็นการซื้อขายทางไปรษณีย์ การขายตรง การท่องเที่ยว การบริการด้านเทคโนโลยีธุรกิจภาพยนตร์
 สิ่งบันเทิง และสวนสนุก ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 10 คน ธุรกิจประเภทที่ 5 ได้แก่ ธุรกิจที่มีลักษณะ
 เป็นพ่อค้าคนกลาง ธุรกิจให้เช่าเครื่องจักรกลสำหรับอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์
 การบำบัดน้ำเสีย สวนสัตว์ การบริการทำความสะอาด ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 10 คน และธุรกิจ
 ประเภทสุดท้าย ได้แก่ ธุรกิจประเภทอื่นๆที่ไม่รวมอยู่ใน 5 ประเภทแรกและมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า
 10 คน

กรณีสุดท้าย ธุรกิจที่มีลักษณะดังต่อไปนี้จะถูกจัดเป็น Micro-Enterprises ซึ่งเป็น SMEs ประเภทที่มี
 ขนาดเล็กที่สุดในระบบเศรษฐกิจ และได้พิจารณาเฉพาะจำนวนพนักงานในธุรกิจแต่ละประเภทเช่นเดียวกัน
 กล่าวคือ ธุรกิจประเภทที่ 1 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตด้วยเครื่องจักร ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 10 คน
 ธุรกิจประเภทที่ 2 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการทำเหมือง ก่อสร้าง และการคมนาคมขนส่ง ที่มีจำนวนพนักงาน
 น้อยกว่า 10 คน ธุรกิจประเภทที่ 3 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการขายปลีก โรงแรม การสันตนาการ การติดต่อ
 สื่อสาร กิจการอื่นๆที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ การบริการด้านวิศวกรรมที่มีจำนวนพนักงาน
 น้อยกว่า 5 คน ธุรกิจประเภทที่ 4 ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร ประมง ไฟฟ้า แก๊ส ประปา ผลิตภัณฑ์ยา
 ธุรกิจที่เป็นการซื้อขายทางไปรษณีย์ การขายตรง การท่องเที่ยว การบริการด้านเทคโนโลยี ธุรกิจภาพยนตร์
 สิ่งบันเทิง และสวนสนุก ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 5 คน ธุรกิจประเภทที่ 5 ได้แก่ ธุรกิจที่มีลักษณะเป็น
 พ่อค้าคนกลาง ธุรกิจให้เช่าเครื่องจักรกลสำหรับอุตสาหกรรม การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์
 การบำบัดน้ำเสีย สวนสัตว์ การบริการทำความสะอาด ที่มีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 5 คน และธุรกิจประเภท
 สุดท้าย ได้แก่ ธุรกิจประเภทอื่นๆที่ไม่รวมอยู่ใน 5 ประเภทแรก และมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 5 คน

เป็นที่น่าสังเกตว่า กฎหมายของสาธารณรัฐเกาหลีมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ชัดเจนอย่างยิ่ง เนื่องจากแม้แต่คำว่า SMEs ยังถูกแบ่งย่อยเป็น 3 ประเภทตามขนาดกิจการ อีกทั้งเกณฑ์การนิยาม SMEs ตามกฎหมายของสาธารณรัฐเกาหลียังเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างเปิดกว้าง ซึ่งหากพิจารณาจากประเภทธุรกิจแล้ว พบว่า ธุรกิจเกือบทุกประเภทสามารถเป็น SMEs ได้ทั้งสิ้น โดยมุ่งเน้นไปที่จำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์ หรือมูลค่าการขายเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งกรณีนี้คล้ายคลึงกับการพิจารณาประเภทธุรกิจ SMEs ของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้กำหนดนิยามไว้ในกฎหมายลำดับรองให้พิจารณาความเป็น SMEs จากการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์เช่นเดียวกัน หากแต่สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดให้มีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าประเทศไทย โดยให้มีการพิจารณามูลค่าการขายแทนมูลค่าสินทรัพย์ในธุรกิจบางประเภท

2.4.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

แนวความคิดในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีมีมานานหลายทศวรรษแล้ว โดยความสำคัญของ SMEs ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลี ภายหลังจากที่ระบบกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่เรียกกันว่า “แชโบล (Chaebol)” เริ่มถดถอยลงไปด้วยเหตุนี้ แนวนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาการส่งเสริม SMEs จึงเริ่มตื้นเขิน โดยถูกจัดทำผ่านการดำเนินงานของ SMBA ตั้งแต่ปี 1998 ผู้วิจัยพบว่าจากอดีตจนถึงปัจจุบัน นโยบายของการพัฒนา SMEs ได้มุ่งเน้นไปที่ด้านเทคโนโลยี ด้านการพัฒนา SMEs ให้ก้าวสู่ระดับนานาชาติ และการผลิตสินค้า ผู้วิจัยจึงสรุปแนวนโยบายการพัฒนา SMEs ในปัจจุบันดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

SMBA ได้กำหนดนโยบายออกมา 2 ลักษณะ ได้แก่ นโยบายรายปี (Policy Direction of the Year) ซึ่งจะเป็ทิศทางและเป็นกรอบกว้างๆ ในการส่งเสริม SMEs ในแต่ละปี และจะได้รับการทบทวนปรับปรุงแก้ไขรายปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และนโยบายด้าน SME (SME Policies) ซึ่งจะมีความเฉพาะเจาะจงไปที่การส่งเสริม SMEs ในเรื่องต่างๆ เพื่อให้ SMBA นำไปทำให้เกิดผล โดยการกำหนดเป็นมาตรการ และมีรายละเอียดของนโยบายทั้งสองลักษณะดังต่อไปนี้

- Policy Direction of the Year (2013)

นโยบายรายปีเปรียบเสมือนทิศทางของการส่งเสริม SMEs เพื่อให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกันว่าประเทศเกาหลีจะดำเนินการไปในทิศทางใด โดยนโยบายปี 2013 ถูกแบ่งออกเป็น 2 หมวด

ได้แก่ หมวด Major Focuses และ หมวด Major Cooperative Tasks โดยแต่ละหมวดจะแบ่งเป็นแนวทางย่อยต่างๆ ได้แก่

Major Focuses มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) การมุ่งเน้นการเสริมสร้างระบบนิเวศทางเศรษฐกิจที่สร้างสรรค์ โดย SMBA จะต้องส่งเสริมการริเริ่มธุรกิจ SMEs ทำเป็นโครงการระดับชาติในช่วงครึ่งปีหลัง และ SMBA ต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การลงทุน รวมถึงการฟื้นฟูการลงทุนให้กลับคืนมา และต้องส่งเสริมให้มีการปรับปรุงระบบต่างๆเพื่อการเริ่มต้นใหม่¹⁹

(2) การฟื้นฟูบัณฑิตผู้โอกาสของ SMEs โดย SMBA ต้องพยายามจัดอุปสรรคที่กีดขวางการเจริญเติบโตของ SMEs เช่น การลดภาษี การช่วยเหลือด้านการเงิน และต้องส่งเสริมศักยภาพในการเจริญเติบโตของ SMEs เช่น ขยายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) การขยายการพัฒนาเทคโนโลยี การขยายตลาดไปสู่ระดับสากล อีกทั้ง SMBA ต้องสนับสนุนการค้าที่เป็นธรรมระหว่าง SMEs และกิจการขนาดใหญ่ด้วย²⁰

(3) การสร้างเครือข่ายการค้าและความสุขของกิจการ กล่าวคือ SMBA จะต้องยกระดับระบบฐานข้อมูลตลาดและเขตการค้า เพิ่มการแข่งขันด้านราคา และการแบ่งปันข้อมูลแก่ผู้ประกอบการ SMEs อย่างทั่วถึง อีกทั้ง SMBA ต้องผสมผสานระหว่างการค้าขายแบบดั้งเดิม และการใช้เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร (ICT) ให้มีความกลมกลืนส่งเสริมกันและกัน²¹

ใน ส่วนของ Major Cooperative Tasks มุ่งเน้นให้ SMBA ต้องจัดให้มีการส่งเสริมมหาวิทยาลัยในฐานะผู้จุดประกายการเริ่มต้นธุรกิจ โดยการสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่หันมาให้ความสำคัญในการประกอบธุรกิจ ซึ่ง SMBA จะต้องประสานงานกับกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการวางแผน

---

¹⁹ Small and Medium Business Administration, *Policy Direction of the Year: content1* (25 July 2013)
<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/policyyear_01.do?mc=usr0001155#content1>.

²⁰ Small and Medium Business Administration, *Policy Direction of the Year: content2* (25 July 2013)
<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/policyyear_01.do?mc=usr0001155#content2>.

²¹ Small and Medium Business Administration, *Policy Direction of the Year: content3* (25 July 2013)
<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/policyyear_01.do?mc=usr0001155#content3>.

อนาคต และกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ SMBA จะต้องประสานงานกับกระทรวงสถิติและการคลัง เพื่อสร้างระบบการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล SMEs ด้วย²²

- SME Policies

SME Policies จำแนกออกเป็นการส่งเสริม SMEs ใน 7 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านการเริ่มต้นธุรกิจและธุรกิจที่มีความเสี่ยง โดย SMBA ต้องเตรียมความพร้อมให้กับธุรกิจที่จะเกิดขึ้นใหม่พร้อมทั้งจัดหานวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นมารองรับ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ²³

(2) ด้านทรัพยากรบุคคล โดย SMBA ต้องกำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นความสำคัญอันดับต้นๆ ผลักดันให้เกิดความเข้าใจใน SMEs และ ขยายความต้องการพื้นฐานด้านการศึกษาและการฝึกงานโดยให้มีความเชื่อมโยงกับความต้องการในการจ้างงาน²⁴

(3) ด้านการเงิน โดย SMBA ต้องขยายการเข้าถึงแหล่งทุนของ SMEs และช่วยเหลือธุรกิจในการก่อตั้ง หรือขยายการดำเนินงาน การพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ หรือการลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ²⁵

(4) ด้านการตลาด เนื่องจากความต้องการตลาดที่มีความหลากหลายและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในประเทศและต่างประเทศ SMBA ต้องส่งเสริมอุปสงค์ในประเทศเป็นหลัก ขณะเดียวกันต้องสร้างระบบการตลาดในระดับนานาชาติให้เข้มแข็งด้วย รวมถึงการจัดการการเข้าถึงบริการส่งออก²⁶

²² Small and Medium Business Administration, *Policy Direction of the Year: content4* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/policyyear_01.do?mc=usr0001155#content4>.

²³ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content1* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content1>.

²⁴ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content2* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content2>.

²⁵ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content3* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content3>.

²⁶ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content4* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content4>.

(5) ด้านเทคโนโลยี โดย SMBA ต้องส่งเสริมนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีแก่ SMEs เนื่องจากความเชื่อที่ว่าเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลีในอนาคตจะต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเป็นหลัก²⁷

(6) ด้าน Micro-Enterprises ดังที่กล่าวมาแล้ว SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีแบ่งย่อยเป็น 3 ประเภท โดย Micro-Enterprises จัดเป็น SMEs ที่มีขนาดเล็กที่สุด โดย SMBA ต้องจัดให้มีโปรแกรมที่หลากหลายสำหรับการช่วยเหลือกิจการและการตลาดแบบดั้งเดิม ส่งเสริมให้ Micro-Enterprises มีการพัฒนากิจกรรมด้านธุรกิจที่หลากหลาย²⁸

(7) ด้านระบบ SME Clinic และการส่งเสริมอื่นๆ โดย SMBA จัดให้มีโปรแกรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่ SMEs ทั้งการจัดการความเสี่ยง เพื่อเพิ่มอัตราความอยู่รอดของธุรกิจ ซึ่งกรณีดังกล่าวคล้ายกับการดูแลบุคคลให้เจริญเติบโตอย่างแข็งแรงและมั่นคง²⁹

2.5 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

2.5.1 ความสำคัญของ SMEs

การส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสจะดำเนินการโดยองค์กรหลายองค์กรด้วยกัน ซึ่งแต่ละองค์กรจะให้การส่งเสริม SMEs ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป โดยมีทั้งองค์กรของรัฐในระดับท้องถิ่นและองค์กรในระดับชาติ

องค์กรในระดับท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs³⁰ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมการประกอบกิจการของ SMEs ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้น³¹ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศสเหล่านี้ เป็นหน่วยงานรัฐ

²⁷ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content5* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content5>.

²⁸ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content6* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content6>.

²⁹ Small and Medium Business Administration, *SME Policies: content7* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/eng/polities/smepolicies_01.do?mc=usr0001170#content7>.

³⁰ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า “Les Petites et Moyennes Entreprises (PMEs)”

³¹ ประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศส (Code général des collectivités territoriales) มาตรา L.1511-1 ถึง มาตรา L.1511-5 ให้อำนาจแก่แคว้น (Région) และองค์กรส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่จะให้การสนับสนุนโครงการพัฒนา หรือโครงการการลงทุนของ SMEs ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ การให้การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวต้องอยู่

โดยแท้หรือเป็นหน่วยงานฝ่ายปกครอง ที่เป็นส่วนหนึ่งของการปกครองแบบกระจายอำนาจของฝรั่งเศส โดยมีหน้าที่หลายๆ ด้านด้วยกัน การให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs เป็นเพียงหน้าที่ด้านเศรษฐกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศสเหล่านี้มีรูปแบบองค์กรที่มีลักษณะเดียวกันทั่วทั้งประเทศตามลักษณะการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Code général des collectivités territoriales)³² อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้เป็นองค์กรที่ดึงขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่สนับสนุน SMEs ในฝรั่งเศสโดยตรงและเป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงจะไม่น่ามากกล่าวไว้ในส่วนนี้

การส่งเสริม SMEs ของประเทศฝรั่งเศสนั้น ในปัจจุบัน ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่เป็นองค์กรรัฐ โดยแท้ เพื่อทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุน ส่งเสริม หรือให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs เป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ในระดับประเทศในลักษณะทั่วไปแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ภาครัฐของประเทศฝรั่งเศส ได้ให้ความสำคัญแก่การให้การส่งเสริม SMEs อยู่เสมอโดยได้มีการออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อส่งเสริม SMEs โดยเริ่มตั้งแต่การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธุรกิจ การส่งเสริมให้จัดตั้งธุรกิจของตนเอง หรือการออกกฎหมายเพื่อเอื้อผลประโยชน์ทางด้านภาษี และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่างๆ³³ เป็นต้น

การให้การสนับสนุน SMEs ในประเทศฝรั่งเศสจึงเป็นการที่รัฐออกกฎหมายขึ้นมา เพื่อนำเอานโยบายในด้านการส่งเสริม SMEs มาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม และหน่วยงานรัฐที่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของรัฐบาลจะเป็นผู้นำเอากฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs นั้น ไปบังคับใช้ ทั้งนี้ โดยไม่มีการสร้างหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่เป็นหน่วยงานฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม SMEs ขึ้นมาโดยเฉพาะ

ภายใต้กฎเกณฑ์ของประชาคมยุโรป เลขที่ 800/2008 ของคณะกรรมการยุโรป ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2008 (กำหนดประเภทของความช่วยเหลือที่สอดคล้องกับการเป็นตลาดร่วม) โปรดดู เช่น แผนงานให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs ของแคว้น Yvelines <<http://www.yvelines.fr/?aide=soutien-a-linvestissement-des-petites-et-moyennes-entreprises-pme> หรือแผนงานสนับสนุน SMEs ของแคว้น Ile-de-France จาก <http://www.iledefrance.fr/action-quotidienne/entreprendre>>.

³² ประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศส <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?jsessionid=5EE1AD7AB19829F723694BA70F34C9C6.tpdjo06v_2?cidTexte=LEGITEXT000006070633&dateTexte=20130702>.

³³ กฎหมายของฝรั่งเศสที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม SMEs ที่สำคัญ ได้แก่ รัฐบัญญัติว่าด้วยการริเริ่มทางเศรษฐกิจ ค.ศ. 2003 (Loi n° 2003-721 du 1 août 2003 pour l'initiative économique) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ความสะดวกในการจัดตั้งบริษัทหรือจัดตั้งองค์กรธุรกิจ รัฐบัญญัติว่าด้วยการให้การสนับสนุน SMEs ค.ศ. 2005 (Loi n° 2005-882 du 2 août 2005 en faveur des petites et moyennes entreprises) รัฐบัญญัติว่าด้วยการปรับปรุงเศรษฐกิจให้ทันสมัย ปี ค.ศ. 2008 (Loi n° 2008-776 du 4 août 2008 de modernisation de l'économie) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศฝรั่งเศสจะไม่มีหน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริม SMEs โดยตรง แต่ก็ได้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ช่วยเหลือ และสนับสนุน SMEs โดยเป็นองค์กรที่เกิดขึ้นจากความริเริ่มของภาครัฐ ซึ่งอาจเป็นองค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบที่เป็นองค์กรมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจ (Etablissement public หรือ Entreprise publique) หรือเป็นสมาคม (Association) และปัจจุบันมีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยความริเริ่มของรัฐบาลฝรั่งเศส เพื่อให้ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสที่สำคัญ ได้แก่ รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe และ Agence pour la création de l'entreprise (APCE) ส่วนกฎหมายของฝรั่งเศสที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม SMEs ที่สำคัญ ได้แก่ รัฐบัญญัติว่าด้วยการริเริ่มทางเศรษฐกิจ ค.ศ. 2003 (Loi n° 2003-721 du 1 août 2003 pour l'initiative économique) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ความสะดวกในการจัดตั้งบริษัทหรือจัดตั้งองค์กรธุรกิจ รัฐบัญญัติว่าด้วยการให้การสนับสนุน SMEs ค.ศ. 2005 (Loi n° 2005-882 du 2 août 2005 en faveur des petites et moyennes entreprises) รัฐบัญญัติว่าด้วยการปรับปรุงเศรษฐกิจให้ทันสมัย ปี ค.ศ. 2008 (Loi n° 2008-776 du 4 août 2008 de modernisation de l'économie) เป็นต้น

การศึกษากฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ของประเทศฝรั่งเศส จึงจะศึกษาองค์กร รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe และ Agence pour la création de l'entreprise นี้

2.5.2 คำจำกัดความของ SMEs

กฎหมายของประเทศฝรั่งเศสไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดคำนิยามของ SMEs ไว้แต่อย่างใด มีแต่เพียงกฎหมายปี ค.ศ. 2008 (loi sur la modernisation de l'économie) เท่านั้น ที่ได้กล่าวถึง SMEs เอาไว้ แต่คำนิยามที่ BPI-Groupe นำมาใช้เป็นคำนิยามตามกฎหมายยุโรป ซึ่งกำหนดให้วิสาหกิจที่จะมีลักษณะเป็น SMEs นั้น จะต้องเป็นวิสาหกิจที่มีการจ้างงานน้อยกว่า 250 คน มีจำนวนรายรับรายจ่ายจากการประกอบการที่แจ้งไว้ในแต่ละปีน้อยกว่า 50 ล้านยูโร ทั้งนี้ รายได้ประกอบการโดยรวมต้องไม่เกินกว่า 43 ล้านยูโร และต้องเป็นอิสระ คือมีผู้ถือหุ้นที่ไม่ใช่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมด

2.5.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe หรือที่รู้จักก่อนหน้านี้ในนาม Oséo และ Agence pour la création de l'entreprise (APCE) ต่างก็เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การริเริ่มของภาครัฐ ถึงแม้ว่าวิธีการดำเนินงานและรูปแบบการจัดตั้งของ BPI-Groupe และ APCE จะมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งสององค์กรต่างมีเป้าหมายเดียวกันคือการสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ของฝรั่งเศส

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe หรือปัจจุบันคือ BPIFrance

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จัดตั้งขึ้นในรูปแบบของบริษัทในฐานะที่เป็น “ธนาคาร” และเป็นส่วนหนึ่งของ BPI-Groupe ซึ่งสืบทอดมาจาก SA Oséo³⁴ รัฐวิสาหกิจในเครือของของ Oséo³⁵ ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2005 โดยรัฐกำหนด (Ordonnance) เลขที่ 2005-722 ลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2005 ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรมหาชน EPIC OSEO และการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานรัฐจากหน่วยงานเพื่อการเพิ่มมูลค่าการค้าค้นคว้าวิจัยเป็นรัฐวิสาหกิจ³⁶

รัฐกำหนดดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์กำหนดให้มีการจัดตั้ง EPIC OSEO ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนที่มีวัตถุประสงค์ในด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม (Etablissement Public à caractère Industriel et Commercial หรือ EPIC) มีหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดตั้ง การพัฒนา และการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม³⁷ โดยมีการจัดตั้ง SA Oséo ไปขณะเดียวกัน และให้เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีสถานะเป็นธนาคารขึ้นมาเพื่อดำเนินการตามเป้าหมายในการส่งเสริมทางการเงินให้กับ SMEs ของ EPIC OSEO³⁸

สำหรับรัฐวิสาหกิจ SA Oséo³⁹ นั้น เดิมจัดตั้งขึ้นโดยรัฐกำหนด (Ordonnance) เลขที่ 2005-722 ลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2005 และข้อบังคับของบริษัทได้รับการเห็นชอบจากรัฐ ตามของรัฐบาลฎีกา (Décret) เลขที่ 2010-1672 ลงวันที่ 28 ธันวาคม ค.ศ. 2010 เพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับสถานะของรัฐวิสาหกิจ SA OSéo และว่าด้วยบทเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ SA OSéo⁴⁰

³⁴ มีชื่อเต็มว่า “La Société Anonyme Oséo”

³⁵ Oséo เป็นชื่อเรียกของการรวมกลุ่มองค์กรหลายองค์กร ที่เรียกว่า Le groupe OSEO โดยรวมเององค์กรที่มีหน้าที่ดำเนินงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ด้านการสนับสนุน SMEs หลายองค์กรมารวมกลุ่มเพื่อทำหน้าที่ร่วมกัน ได้แก่ ธนาคารเพื่อการพัฒนา SMEs (Banque de développement des PME) รวมทั้งบริษัทในเครือของธนาคาร คือ Sofaris หน่วยงานเพื่อการเพิ่มมูลค่าการค้าค้นคว้าวิจัยเป็นบริษัทจำกัด (Agence national de valorisation de la recherche หรือ ANVAR) และ GIE Agence des PME และปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น Bpi-Groupe

³⁶ Ordonnance n° 2005-722 du 29 juin 2005 relative à la création de l'établissement public OSEO et à la transformation de l'établissement public Agence national de valorisation de la recherche en société anonyme, JORF n° 151 du 31 juin 2005, p. 10774

³⁷ Ordonnance n° 2005-722 du 29 juin 2005 มาตรา 1.

³⁸ EPIC OSEO และ SA Oséo เป็นองค์กร 2 องค์กรที่แตกต่างกัน EPIC OSEO จะมีสถานะเป็นองค์กรมหาชน แต่ SA Oséo เป็นรัฐวิสาหกิจ EPIC OSEO จะเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในนามของภาครัฐใน SA Oséo

³⁹ โปรดดูข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ขององค์กร ได้จาก <<http://www.oseo.fr>>.

⁴⁰ Décret n° 2010-1672 du 28 décembre 2010 approuvant les statuts de la société anonyme OSEO et portant diverses dispositions relatives à son fonctionnement <<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000023317639>>.

องค์กรมหาชน EPIC OSEO ได้มีการปรับปรุงองค์กรหลายครั้งกัน ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น EPIC BPI-Groupe นับตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013 เป็นต้นมา ตามรัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารการลงทุนสาธารณะ ค.ศ. 2012⁴¹ ทั้งนี้ หน้าที่ด้านการให้การส่งเสริมแก่ SMEs ของ EPIC BPI-Groupe ในปัจจุบัน จะดำเนินการโดย la Société anonyme Bpi-Groupe ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีสถานะเป็นธนาคาร โดยรัฐเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่⁴²

แม้ SA Oséo ได้กลายมาเป็น la Société anonyme Bpi-Groupe หรือที่อาจเรียกว่า รัฐวิสาหกิจ Bpi-Groupe โดยผลของรัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารการลงทุนสาธารณะ⁴³ แต่หน้าที่ในการให้การสนับสนุน SMEs ยังไม่เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

รัฐวิสาหกิจ Bpi-Groupe ในฝรั่งเศสมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเศรษฐกิจ การคลังและอุตสาหกรรม (Ministère de l'économie, des Finance et de l'industrie) และกระทรวงการศึกษาระดับสูงและการวิจัย (Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche)

สมาคมเพื่อการจัดตั้งวิสาหกิจหรือ Agence pour la Création de l'entreprise (APCE)

APCE⁴⁴ เป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศส โดยเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเมื่อ ปี ค.ศ. 1996 ในรูปแบบของสมาคม (Association) ตามกฎหมายการจัดตั้งสมาคม ปี ค.ศ. 1901⁴⁵ โดยความริเริ่มของภาครัฐ มีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง และการพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ

แม้สมาคม APCE จะไม่ได้เป็นหน่วยงานรัฐหรือองค์กรภาครัฐ แต่ก็เป็้องค์กรที่มีบทบาทเป็นอย่างมากและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในการส่งเสริมการประกอบการ SMEs ในประเทศฝรั่งเศส

⁴¹ เกิดขึ้นจากรัฐบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งธนาคารการลงทุนสาธารณะ ค.ศ. 2012 (Loi n° 2012-1559 du 31 décembre 2012 relative à la création de la Banque publique d'investissement, JOFR n°0001 du 1 janvier 2013, p. 44

⁴² ปัจจุบัน ผู้ถือหุ้นของ SA Oséo (หรือรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe) จะประกอบไปด้วย EPIC OSEO ถือหุ้นร้อยละ 62.8 Caisse des dépôts ถือหุ้นร้อยละ 26.9 ธนาคารต่างๆ ถือหุ้นร้อยละ 6.9 และมีผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ อีก ร้อยละ 3.4

⁴³ Loi n° 2012-1559 du 31 décembre 2012 relative à la création de la Banque publique d'investissement มาตรา 8.

⁴⁴ โปรดดู เพิ่มเติมจากเว็บไซต์ <<http://www.apce.com>>.

⁴⁵ Loi du 1er juillet 1901 relative au contrat d'association

<<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006069570&dateTexte=20090506>>.

2.6 ประเทศออสเตรเลีย

2.6.1 ความสำคัญของ SMEs

ประเทศออสเตรเลียจัดได้ว่าเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจแข็งแกร่งที่สุดแห่งหนึ่งในโลก กล่าวคือ มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลกสูง เป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจยิ่ง มีโครงสร้างทางสถาบันที่ทันสมัย และมั่นคงซึ่งช่วยสร้างความแน่นอนให้แก่การดำเนินธุรกิจ อีกทั้งยังมีอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนที่ต่ำ เช่น มีมาตรการจำกัดเกี่ยวกับภาษีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ มีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่นและเป็นแรงงานที่มีทักษะสูง เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นเพราะออสเตรเลียมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือแนวนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ซึ่งเน้นการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจากทั้งภาครัฐและเอกชนโดยการปฏิรูปโครงสร้างการดำเนินงานที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกอย่างไม่หยุดยั้ง และด้วยระบบเสรีนิยมนี้เอง ออสเตรเลียจึงไม่มุ่งจำเพาะเจาะจงในการคุ้มครองหรือให้สิทธิประโยชน์ที่เป็นการเอื้อต่ออุตสาหกรรมและวิสาหกิจเฉพาะราย หากแต่ได้มีความพยายามที่จะเปิดโอกาสเพื่อให้ทุกกิจการเข้าสู่ตลาด และสามารถแข่งขันกันอย่างเสรี มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ซึ่งย่อมรวมถึงการสร้างโอกาสการพัฒนา ศักยภาพของ SMEs ด้วย

2.6.2 คำจำกัดความของ SMEs

ประเทศออสเตรเลียไม่มีคำจำกัดความของ SMEs ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับประเทศอย่างในประเทศไทย โดยคำจำกัดความของ SMEs จะขึ้นอยู่กับหน่วยงานและกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นสำหรับ SMEs ดังที่ปรากฏการให้คำจำกัดความไว้ในตัวอย่างองค์กรต่อไปนี้

(1) สำนักงานสถิติออสเตรเลีย (Australian Bureau of Statistics) ได้กำหนดนิยาม SMEs ไว้ดังนี้⁴⁶

1) วิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ วิสาหกิจที่มีเจ้าของคนเดียวหรือมีหุ้นส่วนจำนวนน้อย ควบคุมการบริหารโดยเจ้าของเชิงบุคคลมากกว่าทางโครงสร้างการบริหารอย่างเป็นทางการอันเป็นลำดับขั้น และดำเนินการอย่างมีอิสระไม่สังกัดกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่รายใด ได้แก่

- ภาคอุตสาหกรรม ที่มีจำนวนคนงานน้อยกว่า 100 คน

⁴⁶ Department of Innovation, Industry, Science and Research, Australian small business KEY STATISTICS, (2011)

<<http://www.innovation.gov.au/smallbusiness/keyfacts/Documents/SmallBusinessPublication.pdf>>.

- ภาคก่อสร้างและบริการ ที่มีจำนวนคนงานน้อยกว่า 20 คน

2) วิสาหกิจขนาดกลาง ได้แก่

- ภาคอุตสาหกรรม ที่มีจำนวนคนงานมากกว่า 100 คน แต่ไม่เกิน 200 คน

- ภาคก่อสร้างและบริการ ที่มีจำนวนคนงานมากกว่า 20 คน แต่ไม่เกิน 200 คน

(2) สำนักงานภาษีออสเตรเลีย (Australian Tax Office) ได้กำหนดนิยามของรัฐกิจขนาดเล็กไว้ ได้แก่ กิจการที่มีรายได้ไม่เกิน 1 ล้าน ดอลลาร์ออสเตรเลีย⁴⁷

(3) AusIndustry เป็นหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนอุตสาหกรรม ได้กำหนดนิยามรัฐกิจขนาดเล็กไว้ ได้แก่ กิจการที่มีรายได้ไม่เกิน 5 ล้าน ดอลลาร์ออสเตรเลีย⁴⁸

นอกจากนี้ วิสาหกิจขนาดย่อมที่พบในออสเตรเลียมักจะมีลักษณะเป็นเจ้าของเพียงคนเดียว หรือมีหุ้นส่วนจำนวนน้อย มีการควบคุมบริหารโดยเจ้าของในลักษณะบุคคลมากกว่าโครงสร้างการบริหารแบบทางการที่มีลำดับชั้น และมีการดำเนินธุรกิจที่เป็นอิสระไม่สังกัดกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่⁴⁹

จากนิยามดังกล่าว จะเห็นได้ว่าออสเตรเลียได้กำหนดลักษณะองค์กรธุรกิจโดยพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน และจำนวนรายได้ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ใช้เกณฑ์จำนวนการจ้างงาน และมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร

⁴⁷ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ 4 ประเทศ, (ม.ป.ป.) <<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=>ดูเพิ่มเติมที่ ศุภชัย สุภชลาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีส่งเสริมประเทศญี่ปุ่น ใต้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย), เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544). See also Australian Taxation Office at <<http://www.ato.gov.au/business/>>

⁴⁸ Ibid. See also AusIndustry at <<http://www.ausindustry.gov.au/programs/innovation-rd/rd-taxincentive/SmalltoMediumsizedEnterprises%28SMEs%29/Pages/default.aspx>>

⁴⁹ ศุภชัย สุภชลาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีส่งเสริมประเทศญี่ปุ่น ใต้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย), เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), หน้า 6-6.

2.6.3 วิวัฒนาการของนโยบายการพัฒนา SMEs

การพัฒนา SMEs ของประเทศออสเตรเลีย เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ.2530 ซึ่งสถานการณ์ในประเทศออสเตรเลียก่อนหน้านั้น มีการกีดกันทางการค้าต่างประเทศที่เป็นรูปแบบการตั้งกำแพงภาษีค่อนข้างสูง ในขณะที่ตลาดภายในประเทศมีการแข่งขันกันน้อย วิชากิจขนาดใหญ่ครอบงำตลาด รวมถึงตลาดแรงงานประสบปัญหาการต่อรองของสภาพแรงงานที่เข้มแข็ง และเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำขั้นวิกฤต ในปี พ.ศ. 2530 – 2533 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงวางนโยบายการค้าเสรี และหันมาให้ความสำคัญกับมาตรการส่งเสริม SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการส่งเสริม SMEs ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นหน่วยธุรกิจที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการติดต่อกับราชการ การปฏิบัติตามกฎหมาย และอนุบัญญัติต่างๆ ของภาครัฐ การเสียภาษี ตลอดจนการขอความช่วยเหลืออื่นๆ⁵⁰ และประเด็นการส่งเสริม SMEs นั้น จะเน้นการวิจัยและพัฒนา (R&D) การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีชีวภาพ และการส่งเสริมการส่งออก เป็นสำคัญ⁵¹

นอกจากนี้ รัฐบาลออสเตรเลียยังสนับสนุนด้านการลงทุนให้กับ SMEs โดยการสร้างเครือข่าย SMEs เพื่อเพิ่มแหล่งเงินทุน เพิ่มช่องทางให้ SMEs ได้เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และให้เงินอุดหนุนแก่ SMEs เพื่อใช้ในการจ้างที่ปรึกษาทางธุรกิจ ซึ่งต่อมาได้จัดตั้งองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงที่สำคัญยิ่งในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs คือ AusIndustry และ Austrade อีกทั้งยังมีคณะกรรมการด้านผลิตภาพแห่งออสเตรเลีย (Productivity Commission) ซึ่งมีบทบาทเป็นอย่างมากในการตัดสินใจด้านนโยบายของรัฐบาลออสเตรเลียในหลากหลายประเด็น รวมถึงการประเมินมาตรการภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนในการปรับตัวเข้าสู่ระบบการค้าเสรี⁵²

⁵⁰ สุภัช สุภชลาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีส่งเสริมประเทศญี่ปุ่น ได้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย), เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), หน้า 6-6, 6-7.

⁵¹ สุภัช สุภชลาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีส่งเสริมประเทศญี่ปุ่น ได้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย), เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), หน้า 6-11 จนถึง 6- 14.

⁵² สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, รายงานสถานการณ์วิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprises) ปี 2551

<http://www.sme.go.th/Documents/2553/ry/AW_mico_NEW.pdf> See also Productivity Commission, The Role of Commission

<<http://www.pc.gov.au/about-us/role>>.

บทที่ 3

เปรียบเทียบนโยบาย กฎหมาย และมาตรการในการจัดตั้งองค์กรภาครัฐ ที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของไทยและต่างประเทศ

3.1 ประเทศไทย

3.1.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

ในช่วงหลังจากที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยก็ได้มีการตรากฎหมายซึ่งเป็นกลไกในการจัดตั้งองค์กรหลักเพื่อสนับสนุนกระบวนการช่วยเหลือ และกำหนดนโยบายหรือวางมาตรการด้านสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับ SMEs ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดไว้ในมาตรา 16¹ ให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ขึ้น เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล แต่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดการคล่องตัวในการบริหารองค์กรและส่งเสริม SMEs ได้ทันต่อสถานการณ์ผลกระทบทางเศรษฐกิจต่างๆ โดย สสว. จะเป็นองค์กรศูนย์กลางในการประสานการทำงานทั้งในระบบราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ทั้งหลาย ซึ่งต่างก็มีหน้าที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน SMEs เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ มีความต่อเนื่องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน²

ในการประกาศใช้กฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่เฉพาะกิจเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ซึ่งได้แก่การจัดตั้ง สสว. นี้ ย่อมเป็นผลดีต่อแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตก้าวหน้า โดยที่ การจัดตั้ง สสว. ขึ้นเป็นองค์กรที่ไม่ใช่ทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจก็เพื่อให้ สสว. เป็นองค์กรที่เหมาะสมและคล่องตัวในการบริหารจัดการกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้สามารถสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์การแข่งขันของภาคธุรกิจในปัจจุบัน ซึ่งก็เป็นไปโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้วางกรอบการพัฒนาในแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 หัวข้อ 2.1 อีกด้วย

¹ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

² หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

3.1.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างองค์กรและ โครงสร้างการบริหาร

เนื่องจาก สสว. เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่มีใช้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จึงได้มีการกำหนด โครงสร้างองค์กรในรูปแบบของคณะกรรมการที่จะช่วยวางนโยบายให้ สสว. นำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

หมวด 1 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้บัญญัติไว้ เป็นสาระสำคัญให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีองค์ประกอบดังนี้³

- นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	รองประธานกรรมการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
- ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
- ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
- เลขธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกรรมการ	
- เลขธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
- ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
- ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 12 คนซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
และมาจากองค์การเอกชนอย่างน้อย 6 คน โดยที่อย่างน้อย	
3 คน ต้องเป็นผู้ประกอบการ SMEs ในภูมิภาค	
- ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ	กรรมการและ
ขนาดย่อม	เลขานุการ

จากองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มีหน่วยงานระดับกระทรวงที่ช่วยกำหนดนโยบายเพื่อให้ สสว. นำไปปฏิบัติ ถึง 6 กระทรวงที่

³ มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริม SMEs อีกทั้งยังมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกำหนดนโยบายด้วย อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของกรรมการมีข้อน่าสังเกตว่า นอกจากกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนกว่าสิบท่านแล้ว ยังมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบสองคนอีกด้วย ซึ่งอาจเป็นช่องทางหนึ่งที่ถูกแทรกแซงการบริหารงานต่างๆ ได้ เว้นแต่จะได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เหมาะสม

คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ คือ⁴

- 1) กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- 2) กำหนดลักษณะของกิจการอื่นที่ปรากฏในนิยาม “วิสาหกิจ” เสนอต่อรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- 3) กำหนดลักษณะของ SMEs เสนอต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
- 4) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ SMEs ของประเทศ ต่อคณะรัฐมนตรี และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 5) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- 6) ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- 7) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร หรือด้านอื่น เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง
- 8) เสนอให้มีกฎหมาย หรือให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

⁴ มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

9) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศในการส่งเสริม SMEs ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

10) กำกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม

11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

นอกจากการมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ช่วยกำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้ สสว. แล้ว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้น เพื่อช่วยกำกับดูแลและอนุมัติการปฏิบัติงานของ สสว. โดยที่ในหมวด 2 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม⁵ ไว้ดังนี้

- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	ประธานกรรมการ
- ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
- ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
- ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
- ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
- อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	กรรมการ
- ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง	กรรมการ
- ผู้อำนวยการของ สสว.	กรรมการและ เลขานุการ

⁵ มาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

โดยที่คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีอำนาจหน้าที่ คือ⁶

1) พิจารณาอนุมัติการดำเนินการของ สสว. เพื่อเสนอให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพิจารณา

2) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs

3) อนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณที่ สสว. จะดำเนินการในแต่ละปี

4) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารกองทุนของ สสว. รวมถึงพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้วด้วย

5) กำหนดจำนวน ตำแหน่ง ระยะเวลาจ้าง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง

6) ออกข้อบังคับในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การบัญชีและการเงิน ของ สสว.
- การจัดแบ่งส่วนงาน การบริหารงาน และการปฏิบัติงานของ สสว.
- การบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัย การลงโทษและการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง และการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไป
- การคัดเลือกผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ และการมอบให้ผู้อื่นรักษาการแทนหรือปฏิบัติกรแทนผู้อำนวยการ สสว.
- สวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้าง

7) วางระเบียบในเรื่องต่างๆ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนี้

⁶ มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

- หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกู้ยืมเงิน และการให้กู้ยืมเงิน รวมทั้ง การลงทุน การให้ความอุดหนุน หรือการให้ความช่วยเหลือจากเงินกองทุน หรือการเข้าร่วมกิจการ หรือ ถือหุ้น

- อำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารหรือจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุน
- การรับและเบิกจ่ายเงินของกองทุน

8) จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากองค์ประกอบดังกล่าว พบว่า คณะกรรมการบริหารยังคงอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงทั้ง 6 กระทรวง และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และจะเห็นได้ว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความสัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสามารถสรุปความเกี่ยวข้องดังกล่าว ได้ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประเด็นอำนาจหน้าที่	คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการ)	คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการบริหาร)
การกำหนดประเภทและลักษณะของ SMEs	- กำหนดลักษณะของ SMEs	- เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs
การนโยบายและแผน	- กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs - ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs	- เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs - อนุมัติการดำเนินงานของ สสว.

ประเด็นอำนาจหน้าที่	คณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการ)	คณะกรรมการบริหารสำนักงาน ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (คณะกรรมการบริหาร)
กฎหมาย อนุบัญญัติและ มาตรการต่างๆ	- เสนอให้มีกฎหมาย หรือให้แก้ไข เพิ่มเติมปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ การส่งเสริม SMEs - กำหนดมาตรการเพื่อความร่วมมือ กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชนทั้งในและ ต่างประเทศ และองค์กรระหว่าง ประเทศ ในการส่งเสริม SMEs	- ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบัญชีและ การเงิน การบริหารงานบุคคล สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของ สสว.
เงินทุนสนับสนุน SMEs	- เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร หรือด้านอื่นๆ เพื่อส่งเสริม SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ - ให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืม ให้ กู้ยืม การลงทุน การช่วยเหลือจาก เงินกองทุนส่งเสริม SMEs ที่เกินกว่าที่ คณะกรรมการบริหารกำหนด - มีมติให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับ นโยบายการบริหารกองทุนส่งเสริม SMEs	- วางระเบียบเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน และการให้กู้ยืมเงิน การลงทุน การให้ความช่วยเหลือจากเงิน กองทุนส่งเสริม SMEs หรือเข้าร่วม กิจการ หรือถือหุ้น การบริหารจัดการ กองทุนส่งเสริม SMEs ซึ่งรวมถึง กำหนดวงเงินดังกล่าวไว้ในระเบียบ - กำหนดนโยบายและควบคุมดูแล การบริหารกองทุนของ สสว. รวมถึงพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าทั้งสองคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการมีมติเกี่ยวกับนโยบาย
การบริหารกองทุนส่งเสริม SMEs จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์การอนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนที่เหมาะสมทันต่อ
สถานการณ์ และชัดเจนว่าคณะกรรมการใดจะมีขอบเขตการวางนโยบายได้มากน้อยเพียงใด โดยที่นโยบาย
ทั้งหมดจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ซึ่งอาจให้ความเห็นชอบไว้เป็น
การจัดทำอนุบัญญัติภายในองค์กร หรือให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณีก็ได้

ในการบริหารงานภายในองค์กรของ สสว. ซึ่งมีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ได้จัดรูปแบบโครงสร้างองค์กรแบ่งเป็น 4 กลุ่มหลัก ซึ่งแต่ละกลุ่มมีรองผู้อำนวยการ สสว. เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกลุ่ม คือ⁷

- กลุ่มยุทธศาสตร์ เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลสถิติ วิจัย การจัดทำแผนและนโยบายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ของ สสว.

- กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ เป็นผู้ปฏิบัติงานประสานความร่วมมือทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงให้คำปรึกษาและให้บริการข้อมูลต่างๆ แก่ผู้ประกอบการ SMEs

- กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการเงินให้แก่ SMEs

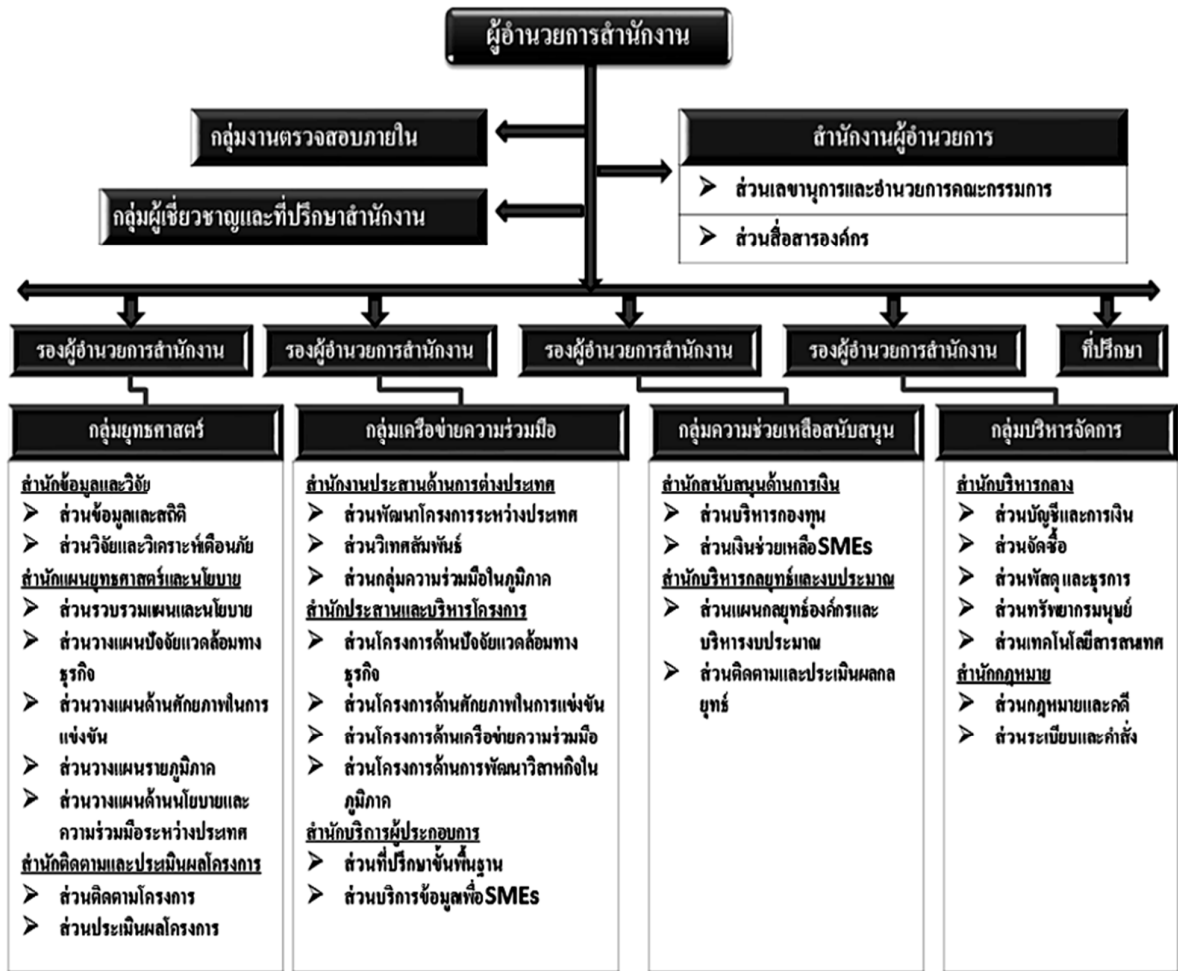
- กลุ่มบริหารจัดการ เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารภายใน สสว. ทั้งด้านการบัญชี พัสดุจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทรัพยากรบุคคล และกฎหมาย

ทั้งนี้ สามารถสรุปผังโครงสร้างการบริหารงานภายใน สสว. ได้ดังตารางต่อไปนี้

---

⁷สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, *โครงสร้างองค์กร* <<http://www.sme.go.th/Lists/EditorInput/DispF.aspx?List=15dca7fb-bf2e-464e-97e5-440321040570&ID=28>>.

ตารางผังโครงสร้างการบริหารงานภายในของ สสว.

แหล่งที่มา : โครงสร้างองค์กร <<http://www.sme.go.th/Lists/EditorInput/DispF.aspx?List=15dca7fb-bf2e-464e-97e5-440321040570&ID=28>>

List=15dca7fb-bf2e-464e-97e5-440321040570&ID=28>

3.1.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

จากหลักการสำคัญในกฎหมายที่ให้อำนาจจัดตั้ง สสว. นำมาซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ สสว. ตามหมวด 2 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ซึ่งได้บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้⁸

⁸ มาตรา 16 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

- 1) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดประเภทและขนาด SMEs เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม
- 2) กำหนดประเภทและขนาดของ SMEs ที่สมควรได้รับการส่งเสริม รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs
- 3) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- 4) ศึกษาและจัดทำรายงานสถานการณ์ SMEs ของประเทศ
- 5) เสนอแนะต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนการดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs
- 6) บริหารกองทุนตามนโยบายและมติของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- 7) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะอนุกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง
- 8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย
- 9) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าให้
- 10) กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน เพื่อการวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม
- 11) ให้ความอุดหนุนช่วยเหลือหรือส่งเสริม SMEs

12) ร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม SMEs

3.1.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

ในปี พ.ศ. 2550 – 2552 รัฐได้จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริม SMEs ให้ในจำนวนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ จำนวน 4,469,710,000 บาท ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 3,154,190,000 บาท ในปี พ.ศ. 2551 และ 2,239,810,000 บาท ในปี พ.ศ. 2552 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ในภาคการค้าได้รับงบประมาณส่งเสริม⁹ และยังคงจัดสรรงบประมาณลดลงอีกในปี พ.ศ. 2554 เหลือเพียง 940,760,600 บาท¹⁰ ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 รัฐก็ได้จัดสรรงบประมาณให้เป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 คือ 2,265,539,700 บาท¹¹ ทั้งนี้ งบประมาณดังกล่าวจำแนกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ เงินงบประมาณ และเงินคงเหลือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับแผนดำเนินงานของ สสว. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ได้ระบุไว้ว่า สสว. มีงบประมาณรวมในปี พ.ศ. 2556ทั้งสิ้น 1,198, 013,700 บาท ซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากเงินงบประมาณ 887,834,700 บาท และเงินคงเหลือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 310,179,000 บาท โดยเงินงบประมาณเหล่านี้จะจัดสรรเพื่อการใช้จ่าย 4 ประเภท คือ¹²

1.4.1 ใช้ในการกิจพื้นฐานของ สสว. จำนวน 265,609,000 บาท

1.4.2 ใช้ในการผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs จำนวน 110,000,000 บาท

1.4.3 ใช้ในโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้กับโครงการ SMEs Power เพื่อวันใหม่ แก่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จำนวน 392,225,700 บาท

⁹ แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555 – 2559

<<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/แผนการส่งเสริมSMEs/03/แผนแม่บทฉบับที่ 3.pdf>>, 2-4.

¹⁰ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554, <http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocument/รายงานประจำปี/The_working_capital.pdf>.

¹¹ ข้อมูลการบริหารงบประมาณ ปี 2555, <<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/งบประมาณรายจ่ายประจำปี/2555/N1-1.PDF>>.

¹² ข้อมูลการบริหารงบประมาณปี 2556,

<<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/รายงานประจำปี/2556/ข้อมูลการบริหารงบประมาณปี2556.pdf>>.

1.4.4 ใช้พัฒนาผู้ประกอบการด้านศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 120,000 บาท

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่างบประมาณที่ สสว. จะต้องช่วยบริหารจัดการมาจากเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นจำนวนมากในแต่ละปี และในหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญถึงกองทุน ซึ่งเป็นกองทุนที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเพื่อกิจการต่างๆ ดังนี้¹³

(1) ให้ SMEs หรือกลุ่ม SMEs กู้ยืมสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนหรือกลุ่มตน ให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาชำระคืน อัตราดอกเบี้ย และหลักประกัน สำหรับเงินกู้ยืมดังกล่าวด้วย

(2) ช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การเอกชน เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(3) ช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ การร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุน ที่เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และการส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(4) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

3.1.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

(1) การให้ความช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในส่วนของความช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนี้ ปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและ การให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ

¹³ มาตรา 34 และมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543.

ขนาดย่อม พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ สสว. หรือกลุ่ม SMEs ที่มีวัตถุประสงค์ ระเบียบข้อบังคับ โครงสร้าง และกรรมการบริหารชัดเจน และดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนยื่นขอรับการช่วยเหลือ หรือองค์การเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs และจัดตั้งมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนยื่นขอรับการช่วยเหลือ¹⁴ โดยจะต้องเป็นการให้เงินช่วยเหลือในขอบเขตดังต่อไปนี้¹⁵

1) การให้กู้ยืมเงินสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของ SMEs หรือกลุ่ม SMEs ให้มีประสิทธิภาพ และขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

2) การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs

3) การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนใดที่เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย การพัฒนาและการส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยรวม

4) การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนรูปแบบอื่น

โดยที่การให้ความช่วยเหลือยังต้องคำนึงถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้ด้วย¹⁶

1) ความเป็นไปได้และความจำเป็นของแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs

2) สถานะการเงิน การลงทุน และเงินทุนหมุนเวียน

¹⁴ ข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

¹⁵ ข้อ 8 แห่งกฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

¹⁶ ข้อ 7 แห่งกฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์การเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

3) ความเป็นธุรกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน หรือรายได้ หรือก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจ หรือประโยชน์อื่น

4) การดำเนินธุรกิจตามระบบธรรมาภิบาล ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ สสว. จะทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสารหลักฐานขอรับการช่วยเหลือ และจัดทำความเห็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ¹⁷ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยหากไม่อนุมัติกรณีใด ก็จะมีการดำเนินการขออุทธรณ์คำขอรับการช่วยเหลือได้ต่อไป¹⁸ และหากมีการให้เงินช่วยเหลือดังกล่าว ก็จะมีการทำความตกลงหรือสัญญาไว้เป็นหนังสือระหว่าง สสว. กับผู้รับความช่วยเหลือ¹⁹

(2) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs

เนื่องจากการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย ได้มีการตราพระราชบัญญัติไว้เป็นกฎหมายเฉพาะที่ให้อำนาจหน้าที่แก่ สสว. เป็นผู้ดำเนินการอย่างชัดเจนแล้ว โดยดำเนินการในส่วนของการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จอำนาจหน้าที่ของ สสว. ยังต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ตามกฎหมายและนโยบายหรือมาตรการของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ด้วย ดังนี้

(2.1) กฎหมายที่จัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นๆ ซึ่งมีบทบาทส่งเสริม SMEs

¹⁷ ข้อ 5 แห่งกฎกระทรวง วัตถุประสงค์สาธารณะ การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์กรเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

¹⁸ ข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง วัตถุประสงค์สาธารณะ การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์กรเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

¹⁹ ข้อ 10 แห่งกฎกระทรวง วัตถุประสงค์สาธารณะ การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์กรเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2556.

เนื่องจาก สสว. เป็นหน่วยงานหลักช่วยส่งเสริม SMEs โดยเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน SMEs การที่ สสว. จะดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาความเกี่ยวข้องดังกล่าวได้จากกฎหมายที่ให้อำนาจจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นๆ ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สรุปได้ดังนี้

1) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ภายใต้แนวความคิดที่สำคัญว่ารัฐจำเป็นต้องให้ออกชนเป็นผู้ลงทุนแทน ในขณะที่รัฐจะสนับสนุนช่วยเหลือพร้อมทั้งให้หลักประกันสำหรับนักลงทุนต่างชาติว่าจะมีผลกำไรกลับประเทศของตนได้ จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาประกาศกำหนดประเภทและขนาดของกิจการที่สมควรได้รับการส่งเสริม เนื่องจากกิจการเหล่านั้นยังไม่มี หรือมีไม่เพียงพอในประเทศไทย หรือกรรมวิธีการผลิตยังขาดความทันสมัย รวมถึงกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนด้วย²⁰

นอกจากนี้ คณะกรรมการยังพิจารณาให้การสนับสนุน โครงการการลงทุนที่มีมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมผลกระทบทางลบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีพของประชาชน ตลอดจนเพื่อความสมบูรณ์ของมวลมนุษยชาติและธรรมชาติอย่างยั่งยืน²¹ และจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว ได้มีการประกาศหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนของ SMEs²² ขึ้นเป็นการเฉพาะในปี พ.ศ. 2553 และพินกำหนดระยะเวลายื่นคำขอรับการส่งเสริมไปแล้วในปี พ.ศ. 2554 อย่างไรก็ตาม ธุรกิจที่ยื่นคำขอรับการส่งเสริมและมีคุณสมบัติตามประกาศยังคงได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี อีกทั้งยังคงมีประกาศกำหนดคุณสมบัติของธุรกิจแต่ละประเภทที่รัฐจะส่งเสริมการลงทุนซึ่งรวมไปถึง SMEs ด้วย เช่น การส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน²³ เป็นต้น

²⁰ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520.

²¹ มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520.

²² ข้อ 2.6, 3.1 และ 3.2 ของประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2553 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ลงวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2553.

²³ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2553 เรื่อง การส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ลงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2553.

โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนนี้ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI) ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐเทียบเท่ากรมในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี²⁴ และปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสำนักงานในต่างประเทศ จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ นิวยอร์ก แฟรงก์เฟิร์ต โตเกียว ปารีส ลอสแอนเจลิส สต็อกโฮล์ม ซิดนีย์ เซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง กวางโจว ไทเป โซล และโอซากา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเผยแพร่การลงทุนและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะการทำการตลาดให้กับประเทศไทย ตลอดจนอำนวยความสะดวกสำหรับการเข้าจัดตั้งและดำเนินธุรกิจของชาวต่างชาติ นอกจากนี้ เพื่อให้การจัดตั้งธุรกิจมีสะดวกรวดเร็ว และมีหน่วยงานศูนย์กลางช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งธุรกิจ รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้ประสานดำเนินการนำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการลงทุนมาอยู่ที่เดียวกัน สำนักงานจึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุนขึ้น อีกทั้งยังมีสำนักงานสาขาภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย จำนวน 7 แห่ง ด้วยกัน²⁵ ทั้งนี้ สำนักงานดังกล่าวย่อมต้องดำเนินการตามหน้าที่ข้างต้นเพื่อประโยชน์ของ SMEs ด้วย

อย่างไรก็ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนนี้ ไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของ SMEs เป็นการเฉพาะ โดยที่การส่งเสริมการลงทุนสำหรับธุรกิจหนึ่ง ก็อาจทำให้อีกธุรกิจหนึ่งที่ไม่ได้รับการส่งเสริมเสียเปรียบทางการแข่งขันได้ ดังนั้น การประสานความร่วมมือกับองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนของธุรกิจโดยทั่วไป ดังเช่นองค์กรนี้ จึงต้องคำนึงถึงการส่งเสริมศักยภาพทางการแข่งขันของ SMEs ด้วยเป็นสำคัญ

2) พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2536

เนื่องจากปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและมีการแข่งขันกันสูงมาก จึงต้องมีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ขึ้นเป็นองค์กรของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง โดยมีอำนาจหน้าที่ทางด้านการทำธุรกรรมทุกประเภทที่ธนาคารพาณิชย์สามารถกระทำได้ เว้นแต่กรณีการรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป โดยที่ได้ช่วยสนับสนุนเงินทุนให้แก่นักลงทุนใน

²⁴ มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520.

²⁵ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, *ภารกิจ* <http://www.boi.go.th/index.php?page=what_we_do> เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2556.

ประเทศที่ประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องกับการส่งออกและการลดการสูญเสีย หรือสนับสนุนให้ได้เงินตราต่างประเทศ เช่น การให้สินเชื่อบริษัท หรือระยะยาว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ²⁶

ในพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย 1 คน ซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมายผู้จัดการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย และกรรมการอื่นๆ ไม่เกิน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนอย่างน้อย 3 คน ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยที่คณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่กำหนดคุณสมบัติ ประเภทสินค้า บริการ และลักษณะการประกอบการของผู้ส่งออก ผู้ซื้อ และผู้ลงทุนที่สมควรได้รับการสนับสนุน²⁷

การให้บริการของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้ ย่อมรวมถึงการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในทางด้านการค้าระหว่างประเทศด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับสถานการณ์ปัจจุบันที่เศรษฐกิจของประเทศไทยต้องอาศัยปัจจัยการพัฒนาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศเป็นสำคัญ โดยที่ สสว. เองก็จำเป็นต้องประสานความร่วมมือเพื่อตอบสนองการแข่งขันในตลาดโลก และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC อย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558 สำหรับผลประโยชน์ทางธุรกิจของ SMEs ทั้งหลายด้วย

3) พระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545

ในปี พ.ศ. 2507 สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอโครงการเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมต่อคณะรัฐมนตรี ทำให้มีการจัดตั้งสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมขึ้นในสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรม และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของสำนักงานดังกล่าวมีข้อจำกัดด้านการจัดหาแหล่งเงินทุน เนื่องจากสถานะองค์กรเป็นหน่วยงานราชการจึงต้องอาศัยงบประมาณแผ่นดิน

²⁶ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, *ประวัติธนาคาร* <http://www.exim.go.th/about_exim/about.aspx>.

²⁷ มาตรา 13 และมาตรา 17 (5) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536.

เพื่อให้สินเชื่อกว่า SMEs ประกอบกับการขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ดังนั้น จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นเพื่อเปลี่ยนให้สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมเป็นบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) แทน ซึ่งบริษัทนี้จะมีความคล่องตัวในการระดมทุนและกู้เงินทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ²⁸

จนกระทั่ง พ.ศ. 2545 ก็ได้มีการปรับสถานภาพของ บอย. เป็นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545 เพื่อให้เป็นองค์กรธุรกิจธนาคารเฉพาะกิจที่อยู่ในการกำกับดูแลของทั้งกระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีหน้าที่เพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ทั้งในด้านการจัดตั้ง การพัฒนา การดำเนินการ การขยาย หรือปรับปรุง SMEs สรุปได้ ดังนี้²⁹

ก. การให้สินเชื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ และเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

ข. การช่วยเหลือค้ำประกัน โดยการรับรองเครดิตให้กับบางประเภทกิจการ หรือรับอวัลต์สัญญาใช้เงิน หรือรับรองตัวแลกเงิน โดยมีกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นและความเหมาะสมของลูกค้านาคาร

ค. การร่วมลงทุนซึ่งธนาคารจะไม่ร่วมทุนกับกิจการที่ก่อปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ขัดศีลธรรม เป็นภัยต่อสังคม ไม่โปร่งใส หรือประสบปัญหาภาวะล้มเหลวอย่างรุนแรง

ง. การให้คำปรึกษาแนะนำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเป็นการให้คำปรึกษาแนะนำเฉพาะด้านเบื้องต้นสำหรับวิสาหกิจที่เป็นลูกค้านาคาร หรือสถานประกอบการ SMEs ที่ประสงค์จะใช้บริการของธนาคารนี้ และมีการให้บริการวินิจฉัยสถานประกอบการเปรียบได้กับการตรวจสอบสุขภาพสถานประกอบการ เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาธุรกิจ

²⁸ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, *ความเป็นมา* <http://www.smebank.co.th/bank_history.php>.

²⁹ สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, *บทบาทของกรมสรรพากรต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)*, หน้า 17-22.

เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุน SMEs ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยตรง ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นองค์กรที่ช่วยสนับสนุนเงินลงทุนสำหรับ SMEs เป็นการเฉพาะเท่านั้น แต่ยังสามารถให้บริการเสมือนเป็นผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นให้ SMEs ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง ผลลัพธ์ของการดำเนินงานจำเป็นต้องเอื้อต่อ SMEs อย่างกว้างขวาง แต่ในขณะเดียวกัน การให้สินเชื่อของธนาคารนี้ ก็เป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้วย ซึ่งอาจก่อให้เกิดหนี้เสียในอนาคตจนไม่สามารถช่วยส่งเสริมขีดความสามารถของ SMEs ได้อย่างเต็มที่ หาก สสว. จะมีแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนี้ ในฐานะที่เป็นธนาคารผู้ให้ทุนช่วยเหลือ SMEs ก็ควรร่วมช่วยประสานงานการวางหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อกรณีที่เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลอย่างรัดกุมเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ตามความเหมาะสม

4) พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ.

2534

เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อ โอนกิจการและการดำเนินงานของกองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม มาจัดตั้งเป็นบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อม ให้ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยทำให้สถาบันการเงินมั่นใจในการให้สินเชื่อ อีกทั้งยังเร่งกระจายสินเชื่อไปยังภาคอุตสาหกรรมขนาดย่อมทั่วประเทศได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น จนทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นไปโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ³⁰

จากเดิม บสย. มีทุนจดทะเบียนเริ่มต้นเพียง 400 ล้านบาท ซึ่งในเวลาต่อมารัฐบาลโดยกระทรวงการคลังได้เพิ่มทุนให้ บสย. ประกอบกับ บสย. ได้เรียกให้ผู้ถือหุ้นที่ได้แสดงความประสงค์ซื้อหุ้นเพิ่มมาชำระเงินค่าหุ้นบางส่วน จึงทำให้มีทุนจดทะเบียนในปี 2552 ถึง 6,839.95 ล้านบาท³¹ โดยที่การเพิ่มทุนจดทะเบียนเหล่านี้ ก็เป็นไปเนื่องจาก บสย. เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร จึงจำเป็นต้องเพิ่มเม็ดเงินเพื่อให้ บสย. ได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดย่อมที่ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน

³⁰ มาตรา 11 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2534.

³¹ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม, *ความเป็นมา*

สำหรับขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่างๆ ได้รับการประกันสินเชื่อจนทำให้สถาบันการเงินอนุมัติวงเงินให้เพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินกิจการ³²

ช่วงก่อนปี พ.ศ. 2547 บสย. ต้องเผชิญกับสภาพปัญหากรณีที่สถาบันการเงินทั้งหลายได้ส่งลูกหนี้ที่มีฐานะทางการเงินไม่เข้มแข็งเพียงพอมาให้ บสย. ช่วยค้ำประกัน แต่ บสย. เองก็ไม่ได้ศึกษาวิเคราะห์ความสามารถให้การชำระหนี้ของลูกหนี้เหล่านั้น ทำให้ บสย. ได้ค้ำประกันในมูลหนี้ที่ด้อยคุณภาพจนต้องมีการจ่ายชดเชยตามสัญญาค้ำประกันเป็นจำนวนมาก ภายหลัง บสย. จึงปรับมาตรการให้สถาบันการเงินต่างๆ ร่วมรับความเสี่ยงในธุรกิจที่ค้ำประกันกับ บสย. ด้วย เพื่อให้สถาบันการเงินเหล่านั้นช่วยคัดกรองศักยภาพในการชำระหนี้ของวิสาหกิจขนาดย่อมทางหนึ่งก่อน โดยที่ บสย. จะช่วยค้ำประกันสินเชื่อเพียงไม่เกินกึ่งหนึ่งของวงเงินสินเชื่อทั้งหมด มีการตรวจสอบคัดกรองความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดย่อมมากขึ้น และให้วิสาหกิจขนาดย่อมจัดหาที่ดินและบุคคลค้ำประกันการชำระหนี้ให้กับ บสย. รวมถึงเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกันในอัตราร้อยละ 1.75 ต่อปี ประกอบกับคิดอัตราดอกเบี้ยผู้กู้ที่มีความเสี่ยงสูง มากกว่าผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ³³

ต่อมาในปี 2552 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบมาตรการค้ำประกันสินเชื่อสำหรับ SMEs ประเภท Portfolio Guarantee Scheme ของ บสย. ซึ่งได้กำหนดให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการค้ำประกันในช่วงปีแรก มีการขยายวงเงินค้ำประกันจากเดิมไม่เกินรายละ 20 ล้านบาท ต่อสถาบันการเงินหนึ่งเป็นวงเงินรายละไม่เกิน 40 ล้านบาท ต่อสถาบันการเงินหนึ่ง โดยที่การค้ำประกันแบบใหม่นี้ ทำให้มีวิสาหกิจขนาดย่อมเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก และ บสย. ก็มีแนวโน้มจะอนุมัติการค้ำประกันสินเชื่อดังกล่าวให้วิสาหกิจขนาดย่อมมากขึ้นอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม หากเป็นการให้สินเชื่อตามนโยบายรัฐ หรือมีอิทธิพลทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง บสย. จะหลีกเลี่ยงการอนุมัติโครงการนั้น เพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารองค์กร³⁴

³² เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ, *โครงการวิเคราะห์กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกฎหมายและกฎระเบียบต่างประเทศ และจัดทำสรุป* เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : กรุงเทพฯ, 2554), 29.

³³ เพิ่งอ้าง.

³⁴ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ, *โครงการวิเคราะห์กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกฎหมายและกฎระเบียบต่างประเทศ และจัดทำสรุป* เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : กรุงเทพฯ, 2554), 29 – 30.

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า บสย. ก็เป็นอีกองค์กรหนึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งที่ให้ความช่วยเหลือ SMEs แต่ในเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อมเท่านั้น ซึ่งก็เป็นการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วยดังที่กล่าวมาแล้วในวัตถุประสงค์ขององค์กร อย่างไรก็ตาม ในประเด็นที่พบว่า บสย. มีแนวโน้มให้การอนุมัติการค้ำประกันสินเชื่อแบบใหม่ คือ Portfolio Guarantee Scheme เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ บสย. จะต้องแน่ใจได้ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจะไม่เป็นลักษณะของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากจนเกินกว่าจะสามารถบริหารจัดการได้ เพราะ บสย. เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งการประสานความร่วมมือระหว่าง สสว. กับ บสย. ก็ควรมีการให้ข้อมูลและองค์ความรู้ตลอดจนสร้างที่ปรึกษา เพื่อให้ SMEs สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างประสบผลสำเร็จ ซึ่งจะช่วยป้องกันปัญหาที่ SMEs อาจเป็นผู้ก่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากขึ้นอีกด้วย

(2.2) นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านทางหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

นอกเหนือไปจากกฎหมายที่จัดตั้งองค์กรที่มีบทบาทในการส่งเสริม SMEs แล้ว รัฐบาลจำเป็นต้องออกมาตรการต่างๆ โดยผ่านการใช้อำนาจของราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐประเภทอื่นๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ SMEs ให้เป็นกำลังสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ และมาตรการเหล่านั้นจำเป็นที่ สสว. จะต้องเข้าไปร่วมสนับสนุนด้วยเพื่อยังประโยชน์ให้การช่วยเหลือ SMEs ประสบผลสำเร็จ ซึ่งปัจจุบันมีมาตรการที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1) การส่งเสริมการร่วมลงทุนใน SMEs ของภาคเอกชน โดยการยกเว้นภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ร่วมลงทุนกับ SMEs (venture capitalist)

มาตรการนี้ เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2545 โดยการออกพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 396) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทมหาชน จำกัด หรือบริษัท จำกัด ที่ได้มีการประกอบธุรกิจร่วมลงทุนกับ SMEs โดยมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้³⁵

³⁵ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ, *โครงการวิเคราะห์กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกฎหมายและกฎระเบียบต่างประเทศ และจัดทำสรุป* เสนอต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย: กรุงเทพฯ, 2554), 13 – 14.

ก. ต้องเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่เป็นนิติบุคคล ร่วมลงทุนตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยกิจการที่ประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนให้เป็นธุรกิจ หลักทรัพย์ และได้รับการขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2545

ข. ต้องมีทุนจดทะเบียนจำนวนไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท ซึ่งได้ชำระค่าหุ้นครั้งแรกเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียน ส่วนค่าหุ้นที่เหลือจะต้องชำระ ทั้งหมดภายใน 3 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน ทั้งนี้ การลดทุนจดทะเบียนจะทำได้เมื่อได้ถือหุ้นใน SMEs ติดต่อกันแล้วไม่น้อยกว่า 7 ปี

ค. ต้องถือหุ้นใน SMEs ตามอัตราร้อยละของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัท ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นช่วงรอบระยะเวลาบัญชีต่างๆ และถือหุ้นใน SMEs เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี เว้นแต่กรณีที่ถือหุ้นใน SMEs ที่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี ในรอบปีบัญชีติดต่อกัน หรือเป็นการถือหุ้นตลอดเวลาที่วิสาหกิจนั้นๆ มี สินทรัพย์ถาวรที่ไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาท และมีการจ้างงานไม่เกิน 200 คน

จากรายละเอียดของเงื่อนไขการขอรับสิทธิประโยชน์ตามมาตราการ ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับบริษัทร่วมทุนลักษณะนี้ มีข้อจำกัด ก่อนข้างมาก

2) การแทรกแซงทางเศรษฐกิจ ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 นี้ ได้บัญญัติขึ้นเพื่อเป็น มาตรการทางกฎหมายที่ช่วยแทรกแซงทางเศรษฐกิจในการป้องกันและควบคุมการแข่งขันทางการค้า โดย วัตถุประสงค์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้มีอำนาจเหนือตลาด (Dominant Position) และมีขอบเขตบังคับใช้ ครอบคลุมถึงตัวองค์กรธุรกิจทั้งหลาย แต่ไม่ใช่บังคับกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ หรือชุมนุมสหกรณ์ ที่ดำเนินธุรกิจโดยมีกฎหมายรองรับและยังอาจกำหนดยกเว้นบางประเภทธุรกิจไว้ใน กฎกระทรวง³⁶

³⁶ มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2545.

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า ขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานคณะกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานคณะกรรมการ มีปลัดกระทรวงการคลังและผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ไม่น้อยกว่า 8 คนแต่ไม่เกิน 12 คน เป็นกรรมการ³⁷ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาในประเด็นต่างๆ ทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดและยอดขายของธุรกิจอย่างไร จึงจัดว่าเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด การกำหนดหลักเกณฑ์จำนวนทุน หุ้น หรือสินทรัพย์ ที่เกี่ยวกับการควบกิจการ การอนุญาตให้ควบรวมกิจการหรืออนุญาตให้กระทำการอันเป็นการจำกัดการแข่งขัน รวมถึงมีอำนาจกึ่งตุลาการในการสืบสวนสอบสวนและเสนอให้ฟ้องผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า³⁸ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น กรณีการดำเนินการแทรกแซงตลาดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2545 นี้ กฎหมายดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์ที่ค่อนข้างเคร่งครัดเพื่อปกป้องธุรกิจที่ถูกกระทำให้อ่อนแอทางการตลาด ซึ่งย่อมเป็นผลดีต่อการส่งเสริม SMEs เนื่องจาก SMEs มีเงินทุนในการดำเนินธุรกิจน้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ จึงมีความเป็นไปได้มากที่ธุรกิจขนาดใหญ่จะอาศัยเม็ดเงินที่มากกว่าในการทุ่มตลาดได้

3) การสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาของ SMEs ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ก. การให้ทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำเพื่อการวิจัยและการพัฒนา

ตามที่ได้มีพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2534 จัดตั้ง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ขึ้นเป็นหน่วยงานในกำกับของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม นั้น ได้กำหนดให้ สวทช. มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกองทุนและดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่ง สวทช. ก็ได้กำหนดโครงการขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือ SMEs โครงการหนึ่ง คือ โครงการสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและวิศวกรรมภาคเอกชน (Company Directed Technology Development Program หรือ CD)

โครงการนี้ เป็นการช่วยเหลือ SMEs ในลักษณะการให้กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ SMEs ได้ใช้เงินลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ ซึ่งมีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้มีสิทธิ

³⁷ มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2545.

³⁸ มาตรา 8 และมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2545.

ขอผู้จะต้องเป็น SME ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 100 ล้านบาท หรือมีจำนวนพนักงานและเจ้าหน้าที่รวมกันไม่เกิน 200 คน และจะกู้ยืมแต่ละโครงการได้ไม่เกิน 30 ล้านบาท อีกทั้งต้องไม่เกินร้อยละ 75 ของมูลค่าการลงทุนทั้งโครงการ ส่วนสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้นี้ คิดเป็นกึ่งหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ของธนาคารพาณิชย์ บวกด้วย 1.125 รวมถึงการให้ผ่อนชำระหนี้ได้ไม่เกิน 7 ปี โดยปราศจากการชำระเงินต้นไม่เกิน 2 ปี ด้วย

อย่างไรก็ตาม โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ คือ สวทช. กับธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งการพิจารณาจะให้กู้รายใด ย่อมต้องผ่านความเห็นชอบจากทั้ง สวทช. และธนาคารนั้นๆ ทำให้การสนับสนุนเงินกู้ตามโครงการอาจมีอุปสรรค หากธนาคารพาณิชย์เห็นว่าการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนานั้นๆ มีความเสี่ยงสูงมากจนไม่สามารถอนุมัติได้เป็นต้น³⁹

2) การช่วยเหลือด้านภาษีสำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ขึ้นสำหรับภาคธุรกิจ กรมสรรพากรจึงได้ออกมาตรการทางภาษีขึ้นช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นสำหรับทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร และอุปกรณ์ของเครื่องจักรที่ใช้ทำการวิจัยและพัฒนา โดยหัก ณ วันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นมา เป็นจำนวนร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน ส่วนมูลค่าต้นทุนที่เหลือจะหักตามเงื่อนไขและอัตราที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการที่ซื้อเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ดังกล่าวมาในช่วงปีแรก เสียภาษีลดลง อันเป็นสิทธิประโยชน์ที่ช่วยเพิ่มสภาพคล่อง (Cash Flow) ให้กับธุรกิจนั้นๆ⁴⁰

นอกจากนี้ กรมสรรพากรยังกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบการหักค่าใช้จ่ายในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล คิดเป็นเงินที่ต้องนำไปคำนวณภาษีลดลงในอัตราร้อยละ 200 ของ

³⁹ วิญญูดี ชาดิมนศรี, กฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, (2548). 67 – 68.

⁴⁰ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ, โครงการวิเคราะห์กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกฎหมายและกฎระเบียบต่างประเทศ และจัดทำสรุป เสนอต่อ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย : กรุงเทพฯ, 2554), 39.

รายจ่ายที่ได้จ่ายไปเพื่อเป็นค่าจ้างในการทำวิจัยและพัฒนา ซึ่งการวิจัยและพัฒนานั้นต้องเป็นกรณีที่ได้ขอให้ สวทช. รับรอง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว⁴¹

จากที่กล่าวมาถึงการช่วยเหลือด้านภาษีเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ทั้งการหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักรและอุปกรณ์ของเครื่องจักร และการให้หักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลนี้ จะเห็นได้ว่า แม้ไม่ใช่มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อ SMEs โดยเฉพาะ หากแต่สามารถช่วยจูงใจให้ SMEs พัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีการผลิตสินค้าและบริการ ตลอดจนการคิดค้นนวัตกรรมที่ช่วยลดต้นทุนของผลประกอบการต่างๆ ได้ทางหนึ่ง

4) การสนับสนุนด้านแรงงาน ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ก. การให้กู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อใช้ในการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรณีการสนับสนุนนี้ เป็นการให้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 0.1 สำหรับการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ผู้รับการฝึกอบรมที่เป็นลูกจ้างหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และผู้ดำเนินการฝึก หรือผู้ดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556 และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในมาตรการดังกล่าว ได้แก่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการส่วนกลาง และสถาบันหรือศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานภาคหรือจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการส่วนภูมิภาค⁴²

จะเห็นได้ว่ากรณีดังกล่าว ให้การสนับสนุนหน่วยธุรกิจทั้งหลาย ซึ่งไม่ใช่เพียงแต่ SMEs เท่านั้น อีกทั้งยังมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่สั้นเพียงแค่หนึ่งปี

⁴¹ เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ, *โครงการวิเคราะห์กฎหมายและกฎระเบียบที่สำคัญ โดยเปรียบเทียบกฎหมายและกฎระเบียบต่างประเทศ และจัดทำสรุป* เสนอต่อ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย: กรุงเทพฯ, 2554), 40.

⁴² *สรุปมาตรการช่วยเหลือ SMEs ของภาครัฐ ที่ดำเนินการในปัจจุบัน* <http://www.1111.go.th/Admin/Upload/File_Manager/SMEs-08022013.pdf>.

ข. การนำเงินส่วนต่างค่าจ้างที่จ่ายเพิ่มจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในปี 2555 – 2556 เป็นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาท มาหักเป็นค่าใช้จ่ายก่อนชำระภาษี

เป็นการที่รัฐช่วยเหลือผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งมีรายได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร รวมกันไม่เกิน 30 ล้านบาท ต่อปี ก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน และต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 48 (1) แห่งประมวลรัษฎากร หรือผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีทุนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการรวมกันไม่เกิน 30 ล้านบาท ต่อปี ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้ใช้สิทธิขอยกเว้นภาษีเงินได้นี้ ให้สามารถนำเงินส่วนต่างค่าจ้างแรงงานเดิม มาหักส่วนต่างจากค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำวันละ 300 บาท มาเป็นค่าใช้จ่ายก่อนชำระภาษีได้ 1.5 เท่า ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิหักค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะต้องจ่ายค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในอัตราวันละ 300 บาท ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2556 – 31 ธันวาคม 2556 ด้วย⁴³

จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนดังกล่าว จะทำให้ SMEs ได้รับสิทธิประโยชน์จากการชำระภาษีที่ลดน้อยลง อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้ก็ยังมีเงื่อนไขระยะเวลาการสนับสนุนที่ โดยเป็นการสนับสนุนเพื่อให้ SMEs สามารถปรับตัวในสถานการณ์ที่รัฐบาลประกาศเพิ่มอัตราค่าแรงขั้นต่ำเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในส่วนของกฎหมายจัดตั้งองค์กรและมาตรการทางกฎหมายที่ช่วยส่งเสริม SMEs ของไทยที่สำคัญอย่างโดดเด่นล้วนมีรายละเอียดที่หลากหลายตามแต่ลักษณะความเชี่ยวชาญขององค์กรผู้รับผิดชอบดำเนินงาน ซึ่งองค์กรและมาตรการทั้งหลายเหล่านี้ จำเป็นที่ สสว. ในฐานะองค์กรที่มีบทบาทเฉพาะกิจเพื่อ SMEs โดยตรง จะต้องเข้าไปสร้างเครือข่ายความร่วมมือเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้รับผิดชอบอื่นๆ เพื่อให้นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยไม่เป็นการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน หรือช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้การประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆ มีความคล่องตัวสะดวก รวดเร็ว ต่อผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ประกอบการ SMEs อีกด้วย

⁴³ สรุปมาตรการช่วยเหลือ SMEs ของภาครัฐ ที่ดำเนินการในปัจจุบัน <http://www.1111.go.th/Admin/Upload/File_Manager/SMEs-08022013.pdf>.

3.2 ประเทศญี่ปุ่น

3.2.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายต่างๆ โดยผ่านองค์กรที่มีชื่อว่า สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Agency (SMEA)) ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี 1948 ภายใต้กฎหมายจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Act for Establishment of the Small and Medium-sized Enterprise Agency) โดยถือเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEA) เป็นองค์กรที่ได้รับต้นแบบมาจากบริษัทฟื้นฟูทางการเงิน (Reconstruction Finance Corporation (RFC)) ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งก่อตั้งเพื่อตัดหนี้สูญที่ด้อยคุณภาพจากการให้สินเชื่อของธนาคาร หลังจากช่วงภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจในปี 1929 แต่อีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญก็คือ การให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญอย่างมากในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประกอบอุตสาหกรรมทางด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ แม้กระทั่งหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองจบลงแล้วก็ตาม รัฐบาลสหรัฐอเมริกาก็ยังให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่⁴⁴

จากแนวคิดต้นแบบข้างต้น ก็นำมาซึ่งการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เป็นอิสระ (Independent Organ) เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุน SMEs อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) โดยนโยบายที่กำหนดขึ้น จะใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานระดับปฏิบัติเข้าไปกำหนดมาตรการและดำเนินงานในการสนับสนุน SMEs ในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยนโยบายในช่วงแรกของการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ก็เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญก้าวหน้า ป้องกันการผูกขาดทางการตลาด

⁴⁴Rika Nakagawa. *The Policy Approach In Promoting Small And Medium Sized Enterprises In Japan*, International Business & Economics Research Journal (October 2012, Volume 11, Number 10)
<<http://journals.cluteonline.com/index.php/IBER/article/download/7254/7323>>, 1092.

ช่วยเปิดโอกาสในการประกอบกิจการ การเตรียมปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน SMEs และยกระดับการประกอบกิจการของ SMEs⁴⁵

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศไทย

(1) การเกิดขึ้นของหน่วยงานที่เข้ามาทำหน้าที่ดูแล SMEs ในประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทยมีเหตุผลของการจัดตั้งคล้ายคลึงกัน อันเนื่องมาจากปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่อยู่ในภาวะตกต่ำ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการสนับสนุน SMEs ซึ่งถือเป็นหน่วยทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของประเทศที่จะสามารถขับเคลื่อนประเทศให้ฟื้นวิกฤตต่อไปได้ เพียงแต่ SMEs ส่วนใหญ่ยังขาดการสนับสนุนในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ

(2) หลักสำคัญประการหนึ่งของการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ของประเทศญี่ปุ่นคือ การเห็นถึงความสำคัญของการป้องกันปัญหาของการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งจะทำให้ SMEs ไม่สามารถจะดำเนินธุรกิจได้ท่ามกลางปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ นำมาซึ่งนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งหากพิจารณาเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ของประเทศไทย ก็จะเล็งเห็นถึงความคล้ายคลึงกันที่ว่า SMEs ไม่อาจแข่งขันกับวิสาหกิจขนาดใหญ่ได้ จึงต้องได้รับการสนับสนุน เพียงแต่ประเทศไทยไม่ได้นำประเด็นปัญหาของการผูกขาดทางการตลาด มาเป็นประเด็นสำคัญที่จะเป็นเหตุผลในการจัดตั้ง สสว.

3.2.2 ขอบเขตของลักษณะ โครงสร้างองค์กร และ โครงสร้างการบริหาร

จากที่ได้กล่าวถึงความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) จะเห็นได้ว่า SMEA มีความสำคัญในฐานะที่เป็นองค์กรในระดับนโยบายที่จะทำหน้าที่ในกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุน SMEs อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของโครงสร้างการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศญี่ปุ่นนั้น ก็ยังมีองค์กรอื่นๆ ที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม ยกตัวอย่างเช่น

⁴⁵ สุภัท คุชฌาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น ใต้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย) เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), หน้า 3-11.

(1) สภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ในมาตรา 27-30 โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้ ตลอดจนการตรวจสอบและการพิจารณาในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เมื่อได้รับการร้องขอคำแนะนำจากรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (METI) หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการชุดนี้มีจำนวนไม่เกิน 30 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม และนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้แล้วยังมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่⁴⁶ กฎหมายสหกรณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและกิจการอื่น (ปี 1949 กฎหมายฉบับที่ 181) กฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปี 1963 กฎหมายฉบับที่ 149) กฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของกิจการขนาดเล็ก (ปี 1965 กฎหมายฉบับที่ 102) กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผู้รับจ้างช่วง (ปี 1970 กฎหมายฉบับที่ 145) กฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนกิจการค้าปลีกขนาดกลางและขนาดย่อม (ปี 1973 กฎหมายฉบับที่ 101) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อเปิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปี 1977 กฎหมายฉบับที่ 74) กฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนการปรับปรุงระเบียบการจ้างงานเพื่อให้ได้มาซึ่งแรงงานสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและสร้างโอกาสในการจ้างงานที่ดี (ปี 1991 กฎหมายฉบับที่ 57) กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการกระจายสินค้า (ปี 1992 กฎหมายฉบับที่ 65) กฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยผ่านหอการค้าและอุตสาหกรรม (ปี 1993 กฎหมายฉบับที่ 51) กฎหมายว่าด้วยมาตรการชั่วคราวเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเชิงสร้างสรรค์ (ปี 1995 กฎหมายฉบับที่ 47) กฎหมายว่าด้วยมาตรการชั่วคราวเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการรวมตัวของอุตสาหกรรมบางประเภท (ปี 1997 กฎหมายฉบับที่ 28) กฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของธุรกิจขนาดเล็กและกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมบางส่วนกฎหมายองค์การวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปี 1998 กฎหมายฉบับที่ 147) กฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนการปฏิรูปการดำเนินธุรกิจของ

⁴⁶ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, “รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ เพื่อเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และออสเตรเลีย” เสนอต่อ คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ สถาบันกฎหมายพัฒนาเศรษฐกิจ, (กรุงเทพมหานคร: กันยายน 2546), หน้า 230.

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ปี 1999 กฎหมายฉบับที่ 18) และกฎหมายว่าด้วยมาตรการพิเศษเพื่อกระตุ้นอุตสาหกรรม (ปี 1999 กฎหมายฉบับที่ 131) (แก้ไขโดยกฎหมายฉบับที่ 80 ปี 1983 และกฎหมายฉบับที่ 102 ปี 1999 ยกมาจากมาตรา 29 เดิม โดยกฎหมายฉบับที่ 146 ปี 1999)

(2) องค์การเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและนวัตกรรมในระดับภูมิภาคแห่งประเทศญี่ปุ่น (*Organization for SMEs and Regional Innovation, Japan : SMRJ*) ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี 2004 ตามกฎหมาย Act on the Organization for Small & Medium Enterprises and Regional Innovation, JAPAN, Independent Administrative Agency โดยเกิดขึ้นหลังจากที่รัฐบาลญี่ปุ่น ได้มีการยุบรวมหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรมที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน

SMRJ ถือเป็นหน่วยงานทางปฏิบัติที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยรับนโยบายมาจากกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) และสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ภายใต้การดำเนินงานของ SMRJ จะมีเครือข่ายประกอบด้วย สำนักงานใหญ่ สำนักงานสาขาใน 9 ภูมิภาค และสถาบันทางธุรกิจ การบริหารจัดการ และเทคโนโลยีขนาดเล็กที่เรียกว่า SME University⁴⁷ เพื่อสนับสนุน SMEs ในท้องถิ่น โดยเฉพาะการฝึกอบรมทางด้านทรัพยากรมนุษย์ให้แก่ SMEs⁴⁸

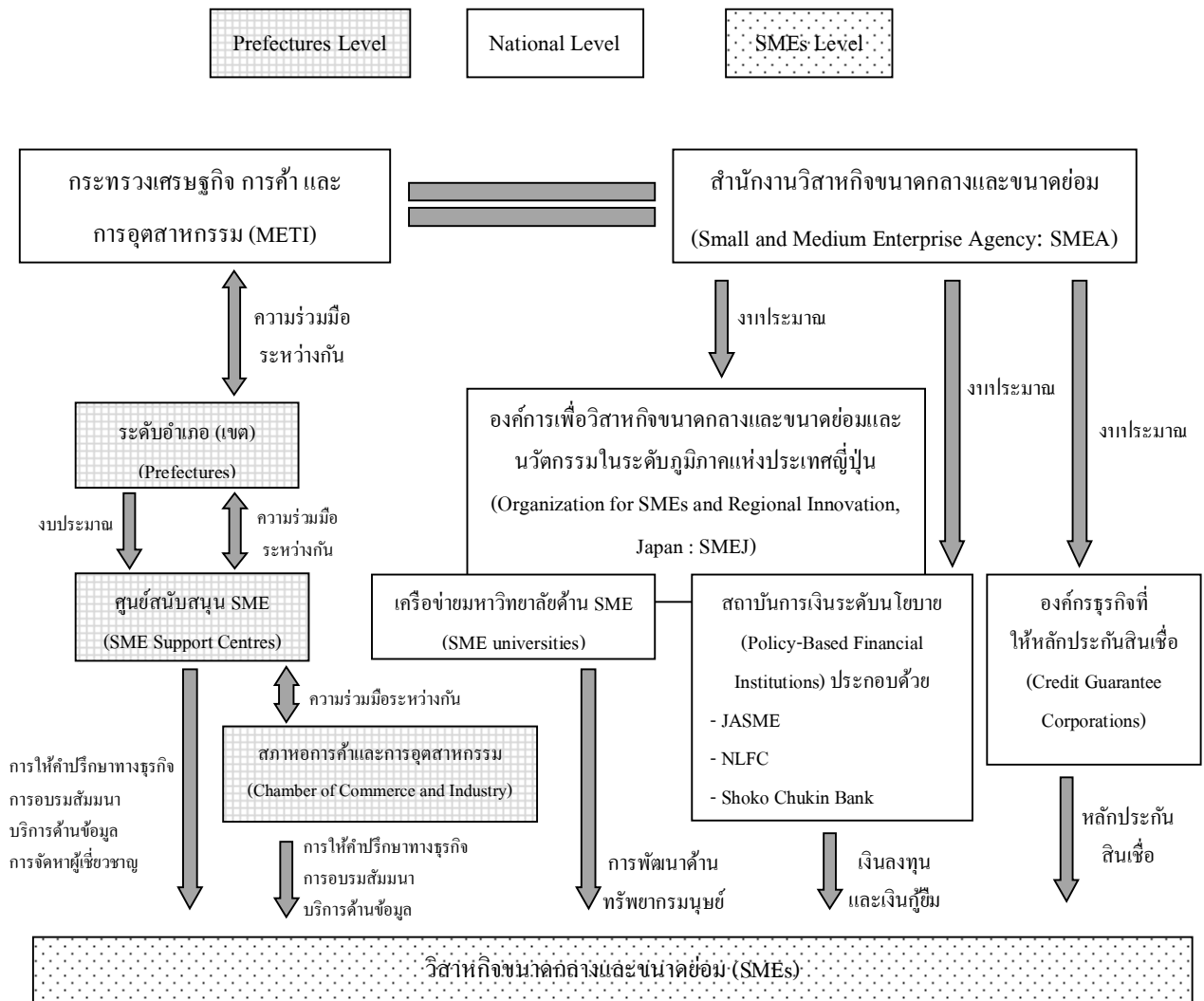
ทั้งนี้ หากจะพิจารณาภาพรวมโครงสร้างขององค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศญี่ปุ่น ก็จะไปตามแผนภาพ ดังต่อไปนี้

⁴⁷ SME University ไม่ได้เป็นลักษณะของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการให้ปริญญา แต่เป็นสถาบันระดับสูงที่มีการฝึกทักษะที่จำเป็นและสำคัญในการประกอบธุรกิจ โดย SME University มีการก่อตั้งในโตเกียวตั้งแต่ปี 1962 โดยจัดตั้งเป็นสถาบันด้านการวิจัย จนกระทั่งปี 1980 รัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการจัดตั้ง SME University ใน 9 ภูมิภาค

⁴⁸ Rika Nakagawa. *The Policy Approach In Promoting Small And Medium Sized Enterprises In Japan*, International Business & Economics Research Journal (October 2012, Volume 11, Number 10), 1094.

<<http://journals.cluteonline.com/index.php/IBER/article/download/7254/7323>>.

แผนภาพการดำเนินนโยบาย SMEs ของประเทศญี่ปุ่น⁴⁹

จากแผนภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่า SMEA (ภายใต้การกำกับดูแลของ METI) จะเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการดำเนินนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับ SMEs โดยผ่านทางงบประมาณไปยัง SMRJ สถาบันทางการเงินระดับนโยบาย และองค์กรธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ โดยในส่วนของ METI ก็จะมีการร่วมมือในระดับอำเภอ/เขต ในการสนับสนุนธุรกิจ SMEs ผ่านศูนย์สนับสนุน SMEs (SME Support Centres) โดยได้รับความร่วมมือจากสภาหอการค้าและการอุตสาหกรรม (Chamber of Commerce and Industry)

⁴⁹ <http://www.grips.ac.jp/forum/af-growth/support_ethiopia/document/Sep09_SME090828final_a.pdf>.

ในส่วนของการบริหารงานภายในสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEA) จะมีการแบ่งส่วนงานการบริหารออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ

(1) Director-General's Secretariat (สำนักงานเลขานุการ) โดยมีส่วนงานที่ดูแลในเรื่องของงานประสานงานนโยบาย (Policy Coordination Division) และกลุ่มงานประชาสัมพันธ์และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ (Public Relations and Business Counseling Office)

(2) Business Environment Department (สำนักส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ) โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(2.1) ส่วนแผนงานและนโยบาย (Policy Planning) ซึ่งมีกลุ่มงานย่อย ได้แก่ คือ กลุ่มงานวิจัย (Research Office) กลุ่มงานสร้างเสถียรภาพทางธุรกิจ (Office for Business Stability) กลุ่มงานด้านต่างประเทศ (International Affairs Office)

(2.2) ส่วนงานด้านเงินทุน (Finance Division)

(2.3) ส่วนงานด้านการเงินและภาษี (Corporate Finance and Tax Affairs Division)

(2.4) ส่วนงานด้านการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade Division)

(3) สำนักสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Support Department) โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

(3.1) ส่วนงานสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Support Division) กลุ่มงานนโยบายสำหรับวิสาหกิจขนาดเล็ก (Office for Small Enterprise Policy)

(3.2) ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจใหม่ (New Business Promotion Division)

(3.3) ส่วนงานเทคโนโลยีและการเริ่มต้น (Startup and Technology Division)

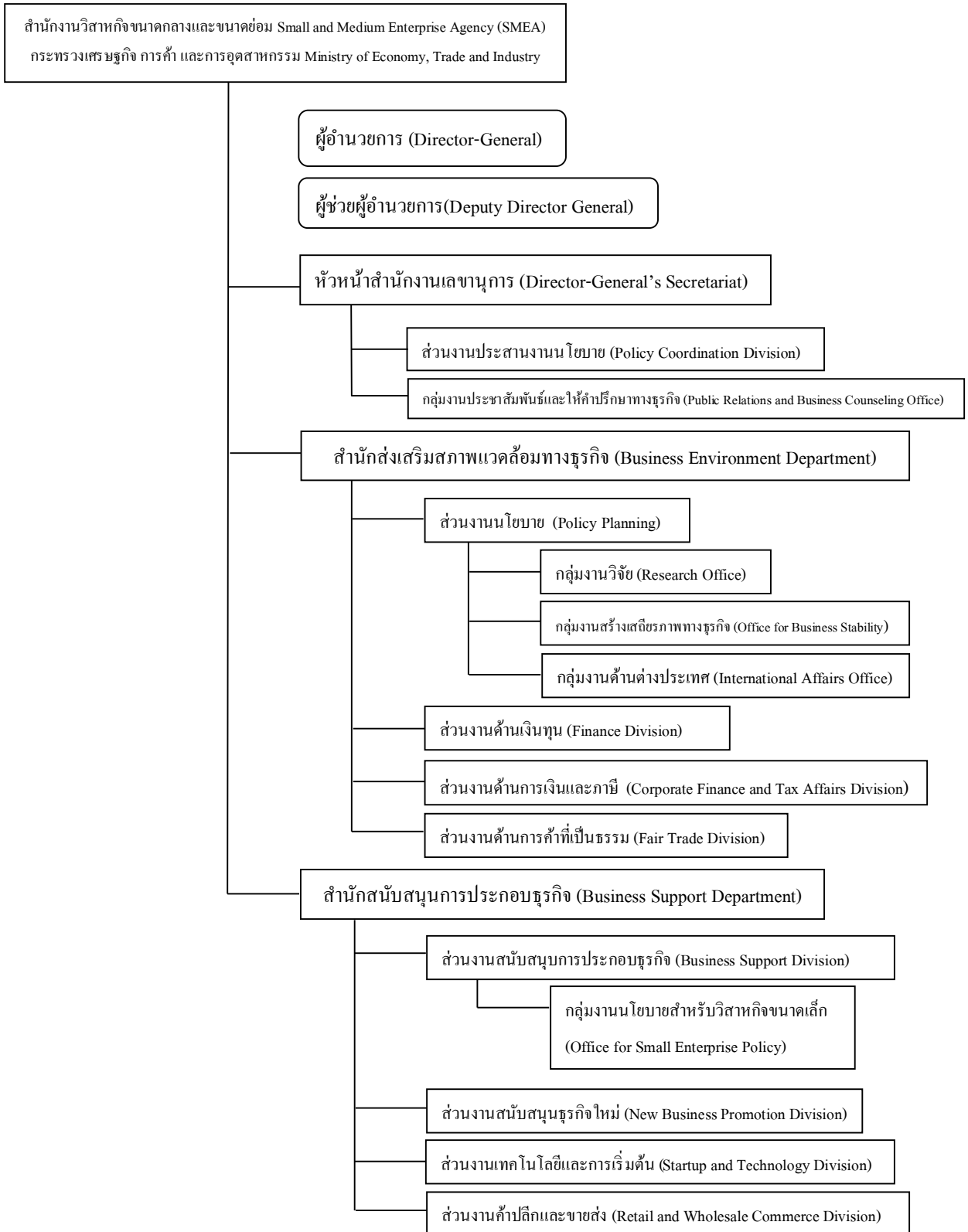
(3.4) ส่วนงานค้าปลีกและขายส่ง (Retail and Wholesale Commerce Division)

ทั้งนี้ โดยมีแผนผังโครงสร้างการบริหารงาน⁵⁰ ดังนี้

⁵⁰ ปรับปรุงจาก Small and Medium Enterprise Agency, *Organization Chart of Small and Medium Enterprise Agency*, (2013)

<http://www.sme.ne.jp/policies/06_soshiki/index.html>.

แผนผังโครงสร้างของสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA)

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศไทย

(1) ประเทศญี่ปุ่นมีสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจคือ คณะกรรมการชุดนี้ มีองค์ประกอบที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ SMEs จำนวนไม่เกิน 30 คน ซึ่งหากจะเทียบอำนาจหน้าที่ก็จะคล้ายคลึงกับคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2550 แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ ประเทศญี่ปุ่นมิได้กำหนดให้สัดส่วนและองค์ประกอบของคณะกรรมการว่าต้องมาจากภาครัฐจำนวนเท่าใด จึงสามารถเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ แตกต่างกับกรณีของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยที่จะมีกรรมการโดยตำแหน่งที่มาจากภาครัฐด้วย

(2) โครงสร้างของประเทศญี่ปุ่นจะแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนในระดับนโยบาย กับในระดับปฏิบัติแตกต่างกัน โดยในระดับนโยบายจะมีสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติด้าน SMEs เป็นหลัก โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (METI) และมีคณะกรรมการในสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) เป็นผู้ให้คำแนะนำ จากนั้นจะผ่านนโยบายออกมายังหน่วยงานที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นองค์การเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและนวัตกรรมในระดับภูมิภาคแห่งประเทศญี่ปุ่น (Organization for SMEs and Regional Innovation, Japan : SMRJ) สถาบันทางการเงินระดับนโยบาย และองค์กรธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ โดยในส่วนของ SMEA, SMRJ และ The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council ก็มีกฎหมายในการจัดตั้งองค์กรดังกล่าวที่แตกต่างกัน

ในขณะที่ส่วนของประเทศไทย สสว. เป็นองค์กรหลักองค์กรเดียวที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 โดยทั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่างก็จัดตั้งภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าโครงสร้าง สสว. ตามกฎหมายมีขนาดใหญ่ และยังไม่ชัดเจนว่าจะทำหน้าที่ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติด้วยหรือไม่ โดยเฉพาะการดำเนินงานด้าน SMEs ในระดับภูมิภาค ซึ่งอาจจำเป็นต้องมี

สำนักงานหรือเครือข่ายในการดำเนินการ โดยเฉพาะ ดังเช่นในประเทศญี่ปุ่น ก็จะมีเครือข่ายภายใต้ SMRJ ที่เรียกว่า SME Universities ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว แต่ทั้งนี้ ก็ต้องคำนึงถึงด้วยว่า หาก สสว. จัดตั้งสำนักงานหรือเครือข่ายแล้ว จะทำให้องค์กรมีขนาดใหญ่ไปหรือไม่ และจะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

(3) SMEA และ สสว. ต่างเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระเช่นเดียวกัน ทำให้มีข้อดีในเรื่องความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารงานมากกว่าการเป็นส่วนราชการ

3.2.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

การจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) มีขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยต้องอยู่ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ 3 ประการ⁵¹ คือ

(1) ป้องกันมิให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับความเสียหายเปรียบอันเนื่องมาจากการผูกขาดในการดำเนินธุรกิจ

(2) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

(3) จัดอุปสรรคและจัดการสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) มีอำนาจหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยครอบคลุมในด้านการจัดการ ด้านการเงิน ด้านการงบประมาณ และด้านการค้าและการสนับสนุนในระดับภูมิภาค ทั้งนี้ กระทรวงเศรษฐกิจการค้า และการอุตสาหกรรมได้มีการก่อตั้งสาขาสำนักงานในภูมิภาคทั้งหมด 9 แห่ง (ในเมือง Hokkaido, Tohoku, Kanto, Chubu, Kinki, Chugoku, Shikoku, Kyushu และ Okinawa) และมีการนำนโยบายของสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) จากการดำเนินกลางส่วนกลางส่งต่อไปยังสำนักงานในระดับภูมิภาคเหล่านี้ โดยรัฐบาลท้องถิ่นจะมีการจัดตั้งส่วนงานหรือแผนกพิเศษที่จะส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เช่นกัน

⁵¹ สุภัช สุภขลาสัย และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น ได้เห็น อิตาลี และออสเตรเลีย) เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), หน้า ก-21.

สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEA) มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายลำดับรองต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติ ดังตาราง

ตารางอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายลำดับรองต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติ

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
กฎหมายพื้นฐาน		
กฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law)	กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	Planning Division
การสนับสนุนการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกี่ยวกับนวัตกรรมทางธุรกิจ และการบริหารจัดการ		
กฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเทคโนโลยีการผลิตหลักของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Act on Enhancement of core manufacturing technology of small and medium-sized enterprises)	-	Management Support Division, founder and technical department
กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมทางธุรกิจใหม่ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Act on the Promotion of the new business activities of small and medium-sized enterprises)	สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	New Business Development Division
กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมประสิทธิภาพในธุรกิจการจัดจำหน่ายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	-	Commerce Division

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
(SME distribution business efficiency Promotion Act)		
กฎหมายเกี่ยวกับมาตรการพิเศษสำหรับการฟื้นฟูอุตสาหกรรม (Law on Special Measures for Industrial Revitalization)	สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	Management Support Division
การเสริมสร้างด้านการจัดการพื้นฐานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		
National Institute of Organization for Small & Medium Enterprises and Law	-	Planning Division
กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจขนาดเล็กและการแนะนำเครื่องมือทางกฎหมายในด้านการลงทุน (Small business, etc. introduction of equipment funding law)	-	Small business room
กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Support Act)	-	Management Support Division
กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Act on the organization of the Association of Small and Medium Sized Enterprises)	สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม	Management Support Division
กฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-Sized Enterprise Cooperatives Act)	กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม	Management Support Division

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
กฎหมายสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรธุรกิจในพื้นที่ Shopping street (Shopping street promotion association law)	-	Commerce Division
กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนการรับจ้างช่วงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Subcontracting SME Promotion Act)	-	Trading Division
มาตรการทางกฎหมายชั่วคราวเกี่ยวกับการกระตุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมที่เฉพาะเจาะจง (Temporary Measures Law on the activation of specific industrial clusters)	-	Management Support Division
กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนการค้าปลีกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and medium-sized retail commercial promotion law)	กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม	Commerce Division
กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมที่สำคัญเพื่อกระตุ้นการดูแลและพัฒนาทางด้านการค้าของเมืองที่อยู่ในใจกลาง (Law Concerning the integral promotion of activation of such commercial maintenance and improvement of the city in the central city)	กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	Commerce Division

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
กฎหมายที่เกี่ยวกับสนับสนุนการปรับปรุงการจัดการในด้านการทำงาน เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานและความปลอดภัยของแรงงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Act on the Promotion of Improvement of Employment Management for the creation of employment opportunities and good secure labor in small and medium-sized enterprises)	กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ	Management Support Division
กฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางด้านเงินสำหรับการเกษียณอายุในวิสาหกิจขนาดเล็ก (Smaller Enterprise Retirement Allowance Mutual Aid Act)	กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ	Management measures to stabilize room
กฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายเงินล่าช้าของเงินที่ได้จากการรับจ้างช่วง (Delay in Payment of Subcontract Proceeds, etc. Act)	Japan Fair Trade Commission	Trading Division
Act for securing orders for small business from the Government and Other Public Agencies	-	Trading Division
การปรับตัวได้อย่างราบรื่นกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางสังคม		
กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินเป็นพิเศษในการจัดการกับภัยพิบัติรุนแรง	กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง	Management measures to stabilize room

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
(Act on Special Financial Support to deal with serious disaster)	กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	
กฎหมายเกี่ยวกับการให้เงินช่วยเหลือและการสนับสนุนทางการเงินเป็นพิเศษในการจัดการกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ Hanshin-Awaji (Act for grants and financial assistance of special to deal with the Great Hanshin-Awaji Earthquake)	กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	Management measures to stabilize room
The Act on the Adjustment of Business Activities of large companies who order to ensure the opportunity of business activities of small and medium-sized enterprises	สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	Trading Division
กฎหมายเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรฐานเป็นพิเศษในการค้าปลีกอย่าง (Retail commercial adjustment special measures law)	กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง	Trading Division
กฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือป้องกันร่วมกันต่อการล้มละลายของธุรกิจขนาดเล็ก (Small business bankruptcy prevention mutual aid law)	-	Management measures to stabilize room
กฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือ	-	Management measures to

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
ธุรกิจขนาดเล็ก (Small business mutual aid law)		stabilize room
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเงินลงทุนพื้นฐานและการจัดหาแหล่งทุนให้เป็นไปอย่างราบรื่น		
กฎหมายเกี่ยวกับด้านการเงินขององค์กรวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Finance Corporation Act)	กระทรวงการคลัง	Finance Division
กฎหมายของธนาคาร Shoko Chukin (Shoko Chukin Bank Act)	กระทรวงการคลัง	Finance Division
กฎหมายที่ให้ความสำคัญในการลงทุนซึ่งร่วมมือกับสถาบันทางการเงิน (Act for priority investments in cooperative financial institution)	สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ กระทรวงเกษตร การป่าไม้และการประมง	Finance Division
กฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยที่นำเชื่อถือของธุรกิจขนาดเล็ก (Small business credit insurance law)	-	Finance Division
กฎหมายเกี่ยวกับการค้ำประกันที่นำเชื่อถือขององค์กร (Credit guarantee corporation law)	สำนักงานรัฐมนตรี	Finance Division
กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนขององค์กรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Business Investment Corporation Act)	-	Financial Affairs Division
ธุรกิจขนาดเล็ก		
กฎหมายเกี่ยวกับการให้การ		Small business room

ชื่อกฎหมาย	กระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย	ส่วนงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง
สนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กโดยหอการค้า (Act on the support of small businesses by the Chamber of Commerce)		
กฎหมายหอการค้า (Chamber of Commerce Law)	-	Small business room
องค์กรที่ดูแลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		
กฎหมายจัดตั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Agency Establishment Act)	-	Counsellor

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศไทย

(1) การกำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ สสว. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 เป็นการกำหนดตามรูปแบบการร่างกฎหมายจัดตั้งองค์กรของประเทศไทย เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของ สสว. กับคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งทำให้ยังไม่เห็นถึงความสำคัญของ สสว. ว่าควรมีทิศทางหรือนโยบายขององค์กรเป็นอย่างไร แตกต่างจากกำหนดวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ SMEA ของประเทศญี่ปุ่นที่มีการกำหนดอย่างชัดเจน ว่าจัดตั้งขึ้นเพื่อป้องกันมิให้ SMEs ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการผูกขาดในการดำเนินธุรกิจ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เข้มแข็ง และการขจัดอุปสรรคและจัดการสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจของ SMEs

(2) การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทั้งในประเทศญี่ปุ่น และในประเทศไทย นอกจากจะมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนอันเป็นกฎหมายพื้นฐานแล้ว ก็ยังมีกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่องค์กรอย่าง SMEA และ สสว. ต้องคำนึงถึง เนื่องจากอาจมีอำนาจหน้าที่บางประการที่องค์กรของตนจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือมีความร่วมมือกับองค์กรหรือกระทรวงอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ควรจะต้องมีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลของกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs อย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้ทันสมัยสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ตลอดจน เป็นฐานข้อมูลที่ SMEs สามารถนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจได้

3.2.4. งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

ในปี 2012 กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) ได้รับงบประมาณที่เป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 106 พันล้านเยน และในปี 2013 ได้มีการของบประมาณเพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพิ่มขึ้นเป็น 107.1 พันล้านเยน⁵²

โดยงบประมาณ ในปี 2013 ดังกล่าว ได้ครอบคลุมความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ เมื่อ 11 มีนาคม 2011, การสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก, การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นความท้าทายใหม่ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เป็นผู้ผลิตสินค้าและผู้ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ, การปรับปรุงการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระดับภูมิภาคผ่านช่องทางทางการค้าในระดับภูมิภาคที่มีความเข้มแข็ง, การปรับปรุงการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และธุรกิจขนาดเล็กในระดับปฏิบัติการ, การสนับสนุนทางการเงิน และการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคการเกษตร ภาคการค้า และภาคการผลิต

จากจำนวนเงินงบประมาณข้างต้น กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) ได้มีการกระจายงบประมาณผ่านองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามแผนภาพในข้อ 3.2.2 โดยเฉพาะสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ที่จะป็นองค์กรหลักในระดับนโยบายที่จะกระจายงบประมาณของกระทรวงไปยังองค์กรอื่นๆ ได้แก่ องค์กรเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและนวัตกรรมในระดับภูมิภาคแห่งประเทศญี่ปุ่น (Organization for SMEs and Regional Innovation, Japan: SMRJ) สถาบันการเงินระดับนโยบาย (Policy-Based Financial Institutions: JASME, NLFC และ Shoko Chukin Bank) ตลอดจน องค์กรธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ (Credit Guarantee Corporations) นอกจากนั้นแล้ว กระทรวงเศรษฐกิจ

⁵²Ministry of Economy Trade and Industry, *FY2013 Budget Request* (2013),

<<http://www.meti.go.jp/english/aboutmeti/policy/fy2013/pdf/130129budget.pdf>>.

การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) ยังมีความร่วมมือกับอำเภอ/เขตต่างๆ (Prefectures) ในระดับภูมิภาค นำมาซึ่งการสนับสนุนงบประมาณแก่ศูนย์สนับสนุน SMEs (SME Support Centres) ในแต่ละภูมิภาค โดยมีความร่วมมือกับสภาหอการค้าและการอุตสาหกรรม (Chamber of Commerce and Industry) ทั้ง 520 แห่ง ในการดำเนินงานดังกล่าว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินการด้านงบประมาณของ SMEs ประเทศญี่ปุ่นนั้น จะเป็นการดำเนินนโยบายอย่างเป็นระบบ โดยผ่านกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) เป็นหลักในการกระจายงบประมาณสู่องค์กรที่ดำเนินด้านนโยบาย SMEs อย่าง SMEA องค์กรที่ดำเนินงาน SMEs ด้านปฏิบัติ อย่าง SMRJ ตลอดจนสถาบันทางการเงินและองค์กรทางธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศไทย

(1) ประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากเอกสารการของงบประมาณของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) จะมีการจัดสรรงบประมาณที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ออกมาโดยเฉพาะ นอกจากนั้นแล้วในงบประมาณปี 2013 ยังตั้งงบประมาณเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือ SMEs ในเขตพื้นที่ภัยพิบัติที่ประสบภัยสึนามิ จึงนับว่าประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับ SMEs เป็นอย่างยิ่ง

(2) ระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศญี่ปุ่น จะมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรงบประมาณในระดับนโยบาย ผ่านไปยังองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค ทำให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เป็นระบบ

ส่วนประเทศไทย ระบบการจัดสรรงบประมาณ เป็นการจัดสรรตามรายองค์กรที่แยกตามรายกระทรวง ดังนั้น บางกรณีการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs อาจจะมีการกระจายงบประมาณอยู่ในหลายองค์กรหลายกระทรวง ซึ่งทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อประสานไปยังหน่วยงานอื่นๆ นอกจากสสว.

3.2.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs

ที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการดำเนินรูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ออกมาในหลายมาตรการ ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ อาทิ⁵³

(1) มาตรการด้านสินเชื่อ รัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดตั้งสถาบันการเงินเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนให้กับ SMEs โดยเฉพาะ ประกอบด้วย 3 สถาบันหลัก คือ บริษัทเงินทุนเพื่อธุรกิจขนาดเล็ก (Japan Finance Corporation for Small Business: JFS) บริษัทเงินทุนแห่งชาติ (National Life Finance Corporation: NLFC) และธนาคารกลางเพื่อสมาคมหอการค้า (Shoko Chukin Bank: SCB)

(2) มาตรการด้านการลงทุน เช่น มาตรการสนับสนุนทางการเงินโดยตรงแก่ SMEs มาตรการการให้สินเชื่อหรือร่วมลงทุนกับโครงการของ SMEs ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เกิดมูลค่าเชิงพาณิชย์ มาตรการการสนับสนุนทางการเงินโดยอ้อมผ่านบริษัทร่วมทุน (Venture Capital Companies) เป็นต้น

(3) มาตรการค้ำประกันสินเชื่อ มีการจัดตั้งระบบเพื่อค้ำประกันความเสี่ยงในสินเชื่อและเงินลงทุนให้กับ SMEs ที่มีปัญหา โดย SMEs ที่ได้รับการค้ำประกันจะสามารถกู้ยืมได้จากระบบค้ำประกันความเสี่ยงในต้นทุนที่สูงกว่าอัตราตลาดเล็กน้อย

(4) มาตรการด้านการคลังและภาษี เช่น การให้สิทธิพิเศษทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ SMEs เข้าร่วมโครงการพัฒนาต่าง ๆ การสนับสนุนให้ SMEs ได้รับการจัดซื้อจัดจ้างจากภาครัฐ เพื่อเป็นการรักษาโอกาสในการดำเนินธุรกิจให้กับ SMEs ที่มักจะเสียเปรียบธุรกิจขนาดใหญ่ การให้สิทธิพิเศษทางภาษีเพื่อส่งเสริมธุรกิจจัดตั้งใหม่ และการลดภาระภาษีแก่ SMEs เป็นต้น

(5) มาตรการด้านการรับช่วงการผลิตและการเชื่อมโยงธุรกิจ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นได้มีการจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบ เช่น สมาคมเพื่อการส่งเสริมการรับช่วงการผลิตแห่งชาติ (National Association for Subcontracting Enterprises Promotion: NASEP) สมาคมเพื่อการส่งเสริมการรับช่วงผลิตของจังหวัด (Prefectural Association for Subcontracting Enterprises Promotion) และศูนย์ข้อมูลคู่ค้าธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Partner Information Center)

⁵³ ปรับปรุงและสรุปความจาก สุกิซึ สุกุซลาฮิชิ และคณะ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น ได้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย) เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544), 3-32 ถึง 3-50.

(6) มาตรการด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และการบริหารจัดการ เช่น การให้ความช่วยเหลือในการลงทุนการพัฒนาเทคโนโลยีผ่านระบบสินเชื่อ SMEs และการค้าประกันสินเชื่อ และการร่วมทุน (Venture Capital) การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา กับอุตสาหกรรม โดยการตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อให้บริการวิจัยและให้คำปรึกษาแก่ SMEs การจัดตั้งศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้บริการฐานข้อมูลด้านสิทธิบัตรแก่ SMEs การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารของ SMEs โดยผ่านศูนย์ข้อมูลของประเทศและจังหวัด การจัดตั้งศูนย์บริการให้คำปรึกษาในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น การส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของ SMEs โดยเปิดโอกาสให้ SMEs สามารถเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และขยายการค้าการลงทุนในต่างประเทศ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยผ่านหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

(7) มาตรการด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม เช่น การให้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่ม โดย SMEs ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการกู้ยืมและรับการสนับสนุนจาก ธนาคารกลางเพื่อสมาคมหอการค้า (Shoko Chukin Bank) การค้าประกันสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่ม โดย SMEs ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการค้าประกันสินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกู้ยืมจากสถาบันเพื่อการพัฒนา SMEs ต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันแต่สามารถให้สหกรณ์ค้ำประกันแทน การส่งเสริมการสร้างเขตการค้าของ SMEs เพื่อให้ SMEs มีการรวมกลุ่มและอยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการทำธุรกิจ เป็นต้น

(8) มาตรการด้านการตลาดและการส่งออก เช่น การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบการค้า เช่น การให้ความ การสร้างศูนย์อำนวยความสะดวกในแต่ละจังหวัดเพื่อให้บริการแก่ SMEs ในราคาต่ำ การสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน และผู้บริโภคมพบปะกัน โดยสนับสนุนการจัดงานแสดงสินค้าต่าง ๆ การสัมมนาระหว่างประเทศเพื่อเป็นเวทีที่ผู้ประกอบการ นักลงทุน และผู้บริโภคมทั้งในประเทศและต่างประเทศจะได้พบปะแลกเปลี่ยนความเห็นในการทำธุรกิจร่วมกัน การสำรวจ วิจัย และการให้บริการข้อมูลด้านการตลาดและการส่งออกได้แก่การให้บริการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ SMEs ตลอดจนการให้คำปรึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

(9) มาตรการช่วยเหลือ SMEs ในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การจัดตั้งระบบบรรเทาผลกระทบ (Mutual Reliefs System) โดยจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับวิสาหกิจขนาดย่อม ซึ่งสมาชิกจะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน โดยเงินสมทบดังกล่าวสามารถนำมาหักภาษีได้เต็มจำนวน โดยเมื่อเลิกกิจการ เกษียณอายุ หรือลาออกจากงาน กองทุนจะจ่ายบำนาญแก่สมาชิกหรือจ่าย

บำเหน็จเพื่อใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ การจัดตั้งระบบป้องกันการล้มละลายเป็นลูกโซ่ของ SMEs (Mutual Relief System for the Prevention of Bankruptcies in SMEs) โดยจัดตั้งกองทุนกู้ยืมฉุกเฉินให้กับ SMEs ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการล้มละลายของลูกหนี้หรือคู่ค้า โดย SMEs ที่เข้าร่วมกองทุนจะได้สิทธิประโยชน์ในการกู้ยืมฉุกเฉินจากกองทุนได้ในวงเงินสูงสุด 10 เท่าของเงินสมทบที่ได้จ่ายให้กับกองทุนมาแล้ว โดยมีระยะเวลาปลอดดอกเบี้ยและเงินต้น 6 เดือน เป็นต้น

สำหรับสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ซึ่งเป็นองค์กรหลักของรัฐบาล ญี่ปุ่นที่มีหน้าที่ในการดำเนินนโยบายส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ก็ได้มีการจัดรูปแบบการสนับสนุนและส่งเสริมแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้านหลักๆ ดังนี้

(1) ด้านการจัดการ⁵⁴ ได้แก่

1) การเริ่มต้นกิจการ การช่วยในการวางแผนที่จะเริ่มต้นธุรกิจ หรือการเป็นเจ้าของธุรกิจ โดยพยายามปรับปรุงการดำเนินงานในทางการเงิน และการให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ประกอบการธุรกิจ

2) นวัตกรรมทางธุรกิจ การช่วยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านนวัตกรรมทางธุรกิจ โดยการจัดหาเงินทุน การจัดการในด้านภาษี และการอบรมในเรื่องตลาด

3) ความร่วมมือที่เกิดขึ้นใหม่ การสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มีความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อเข้าถึงพื้นที่ทางธุรกิจใหม่ๆ โดยการให้คำปรึกษาและสนับสนุนทางการเงิน

4) การฟื้นฟูทางธุรกิจ การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการฟื้นฟูธุรกิจของตน โดยผ่านทางคณะกรรมการสนับสนุนฟื้นฟูวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Revitalization Support Committee)

5) ทรัพยากรมนุษย์และการจ้างงาน การสนับสนุนในการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างความท้าทายทางธุรกิจ โดยมีระบบให้คำปรึกษาแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการนำเสนอการฝึกอบรม หรือการส่งไปฝึกอบรม

⁵⁴ Small and Medium Enterprise Agency, *Management Support*, (2013)

<http://www.chusho.meti.go.jp/sme_english/outline/04/01_06.html>.

6) ธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ การให้ข้อมูลให้คำปรึกษาเพื่อช่วยวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในการผลักดันผลผลิต หรือตลาดในต่างประเทศ

7) การปฏิบัติทางการค้า และการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐ การส่งเสริมให้มีปฏิบัติในการรับช่วงอย่างเป็นธรรม และการพัฒนาต่างๆ ให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นผู้รับช่วง เพื่อเพิ่มโอกาสให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบผลสำเร็จ

8) ความมั่นคงทางธุรกิจ การช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการรักษาเสถียรภาพการดำเนินงาน โดยการสนับสนุนด้านต่างๆ หากประสบภาวะล้มละลาย การระบาคของ ไข่หวัดใหญ่ หรือกระทั่งแผ่นดินไหว ตลอดจนการวางแผนธุรกิจให้มีความต่อเนื่อง

9) ระบบการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การช่วยบริษัทขนาดเล็กในการเตรียมพร้อม หากต้องมีการเลิกกิจการ หรือกรณีที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องประสบปัญหาว่าลูกค้ารายใหญ่ของตนประสบภาวะล้มละลาย

10) ธุรกิจขนาดเล็ก การให้การสนับสนุนด้านบริหารจัดการ และด้านการเงินแก่ธุรกิจที่มีลูกจ้างน้อยกว่า 20 คน (หรือน้อยกว่า 5 คนในกิจการที่อยู่ในภาคการค้าหรือการบริการ)

11) ผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม การสนับสนุนในด้านการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สำคัญ และมีการคัดเลือก 300 ผู้ผลิตในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความน่าตื่นตาตื่นใจ

12) ทรัพย์สินทางปัญญา การสนับสนุนยุทธศาสตร์ในด้านทรัพย์สินทางปัญญาของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีการดำเนินการใช้มาตรการคุ้มครองในด้านทรัพย์สินทางปัญญา และมาตรการต่อสู้กับความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการปลอมแปลงทรัพย์สินทางปัญญา

13) ศูนย์ให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีผู้เชี่ยวชาญที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่ในภาวะต้องเผชิญกับความท้าทายจากความยาก หรือความเฉพาทางธุรกิจ (เช่น การก่อตั้งของธุรกิจใหม่ การสืบทอดทางธุรกิจ เป็นต้น) และการช่วยเหลือด้านอื่นๆ แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยตรง หรือการสนับสนุนในด้านต่างๆ

(2) ด้านการเงิน⁵⁵ ได้แก่

1) การประกันความปลอดภัย การช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความมั่นคงทางธุรกิจ จากการถูกคุกคามจากภายนอก (เช่น ลูกค้ายรายใหญ่ถูกจำกัดทางธุรกิจ หรืออยู่ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการ ผลกระทบจากภัยพิบัติ ความล้มเหลวของธนาคารหลัก เป็นต้น) โดยการให้การรับประกันเพิ่มเติม

2) สินเชื่อที่ปลอดภัย การให้สินเชื่อแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เผชิญชั่วคราวกับปัญหากระแสเงินสด ระหว่างที่เกิดความเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมธุรกิจอย่างรุนแรง การล้มละลายของลูกค้ายรายใหญ่ หรือปัญหาที่เกิดจากธนาคารหลัก

(3) ด้านงบประมาณ⁵⁶ ได้แก่

1) ด้านภาษี การให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) ด้านการบัญชี การให้ข้อมูลและคำแนะนำทางด้านบัญชีแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะช่วยให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำไปวิเคราะห์การบริหารจัดการและมั่นใจในการจัดหาเงินทุน ตลอดจนการเพิ่มปริมาณการสั่งซื้อสินค้า

3) กฎหมายเกี่ยวกับบริษัท การให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับบริษัทฉบับใหม่ ซึ่งรวมถึงระบบต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในทางธุรกิจแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ระบบการให้คำปรึกษาทางบัญชี เป็นต้น

4) การสืบทอดทางธุรกิจ การให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการที่จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

⁵⁵ Small and Medium Enterprise Agency, *Financial Support*, 2013, <http://www.chusho.meti.go.jp/sme_english/outline/04/01_07.html>.

⁵⁶ Small and Medium Enterprise Agency, *Fiscal Support*, (2013) <http://www.chusho.meti.go.jp/sme_english/outline/04/01_08.html>.

(4) ด้านการค้าและการสนับสนุนในระดับภูมิภาค⁵⁷ ได้แก่

1) การฟื้นฟูในทางการค้า การสนับสนุนความพยายามในการปรับปรุงความน่าดึงดูดใจของร้านค้าขนาดเล็กและขนาดกลาง และย่านศูนย์กลางทางการค้า

2) อุตสาหกรรมในภูมิภาค การเสริมสร้างและสนับสนุนอุตสาหกรรมในระดับภูมิภาค เช่น อุตสาหกรรมพื้นฐานในท้องถิ่น อุตสาหกรรมดั้งเดิมที่เป็นงานฝีมือ เป็นต้น โดยให้การเงินอุดหนุน และเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ

3) ความร่วมมือระหว่างภาคการเกษตร การพาณิชย์ และภาคอุตสาหกรรม การสนับสนุนช่วยเหลือการค้าเน้นกิจกรรมอย่างครอบคลุมทางธุรกิจ โดยเป็นความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ที่มีส่วนร่วม(หรือทำงาน) ในภาคการเกษตร ป่าไม้ และประมง

4) แคมเปญการจัดการประชุมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่น่าสนใจในภูมิภาค โดยมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจในภูมิภาคในลักษณะเชิงรุกเพิ่มขึ้น

ที่ผ่านมาสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) มีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของรัฐบาลญี่ปุ่น สามารถดำเนินงานไปอย่างประสบผลสำเร็จ ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2010 นักลงทุนได้เข้ามาใช้บริการโปรแกรมการสนับสนุน SMES ซึ่งนับว่าเป็นที่นิยมมากที่สุด คือ การให้บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับธุรกิจในยุค โลกาภิวัตน์ และการพัฒนาการเติบโตของตลาดใหม่ๆ (business globalization and the development of new markets) ตลอดจนการคุ้มครองในด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม⁵⁸ เป็นต้น

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศไทย

ผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานด้าน SMEs ที่ประสบผลสำเร็จของประเทศไทย มีปัจจัยความสำเร็จที่ควรเป็นข้อสังเกต ดังนี้

⁵⁷ Small and Medium Enterprise Agency, *Commerce and Regional Support*, (2013)

<http://www.chusho.meti.go.jp/sme_english/outline/04/01_09.html>.

⁵⁸ Rika Nakagawa. *The Policy Approach In Promoting Small And Medium Sized Enterprises In Japan*, International Business &

Economics Research Journal (October 2012, Volume 11, Number 10),

<<http://journals.cluteonline.com/index.php/IBER/article/download/7254/7323>> 1092.

(1) ระบบการส่งเสริมและสนับสนุนที่มีโครงสร้างอย่างเป็นเอกภาพ โดยมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) เป็นองค์กรหลักในการกำกับดูแลหน่วยงานที่เป็นภาครัฐอย่าง SMEA ให้ดำเนินงานด้าน SMEs ในระดับนโยบาย ต่อเนื่องไปยังองค์กรที่ดำเนินงานในภาคปฏิบัติอย่าง SMRJ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาในด้านทรัพยากรบุคคล โดยผ่านเครือข่าย SME Universities ตลอดจนการให้การสนับสนุนสถาบันทางการเงินในระดับนโยบาย และองค์กรทางธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ ระบบและโครงสร้างเหล่านี้เองทำให้การพัฒนา SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(2) การให้ความสำคัญของรัฐบาลญี่ปุ่นที่เห็นว่า SMEs เป็นหน่วยงานทางธุรกิจของประเทศที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเข้มแข็ง ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนโยบายและงบประมาณในส่วนของ SMEs ออกมาโดยเฉพาะ

(3) การมีกฎหมาย และมาตรการต่างๆ ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ SMEs สามารถจะดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในแต่ละยุคสมัย แม้ต้องเผชิญกับภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งเป็นจุดที่ต้องยอมรับว่า SMEs ในประเทศญี่ปุ่นมีพัฒนาการและการให้ความสำคัญมายาวนานกว่าในประเทศไทย ดังนั้น กฎหมายและมาตรการต่างๆ ที่ออกมารองรับ จึงมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งประเทศไทยเอง สามารถนำมาปรับใช้เป็นต้นแบบได้

(4) การมีสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเมื่อได้รับการร้องขอ ซึ่งมีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการชุดนี้มาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ดังนั้น ผู้ประกอบการ SMEs จากภาคเอกชนจึงสามารถเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเสนอแนะนโยบายต่อภาครัฐในการดำเนินงานเกี่ยวกับ SMEs อันจะแตกต่างกับรูปแบบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ โดยตำแหน่งมาจากภาครัฐ อันอาจจะขาดมุมมองจากภาคเอกชนเท่าที่ควร

3.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์

3.3.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

กฎหมายจัดตั้งองค์กรส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งคือ “รัฐบัญญัติคณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม (Standard, Productivity And Innovation Board Act 1996)” นั้น เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อมอบหมายหน้าที่ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน SMEs ของสิงคโปร์ให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานหลักหน่วยงานเดียวคือ องค์กร SPRING Singapore

แม้กฎหมายฉบับนี้เพิ่งบัญญัติออกมาในปี ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2536) ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนที่ประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เพียง 7 ปีเท่านั้น แต่การส่งเสริม สนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐสิงคโปร์เกิดขึ้นก่อนหน้ากฎหมายฉบับนี้มานานมากแล้ว ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 รัฐบัญญัติคณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม ปี ค.ศ. 1996 เป็นเพียงกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อรวมกลุ่มหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุน ส่งเสริม SMEs มาเป็นของหน่วยงาน SPRING Singapore⁵⁹ เท่านั้น และยังเป็นกฎหมายที่ได้มอบหมายให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาวิสาหกิจของสาธารณรัฐสิงคโปร์อีกหลายด้าน นอกเหนือจากหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรง

โดยแท้จริงแล้ว ผลของกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน SPRING สิงคโปร์มีความคล้ายคลึงกับผลของกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุน ส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการสร้างหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบด้านการส่งเสริม SMEs โดยตรง และหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นของทั้งสองประเทศต่างเป็นหน่วยงานของรัฐ อย่างไรก็ตาม กฎหมายของสิงคโปร์ยังมีความแตกต่างจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรของไทย อยู่หลายส่วนด้วยกัน ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหาของกฎหมาย

ในแง่รูปแบบ กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นกฎหมายในระดับเดียวกับกับกฎหมายไทยคือเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “Standard, Productivity And

⁵⁹ กฎหมายจัดตั้ง SPRING Singapore ได้โอนถ่ายอำนาจหน้าที่และทรัพย์สินต่างๆ ของ คณะกรรมการการเพิ่มผลผลิต (National Productivity Board) และสถาบันด้านการมาตรฐานและการค้นคว้าวิจัยทางอุตสาหกรรมสิงคโปร์ (Singapore Institute of Standards and Industrial Research) มาเป็นรวมไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore โปรดดู รัฐบัญญัติคณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม 1996 มาตรา 25

Innovation Board Act” หรือ “รัฐบัญญัติคณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม” จะเห็นได้ว่า ชื่อเรียกของกฎหมายดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายหลักของกฎหมายฉบับนี้ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ คือการจัดตั้ง “คณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม” ขึ้นมา โดยให้เป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย (Statutory Board) ตามรูปแบบของการแบ่งหน่วยงานของรัฐของสาธารณรัฐสิงคโปร์ คณะกรรมการฯ ดังกล่าวถือเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยมีหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการฯ ที่จะทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายธุรการของคณะกรรมการฯ

การกำหนดชื่อกฎหมายในลักษณะที่นำเอาชื่อคณะกรรมการตามกฎหมายมาเป็นชื่อของกฎหมาย เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายและแนวคิดในการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งของสาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งองค์กรหนึ่งขึ้นมาก่อน ส่วนหน้าที่ด้านต่างๆ จะกำหนดไว้ในรายละเอียดในเนื้อหาของกฎหมาย⁶⁰

ชื่อเรียกของกฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์ จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย เพราะจะเห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศไทยที่มีชื่อเรียก คือ “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” นั้น เป็นการนำเอาวัตถุประสงค์ของกฎหมายมาตั้งเป็นชื่อของกฎหมาย ซึ่งทำให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศไทยไม่ได้เป็นกฎหมายจัดตั้งองค์กรโดยตรง แต่เป็นกฎหมายที่มุ่งไปที่วัตถุประสงค์หลักคือการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ส่วนหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น จะถูกนำมากำหนดไว้ในเนื้อหาอันเป็นรายละเอียดในกฎหมายเสียมากกว่า⁶¹

⁶⁰ ลักษณะการตั้งชื่อกฎหมายเช่นนี้ สามารถพบได้ในกฎหมายอื่นๆ ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ เช่น รัฐบัญญัติคณะกรรมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (Economic Development Board) ที่จัดตั้งขึ้นตาม รัฐบัญญัติคณะกรรมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ (Economic Development Board Act 1961) หรือ หน่วยงานเพื่อวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการค้นคว้าวิจัย (The Agency for Science, Technology and Research หรือ A*STAR) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม รัฐบัญญัติหน่วยงานเพื่อวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการค้นคว้าวิจัย (The Agency for Science, Technology and Research Act 1991)

⁶¹ ลักษณะเดียวกันนี้ โปรดดูเพิ่มเติม พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งให้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนขึ้น หรือกฎหมายอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ที่ให้จัดตั้งคณะกรรมการอาหาร หรือพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ที่ให้จัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ในแง่เนื้อหา กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์⁶² จะเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาที่กล่าวถึงองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ การดำเนินการของคณะกรรมการ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ ของคณะกรรมการเท่านั้น จึงเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรโดยตรง โดยมีได้มีบทบัญญัติที่กำหนดขึ้นเพื่อให้นำไปใช้เป็นกฎหมายแม่บทในการส่งเสริมหรือสนับสนุน SMEs เหมือนดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยแต่อย่างใด

กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์จึงเป็นกฎหมายจัดตั้งองค์กรอย่างแท้จริง โดยให้อิสระแก่องค์กรที่จัดตั้งขึ้นที่จะไปกำหนดรูปแบบ วิธีการในการทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม SMEs ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดจัดตั้งองค์กรกำหนดไว้

กฎหมายจัดตั้งองค์กรสนับสนุน ส่งเสริม SMEs ของสิงคโปร์จึงแตกต่างจากพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทยในส่วนนี้ เพราะกฎหมายของประเทศไทยนั้น นอกจากจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรที่จะทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน SMEs แล้ว กฎหมายยังได้กำหนดวิธีการในการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs เอาไว้ค่อนข้างละเอียด⁶³ ซึ่งให้ยอมทำให้เห็นได้ชัดเจนว่ากฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือการให้การส่งเสริม สนับสนุน SMEs เป็นหลัก หรือมุ่งหมายที่จะให้ใช้เป็นกฎหมายหลักในเรื่องการให้การสนับสนุน ส่งเสริม SMEs โดยมีใช้กฎหมายที่สร้างขึ้นเพื่อจัดตั้งองค์กรเป็นการเฉพาะ แม้หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติจะกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไว้ก็ตาม

3.3.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร

องค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในสิงคโปร์มีโครงสร้างองค์กรโดยรวมที่คล้ายคลึงกับโครงสร้างขององค์กรที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกันนี้ในหลายๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย กล่าวคือ เป็นองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดให้มีอำนาจและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด โดยจะแบ่งเป็นองค์กรผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งคือ คณะกรรมการคณะหนึ่ง และหน่วยงานฝ่ายบริหารที่จะทำหน้าที่ด้านธุรการและเป็นฝ่ายปฏิบัติการของคณะกรรมการ

⁶² รัฐบัญญัติคณะกรรมการด้านการสร้างมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิต และการสร้างนวัตกรรม ปี ค.ศ. 1996 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด เมื่อปี ค.ศ. 2002 มีทั้งสิ้น 44 มาตรา และมีกำหนดการ (Schedule) แนบท้ายกฎหมายอีก 2 กำหนดการ

⁶³ โปรดดู พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา หมวด 5 และหมวด 6 ตั้งแต่มาตรา 42 ถึงมาตรา 47

อย่างไรก็ตาม กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์ได้กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจนให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นมาแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากการจัดตั้งองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย พ.ศ. 2543 ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งทั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารขึ้นมาพร้อมๆ กัน

คณะกรรมการ SPRING Singapore

คณะกรรมการ SPRING Singapore จะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีจำนวนที่ไม่แน่นอน เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดจำนวนสมาชิกเป็นจำนวนที่ตายตัว โดยอาจมีสมาชิกจำนวนน้อยที่สุดคือ 8 คน (รวมประธานคณะกรรมการ) และสมาชิกมากที่สุด 18 คน⁶⁴ ทั้งนี้ สมาชิกของคณะกรรมการจะมาจากหลายภาคส่วน ทั้งจากภาคเอกชนและจากภาครัฐ

กฎหมายของสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้กำหนดในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการไว้ค่อนข้างจะแตกต่างจากที่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทยได้กำหนดไว้ กล่าวคือ กฎหมายจัดตั้ง SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดให้สมาชิกของคณะกรรมการต้องเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในกฎหมายไทยดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนหนึ่งเป็นคณะกรรมการ โดยตำแหน่ง ดังเช่น ตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ คือนายกรัฐมนตรี หรือตำแหน่งรองประธานกรรมการคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนสมาชิกที่มาจากกรรมการแต่งตั้งจะได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี⁶⁵ เป็นต้น

ส่วนสมาชิกคณะกรรมการ SPRING Singapore เกือบทั้งหมด ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหารจะมาจากกรรมการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหัวหน้าของกระทรวงผู้กำกับดูแลการทำงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore กฎหมายได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีฯ ใ่ว่างกว้างขวาง โดยให้รัฐมนตรีฯ เป็นผู้มีอำนาจทั้งในเรื่องการแต่งตั้งและการถอดถอนคณะกรรมการ

⁶⁴ Standard, Productivity And Innovation Board Act 1996 มาตรา 5

⁶⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา 6

SPRING Singapore ทั้งคณะ (ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐมนตรีฯ มีอำนาจให้คณะกรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งได้ โดยไม่ต้องให้เหตุผลในการให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

การแต่งตั้งคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงมีความแตกต่างจากการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย คณะกรรมการ SPRING Singapore จึงมีความเชื่อมโยงกับอำนาจทางการเมืองค่อนข้างสูง เพราะองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ จะขึ้นอยู่กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้งวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการฯ ที่ค่อนข้างสั้น (2 ปี) ยิ่งทำให้รัฐมนตรีมีอำนาจเหนือการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญกับคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยที่เป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย แม้จะเป็นคณะกรรมการที่มาจากฝ่ายบริหาร (รัฐบาล) แต่คณะกรรมการฯ ไม่อยู่ภายใต้อำนาจการกำกับดูแลขององค์กรใดเป็นการเฉพาะ เพราะพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มิได้กำหนดให้กระทรวงใดกระทรวงหนึ่งเป็นกระทรวงกำกับดูแล และรับผิดชอบการทำงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่อย่างใด

โครงสร้างฝ่ายบริหาร

กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการ SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดโดยชัดแจ้งให้มีการจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการขึ้น แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ SPRING Singapore แต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (Chief executive) โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม การแต่งตั้งผู้อำนวยการบริหารจึงทำให้เกิดหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นโดยปริยาย (เพราะหากไม่มีหน่วยงานบริหารย่อมไม่มีตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore นี้เรียกว่า “สำนักงานผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (Chief executive’s Office)”

ในส่วนนี้จึงเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญขององค์กรส่งเสริม SMEs ของสิงคโปร์และประเทศไทย เนื่องจากในประเทศไทยนั้น พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้

กำหนดชัดเจนให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหาร ซึ่งคือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขึ้นมาอย่างชัดเจน⁶⁶

เมื่อกฎหมายจัดตั้ง SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหาร ดังนั้น หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงไม่ได้มีรูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานที่เคร่งครัดเหมือนกับหน่วยงานรัฐอื่นทั่วไป และไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินการใดๆ ได้ด้วยตนเอง อำนาจในการดำเนินการต่างๆ ในด้านการส่งเสริม สนับสนุน SMEs จึงเป็นของคณะกรรมการฯ แต่เพียงผู้เดียว หน่วยงานฝ่ายบริหารที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่ายบริหารจึงเป็นองค์กรที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการฯ ที่จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานฝ่ายธุรการและฝ่ายปฏิบัติการของคณะกรรมการฯ เท่านั้น

หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore หรือสำนักงานผู้อำนวยการฝ่ายบริหารจึงจัดตั้งขึ้น โดยคณะกรรมการนั่นเอง โดยจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่มีสถานะทั้งที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างตามสัญญาจ้างต่างๆ ที่คณะกรรมการฯ ได้ตกลงจ้างเพื่อให้เข้ามาปฏิบัติงานในองค์กร เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะเป็นเจ้าหน้าที่ที่สังกัดหรือเป็นลูกจ้างของคณะกรรมการฯ

การแบ่งโครงสร้างของหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการฯ ที่แบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ เพื่อรับผิดชอบหน้าที่เฉพาะด้านนั้น เป็นการแบ่งโครงสร้างที่สอดคล้องและอ้างอิงกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นหลัก ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการฯ เอาไว้นั่นเอง

เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore กับหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันในประเทศไทย หรือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม⁶⁷ จะพบว่า หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการของทั้งสองประเทศ มีลักษณะที่

⁶⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา 16 และ โปรดดูหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ว่า “... สมควรจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ...”

⁶⁷ ข้อสังเกต ชื่อเรียกของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีลักษณะที่แตกต่างจากชื่อเรียกของสำนักงานที่มีหน้าที่สนับสนุนคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายทั่วไป เพราะกฎหมายกำหนดให้จัดตั้ง “สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” แต่ไม่ได้กำหนดว่าให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” แต่อย่างไร ในขณะที่โดยทั่วไปกฎหมายที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการในลักษณะเดียวกันนี้จะให้มีการจัดตั้งสำนักงานฝ่ายบริหารที่มักจะมีชื่อเรียกว่า “สำนักงาน

คล้ายคลึงกัน แม้ว่าสถานะในทางกฎหมายจะแตกต่างกันก็ตาม หน่วยงานฝ่ายบริหารดังกล่าวของทั้งสองประเทศต่างมีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนด้านธุรกิจและด้านการปฏิบัติการแก่คณะกรรมการตามกฎหมาย โดยจะไม่มีอำนาจดำเนินการในเรื่องใดๆ เนื่องจากโดยหลักแล้ว สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ได้มีอำนาจในการดำเนินการส่งเสริม SMEs ด้วยตนเองโดยลำพัง การดำเนินการดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบหรือเป็นไปตามอำนาจและนโยบายที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้กำหนดเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ดี หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยหรือ “สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” มีข้อแตกต่างที่สำคัญจากหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore เพราะ “สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ของประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดโดยชัดแจ้งให้จัดตั้งขึ้นควบคู่กับการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยให้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย (เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีฐานะเทียบเท่ากับกรม) แยกออกจากคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ในขณะที่หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore จะไม่มีสถานะดังกล่าว เมื่อฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore ไม่ได้มีสถานะใดๆ ตามกฎหมายจัดตั้ง กฎหมายฉบับเดียวกันจึงได้กำหนดให้ทรัพย์สินต่างๆ เป็นกรรมสิทธิ์ของคณะกรรมการฯ รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานก็เป็นลูกจ้างของคณะกรรมการฯ ด้วย⁶⁸

3.3.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

กฎหมายจัดตั้งของคณะกรรมการ SPRING Singapore ได้กำหนดแต่เพียงอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore เท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานฝ่ายบริหารหรือสำนักงานผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (ที่มีผู้อำนวยการฝ่ายบริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน) แยกออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore แต่อย่างใด แต่จะเห็นได้ว่า แม้กฎหมายได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไว้อย่างละเอียด ซึ่งหากจะให้คณะกรรมการดำเนินการดังกล่าวด้วยตนเองทั้งหมดย่อมทำให้การดำเนินการเหล่านั้นไม่สามารถกระทำได้ หรืออาจกระทำได้อย่าง

คณะกรรมการ...” อยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และยังให้จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” ขึ้นมาด้วย เป็นต้น

⁶⁸ โปรดดู Standard, Productivity And Innovation Board Act 1996 มาตรา 12 และมาตรา 16 เป็นต้น

ไม่ครบถ้วน หน่วยงานฝ่ายบริหารจึงมีหน้าที่ในทางปฏิบัติของคณะกรรมการฯ โดยกระทำการในนามของคณะกรรมการฯ

จากอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ให้กับคณะกรรมการ SPRING Singapore จะเห็นได้อีกว่าเป็นการกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่อย่างครบวงจร และอย่างกว้างขวาง⁶⁹ และให้มีหน้าที่ด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่ในการสนับสนุน SMEs เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยมีหน้าที่แต่เฉพาะการส่งเสริม SMEs เท่านั้น กฎหมายของประเทศไทยไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีหน้าที่ในด้านอื่นๆ อีก ซึ่งแตกต่างจากคณะกรรมการ SPRING Singapore ที่มีหน้าที่ด้านการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม หน้าที่ตามกฎหมายควบคุมการชั่งตวงวัด และหน้าที่ด้านการส่งเสริมให้วิสาหกิจคิดค้นนวัตกรรมใหม่ด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore จะรวมถึงหน้าที่ในด้านการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ หน้าที่ด้านการควบคุมการชั่งตวงวัด และหน้าที่ด้านการส่งเสริมให้วิสาหกิจคิดค้นนวัตกรรมใหม่ด้วย แต่หน้าที่เพิ่มเติมขึ้นนอกเหนือจากการส่งเสริม SMEs ดังกล่าว ก็ถือเป็นอำนาจหน้าที่ที่มีส่วนในการสนับสนุน SMEs ด้วยเช่นกัน เพราะอำนาจหน้าที่ดังกล่าวมุ่งที่จะทำให้วิสาหกิจของสิงคโปร์มีความน่าเชื่อถือ และมีศักยภาพ และรับรองว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ (รวมทั้งการให้บริการ) ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพน่าเชื่อถือ มีมาตรฐานซึ่งจะมีผลทำให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของสิงคโปร์เป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่วิสาหกิจต่างๆ รวมทั้ง SMEs สาธารณรัฐสิงคโปร์จึงให้คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นผู้ที่มีอำนาจในเรื่องการรับรองมาตรฐานก็ให้บริการแบบครบวงจรแก่ SMEs ในทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน เพื่อมิให้ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ต้องไปติดต่อกับหน่วยงานหลายๆ แห่ง อันเป็นการลดภาระและค่าใช้จ่ายให้กับวิสาหกิจไปในขณะเดียวกัน และยังทำให้การดำเนินงานเพื่อรับรองมาตรฐานและการให้การสนับสนุนเป็นไปอย่างสอดคล้องกันด้วย

การที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นผู้ทำหน้าที่หลายๆ ด้านซึ่งเป็นหน้าที่ที่มุ่งหมายไปในแนวเดียวกัน จึงเป็นลดการจัดตั้งหน่วยงานรัฐขึ้นมาดำเนินการหลายๆ หน่วยงาน ซึ่ง

⁶⁹ Standard, Productivity And Innovation Board Act 1996 มาตรา 6 และมาตรา 7

ทำให้ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน ขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานรัฐ รวมทั้ง ในแง่งบประมาณนั้น การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นหลายๆ หน่วยงานเพื่อให้ทำหน้าที่ใกล้เคียงกันย่อมทำให้ต้องใช้งบประมาณสูง นอกจากนี้ จะไม่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังอาจเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนในการทำงานของแต่ละหน่วยงานขึ้นโดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อการประกอบธุรกิจของ SMEs ผู้ที่ต้องการการความช่วยเหลือหรือการให้บริการอย่างรวดเร็วได้

3.3.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

ด้านงบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐนี้ อาจจะพิจารณาได้ 2 แง่มุมด้วยกัน คืองบประมาณที่มาจากภาครัฐเพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน SMEs และงบประมาณการสนับสนุนแก่ SMEs ที่มาจากภาครัฐ แต่เมื่อพิจารณาในเรื่องงบประมาณได้เป็น 2 แง่มุมดังกล่าวก็ตาม สำหรับงบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐที่จัดสรรมาให้กับคณะกรรมการ SPRING Singapore นั้น จะเป็นงบประมาณที่จัดสรรมาให้เป็นงบประมาณเดียว เพื่อให้คณะกรรมการ SPRING Singapore นำไปจัดสรรเป็นงบประมาณสำหรับการดำเนินการ (Operating budget) และงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนา (development budget) ซึ่งดูเหมือนว่างบประมาณสำหรับการทำการศึกษาสนับสนุนแก่ SMEs จะอยู่ในหมวดหมู่ของงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนานี้เอง

แม้ว่างบประมาณของคณะกรรมการ SPRING Singapore อาจมาจากรายได้ในประกอบการของคณะกรรมการฯ แต่งบประมาณส่วนใหญ่จะมาจากเงินงบประมาณของรัฐ กระนั้น จำนวนงบประมาณที่จัดสรรให้แก่คณะกรรมการ SPRING Singapore ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา นี้ ได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุของการที่งบประมาณในปีก่อนหน้ามีงบประมาณจัดสรรที่สูง อาจเป็นเพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงภายหลังภาวะเศรษฐกิจซบเซาที่เกิดขึ้นทั่วโลกระหว่างปี ค.ศ. 2009-2010 ทำให้รัฐบาลสิงคโปร์ต้องกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเพิ่มการสนับสนุนภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ต่างๆ จึงทำให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นจำนวนที่สูงกว่าในปัจจุบัน

นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณให้แก่ SPRING Singapore จะมีการกำหนดนโยบายประจำปีให้ต้องดำเนินการไว้ด้วย งบประมาณจึงเป็นตัวกำหนดนโยบายของ SPRING Singapore ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่ให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้กำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs ในประเทศไทยโดยไม่ผูกติดกับการจัดสรรงบประมาณ

3.3.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs

การให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของคณะกรรมการ SPRING Singapore มีรูปแบบในการดำเนินการที่ไม่แตกต่างจากการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศอื่นๆ มากนัก เนื่องด้วยคณะกรรมการ SPRING Singapore มีหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นรูปแบบของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงไม่มีความสำคัญมากนัก เพราะรูปแบบของการส่งเสริมและสนับสนุนเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนั้นๆ ด้วยเหตุนี้กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงไม่ได้กำหนดวิธีการหรือรูปแบบในการให้การสนับสนุนไว้แต่อย่างใด ซึ่งจะแตกต่างจากการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยที่กฎหมายได้กำหนดไว้เป็นหลักการให้ต้องดำเนินการ⁷⁰ อีกทั้งกฎหมายไทยยังกำหนดให้มีการให้เพิกถอนการสนับสนุนและการส่งเสริมจากรัฐได้ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความไม่ไว้วางใจหรือการขาดประสิทธิภาพในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนซึ่งส่งผลทำให้ SMEs ที่ได้รับการสนับสนุนไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนได้ จึงอาจถูกเพิกถอนการสนับสนุนในที่สุด

รูปแบบการให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในสิงคโปร์ โดยคณะกรรมการ SPRING Singapore มีทั้งรูปแบบที่คณะกรรมการฯ มีบทบาทเป็นแต่เพียงผู้ให้ข้อมูลการดำเนินธุรกิจที่ครบถ้วน รูปแบบที่คณะกรรมการฯ เข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเพียงบางส่วน เช่น การให้หนังสือรับรองจ่าย (Voucher) หรือการเข้าไปรับประกันความเสี่ยงหรือร่วมแบกรับความเสี่ยงโดยไปเข้าร่วมในโครงการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจ (Capacity Development Grant) หรือการเข้าไปให้ความช่วยเหลือโดยการแสวงหาแหล่งเงินกู้ให้แก่วิสาหกิจ (Loan) จะเห็นได้ว่า รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เหล่านี้ คณะกรรมการ SPRING Singapore ไม่ได้เข้าไปร่วมรับผิดชอบหรือให้วิสาหกิจหรือ SMEs ต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากคณะกรรมการเพียงอย่างเดียว การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และช่วยเหลือเพียงบางส่วนเท่านั้น

ทั้งนี้ การสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ของคณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นเพียงบางส่วนของ การสนับสนุนส่งเสริม SMEs ในสิงคโปร์ หน่วยงานรัฐอื่นๆ ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ก็มีบทบาทสำคัญในการให้การสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ด้วยเช่นกัน ตามหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นๆ เช่น หน่วยงานด้านภาษีของประเทศสิงคโปร์ก็ให้การสนับสนุน SMEs โดยมีมาตรการด้านภาษีต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อ SMEs เป็นต้น⁷¹

⁷⁰ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา 42 ถึงมาตรา 47.

⁷¹ โปรดดูเพิ่มเติมจากเอกสารแนะนำการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐที่จัดทำขึ้นโดย SPRING Singapore จาก

<<http://www.spring.gov.sg/Pages/2013-Budget-Measures-for-SMEs.aspx>>.

3.4 สาธารณรัฐเกาหลี

3.4.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

สาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea: South Korea) เป็นอีกหนึ่งประเทศซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (East-Asia Region) โดยมีวิสาหกิจขนาดเล็กลงและขนาดย่อม (SMEs) ที่กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้รอดพ้นภายในช่วงระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมา แต่เดิมนั้นความเป็นไปของเศรษฐกิจในสาธารณรัฐเกาหลีตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่เรียกกันว่า “แชโบล (Chaebol)” ซึ่งหมายถึงความถึงกลุ่มเครือธุรกิจขนาดใหญ่ที่มุ่งพัฒนาตลาดการส่งออก การผลิต การจ้างแรงงาน ในช่วงทศวรรษที่ 60⁷² แต่ในเวลาต่อมาเกิดความตกต่ำของแชโบล เศรษฐกิจของประเทศภายใต้เครือธุรกิจแชโบลถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงความทุจริต การคิดสินบน และความล้าสมัยเกินไปสำหรับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ของประเทศ⁷³ จนกระทั่งช่วงทศวรรษที่ 80 ผลกระทบจากปัญหาธุรกิจขนาดใหญ่อย่างแชโบลถึงจุดอิมิตัว และได้ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลต่อเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้รัฐบาลหันมาให้ความสำคัญแก่การพัฒนาธุรกิจ SMEs มากขึ้นเรื่อยๆ⁷⁴

บทบาทของ SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีเริ่มมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ ปี 1976 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากอดีตพบว่า บทบาทของ SMEs ในระบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลีผันแปรมาโดยตลอด และมีอิทธิพลต่อภาคการผลิตเป็นอย่างมาก โดยสามารถจำแนกเหตุการณ์ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงทศวรรษที่ 50 เป็นช่วงที่ SMEs เริ่มมีส่วนร่วมในการก่อตั้งและการจ้างงานในประเทศ ต่อมาในช่วงต้นทศวรรษที่ 60 ถึงกลางทศวรรษที่ 70 การมีส่วนร่วมของ SMEs ลดลงและได้เข้าสู่ภาวะเสื่อมถอย และจากปลายทศวรรษที่ 70 จนกระทั่งกลางทศวรรษที่ 90 บทบาทของ SMEs ได้กลับฟื้นตัวขึ้นอีกครั้ง⁷⁵ แม้ว่า

⁷² Gary Gregory, Charles Harvie, and Hyun-Hoon Lee, ‘Korean SMEs in the Wake of the Financial Crisis: Strategies, Constraints, and Performance in a Global Economy’ (Working Paper Series 2002 No.20-12, Wollongong University Department of Economics) 3.

⁷³ Charlotte Marguerite Powers, ‘The Changing Role of Chaebol: Multi-Conglomerates in South Korea’s National Economy’ (2010) 10(2) *Stanford Journal of East Asian Affairs* 105.

⁷⁴ Gary Gregory, Charles Harvie, and Hyun-Hoon Lee, ‘Korean SMEs in the Wake of the Financial Crisis: Strategies, Constraints, and Performance in a Global Economy’ (Working Paper Series 2002 No.20-12, Wollongong University Department of Economics) 3.

⁷⁵ Jeffrey B. Nugent and Seung-Jae Yhee, *Small and Medium Enterprises in Korea: Achievements, Constraints and Policy Issues* (World Bank Institute, 2001) 2.

สาธารณรัฐเกาหลีจะต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจและการเงินของโลก เช่นเดียวกับนานาประเทศ ในระหว่างปี 1997 ถึง 1999 ซึ่งส่งผลให้การลงทุนใน SMEs ชะลอตัวลง แต่มีการคาดการณ์ว่าแนวโน้มของการลงทุนใน SMEs จะกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งในศตวรรษที่ 20⁷⁶

เมื่อพิจารณาด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สาธารณรัฐเกาหลีได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs จำนวนทั้งสิ้น 10 ฉบับ โดยกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์เฉพาะแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม กฎหมายที่เป็นกฎหมายพื้นฐานในการวางกรอบนโยบายสำหรับการส่งเสริม SMEs คือ Framework Act on Small and Medium Enterprises ตราขึ้นในปี 1995 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เปรียบได้กับเข็มทิศในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลี เนื้อหาส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการให้อำนาจแก่ภาครัฐวางกรอบนโยบายอย่างกว้างๆ ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs โดย Article 3 กำหนดอำนาจความรับผิดชอบของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นเอาไว้ โดยรัฐบาลกลางจะต้องกำหนดและบังคับใช้นโยบายพื้นฐานที่ระบุในกฎหมายฉบับนี้กับ SMEs เพื่อส่งเสริม SMEs และผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าของโครงสร้างอุตสาหกรรม การพัฒนาที่สมดุลของเศรษฐกิจในประเทศ ส่วนรัฐบาลท้องถิ่นมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำหนดและบังคับใช้นโยบายส่งเสริม SMEs ในท้องถิ่นของตนเอง โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในพื้นที่⁷⁷ ในทางกลับกัน Article 4 กำหนดความรับผิดชอบแก่เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการ SMEs ต่อรัฐบาลด้วย กล่าวคือ ให้ความร่วมมือในการบังคับใช้นโยบายเกี่ยวกับ SMEs ที่ถูกกำหนดขึ้น โดยรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นด้วย⁷⁸

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า Framework Act on Small and Medium Enterprises ได้ให้อำนาจแก่ภาครัฐในการกำหนดนโยบายพื้นฐานด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริม SMEs โดยนโยบายพื้นฐานดังกล่าวครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ รัฐบาลจะต้องจัดให้มีนโยบายและมาตรการในการเร่งให้เกิดกิจการ SMEs ขึ้น (Article 5) รัฐบาลจะต้องจัดให้มีนโยบายและมาตรการเพิ่มโอกาสทางการตลาดแก่ SMEs (Article 7) รัฐบาลต้องจัดให้มีการประสานความร่วมมือกันระหว่าง SMEs เช่น การรวมกลุ่มกัน และมาตรการอื่นๆ (Article 8) รัฐบาลต้องจัดให้มี Mutual Aid System เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในการป้องกันรับมือภาวะ

⁷⁶ Jeffrey B. Nugent and Seung-Jae Yhee, *Small and Medium Enterprises in Korea: Achievements, Constraints and Policy Issues* (World Bank Institute, 2001) 1-2.

⁷⁷ *Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998*, Article 3.

⁷⁸ *Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998*, Article 4.

ล้มละลาย (Article 12) รัฐบาลต้องจัดให้มีการส่งเสริม SMEs ผู้ระดับนานาชาติ (Article 14) รัฐบาลต้องจัดให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Article 15) รัฐบาลจะต้องจัดให้มีการผลักดัน SMEs ผู้พื้นที่ชนบท (Article 17) ตลอดจนรัฐบาลต้องสร้างมาตรการทั้งด้านกฎหมาย ด้านการเงิน และด้านภาษีขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริม SMEs เช่น การจัดตั้งกองทุน หรือ การสร้างระบบ Credit Guarantee (Article 19) เป็นต้น อย่างไรก็ตามการกำหนดนโยบายด้านต่างๆ ดังที่กล่าวมานี้เป็นเพียงอำนาจหน้าที่ซึ่งกฎหมายฉบับนี้บังคับให้รัฐบาลต้องจัดให้มีขึ้นเท่านั้น ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยของมาตรการจะถูกกำหนดอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการตรากฎหมายเฉพาะอื่นๆ ตามมา ได้แก่

- Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act

- Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation

- Act on Special Measures for Small Enterprise Support

- Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise

- Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise

- Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act

- Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise

- Small and Medium Enterprise Cooperatives Act

- Act on Support for Female-owned Businesses

นอกจากนี้ Framework Act on Small and Medium Enterprises ยังให้อำนาจแก่รัฐบาลในการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs อีกด้วย เนื่องจาก Article 21 ได้กำหนดว่ารัฐบาลสามารถสำรวจข้อเท็จจริง (Fact-Finding Survey) ของผู้ประกอบการ SMEs หรือเรียกร้องให้ผู้ประกอบการให้ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐบาลมีหน้าที่ต้องเผยแพร่ผลการสำรวจดังกล่าวด้วย⁷⁹ จะเห็นได้ว่าการที่

---

⁷⁹ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 21.

กฎหมายกำหนดให้มีการลงไปสำรวจข้อเท็จจริงนี้ ส่งผลคือรัฐบาลในการกำหนดนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องประสบมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันประชาชนเองก็อาจตรวจสอบการดำเนินการส่งเสริม SMEs ของรัฐบาลได้โดยผ่านกลไกของรัฐสภา เนื่องจาก Article 20 กำหนดให้รัฐบาลต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในการส่งเสริม SMEs เสนอต่อรัฐสภาเป็นประจำทุกปี อีกทั้งยังต้องจัดทำแผนการส่งเสริมสำหรับปีถัดไปพร้อมเสนองบประมาณต่อรัฐสภาด้วย⁸⁰

อีกทั้ง ภายใต้ Article 8 ของ Framework Act on Small and Medium Enterprises ได้กำหนดให้รัฐบาลมีหน้าที่ผลักดันให้เกิดความร่วมมือกับผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศ⁸¹ รวมถึง Article 13 ซึ่งระบุให้รัฐบาลต้องส่งเสริมให้เกิดองค์กรเกี่ยวกับ SMEs ขึ้น และให้มีการดำเนินงานส่งเสริม SMEs ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเติมเต็มการเจริญเติบโตและการพัฒนาธุรกิจของพวกเขาเอง และเกิดการปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจผ่านการช่วยเหลือโดยภาครัฐ⁸² ดังนั้น ในปี 1996 รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีจึงได้ก่อตั้ง Small and Medium Business Administration หรือ SMBA ขึ้นเพื่อเป็นองค์กรหลักที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม SMEs

เป็นที่น่าสังเกตว่า โครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีมีความแตกต่างจากประเทศไทย เนื่องจากสาธารณรัฐเกาหลีได้จัดทำกฎหมายในลักษณะ “กฎหมายชุด (SME Law Kit)” ซึ่งมี Framework Act on Small and Medium Enterprises เปรียบได้กับธรรมนูญด้านกฎหมาย SMEs ของประเทศ และมีการตรากฎหมายเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับ SMEs ขึ้นตามมาอีก 9 ฉบับ แต่ในประเทศไทยไม่ได้จัดทำในลักษณะกฎหมายชุด ดังเช่นสาธารณรัฐเกาหลี โดยที่ประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ขึ้นเป็นกฎหมายหลัก ซึ่งเนื้อหาของพระราชบัญญัติจะเน้นไปในด้านการจัดตั้งองค์กร คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักฯ แต่อย่างไรก็ตาม มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ของไทย ยังได้กระจัดกระจายสอดคล้องตามพระราชบัญญัติอื่นๆ อีกด้วย ซึ่งพระราชบัญญัติเหล่านั้นอาจไม่ได้มีเนื้อหาหลักในการส่งเสริม SMEs โดยตรง

⁸⁰ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 20.

⁸¹ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 8.

⁸² Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 13.

3.4.2 ขอบเขตลักษณะโครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า นโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลกำหนดเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีได้ถูกนำไปปฏิบัติให้เกิดผลผ่านองค์กรภาครัฐที่ชื่อว่า Small and Medium Business Administration (SMBA) ตามที่ Article 8 ของ Framework Act on Small and Medium Enterprises ได้กำหนดให้รัฐบาลมีหน้าที่ผลักดันให้เกิดความร่วมมือกับผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศ⁸³ รวมถึง Article 13 ซึ่งระบุให้รัฐบาลต้องส่งเสริมให้เกิดองค์กรเกี่ยวกับ SMEs ขึ้นและให้มีการดำเนินงานส่งเสริม SMEs ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถเติมเต็มการเจริญเติบโตและการพัฒนาธุรกิจของพวกเขาเอง และเกิดการปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจผ่านการช่วยเหลือโดยภาครัฐ⁸⁴ ดังนั้นในปี 1996 รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีจึงได้ก่อตั้ง Small and Medium Business Administration หรือ SMBA ขึ้นพร้อมกับสำนักงานใหญ่ซึ่งประกอบไปด้วยฝ่ายบริหารระดับสูง ผู้บริหารที่มาจากผู้แทนจากรัฐสภา ตลอดจนสำนักและแผนกต่างๆ โดยในปี 1998 อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย SMEs ซึ่งเดิมที่เป็นของกระทรวงพาณิชย์ อุตสาหกรรม และพลังงาน (Ministry of Commerce, Industry and Energy) ได้ถูกโอนมาให้ SMBA ตลอดจนอำนาจหน้าที่ด้านการให้บริการสนับสนุน SMEs ในประเทศได้ถูกปรับปรุงใหม่เพื่อให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น และตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา SMBA ได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรหลายครั้งโดยการจัดตั้งสำนักต่างๆ ที่จำเป็นต่อการส่งเสริม SMEs เพิ่มขึ้นอีก รวมถึงการจัดตั้งการบริหารงานไปสู่ภูมิภาค⁸⁵ ปัจจุบันนี้ โครงสร้างของ SMBA ประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับสูง (Administrator) ซึ่งมีระดับเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี⁸⁶ ผู้บริหารที่มาจากผู้แทนจากรัฐสภา (Deputy-Administrator) และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานอยู่ใน 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) อีกทั้ง SMBA ยังมีการบริหารจัดการในภูมิภาครวม 11 แห่ง⁸⁷ ทั่วประเทศอีกด้วย นอกจากนี้โครงสร้างองค์กรของ SMBA ยังมีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบขึ้น

⁸³ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 8.

⁸⁴ Framework Act on Small and Medium Enterprises 1998, Article 13.

⁸⁵ Small and Medium Business Administration, *History* (25 July 2013)

<<http://eng.smba.go.kr/eng/introduce/history.do?mc=usr0001141>>.

⁸⁶ K. Kohata, *SME Policy in U.S.A Japan Korea and Thailand* (25 July 2013) Asian Development Bank Institute

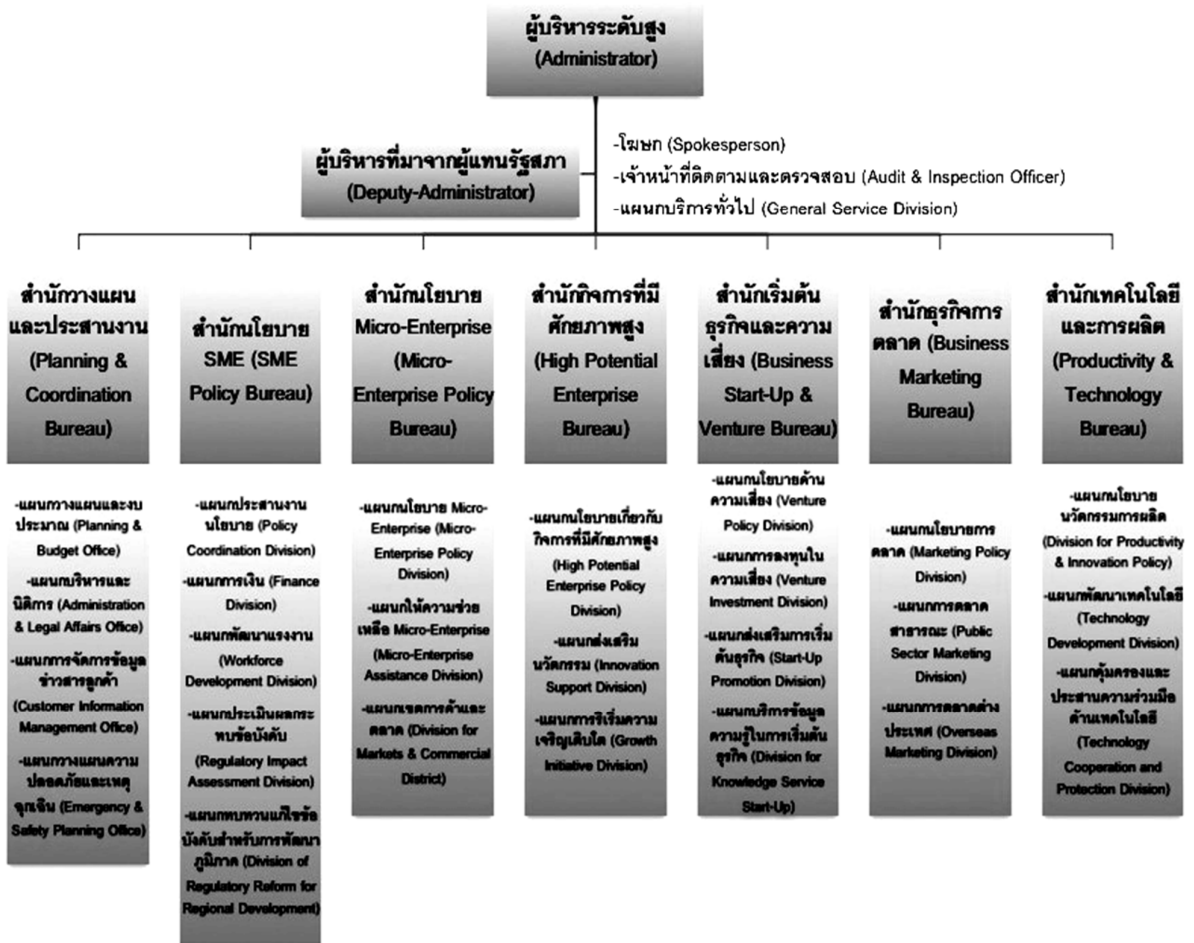
<<http://www.adbi.org/files/2006.08.kk.real.demand.sme.paper.b.pdf>>.

⁸⁷ Small and Medium Business Administration, *Organization* (25 July 2013)

<<http://eng.smba.go.kr/eng/introduce/organization.do?mc=usr0001142>>.

ภายใต้การกำกับดูแลของคณะผู้บริหารอีกทางหนึ่งโดยสามารถสรุปผังโครงสร้างองค์กร SMBA ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพแสดงโครงสร้างบริหารและองค์กร SMBA

แหล่งที่มา: Small and Medium Business Administration

เมื่อเปรียบเทียบประเด็นการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ในประเทศไทย และสาธารณรัฐเกาหลีแล้ว พบว่าทั้งสองประเทศได้มีกฎหมายที่ให้อำนาจในการจัดตั้งองค์กรส่งเสริม SMEs เหมือนกัน ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ Framework Act on Small and Medium Enterprises ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม Framework Act on Small and Medium Enterprises ระบุแต่เพียงหน้าที่ของรัฐบาลในการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs เท่านั้น แต่มิได้ระบุถึงตัวองค์กร และโครงสร้างองค์กรของ SMBA เอาไว้ ด้วยเหตุนี้การจัดระเบียบโครงสร้างองค์กร

SMBA เป็นเรื่องการบริหารงานโดยรัฐบาลมิได้ถูกระบุเอาไว้อย่างละเอียดดังเช่นพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเด็นที่น่าสังเกตประการต่อมา คือ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้บริหารที่มาจากผู้แทนรัฐสภา (Deputy-Administrator) ของ SMBA คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรี และผู้แทนจากรัฐสภา ซึ่งมาจากข้าราชการฝ่ายการเมือง ดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระครั้งละ 4 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่า มติหรือนโยบายของ SMBA อาจไม่ได้เป็นไปในทางที่ควรจะเป็น เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ข้อกังวลดังกล่าวอาจถูกแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างให้มีฝ่ายเอกชน หรือข้าราชการฝ่ายประจำเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กรเมื่อพิจารณาโครงสร้างของ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) แล้วจะพบว่า โครงสร้างของ สสว. อาจมีการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายต่างๆ ได้ดีกว่า SMBA เนื่องจากมีองค์ประกอบของผู้แทนจากองค์กรเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายส่งเสริม SMEs ร่วมกับภาครัฐ

การบริหารงานของ SMBA ได้ดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ใน 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) อีกทั้ง SMBA ยังมีการบริหารจัดการในภูมิภาครวม 11 แห่ง⁸⁸ โดยทั้งหมดดังกล่าวนี้จะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาโดยตรงของผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้แทนจากรัฐสภา (Deputy-Administrator) ซึ่งสำนักต่างๆ ของ SMBA ได้แก่

- (1) สำนักวางแผนและประสานงาน ซึ่งประกอบด้วย แผนกวางแผนและงบประมาณ แผนกบริหารและนิติการ แผนกการจัดการข้อมูลข่าวสารลูกค้าและแผนกวางแผนความปลอดภัยและเหตุฉุกเฉิน
- (2) สำนักนโยบาย SME ซึ่งประกอบด้วย แผนกประสานงานนโยบาย แผนกการเงิน แผนกพัฒนาแรงงาน แผนกประเมินผลกระทบด้านข้อบังคับ และแผนกทบทวนแก้ไขการพัฒนากฎหมาย
- (3) สำนักนโยบาย Micro-Enterprise ซึ่งประกอบด้วย แผนกนโยบาย Micro-Enterprise แผนกให้ความช่วยเหลือ Micro-Enterprise และแผนกเขตการค้าและตลาด
- (4) สำนักกิจการที่มีศักยภาพสูง ซึ่งประกอบไปด้วย แผนกนโยบายเกี่ยวกับกิจการที่มีศักยภาพสูง แผนกส่งเสริมนวัตกรรม และแผนกการริเริ่มความเจริญเติบโต

⁸⁸ Small and Medium Business Administration, *Organization* (25 July 2013)

<<http://eng.smba.go.kr/eng/introduce/organization.do?mc=usr0001142>>.

(5) สำนักเริ่มต้นธุรกิจและความเสี่ยง ซึ่งประกอบไปด้วย แผนกนโยบายด้านความเสี่ยง แผนกการลงทุนในความเสี่ยง แผนกส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจและแผนกบริการข้อมูลความรู้ในการเริ่มต้นธุรกิจ

(6) สำนักธุรกิจการตลาด ซึ่งประกอบด้วยแผนกนโยบายการตลาด แผนกการตลาด สาธารณะ และแผนกการตลาดต่างประเทศ

(7) สำนักเทคโนโลยีและการผลิต ซึ่งประกอบด้วย แผนกนโยบายนวัตกรรมการผลิต แผนกพัฒนาเทคโนโลยี และแผนกคุ้มครองและประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยี

เป็นที่น่าสังเกตว่า โดยหลักการแล้วการแบ่งส่วนงานของ SMBA มีความคล้ายคลึงกับ สสว. ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ สนับสนุน ด้านการบริหารจัดการ แต่ SMBA ยังมีส่วนงานปลีกย่อยลงไปยิ่งกว่านั้น กล่าวคือ ส่วนงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ส่วนงานที่ดูแล Micro-Enterprise ซึ่งเป็น SME ประเภทหนึ่งในสาธารณรัฐเกาหลีดังที่อธิบายในหัวข้อ 1.3 อีกทั้ง SMBA ยังมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตสินค้าของ SMEs ดังนั้นจึงมีการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีและการผลิตขึ้นมารองรับ

3.4.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการจัดตั้ง Small and Medium Business Administration (SMBA) ได้แก่⁸⁹

- (1) เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพโดยการสนับสนุนการเจริญเติบโตของการเริ่มต้นอุตสาหกรรม
- (2) เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการแข่งขันทางเทคโนโลยีของ SMEs ไปสู่การสร้างสรรคเครื่องยนต์กลไกใหม่ๆ
- (3) เพื่อการส่งเสริมการจัดการธุรกิจ รวมถึงการพัฒนาด้านการเงินและการตลาด
- (4) เพื่อกระตุ้นฐานเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตร่วมกัน
- (5) เพื่อสร้างนโยบายที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่ SMEs

⁸⁹ Small and Medium Business Administration, *Vision and Mission* (25 July 2013)

<<http://eng.smba.go.kr/eng/introduce/vision.do?mc=usr0001140>>.

จะเห็นได้ว่านอกจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง SMBA ที่มุ่งเน้นให้เป็นองค์กรส่งเสริมและสนับสนุน SMEs แล้ว การกำหนดให้เรื่องของการรักษาสິงแวดล้อมที่ไม่ควรถูกละเลยก็เป็นอีกวัตถุประสงค์หนึ่งที่สาธารณรัฐเกาหลีให้ความสำคัญควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้อำนาจหน้าที่ของ SMBA ยังได้ถูกกำหนดอยู่ในกฎหมายหลากหลายฉบับ กรณีดังกล่าวนี้แตกต่างจากประเทศไทย เนื่องจากการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรส่งเสริม SMEs ของไทย คือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ถูกระบุอย่างชัดเจนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพียงฉบับเดียว ซึ่งเป็นผลดีในแง่ไม่ก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย แต่สาธารณรัฐเกาหลีกำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA โดยถูกเขียนกระจายอยู่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs หลายฉบับ กรณีนี้อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในการนำมาใช้ และผู้วิจัยเห็นว่าอาจก่อให้เกิดความสับสนได้

กฎหมายที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA ได้แก่

- Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act
- Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation
- Act on Special Measures for Small Enterprise Support
- Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise
- Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise
- Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act
- Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise
- Small and Medium Enterprise Cooperatives Act
- Act on Support for Female-owned Businesses

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยสรุปอำนาจหน้าที่หลักของ SMBA เป็นกรณีต่างๆ 8 กรณีดังต่อไปนี้

- (1) อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs
- (2) อำนาจหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการสามารถก่อตั้งธุรกิจ SME ได้
- (3) อำนาจหน้าที่ในการเสนอมาตรการด้านการบริการการเงิน (Financial Service)
- (4) อำนาจหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากรบุคคลสำหรับ SMEs
- (5) อำนาจหน้าที่ส่งเสริม SMEs ให้เข้าถึงตลาด
- (6) อำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมความสามารถด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีแก่ SMEs
- (7) อำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง
- (8) อำนาจหน้าที่เฉพาะอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ภายใต้ Act on Support for

Female-owned Businesses และ Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act กำหนดให้ SMBA ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของสตรีและผู้พิการ

เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ SMBA สามารถสังเกตได้ว่า SMBA เป็นองค์กรที่มีอำนาจทั้งเชิงนโยบายและเชิงบริหาร อีกทั้งกฎหมายเหล่านี้เองมิได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในเชิงลึกแก่ SMBA แต่อย่างใด แต่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ แก่ SMBA เท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น กำหนดให้ SMBA มีอำนาจในการส่งเสริมธุรกิจที่อาจมีความเสี่ยงสูง แต่ไม่ได้ระบุว่า จะส่งเสริมในลักษณะเช่นใด ด้วยวิธีการใด เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงที่การกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ นั้น เพื่อให้ SMBA สามารถดำเนินการส่งเสริม SMEs ได้อย่างยืดหยุ่น อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่สำคัญบางประการก็ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของ SMBA เช่น อำนาจหน้าที่ในการกำหนดลักษณะ ประเภท และขนาดของ SME ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นผู้กำหนดโดยอาศัยอำนาจของ Framework Act on Small and Medium Enterprises กล่าวโดยสรุป อำนาจหน้าที่ของ SMBA ในภาพรวมนั้น มีความคล้ายคลึงกับอำนาจหน้าที่ของ สสว. แต่อำนาจหน้าที่ของ สสว. ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนและค่อนข้างเคร่งครัดกว่า

โดยเทคนิคของการร่างกฎหมายนั้น การที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัดชัดเจนมากกว่า ก็อาจเป็นผลสะท้อนว่ากฎหมายต้องการป้องกันมิให้องค์กรที่ส่งเสริม SMEs ใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขต ไม่อาจใช้อำนาจตามอำเภอใจหรือนอกเหนือไปกว่าขอบเขตที่กฎหมายกำหนดได้

4.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

เนื่องด้วยภารกิจของ SMBA ซึ่งมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้เกิดความเจริญเติบโต อีกทั้งกฎหมายได้กำหนดให้ SMBA จัดให้มีการจัดตั้งกองทุนต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ SMEs ในการพัฒนาศักยภาพของตนเองนั้น งบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลจึงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการดำเนินการเพื่อบรรลุภารกิจดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ SMBA จึงมีอิสระในการดำเนินงานทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย SMEs ของรัฐบาล โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลโดยตรง และ SMBA ได้รับความจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานเป็นรายปี โดยงบประมาณถูกจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) งบประมาณประจำปี

(2) งบประมาณพิเศษ

เมื่อพิจารณาจากงบประมาณที่ได้รับ ส่งผลให้ SMBA กลายเป็นองค์กรที่มีบทบาทและมีความสำคัญมากที่สุดในการส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลี⁹⁰ ในปี 2010 SMBA ได้รับความงบประมาณจากรัฐบาล 1.68 ล้านล้านวอน หรือ ประมาณ 1.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งงบประมาณดังกล่าวเป็นงบประมาณประจำปี ถ้าหากในปีใดที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณพิเศษสำหรับใช้จ่ายในภาวะวิกฤตการณ์ด้านการเงิน (Financial Crisis) เพิ่มต่างหาก โดยในปี 2010 งบประมาณ 1.68 ล้านล้านวอนดังกล่าวได้ถูกจัดสรรเป็นกองทุนสำหรับส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ซึ่งกองทุนดังกล่าวมีประมาณ 4.3 ล้านล้านวอน หรือ ประมาณ 3.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ

จากการศึกษาพบว่า SMBA ได้ใช้งบประมาณส่วนใหญ่กับการพัฒนาและวิจัย (Research and Development: R&D) โดยในปี 2012 กระทรวงยุทธศาสตร์และการคลัง (Ministry of Strategy and Finance) ได้ร่วมมือกับ SMBA ในการดำเนินโครงการ The Health Care System for SMEs ได้จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาและวิจัยให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs รายใดที่ร้องขอ⁹¹ เป็นที่ชัดเจนว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากระทรวงการคลังโดยตรง ซึ่งเป็นการเน้นย้ำว่างบประมาณที่ได้รับจาก

⁹⁰ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 53.

⁹¹ Small and Medium Business Administration, *Government projects for SMEs will become corporation-centered* (25 July 2013)

<http://eng.smba.go.kr/board/boardView.do?board_id=SMBA000006&seq=40237&pageIndex=8&searchCondition=&searchKeyword=&pageUnit=10&mc=usr0001705>.

รัฐ SMBA ได้มีการจัดสรรให้เป็นกองทุนในการวิจัยแก่ SMEs อีกด้วย ประเด็นนี้อาจเป็นสิ่งที่แตกต่างจากประเทศไทย เนื่องจากไม่มีกฎหมายที่ระบุชัดเจนว่า SMBA จะต้องนำงบประมาณไปใช้ในด้านใดบ้าง เพียงแต่ต้องนำไปใช้เพื่อให้วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs บรรลุผลเท่านั้น

3.4.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของ SMBA ที่กฎหมายฉบับต่างๆ กำหนด พบว่ากฎหมายใช้ถ้อยคำทั่วไปว่า “ให้ SMBA มีอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุน” ซึ่ง SMBA จะต้องไปดำเนินการในทางปฏิบัติว่าการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ตามที่กฎหมายกำหนดสมควรออกมาในรูปแบบใด ดังนั้นรูปแบบในปัจจุบันนี้ SMBA ได้ออกมาตรการเพื่อส่งเสริม SMEs มากกว่าร้อยละร้อยมาตรการแล้ว ซึ่งมาตรการส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การแข่งขัน SMEs⁹² ด้วยเหตุนี้รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีสามารถสรุปเป็นมาตรการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ดังต่อไปนี้

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อทำให้เห็น โยบายเกิดผลในทางปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้มาตรการต่างๆ จึงถูกกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบาย ผู้วิจัยสามารถสรุปและจำแนกได้ดังต่อไปนี้

(1) มาตรการเกี่ยวกับการประกอบกิจการ SME⁹³

1) SMBA ได้ประสานความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้สร้างโปรแกรมในการส่งเสริมให้มีการก่อตั้งกิจการขึ้น โดยเริ่มต้นจากการจัดให้มีการบรรยายพิเศษให้ความรู้แก่นักศึกษาและคนรุ่นใหม่ เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการในมหาวิทยาลัย อีกทั้ง SMBA ได้จัดให้มีกิจกรรมของอาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

2) SMBA ส่งเสริมให้มีการเริ่มต้นธุรกิจในวันเรียนและปรับปรุงขยายสาธารณูปโภค

3) SMBA ได้อุดหนุนด้านการเงินให้แก่ชมรมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ

⁹² Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 53.

⁹³ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 54.

4) SMBA ได้เสนอคอร์สในการเริ่มต้นกิจการ (Start-Up Courses) ให้แก่ประชาชน ผู้ที่ประสงค์จะริเริ่มมีกิจการเป็นของตนเอง

5) SMBA สร้างโปรแกรมสำหรับประเมินตรวจสอบผลกระทบของกฎเกณฑ์ เกี่ยวข้องกับ SMEs และให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหาแก่ผู้ประกอบการ แต่ละรายโดยเฉพาะ โดยโปรแกรมจะเสนอการให้บริการด้านธุรกิจแบบ one-stop service อีกทั้งยังจัดให้มี คณะทำงานลงไปให้บริการถึงพื้นที่ของ SMEs ด้วย

(2) มาตรการเกี่ยวกับนวัตกรรม SMEs

SMBA ได้เสนอมาตรการเกี่ยวกับนวัตกรรม SME (SME Innovation) ได้แก่ 1) มาตรการ ด้านการเงินเพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีและ R&D 2) มาตรการ Inno-biz และ 3) มาตรการฟูลพิกกิจการ (Business Incubator) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้⁹⁴

1) มาตรการด้านการเงินเพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีและ R&D ซึ่ง SMBA ได้สร้าง โปรแกรมที่หลากหลายเพื่อช่วยเหลือด้านการเงินในการทำ R&D และพัฒนาเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่

ก. SMBA จัดให้มีโปรแกรมชื่อ Technological Innovation Programme จัดตั้งในปี 1997 ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการจัดทำวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) สำหรับ เทคโนโลยีใหม่ๆ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งสามารถทำเป็นธุรกิจสร้างรายได้ ภายในระยะเวลา 3 ปี

ข. SMBA จัดให้มี โปรแกรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายระหว่าง ภาคอุตสาหกรรม ภาควิชาการ และสถาบันวิจัย รวมทั้งการค้าขายเทคโนโลยีและการสร้างโครงข่ายดิจิทัล

ค. SMBA จัดให้มีกองทุนบางส่วนแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในการทำ R&D ในโครงการ 2 ประเภท ได้แก่ โครงการ Strategic Project ซึ่งเป็น โครงการสำหรับ SMEs ที่ผลิตสินค้า ที่มีผลกระทบในวงกว้าง และ โครงการ General Project ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ภายใน ระยะเวลา 1 ปี

⁹⁴ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 54-56.

ง. SMBA จัดให้มีโปรแกรม Purchase-Guaranteed New Product Development Programme ที่จะสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆของ SMEs ใน 2 ช่วง กล่าวคือ ช่วงแรก คือ ขอความร่วมมือองค์กรมหาชนและบริษัทขนาดใหญ่แจ้งความต้องการผลิตภัณฑ์ ที่อยู่ในการพัฒนาของผู้ประกอบการ SMEs ช่วงที่สอง เป็นหน้าที่ของ SMBA ที่จะสนับสนุนด้านการเงินให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าว โดย SMBA จัดสรรงบประมาณไว้ 500 ล้านบาท และองค์กรที่สั่งซื้อผลิตภัณฑ์เช่นว่านั้นจะต้องรับประกันการจัดซื้อด้วย โปรแกรมนี้ส่งผลให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นมาตรงกับความต้องการของตลาด

จ. SMBA จัดให้มีกองทุน Matching Funds ขึ้นเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ของ SMEs โดยความช่วยเหลือของมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และองค์กรธุรกิจอื่น

ฉ. SMBA จัดให้มีกองทุน Enterprise Joint Tech Development Funds เพื่อส่งเสริม SMEs ในกรณี SME สองรายขึ้นไปร่วมมือกับสถาบันวิจัยในการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ หรือตัวอย่างผลิตภัณฑ์ใหม่ ภายใน 1-2 ปี

ช. SMBA จัดให้มีกองทุน Production Environment Innovation Tech Development Programme ซึ่งจะจัดสรรเงินทุนให้แก่ SMEs ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของสายการผลิต (the Production Line) และคุณภาพของผลิตภัณฑ์

2) มาตรการ Inno-biz เป็นมาตรการใหม่ที่เสริมความเข้มแข็งให้การลงทุนที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ โดย SMBA จัดให้มีโปรแกรม “Inno-biz (Innovative Business)” ซึ่งโปรแกรมนี้ ออกแบบมาเพื่อ SMEs ที่มีศักยภาพในการเจริญเติบโตและมีการแข่งขันด้านเทคโนโลยี โดยจะรับรอง SMEs เช่นว่านั้น ในฐานะ Inno-biz และมีการออกใบรับรอง (Certification) ให้แก่ SMEs ด้วย ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์ของการได้รับการรับรองให้เป็น Inno-biz คือ SMEs จะได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี เงินทุนสนับสนุน และช่องทางการตลาด สิทธิประโยชน์เหล่านี้จะช่วยผลักดัน SMEs ที่เป็น Inno-biz ไปสู่การแข่งขันกับต่างประเทศได้ ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มี SMEs ที่ได้รับการรับรองเป็น Inno-biz เพิ่มขึ้นทุกปี กล่าวคือ 3,454 รายในปี 2005 11,526 รายในปี 2007 15,940 รายในปี 2009 และ 16,944 รายในปี 2011⁹⁵ จะเห็นได้ว่าโปรแกรมดังกล่าวมีผู้ประกอบการให้ความสนใจเข้าร่วมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากหากได้รับ

⁹⁵ Small and Medium Business Administration, *Statistics* (25 July 2013)

การรับรองเป็น Inno-biz แล้ว นอกจากสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับ SMEs จะได้รับความไว้วางใจจาก ผู้บริโภคในด้านการมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยด้วย

3) มาตรการฟุ่มเฟือยกิจการ (Business Incubator) เป็น โปรแกรมที่ SMBA ออกแบบ ขึ้น เพื่อจะส่งเสริมการฟุ่มเฟือยกิจการ SMEs ที่ถูกดำเนินการ โดยมหาวิทยาลัยต่างๆ และสถาบันวิจัยของ ภาครัฐ โดยโปรแกรมนี้จะส่งเสริมและสนับสนุนการเอาตัวรอดของกิจการ และส่งเสริมการเจริญเติบโต ใ้กับการก่อตั้งกิจการใหม่ที่ยังคงมีความเสี่ยง โดย SMBA จะอำนวยความสะดวกในเรื่องของ ทำเลที่ดิน ในการประกอบธุรกิจ การให้คำปรึกษา และการให้ความรู้เรื่องการตลาด จะเห็นได้ว่ามาตรการ ดังกล่าวนี้นี้จะมุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือให้กิจการ หรือธุรกิจ SMEs สามารถตั้งตัวได้อย่างมั่นคงในระยะยาว อย่างไม่กี่กิจการ หรือธุรกิจ SMEs ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากมาตรการนี้ถูกจำกัดแค่ มหาวิทยาลัย หรือ สถาบันวิจัยของรัฐเท่านั้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า มาตรการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่อยู่ในรูปของโปรแกรม ส่งเสริม โดยส่วนใหญ่แล้วผูกโยงเข้ากับการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามความเชื่อว่ การพัฒนาเทคโนโลยีจะนำไปสู่นวัตกรรมการผลิต และยกระดับมาตรฐานศักยภาพในการแข่งขัน กับนานาชาติ ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้น ภาครัฐเกาหลีจึงให้ความสำคัญกับ R&D อย่างยิ่ง อย่างไม่กี่ การทำ R&D ก็เป็นการสร้างต้นทุนอย่างหนึ่งที่จะก่อให้เกิดภาระให้แก่ผู้ผลิตสินค้า หรือผู้ประกอบการ ด้วยเหตุนี้ SMBA จึงมีการสร้างมาตรการจูงใจต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs หัน มาตระหนักและให้ความสำคัญแก่ R&D มากขึ้น

(3) มาตรการผลักดัน SME สู่อุตสาหกรรม⁹⁶

การส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีให้ก้าวไปสู่เวทีระดับนานาชาติ เป็นอีกภารกิจ สำคัญที่ถูกระบุอยู่ภายใต้แผนนโยบาย SME ด้วย การผลักดัน SME ไปสู่ระดับนานาชาติดำเนินการ โดยผ่าน โปรแกรมที่ชื่อว่า “300 Global Star Programme” ถูกออกแบบและดำเนินการ โดย Korea Export Import Bank (Eximbank) ในปี 2010 โดยโปรแกรมห้างกล่าวจะมีระยะเวลา 3 ปี และในแต่ละปี SMEs ที่แสดง ความประสงค์จะเข้าร่วมโปรแกรมจะต้องถูกตรวจสอบคัดกรองว่ามีคุณสมบัติตามที่ Eximbank กำหนด หรือไม่ โดยจะคัดเลือก SMEs ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 100 รายต่อปีเท่านั้นเพื่อเข้าสู่โปรแกรม

⁹⁶ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 56-57.

ส่วนเกณฑ์ในการพิจารณาของ Eximbank ว่า SMEs รายใดมีคุณสมบัติเข้าร่วมโปรแกรมหรือไม่ จะพิจารณาจาก 4 ด้านดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพแสดงเกณฑ์ในการพิจารณาคูสมบัติของ SMEs เพื่อคัดเลือกเข้าสู่ 300 Global Star Programme

แหล่งที่มา: Korea Export Import Bank

1) ความสามารถด้านเทคโนโลยี เช่น การลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยี การถือสิทธิบัตร ความเป็นนวัตกรรม เป็นต้น โดยคิดเป็นสัดส่วนในการพิจารณา 40%

2) ศักยภาพในการเจริญเติบโต เช่น ส่วนแบ่งตลาดโลก ความสามารถด้านโลจิสติกส์ แผนธุรกิจในระยะยาว เป็นต้น โดยคิดเป็นสัดส่วนในการพิจารณา 30%

3) ความสามารถของผู้บริหารองค์กร (CEO) เช่น องค์กรความรู้ด้านเทคโนโลยี ความสามารถในการจัดการ ประสบการณ์ด้านธุรกิจ แรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการพัฒนาองค์กร โดยคิดเป็นสัดส่วนในการพิจารณา 10%

4) ความมั่นคงด้านการเงิน เช่น การประเมินเครดิตผ่านระบบของ Eximbank โดยคิดเป็นสัดส่วนในการพิจารณา 20%

โดย SMEs 100 รายต่อปีที่ได้รับการคัดเลือกสู่โปรแกรม 300 Global Star จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในลักษณะเป็นแพ็คเกจ (comprehensive support package) จาก Eximbank ซึ่งจะแบ่งเป็น การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี การสนับสนุนด้านการเงิน การสนับสนุนเครือข่ายธุรกิจ และ

การสนับสนุนด้านการสำรวจตลาดในต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้การสนับสนุนดังกล่าวจะช่วยเป็นแรงผลักดันให้ SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลี สามารถส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์ของตนเองไปสู่ตลาดโลกได้

เมื่อพิจารณาจากผลสำเร็จของ SMBA ผลักดันมาตรการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs จากการดำเนินงานส่งเสริม SMEs ก่อให้เกิดผลในหลายด้าน โดยเฉพาะการตื่นตัวและเพิ่มการลงทุนใน R&D โดยตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมาการลงทุนใน R&D ของผู้ประกอบการ SMEs เพิ่มจำนวนมากขึ้นจาก 1.37% เป็น 2.85% ในปี 2007⁹⁷ และผลจากนโยบายด้านการส่งเสริม SMEs ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่างๆ ด้วย กล่าวคือ ตั้งแต่ปี 2003 การส่งเสริม SMEs ก่อให้เกิดผลดีในด้านการส่งออกที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีมูลค่าประมาณ 200 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ในขณะที่ตัวธุรกิจ SME ที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการผลิตมีรายได้จากการประกอบการเพิ่มมากขึ้น 21% และส่งออกได้เพิ่มมากขึ้น 36% สำหรับ SMEs ที่ได้รับการส่งเสริมด้านการพัฒนาเทคโนโลยีมีรายได้จากการประกอบการเพิ่มมากขึ้น 37% และส่งออกได้เพิ่มมากขึ้น 60% นอกจากนี้ SMEs ยังได้ลงทุนในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนแบ่งการลงทุนในต่างประเทศคิดเป็น 54% ในแต่ละกรณี และ 26% ของผลรวมทั้งหมด⁹⁸

แต่อย่างไรก็ตาม การส่งเสริม SMEs สามารถก่อให้เกิดผลเสียได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ การกำหนดนิยามลักษณะของกิจการที่เป็น SME ซึ่งพิจารณาจากจำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์ หรือมูลค่าการขาย ภายใต้กฎหมาย Framework Act on Small and Medium Enterprises นั้น อาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของ SMEs โดย SMEs แต่ละรายจะไม่พยายามเพิ่มจำนวนพนักงาน หรือ เพิ่มมูลค่าการขาย เนื่องจากต้องการคงสถานะของการเป็น SME เพื่อรอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้นโยบายในการส่งเสริม SMEs บางนโยบายถูกวิจารณ์ว่าไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรในหลายๆ กรณี กล่าวคือ มี SMEs มากกว่า 30,000 กิจการที่ถูกออกแบบเพื่อเป็น Inno-biz แต่ไม่ใช่ทุกรายที่จะมีศักยภาพและประสบผลสำเร็จ⁹⁹

⁹⁷ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 58.

⁹⁸ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 58-59.

⁹⁹ Stefan Lilischkis, *Policies in support of high-growth innovative SMEs: An INNO-Grips Policy Brief by empirica Communication and Technology Research* (European Commission: Bonn, 2011) 59.

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับรูปแบบมาตรการการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศไทย แล้ว พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจนำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) สาธารณรัฐเกาหลี ไม่ได้มีกฎหมายที่กำหนดมาตรการว่าจะต้องส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในลักษณะอย่างไรเหมือนประเทศไทย แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของ SMBA ที่จะดำเนินการตามที่เห็นสมควร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการกำหนดมาตรการส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลี มักมีลักษณะเป็น โปรแกรมส่งเสริมในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น Inno-biz Programme หรือ Technological Innovation Programme เป็นต้น รวมถึง SMBA จะกำหนดหลักเกณฑ์ของผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสงค์จะเข้าร่วม โปรแกรมดังกล่าวด้วย

(2) การกำหนดแนวนโยบายและทิศทางในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เป็นรายปี โดยมีลักษณะเป็นกรอบกว้างๆ อาจส่งผลดีในแง่ของการปรับเปลี่ยนมาตรการส่งเสริมในระดับกลยุทธ์ให้เกิดความยืดหยุ่น และเหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากการส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลี มุ่งเน้นการเปิดตลาดในต่างประเทศ โดย Korea Export Import Bank (Eximbank) ซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐหลัก ที่สนับสนุนการขยายตลาดให้แก่ SMEs ผู้ต่างประเทศผ่านโปรแกรมที่ชื่อว่า 300 Global Star Programme ดังนั้น การทบทวนนโยบายและกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในรอบทศวรรษที่ผ่านมาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

(3) มาตรการส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีที่น่าสนใจ และอาจเป็นแบบอย่างแก่ ประเทศไทย คือ การส่งเสริม SMEs ที่เริ่มต้นตั้งแต่ในระดับสถาบันการศึกษา โดย SMBA ได้ออกแบบ กิจกรรมให้มีการจัดบรรยาย ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาผู้สนใจเป็นผู้ประกอบการ SMEs หลังจบการศึกษา ประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าปริมาณ SME ในสาธารณรัฐเกาหลีมีส่วนร้อยละ 99 โดยประมาณ ช่อมแสดงให้เห็นชัดเจนว่า SME เป็นธุรกิจหลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ การให้ความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับมหาวิทยาลัยเป็นรากฐานสำคัญให้คนรุ่นใหม่มีแนวทาง (Guidance) ในการประกอบธุรกิจ SME ให้เกิดผลสำเร็จ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การสืบทอดธุรกิจ SME จากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่ง บ่อยครั้งผู้สืบทอดธุรกิจที่อายุน้อยขาดความรู้ในการประกอบธุรกิจ และไม่ทราบว่าจะเริ่มต้นดูแลธุรกิจอย่างไร ก็ย่อมสามารถได้รับการส่งเสริมที่เป็นประโยชน์ตั้งแต่ในชั้นมหาวิทยาลัย

(4) มาตรการส่งเสริม SMEs ในการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ได้ถูกผลักดันให้เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทย และสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งการทำ R&D สามารถช่วยให้เกิด

นวัตกรรมใหม่ๆ แก่ธุรกิจอื่นจะส่งผลดีโดยภาพรวมของประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม R&D อาจก่อให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้นแก่ผู้ประกอบการ SMEs และไม่มีผู้ประกอบการ SME รายใดที่ปรารถนาจะแบกรับภาระดังกล่าว เนื่องจากไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย ด้วยเหตุนี้รัฐจึงสมควรเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนการทำ R&D โดยประเทศไทยได้สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการ SME ด้วยการจัดให้มีโครงการให้ทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ และมาตรการด้านภาษี แก่ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะทำ R&D อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า SMBA ได้จัดให้มีโปรแกรมที่หลากหลายในการจูงใจผู้ประกอบการ SME โดยมีลักษณะเป็นมาตรการในเชิงรุก (Active Measure) มากกว่าประเทศไทย เนื่องจากโปรแกรมดังกล่าวจะกำหนดกิจกรรมให้แก่ผู้ประกอบการ SME เข้าร่วม ไม่ว่าจะเป็นการจัดให้มีการแข่งขันกันออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ผู้ที่ตกลงการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบการ SME ปรับปรุงธุรกิจตนเองเพื่อเป็น Inno-biz และขอรับการรับรอง (Certification) จากภาครัฐ อันจะนำมาสู่การสร้างชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือแก่ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น นอกจากนี้ กองทุน ที่ SMBA จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริม SMEs ยังมีความหลากหลายกว่า กองทุนส่งเสริม SMEs ในประเทศไทยมาก เนื่องจาก กองทุนส่งเสริม SME แต่ละกองทุน จะมีวัตถุประสงค์เฉพาะของกองทุนนั้นเอง เช่น กองทุนสำหรับปรับปรุงประสิทธิภาพสายการผลิตโดยเฉพาะ กองทุนสำหรับพัฒนาคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ กองทุนสำหรับพัฒนาเทคโนโลยี และกองทุนสำหรับทำ R&D เป็นต้น

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ปรากฏตัวเลขสถิติของการลงทุนใน R&D หรือ เปรอ์เซ็นต์การส่งออกที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี เป็นไปได้อย่างยิ่งว่านโยบายหรือทิศทางของการส่งเสริม SMEs โดย SMBA ดำเนินมาอย่างถูกต้องทิศทางและการสนับสนุนให้มีการทำ R&D ไม่ว่าจะเป็โปรแกรม หรือ กองทุนต่างๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ผู้ประกอบการ SME พัฒนาสินค้าของตนเองเพื่อแข่งขันกับตลาดโลกได้ ข้อสังเกตอีกประการ คือ การส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐเกาหลีดูเหมือนจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเทคโนโลยีอย่างมาก กองทุนหลายประเภทมีลักษณะเอื้อให้เกิดการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ จึงอาจสรุปปัจจัยที่ส่งผลให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

(1) ความสมดุลระหว่างการพัฒนาของ SMEs และองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ได้รับการเอาใจใส่โดยรัฐบาลอย่างจริงจัง กล่าวคือ รัฐบาลพยายามลดความขัดแย้งและการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อ SMEs ในขณะที่เดียวกันพยายามสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ และธุรกิจ

SMEs¹⁰⁰ ประเด็นนี้สามารถสังเกตได้จากโปรแกรมส่งเสริม Purchase-Guaranteed New Product Development Programme ของ SMBA ที่ได้ประสานความร่วมมือระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่

(2) ธุรกิจ SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีได้ถูกผลักดันให้ก้าวสู่ระดับนานาชาติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วของโลก แนวนโยบายในการส่งเสริม SMEs ไม่ถูกจำกัดให้อยู่ภายในประเทศเท่านั้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออกจึงเป็นสิ่งสำคัญ¹⁰¹

(3) ปัจจุบันนี้ นวัตกรรม SME (SME Innovation) ถูกกำหนดให้เป็นประเด็นหลัก (Priority) ภายใต้แนวนโยบายของรัฐ ซึ่งนวัตกรรมต่างๆ ถูกยกขึ้นเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ¹⁰² ดังจะเห็นได้จากโปรแกรมส่งเสริม R&D หรือ โครงการ Immo-biz ที่ SMBA ได้ดำเนินการอย่างจริงจังเป็นประจำทุกปี

(4) สาธารณรัฐเกาหลีได้จัดตั้งองค์กรภาครัฐขึ้น เพื่อมีหน้าที่เฉพาะในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยเปรียบเสมือนแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ศูนย์กลางกำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริม SMEs และเป็นองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลอีกด้วย¹⁰³ ซึ่ง SMBA เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐ และปฏิบัติการกิจดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง

¹⁰⁰ Zhu Xueyi and Fang Cunhao, *Evolution of SME Policy in Japan and Korea: Experience and Policy Implications* (25 July 2013)
<<http://www.seiofbluemountain.com/upload/product/200911/2006zxqyhy06a3.pdf>> 604.

¹⁰¹ Zhu Xueyi and Fang Cunhao, *Evolution of SME Policy in Japan and Korea: Experience and Policy Implications* (25 July 2013)
<<http://www.seiofbluemountain.com/upload/product/200911/2006zxqyhy06a3.pdf>> 605.

¹⁰² Zhu Xueyi and Fang Cunhao, *Evolution of SME Policy in Japan and Korea: Experience and Policy Implications* (25 July 2013)
<<http://www.seiofbluemountain.com/upload/product/200911/2006zxqyhy06a3.pdf>> 605.

¹⁰³ Zhu Xueyi and Fang Cunhao, *Evolution of SME Policy in Japan and Korea: Experience and Policy Implications* (25 July 2013)
<<http://www.seiofbluemountain.com/upload/product/200911/2006zxqyhy06a3.pdf>> 605.

3.5 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

3.5.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

กฎหมายจัดตั้งองค์กรของประเทศฝรั่งเศสและกฎหมายจัดตั้งองค์กรของประเทศไทยมีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดแจ้ง ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการให้การสนับสนุนแก่ SMEs ของประเทศฝรั่งเศสมีความแตกต่างจากระบบการให้การสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย ดังที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้แล้ว ระบบการให้การสนับสนุน SMEs ของประเทศฝรั่งเศสเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการสาธารณะที่เรียกว่า “การให้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม”¹⁰⁴ จึงทำให้ในหลายส่วนที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ขององค์กรรัฐจึงไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกันได้ นอกจากนี้ การที่ภาครัฐฝรั่งเศสไม่ได้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐ (โดยแท้) ขึ้นมาทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุน SMEs โดยตรง แต่จะมอบหมายให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้บริการดังกล่าว จึงเป็นกรณีของรัฐไม่อาจเข้ามาให้บริการได้โดยตรงและเป็นเพราะรัฐฝรั่งเศสไม่ประสงค์ที่จะเข้าไปแทรกแซงในระบบเศรษฐกิจจนเกินไป ซึ่งหากดำเนินการเช่นนั้นอาจทำให้เกิดประเด็นปัญหาทางกฎหมายการแข่งขันโดยเสรีซึ่งเป็นกฎหมายที่มาจากระบบกฎหมายยุโรปขึ้นได้

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe หรือ BPI France¹⁰⁵

กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe หรือรัฐบัญญัติ เลขที่ 2010-1559 ลงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2012 เป็นกฎหมายใหม่ที่เพิ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาของประเทศฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2013 นี้ ร่างกฎหมาย (Projet de loi) ฉบับนี้ถูกเสนอขึ้นมาสู่รัฐสภาโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง (Ministre de l'économie et des Finances) ร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงการฟื้นฟูศักยภาพการผลิต (Ministre du redressement productif) โดยเป็นร่างกฎหมายที่จัดทำขึ้นตามคำมั่นสัญญาประการแรกของประธานาธิบดี François HOLLAND ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าจะดำเนินการเป็นอย่างแรกเมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่ง โดยมุ่งที่จะให้จัดตั้งธนาคารการลงทุนของรัฐ (Banque publique d'investissement) หรือ BPI ที่เป็นการร่วมกันระหว่างรัฐ (ส่วนกลาง) แคว้นหรือมณฑล (ส่วนท้องถิ่น) และหน่วยงาน Caisse des dépôts et des consignations เพื่อที่จะนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดมาร่วมทำให้เกิดการเพิ่มพูนและเจริญเติบโตของผลผลิตของวิสาหกิจของประเทศฝรั่งเศส

¹⁰⁴ โปรคดู นันทวัฒน์ บรมานันท์, *บริการสาธารณะในระบบกฎหมายปกครองฝรั่งเศส*, นิติธรรม, (มิถุนายน 2551)

¹⁰⁵ ปัจจุบันได้มีการดำเนินการเปลี่ยนชื่อองค์กรมาเป็น BPIFrance แล้ว ซึ่งเป็นองค์กรเดียวกับ BPI-Groupe

ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ธนาคาร BPI จะมีวัตถุประสงค์สำคัญคือทำให้ความช่วยเหลือทางการเงินทุกประเภทให้แก่ SMEs และวิสาหกิจขนาดที่มีค่อนข้างใหญ่ด้วย ทั้งนี้ จะเป็นไปได้โดยเคารพต่อกฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรปด้วย นอกจากนี้ ธนาคาร BPI ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐวิสาหกิจ BPI-Gruppe ยังให้บริการสนับสนุน ส่งเสริมด้านการสร้างนวัตกรรมและการส่งออกด้วย โดยเป็นองค์กรที่สามารถให้บริการได้ง่ายเนื่องจากจะมีสำนักงานที่ตั้งอยู่ในทุกๆ มณฑลหรือทุกแคว้นในประเทศฝรั่งเศส

จากความเป็นมาและเป้าหมายของกฎหมายดังกล่าวย่อมทำให้เห็นถึงความแตกต่างของกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสและพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทยได้อย่างชัดเจน กฎหมายของประเทศฝรั่งเศสไม่ได้สร้างหน่วยงานรัฐ (โดยแท้ขึ้นมา) แต่เป็นการสร้างหน่วยงานที่แม้จะเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นหน่วยงานของรัฐอย่างหนึ่ง แต่ลักษณะองค์กรเป็นรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีอำนาจทางปกครองใดๆ ในการให้การสนับสนุน SMEs ซึ่งแตกต่างจากอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยที่เป็นหน่วยงานทางปกครองโดยแท้

ในลักษณะเดียวกันกับกฎหมายจัดตั้งองค์กร SPRING Singapore กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Gruppe ของประเทศฝรั่งเศส ไม่ได้กำหนดรายละเอียดหรือวิธีการในการให้การสนับสนุน SMEs ไว้แต่อย่างใด เพียงแต่ได้ระบุว่าเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินทุกประเภทเท่านั้น ซึ่งมีความแตกต่างจากการบัญญัติกฎหมาย พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทยดังที่ได้เปรียบเทียบให้เห็นในส่วนที่กล่าวถึงกฎหมายจัดตั้งองค์กรของสาธารณรัฐสิงคโปร์ กฎหมายจัดตั้งวิสาหกิจ BPI-Gruppe จึงเป็นกฎหมายจัดตั้งองค์กร โดยแท้ ที่จะมีบทบาทบัญญัติที่กล่าวถึงเฉพาะวัตถุประสงค์องค์กร อำนาจหน้าที่ การจัดตั้งองค์กรฝ่ายบริหาร และการควบคุมตรวจสอบองค์กรเท่านั้น

กฎหมายฉบับนี้ (รัฐบัญญัติ เลขที่ 2010-1559) เป็นกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมและต้องนำไปใช้ควบคู่กับรัฐกำหนด เลขที่ 2005-722 ลงวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2005 ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรมหาชน Oséo ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว เนื้อหาส่วนใหญ่จึงเป็นบทบัญญัติที่ให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่กฎหมายปี ค.ศ. 2012 นี้ไม่ได้แก้ไขกฎหมายฉบับเดิมทั้งหมด ในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรยังคงเป็นไปตามกฎหมายฉบับเดิมซึ่งเป็นกฎหมายในระดับรัฐบัญญัติ (Ordonnance) .ที่ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ จึงเป็นข้อแตกต่างอีกอย่างหนึ่งกับกฎหมายของประเทศไทยที่มีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเป็นกฎหมายแม่บทเพียงฉบับเดียว

กฎหมายจัดตั้ง BPI-Gruppe เป็นกฎหมายที่อาจกล่าวได้ว่าเกิดจากคำสัญญาทางการเมืองที่เป็นผลต่อเนื่องจากการมองเห็นความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เนื่องจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงปี

ค.ศ. 2008 ได้ทำให้ SMEs ในประเทศฝรั่งเศสจำนวนมากประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งการเงินที่จะนำมาใช้ในการประกอบกิจการและการเพิ่มพูนผลผลิต โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งการเงินจากสถาบันการเงินภาคเอกชน¹⁰⁶ ภาครัฐได้มองเห็นอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งการเงินของ SMEs ดังกล่าว จึงได้มีการดำเนินการจัดตั้งธนาคาร BPI ขึ้นเพื่อเยียวยาแก้ไขปัญหของ SMEs¹⁰⁷

อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ไม่ได้เป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสแต่อย่างใด เพราะหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสไม่ได้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐโดยแท้ ทั้งราชการส่วนกลาง (รัฐ) และการปกครองส่วนท้องถิ่น (แคว้นหรือมลฑล) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เป็นไปตามกฎหมายที่รัฐได้กำหนดขึ้น กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงได้กำหนดให้เป็นองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่เสริมหรือสนับสนุนการทำหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเท่านั้น อีกทั้ง ในการให้การสนับสนุนแก่ SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe เป็นการให้บริการสาธารณะที่เรียกค่าตอบแทนจากผู้ใช้บริการด้วย

APCE

APCE เป็นองค์กรที่ไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs ในประเทศไทยได้มากนัก แต่อาจกล่าวได้ว่า โดยแท้จริงแล้วการดำเนินการของ APCE (การให้บริการด้านข้อมูลแก่วิสาหกิจ) เป็นเพียงหน้าที่ด้านหนึ่งของหน่วยงานของไทยที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เท่านั้น

APCE จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสมาคม ปี ค.ศ. 1901 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เก่าแก่และมีความสำคัญมากที่สุดฉบับหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส กฎหมายฉบับนี้เป็นต้นกำเนิดของการจัดตั้งสมาคมที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งเป็นองค์กรทางสังคมที่มีบทบาทและประสิทธิภาพมากที่สุดในการทำให้อาชีพประชาชน

¹⁰⁶ ทั้งนี้ สถาบันการเงินต่างๆ ต่างเพิ่มความเข้มงวดและความระมัดระวังในการให้สินเชื่อทางการเงินแก่วิสาหกิจต่างๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะวิกฤติทางการเงินของสถาบันการเงิน ดังที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2008 การเพิ่มความเข้มงวดดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่สถาบันการเงินและธนาคารต่างๆ ให้นำเอาหลักเกณฑ์ว่าด้วยความระมัดระวัง ที่เรียกว่า หลักเกณฑ์ “Bale III” มาปรับใช้ ซึ่งส่งผลทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องถูกจำกัดหรือตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่เข้มงวดในการร้องขอความช่วยเหลือทางการเงินกับสถาบันการเงินหรือธนาคารเอกชน

¹⁰⁷ โปรดดู รายงานการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา เลขที่ 433 ของคณะกรรมการการคลัง เศรษฐกิจทั่วไปและการควบคุมงบประมาณเกี่ยวกับร่างกฎหมายการจัดตั้งธนาคาร BPI โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร Guillaume BACHELAY ได้จาก <<http://www.assembleenationale.fr/14/rapports/r0433.asp>>.

เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพราะในประเทศฝรั่งเศสนั้น อาจเรียกได้ว่าเป็นประเทศที่สังคมดำเนินไปด้วยสมาคมที่ไม่แสวงหาผลกำไรเหล่านี้ มีการประมาณการแล้วว่า ปัจจุบัน มีสมาคมที่จัดตั้งขึ้นและได้ยื่นแสดงตนต่อทางการแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านสมาคม และมีประชากรกว่า 15 ล้านคนที่เป็นสมาชิกของสมาคมใดสมาคมหนึ่งในประเทศฝรั่งเศส

สมาคมที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเดียวกันนี้ โดยส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปแต่โดยมากแล้ว จะเป็นสมาคมที่เกิดการจกรรวมตัวทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม สมาคม APCE ก็เช่นเดียวกัน หน้าที่ของ APCE ในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดตั้งวิสาหกิจต่างๆ รวมทั้ง SMEs ด้วยนั้น ก็ถือเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมอย่างหนึ่ง

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่าวิถีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก สมาคมของประเทศไทยจะจัดตั้งขึ้นภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ส่วนใหญ่จะจัดตั้งขึ้น โดยความริเริ่มของเอกชนเป็นหลัก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสมาคมของประเทศไทยแทบจะไม่มียุทธศาสตร์ใดๆ ในการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในนโยบายภาครัฐเลย (แม้ปัจจุบันจะเริ่มมียุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการรักษาสีสิ่งแวดล้อม) อีกทั้ง ภาครัฐของประเทศไทยแทบจะไม่มียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมเลย เพียงแต่จะทำหน้าที่ผู้ควบคุมตรวจสอบเท่านั้น แต่สมาคมในประเทศฝรั่งเศส โดยเฉพาะ APCE นั้น รัฐมียุทธศาสตร์สำคัญในการจัดตั้งและการบริหารของสมาคม ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านแนวคิดการสร้างสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งของทั้งสองประเทศ

3.5.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างการบริหารและโครงสร้างองค์กร

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe

ด้วยสถานะขององค์กรที่มีสถานะเป็นสถาบันการเงินของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe และด้วยวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการด้านพาณิชย์กรรมที่ต้องอาศัยความคล่องตัวในการบริหารงาน จึงทำให้มีการแบ่งโครงสร้างองค์กรของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ที่คล้ายกับบริษัท กล่าวคือ มีคณะกรรมการบริหารที่ทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องสำคัญและวางนโยบายขององค์กร และฝ่ายบริหารงานทั่วไปที่ทำหน้าที่บริหารงานประจำขององค์กร ซึ่งมีความแตกต่างจากการแบ่งโครงสร้างองค์กรของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยอย่างชัดเจน ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว ในแง่ของโครงสร้างองค์กรนี้ โครงสร้างขององค์กรในประเทศไทยที่พอจะนำมาเปรียบเทียบกับรัฐวิสาหกิจ BPI-

Groupes ได้ อาจจะเป็นโครงสร้างองค์กรของรัฐวิสาหกิจของประเทศไทย เช่น ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Exim Bank) เป็นต้น

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes ทำให้เห็นถึงการที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานและกำหนดนโยบายของ BPI-Groupes เป็นอย่างมาก เนื่องจาก จากจำนวนคณะกรรมการบริหารทั้ง 15 คน มีสมาชิกคณะกรรมการถึง 10 คนที่มาจากหรือเป็นตัวแทนจากภาครัฐซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นหลัก (ตัวแทนของผู้ถือหุ้น 8 คน) และอีก 2 คนเป็นตัวแทนจากมณฑล (ซึ่งก็เป็นองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น) นอกจากนี้ กฎหมายจัดตั้งองค์กรยังกำหนดให้การตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ ที่มีผลต่อการใช้เงินของรัฐ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งมากจากผู้ถือหุ้นภาครัฐด้วย¹⁰⁸

ฝ่ายบริหารงานทั่วไปที่ทำหน้าที่บริหารงานประจำนั้น กฎหมายจัดตั้งไม่ได้กำหนดรูปแบบเอาไว้ จึงเป็นกรณีที่คณะกรรมการบริหารจะกำหนดการแบ่งโครงสร้างองค์กรให้เป็นไปตามหน้าที่และวัตถุประสงค์ขององค์กร ทั้งนี้ โดยจะมีประธานฝ่ายบริหารเป็นหัวหน้า ซึ่งประธานฝ่ายบริหารจะมีหน้าที่รายงานต่อรัฐสภาถึงสถานะของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes ด้วย

ดังนั้น รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes แม้จะมีการจัดองค์กรที่มีลักษณะเหมือนกับบริษัทเอกชน แต่โครงสร้างการบริหารงานดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมหรือครอบงำโดยรัฐเกือบทุกส่วน รัฐจึงมีบทบาทเป็นอย่างมากในการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes

ด้วยความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน ระหว่างรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes และหน่วยงานส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย ทั้งในแง่ของสถานะทางกฎหมายและลักษณะของการดำเนินการ จึงทำให้การเปรียบเทียบระหว่าง 2 องค์กรในรายละเอียดเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุผลมากนัก

APCE

โครงสร้างองค์กรของ APCE มีลักษณะเช่นเดียวกับสมาคมที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายปี ค.ศ. 1901 ทั่วไป ไม่มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากสมาคมอื่นๆ APCE ซึ่งโดยสถานะไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐอยู่แล้ว จึงเป็นองค์กรที่มีความแตกต่างกับหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม การที่ APCE มีวัตถุประสงค์สำคัญคือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ภาครัฐ โดยกระทรวงที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุนวิสาหกิจ (กระทรวงฟื้นฟู

¹⁰⁸ รัฐบัญญัติ เลขที่ 2010-1559 ลงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2012 ว่าด้วยการจัดตั้ง BPI มาตรา 3

ศักยภาพการผลิต) จะเข้ามามีบทบาทในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกือบทั้งคณะ คณะกรรมการของ APCE จึงมีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐเป็นอย่างมากเพราะทั้งคณะเป็นตัวแทนมาจากหน่วยงานรัฐ หรือได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการสนับสนุน SMEs เมื่อคณะกรรมการ APCE เกือบทั้งหมดมาจากภาครัฐหรือเกี่ยวข้องเป็นตัวแทนจากภาครัฐ การดำเนินงาน และนโยบายด้านยุทธศาสตร์ของ APCE จึงเกี่ยวข้องโดยตรงหรือเป็นไปตามนโยบายภาครัฐนั่นเอง ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าสถานะการเป็นสมาคมของ APCE เป็นเพียงรูปแบบการจัดตั้งองค์กรเท่านั้น โดยแท้จริงแล้ว APCE เป็นเสมือนหน่วยงานของรัฐโดยสภาพ เพราะเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของคณะกรรมการ และหน้าที่ในการดำเนินการ (ซึ่งเป็นการทำประโยชน์ส่วนรวม) แล้ว APCE ไม่มีความแตกต่างจากหน่วยงานรัฐมากนัก แต่กระนั้น APCE ก็ไม่ได้มีอำนาจเช่นหน่วยงานรัฐทั่วไป ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่งกับหน่วยงานส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย

3.5.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

รัฐวิสาหกิจ BPI-Group

วัตถุประสงค์สำคัญของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group คือการนำเอาทรัพยากรของรัฐที่กระจุกกระจายอยู่มาใช้เพื่อให้การสนับสนุนในด้านการเงินและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมให้แก่ SMEs โดยเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในลักษณะเป็นการเพิ่มเติมหรือเสริมนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs ของรัฐหรือนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs ของแคว้นหรือมณฑลเท่านั้น ไม่ได้เป็นองค์กรหลักในการให้การสนับสนุนแก่ SMEs แต่อย่างใด ซึ่งได้กล่าวมาก่อนหน้านี้แล้วว่า การให้การสนับสนุนแก่วิสาหกิจ เป็นหน้าที่ด้านเศรษฐกิจของหน่วยงานของรัฐโดยทั่วไปในประเทศฝรั่งเศสอยู่แล้ว ดังนั้น การให้การสนับสนุนแก่ SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group ซึ่งเป็นทั้งธนาคารและหน่วยงานส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมนั้นเป็นการให้บริการสาธารณะด้านพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงจะให้บริการโดยคิดค่าบริการในการให้บริการส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญในการให้การส่งเสริม SMEs ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ประกอบกับสถานะขององค์กรรัฐวิสาหกิจนั้น โดยสภาพเป็นองค์กรที่อาจแสวงหาผลกำไรได้อยู่แล้ว จึงทำให้หน้าที่ในการสนับสนุน SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงเป็นการประกอบกิจการมากกว่าการให้บริการสาธารณะ

การที่มีสถานะเป็นธนาคาร รัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงมีอำนาจ โดยกฎหมายที่จะดำเนินการ ให้บริการด้านการเงิน โดยอาจเสนอความช่วยเหลือการเงินให้แก่วิสาหกิจ และ SMEs เกือบทุกรูปแบบ¹⁰⁹ โดยภาพรวมแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งวิสาหกิจ BPI-Group ขึ้นมาทำหน้าที่ในการให้ การสนับสนุนด้านการเงินแก่ SMEs นั้น คือการที่จะให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งทางการเงินได้โดยง่าย นั้นเอง

โดยสรุป ด้วยสถานะของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group ที่เป็นหน่วยงานทางด้านเศรษฐกิจของฝรั่งเศส ในขณะที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นฝ่ายปกครอง อำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ของทั้งสององค์กรจึงแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะการให้การสนับสนุนของทั้งสององค์กรก็แตกต่างกันอยู่มาก การให้การสนับสนุน SMEs ของ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นไปในลักษณะของ “การให้ความช่วยเหลือ” แต่การส่งเสริม SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group จะเป็นการให้บริการที่เรียกค่าตอบแทน อันเป็นไปตาม วัตถุประสงค์หลักคือการ ให้ SMEs ของประเทศฝรั่งเศสสามารถเข้าถึงแหล่งสนับสนุนทางการเงินได้ง่าย มากขึ้นเท่านั้น

APCE

วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ APCE จะแตกต่างออกไป เพราะ APCE เป็นองค์กรที่ไม่ แสวงหาผลกำไร แต่ก็ไม่ได้เป็นหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นองค์กรที่มีข้อจำกัดและข้อได้เปรียบอยู่ในตัวเอง

ข้อจำกัดคือด้านงบประมาณที่ต้องนำมาใช้ในการดำเนินงาน APCE จำต้องอาศัยเงินสนับสนุน ส่วนใหญ่จากภาครัฐ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะลดลงเกือบทุกปี การเพิ่มเติมขนาดองค์กรหรือการจ้างบุคคลเข้ามา ปฏิบัติงานในการให้การส่งเสริม SMEs จึงอาจไม่สามารถดำเนินการได้เท่าที่ควรจะเป็น

แต่ข้อได้เปรียบของการที่ไม่ได้เป็นหน่วยงานรัฐและไม่ได้เป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาผลกำไรคือ การที่สามารถจะดำเนินการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าหน่วยงานรัฐ เช่น สามารถที่จะเสนอราคาเพื่อเข้าสู่การประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐได้โดย ไม่มีข้อจำกัดมากนัก (เพื่อเข้าทำสัญญาการฝึกอบรม เป็นต้น) อีกทั้งการเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ทำให้การทำหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจและ SMEs ต่าง สามารถดำเนินการไปได้ทั้งในรูปแบบของ

¹⁰⁹ โปรดดูเพิ่มเติมจาก <http://www.bpifrance.fr/bpifrance/index.php/bpifrance/nos_offres>.

การช่วยเหลือแบบให้เปล่า และโดยคิดค่าธรรมเนียมซึ่งเป็นอัตราที่ไม่สูง ไม่ก่อให้เกิดภาระเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่เริ่มต้นประกอบการ

เช่นเดียวกับสมาคมเอกชนอื่นทั่วไป APCE ไม่มีอำนาจโดยกฎหมายใดที่จะสั่งการหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะของการใช้อำนาจรัฐ หรือมีงบประมาณอย่างเพียงพอที่จะนำไปจัดสรรช่วยเหลือด้านการเงินให้แก่ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การให้การสนับสนุน SMEs ของ APCE นั้น กระทำได้เฉพาะแต่หน้าที่ด้านการให้ข้อมูล คำแนะนำและความช่วยเหลือด้านทะเบียน (ช่วยเหลือในการดำเนินการจดทะเบียนต่างๆ เป็นต้น) เท่านั้น

3.5.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe

การเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs โดยคิดค่าตอบแทนนั้น ทำให้ รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ซึ่งมีสถานะเป็นธนาคาร ไม่อาจนำเองงบประมาณการสนับสนุนมาจากภาครัฐ มาใช้เป็นงบประมาณในการประกอบกิจการโดยการสนับสนุน SMEs ของตนได้ เพราะหากรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe สามารถจะดำเนินการเช่นนั้นได้ ย่อมทำให้รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe อยู่ในสถานะที่ได้เปรียบสถาบันการเงินอื่นที่ประกอบธุรกิจในการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ SMEs อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการแข่งขันอย่างเสรี และอาจเป็นการให้การสนับสนุน (Subvention) ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งกฎหมายภายในประเทศฝรั่งเศสเองและกฎหมายประชาคมยุโรปด้วย

ดังนั้นแล้ว งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงไม่ได้มาจากการสนับสนุนจากรัฐโดยตรง แต่มาจากเงินทุนค่าหุ้น และรายได้จากการให้บริการที่เรียกเก็บมาได้

APCE

การที่ APCE ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานจากรัฐถึงร้อยละ 60 เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงการที่รัฐต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของ APCE แต่จากรายงานประจำปีของ APCE ได้แสดงให้เห็นว่าเงินสนับสนุนที่ได้รับมาจากภาครัฐนั้นได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

การให้เงินสนับสนุน (Subvention) แก่ APCE เพื่อให้ให้นำมาใช้ในการสนับสนุนวิสาหกิจในด้านต่างๆ ซึ่งการให้การสนับสนุนของ APCE อาจคิดค่าบริการได้นั้น อาจพิจารณาได้ว่าเป็นการหลีกเลี่ยงการ

ให้เงินสนับสนุนแก่ SMEs โดยตรงหรือแก่องค์กรธุรกิจที่แสวงหาผลกำไร (ดังเช่นรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe) ที่อาจฝ่าฝืนต่อหลักการแข่งขันอย่างเสรี เพราะการให้เงินสนับสนุนการดำเนินการแก่ APCE ซึ่งเป็นสมาคมที่ไม่แสวงหาผลกำไรนั้น ไม่เป็นการเข้าไปแทรกแซงโดยตรงในการแข่งขันเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ

ในทุกๆ ปี APCE จะจัดทำรายงานบัญชีด้านการเงินที่ต้องยื่นแก่นายทะเบียนสมาคม ซึ่งแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายและรายได้ที่เกิดจากการให้การสนับสนุน และกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร ซึ่งถือเป็นหน้าที่สำคัญของสมาคม เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถที่จะตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรได้

3.5.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs

รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe

การเป็นธนาคารของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ทำให้รูปแบบของการให้การสนับสนุน ส่งเสริม SMEs มีความหลากหลายไม่มากนัก รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงมุ่งให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs เป็นหลัก แต่การให้การสนับสนุนทางการเงินดังกล่าวอาจมีรูปแบบที่หลากหลายและอาจเป็นไปได้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ การให้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ดังกล่าวได้มีการนำเอาหลักเกณฑ์การเป็น SMEs ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายประชาคมยุโรป นำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์การเป็น SMEs ที่สามารถขอรับการสนับสนุนจากรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe¹¹⁰

การให้การส่งเสริมและสนับสนุนของ BPI-Groupe มีทั้งรูปแบบที่รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินเอง หรือเป็นผู้ค้ำประกันการกู้ยืม ซึ่งขอยืนยันแน่นอนอยู่แล้วว่าการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะมีการเก็บค่าบริการ

¹¹⁰ คำนิยามที่ BPI-Groupe นำมาใช้เป็นคำนิยามตามกฎหมายยุโรป ซึ่งกำหนดให้วิสาหกิจที่จะมีลักษณะเป็น SME นั้น จะต้องเป็น “วิสาหกิจที่มีการจ้างงานน้อยกว่า 250 คน มีจำนวนรายรับรายจ่ายจากการประกอบการที่แจ้งไว้ในแต่ละปีน้อยกว่า 50 ล้านยูโร ทั้งนี้ รายได้ประกอบการโดยรวมต้องไม่เกินกว่า 43 ล้านยูโร และต้องเป็นอิสระ คือมีผู้ถือหุ้นที่ไม่ใช่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมด”

APCE

รูปแบบการให้การสนับสนุน ส่งเสริม SMEs ของ APCE จะเป็นการให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลเป็นหลัก โดยผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่ง SMEs ที่ประสงค์จะได้รับความช่วยเหลือสามารถที่จะลงทะเบียน และติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของ APCE ผ่านทางเว็บไซต์ของ APCE¹¹¹

นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลดังกล่าว APCE อาจจะได้รับมอบหมายจากหน่วยงานรัฐ ด้วยการทำสัญญาจ้าง เพื่อจัดอบรมให้แก่วิสาหกิจหรือผู้ที่สนใจ ในการจัดตั้งวิสาหกิจ หรือสถานประกอบการต่างๆ

อาจกล่าวได้ว่า APCE เป็นเพียงผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม APCE จะมีการติดตามการให้ความช่วยเหลือโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ของ APCE ลักษณะการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของ APCE จึงมีความแตกต่างจากการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของหน่วยงานอื่นๆ ในประเทศอื่น ซึ่งอาจรวมเอารูปแบบการให้การส่งเสริมสนับสนุนของ SMEs ของ APCE นี้เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่อย่างหนึ่งขององค์กรเหล่านั้นเท่านั้น โดยมีได้มีการแยกองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลเป็นการเฉพาะขึ้นมาอีกองค์กรหนึ่งแต่อย่างใด ซึ่งการให้ข้อมูลแก่ SMEs เป็นเพียงหน้าที่อย่างหนึ่งของหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเท่านั้น

---

¹¹¹ <<http://www.apce.com>>.

3.6 เครือรัฐออสเตรเลีย

3.6.1 ความเป็นมาและหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ

สิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่สองถึงภาพรวม บทบาท และความสำคัญ ของ SMEs ในออสเตรเลียจะเห็นว่า SMEs ในออสเตรเลียมีความเติบโตก้าวหน้าขึ้นเนื่องมาจากการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการปฏิรูปโครงสร้างที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง การมีโครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจที่ครอบคลุมอย่างทั่วถึง การมีโครงสร้างทางสถาบันที่ทันสมัยและมั่นคง สร้างความแน่นอนให้แก่การดำเนินธุรกิจ การมีระบบการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ต่ำ ประกอบกับการมีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่นและมีทักษะสูง ในขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงและค่าจ้างแรงงาน และแรงกดดันด้านราคาที่อยู่ในระดับไม่สูงหรือไม่ต่ำจนเกินไปช่วยส่งเสริมให้การจ้างงานเติบโตอย่างยั่งยืน

ออสเตรเลียนมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ให้สามารถเข้ามาลงทุนได้โดยไม่จำเป็นต้องขออนุญาตก่อน อย่างไรก็ตาม มีธุรกิจบางประเภทที่ได้กำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ และต้องยื่นเสนอขออนุญาตรัฐบาลออสเตรเลียก่อน แบ่งเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่¹¹²

1. ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
2. ธุรกิจด้านการเงิน การสื่อสาร การบิน ท่าอากาศยาน การขนส่งสินค้า หนังสือพิมพ์ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีการกำหนดเงื่อนไขเปิดรับการลงทุนแตกต่างกันไป
3. ธุรกิจที่รัฐบาลออสเตรเลียกำหนดให้ต้องยื่น proposal เสนออนุญาตก่อน ได้แก่
  - การลงทุนธุรกิจที่ให้บริการอยู่แล้วในเครือรัฐออสเตรเลีย และมีมูลค่ามากกว่า 50 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย
  - การลงทุนในธุรกิจใหม่โดยมีมูลค่าทั้งหมดตั้งแต่ 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียขึ้นไป

¹¹² Office of Trade Policy, นโยบายการลงทุนของออสเตรเลีย, (2007),

<http://otp.moc.go.th/index_data.php?page=content&nodeID=534&menu_country=AU>.

- การลงทุนแบบ portfolio investment ตั้งแต่ 5% ขึ้นไปในธุรกิจ media

- การลงทุนโดยตรงโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานราชการต่างชาติ

- การครอบครองผลประโยชน์บนที่ดินในตัวเมือง (รวมถึงผลประโยชน์ที่เกิดจาก leasing, financing and profit sharing arrangement และการครอบครองผลประโยชน์ใน urban land corporations and trusts) ที่เกี่ยวกับ ¹¹³

- การครอบครอง developed non – residential commercial real estate ในกรณีที่อยู่อาศัยที่สงวนทรัพย์อยู่ภายใต้ Heritage listing และมีมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านเหรียญออสเตรเลียขึ้นไป
- การครอบครอง developed non-residential commercial real estate ในกรณีที่อยู่อาศัยที่สงวนทรัพย์ไม่อยู่ภายใต้ Heritage listing และมีมูลค่าตั้งแต่ 5 ล้านเหรียญออสเตรเลียขึ้นไป
- การครอบครอง accommodation facilities, vacant urban real estate และ residential real estate เป็นต้น

ถึงแม้ว่าออสเตรเลียจะมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจ SMEs หากแต่เครือข่ายออสเตรเลียก็ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ช่วยส่งเสริม SMEs หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรง ดังนั้นการส่งเสริม SMEs ของออสเตรเลียจึงเป็นลักษณะการสร้างโครงการโดยตัวหน่วยงานที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่ภาคธุรกิจ ซึ่งสรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้

1. กฎหมายบริษัท ค .ศ. 2001 (Corporation Act 2001) ได้กำหนดถึงสิทธิประโยชน์ของธุรกิจขนาดเล็กในการจัดตั้งบริษัทและบริหารจัดการบริษัท โดยการลดเงื่อนไขการปฏิบัติตามกฎหมายบางประการเพื่อให้การบริหารจัดการของธุรกิจนั้นมีความคล่องตัว และลดต้นทุนในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เช่น การไม่จำเป็นต้องรายงานสถานการณ์เงินเป็นประจำ การไม่จำเป็นต้องระบุเนื้อหาในรายงานการเงินที่สอดคล้องกับมาตรฐานทางบัญชี ตลอดจนการกำหนดจำนวนผู้ถือหุ้นขั้นต่ำไว้เพียง 1 คน ¹¹⁴ เป็นต้น

¹¹³ Office of Trade Policy, นโยบายการลงทุนของออสเตรเลีย, (2007),

<http://otp.moc.go.th/index_data.php?page=content&nodeID=534&menu_country=AU>.

¹¹⁴ Corporation Act 2001, see also เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและส่งเสริม SMEs <http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=downloadmedia&file=7634.doc&filetemp=7634.doc&lang=th&id=251>.

2. กฎหมายจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา ค .ศ.1992 ซึ่งได้กำหนดให้มีโครงการกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้น เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs¹¹⁵

3. กฎหมายภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax Act 1999) ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อเอื้อประโยชน์ทางด้านภาษีให้แก่ธุรกิจขนาดเล็ก อันส่งผลกระทบต่อให้ประเภทของภาษีธุรกิจที่มีการเก็บซ้ำซ้อนจำนวนมากได้ถูกยกเลิกไป เช่น ภาษีการขายส่ง อากรแสตมป์การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์ อากรแสตมป์เช็คนาคาร์ ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน อากรแสตมป์การเช่า¹¹⁶ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2539 รัฐบาลออสเตรเลียได้ตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Deregulation Task Force) เพื่อศึกษาภาระของ SMEs ในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคณะกรรมการได้เสนอแนะวิธีการลดภาระของกฎระเบียบที่มีต่อ SMEs ซึ่งในปัจจุบันข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ได้นำไปกำหนดเป็นมาตรการและได้รับการปฏิบัติแล้ว ตัวมาตรการที่สำคัญ เช่น

- การปรับปรุงระบบการจดทะเบียนธุรกิจให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการปรับปรุงระบบรายงาน (reporting systems) ของคณะกรรมการการลงทุนและหลักทรัพย์แห่งออสเตรเลีย (Australian Securities and Investment Commission: ASIC) และสำนักงานภาษีออสเตรเลีย (Australian Taxation Office: ATO) ให้เป็นระบบเดียวกัน และสามารถเข้าถึงได้จากศูนย์บริการสำหรับธุรกิจครบวงจรในการติดต่อกับรัฐ (Business Entry Point: BEP)

- การลดการกำกับดูแลบริษัทที่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 หากธุรกิจขนาดเล็กไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในรอบปี ธุรกิจขนาดเล็กไม่ต้องจัดทำรายงานการเงินประจำปีต่อคณะกรรมการการลงทุนและหลักทรัพย์แห่งออสเตรเลีย นอกจากนี้ มีมาตรการลดหรือยกเลิกค่าธรรมเนียมบางอย่างที่จัดเก็บจากธุรกิจขนาดเล็ก เป็นต้น

¹¹⁵ Ibid.

¹¹⁶ ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ 4 ประเทศ

<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=downloadmedia&file=7630.doc&filetemp=7630.doc&lang=th&id=251>, see also มุลินธิสถาบันนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ, การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ใต้หวัน และอิตาลี) <<http://www.ryt9.com/s/dip/402267>>.

นอกจากนี้ ออสเตรเลียได้มีมาตรการทางกฎหมายอื่นๆ เพื่อนำมาบังคับใช้ในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่นการจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้บริการแบบครบวงจรในการจดทะเบียนบริษัทและเลิกบริษัท รวมถึงได้จัดเตรียมเอกสารตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนไว้ให้แก่ SMEs ซึ่งช่วยให้กระบวนการจดทะเบียนตั้งบริษัทหรือเลิกบริษัทมีความสะดวก รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์บริการครบวงจรในการขอใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งโรงงานในทุกรัฐ โดยสามารถยื่นขอใบอนุญาตเหล่านั้นทางอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำคู่มือการขอตั้งโรงงาน ในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมอย่างละเอียดและเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้ SMEs สามารถตั้งโรงงานได้อย่างสะดวก

เมื่อพิจารณาถึงการกำกับดูแลพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ SMEs ในออสเตรเลีย คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดทำคู่มือกฎหมายแข่งขันทางการค้าสำหรับธุรกิจขนาดเล็กโดยเฉพาะ ซึ่งช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กมีความเข้าใจต่อกฎหมายดังกล่าวได้ และได้เพิ่มบทบัญญัติพิเศษในเรื่องพฤติกรรมที่ขาดสำนึก (unconscionable conduct) ซึ่งช่วยป้องกันธุรกิจขนาดเล็กจากการเอาเปรียบจากผู้ประกอบการที่มีอำนาจต่อรองสูงกว่า นอกจากนี้กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนจะได้รับการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนทุกชั้นตอน

จากการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและส่งเสริม SMEs และการบังคับใช้ของไทยและออสเตรเลียพบว่า แนวคิดในการส่งเสริม SMEs ของทั้งสองประเทศมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ออสเตรเลียไม่มีกฎหมายส่งเสริม SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนอย่างไทยที่ได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ขึ้นเป็นกฎหมายหลัก โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติจะเน้นไปในด้านการส่งเสริมธุรกิจ SMEs การจัดตั้งองค์กรคือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว) ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของ สสว. และกองทุนช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในขณะที่ออสเตรเลียการส่งเสริม SMEs ได้จัดทำเป็นโครงการที่เน้นธุรกิจขนาดเล็กเป็นหลัก (small business programe) โดยเน้นการให้คำปรึกษา การให้บริการสารสนเทศ และการให้เงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาวางแผนธุรกิจ ซึ่งมาตรการเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมาย โดยโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ในออสเตรเลียที่มีกฎหมายรองรับคือ โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา ตามกฎหมายกองทุนร่วมพัฒนาค.ศ. 1992 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs โดยผู้ถือหุ้นในกองทุนและกองทุนจะได้รับแรงจูงใจในรูปแบบของการลดหย่อนภาษี

นอกจากนี้ ระบบการปกครองของออสเตรเลียแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ รัฐบาลสหพันธรัฐ (Federal Government) และรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) ซึ่งรัฐบาลทั้ง 2 ระดับ มีอำนาจในการออกกฎหมาย และระเบียบต่างๆ ส่งผลให้กฎระเบียบทางการค้าในแต่ละท้องถิ่นอาจมีความแตกต่างกันได้ ถึงแม้ว่า ปัจจุบันรัฐบาลพยายามปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันมากขึ้นแต่ยังไม่สามารถทำได้ครบถ้วน แต่อย่างไรก็ตามมาตรการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กของรัฐบาลมลรัฐจะคล้ายกับมาตรการของรัฐบาลสหพันธรัฐ คือ เน้นการให้คำปรึกษาบริการสารสนเทศและเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาช่วยวางแผนธุรกิจ วิเคราะห์การตลาด ช่องทางการส่งออก การวิจัยและพัฒนา เป็นต้น โดยทั่วไป มาตรการในการส่งเสริมเหล่านี้มักจะอยู่ในรูปของโครงการสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก (small business programs) ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนภาคธุรกิจทั่วไปที่มีอยู่เดิมในแต่ละมลรัฐ ซึ่งในประเด็นนี้จะแตกต่างจากระบบการปกครองของไทยทำให้รูปแบบการเปรียบเทียบในแง่ของหลักสำคัญแห่งกฎหมายจัดตั้งองค์กรระหว่างสองประเทศนี้จึงมีทิศทางที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการบัญญัติกฎหมายเฉพาะ หรือการบังคับใช้กฎหมายซึ่งของไทยจะใช้บังคับทั่วประเทศในขณะที่ออสเตรเลียการบังคับใช้ในแต่ละท้องถิ่นอาจมีความแตกต่างกัน

3.6.2 ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างการบริหารและ โครงสร้างองค์กร

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะ โครงสร้างองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการส่งเสริมธุรกิจและอุตสาหกรรมในออสเตรเลีย สามารถสรุปได้ว่าองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในลักษณะที่สามารถออกแบบให้เหมาะสมกับบริบทและความเร่งด่วนของแต่ละอุตสาหกรรม แต่ไม่มีหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลและส่งเสริมธุรกิจ SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs ในออสเตรเลียคือ AusIndustry และ Productivity Commission

AusIndustry เป็น หน่วยงาน ภาครัฐ สังกัด Department of Innovation, Industry, Science and Research ของรัฐบาลออสเตรเลียที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและกำหนดรูปแบบมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคอุตสาหกรรม เช่น เงินให้เปล่าเพื่อนวัตกรรม (Innovation Grants) การลดหย่อนภาษี (Tax & Duty Concessions) และ ธุรกิจเงินร่วมทุน (Venture Capital)¹¹⁷ เป็นต้น โดยบทบาทที่สำคัญของ AusIndustry ในการส่งเสริมธุรกิจ ได้แก่ การเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอันสามารถ

¹¹⁷ AusIndustry, *Pooled Development Funds Registration Board: annual report 2001-2002* <<http://www.ausindustry.gov.au/pdf>>.

อ้างอิงได้ในทุกประเภทของธุรกิจ ทั้งนี้ AusIndustry จะทำงานร่วมกันกับทุกระดับและภาคส่วนของรัฐบาลและการเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกลมากที่สุดของออสเตรเลีย¹¹⁸ รวมถึงข้อมูลอ้างอิงที่ได้มาจาก AusIndustry ยังสามารถเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งสำหรับอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนต่ำกว่า ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนด้านนวัตกรรม และส่งเสริมการลงทุนด้านนวัตกรรมอีกด้วย

ตลอดระยะเวลากว่า 30 ปี Productivity Commission (PC) ได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายเศรษฐกิจของเครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งแต่เดิมมีระบบเศรษฐกิจที่ไม่เปิดกว้างและมีการให้ความช่วยเหลือคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นสำคัญ พัฒนามาเป็นระบบซึ่งให้การสนับสนุนการเปิดตลาดและการแข่งขันจากภายนอกอย่างกว้างขวางจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการเปิดเสรีทางการค้าโดยเฉพาะในตลาดธุรกิจ SMEs

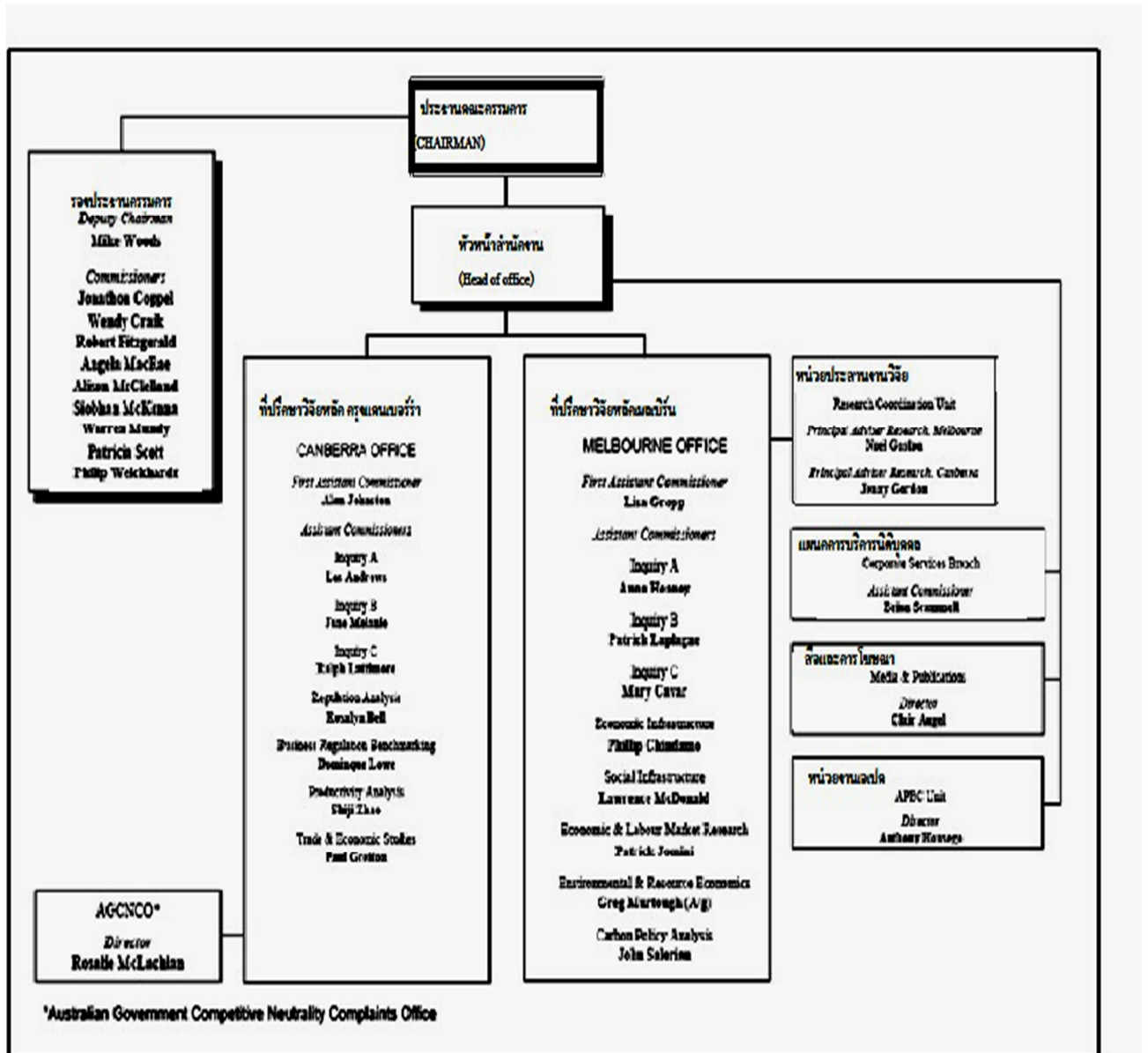
คณะกรรมการ Productivity Commission (PC) ประกอบไปด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้¹¹⁹

- ประธานคณะกรรมการ (Chairman) และ รองประธานคณะกรรมการ (Deputy Chairman) ที่อาจได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาจากสมาชิกคนใดคนหนึ่งของคณะกรรมการ
- คณะกรรมการ จำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน
- หัวหน้าสำนักงาน (Head of Office) ซึ่งมี 4 หน่วยงานในความรับผิดชอบได้แก่ หน่วยประสานงานวิจัย (Research Coordination Unit) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หน่วยงานย่อย คือ ที่ปรึกษาวิจัยหลัก เมลเบิร์น (Principal Adviser Research, Melbourne) และ ที่ปรึกษาวิจัยหลัก กรุงแคนเบอร์รา (Principal Adviser Research, Canberra), แผนกการบริการนิติบุคคล (Corporate Services Branch), สื่อและการโฆษณา (Media & Publication), และ หน่วยงานเอเปค (APEC Unit)
- สำนักงาน กรุงแคนเบอร์รา และสำนักงานเมลเบิร์น อยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้าสำนักงาน (Head of Office) ซึ่งประกอบไปด้วย 9 หน่วยงานย่อยคือ First Assistant Commissioner, Assistant Commissioners, Inquiry A, Inquiry B, Inquiry C, Regulation Analysis, Business Regulation Benchmarking, Productivity Analysis, และ Trade & Economic Studies

¹¹⁸ AusIndustry, *Business plan 2012-13* <<http://www.ausindustry.gov.au/AboutUs/Pages/AboutUs-BusinessPlan.aspx>>.

¹¹⁹ Australian Government, *Productivity Commission* <<http://www.pc.gov.au/>>.

แผนภาพโครงสร้างการบริหารของคณะกรรมการ

แหล่งที่มา : Australian Government, Productivity Commission. (n.d.). *Organisation Structure* (July 5, 2013)

<http://www.pc.gov.au/_data/assets/pdf_file/0011/67349/organisation-chart.pdf>.

ในขณะที่ลักษณะโครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียงการกำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ ซึ่งหมายถึงทั้งฝ่ายบริหารผู้กำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะใช้นโยบายใน

การตัดสินใจเมื่อจะต้องออกกฎ และมีการจัดทำข้อเสนอแนะนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยต่อสาธารณชน โดย Office of Regulation Reform (ORR) ของออสเตรเลีย ซึ่งหน่วยงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของ Productivity Commission ในรูปแบบของหน่วยบริหารอิสระ (independent agency) ปัจจุบันได้มีการจัดทำคู่มือการออกกฎ (A Guide to Regulation) ที่เกี่ยวข้องกับ SMEs แล้ว โดยที่ความริเริ่มในการจัดทำคู่มือการออกกฎมาจากการเรียกร้องของคณะทำงานเพื่อลดกฎระเบียบที่จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Deregulation Task Force) ซึ่งได้เสนอต่อรัฐบาลเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1997 ให้มีคู่มือการออกกฎระเบียบและข้อบังคับ (Regulation) ของรัฐบาล เพื่อจะใช้เป็นแนวทางช่วยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการออกกฎระเบียบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎในระดับใด และไม่ว่าจะเรียกชื่อกฎว่าอย่างไร รวมทั้งเสนอแนะให้ใช้เครื่องมือการประเมินผลกระทบ (Regulation Impact Statements) (RISs) เพื่อประเมินผลและหาทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุดในการออกกฎและการบังคับการตามกฎหมายของทางราชการ¹²⁰

นอกจากสององค์กรหลักที่ได้กล่าวมาแล้ว ออสเตรเลียได้มีการจัดตั้งสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กแห่งออสเตรเลีย (The SME Association of Australia) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งรูปแบบการดำเนินงานของของสมาคมนี้มีลักษณะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เพื่อให้บริการแก่สมาชิกของสมาคมในการเชื่อมโยงและส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่ในการเป็นผู้นำสำหรับการดำเนินการธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กและอุตสาหกรรม ซึ่งการเป็นสมาชิกเปิดให้กับประชาชน, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก, อุตสาหกรรมและธุรกิจอื่น ๆ และสมาคมแห่งรัฐบาล

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทขององค์กรที่จัดตั้งโดยภาครัฐเพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริมและช่วยเหลือธุรกิจ SMEs ระหว่างออสเตรเลียและไทยพบว่าองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในลักษณะที่สามารถออกแบบให้เหมาะสมกับบริบทและความเร่งด่วนของแต่ละอุตสาหกรรม แต่ไม่มีหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลและส่งเสริมธุรกิจ SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs ในออสเตรเลียคือ AusIndustry และ Productivity Commission นอกจากนี้ ออสเตรเลียได้มีการจัดตั้ง

¹²⁰ ธรรมนิศ์ สุ่มันตกุล, *การควบคุมคุณภาพของกฎ: กรณีศึกษาจากการจัดทำคู่มือการออกกฎของออสเตรเลีย (A Guide to Regulation)* (2548).

<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=downloadmedia&file=8722.doc&filetemp=8722.doc&lang=th&id=92>.

สมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็แห่งออสเตรเลีย (The SME Association of Australia) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีรูปแบบการดำเนินงานของของสมาคมในลักษณะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรในส่วนนี้จึงเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญขององค์กรส่งเสริม SMEs ของออสเตรเลียและประเทศไทย เนื่องจากในประเทศไทยนั้น พรบ. ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้กำหนดชัดเจนให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหาร ซึ่งคือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขึ้นมาอย่างชัดเจน¹²¹

ในขณะที่ลักษณะโครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียงการกำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ ซึ่งหมายถึงทั้งฝ่ายบริหารผู้กำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะใช้นโยบายในการตัดสินใจเมื่อจะต้องออกกฎ และมีการจัดทำข้อเสนอแนะนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยต่อสาธารณชน โดย Office of Regulation Reform (ORR) ของออสเตรเลีย ซึ่งหน่วยงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของ Productivity Commission ในรูปแบบของหน่วยบริหารอิสระ (independent agency) ในขณะที่ประเทศไทยมีการจัดตั้งองค์กร คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ขึ้น โดยมีคณะกรรมการที่จะช่วยวางนโยบายให้ สสว. นำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยคณะกรรมการนี้ ประกอบไปด้วยกรรมการจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริม SMEs ถึง 6 กระทรวง และยังมีกรรมการที่มาจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยด้วย

นอกจากนี้หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยหรือสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีข้อแตกต่างที่สำคัญจากหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ Productivity เพราะ สสว. เป็นหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดโดยชัดเจนให้จัดตั้งขึ้นควบคู่กับการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยให้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย (เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีฐานะเทียบเท่ากับกรม) แยกออกจากหากจาก

¹²¹ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 มาตรา 16 และโปรดดูหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ว่า “...สมควรจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ...”

คณะกรรมการส่งเสริม SMEs ในขณะที่หน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ Productivity จะไม่มีสถานะดังกล่าวเป็นแต่เพียงหน่วยงานอิสระที่สนับสนุนการวิจัยตามที่รัฐบาลออสเตรเลียร้องขอเท่านั้น¹²²

3.6.3 วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

ปัจจุบัน AusIndustry บริหารจัดการมาตรการช่วยเหลืออุตสาหกรรมต่างๆ มากกว่า 30 มาตรการ แต่ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษา มีด้วยกัน 3 มาตรการ¹²³ ได้แก่

1. TCF: Textile, Clothing & Footwear
2. ACIS: Auto Competitiveness & Investment Scheme
3. P3: Pharmaceuticals Partnerships Program

สำหรับ TCF เป็นมาตรการในการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า โดยมีงบประมาณช่วยเหลือรวมทั้งสิ้น 575 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ตลอดระยะเวลา 10 ปี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมกับคู่แข่งต่างๆ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า เช่น จีน ในขณะที่ ACIS มุ่งเน้นผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนให้สามารถพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีเงินช่วยเหลือรวมทั้งสิ้น 5,000 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ตลอดระยะเวลา 15 ปี (2001-2015) เช่นเดียวกับ P3 ที่ให้ความช่วยเหลือด้านเงินลงทุนในนวัตกรรมใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์ งบประมาณรวม 150 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ตลอดระยะเวลา 5 ปี

อีกทั้งยังมีการสนับสนุนผ่าน Business Advisor ซึ่งเป็นการช่วยเหลือผ่านบริษัทที่ปรึกษาที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงาน AusIndustry เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ โดยรัฐเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย การให้คำปรึกษานี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่จดทะเบียนบริษัท ได้รับเงินอุดหนุนสูงสุดร้อยละ 80 ของค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 64,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 1,984,000 บาท)

¹²² Productivity Commission, *Commissioned Research Studies*, (nd.), <<http://www.pc.gov.au/about-us/study-process>>.

¹²³ นิวส์ เพอร์เฟก คอมมูนิเคชั่น, *สรุปผลงานวิจัย “กลไกความช่วยเหลือผู้รับผลกระทบการเปิดเสรีทางการค้า”*, (2555)

<<http://www.thaipr.net/general/433739>>.

และ (2) กลุ่มเจ้าของรายเดียว ได้รับเงินอุดหนุนไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 155,000 บาท)¹²⁴

นอกจากนี้ รัฐยังได้สนับสนุนด้านการเงินแก่ Business Enterprise Centres ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งไทยไม่มีศูนย์ดังกล่าว โดยให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์ไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ต่อปี (ประมาณ 3,100,000 บาท) เพื่อให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และให้เงินอุดหนุนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ เช่น โครงการช่วยเหลือคนว่างงานหรือคนพิการ โดยคัดเลือกผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ 40 - 60 คน อบรมประมาณ 6 เดือน จึงจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐไม่เกิน 50,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย/ราย/ปี (เท่ากับรายได้ขั้นต่ำของเครือรัฐออสเตรเลีย) โดยแบ่งจ่ายดังนี้¹²⁵

- ระหว่างการอบรม สัปดาห์ละ 450 ดอลลาร์ออสเตรเลีย
- เริ่มต้นธุรกิจอีก 12 เดือนพร้อมทั้งพี่เลี้ยง
- ต้องดำเนินธุรกิจได้ถึง 15 เดือน สามารถรับเงินอุดหนุนส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 80

ในขณะที่คณะกรรมการด้านผลิตภาพแห่งออสเตรเลีย (Productivity Commission) ก็เป็นอีกหนึ่งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน SMEs โดยทำหน้าที่คล้ายกับ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่รัฐบาลออสเตรเลีย ซึ่งมีหลักการทำงานที่ให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระจากการเมือง (Independent) ความโปร่งใส (Transparent) และ การยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม (Community-wide Perspective)¹²⁶

Productivity Commission มีบทบาทเป็นอย่างมากในการตัดสินใจด้านนโยบายของรัฐบาลออสเตรเลียในหลากหลายประเด็น รวมถึงการประเมินมาตรการภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนในการปรับตัวเข้าสู่ระบบการค้าเสรี (Trade & Assistance Review: Productivity Commission Annual Report Series) การทบทวนความเหมาะสมของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดของสินค้า (Rules of Origin) ในความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ANZCERTA) และ

¹²⁴ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, รายงานสถานการณ์วิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprises) ปี 2551

<http://www.sme.go.th/Documents/2553/ry/AW_mico_NEW.pdf>.

¹²⁵ Ibid.

¹²⁶ Ibid.

การประเมินผลกระทบของการบังคับใช้กฎระเบียบในการกำกับดูแลภาครัฐ (Regulatory Impact Assessment)¹²⁷

นอกจากนี้ Productivity Commission ยังมีบทบาทในทุกด้านของการปฏิรูปทางเศรษฐศาสตร์ จุลภาค การทำงานของคณะกรรมการครอบคลุมทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจ และขยายไปถึงภาครัฐและเอกชน รวมทั้งมุ่งเน้นไปในทุกภาคส่วนของเครื่องจักรผลิตตลอดจนครอบคลุมถึงรัฐและดินแดนในความรับผิดชอบ ซึ่งหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการ มีดังนี้¹²⁸

- จัดเตรียมสอบถามข้อมูลสาธารณะ และจัดทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตรวมทั้งกระบวนการป้องกัน
- จัดเตรียมการบริการเลขานุการและการวิจัยเพื่อหน่วยงานราชการ เช่น สภารัฐบาลออสเตรเลีย (Council of Australian Governments)
- ตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับข้อร้องเรียนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในการเตรียมความเป็นกลางในการแข่งขันของรัฐบาลออสเตรเลีย
- ให้คำแนะนำหรือชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและการผลิตตามที่ร้องขอ
- จัดทำประเด็นงานวิจัยเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิต
- ส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิต

ในเรื่องการส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตนั้น ไทยไม่ได้มีการกำหนดไว้ในหน้าที่ของสสว.อย่างชัดเจน หากแต่มีนโยบายแยกออกมาต่างหากซึ่งจะปรากฏอยู่ในแผนประจำปีของ สสว. แต่อย่างไรก็ดี ภายใต้ขอบเขตอำนาจของ สสว. ซึ่งสามารถจัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ อีกทั้งยังให้กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกัน

¹²⁷ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, รายงานสถานการณ์วิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprises) ปี 2551

<http://www.sme.go.th/Documents/2553/ry/AW_mico_NEW.pdf>.

¹²⁸ Productivity Commission, *The Role of Commission* <<http://www.pc.gov.au/about-us/role>>.

ด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินหรือลงทุน เพื่อการวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพขึ้นโดยรวมได้แต่ของออสเตรเลีย ไม่ได้ระบุอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไว้

ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจดำเนินการ ในกิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่เหล่านี้และสามารถดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นเพื่อทำหน้าที่เหล่านี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

คณะกรรมการมีหลักการงานและแนวนโยบายในการดำเนินงาน 3 หลักการพื้นฐานดังนี้¹²⁹

- มีบทบาทผู้คิดของการวิเคราะห์และแนะนำที่เป็นอิสระ
- มีกระบวนการที่มีการเปิดเผยและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน
- มีการคำนึงถึงการส่งเสริมสำหรับการเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน โดยภาพรวมมากกว่าคำนึงถึง

ผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ

แนวนโยบายที่ครอบคลุมการดำเนินการของคณะกรรมการจะถูกบัญญัติไว้ในข้อบังคับของ Productivity Commission

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้¹³⁰

1. ปรับปรุงความสามารถในการผลิตและประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจออสเตรเลียลดกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น

2. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมของออสเตรเลียที่มีประสิทธิภาพและการแข่งขันในระดับสากล

3. อำนวยความสะดวกในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

4. ดำเนินงานโดยตระหนักถึงผลประโยชน์ของชุมชนโดยทั่วไปและคำนึงถึงแนวโน้มที่ชุมชน

จะได้รับผลกระทบตามข้อเสนอโครงการของ Productive Commission

5. ส่งเสริมการจ้างงานในระดับภูมิภาคและการพัฒนา

6. ตระหนักถึงภาระผูกพันระหว่างประเทศของออสเตรเลียและนโยบายการค้าของประเทศ

อื่น ๆ

¹²⁹ Productivity Commission, *Operating Principles and Policy Guidelines* <<http://www.pc.gov.au/about-us/principles>>.

¹³⁰ Productivity Commission, *Operating Principles and Policy Guidelines* <<http://www.pc.gov.au/about-us/principles>>.

7. สร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมของออสเตรเลียเป็นไปในรูปแบบที่ยั่งยืน
ทางด้านนิเวศวิทยา

ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องคำนึงถึงเรื่องต่างๆ ที่ได้รับการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงในการอ้างอิงไว้ในรายงาน ซึ่งคณะกรรมการต้องจัดเตรียมเสนอความคิดเห็นและ
มุมมองที่หลากหลายเพื่อเสนอทางเลือกหรือข้อเสนอแนะต่อประเด็นต่างๆ ด้วย

3.6.4 งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐ

ออสเตรเลียได้มีการจัดตั้งโครงการกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้น
เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs อันเนื่องมาจาก
สาเหตุที่ SMEs มักขาดแคลนเงินทุน และมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างๆ ได้ยากกว่าธุรกิจ
ขนาดใหญ่ อีกทั้งยังไม่สามารถเข้าไประดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้¹³¹ นอกจากนี้ กฎหมายดังกล่าว ยัง
ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจดทะเบียนกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds
Registration Board) ขึ้น เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาการจดทะเบียนหรือการเพิกถอนการอนุญาต
ให้จัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา โดยมี AusIndustry เป็นหน่วยปฏิบัติการของคณะกรรมการนี้ด้วย ในขณะที่
ไทยเองก็มีกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเหมือนกัน โดยมีการจัดสรรงบประมาณจาก
ภาครัฐ เมื่อพิจารณางบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs พบว่าไทยกับ
ออสเตรเลีย มีลักษณะการบริหารเงินกองทุนที่แตกต่างกัน ของไทย จะมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ซึ่ง
จะออกเป็นแผน แล้วจากแผนนี้ คณะกรรมการบริหารของสสว. จะนำไปออกแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง
กัน จากแผนปฏิบัติการ จะนำไปสู่การใช้เงิน โดยมีหลักการ คือ คณะกรรมการกลั่นกรองการจ่ายเงิน จะดูว่า
วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และโครงการที่เสนอมานั้นถูกต้องและสามารถปฏิบัติตามแผนได้หรือไม่
โดยการอนุมัติ จะไม่ให้เงินเต็มก่อน ยกเว้นประเภทงานวิจัย พอกลั่นกรองเสร็จ จะส่งเรื่องให้
คณะกรรมการบริหารอนุมัติ พออนุมัติแล้ว ผอ.สสว. ก็จะพิจารณาอนุมัติอีกทีหนึ่ง หลังจากนั้น จะมีการทำ
บันทึกตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับเงินกับสสว. ซึ่งบันทึกนี้ จะเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับผู้ที่มีสิทธิ เสนอ
ขอทุนสนับสนุนนั้น มี 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัว SMEs เอง กลุ่ม SMEs และองค์กรเอกชน

¹³¹ เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและส่งเสริม SMEs

<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=downloadmedia&file=7634.doc&filetemp=7634.doc&lang=th&id=251>, see also AusIndustry, *Pooled Development Funds Registration Board: annual report 2001-2002*

<<http://www.ausindustry.gov.au/pdf>>.

ในขณะที่การบริหารเงินทุนและการจัดสรรในออสเตรเลียนั้น สำหรับกองทุนร่วมพัฒนาที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ได้มีเงื่อนไขการระดมทุนเฉพาะการออกหุ้นสามัญเท่านั้น¹³² โดยกองทุนอาจส่งที่ปรึกษาเข้าไปร่วมให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการบริหารเงินลงทุน และต้องมีข้อกำหนดในการลงทุนดังนี้

1. เป็นเงินลงทุนเพื่อจัดตั้งวิสาหกิจขึ้นใหม่ หรือขยายสมรรถนะการผลิตหรือการบริการของวิสาหกิจที่มีอยู่เดิม โดยห้ามลงทุนในกิจการค้าปลีกและอสังหาริมทรัพย์¹³³
2. เป็นการลงทุนในหุ้นสามัญที่ออกใหม่โดยบริษัทออสเตรเลียที่มีสินทรัพย์น้อยกว่า 50 ล้านดอลลาร์¹³⁴
3. เงินลงทุนในแต่ละบริษัทจะต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของกองทุน¹³⁵

โดยที่ผลของการเป็นผู้ถือหุ้นในกองทุนและตัวกองทุนเองจะได้รับการลดหย่อนภาษี ทั้งจากกำไรที่กองทุนได้รับจากการลงทุนใน SMEs ให้เสียภาษีเพียงร้อยละ 15 ส่วนตัวผู้ลงทุนเองก็จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินปันผลและภาษีกำไรส่วนทุน (Capital gains) ในส่วนที่เป็นกำไรของกองทุนที่ได้รับจากการลงทุนใน SMEs

นอกจากนี้ ในด้านงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ออสเตรเลียถือเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่ยังไม่ได้เปิดตัวโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดเล็กแม้ในช่วงวิกฤติการเงินโลก (Global Financial Crisis: GFC) เมื่อธุรกิจประสบข้อจำกัดเครดิตรุนแรง แต่อย่างไรก็ดีรัฐบาลออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงเพื่อส่งเสริมธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นแพคเกจความช่วยเหลือทางการเงินรวมทั้งเงินอุดหนุนเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ภาษีในระดับรัฐบาลกลางรัฐและมลรัฐทั้งใน

¹³² *Pooled Development Funds Act 1992*, Article 3

¹³³ *Pooled Development Funds Act 1992*, Article 21.

¹³⁴ *Pooled Development Funds Act 1992*, Article 24.

¹³⁵ *Pooled Development Funds Act 1992*, Article 25.

ท้องถิ่นและ ระดับชาติที่ได้รับประโยชน์ทางภาษีเช่นส่วนลดภาษีและการลดเงินซึ่งถือว่าเป็นนโยบายที่ที่บทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ¹³⁶

ทั้งนี้รัฐบาลได้มีช่วยเหลือด้านการเงินทั้งเงินอุดหนุนและเงินทุนของประเทศเพื่อส่งเสริม SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของธุรกิจการส่งออกนวัตกรรม บริษัทเกิดใหม่ (startup) และ การผลิตสินค้าออกขาย (Commercialisation) นอกจากนี้รัฐบาลยังให้ความช่วยเหลือทางการเงินในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมการทำงานสำหรับ SMEs ตัวอย่างเช่นรัฐบาลอุดหนุน SMEs โดยการลงทุน \$ 11,400,000 ในโครงการเงินอุดหนุนดาวเทียมโทรศัพท์ (Federal government's Clean Business Australian Program (CBAP)) มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ¹³⁷

นอกจากนี้รัฐบาลยังให้สนับสนุนเงินลงทุนสำหรับธุรกิจ SMEs ในอุตสาหกรรมเฉพาะซึ่งรวมถึงธุรกิจการเกษตร, การผลิตและการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่นโครงการธุรกิจขนาดเล็กเกี่ยวกับสิ่งทอเสื้อผ้าและรองเท้า (Textile, Clothing and Footwear (TCF)) ให้ทุนได้ถึง 50,000 ดอลลาร์เพื่อใช้ในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรธุรกิจของธุรกิจที่จัดได้ตั้งขึ้น¹³⁸

ทั้งนี้ รัฐบาลและรัฐบาลแห่งมลรัฐในเครือรัฐออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ Payroll Tax Incentive Scheme ให้สัมปทานภาษีเงินเดือนเพื่อส่งเสริมธุรกิจใหม่และที่มีอยู่ในสถานที่ที่การว่างงานสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

¹³⁶ Dong Xiang and Andrew C. Worthington, *The Impact of Government Financial Assistance on SMEs in Australia During the GFC*, (2013) <<http://equella.rcs.griffith.edu.au/research/file/27bd2613-072a-42dc-8f79-3259156ddcd0/1/2013-07-the-impact-of-government-financial-assistance-on-SMEs-in-Australia-during-the-GFC.pdf>>.

¹³⁷ Ibid., See also Frankston City. Build your business: Start-up grants. (July 24, 2012) <http://www.frankston.vic.gov.au/Business_Information/Small_Business_Grants_-_apply_for_up_to_10000/Start-Up_Grants/index.aspx>.

¹³⁸ Dong Xiang and Andrew C. Worthington, *The Impact of Government Financial Assistance on SMEs in Australia During the GFC*, (2013) <<http://equella.rcs.griffith.edu.au/research/file/27bd2613-072a-42dc-8f79-3259156ddcd0/1/2013-07-the-impact-of-government-financial-assistance-on-SMEs-in-Australia-during-the-GFC.pdf>> See also Dietrich, A. (2012). Explaining loan rate differentials between small and large companies: evidence from Switzerland, *Small Business Economics*, 38(4), 481-494.

ในเซ้าท์ออสเตรเลีย (South Australia (SA) Bio Innovation SA Grants เสนอเงินจำนวน 50,000 ถึง 250,000 ดอลลาร์ เพื่อช่วยเหลือบริษัทเทคโนโลยีชีวภาพที่ในการดำเนินการทุกอย่างจากการวิจัยตลาดและการพัฒนาธุรกิจเพื่อผู้ประกอบการ¹³⁹

ในรัฐวิกตอเรีย รัฐบาลมลรัฐให้เงินอุดหนุนถึง 10 ,ดอลลาร์ขึ้นไปเพื่อช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กเข้าสู่ตลาดการส่งออกเป็นครั้งแรกและได้รับการสนับสนุนเงินทุนถึง 1,500,000 ดอลลาร์ เพื่อช่วยธุรกิจSMEs เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ กระบวนการออกแบบและการบริการที่จะช่วยตอบสนองความต้องการด้านเทคโนโลยีในอนาคตของหน่วยงานภาครัฐในวิกตอเรีย¹⁴⁰

ในออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia) ให้เงินทุนสนับสนุนถึง 200 ดอลลาร์ ต่อค่าใช้จ่ายในรูปแบบของการฝึกอบรมใด ๆ ที่จะช่วยในการเพิ่มผลผลิตของธุรกิจขนาดเล็ก ในขณะที่รัฐบาลแทสมาเนียให้เงินอุดหนุนถึง 50,000 ดอลลาร์ เพื่อช่วย SMEs ในการระบุ ประเมินและลงทุนในโครงการหรือกิจกรรมที่จะช่วยให้การประกอบการเจริญเติบโต และให้เงินอุดหนุนถึง 150,000 ดอลลาร์ เพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายโดยตรงที่เกิดขึ้นกับธุรกิจเพื่อการค้าสินค้าหรือบริการ¹⁴¹

อีกทั้งรัฐบาล Northern Territory ยังให้เงินช่วยเหลือถึง 25000 ดอลลาร์เพื่อช่วยเหลือธุรกิจที่สามารถส่งเสริม" ผลการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคที่ยั่งยืนได้ "(positive regional economic development outcomes) ในมลรัฐ ในขณะที่กองทุนพัฒนาธุรกิจ แคนเบอร์รา (Canberra Business Development Fund) ช่วยเหลือเงินทุนให้ธุรกิจที่เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนจากนักลงทุนผ่านการลงทุนตราสารทุน¹⁴²

แต่อย่างไรก็ตาม ออสเตรเลียไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของธนาคาร SMEs จะมีเพียงการลงทุนในรูปแบบของ Venture Capital และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทเพียงการไปเข้าร่วมทุนกับ

¹³⁹ Dong Xiang and Andrew C. Worthington, *The Impact of Government Financial Assistance on SMEs in Australia During the GFC*, (2013) <<http://equella.rcs.griffith.edu.au/research/file/27bd2613-072a-42dc-8f79-3259156ddcd0/1/2013-07-the-impact-of-government-financial-assistance-on-SMEs-in-Australia-during-the-GFC.pdf>>.

¹⁴⁰ Ibid., See also Craig, B. R., Jackson, W. E., & Thomson, J. B. (2009). The economic impact of the small business administration's intervention in the small firm credit market: A review of the research literature. *Journal of Small Business Management*, 47(2), 221-231.

¹⁴¹ Ibid.

¹⁴² Dong Xiang and Andrew C. Worthington, *The Impact of Government Financial Assistance on SMEs in Australia During the GFC*, (2013) <<http://equella.rcs.griffith.edu.au/research/file/27bd2613-072a-42dc-8f79-3259156ddcd0/1/2013-07-the-impact-of-government-financial-assistance-on-SMEs-in-Australia-during-the-GFC.pdf>>.

Venture Capital ของเอกชนแล้วปล่อยให้เอกชนดำเนินการ โดยอิสระ ซึ่งการเข้าร่วมใน Venture Capital ของรัฐบาลนั้นเป็นเพียงเพื่อลด Capital Cost บางส่วนให้กับเอกชนเท่านั้น รัฐบาลออสเตรเลียเข้ามามีบทบาทสูงในส่วนของพัฒนาการวิจัยต่างๆ การเข้าไปร่วมทุนในส่วนของการทำงานค้นคว้าวิจัย รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยี และการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ของ SMEs แล้วปล่อยให้ระบบตลาดเข้ามามีบทบาท จุดเด่นของการดำเนินนโยบายของออสเตรเลียคือ การใช้นโยบายการค้าเสรีโดยให้กลไกตลาดเป็นเครื่องมือ การมีนโยบายอุตสาหกรรมที่เป็นกลางทำให้ไม่ต้องมีนโยบายใดๆ เข้ามาเสริมเพื่อลดความเสี่ยงเปรียบเทียบกับ SMEs ทำให้ออสเตรเลียไม่จำเป็นต้องสร้างโครงสร้างใหม่หรือมีแผนพัฒนา SMEs รวมทั้งมีพระราชบัญญัติพัฒนา SMEs โดยเฉพาะ จุดเด่นคือออสเตรเลียเน้นอยู่ที่นโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี R&D และการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และการร่วมมือระหว่าง รัฐบาล เอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่ประสบความสำเร็จ¹⁴³

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับไทยแล้วพบว่าออสเตรเลียไม่มีสถาบันการเงินที่มุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือ SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนอย่างในประเทศไทย มีเช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งสหพันธรัฐ (Commonwealth Development Bank: DevBank) หรือบริษัทการเงินและการประกันการส่งออก (Export Finance and Insurance Corporation: EFIC) จะให้บริการทางการเงินสำหรับธุรกิจทั่วไป โดยไม่จำกัดเฉพาะธุรกิจขนาดเล็ก แต่อาจจะมีโครงการพิเศษให้เงินกู้แก่ธุรกิจขนาดเล็กซึ่งจะถูกกำหนดจากนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี ในขณะที่ไทย มีมีธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย อีกทั้งยังมีบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

3.6.5 รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของภาครัฐและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ SMEs

เนื่องด้วยลักษณะการปกครองของเครือรัฐออสเตรเลียเป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal state) อันมีรัฐต่างๆ ประกอบกันขึ้นเป็นเครือจักรภพออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ทำให้ระบบบริหารราชการและการจัดรูปองค์กรภาครัฐมีโครงสร้างภายในสองระดับ ได้แก่ ระดับสหพันธรัฐ

¹⁴³ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ผลงานวิจัย การสนับสนุนเงินมาตรการค้า : SMEs ของต่างประเทศ, (2551)

และระดับมลรัฐ¹⁴⁴ โดยที่การกำกับดูแลและส่งเสริม SMEs ของรัฐบาลออสเตรเลียก็จะต้องกำหนดเป็นมาตรการที่เหมาะสมทั้งสองระดับด้วย

รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อลดการกำกับดูแลธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Deregulation Task Force) โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษาถึงภาระในการปฏิบัติตามกฎหมายของ SMEs พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการลดภาระดังกล่าว ซึ่งขณะนี้ ได้มีการนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไปกำหนดเป็นมาตรการช่วยเหลือ SMEs เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังตัวอย่างต่อไปนี้¹⁴⁵

- มาตรการปรับปรุงระบบการจดทะเบียนธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงระบบรายงาน (reporting systems) โดยคณะกรรมการการลงทุนและหลักทรัพย์แห่งออสเตรเลีย (Australian Securities and Investment Commission : ASIC) และสำนักงานภาษีออสเตรเลีย (Ausgtralian Taxation Office : ATO) ให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากศูนย์บริการสำหรับธุรกิจครบวงจร สำหรับการติดต่อกับภาครัฐ (Business Entry Point : BEP)

- มาตรการการลดการกำกับดูแลบริษัทที่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก โดยเริ่มต้นกำหนดให้ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา หากธุรกิจขนาดเล็กที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในรอบปี ธุรกิจขนาดเล็กนั้น ไม่จำเป็นต้องจัดทำรายงานการเงินประจำปี เสนอต่อคณะกรรมการการลงทุนและหลักทรัพย์แห่งออสเตรเลีย อีกทั้งยังกำหนดให้มีการลดหรือยกเลิกค่าธรรมเนียมบางประเภทสำหรับธุรกิจขนาดเล็กด้วย

สำหรับกรอบนโยบายที่สำคัญยิ่งในระดับสหพันธรัฐของออสเตรเลีย คือ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการวางเงื่อนไขทางเศรษฐกิจมหภาคให้เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจภายในประเทศ ทั้งการรักษาอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำ การสร้างระบบภาษีที่ช่วยส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันในธุรกิจระหว่างประเทศ การลดภาระด้านกฎหมายของ SMEs การช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะการบริหารกิจการของธุรกิจขนาดเล็ก การช่วยเหลือด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดเล็กได้เข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เป็นอาทิ ทั้งนี้ นโยบายระดับ

¹⁴⁴ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, *ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ 4 ประเทศ*, (ม.ป.ป.) <<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option>>. โปรดดูเพิ่มเติมที่ สุภัท สุภษลาชัย และคณะ, *การดำเนินมาตรการสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน อิตาลี และออสเตรเลีย)* เสนอต่อ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, (สถาบันนโยบายเศรษฐกิจ : กรุงเทพมหานคร, กันยายน 2544)

¹⁴⁵ Ibid.

สหพันธรัฐเหล่านี้ ล้วนนำมาซึ่งมาตรการการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก โดยที่มาตรการระดับสหพันธรัฐจะดำเนินการผ่าน AusIndustry และ Aus Trade เป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งแม้บางมาตรการอาจไม่ได้สนับสนุน SMEs เป็นการเฉพาะ แต่ธุรกิจขนาดเล็กก็มักจะได้สิทธิประโยชน์มากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ดังตัวอย่างโครงการที่สำคัญ เช่น¹⁴⁶

- Backing Australia's Research Capacities อันเป็นโครงการที่รัฐให้เงินอุดหนุนและเงินให้เปล่าเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในมหาวิทยาลัยและภาคเอกชนต่างๆ

- โครงการ Enterprise Development Program อันเป็นโครงการที่รัฐบาลกลางให้เงินอุดหนุนในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลรัฐ เพื่อให้บริการด้านการปรึกษาหารือทางธุรกิจสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก

- โครงการ Australia's Idea for Commercial Success อันเป็นโครงการที่ส่งเสริมการนำแนวคิดและผลงานวิจัยที่ดีของภาคเอกชน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานรัฐบาล ไปก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์

- โครงการ Backing Australia's Skills อันเป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาและยกระดับความสามารถของทรัพยากรบุคคลของออสเตรเลียให้มีประสิทธิภาพและมีศักยภาพเพียงพอด้านการวิจัยและพัฒนา

- โครงการ Business Entry Point อันเป็นโครงการที่จัดทำเว็บไซต์สำหรับให้ธุรกิจขนาดเล็กสามารถใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้โดยผ่านเพียงเว็บไซต์เดียว

ส่วนมาตรการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กในระดับมลรัฐต่างๆ นั้น มักเป็นไปเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐในบางมลรัฐ และรัฐบาลมลรัฐจะมีหน่วยงานหรือโครงการสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กเฉพาะเขตพื้นที่ของรัฐตน ควบคู่กับหน่วยงานจากรัฐบาลสหพันธรัฐในแต่ละพื้นที่นั้นๆ ด้วย

¹⁴⁶ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, *ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ 4 ประเทศ*, (ม.ป.ป.) <

นอกจากนี้ ออสเตรเลียยังมีมาตรการอื่นๆ ซึ่งอาจจำแนกได้เป็นประเภทย่อย¹⁴⁷ ได้ดังนี้

1. มาตรการการเพิ่มช่องทางการเงินแก่ธุรกิจขนาดเล็ก โดยที่ออสเตรเลียจะมุ่งใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในภาคธุรกิจขนาดเล็กด้วยสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่น

- กองทุนร่วมพัฒนา หรือ PDFs ดังที่กล่าวมาแล้วในส่วนของกฎหมายจัดตั้งกองทุนดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดให้ผู้ถือหุ้นในกองทุนและกองทุนได้รับแรงจูงใจในการลดหย่อนภาษี¹⁴⁸

- กองทุนเพื่อการลงทุนในนวัตกรรม (Innovation Investment Fund : IIF) ซึ่งเป็นกองทุนที่รัฐบาลจะให้การสนับสนุนการลงทุนร่วมกับธุรกิจขนาดเล็กที่เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ในสัดส่วน 2 ต่อ 1 เป็นระยะเวลา 10 ปี¹⁴⁹

- กองทุนพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Equity Fund : REEF) ซึ่งเป็นไปเพื่อสนับสนุนการระดมทุนจากภาคประชาชนมาเป็นผู้ถือหุ้นในธุรกิจขนาดเล็ก เพื่อให้ธุรกิจนั้นได้วิจัยและพัฒนาแหล่งพลังงานหมุนเวียนเพื่อใช้ทดแทนพลังงานปิโตรเลียมและพลังงานอื่นๆ

2. มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพของวิสาหกิจ ซึ่งส่วนมากเป็นโครงการที่ดำเนินการผ่าน AusIndustry¹⁵⁰ เช่น

- โครงการพัฒนาวิสาหกิจ (Enterprise Development Programs : EDP) อันเป็นการให้คำปรึกษาทางธุรกิจโดยเจ้าหน้าที่ของ AusIndustry

- โครงการศูนย์สนับสนุนเทคโนโลยี (Technology Support Centres Program) ซึ่งมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กในการเข้าถึงเทคโนโลยีที่สะดวกและรวดเร็ว โดยการสนับสนุนให้หน่วยงานหรือองค์กรวิจัยร่วมมือกันเป็นเครือข่ายของศูนย์สนับสนุนเทคโนโลยี (Networks of Technology Support Centres)

3. มาตรการสนับสนุนการส่งออกของธุรกิจขนาดเล็ก¹⁵¹ เช่น

¹⁴⁷ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, การศึกษาผลกระทบของกฎหมาย และระเบียบที่มีผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs, (2553) <<http://tdri.or.th/wp-content/uploads/2012/09/wb891.pdf>>.

¹⁴⁸ รายงานประจำปีของ Pooled Development Fund ปี 2000 - 2001 <<http://www.ausindustry.gov.au/pdf>>.

¹⁴⁹ Pooled Development Funds Act 1992, Article 20.

¹⁵⁰ Pooled Development Funds Act 1992, Article 21.

- การช่วยเหลือเงินให้เปล่าเพื่อพัฒนาตลาดส่งออก (Export Market Development Grants : EMDG) ซึ่ง Aus Trade จะเป็นผู้สนับสนุนเพื่อเป็นการชดเชยค่าใช้จ่ายด้านการตลาด ทั้งค่าจ้างที่ปรึกษาการตลาด ค่าใช้จ่ายในการนำเสนอสินค้า ณ ตลาดต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์เอกสารส่งเสริมการขาย และค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานแสดงสินค้า ฯลฯ

- การให้คำปรึกษาเพื่อเข้าถึงตลาดส่งออก (Export Access) ซึ่งมีสมาคมธุรกิจเอกชนเป็นผู้ดำเนินการโดยอาศัยเม็ดเงินสนับสนุนจากภาครัฐ และการให้คำแนะนำปรึกษาจะเน้นเรื่องการทำตลาดส่งออกตลอดจนแนะนำรายละเอียดการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าต่างๆ

4. มาตรการส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนา ซึ่งโดยภาพรวมแล้วจะดำเนินการโดยผ่าน AusIndustry และคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรม (Industry Research and Development Board)¹⁵² เช่น

- การลดหย่อนภาษีร้อยละ 125 ให้กับค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาเฉพาะในบางรายการที่ (125% tax concession for eligible expenditure on R&D)

- การส่งเสริมการเริ่มต้นวิจัยและพัฒนา (R&D Start) ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลจะช่วยเหลือเฉพาะวิสาหกิจที่ยังไม่เคยมีการวิจัยและพัฒนามาก่อน แต่จำเป็นต้องวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับธุรกิจของตน

- การให้เงินกู้เพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์จากนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Concessional Loans for the Commercialisation of Technological Innovation) อันเป็นโครงการที่รัฐให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำสำหรับธุรกิจที่มีลูกจ้างไม่เกิน 100 คน และขณะนั้นได้ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ซึ่งนวัตกรรมต่างๆ

- โครงการศูนย์ความร่วมมือวิจัย (Cooperative Research Centres Program : CRCs) ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐให้เงินอุดหนุนเพื่อจัดตั้งศูนย์วิจัยที่ประกอบไปด้วยผู้วิจัยทั้งในมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยภาครัฐ และตัวแทนผู้ใช้เทคโนโลยีทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

¹⁵¹ ภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ 4 ประเทศ

<http://www.lawreform.go.th/lawreform/index.php?option=com_content&task=downloadmedia&file=7630.doc&filetemp=7630.doc&lang=th&id=251>.

¹⁵² Ibid.

หากพิจารณาในประเด็นการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและผลักดันให้ธุรกิจSMEเข้มแข็งทั้งไทยและออสเตรเลีย ต่างให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเหมือนกัน โดยมีมาตรการในการส่งเสริมที่คล้ายคลึงกัน

5. มาตรการส่งเสริมการเริ่มธุรกิจใหม่¹⁵³ เช่น

- โครงการสนับสนุนวิสาหกิจใหม่ (New Enterprise Incentive Scheme : NEIS) ซึ่งได้ช่วยเหลือผู้ไม่มีงานทำให้ริเริ่มสร้างสรรค์ธุรกิจขนาดเล็กได้ ทั้งการให้การฝึกอบรมและให้คำปรึกษาต่างๆในช่วงปีแรกที่ดำเนินกิจการ

- โครงการศูนย์บ่มเพาะธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Incubator Program) ซึ่งได้จัดตั้งหน่วยงานช่วยเหลือบ่มเพาะธุรกิจขนาดเล็กให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจได้ และพัฒนาจนสามารถแยกตัวเป็นธุรกิจอิสระ ทั้งการให้สถานที่ประกอบธุรกิจ การฝึกอบรม และช่วยเหลือด้านการตลาด เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ออสเตรเลียไม่มีกฎหมายส่งเสริม SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนอย่างไทยและแต่ออสเตรเลียได้ตรากฎหมายบริษัท ค.ศ.2001 (Corporation Act 2001) ซึ่งถือเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่ทำให้สิทธิประโยชน์บางประการแก่ธุรกิจขนาดเล็กเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทและบริหารจัดการบริษัท นอกจากนั้น ยังมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ที่มีกฎหมายรองรับ คือ โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ซึ่งมีกฎหมายกองทุนร่วมพัฒนา ค.ศ. 1992 (Pooled Development Funds Act 1992) โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของหุ้นเรือนหุ้นแก่ SMEs โดยคณะกรรมการจดทะเบียนกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds Registration Board) จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาจดทะเบียนหรือเพิกถอนการอนุญาตจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา โดยให้ AusIndustry เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการนี้

¹⁵³ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, รายงานสถานการณ์วิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprises) ปี 2551

<http://www.sme.go.th/Documents/2553/ry/AW_mico_NEW.pdf>.

ศึกษาเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐ ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยและต่างประเทศ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยและต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส และเครือรัฐออสเตรเลีย โดยประเด็นที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 5 ประเด็นหลัก คือ ความเป็นมา และหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ ขอบเขตลักษณะโครงสร้างองค์กร และโครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์กร งบประมาณและการสนับสนุนจากภาครัฐ และรูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบความสำเร็จ

4.1 ประเทศญี่ปุ่น

ข้อดี

1. ในการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ของประเทศญี่ปุ่น เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ที่จะมีหน่วยงานภาครัฐที่ช่วยเหลือ SMEs จากปัญหาของการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งจะทำให้ SMEs ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ท่ามกลางปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ นำมาซึ่งนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นมีความชัดเจนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ประเทศไทยไม่ได้นำประเด็นปัญหาการผูกขาดทางการตลาดมาเป็นประเด็นสำคัญสำหรับเหตุผลในการจัดตั้ง สสว. และไม่มีเป้าประสงค์หลักที่ชัดเจนในการจัดตั้งหน่วยงานดังเช่นประเทศญี่ปุ่น

2. SMEA เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ ทำให้มีความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารงานมากกว่าการเป็นส่วนราชการ ซึ่งในการจัดตั้ง สสว. กฎหมายก็ได้กำหนดไว้ให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอิสระส่วนราชการ และมีใช้รัฐวิสาหกิจ เพื่อความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการเช่นกัน

3. ประเทศญี่ปุ่นมีสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม เปรียบเทียบได้กับคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวของประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ไม่เกิน 30 คน โดยกฎหมายญี่ปุ่นมิได้กำหนดให้สัดส่วนและองค์ประกอบของคณะกรรมการจะต้องมาจากภาครัฐจำนวนเท่าใด จึงทำให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ และมีความยืดหยุ่นในการแต่งตั้งคณะกรรมการแตกต่างกับกรณีของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ที่มีการกำหนดให้กรรมการโดยตำแหน่งมาจากภาครัฐหลายตำแหน่ง

4. ประเทศญี่ปุ่นจะแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนในระดับนโยบาย ออกจากระดับปฏิบัติ โดยที่สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) จะเป็นผู้วางนโยบายระดับชาติด้าน SMEs ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และมีคณะกรรมการในสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) เป็นผู้ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดนโยบายเข้าสู่หน่วยงานปฏิบัติ เช่น องค์กรเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและนวัตกรรมในระดับภูมิภาคแห่งประเทศญี่ปุ่น (Organization for SMEs and Regional Innovation, Japan : SMRJ) สถาบันทางการเงินระดับนโยบาย และองค์กรธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ ทั้งนี้ SMEA, SMRJ และ The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council ได้อาศัยกฎหมายในการจัดตั้งองค์กรที่แตกต่างกัน ในขณะที่ประเทศไทยมี สสว. เป็นองค์กรหลักองค์กรเดียวที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ส่วนคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ก็จัดตั้งภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกันและยังไม่ชัดเจนว่าจะทำหน้าที่ในระดับนโยบายเพียงอย่างเดียวหรือรวมระดับปฏิบัติด้วย โดยเฉพาะการดำเนินงานระดับปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ในระดับภูมิภาค ในประเทศญี่ปุ่นก็จะมีเครือข่ายภายใต้ SMRJ ที่เรียกว่า SME Universities ด้วย แต่ประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคของ สสว.

5. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศญี่ปุ่นจะมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นองค์กร

หลักที่ช่วยดำเนินการจัดสรรงบประมาณในระดับนโยบาย ส่งผ่านในองค์กรปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้แก่แต่ละองค์กรที่สังกัดกระทรวงแตกต่างกันไป การกระจายงบประมาณอยู่ในหลายองค์กรหลายกระทรวงของประเทศไทยทำให้ขาดเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อประสานไปยังหน่วยงานอื่นๆ นอกจาก สสว.

6. งบประมาณของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) จะมีการจัดสรรให้แก่การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ไว้เป็นการเฉพาะ และในงบประมาณปี 2013 ยังตั้งงบประมาณเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือ SMEs ในเขตพื้นที่ภัยพิบัติที่ประสบภัยสึนามิ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการส่งเสริม SMEs ของประเทศ

7. ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมาย และมาตรการภาครัฐที่บังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการส่งเสริม SMEs

ข้อเสีย

1. จากปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ จนเป็นที่มาของการจัดตั้ง SMEA ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเป็นไปเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว และทำให้วิธีการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเน้นการรวมกลุ่ม SMEs จนอาจก่อให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นของการวางนโยบายอย่างต่อเนื่องไปสู่อนาคตภายหน้า

2. การกำหนดจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ไม่เกิน 30 คน ในคณะกรรมการที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม กล่าวคือเป็นคณะกรรมการระดับวางนโยบายส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่น อาจไม่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เนื่องจากเป็นรูปแบบของคณะกรรมการขนาดใหญ่ อาจทำให้การนัดประชุมและพิจารณานโยบายต่างๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์ได้

3. ในประเทศญี่ปุ่นมีพัฒนาการด้านกฎหมายส่งเสริม SMEs มายาวนานกว่าในประเทศไทย จึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางฉบับอาจไม่เหมาะสมกับบริบทพัฒนาการการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย

4.2 สาธารณรัฐสิงคโปร์

ข้อดี

1. รัฐบาลของสาธารณรัฐสิงคโปร์มีนโยบายที่สนับสนุนการลงทุนอย่างเต็มที่จากต่างชาติและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจทุกประเภท ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะเป็นพลเมืองหรือผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนก็ตาม และการประกอบธุรกิจของผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนและรวมทั้งพลเมืองสิงคโปร์ส่วนใหญ่จะเป็นการประกอบธุรกิจในลักษณะที่เป็น SMEs ดังนั้น รัฐบาลสิงคโปร์จึงให้การสนับสนุนวิสาหกิจดังกล่าวนี้ให้พัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. กฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน SPRING ของสาธารณรัฐสิงคโปร์มีความคล้ายคลึงกับผลของกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุน ส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการสร้างหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบด้านการส่งเสริม SMEs โดยตรง และหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นของทั้งสองประเทศต่างเป็นหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งคณะกรรมการฯ ดังกล่าวก็ถือเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน SMEs ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยมีหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการฯ ที่จะทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายธุรการของคณะกรรมการฯ

3. การกำหนดชื่อกฎหมายในลักษณะที่นำเอาชื่อคณะกรรมการตามกฎหมายมาเป็นชื่อของกฎหมายเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายและแนวคิดในการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งของสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยสาธารณรัฐสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งองค์กรหนึ่งขึ้นมาก่อน ส่วนหน้าที่ด้านต่างๆ จะกำหนดไว้ในรายละเอียดในเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4. กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์จะเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหากล่าวถึงองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ การดำเนินการของคณะกรรมการ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ ของคณะกรรมการเท่านั้น จึงเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรโดยตรง โดยมีได้มีบทบัญญัติที่กำหนดขึ้นเพื่อให้นำไปใช้เป็นกฎหมายแม่บทในการส่งเสริมหรือสนับสนุน SMEs เหมือนดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทย

5. กฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ให้อิสระแก่องค์กรที่จัดตั้งขึ้นที่จะไปกำหนดรูปแบบ วิธีการในการทำหน้าที่ภายใต้ขอบอำนาจกฎหมายที่กำหนดจัดตั้งองค์กรกำหนดไว้

6. กฎหมายจัดตั้ง SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดให้สมาชิกของคณะกรรมการต้องเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในกฎหมายไทยดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนหนึ่งเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง หากแต่สมาชิกของคณะกรรมการ SPRING จะมาจากหลายภาคส่วน ทั้งจากภาคเอกชนและจากภาครัฐ

7. สมาชิกคณะกรรมการ SPRING Singapore เกือบทั้งหมด ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร จะมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหัวหน้าของกระทรวงผู้กำกับดูแลการทำงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore

8. จากอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ของคณะกรรมการ SPRING Singapore จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่อย่างครบวงจร และอย่างกว้างขวาง ตลอดจนมีหน้าที่ด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่ในการสนับสนุน SMEs เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยมีหน้าที่แต่เฉพาะการส่งเสริม SMEs เท่านั้น กฎหมายของประเทศไทยไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีหน้าที่ในด้านอื่นๆ อีก ซึ่งแตกต่างจากคณะกรรมการ SPRING Singapore ที่มีหน้าที่ด้านการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม และหน้าที่ตามกฎหมายควบคุมการชั่งตวงวัดด้วย

9. สาธารณรัฐสิงคโปร์กำหนดให้คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นผู้ที่มิอำนาจในเรื่องการรับรองมาตรฐานก็ให้บริการแบบครบวงจรแก่ SMEs ในทุกๆ ด้านไปพร้อมๆ กัน เพื่อมิให้ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ต้องไปติดต่อกับหน่วยงานหลายๆ แห่ง อันเป็นการลดภาระและค่าใช้จ่ายให้กับวิสาหกิจไปในขณะเดียวกัน และยังทำให้การดำเนินงานเพื่อรับรองมาตรฐานและการให้การสนับสนุนเป็นไปอย่างสอดคล้องกันด้วย

10. การที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นผู้ทำหน้าที่หลายๆ ด้านซึ่งเป็นหน้าที่ที่มุ่งหมายไปในแนวเดียวกัน จึงเป็นลดการจัดตั้งหน่วยงานรัฐขึ้นมาดำเนินการหลายๆ หน่วยงาน ซึ่งทำให้ลดการทำงานที่ทับซ้อนกัน ลดการขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานรัฐ รวมทั้ง ในแง่งบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นหลายๆ หน่วยงานเพื่อให้ทำหน้าที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสีย

1. SMEs ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นรูปแบบของการประกอบธุรกิจอย่างหนึ่งที่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดสถานะไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงอาจอยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้ กล่าวคืออาจ

อยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยบุคคลคนเดียว (Individual Proprietorship) กิจการห้างหุ้นส่วน (Partnership) หรือบริษัทจำกัด (Limited Company) ด้วยเหตุที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่นำมาปรับใช้แก่กรณีการส่งเสริม SMEs โดยตรงเป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงไม่มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการโดยกฎหมายของ SMES แต่อย่างใด

2. คำนิยามของ SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING นำมาใช้ไม่ได้เป็นคำนิยามอย่างเป็นทางการของ SMEs แต่อย่างใด แต่เป็นการกำหนดขึ้นมาเพียงเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการระบุผู้ประกอบการที่สามารถขอรับการช่วยเหลือตามแผนงานสนับสนุน SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING จัดทำขึ้นเท่านั้น

3. กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์ได้กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการเพียงอย่างเดียวโดยไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจนให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นมาแต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากการจัดตั้งองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย พ.ศ.2543 ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งทั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารขึ้นมาพร้อมๆ กัน

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore กฎหมายได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีฯ ใ่ว่างกว้างขวาง โดยให้รัฐมนตรีฯ เป็นผู้ที่มามีอำนาจทั้งในเรื่องการแต่งตั้งและการถอดถอนคณะกรรมการ SPRING Singapore ทั้งคณะ (ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐมนตรีฯ มีอำนาจให้คณะกรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งได้ โดยไม่ต้องให้เหตุผลในการให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

5. กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการ SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดโดยชัดเจนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการขึ้น แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ SPRING Singapore แต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (Chief executive) โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม การแต่งตั้งผู้อำนวยการบริหารจึงทำให้เกิดหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นโดยปริยาย ซึ่งทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการกำหนดการจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหาร ดังนั้นหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงไม่ได้มีรูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานที่เคร่งครัดเหมือนกับหน่วยงานรัฐอื่นทั่วไป และไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินการใดๆ ได้ด้วยตนเอง อำนาจในการดำเนินการต่างๆ ในด้านการส่งเสริม สนับสนุน SMEs จึงเป็นของคณะกรรมการฯ แต่เพียงผู้เดียว หน่วยงานฝ่ายบริหารที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่าย

บริหารจึงเป็นองค์กรที่เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการฯ ที่จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานฝ่ายธุรการและฝ่ายปฏิบัติการของคณะกรรมการฯ เท่านั้น

6. กฎหมายจัดตั้งของคณะกรรมการ SPRING Singapore ได้กำหนดแต่เพียงอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore เท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานฝ่ายบริหารหรือสำนักงานผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (ที่มีผู้อำนวยการฝ่ายบริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน) แยกออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore แต่อย่างใด

7. การจัดสรรงบประมาณให้แก่ SPRING Singapore จะมีการกำหนดนโยบายประจำปี ให้ต้องดำเนินการไว้ด้วย งบประมาณจึงเป็นตัวกำหนดนโยบายของ SPRING Singapore ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่ให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้กำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs ในประเทศไทยโดยไม่ผูกติดกับการจัดสรรงบประมาณ

4.3 สาธารณรัฐเกาหลี

ข้อดี

1. กฎหมายของสาธารณรัฐเกาหลีมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ชัดเจนอย่างยิ่ง เนื่องจากแม้แต่คำว่า SMEs ยังจำแนกย่อยเป็น 3 ประเภทตามขนาดกิจการ ได้แก่ ประเภทที่ 1 คือ Small and Medium Enterprises ประเภทที่ 2 คือ Small Businesses และประเภทที่ 3 คือ Micro-Enterprises โดยสาเหตุที่มีการจำแนก SMEs ให้ย่อยลงมาเป็น 3 ประเภทดังกล่าว เป็นความละเอียดอ่อนที่ต้องการจะส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจของเขาคงลดจนการตอบสนองต่อความต้องการของ SMEs แต่ละประเภทได้อย่างตรงต่อความต้องการและเหมาะสมแก่ขนาดของกิจการอย่างแท้จริง

2. เกณฑ์การนิยาม SMEs ตามกฎหมายสาธารณรัฐเกาหลียังเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างเปิดกว้าง ซึ่งหากพิจารณาจากประเภทธุรกิจแล้ว พบว่าธุรกิจเกือบทุกประเภทสามารถเป็น SMEs ได้ทั้งสิ้น โดยมุ่งเน้นไปที่จำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์หรือมูลค่าการขายเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งกรณีนี้คล้ายคลึงกับการพิจารณาประเภทธุรกิจ SMEs ของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งได้พิจารณาจากการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์เช่นเดียวกัน หากแต่สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดให้มีรายละเอียด

ปลีกย่อยมากกว่าประเทศไทย โดยให้มีการพิจารณามูลค่าการขายแทนมูลค่าสินทรัพย์ในธุรกิจบางประเภทด้วย จึงเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์มีความยืดหยุ่นพอสมควรในการกำหนดค่าจำกัดความของ SMEs

3. โครงสร้างด้านนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีมีความเป็นระบบอย่างมาก เนื่องจากได้ตรากฎหมายที่วางโครงสร้างของการส่งเสริม SMEs อย่างเป็นทางการรวมออกมาก่อน เป็นฉบับแรก คือ Framework Act on Small and Medium Enterprises ที่ตราขึ้นในปี 1995 เป็นกฎหมายที่วางกฎเกณฑ์อย่างกว้างสรุปภาพรวมสำหรับส่งเสริม SMEs ในประเทศ โดยระบุให้จัดตั้ง SMBA ขึ้นเป็นองค์กรหลักที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่กำหนดนโยบายออกมา 2 ประเภท ได้แก่ นโยบายที่เป็นภาพรวม คือ Policy Direction of the Year ซึ่งจะวางแผนปีต่อปีตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เสมือนเข็มทิศ หรือหางเสือเรือที่จะพา SMEs ของประเทศเดินไปในทิศทางใดและนโยบายย่อยที่ออกมาเพื่อนำนโยบายที่เป็นภาพรวมมาทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ได้แก่ SME Policies ซึ่งจะมีความเฉพาะเจาะจงไปที่การส่งเสริม SMEs ในเรื่องต่างๆ ถึง 7 ด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านการวิจัย ด้านการสร้างเครือข่าย เป็นต้น

4. ในส่วนของมาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีที่นอกเหนือจาก 1995 Framework Act on Small and Medium Enterprises ที่กล่าวมาแล้ว สาธารณรัฐเกาหลีได้จัดทำกฎหมายในลักษณะ “กฎหมายชุด (SME Law Kit)” ที่กล่าวถึงการส่งเสริม SMEs เฉพาะเรื่องตราขึ้นในภายหลังอีก 9 ฉบับ โดยทั้ง 9 ฉบับเป็นการดึงเอาหลักการส่งเสริม SMEs ที่ถูกกล่าวถึงใน Framework Act on Small and Medium Enterprises มาสร้างเป็นมาตรการที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วย โดยทั้ง 9 ฉบับ ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise Cooperatives Act และ Act on Support for Female-owned Businesses จึงก่อให้เกิดข้อดีในแง่ความเป็นระบบระเบียบในการทำความเข้าใจและเลือกปรับใช้กฎหมาย แต่ในประเทศไทยไม่ได้จัดทำในลักษณะกฎหมายชุด ดังเช่นสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ขึ้นเป็น

กฎหมายหลัก และเนื้อหาของพระราชบัญญัติจะเน้นไปในการจัดตั้งองค์กร คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ สสว. ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของ สสว. ซึ่งมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ของไทย ยังกระจัดกระจายสอดคล้องอยู่ตามพระราชบัญญัติอื่นๆ อีกด้วย ทั้งนี้พระราชบัญญัติเหล่านั้นอาจไม่ได้มีเนื้อหาหลักในการส่งเสริม SMEs โดยตรง อันก่อให้เกิดการขาดเอกภาพและเกิดความสับสนในการปรับใช้กฎหมาย

5. ปัจจุบันนี้โครงสร้างของ SMBA ประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับสูง (Administrator) ซึ่งมีระดับเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้บริหารที่มาจากผู้แทนจากรัฐสภา (Deputy-Administrator) และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานอยู่ใน 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) อีกทั้ง SMBA ยังมีการบริหารจัดการในภูมิภาครวม 11 แห่งทั่วประเทศอีกด้วย จะเห็นได้ชัดเจนว่าโครงสร้างของ SMBA ไม่มีความสลับซับซ้อนแต่อย่างใด การรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจทั้งส่วนกลางและภูมิภาค สามารถเกิดขึ้นโดยตัวผู้บริหารระดับสูงเพียงคนเดียว ซึ่งผู้บริหารระดับสูงอาศัยสำนักงานย่อยที่มีอยู่ 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) เป็นเสมือนแขนขาในการปฏิบัติการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs กรณีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และรวดเร็วในการตัดสินใจ และไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยากมากนักในการดำเนินงาน

6. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลี จะจัดสรรแก่ SMBA ซึ่งเป็นองค์กรหลักเพียงองค์กรเดียวที่ช่วยดำเนินการทั้งในระดับนโยบาย และกำหนดมาตรการระดับปฏิบัติการด้วยเหตุนี้ การจัดสรรงบประมาณแก่ SMBA องค์กรหลักเพียงองค์กรเดียวจึงไม่ก่อให้เกิดความสับสน และเป็นเอกภาพ ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้หลายองค์กร งบประมาณจึงกระจายขาดเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อหลายหน่วยงาน

7. มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่กำหนดโดย SMBA มีความเด่นชัดอย่างยิ่ง สามารถมองเห็นทิศทางหรือสิ่งที่สาธารณรัฐเกาหลีมุ่งเน้นอย่างชัดเจน กล่าวคือ สาธารณรัฐเกาหลีกำหนดให้มีการส่งเสริมวงจรชีวิตของธุรกิจ SMEs ในลักษณะที่ครบวงจร โดยเริ่มต้นตั้งแต่การช่วยเริ่มต้นกิจการ SMEs ไปจนถึงผลักดันกิจการ SMEs สู่อุตสาหกรรมระดับนานาชาติ สามารถสังเกตได้จากมาตรการเกี่ยวกับการประกอบกิจการ ซึ่งมุ่งพัฒนา สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรผู้ที่สนใจประกอบธุรกิจ SMEs ตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา การจัดหาเครื่องมือ การให้คำปรึกษาว่าจะเริ่มต้นกิจการอย่างไร หลังจากนั้น SMBA ยังมีมาตรการเพื่อรองรับเกี่ยวกับการประกอบกิจการอีกชั้นหนึ่ง โดยการส่งเสริมให้มีกองทุนประเภทต่างๆ มากมาย เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา หรือกองทุนที่เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่

และ SMEs ด้วย เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้กิจการ SMEs ที่เกิดขึ้นมาแล้วไม่ถูกทอดทิ้ง และได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ประกอบกับ SMBA ได้สร้างแรงจูงใจให้มีการแข่งขันกันระหว่าง SMEs เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้า การบริการของตนเองอีกด้วย เช่น มาตรการ Inno-biz เป็นต้น ซึ่งทำให้สินค้า หรือบริการมีความเจริญก้าวหน้าพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้ กิจการ SMEs รายใดที่ประสบปัญหา SMBA ได้สร้างมาตรการพุ่มพักกิจการขึ้นเพื่อดูแลเป็นการเฉพาะกรณีอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การผลักดัน SMEs ไปสู่ระดับนานาชาติได้รับความร่วมมือจาก Korea Export Import Bank (Eximbank) ซึ่งมีความชำนาญเฉพาะในเรื่องการค้าเงินธุรกิจกับต่างประเทศผ่านโครงการ 300 Global Star Programme ด้วย จึงเห็นได้ว่าสาธารณรัฐเกาหลีนั้นมีการส่งเสริมธุรกิจ SMEs อย่างเป็นระบบและครบวงจร มิใช่เป็นเพียงแค่การให้เงินอุดหนุนแก่ SMEs เท่านั้น แต่ SMBA ได้ติดตามผลสืบเนื่องจากการช่วยเหลือนั้นด้วย ซึ่งพร้อมที่จะเข้าไปช่วยฟื้นฟูแก้ไขได้ทันที หากพบว่ามี SME รายใดที่มีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถอยู่รอด นอกจากนี้ ในเรื่องการส่งเสริม SME เรื่องใดที่ SMBA ไม่มีความรู้หรือความชำนาญเพียงพอ SMBA จะไม่ดำเนินการด้วยตนเอง แต่จะติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้หน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการ ซึ่งเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ SMEs เช่น โครงการ Korea Export Import Bank (Eximbank) เป็นต้น

ข้อเสีย

1. การกำหนดนิยามลักษณะของกิจการที่เป็น SME ซึ่งพิจารณาจากจำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์ หรือมูลค่าการขาย ภายใต้กฎหมาย Framework Act on Small and Medium Enterprises นั้น อาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของ SMEs โดยมีการตรวจสอบพบว่า SME แต่ละรายจะไม่พยายามเพิ่มจำนวนพนักงาน หรือ เพิ่มมูลค่าการขาย เนื่องจากต้องการคงสถานะของการเป็น SME เพื่อรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

2. บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้บริหารที่มาจากผู้แทนรัฐสภา (Deputy-Administrator) ของ SMBA คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรี และผู้แทนจากรัฐสภา ซึ่งมาจากข้าราชการฝ่ายการเมือง ดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระครั้งละ 4 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่า มติหรือนโยบายของ SMBA อาจไม่ได้เป็นไปในทางที่เหมาะสมได้ เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ข้อสังเกตนี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างให้มีฝ่ายเอกชน หรือข้าราชการฝ่ายประจำเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร

3. สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA โดยปรากฏอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs หลายฉบับ กรณีนี้อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในการนำมาใช้ และทำให้เกิดความสับสนได้ ทั้งนี้ กฎหมายที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise Cooperatives Act, Act on Support for Female-owned Businesses ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ก็มิได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในเชิงลึกให้แก่ SMBA แต่อย่างใด หากแต่กำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ เท่านั้น เช่น กำหนดให้ SMBA มีอำนาจในการส่งเสริมธุรกิจที่อาจมีความเสี่ยงสูง แต่ไม่ได้ระบุว่าส่งเสริมในลักษณะเช่นใด ด้วยวิธีการใด เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงที่การกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ นั้น เพื่อให้ SMBA สามารถดำเนินการส่งเสริม SMEs ได้อย่างยืดหยุ่น อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่สำคัญบางประการก็ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของ SMBA เช่น อำนาจหน้าที่ในการกำหนดลักษณะ ประเภท และขนาดของ SME ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นผู้มีอำนาจกำหนด โดยอาศัยอำนาจของ Framework Act on Small and Medium Enterprises

4.4 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ข้อดี

1. การส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสจะดำเนินการ โดยองค์กรหลายองค์กรด้วยกัน ซึ่งแต่ละองค์กร จะให้การส่งเสริม SMEs ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป โดยมีทั้งองค์กรของรัฐในระดับท้องถิ่นและองค์กรในระดับชาติ สำหรับองค์กรในระดับท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมการประกอบกิจการของ SMEs ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศสดังกล่าวเป็นหน่วยงานรัฐ โดยแท้หรือเป็นหน่วยงานฝ่ายปกครอง

2. ภาครัฐของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ให้ความสำคัญแก่การให้การส่งเสริม SMEs โดยได้มีการออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อส่งเสริม SMEs เริ่มตั้งแต่การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธุรกิจ หรือการออกกฎหมายเพื่อเอื้อผลประโยชน์ทางด้านภาษี และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่างๆ ซึ่งการออกกฎหมายให้การสนับสนุน SMEs ก็เพื่อนำเอานโยบายในด้านการส่งเสริม SMEs มาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม และหน่วยงานรัฐที่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของรัฐบาลก็จะเป็นผู้นำเอากฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs นั้นไปบังคับใช้

3. ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ธนาคาร BPI ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินทุกประเภทให้แก่ SMEs และวิสาหกิจที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ด้วย ทั้งนี้ จะเป็นไปได้โดยเคารพต่อกฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรป นอกจากนี้ ธนาคาร BPI ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes ยังให้บริการสนับสนุน ส่งเสริมด้านการสร้างนวัตกรรมและการส่งออกด้วย โดยเป็นองค์กรที่สามารถใช้บริการได้ง่ายเนื่องจากมีสำนักงานที่ตั้งอยู่ในทุกๆ มณฑลหรือทุกแคว้นในสาธารณรัฐฝรั่งเศส สมาคม APCE ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้นเกิดจากความริเริ่มของภาครัฐ ซึ่งรัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและการบริหารของสมาคมโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง และการพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ การที่ APCE มีวัตถุประสงค์สำคัญคือการดำเนินการที่เปี่ยมประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ภาครัฐ โดยกระทรวงที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุนวิสาหกิจ (กระทรวงฟื้นฟูสภาพการผลิต) จะเข้ามามีบทบาทในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกือบทั้งหมด คณะกรรมการของ APCE จึงมีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐเป็นอย่างมากเพราะทั้งคณะเป็นตัวแทนมาจากหน่วยงานรัฐ หรือได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการสนับสนุน SMEs เมื่อคณะกรรมการ APCE เกือบทั้งหมดมาจากภาครัฐหรือเกี่ยวข้องเป็นตัวแทนจากภาครัฐ การดำเนินงานและนโยบายด้านยุทธศาสตร์ของ APCE จึงเกี่ยวข้องโดยตรงหรือเป็นไปตามนโยบายภาครัฐ แต่ข้อได้เปรียบของการที่ไม่ได้เป็นหน่วยงานรัฐและไม่ได้เป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาผลกำไรคือการที่สามารถจะดำเนินการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าหน่วยงานรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่าวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ภาครัฐของประเทศไทยแทบจะไม่มีบทบาทในการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมเลย เพียงแต่จะทำหน้าที่ผู้ควบคุมตรวจสอบเท่านั้น แต่สมาคมในสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยเฉพาะ APCE นั้น รัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและการบริหารของสมาคม ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านแนวคิดการสร้างสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งของทั้งสองประเทศ

4. การที่รัฐวิสาหกิจ BPI-Group มีสถานะเป็นธนาคาร จึงมีอำนาจโดยกฎหมายที่จะดำเนินการให้บริการด้านการเงิน โดยอาจเสนอความช่วยเหลือทางการเงินให้แก่วิสาหกิจ และ SMEs เกือบทุกรูปแบบโดยภาพรวมแล้ววัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งวิสาหกิจ BPI-Group ขึ้นมาทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ SMEs นั้น คือการที่จะให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งทางการเงินได้โดยง่ายนั่นเอง

5. การเป็นธนาคารของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group ทำให้รูปแบบของการให้การสนับสนุน ส่งเสริม SMEs มีความหลากหลายไม่มากนัก รัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงมุ่งให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs เป็นหลัก แต่การให้การสนับสนุนทางการเงินดังกล่าวอาจมีรูปแบบที่หลากหลายและอาจเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป

6. APCE จะมีการติดตามการให้ความช่วยเหลือโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ของ APCE

ข้อเสีย

1. การส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้น ในปัจจุบัน ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่เป็นองค์กรรัฐโดยแท้ เพื่อทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุน ส่งเสริม หรือให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs เป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ในระดับประเทศในลักษณะทั่วไปแต่อย่างใด

2. กฎหมายของสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดค่านิยมของ SMEs ไว้แต่อย่างใด มีแต่เพียงกฎหมายปี ค.ศ. 2008 เท่านั้น ที่ได้กล่าวถึง SMEs เอาไว้แต่ค่านิยมที่ BPI-Group นำมาใช้เป็นค่านิยมตามกฎหมายยุโรป

3. กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Group ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้กำหนดรายละเอียดหรือวิธีการในการให้การสนับสนุน SMEs ไว้แต่อย่างใด เพียงแต่ได้ระบุว่าเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินทุกประเภทเท่านั้น

4. รัฐวิสาหกิจ BPI-Group ไม่ได้เป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสแต่อย่างใด เพราะหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐโดยแท้ ทั้งราชการส่วนกลาง (รัฐ) และการปกครองส่วนท้องถิ่น (แคว้นหรือมลฑล) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เป็นไปตามกฎหมายที่รัฐได้กำหนดขึ้น กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงได้กำหนดให้เป็นองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่เสริมหรือสนับสนุนการทำหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเท่านั้น

5. APCE เป็นองค์กรที่ไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs ในประเทศไทยได้มากนัก แต่อาจกล่าวได้ว่า โดยแท้จริงแล้วการดำเนินการของ APCE (การให้บริการด้านข้อมูลแก่วิสาหกิจ) เป็นเพียงหน้าที่ด้านหนึ่งของหน่วยงานของไทยที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เท่านั้น ถึงแม้ว่า APCE ไม่มีความแตกต่างจากหน่วยงานรัฐมากนัก แต่กระนั้น APCE ก็ไม่ได้มีอำนาจเช่นหน่วยงานรัฐทั่วไป ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่งกับหน่วยงานส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย

6. APCE ไม่มีอำนาจโดยกฎหมายใดที่จะสั่งการหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะของการใช้อำนาจรัฐ หรือมีงบประมาณอย่างเพียงพอที่จะนำไปจัดสรรช่วยเหลือด้านการเงินให้แก่ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การให้การสนับสนุน SMEs ของ APCE นั้น กระทำได้เฉพาะแต่หน้าที่ด้านการให้ข้อมูลคำแนะนำและความช่วยเหลือด้านทะเบียน (ช่วยเหลือในการดำเนินการจดทะเบียนต่างๆ เป็นต้น) เท่านั้น

7. การให้การสนับสนุนแก่ SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group ซึ่งเป็นทั้งธนาคารและหน่วยงานส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมนั้นเป็นการให้บริการสาธารณะด้านพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงจะให้บริการ โดยคิดค่าบริการในการให้บริการส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญในการให้การส่งเสริม SMEs ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ประกอบกับสถานะขององค์กรรัฐวิสาหกิจนั้น โดยสภาพเป็นองค์กรที่อาจแสวงหาผลกำไรได้อยู่แล้ว จึงทำให้หน้าที่ในการสนับสนุน SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงเป็นการประกอบกิจการมากกว่าการให้บริการสาธารณะ

8. รัฐวิสาหกิจ BPI-Group ซึ่งมีสถานะเป็นธนาคาร ไม่อาจนำเองงบประมาณการสนับสนุนมาจากภาครัฐมาใช้เป็นงบประมาณในการประกอบกิจการ โดยการสนับสนุน SMEs ของตนได้ งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ BPI-Group จึงไม่ได้มาจากการสนับสนุนจากรัฐโดยตรงแต่มาจากเงินทุนค่าหุ้น และรายได้จากการให้บริการที่เรียกเก็บมาได้

4.5 เครื่องรัฐออสเตรเลีย

ข้อดี

1. เครื่องรัฐออสเตรเลียมีมาตรการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ มีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่นและเป็นแรงงานที่มีทักษะสูง
2. เครื่องรัฐออสเตรเลียมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือแนวนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ซึ่งเน้นการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจากทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการปฏิรูปโครงสร้างการดำเนินงานที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกรวมถึงการสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของ SMEs ด้วย
3. เครื่องรัฐออสเตรเลียไม่มีคำจำกัดความของ SMEs ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับประเทศอย่างในประเทศไทย โดยคำจำกัดความของ SMEs จะขึ้นอยู่กับหน่วยงานและกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นสำหรับ SMEs วิสาหกิจขนาดย่อมที่พบในออสเตรเลียมักจะมีลักษณะเป็นเจ้าของเพียงคนเดียวหรือมีหุ้นส่วนจำนวนน้อย มีการควบคุมบริหารโดยเจ้าของในลักษณะบุคคลมากกว่าโครงสร้างการบริหารแบบทางการที่มีลำดับชั้น และมีการดำเนินธุรกิจที่เป็นอิสระไม่สังกัดกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ จากนิยามจะเห็นได้ว่า ออสเตรเลียได้กำหนดลักษณะองค์กรธุรกิจโดยพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน และจำนวนรายได้ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ใช้เกณฑ์จำนวนการจ้างงาน และมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร
4. เครื่องรัฐออสเตรเลียมีนโยบายการส่งเสริม SMEs ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นหน่วยธุรกิจที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการติดต่อราชการ การปฏิบัติตามกฎหมาย และอนุบัญญัติต่างๆ ของภาครัฐ การเสียภาษี ตลอดจนการขอความช่วยเหลืออื่นๆ และประเด็นการส่งเสริม SMEs นั้น จะเน้นการวิจัยและพัฒนา (R&D) การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีชีวภาพ และการส่งเสริมการส่งออก เป็นสำคัญ
5. เครื่องรัฐออสเตรเลียมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ให้สามารถเข้ามาลงทุนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตก่อน อย่างไรก็ตาม มีธุรกิจบางประเภทที่ได้กำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ และต้องยื่นเสนอขออนุญาตรัฐบาลออสเตรเลียก่อน เช่น ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

6. รัฐบาลของเครือรัฐออสเตรเลียได้ตั้งคณะทำงานการลดการกำกับดูแลธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Deregulation Task Force) เพื่อศึกษาภาระของ SMEs ในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคณะทำงานได้เสนอแนะวิธีการลดภาระของกฎระเบียบที่มีต่อ SMEs ซึ่งในปัจจุบันข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ได้นำไปกำหนดเป็นมาตรการและได้รับการปฏิบัติแล้ว

7. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีมาตรการทางกฎหมายอื่นๆ เพื่อนำมาบังคับใช้ในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่น การจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้บริการแบบครบวงจรในการจดทะเบียนบริษัทและเลิกบริษัท รวมถึงได้จัดเตรียมเอกสารตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนไว้ให้แก่ SMEs ซึ่งช่วยให้กระบวนการจดทะเบียนตั้งบริษัทหรือเลิกบริษัทมีความสะดวก รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์บริการครบวงจรในการขอใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งโรงงานในทุกมลรัฐ โดยสามารถยื่นขอใบอนุญาตเหล่านั้นทางอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำคู่มือการขอตั้งโรงงานในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมอย่างละเอียดและเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้ SMEs สามารถตั้งโรงงานได้อย่างสะดวก

8. คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภคของเครือรัฐออสเตรเลียได้จัดทำคู่มือกฎหมายแข่งขันทางการค้าสำหรับธุรกิจขนาดเล็กโดยเฉพาะ ซึ่งช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กมีความเข้าใจต่อกฎหมายดังกล่าวได้ และได้เพิ่มบทบัญญัติพิเศษในเรื่องพฤติกรรมที่ขาดสำนึก (unconscionable conduct) ซึ่งช่วยป้องกันธุรกิจขนาดเล็กจากการเอาเปรียบจากผู้ประกอบการที่มีอำนาจต่อรองสูงกว่า นอกจากนี้กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนยังได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนทุกชั้นตอน

9. หน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs ในเครือรัฐออสเตรเลียคือ AusIndustry และ Productivity Commission ซึ่ง AusIndustry เป็นหน่วยงานภาครัฐสังกัด Department of Innovation, Industry, Science and Research ของรัฐบาลออสเตรเลียที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและกำหนดรูปแบบมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคอุตสาหกรรม โดยบทบาทที่สำคัญของ AusIndustry ในการส่งเสริมธุรกิจ ได้แก่ การเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอันสามารถ อ้างอิงได้ในทุกประเภทของธุรกิจ ทั้งนี้ AusIndustry จะทำงานร่วมกันกับทุกระดับและภาคส่วนของรัฐบาลและการเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกลมากที่สุดของออสเตรเลีย ในขณะที่ Productivity Commission (PC) ก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายเศรษฐกิจของเครือรัฐออสเตรเลีย และการตัดสินใจด้านนโยบายของรัฐบาลออสเตรเลีย

10. โครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียงการกำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ ซึ่งหมายถึงทั้งฝ่ายบริหารผู้กำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะใช้ นโยบายในการตัดสินใจเมื่อจะต้องออกกฎ และมีการจัดทำข้อเสนอแนะนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยต่อสาธารณชน

11. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีการจัดตั้งสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กแห่งออสเตรเลีย (The SME Association of Australia) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งรูปแบบการดำเนินงานของสมาคมนี้มีลักษณะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อให้บริการแก่สมาชิกของสมาคมในการเชื่อมโยงและส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในขณะที่เดียวกันก็ทำหน้าที่ในการเป็นผู้นำสำหรับการดำเนินการธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กและอุตสาหกรรม ซึ่งการเป็นสมาชิกเปิดให้กับประชาชน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก อุตสาหกรรม ธุรกิจอื่น ๆ และสมาคมแห่งรัฐบาล

12. ภาครัฐของเครือรัฐออสเตรียยังได้สนับสนุนด้านการเงินแก่ Business Enterprise Centres ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งไทยไม่มีศูนย์ดังกล่าว โดยให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์ไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปี (ประมาณ 3,100,000 บาท) เพื่อให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและให้เงินอุดหนุนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

13. เครือรัฐออสเตรเลียมีการส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตในเรื่องการส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตนั้น ในขณะที่ประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดไว้ในหน้าที่ของ สสว. อย่างชัดเจน หากแต่มีนโยบายแยกออกมาต่างหากซึ่งจะปรากฏอยู่ในแผนการส่งเสริม SMEs ประจำปี ของ สสว.

14. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีการจัดตั้ง โครงการกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้นเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs

15. จุดเด่นของเครือรัฐออสเตรียนั้นอยู่ที่นโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี R&D และการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และการร่วมมือระหว่าง รัฐบาล เอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่ประสบความสำเร็จ

16. สำหรับกรอบนโยบายที่สำคัญยิ่งในระดับสหพันธรัฐของเครือรัฐออสเตรเลีย คือ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการวางเงื่อนไขทางเศรษฐกิจมหภาคให้อื้อประโยชน์ต่อธุรกิจภายในประเทศ ทั้งการรักษา

อัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำ การสร้างระบบภาษีที่ช่วยส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขัน ในธุรกิจระหว่างประเทศ การลดภาระด้านกฎหมายของ SMEs การช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะการบริหาร การจัดการของธุรกิจขนาดเล็ก การช่วยเหลือด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดเล็กได้ เข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ข้อเสีย

1. ถึงแม้ว่าเครือรัฐออสเตรเลียจะมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจ SMEs หากแต่เครือรัฐออสเตรเลียก็ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ช่วยส่งเสริม SMEs หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรง ดังนั้น การส่งเสริม SMEs ของเครือรัฐออสเตรเลียจึงเป็นลักษณะการสร้างโครงการโดยตัวหน่วยงานที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่ภาคธุรกิจ เน้นการให้คำปรึกษา การให้บริการสารสนเทศ และการให้เงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาวางแผนธุรกิจ ซึ่งมาตรการเหล่านี้อาจไม่ได้อาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะก็ได้ ทำให้ไม่มีสภาพบังคับให้ต้องสร้างและดำเนินการตามมาตรการต่างๆ แต่สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ในเครือรัฐออสเตรเลียที่มีกฎหมายรองรับ คือ โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา ตามกฎหมายกองทุนร่วมพัฒนา ค.ศ. 1992 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในรูปของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs โดยผู้ถือหุ้นในกองทุนและกองทุนจะได้รับแรงจูงใจในรูปของการลดหย่อนภาษี

2. ระบบการปกครองของเครือรัฐออสเตรเลียแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ รัฐบาลสหพันธรัฐ (Federal Government) และรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) ซึ่งรัฐบาลทั้ง 2 ระดับ มีอำนาจในการออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ ส่งผลให้กฎระเบียบทางการค้าในแต่ละท้องถิ่นอาจมีความแตกต่างกัน ได้ถึงแม้ว่าปัจจุบันรัฐบาลพยายามปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันมากขึ้นแต่ยังไม่สามารถทำได้ครบถ้วน แต่อย่างไรก็ดี มาตรการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กของรัฐบาลมลรัฐจะคล้ายกับมาตรการของรัฐบาลสหพันธรัฐ คือ เน้นการให้คำปรึกษา บริการสารสนเทศ และเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาช่วยวางแผนธุรกิจ วิเคราะห์การตลาด คู่ทางการส่งออก การวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

3. เครือรัฐออสเตรเลียไม่มีหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลและส่งเสริมธุรกิจ SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนในประเทศไทย

4. แม้เครือรัฐออสเตรเลียจะมีหน่วยงาน Productivity Commission ช่วยส่งเสริม SMEs แต่ลักษณะโครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียงการกำหนดบทบาท

ว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ

5. ประเทศไทยและเครือรัฐออสเตรเลีย มีลักษณะการบริหารเงินกองทุนที่แตกต่างกัน โดยประเทศไทยมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะกำหนดแผนการส่งเสริม SMEs แล้วจากแผนนี้ คณะกรรมการบริหาร สสว. จะนำไปออกแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกัน จากแผนปฏิบัติการ จะนำไปสู่การใช้เงิน ในขณะที่การบริหารเงินทุนและการจัดสรรในออสเตรเลีย นั้น สำหรับกองทุนร่วมพัฒนาที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ได้มีเงื่อนไขการระดมทุนเฉพาะการออกหุ้นสามัญเท่านั้น โดยกองทุนอาจส่งที่ปรึกษาเข้าไปร่วมให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการบริหารเงินลงทุน

6. ในด้านงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs เครือรัฐออสเตรเลียถือเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่ยังไม่ได้เปิดตัวโครงการค้าประกันสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดเล็กแม้ในช่วงวิกฤตการณ์เงินโลก (Global Financial Crisis: GFC) เมื่อธุรกิจประสบข้อจำกัดเครดิตรุนแรง แต่อย่างไรก็ดี รัฐบาลออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงเพื่อส่งเสริมธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือสำเร็จรูปทางการเงิน ทั้งเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ภาษีในระดับรัฐบาลกลางรัฐและมลรัฐท้องถิ่น และระดับชาติที่ได้รับประโยชน์ทางภาษีเช่น ส่วนลดภาษีและการลดเงิน ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs

7. เครือรัฐออสเตรเลียไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของธนาคาร SMEs จะมีเพียงการลงทุนในรูปแบบของธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทเพียงการไปเข้าร่วมทุนกับ Venture Capital ของเอกชนแล้วปล่อยให้เอกชนดำเนินการ โดยอิสระ ซึ่งการเข้าร่วมใน Venture Capital ของรัฐบาลนั้นเป็นเพียงเพื่อลดต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost บางส่วนให้กับเอกชนเท่านั้น

8. เนื่องด้วยลักษณะการปกครองของเครือรัฐออสเตรเลียเป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal State) อันมีรัฐต่างๆ ประกอบกันขึ้นเป็นเครือจักรภพออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ทำให้ระบบบริหารราชการและการจัดรูปองค์กรภาครัฐมีโครงสร้างภายในสองระดับ ได้แก่ ระดับสหพันธรัฐและระดับมลรัฐ โดยที่การกำกับดูแลและส่งเสริม SMEs ของรัฐบาลออสเตรเลียก็จะต้องกำหนดเป็นมาตรการที่เหมาะสมทั้งสองระดับด้วย

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
1. การกำหนดนิยาม ความเป็นมาและหลักการ สำคัญของกฎหมายจัดตั้ง องค์กรภาครัฐ	1.1 ข้อดี : การจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ของประเทศญี่ปุ่นเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นมีความชัดเจนมากกว่าประเทศไทย ซึ่งมีการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องอาศัยทางแก้ไขปัญหาจากเหตุปัจจัยหลายประการ ทั้งนี้ SMEA เทียบได้กับ สสว.	1.1 ข้อดี : การส่งเสริม SMEs มาจากนโยบายที่สนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ และการประกอบธุรกิจของผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนและรวมทั้งพลเมืองสิงคโปร์ ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่จะเป็น SMEs ดังนั้น รัฐบาลสิงคโปร์จึงมุ่งส่งเสริมพัฒนา SMEs ไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่อย่างมั่นคงและยั่งยืน จึงแตกต่างจากความเป็นมาของประเทศไทย	1.1 ข้อดี : กฎหมายของประเทศเกาหลีได้คือ Framework Act on Small and Medium Enterprises มีรายละเอียดชัดเจนเพื่อจะส่งเสริม SMEs ในแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจของตน และทำให้ตรงความต้องการของ SMEs แต่ละประเภท เทียบได้กับการที่ประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะคือพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543	1.1 ข้อดี : การส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสจะผ่านองค์กรภาครัฐหลายองค์กรมีทั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สำหรับองค์กรในระดับท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือ SMEs คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้ความช่วยเหลือ SMEs ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ เป็นการจัดรูปองค์กรที่แตกต่างจาก สสว. ของประเทศไทย ที่มีไว้ทั้งหน่วยงานราชการ และมีใช้รัฐวิสาหกิจ	1.1 ข้อดี : ออสเตรเลียมีพัฒนาการส่งเสริม SMEs โดยอาศัยมาตรการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ มีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่นและเป็นแรงงานที่มีทักษะสูง มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดหรือแบบเสรีนิยม ซึ่งเน้นปฏิรูปโครงสร้างการดำเนินงานเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกและสร้างโอกาสการพัฒนา SMEs ทั้งนี้ ประเทศไทยไม่ได้มีโครงสร้างมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่นอย่างออสเตรเลียก่อนมีกฎหมายจัดตั้ง สสว.

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
	1.2 ข้อเสีย : จากปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ จนเป็นที่มาของการจัดตั้ง SMEA ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของญี่ปุ่นเป็นไปเพื่อป้องกันปัญหานี้ และทำให้วิธีการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเน้นการรวมกลุ่ม SMEs จนอาจไม่ยืดหยุ่นในการวางนโยบายไปสู่อนาคต	1.2 ข้อเสีย : ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่นำมาปรับใช้เฉพาะในการส่งเสริม SMEs จึงไม่มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการโดยกฎหมายของ SMES และคำนิยามของ SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING นำมาใช้ไม่ได้เป็นคำนิยามอย่างเป็นทางการของ SMEs แต่เป็นการกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นระบุถึงผู้ประกอบการที่สามารถขอรับการช่วยเหลือตามแผนงานสนับสนุน SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING จัดทำขึ้นเท่านั้น	1.2 ข้อเสีย : ภายได้กฎหมาย Framework Act on Small and Medium Enterprises ได้กำหนดนิยาม SMEs โดยพิจารณาจากจำนวนพนักงานและมูลค่าสินทรัพย์ หรือมูลค่าการขาย ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของ SMEs โดยพบว่า SME แต่ละรายจะไม่พยายามเพิ่มจำนวนพนักงาน หรือเพิ่มมูลค่าการขาย เนื่องจากต้องการคงสถานะการเป็น SME เพื่อรอรับการส่งเสริมจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ประเทศไทยอาศัยกฎหมายลำดับรองในการกำหนดนิยาม SMEs จึงมีความยืดหยุ่นดีกว่า	1.2 ข้อเสีย : ปัจจุบัน ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่เป็นองค์กรรัฐโดยแท้ เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs เป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ในระดับประเทศในลักษณะทั่วไปแต่อย่างใด อีกทั้งไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดนิยามของ SMEs ไว้ด้วย มีเพียงกฎหมายปี ค.ศ. 2008 เท่านั้น ที่ได้กล่าวถึง SMEs เอาไว้ ส่วนคำนิยามที่หน่วยงานที่ส่งเสริม SMEs คือ BPI-Groupe นำมาใช้เป็นคำนิยามตามกฎหมายยุโรป	1.2 ข้อเสีย : ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ส่งเสริม SMEs หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรงอย่างกฎหมายไทย ดังนั้น การส่งเสริม SMEs จึงเป็นลักษณะการสร้างโครงการโดยตัวหน่วยงานที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่ภาคธุรกิจ และไม่มีการกำหนดนิยามไว้ตามกฎหมายด้วย

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
2. ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างองค์กร โครงสร้าง การบริหาร และอำนาจ หน้าที่ขององค์กร	2.1 ข้อดี : แยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนระดับนโยบาย ออกจากระดับปฏิบัติ คือ สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นผู้วางนโยบายระดับชาติ ด้าน SMEs ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และมีคณะกรรมการในสภาให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) และเป็นผู้แนะนำรวมทั้งถ่ายทอดนโยบายสู่หน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งประเทศไทยยังไม่ชัดเจนว่า สสว. ปัจจุบันเป็น	2.1 ข้อดี : กฎหมายให้อิสระแก่องค์กร SPRING กำหนดรูปแบบและวิธีการทำหน้าที่ภายใต้ขอบอำนาจแห่งกฎหมาย จึงมีอำนาจหน้าที่ครบวงจรและกว้างขวาง รวมถึงไม่ได้จำกัดให้สมาชิกของคณะกรรมการ SPRING ต้องเป็นสมาชิก โดยตำแหน่ง ดังนั้น กรรมการในคณะกรรมการจะมาจากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ เช่นเดียวกับประเทศไทยก็มีกรรมการส่งเสริม SMEs และกรรมการบริหาร สสว. มาจากทั้งภาครัฐและเอกชน แต่จะระบุตำแหน่งของกรรมการจากภาครัฐไว้ด้วย	2.1 ข้อดี : โครงสร้างด้านนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs มีความเป็นระบบมาก เพราะมีกฎหมายที่วางโครงสร้างการส่งเสริม SMEs อย่างเป็นภาพรวม ออกมาก่อนคือ Framework Act on Small and Medium Enterprises โดยระบุให้จัดตั้ง SMBA ขึ้นเป็นองค์กรหลักที่ส่งเสริม SMEs ซึ่งกำหนดนโยบายภาพรวม คือ Policy Direction of the Year เป็นการวางแผนปีต่อปีตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม และนโยบายย่อยที่นำนโยบายภาพรวมมาทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเฉพาะเจาะจงไปที่การส่งเสริม SMEs ในเรื่องต่างๆ จึงเห็นได้ว่า SMBA มีความคล้ายคลึงกับ สสว.	2.1 ข้อดี : มีธนาคาร BPI ของประเทศฝรั่งเศสที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่ SMEs และมีวิสาหกิจที่มีรูปแบบการดำเนินการขนาดค่อนข้างใหญ่ด้วย โดยเป็นส่วนหนึ่งของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ที่ให้บริการสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการส่งออก โดยเป็นองค์กรที่สามารถให้บริการได้ง่าย เนื่องจากมีสำนักงานที่ตั้งอยู่ทุกๆ มณฑลหรือทุกแคว้น ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ยังไม่มีศูนย์ภูมิภาคของ สสว. อีกทั้งฝรั่งเศสยังมีสมาคม APCE ซึ่งเกิดจากความริเริ่มของภาครัฐและรัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและ	2.1 ข้อดี : มีหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs คือ AusIndustry และ Productivity Commission ซึ่ง AusIndustry มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและกำหนดรูปแบบมาตรการต่างๆ ของภาครัฐเพื่อช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม และมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมธุรกิจ ได้แก่ การเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสามารถอ้างอิงได้ในทุกประเภทธุรกิจ ทั้งนี้ AusIndustry จะทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนของรัฐบาลและการเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกลมากที่สุด ในขณะที่ Productivity Commission (PC) ก็จะผลักดันนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
	หน่วยงานวางนโยบายหรือหน่วยปฏิบัติ 2.2 ข้อเสีย : การที่ญี่ปุ่นกำหนดจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ไม่เกิน 30 คน ในคณะกรรมการที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจการค้าและการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับวางนโยบาย อาจไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เนื่องจากคณะกรรมการมีขนาดใหญ่ อาจทำให้การนัดประชุมและพิจารณาโยบายต่างๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์	2.2 ข้อเสีย : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและควบคุมการทำงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore โดยกฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีฯ เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการ SPRING Singapore ทั้งคณะ (ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) ซึ่งไทยไม่ควรกำหนดให้อำนาจเจ้ากระทรวงใดกระทรวงหนึ่งควบคุมการทำงาน ตลอดจนแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการส่งเสริม	2.2 ข้อเสีย : บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้บริหารที่มาจากผู้แทนรัฐสภา (Deputy-Administrator) ของ SMBA คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้แทนจากรัฐสภา ซึ่งมาจากข้าราชการฝ่ายการเมืองดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระครั้งละ 4 ปี อาจทำให้มืดหรือนโยบายของ SMBA ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ซึ่งกรณีนี้สามารถแก้ไขโดยการปรับปรุงโครงสร้างให้มีฝ่ายเอกชนหรือข้าราชการ	การบริหารสมาคมโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งและการพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ 2.2 ข้อเสีย : รัฐวิสาหกิจ BPI-Group ไม่ได้เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริม SMEs เพราะหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสไม่ได้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐโดยแท้ ทั้งราชการส่วนกลาง (รัฐ) และการปกครองส่วนท้องถิ่น (แคว้นหรือมลฑล) กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงได้กำหนดให้เป็นองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่เสริมหรือ	2.2 ข้อเสีย : โครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่กำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรงจึงยังไม่ชัดเจนเท่า สสว.

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
		SMEs เพราะอาจทำให้ สสว. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ยาก	ฝ่ายประจำเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร ทั้งนี้ โครงสร้างคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และ คณะกรรมการบริหาร สสว. ของไทยก็ประกอบด้วยทั้งข้าราชการประจำและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ รวมถึงภาคเอกชนด้วย	สนับสนุนการทำหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเท่านั้น ซึ่ง สสว. เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม SMEs โดยตรงมากกว่า	
3. งบประมาณและการสนับสนุนจากภาครัฐ	3.1 ข้อดี : การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศญี่ปุ่นจะมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นองค์กรหลักที่ช่วยดำเนินการในระดับนโยบาย ส่งผ่านให้องค์กรปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่ประเทศ	3.1 ข้อดี : การที่ประเทศสิงคโปร์ให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นผู้ทำหน้าที่หลายๆ ด้านในแนวเดียวกัน จึงเป็นลดการจัดตั้งหน่วยงานรัฐอื่นขึ้นมา และลดการทำงานซ้ำซ้อนกัน ลดการขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานรัฐ ทำให้การจัดสรรงบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดตั้งหน่วยงานมีความเหมาะสม ซึ่งเห็นได้ว่า	3.1 ข้อดี : การจัดสรรงบประมาณการส่งเสริม SMEs จะให้แก่ SMBA เพียงองค์กรเดียวทำให้ไม่ก่อให้เกิดความสับสน และเป็นเอกภาพ ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้หลายองค์กร และได้จัดตั้งกองทุนส่งเสริม SMEs ทั้งด้านเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา หรือกองทุนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธุรกิจ	-	3.1 ข้อดี : ภาครัฐได้สนับสนุนด้านการเงินแก่ Business Enterprise Centres ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งไทยไม่มีศูนย์ดังกล่าว โดยให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์ไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปี (ประมาณ 3,100,000 บาท) เพื่อให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และให้เงิน

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
	ไทยจัดสรรงบประมาณให้หลายองค์กร งบประมาณจึงกระจายขาดเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อหลายหน่วยงาน	แตกต่างจากการกระจายงบประมาณส่งเสริม SMEs ไปตามหน่วยงานภาครัฐ หลายหน่วยงานของประเทศไทย	ขนาดใหญ่กับ SMEs เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้กิจการ SMEs ที่เกิดขึ้นมาแล้วไม่ถูกทอดทิ้ง โดยจะช่วยเหลือจนสามารถเลี้ยงตัวเองได้ อีกทั้ง SMBA ยังสร้างแรงจูงใจให้พัฒนาการแข่งขันด้านคุณภาพสินค้าและบริการ อย่างเป็นระบบครบวงจร ซึ่ง SMBA จะคอยติดตามผลการช่วยเหลือ SMEs เพื่อจะได้ฟื้นฟูแก้ไขในกรณีที่พบว่า SME รายใดมีแนวโน้มไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนประเด็นการช่วยเหลือ SMEs ที่ SMBA ไม่มีความชำนาญเพียงพอ SMBA จะไม่ดำเนินการด้วยตนเอง แต่จะประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชำนาญในเรื่องนั้นๆ เข้าร่วมดำเนินการ จึงเป็นการใช้งบประมาณอย่าง		อุดหนุนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
		3.2 ข้อเสีย : การจัดสรรงบประมาณให้แก่ SPRING Singapore จะกำหนดเป็นนโยบายประจำปี งบประมาณจึงเป็นตัวกำหนดนโยบาย ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่ยึดหยุ่นให้คณะกรรมการส่งเสริม SMEs เป็นผู้กำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs โดยไม่ผูกติดกับการจัดสรรงบประมาณ	คุ่มค่า ทั้งนี้ ประเทศไทยยังขาดระบบติดตามตรวจสอบผลการช่วยเหลือ SMEs อย่างเป็นระบบอย่างประเทศเกาหลีได้ -	3.1 ข้อเสีย : รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ซึ่งมีสถานะเป็นธนาคารไม่อาจใช้งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐโดยตรงในการประกอบกิจการ โดยการสนับสนุน SMEs ของคนได้ งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงมาจากเงินทุนค่าหุ้น และรายได้จากการให้บริการที่เรียกเก็บมาได้เป็นสำคัญ ซึ่งแตกต่างจากงบประมาณของ สสว. ที่รัฐจัดสรรให้	3.2 ข้อเสีย : ไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของธนาคาร SMEs จะมีเพียงการลงทุนในรูปแบบของธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทเพียงการไปเข้าร่วมทุนกับ Venture Capital ของเอกชน แล้วปล่อยให้เอกชนดำเนินการ โดยอิสระ และรัฐบาลจะช่วยลดต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost) บางส่วนให้กับเอกชนเท่านั้น

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
4. รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ	4.1 ข้อดี : SMEA เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระทำให้มีความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารงานมากกว่าการเป็นส่วนราชการ อีกทั้งยังมีสภาที่ให้การปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม เปรียบเทียบได้กับคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ	4.1 ข้อดี : การกำหนดชื่อกฎหมายในลักษณะที่นำเอาชื่อคณะกรรมการตามกฎหมายมาเป็นชื่อของกฎหมายเป็นสิ่งที่ไม่บังบอกถึงวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายและแนวคิดในการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการกำหนดชื่อกฎหมายของประเทศสิงคโปร์จะให้ความสำคัญกับการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ขึ้นมาก่อน ส่วนหน้าที่ด้านต่างๆ จะกำหนดไว้ในรายละเอียดในเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	4.1 ข้อดี : มีการจัดทำกฎหมายในลักษณะ “กฎหมายชุด (SME Law Kit)” ที่กล่าวถึงการส่งเสริม SMEs เฉพาะเรื่องโดยตราขึ้น 9 ฉบับ และเอาหลักการส่งเสริม SMEs ที่กล่าวถึงใน Framework Act on Small and Medium Enterprises มาสร้างเป็นมาตรการที่ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วย ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special	4.1 ข้อดี : การที่รัฐวิสาหกิจ BPI-Group มีสถานะเป็นธนาคาร จึงมีอำนาจโดยกฎหมายที่จะดำเนินการให้บริการด้านการเงิน โดยอาจเสนอความช่วยเหลือทางการเงินให้แก่วิสาหกิจ และ SMEs เกือบทุกรูปแบบโดยภาพรวมแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งวิสาหกิจ BPI-Group ขึ้นมาทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ SMEs นั้น คือ การที่จะให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งทางการเงินได้โดยง่าย แต่การที่ประเทศไทยมีธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านการเงินของ SMEs จึงทำให้บทบาทของ สสว. ใน	4.1 ข้อดี : มีการจัดตั้งโครงการกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้นเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs และจุดเด่นของประเทศออสเตรเลียนั้นอยู่ที่นโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี R&D และการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และการร่วมมือระหว่าง รัฐบาล เอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่ประสบความสำเร็จซึ่งประเทศไทยก็ควรเร่งพัฒนาการส่งเสริม SMEs ด้าน R&D และการประสานความร่วมมือเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนและ

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
			Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise Cooperatives Act และ Act on Support for Female-owned Businesses จึงมีความเป็นระบบในการทำ ความเข้าใจและเลือกปรับใช้	การบริหารจัดการกองทุน ส่งเสริม SMEs ลดน้อยลง สสว. จึงควรเร่งประสานผ่าน นโยบายที่เหมาะสมทันต่อ สถานการณ์มายังธนาคาร พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เพื่อลดงาน ช้าช้อน และได้อาศัย ผู้เชี่ยวชาญจากธนาคาร โดยตรงในการส่งเสริม การลงทุนของ SMEs	สถาบันการศึกษาใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ด้วยเช่นกัน

ตารางสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	สาธารณรัฐสิงคโปร์	สาธารณรัฐเกาหลี	สาธารณรัฐฝรั่งเศส	เครือรัฐออสเตรเลีย
	4.2 ข้อเสีย: พัฒนาการด้านกฎหมายส่งเสริม SMEs มีมาช้านานกว่าประเทศไทย จึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางฉบับอาจไม่เหมาะสมกับบริบทพัฒนาการการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย	-	กฎหมาย แต่ในประเทศไทยไม่ได้จัดทำในลักษณะนี้ 4.2 ข้อเสีย: การกำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA ปรากฏอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs หลายฉบับ อาจเกิดความยุ่งยากในการนำมาใช้ และทำให้เกิดความสับสนได้ และกฎหมายเหล่านี้ก็มีได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในเชิงลึกให้แก่ SMBA แต่อย่างใด	4.2 ข้อเสีย: การสนับสนุน SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI- Groupe ซึ่งเป็นทั้งธนาคารและหน่วยงานส่งเสริมพัฒนานวัตกรรม เป็นการให้บริการสาธารณะด้านพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม และเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงแสวงหากำไรโดยคิดค่าบริการในการให้บริการส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ซึ่งแตกต่างจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย	4.2 ข้อเสีย: เนื่องด้วยลักษณะการปกครองของประเทศออสเตรเลียเป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal State) อันมีรัฐต่างๆ ประกอบกันขึ้นเป็นเครือจักรภพออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ทำให้ระบบบริหารราชการและการจัดรูปองค์กรภาครัฐมีโครงสร้างภายในสองระดับ ได้แก่ ระดับสหพันธรัฐและระดับมลรัฐ โดยที่การกำกับดูแลและส่งเสริม SMEs ของรัฐบาลออสเตรเลียก็จะต้องกำหนดเป็นมาตรการที่เหมาะสมทั้งสองระดับด้วย

บทที่ 5

ประมวลผลการศึกษาและการวิจัยภาคสนาม

ในส่วนของการวิจัยภาคสนามผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามจำนวน 595 ชุด ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการ SMEs ทั้งส่วนกลางคือกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคเหนือ มีการสัมภาษณ์และการจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาดูงานกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของประเทศที่มีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 2 ประเทศจากกลุ่มประเทศเป้าหมาย จำนวน 5 ประเทศ โดยมีรายละเอียดตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

5.1 สรุปประเด็นบทสัมภาษณ์

ในส่วนนี้เป็นการสรุปบทสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสัมภาษณ์โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ชุดแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ SMEs เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และได้ประเด็นจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปเสนอแนวทางในงานวิจัยต่อไป โดยแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ตัวแทนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มยุทธศาสตร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มบริหารจัดการ รวมทั้งตัวแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาวิจัย และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) คือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคกลาง โดยแต่ละภูมิภาคประกอบด้วยประธานหอการค้าจังหวัดหรือผู้แทน จำนวน 1 ท่าน ประธานสภา

อุตสาหกรรมจังหวัดหรือผู้แทน จำนวน 1 ท่าน และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ท่าน

ในส่วนที่หนึ่ง ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 ประเด็นโดยอ้างอิงจากคำถามแบบสัมภาษณ์ชุดที่หนึ่ง ดังนี้

1. องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการส่งเสริม SMEs) และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการบริหาร สสว.) (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว¹ บางท่านเห็นว่ายังไม่เหมาะสมโดยสัดส่วนของภาคเอกชนน้อยเกินไป² บางท่านเห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs มีจำนวนมากเกินไป³ และควรมีการกำหนดรายละเอียดของคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของทั้งสองคณะกรรมการไว้ให้ชัดเจนเป็นกฎหมายลำดับรอง หรือกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ในแต่ละสาขาธุรกิจเข้ามาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ⁴

2. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าอำนาจหน้าที่ของทั้งสองคณะกรรมการเหมาะสมดีแล้ว⁵ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการส่งเสริม SMEs เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลคณะกรรมการบริหาร สสว. หรือเป็นผู้กำหนดทิศทางและวิธีการดำเนินงานอย่างกว้าง ในขณะที่คณะกรรมการบริหาร สสว. เป็นผู้อนุมัติและควบคุมดูแลการดำเนินงานของ สสว. เพื่อเสนอให้คณะกรรมการส่งเสริม SMEs พิจารณา⁶ และเพื่อให้

¹ บทสัมภาษณ์ที่ 2, บทสัมภาษณ์ที่ 3 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

² บทสัมภาษณ์ที่ 1

³ บทสัมภาษณ์ที่ 5

⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 3 และบทสัมภาษณ์ที่ 5

⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 2, บทสัมภาษณ์ที่ 3 นายชานินทร์ ณะเอม (กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริม SMEs), บทสัมภาษณ์ที่ 4 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 2 และบทสัมภาษณ์ที่ 3

การดำเนินงานของทั้งสองคณะกรรมการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น คณะกรรมการบริหาร สสว. ควรจัดให้มีการประชุมทุกเดือน ส่วนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ไม่จำเป็นต้องประชุมบ่อยครั้ง แต่ต้องมีการเตรียมวาระการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ⁷ แม้บางเรื่องเกือบจะซ้ำซ้อนกันระหว่างคณะกรรมการส่งเสริมฯ กับคณะกรรมการบริหารฯ แต่ก็มีความจำเป็นต้องให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ กลั่นกรองด้วย หลังจากที่ผ่านมา การพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร สสว. แล้ว⁸ ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการจำกัดอำนาจของคณะกรรมการทั้งสองในการพิจารณาเรื่องเงินช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs เพื่อให้ความช่วยเหลือเฉพาะในกรณีที่เป็นอย่างยั่งยืนเท่านั้น ส่วนการจัดทำนโยบายส่งเสริม SMEs ควรเป็นอำนาจหน้าที่หลักของคณะกรรมการ อีกทั้งโครงสร้างองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร สสว. ยังมีตัวแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่หลากหลายเท่าที่ควร⁹

3. บทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาของ สสว. ในปัจจุบัน

จำแนกได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 ทิศทางการขับเคลื่อนองค์กร (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ยังไม่ปรากฏกลุ่มเป้าหมายที่จะส่งเสริม SMEs อย่างชัดเจน สสว. ควรทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายส่งเสริม SMEs ในภาพรวมของประเทศ มิใช่เป็นหน่วยปฏิบัติงานส่งเสริม SMEs โดยตรง แม้ว่าจะมีงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐน้อยเกินไป แต่ สสว. ก็จะต้องจัดทำนโยบายส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพจนหน่วยงานอื่นๆ เชื่อถือและปฏิบัติตามได้¹⁰ อีกทั้ง สสว. ควรมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคเพื่อจะได้ทำงานให้เป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างทั่วถึง โดยทำหน้าที่ศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูลแก้ไขปัญหาการส่งเสริม SMEs ในแต่ละท้องที่¹¹

⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 3

⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 4

⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 5

¹⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 2, บทสัมภาษณ์ที่ 5 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

¹¹ บทสัมภาษณ์ที่ 4

3.2 ผู้บริหารองค์กร

ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ โดยตำแหน่ง ซึ่งปัจจุบันเป็นไปตามดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาว่าจะให้ผู้ใดเป็นตัวแทนหน่วยงาน มีการนัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ได้เพียงปีละ 2 ครั้ง ทำให้การกำกับดูแล สสว. ไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งควรจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยทุกๆ 2 เดือน มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายการบริหารบ่อย และการจัดสรรผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สสว. ทำให้ได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร¹²

3.3 เครือข่ายความร่วมมือ (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

การประสานงานติดต่อกับ สสว. ทำให้ได้ยากลำบาก มีการเปลี่ยนแปลงหมายเลขโทรศัพท์บ่อย มีการแจ้งข้อมูลไปยังหน่วยงานร่วมปฏิบัติงานด้วยระยะเวลาที่กระชั้นเกินไป สสว. ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องให้มากกว่านี้ การกำหนดให้ สสว. ต้องดำเนินการตามปีปฏิทินซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่ดำเนินการตามปีงบประมาณ ทำให้การประสานงาน โครงการทำได้ยากขึ้น และ สสว. ควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ได้มีการศึกษาวิจัยให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึง SMEs ทั้งหลายทราบด้วย¹³

3.4 การบริหารงานบุคคล (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

บุคลากรยังไม่มีวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน และยังไม่เข้าใจถึงทิศทางการขับเคลื่อนองค์กร ตลอดจนขาดความโปร่งใสและวินัย รวมถึงการกระจายอัตราค่าจ้างยังไม่เหมาะสม¹⁴

¹² บทสัมภาษณ์ที่ 2 และบทสัมภาษณ์ที่ 4

¹³ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 2 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

¹⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 3 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

3.5 กฎหมายและอนุบัญญัติต่างๆ (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

กฎระเบียบต่างๆ ของ สสว. ยังไม่ยืดหยุ่นเพียงพอ และมีความยุ่งยากซับซ้อน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น หลักเกณฑ์การจัดทำข้อเสนอโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการของ สสว. ต้องอยู่ในยุทธศาสตร์ และแผนงานของ สสว. เท่านั้น ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ประกอบการ¹⁵

4. กองทุนส่งเสริม SMEs (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนเห็นว่า การให้เงินช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs ไม่ใช่หน้าที่หลักของ สสว. เพราะ สสว. มีงบประมาณกองทุนที่ค่อนข้างจำกัด ไม่สามารถให้เงินช่วยเหลือ SMEs ได้ทั่วถึงทั่วประเทศ แต่ สสว. ควรใช้เงินกองทุนในกรณีที่เหมาะสมมากที่สุด โดยเฉพาะการช่วยเหลือพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อมให้เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและควรอุดหนุนเฉพาะกรณีที่เป็น โดยผ่านการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ให้พิจารณางบประมาณของหน่วยงานตนเองก่อน ขาดเหลือจึงมาขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนของ สสว.¹⁶ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า วิธีการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริม SMEs ต้องดำเนินการทั้งสองทาง คือ ให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการมายัง สสว. เพื่อพิจารณาให้เงินสนับสนุน และ สสว. เองก็ควรเป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนด้วย¹⁷ และมีผู้เห็นว่า สสว. ควรริเริ่มโครงการใช้เงินกองทุนช่วยเหลือ SMEs ด้วยตนเอง หากรอให้มีผู้เสนอโครงการขอรับความช่วยเหลือ การทำงานอาจล่าช้าไป¹⁸ นอกจากนี้ สสว. ควรประชาสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการทราบถึงวิธีการขอความช่วยเหลือจากกองทุน และเร่งประสานความร่วมมือกับสมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (สสวท.) อบรมผู้ประกอบการเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินช่วยเหลือ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ หรือหน่วยงานอื่นๆ ให้เป็นพี่เลี้ยง SMEs ในการบริหารจัดการเงินช่วยเหลือ

¹⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 1 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

¹⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 4, บทสัมภาษณ์ที่ 5 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

¹⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 2 และบทสัมภาษณ์ที่ 5

¹⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 6

ด้วย¹⁹ ส่วนการพิจารณาให้เงินช่วยเหลือจากกองทุนนั้น คณะกรรมการบริหาร สสว. จะพิจารณารายละเอียด โดยมีคณะกรรมการส่งเสริม SMEs เป็นผู้กำกับดูแล หากเห็นว่ามีความไม่ถูกต้องก็จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป²⁰

5. ทิศทางการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายจัดตั้ง สสว.

5.1 ยุทธศาสตร์ของ สสว. (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ควรเป็นไปเพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ให้มาร่วมส่งเสริม SMEs ต่อยอดนโยบายอย่างเหมาะสม ไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน เช่น ประสานความร่วมมือกับสมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (สสวท.) หรือสถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมการผลิต (SMI) ที่อยู่ภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย²¹ ควรสนับสนุนและพัฒนา SMEs ในเชิงการรวมกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (คลัสเตอร์)²² ส่งเสริมการค้าชายแดน²³ มาตรการต่างๆ ตามแผนยุทธศาสตร์ของ สสว. จะต้องคำนึงถึงการเสริมสร้างศักยภาพของการบริหารจัดการองค์กร เนื่องจาก สสว. มีทรัพยากรอันจำกัด ทั้งด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ และงบประมาณ²⁴ นอกจากนี้ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สสว. ควรจัดหรือเข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ข้อมูลผลการจัดหรือเข้าร่วมดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูล ตลอดจนพัฒนาหัวข้อการจัดอบรมให้ทันสมัย²⁵ และควรส่งเสริมความซื่อสัตย์ของผู้ประกอบการ และการลดต้นทุนในการผลิตด้านการขนส่ง (โลจิสติก) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน²⁶

¹⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 3 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

²⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 2

²¹ บทสัมภาษณ์ที่ 1, บทสัมภาษณ์ที่ 3 และบทสัมภาษณ์ที่ 5

²² บทสัมภาษณ์ที่ 1

²³ บทสัมภาษณ์ที่ 3

²⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 5 และบทสัมภาษณ์ที่ 6

²⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 1

²⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 6

5.2 การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติ (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.)

ไม่สนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎหมาย แต่จะต้องบริหารจัดการกฎหมายให้ สสว. มีอำนาจหน้าที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและสถานการณ์ในปัจจุบัน²⁷ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบผลการให้เงินช่วยเหลือ SMEs และหลักเกณฑ์การร่วมกิจการ หรือร่วมทุนกับภาคเอกชน โดยให้การใช้เงินคืนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรเสนอปรับปรุงกฎหมายต่างๆ ให้เอื้อต่อประโยชน์ในการประกอบกิจการ SMEs มากที่สุด²⁸

ในส่วนที่สอง ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 ประเด็นโดยอ้างอิงจากคำถามแบบสัมภาษณ์ชุดที่สอง ดังนี้

1. โครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า อำนาจหน้าที่และองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs เหมาะสมดีแล้ว ส่วนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร สสว. เหมาะสมดี แต่องค์ประกอบควรมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เกินหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมด เนื่องจากภาคเอกชนมีความเข้าใจในเรื่องการประกอบกิจการ SMEs ได้มากกว่าภาครัฐ²⁹ ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งเห็นว่าโครงสร้างของ สสว. เปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของผู้บริหารองค์กร จึงไม่เหมาะสม ควรกำหนดโครงสร้างตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 และการที่รัฐมีนโยบายให้ สสว. เป็นศูนย์ข้อมูลแห่งชาติ แต่ สสว. กลับมาการจัดรูปองค์กรโดยแบ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศออกเป็นหลายหน่วยงาน ทำให้โครงสร้างองค์กรภายในแต่ละกลุ่มงานยังไม่เหมาะสมในประเด็นการกระจาย

²⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 3

²⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 6

²⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 9

อัตรากำลัง³⁰ ประกอบกับ สสว. เป็นองค์กรที่มีขนาดเล็กเกินไปสำหรับการบริหารบุคลากรเพื่อส่งเสริม SMEs ทั่วประเทศ³¹ และ สสว. ควรมีคณะกรรมการบริหารองค์กรเพียงคณะกรรมการเดียว³² โดยจะต้องจัดประชุม คณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้ง³³ หรือมีคณะอนุกรรมการย่อยในแต่ละด้าน³⁴

2. อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

มีผู้ให้สัมภาษณ์สองคนเห็นว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สสว. มีความเหมาะสมดีแล้ว³⁵ ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งเห็นว่ายังไม่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของรองผู้อำนวยการ สสว. ไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543³⁶ การดำเนินงานตามนโยบายของของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ มีผลกระทบต่อการทำงานมาก³⁷ เนื่องจากผู้อำนวยการ สสว. เป็นผู้แทนของ สสว. และอาจมอบหมายให้รองผู้อำนวยการ สสว. คนใดปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้³⁸ และผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สสว. จำเป็นต้องประสานงานกันในแต่ละหน่วยงาน รวมถึงประสานงานเป็นขั้นตอนตามสายการบังคับบัญชาด้วย³⁹

3. บทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหของ สสว. ในปัจจุบัน (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

³⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 7

³¹ บทสัมภาษณ์ที่ 8

³² บทสัมภาษณ์ที่ 8 และบทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

³³ บทสัมภาษณ์ที่ 8

³⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 11

³⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 9, บทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

³⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 7

³⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 7 บทสัมภาษณ์ที่ 9, บทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

³⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 9

³⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 8

สสว. ควรดำเนินการตามแผนการส่งเสริม SMEs มากยิ่งขึ้น โดยการประสานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร⁴⁰ สสว. ดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายประมาณร้อยละ 80⁴¹ อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณยังเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว.⁴² รวมถึงปัญหาเทคโนโลยีสารสนเทศ⁴³ อัตรากำลังและขนาดขององค์กร⁴⁴ นโยบายของคณะกรรมการบริหาร สสว. ไม่ชัดเจน บุคลากรขาด

ความรู้ความสามารถบางด้าน⁴⁵ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานภายใน⁴⁶ และการประสานงานภายนอกองค์กร⁴⁷

4. กองทุนส่งเสริม SMEs (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนเห็นว่าการดำเนินงานกองทุนส่งเสริม SMEs ยังไม่ประสบผลสำเร็จ⁴⁸ เนื่องจากยังไม่เห็นนโยบายภาครัฐให้ สสว. ดำเนินการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการ และการให้เงินช่วยเหลือ SMEs โดยเฉพาะการดำเนินการร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือร่วมลงทุน เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน⁴⁹ สสว. ยังไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลมาสนับสนุน SMEs เท่าที่ควร จึงยังไม่สามารถอนุมัติโครงการของผู้ประกอบการที่มาขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนได้ และการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือผู้ประกอบการจะต้องผ่าน

⁴⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 7

⁴¹ บทสัมภาษณ์ที่ 11

⁴² บทสัมภาษณ์ที่ 8, บทสัมภาษณ์ที่ 9 และบทสัมภาษณ์ที่ 10

⁴³ บทสัมภาษณ์ที่ 8 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

⁴⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 8

⁴⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 9

⁴⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 9, บทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

⁴⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 7

⁴⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 7, บทสัมภาษณ์ที่ 8, บทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

⁴⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 7

การพิจารณาของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. ซึ่งอาศัยระยะเวลาในการอนุมัติโครงการ ทำให้สามารถส่งเสริม SMEs ได้เพียงโครงการอบรมให้ความรู้ระยะสั้น⁵⁰ นอกจากนี้หลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของกองทุนควรมีความชัดเจนว่าผู้รับบริการจะได้รับสิทธิประโยชน์อย่างไรบ้าง และมีการให้ความช่วยเหลือ SMEs อย่างต่อเนื่องด้วย⁵¹

5. ทิศทางการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายจัดตั้ง สสว.

5.1 ยุทธศาสตร์ของ สสว. (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ควรมุ่งจัดทำแผนการส่งเสริม SMEs โดยเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อมขีดความสามารถในการแข่งขัน การรักษาสมดุตามศักยภาพของพื้นที่ และเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่ม GDP ของประเทศ⁵² สสว. ควรจัดตั้งหน่วยงานสาขาในส่วนภูมิภาค⁵³ สสว. มีนโยบายส่งเสริม SMEs เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่แล้ว⁵⁴ แต่ควรเร่งพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมให้กลายเป็นขนาดกลาง และเน้นการสร้างเครือข่ายรวมกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อให้ความช่วยเหลือไปถึงผู้ประกอบการทั่วถึงกัน⁵⁵ นอกจากนี้ ควรเน้นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร โดยการปรับปรุงองค์กรให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้วย⁵⁶

5.2 การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรือนโยบาย (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ควรแก้ไขกฎหมายให้ สสว. มีความเป็นอิสระ และเป็นหน่วยงานในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งด้านการเงินการธนาคาร การวิจัยและพัฒนา ข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาผู้ประกอบการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพราะการส่งเสริม SMEs เกี่ยวข้อง

⁵⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 8

⁵¹ บทสัมภาษณ์ที่ 11

⁵² บทสัมภาษณ์ที่ 7

⁵³ บทสัมภาษณ์ที่ 7 และบทสัมภาษณ์ที่ 8

⁵⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 7 บทสัมภาษณ์ที่ 8, บทสัมภาษณ์ที่ 10 และบทสัมภาษณ์ที่ 11

⁵⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 7 และบทสัมภาษณ์ที่ 8

⁵⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 7

กับภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการบริการ เป็นสำคัญ⁵⁷ ควรแก้ไขกฎหมายให้มืองค์ประกอบของ คณะกรรมการบริหาร สสว. มาจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ไม่เกินหนึ่งในสามของคณะกรรมการ⁵⁸ และควรแก้ไข กฎระเบียบต่างๆ ของ สสว. ให้สะดวกต่อการให้บริการการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแก่ SMEs⁵⁹

ในส่วนที่สาม ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 8 ประเด็นโดยอ้างอิงจากคำถาม แบบสัมภาษณ์ชุดที่สาม ดังนี้

1. ประเภทหน่วยธุรกิจ และเหตุผลในการเลือกประกอบธุรกิจดังกล่าว (บทสัมภาษณ์จากตัวแทน ผู้ประกอบการ SMEs)

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคกลาง พบว่า ประเภทของหน่วยธุรกิจที่ผู้ประกอบการดำเนินการอยู่ในขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ SMEs เพราะว่า เป็นธุรกิจที่ ทำต่อเนื่องมาจากครอบครัวและเป็นธุรกิจส่วนตัว⁶⁰ ทั้งยังสามารถบริหารงานได้ง่าย⁶¹ เพราะมีรูปแบบที่สามารถ ทำธุรกิจ โดยเป็นเจ้าของเพียงคนเดียว จึงทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจหากต้องการขยายธุรกิจ⁶² นอกจากนี้ ผู้ประกอบการหลายท่านให้ความคิดเห็นว่าธุรกิจ SMEs เป็นรูปแบบธุรกิจที่มีศักยภาพและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า⁶³ เนื่องจากสามารถไปแข่งขันในระดับประเทศได้ง่ายกว่าการเป็นวิสาหกิจชุมชนซึ่งทำ

⁵⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 7 และบทสัมภาษณ์ที่ 8

⁵⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 9

⁵⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 7

⁶⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 34, บทสัมภาษณ์ที่ 14, บทสัมภาษณ์ที่ 22

⁶¹ บทสัมภาษณ์ที่ 30, บทสัมภาษณ์ที่ 32

⁶² บทสัมภาษณ์ที่ 31, บทสัมภาษณ์ที่ 43, บทสัมภาษณ์ที่ 56, บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 51, บทสัมภาษณ์ที่ 47, บทสัมภาษณ์ที่ 13, บทสัมภาษณ์ที่ 35, บทสัมภาษณ์ที่ 36, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 46, บทสัมภาษณ์ที่ 53, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 17, บทสัมภาษณ์ที่ 54

⁶³ บทสัมภาษณ์ที่ 27

ได้ยากในรูปแบบของการบริหารจัดการ⁶⁴ อีกประการหนึ่งที่สำคัญที่ผู้ประกอบการนิยมทำธุรกิจ SMEs เนื่องจากว่าภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs มากกว่าวิสาหกิจชุมชน⁶⁵ โดยเฉพาะด้านแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการทุกภาคส่วน⁶⁶ ทั้งนี้เพราะธุรกิจ SMEs สามารถปรับตัวในเรื่องการแข่งขันได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้ประกอบการมีเป้าหมายในการนำธุรกิจเข้าไปสู่การค้าเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในขณะที่หากเป็นวิสาหกิจชุมชนอาจจะมุ่งเน้นการจัดจำหน่ายเพียงในประเทศมากกว่า แต่ธุรกิจ SMEs สามารถขยายตัวได้ตลอดเวลาหากผู้ประกอบการมีความพร้อม⁶⁷ นอกจากนี้ผู้ประกอบการบางรายยังมีเชื่อมั่นว่าธุรกิจ SMEs เป็นรูปแบบธุรกิจที่สามารถก่อให้เกิดผลกำไรได้ง่าย⁶⁸ และหากดำเนินธุรกิจในรูปแบบกลุ่มสมาชิก SMEs ยังสามารถช่วยลดความเสี่ยงของการลงทุนในสถานะเศรษฐกิจตกต่ำและเพิ่มรายได้และช่องทางทางการตลาดให้กับกลุ่มสมาชิกได้ดีมากอีกทางหนึ่ง⁶⁹ และในปัจจุบันผู้ประกอบการหลายรายเห็นถึงความสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะเครื่องหมายการค้า เนื่องจากมีความเห็นว่าการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจของตนเองและเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิ⁷⁰ ซึ่งการเป็นธุรกิจ SMEs สามารถเข้าถึงเป้าหมายตรงนี้ได้มากกว่าแต่อย่างไรก็ดีผู้ประกอบการบางรายที่ในขณะนี้ประกอบธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นว่าในอนาคตอยากเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจ SMEs ที่ทำอยู่ให้เป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน และเพื่อสร้างโอกาสและอาชีพให้คนในชุมชน⁷¹ นอกจากนี้ยังเห็นว่าอยากรักษาและพัฒนาฝีมือคนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนที่ธุรกิจของตนได้เกิดและเติบโตขึ้นจากแรงงานและฝีมือของคนในชุมชน⁷²

---

⁶⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 16

⁶⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 50, บทสัมภาษณ์ที่ 49

⁶⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 55

⁶⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 52

⁶⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 39

⁶⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 26

⁷⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 24

⁷¹ บทสัมภาษณ์ที่ 25

⁷² บทสัมภาษณ์ที่ 21

ในขณะที่เดียวกัน ผู้ประกอบการหลายรายยังมีความเชื่อมั่นในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน เพราะเห็นว่าเป็นการช่วยเหลือคนในชุมชนให้ได้ผลิตและจำหน่ายสินค้า OTOP สินค้าเกษตร สินค้าจากกลุ่มแม่บ้าน ที่มีคุณภาพดีราคาย่อมเยา ทั้งยังสามารถช่วยส่งเสริมการนำภูมิปัญญาของคนในชุมชนมาสร้างรายได้ให้ท้องถิ่นและสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าท้องถิ่นและตัวชุมชนให้เป็นที่รู้จัก⁷³ นอกจากนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนบางรายมีความเชื่อมั่นว่าเมื่อวิสาหกิจชุมชนมีความมั่นคงก็จะสามารถขยายและพัฒนาธุรกิจให้เป็นธุรกิจ SMEs ได้ที่สามารถผลิตสินค้าที่ตรงความต้องการของตลาดโดยยึดถือว่าเป็นกลุ่มผลิตสินค้าในรูปแบบ SMEs ของเครือข่าย SMEs ชุมชนต่อไป⁷⁴

2. ความต้องการที่อยากให้ภาครัฐมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs

(บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้ประกอบการ SMEs)

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่าผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ต้องการให้ภาครัฐมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมด้านการตลาด⁷⁵ ซึ่งด้านการตลาดนั้นภาครัฐควรสนับสนุนอย่างจริงจัง ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเห็นได้ว่าด้านนี้หน่วยงานรัฐมักช่วยเหลือเป็นครั้งคราว ไม่มีประสิทธิภาพ อยากให้รัฐเชิญผู้มีประสบการณ์ตรงนอกจากนักวิชาการที่พึ่งพิงทฤษฎีและขาดการลงมืออย่างจริงจังมาให้ความรู้แก่ชาวบ้าน หรือให้ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจของตนมาให้ความรู้⁷⁶, ดันทุนการผลิต ดันทุนแรงงาน⁷⁷ การวิจัย⁷⁸, บรรจุภัณฑ์ (package) และด้านฉลากบนผลิตภัณฑ์⁷⁹, การจัดประชาสัมพันธ์ แนะนำสินค้าชุมชน (OTOP)⁸⁰, การจดทะเบียน

⁷³ บทสัมภาษณ์ที่ 37, บทสัมภาษณ์ที่ 19, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 44, บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 45, บทสัมภาษณ์ที่ 20

⁷⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 41, บทสัมภาษณ์ที่ 15, และบทสัมภาษณ์ที่ 42

⁷⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 27, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 49, และบทสัมภาษณ์ที่ 53

⁷⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 21

⁷⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 17, และ บทสัมภาษณ์ที่ 23

⁷⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 18

⁷⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 17

⁸⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 20

การค้าเพื่อเสี่ยภาษี⁸¹, การลงทุน เงินทุนกู้ยืม การตลาด การจัดจำหน่าย การประชาสัมพันธ์และโฆษณาให้กับสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจ SMEs⁸², การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต⁸³, ด้านข้อมูลสินค้า แหล่งผลิต และเครือข่าย SMEs⁸⁴, การอบรมและการลดภาษี⁸⁵, ข้อมูลสารนิเทศ (Information Technology) และการวิจัยและพัฒนา⁸⁶, ช่องทางการกระจายสินค้า⁸⁷, ช่องทางขยายตลาดไปสู่ตลาด AEC⁸⁸, อยากรให้ช่วยออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ สู่สากล⁸⁹, การพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆในประเทศ หรือนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสินค้าต่างๆ ที่เหมาะสมกับ SMEs⁹⁰, การทดสอบและทดลองใช้สินค้าให้มีคุณภาพก่อนนำไปจำหน่ายจริง⁹¹, การให้ข้อมูลถูกระเบียบ ในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน⁹², เครื่องจักร อุปกรณ์ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆ⁹³, การให้คำปรึกษาด้านต่างๆ เกี่ยวกับ SMEs⁹⁴, การแนะนำและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อที่ชุมชนจะสามารถมีรายได้จากการค้าสินค้าและการบริการ⁹⁵, และการจัดตั้งจัดหน่วย one stop service สำหรับ SMEs โดยตรง สำหรับกลุ่มธุรกิจ

---

⁸¹ บทสัมภาษณ์ที่ 22

⁸² บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 27, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 30, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 34, บทสัมภาษณ์ที่ 35, บทสัมภาษณ์ที่ 36, บทสัมภาษณ์ที่ 37, บทสัมภาษณ์ที่ 38, บทสัมภาษณ์ที่ 46, และบทสัมภาษณ์ที่ 53

⁸³ บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 33, และบทสัมภาษณ์ที่ 47

⁸⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 31

⁸⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 33

⁸⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 34, บทสัมภาษณ์ที่ 44, และบทสัมภาษณ์ที่ 47

⁸⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 35, บทสัมภาษณ์ที่ 38

⁸⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 36

⁸⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 41

⁹⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 43, บทสัมภาษณ์ที่ 49

⁹¹ บทสัมภาษณ์ที่ 45

⁹² บทสัมภาษณ์ที่ 48

⁹³ บทสัมภาษณ์ที่ 49

⁹⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 50

⁹⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 51

SMEs ที่ต้องการจะไปปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ เช่น เงินทุน บรรจุกิจภัณฑ์ หาแหล่งผลิต แนะนำการผลิต รวมทั้งเรื่องกฎหมาย ข้อห้ามต่าง ๆ ที่เป็นการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ⁹⁶

ในด้านเรื่องเงินทุนที่ถือเป็นประเด็นหลักที่สำคัญของผู้ประกอบการที่ต้องการให้ภาครัฐช่วยสนับสนุน โดยผู้ประกอบการเห็นว่าอยากให้มีนโยบายส่งเสริมให้สามารถกู้ยืมโดยไม่ต้องใช้หลักฐานที่ทำให้ผู้ขอกู้ยืมพบความยุ่งยาก, ในด้านเรื่องเงินทุน รัฐควรจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีประสิทธิภาพพอที่จะแข่งขันกับภาคเอกชน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ และเงินกู้นอกระบบให้ผู้ประกอบการเข้าถึงได้ คำว่าประสิทธิภาพหมายถึง ติดต่อได้ง่าย ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาสั้น อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่แข่งขันกับภาคเอกชนได้ มีขั้นตอนในการขอความช่วยเหลือไม่ยุ่งยาก และในด้านความรู้ การจัดตั้งหน่วยธุรกิจ นอกจากแหล่งเงินทุนแล้ว ผู้ประกอบการยังต้องคำนึงถึงเรื่องอื่นๆ เช่น จะจัดตั้งในรูปของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ฐานภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งในรูปแบบต่างๆ กฎหมายที่บังคับเมื่อมีการจัดตั้งหน่วยธุรกิจ เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายแรงงาน กฎหมายเกี่ยวกับโรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายประกันสังคม กฎหมายภาษีอากร การบัญชี ซึ่งเรื่องเหล่านี้มีหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่การติดต่อแต่ละหน่วยงานแยกจากกันเป็นเรื่องยากและเสียเวลามาก อีกทั้งเอกชนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานอาจไม่สามารถติดต่อและปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ได้ครบ ความยุ่งยากดังกล่าวทำให้ต้นทุนในการจัดตั้งหน่วยธุรกิจของประเทศไทยสูง รัฐน่าจะสามารถจัดตั้ง One stop service ในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ข้อมูล และดำเนินเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ได้ โดยใช้หน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้ว การที่ สสว. ไม่สามารถแข่งขันกับ SME Bank ในการให้สินเชื่อแก่เอกชนได้ สสว. ก็ไม่ควรแข่งขันต่อไป แต่ควรผันตนเองออกเป็นผู้ให้ข้อมูล และเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานแทน⁹⁷

นอกจากนี้รัฐควรช่วยส่งเสริมมาตรฐานสินค้าที่ขายตามไหล่ถนนหรือข้างทางให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสุขอนามัย⁹⁸ และด้านการตลาดซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้มากยิ่งขึ้น⁹⁹ รวมทั้งควรมีการให้การส่งเสริมทางด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การสร้างแบรนด์ เพื่อให้เพิ่มศักยภาพใน

⁹⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 52, บทสัมภาษณ์ที่ 53

⁹⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 14

⁹⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 13

⁹⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 16

การแข่งขัน สามารถเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสูตรและผลิตภัณฑ์เป็นของตนเองมากขึ้น¹⁰⁰ ส่วนทางด้านผู้ประกอบการที่มีธุรกิจด้านเกษตรภาครัฐควรมีการส่งเสริมโครงการจัดหาวัตถุดิบระยะยาว เพราะเป็นธุรกิจ SMEs ภาคการเกษตร¹⁰¹

ในขณะที่ผู้ประกอบการบางรายให้ความเห็นในด้านความช่วยเหลือของรัฐต่อ SMEs ด้านการเกษตร ว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่

ข้อ 1 ส่งเสริมธุรกิจท้องถิ่นและอุตสาหกรรมการเกษตรที่ไม่อนุญาตให้นักธุรกิจต่างชาติเข้ามาแข่งขัน เช่น การค้าข้าวในจังหวัดพิจิตรมีการนำข้าวจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันด้วย

ข้อ 2 การปรับราคาข้าวน่าจะค่อยๆ ปรับ การรับจำนำ ต้นละ 15,000 บาทจากเดิม 5,000 บาทนั้นเป็นการปรับแบบก้าวกระโดดเกินไป ทำให้ SMEs ที่มีเงินทุนน้อยต้องปิดกิจการไปหลายราย

ข้อ 3 การให้การสนับสนุนเงินทุนแก่ SMEs รายใหม่ในช่วงเริ่มต้นกิจการ

ในต่างประเทศนั้นมอง SMEs เป็นฐานล่างของระบบเศรษฐกิจ เลยมีการสนับสนุนและทำให้ SMEs เข้มแข็ง¹⁰² ทั้งนี้ภาครัฐควรส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ข้อมูลและเงื่อนไขการพิจารณาขอรับแหล่งเงินทุนเพื่อการต่อยอดธุรกิจ ส่งเสริมให้มีการขยายตลาดทั้งในและนอกประเทศ แต่ควรที่จะลดขั้นตอนการดำเนินการลงเพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงโครงการของผู้ประกอบการ¹⁰³

3. นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้ประกอบการ SMEs)

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในประเด็นนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจพบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ให้ความคิดเห็นในประเด็นนี้แบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ กลุ่มผู้ประกอบการที่มีความเห็นว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐใน

¹⁰⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 24, บทสัมภาษณ์ที่ 39

¹⁰¹ บทสัมภาษณ์ที่ 25

¹⁰² บทสัมภาษณ์ที่ 54

¹⁰³ บทสัมภาษณ์ที่ 55

ปัจจุบันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของคนค่อนข้างน้อย และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีความเห็นว่ นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของคน ค่อนข้างมาก โดยผู้ประกอบการเหล่านี้ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐใดที่เป็น อุปสรรครวมทั้งเหตุผล

โดยกลุ่มแรกที่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันเป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของคนค่อนข้างน้อย หากจะมีผลกระทบอยู่บ้างจะเป็นด้านการเงินการลงทุน โดยเฉพาะการกู้เงินเพื่อมาลงทุนหรือขยายกิจการ¹⁰⁴ ในขณะที่ผู้ประกอบการบางรายเห็นว่ นโยบายหลายๆ ด้าน คืออยู่แล้ว แต่ที่เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินควรปรับปรุงเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายกว่านี้¹⁰⁵ นอกจากนี้ จะเป็นการดีหากภาครัฐสนับสนุนคืออยู่แล้วเพียงแต่ตลาดนั้นยังแคบ ควรจัดการเรื่อง OTOP ที่ยัง กระจายไม่ได้ทั่วทุกภูมิภาค¹⁰⁶ และบางรายกล่าวถึงนโยบาย และกฎหมายของภาครัฐไว้ว่ นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันก็อยู่แล้ว แต่ผลที่ได้จากการปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการดังกล่าวยังไม่ ประสบความสำเร็จ¹⁰⁷ หรือโดยแท้จริงแล้วนโยบายหรือมาตรการภาครัฐส่วนใหญ่เป็นการกำหนดขอบเขตและ หน้าที่ที่จะทำขึ้นมา แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่สามารถทำได้ตามนโยบายหรือมาตรการที่ได้ตั้งขึ้นจริง¹⁰⁸ และ หน่วยงานของภาครัฐขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงข้อกฎหมายมีความซ้ำซ้อน¹⁰⁹

ในขณะที่กลุ่มที่สองได้ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท เป็นนโยบายที่เป็นอุปสรรคต่อ ธุรกิจอย่างมาก ปัจจุบันลูกจ้างชาวไทยมักหลีกเลี่ยงงานหนัก และหันไปทำงานภาคบริการมากกว่าภาคการผลิต เอกชนจึงมักต้องจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานเนื่องจากทำงานหนัก และค่าแรงต่ำกว่า แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับ การใช้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งภาครัฐควรเข้ามาแก้ปัญหาให้การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวสามารถทำ ได้ง่ายขึ้นและปัญหาที่มักพบเจอหลังจากขึ้นทะเบียนแรงงานคือลูกจ้างลาออกไปทำงานอื่นที่ให้ค่าแรงสูงกว่า

¹⁰⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 13, และบทสัมภาษณ์ที่ 23

¹⁰⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 28

¹⁰⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 45

¹⁰⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 29

¹⁰⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 47, และบทสัมภาษณ์ที่ 49

¹⁰⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 48

ทำให้นายจ้างไม่อยากขึ้นทะเบียนแรงงาน ซึ่งภาครัฐควรพิจารณาปัญหานี้ด้วย เช่น กำหนดให้ทะเบียนแรงงานสามารถใช้ได้เมื่อทำงานกับนายจ้างคนปัจจุบันเท่านั้น เมื่อเปลี่ยนงานใหม่จะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่ทุกครั้ง¹¹⁰

นอกจากนี้ ภาครัฐไม่ควรที่จะออกกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการสนับสนุนธุรกิจ SMEs กฎหมายต่างๆ ออกมาแล้วจะเป็นการทำลาย SMEs เช่น กรณีที่กฎหมายกำหนดให้คนงาน 200 คน ต้องมีการจ้างผู้พิการ 1 คน ภายหลังก็มาแก้ไขกฎหมายตาม ILO เป็นคนงาน 100 คน ต้องมีการจ้างผู้พิการ 1 คน ซึ่งแบบนี้เป็นปัญหาแน่นอน เพราะไม่สามารถที่จะจ้างผู้พิการจริงๆ ได้ ต้องใช้วิธีไปเช่าชื่อของผู้พิการแทนเพื่อป้องกันไม่ให้ถูกปรับตามกฎหมาย เนื่องจากค่าปรับนั้นสูงมาก อย่างในกรณีประเทศจีน ไม่ได้ปฏิบัติตาม ILO ซึ่ง SMEs ในจีนก็สามารถอยู่ได้ โดยเฉพาะค่าแรงวันละ 300 บาท กระทบอย่างมาก¹¹¹ อีกทั้งเรื่องแรงงานต่างด้าวในการทำบัตร ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก และบางทีแรงงานต่างด้าวก็ได้สิทธิในทางกฎหมายมาก โดยที่รัฐบาลมีการออกกฎหมายเอื้อประโยชน์ให้แก่แรงงานต่างด้าว และเรื่องค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลได้ก็มีการออกเป็นกฎหมายซึ่งมีผลกระทบต่อเจ้าของกิจการ เพราะบางทีแรงงานก็มีการหยุดงานและมีการทำงานที่ไม่เต็มวันแต่ต้องจ่ายค่าแรงไม่น้อยกว่า 300 บาท จึงมีผลกระทบอย่างมากต่อเจ้าของธุรกิจ¹¹²

ด้านมาตรการและกฎหมายที่เกี่ยวกับภาษี ในประเด็นนี้ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า มาตรการนี้ไม่ค่อยยุติธรรมกับธุรกิจแบบครอบครัว เช่น บริษัทต่างชาติได้มีการยกเว้นภาษีนิติบุคคล 8 ปี แต่ในขณะที่บริษัทที่ร่วมกันทำกับชาวบ้าน และมีการจ้างแรงงานชาวบ้านในชุมชนต้องจ่ายภาษีให้รัฐ โดยไม่ได้มีการได้รับข้อยกเว้นใดๆ เลย¹¹³ นอกจากนี้ผู้ประกอบการบางรายเห็นว่านโยบายหรือมาตรการภาครัฐในปัจจุบันมีเยอะมากเกินไป และไม่มี ความชัดเจน เป็นปัญหาตั้งแต่ผังเมือง การคมนาคม ความปลอดภัย และควรจะมีแผนรับมือเชิงรับบ้าง ไม่ใช่เพียงแค่ใช้นโยบายเชิงรุกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้มีมุมมองที่ไม่ครบทุกมิติ¹¹⁴ ทั้งนี้ นโยบายที่ส่งเสริมการจัดโครงการให้ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวที่เมืองไทยและแวะชมและซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ของไทยให้มากขึ้น มีนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ จัดบูธ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้เกิดเงินทุน

¹¹⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 14, บทสัมภาษณ์ที่ 15, บทสัมภาษณ์ที่ 25, บทสัมภาษณ์ที่ 26, และบทสัมภาษณ์ที่ 39

¹¹¹ บทสัมภาษณ์ที่ 17

¹¹² บทสัมภาษณ์ที่ 37

¹¹³ บทสัมภาษณ์ที่ 20

¹¹⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 22

หมุนเวียน นอกจากนี้ควรมีนโยบายด้านภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้า การลงทุน มีนโยบายในการส่งเสริมด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์¹¹⁵

ในขณะที่ผู้ประกอบการรายหนึ่งให้ความคิดเห็นในด้านนโยบายของภาครัฐว่าธุรกิจของตนนโยบายของภาครัฐเป็นอุปสรรคในเรื่องการโฆษณา หรือการทำบรรจุภัณฑ์ การกำหนดราคากลาง หรือราคาที่เป็นธรรม เนื่องจากในส่วนของราคาสินค้าในแต่ละพื้นที่จะไม่เหมือนกัน โดยพื้นที่ที่ทำธุรกิจอยู่นี้ตั้งอยู่ไกลจากการขนส่ง และประชาสัมพันธ์ รวมถึงการช่วยเหลือ แต่ใกล้กับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ได้รับการสนับสนุน น้อยมาก เนื่องจากกลุ่มอาชีพห่างไกลกับตลาด¹¹⁶ และนโยบายหรือมาตรการภาครัฐที่เกี่ยวกับการนำสินค้าจาก ต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศ ก็ถือเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคที่สำคัญต่อธุรกิจ SMEs เนื่องจากทำให้การค้าและการจัดจำหน่ายสินค้าภายในประเทศได้รับผลกระทบอย่างมาก¹¹⁷

ผู้ประกอบการบางรายให้ความเห็นว่านโยบายหรือมาตรการภาครัฐมีปัญหาและอุปสรรคมากในการประกอบธุรกิจ เพราะติดต่อภาครัฐยากมาก ต้องมีหลักฐานครบถ้วนเพื่อจะขอความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสำหรับผู้ประกอบการ เช่น เรื่องนโยบายสินเชื่อเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้¹¹⁸ ซึ่งควรจะยืดหยุ่นกว่านี้ และควรพิจารณาเป็นรายๆ ไป¹¹⁹ และภาษีนำเข้าวัตถุดิบและสินค้า¹²⁰ นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐเกินไป ไม่ทันสมัย ไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการอย่างแท้จริง¹²¹

อีกหนึ่งประการที่สำคัญที่ผู้ประกอบการให้ความตระหนักคือเรื่องหน่วยงานหรือองค์กรเฉพาะที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ภายใต้มาตรการและกฎหมาย โดยพบว่าแต่ละลักษณะธุรกิจ SMEs มีลักษณะการทำธุรกิจหลายประเภท ในเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสปป

¹¹⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 24

¹¹⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 27

¹¹⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 16

¹¹⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 33

¹¹⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 53

¹²⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 40

¹²¹ บทสัมภาษณ์ที่ 34

ปัญหาจริง ๆ คือเจ้าหน้าที่ที่เป็นคนควบคุมดูแลถูกระเบียบ ข้อบังคับ ยกตัวอย่างเช่น องค์การอาหารและยา (อย.) ไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงที่จะช่วยส่งเสริมช่วยทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ยังไม่มีความเข้าใจ แต่ยังมีอีกหลายแห่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับกระทรวงต่าง ๆ บางหน่วยงานของรัฐซึ่งบางหน่วยงานก็มีการทำงานที่ดี เช่น กระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการส่งออก แต่บางหน่วยงานก็ยังปฏิบัติงานไม่ดี ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารงานในองค์กร¹²²

ในขณะที่ผู้ประกอบการบางรายเห็นว่านโยบายที่มีอยู่ก็ค่อนข้างดี¹²³ แต่เห็นควรมีแผนดำเนินการที่ชัดเจน บางนโยบายก็ควรมีการปรับเปลี่ยน และควรให้ผู้ประกอบการสามารถร่วมเสนอแนวคิดในการสร้างนโยบายก็จะเป็นการดี กฎหมายที่มีตอนนี้เป็นเรื่องการควบคุมมาตรฐาน แต่ภาครัฐไม่ได้ลงมาช่วยในเรื่องของการสร้างมาตรฐานตรงนี้อย่างเพียงพอ ทำให้เหมือนกับว่าออกกฎหมายมาแล้ว แต่ไม่สามารถส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าไปแข่งขันได้¹²⁴ และบางรายให้ข้อสังเกตว่าในความเป็นจริงแล้ว ภาครัฐไม่ได้ให้ความช่วยเหลืออะไรเลย ส่วนใหญ่ปรากฏเพียงคำพูดแต่ในส่วนของการทำงานยังไม่มีผลชัดเจนเลย¹²⁵ ข้อสังเกตประการที่สอง คือความต้องการอยากให้ภาครัฐยกเลิกมาตรการเกี่ยวกับการใช้เช็ค คือ มีการกำหนดมาตรการการจ่ายเงินของผู้รับเหมาถ้าจะจ่ายเกินกว่า 3 มื้อ ให้จ่ายเป็นเช็คเท่านั้น เพื่อให้รายการใช้จ่ายมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ว่าการจ่ายให้เท่าไร มีเงินไปที่ใคร ส่งไปที่ใคร ทุกการใช้จ่ายที่ทำการภาครัฐ หรือซื้อของจากเอกชน เพื่อมาใช้ในกิจการของภาครัฐ ประเด็นปัญหาคือถ้าเช็คเป็นของธนาคารในกทม. เราจะเอาไปซื้อของต่างจังหวัด ก็ไม่มีใครอยากรับ และ โคนหักเงินด้วย มาตรการนี้ที่ซักสองปีแล้วที่มีการบังคับใช้ ก็ยังเป็นปัญหาอยู่¹²⁶ ข้อสังเกตประการที่สามคือปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการที่ผู้ประกอบการจะได้การส่งเสริมจากทางหน่วยงานภาครัฐ เป็นเรื่องของรายละเอียดขั้นตอนที่มีมากจนทำให้ผู้ประกอบการไม่อยากจะเข้าร่วม โครงการต่างๆ ที่ภาครัฐจัดขึ้น เช่น การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ ถ้าผู้ประกอบการมีเงินทุนหมุนเวียนที่ดีก็คงไม่ต้องการที่จะขอรับการสนับสนุน แต่ผู้ประกอบการบางรายส่วนใหญ่

¹²² บทสัมภาษณ์ที่ 52

¹²³ บทสัมภาษณ์ที่ 19

¹²⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 18

¹²⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 38

¹²⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 43

มักจะมีปัญหาเรื่องความมั่นคงทางการเงินมาก่อน เมื่อมาทำธุรกิจ ต้องการเงินทุนแต่กลับติดปัญหาในเรื่องของการเดินบัญชี เชื่อว่าผู้ประกอบการเองก็คงไม่ได้ตั้งใจให้เกิดปัญหาดังกล่าวแต่บางครั้งการทำธุรกิจเพื่อความอยู่รอดต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ธุรกิจคงอยู่ต่อไปได้ เช่น เมื่อตรวจสอบพบเรื่องเครดิตบูโร ซึ่งเมื่อเทียบกับธุรกิจหรือหลักทรัพย์ที่ผู้ประกอบการมีอยู่ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นแต่เมื่อไปขอรับการสนับสนุน ก็จะไม่สามารถทำได้ หรือการที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมให้ไปแสดงสินค้ายังต่างประเทศ ข้อกำหนดต่างๆ มีหลายขั้นตอนมากจนทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทั้งนี้ภาครัฐควรตระหนักถึงความเป็นไปได้แห่งความเป็นจริงมากกว่าอิงที่เอกสารและข้อกำหนดเป็นหลัก ซึ่งเชื่อได้ว่าหากภาครัฐได้ผ่อนผันข้อกำหนดต่างๆ ลงบ้างบางประการก็จะทำให้ธุรกิจ SMEs ที่มีอยู่ได้มีโอกาสเติบโตอย่างมั่นคงแน่นอน¹²⁷ และข้อคิดเห็นประการสุดท้าย คือภาครัฐยังคงดูแลไม่ได้ทั่วถึง ทั้งปัญหาด้านการจัดเก็บภาษีอากร นโยบายการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ตลอดจนกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง¹²⁸

4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน ในการมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (บทสัมภาษณ์จากตัวแทนผู้ประกอบการ SMEs)

ผู้ประกอบการหลายรายมีความเห็นว่า สสว. มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมค่อนข้างน้อย¹²⁹ ไม่ค่อยมีผลงาน และไม่ค่อยมีบทบาทและประสิทธิผลเท่าที่ควร มีเพียงการกระตุ้น SMEs แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าไร ไม่ค่อยมีโครงการที่ดีออกมาจากหน่วยงาน อีกทั้งภาคเอกชนไม่รู้ถึงการมีอยู่ของ สสว.¹³⁰ เนื่องจาก สสว. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงนโยบายที่ส่งเสริม SMEs มากนัก จึงยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก ควรมีการประชาสัมพันธ์องค์กรให้มากขึ้น¹³¹ หากจะพอทราบก็จะมีเพียงแต่ได้รับการอบรมและทำการบรรยายโดยอาจารย์จาก

¹²⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 55

¹²⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 50, และบทสัมภาษณ์ที่ 51

¹²⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 34, และบทสัมภาษณ์ที่ 13

¹³⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 14, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 38, และบทสัมภาษณ์ที่ 47

¹³¹ บทสัมภาษณ์ที่ 24, บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 30, บทสัมภาษณ์ที่ 31, บทสัมภาษณ์ที่ 32, บทสัมภาษณ์ 33 , บทสัมภาษณ์ที่ 37, บทสัมภาษณ์ที่ 40, บทสัมภาษณ์ที่ 50, และบทสัมภาษณ์ที่ 52

มหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้ธุรกิจเล็กๆไม่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง แต่ในขณะที่การเข้าร่วมกิจกรรมกับ OTOP¹³² และการอบรมที่จัดโดยธนาคารพาณิชย์กลับได้รับประโยชน์มากกว่า¹³³ บางรายให้ความเห็นว่า สสว. ให้การส่งเสริมและสนับสนุน แต่ไม่มีการติดตามและประเมินผล โดยทางผู้ประกอบการเองได้มีการจัดทำรายงานส่งให้ทาง สสว. แต่ไม่มีการตอบกลับจากทาง สสว. หรือการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ผู้ประกอบการต้องการทราบข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมธุรกิจให้เป็นที่รู้จักและการขยายช่องทางการตลาด¹³⁴ นอกจากนี้ สสว. ไม่มีการสนับสนุนให้ครบทุกด้านซึ่งผู้ประกอบการ SMEs นั้นมีจำนวนมาก จึงประสบความสำเร็จน้อย ผู้ประกอบการเข้าไม่ค่อยถึง และถึงแม้จะเข้าถึงก็มีความยุ่งยากมากและโดยเฉพาะปัญหาด้านเอกสารต่างๆ ควรจัดอบรมผู้ประกอบการโดยให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และช่วยเหลือในเรื่องการขอเงินลงทุนให้ง่ายขึ้น¹³⁵ และเห็นว่า สสว. เป็นหน่วยงานที่ค่อนข้างเข้าถึงยากในเชิงปฏิบัติ จึงไม่มีความมั่นใจว่าหน่วยงานนี้จะให้ความช่วยเหลือได้¹³⁶ เพราะมีเงื่อนไขที่ยุ่งยากมาก ไม่มีบุคลากรทำงานที่ชัดเจน ลักษณะการทำงานเป็นเหมือนพนักงานส่งเอกสารเท่านั้น¹³⁷ ดังนั้นจะเป็นการดีหาก สสว. จะมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคกระจายตามจังหวัดต่างๆ¹³⁸

บทบาทและหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้ประกอบการเห็นควรให้ สสว. ช่วยดำเนินการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจคือการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน่วยและการจัดตั้งธุรกิจ ปัจจุบันผู้ประกอบการหลายคนไม่รู้จักรัฐกิจของตนเป็น SMEs อยากให้ สสว. เชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละประเภทธุรกิจไปให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันผู้ประกอบการต้องเข้าไปหา สสว. มากกว่าที่ สสว. จะติดต่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ¹³⁹ ในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่างๆ ยังกระจายไปไม่

¹³² บทสัมภาษณ์ที่ 20, และบทสัมภาษณ์ที่ 22

¹³³ บทสัมภาษณ์ที่ 43

¹³⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 15

¹³⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 16, บทสัมภาษณ์ที่ 6, และบทสัมภาษณ์ที่ 46

¹³⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 39

¹³⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 54

¹³⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 51, และบทสัมภาษณ์ที่ 52

¹³⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 25

ทั่วถึงผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม SMEs ขนาดจิ๋ว (Micro Enterprise)¹⁴⁰ นอกจากนี้ สสว. ควรให้ความสำคัญแก่พื้นที่ธุรกิจที่ห่างไกลความเจริญหรือมีอัตราการเจริญเติบโตที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำหรือพื้นที่ที่อยู่ในเขตเสี่ยงอันตรายจากภัยพิบัติ การก่อการร้าย เป็นต้น ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนมากกว่านี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ห่างไกลและได้รับความช่วยเหลือน้อยมาก ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ถูกมองข้าม¹⁴¹

แต่อย่างไรก็ดี มีผู้ประกอบการบางรายให้ความเห็นว่า สสว. เป็นหน่วยงานที่มีความคล่องตัว ในเรื่องของการช่วยเหลือได้ตรงจุด เพราะเน้นในเรื่องของการตลาด และช่องทางการออกตลาดทั้งในและต่างประเทศ มีการให้ความรู้และต่อยอดทางการตลาด สินค้าที่ผลิตอยู่เป็นที่รู้จักในตลาดมากขึ้น ด้านบรรรณกิจ จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทันสมัยแก่ผู้ประกอบการ การมีส่วนร่วมด้านการพัฒนา ส่งเสริมวิสาหกิจให้มีความเข้มแข็ง¹⁴² ทำให้ผู้ประกอบการทราบว่ายังมีอีกหน่วยงานหนึ่งคอยให้คำปรึกษาในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ความรู้ผู้ประกอบการในพื้นที่ต่างจังหวัด¹⁴³ แต่อย่างไรก็ตาม สสว. ควรจะมีการจัดกลุ่มผู้ประกอบการที่ชัดเจนเพราะบางปีก็ได้เข้าร่วม บางปีก็ไม่ได้เข้าร่วม ทำให้ไม่ทราบสาเหตุว่าเป็นเพราะเหตุใด¹⁴⁴ รวมถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกู้ยืมเงิน สสว. ควรปรับปรุงเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายกว่านี้¹⁴⁵ นอกจากนี้อยากให้ สสว. ช่วยส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าชุมชนให้มากขึ้น¹⁴⁶ ผู้ประกอบการบางรายได้รับประโยชน์จากการช่วยเหลือของ สสว. ทั้งด้านการอบรม และการเข้า workshop¹⁴⁷ แต่อย่างไรก็ดีผู้ประกอบการมีความเห็นว่า สสว. มีโครงการที่ สสว. จัดขึ้นมานั้นกระจัดกระจายเกินไป ควรร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรม เพื่อเป็น one-stop service¹⁴⁸

¹⁴⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 49

¹⁴¹ บทสัมภาษณ์ที่ 27

¹⁴² บทสัมภาษณ์ที่ 18, บทสัมภาษณ์ที่ 41, บทสัมภาษณ์ที่ 42, บทสัมภาษณ์ที่ 45, และบทสัมภาษณ์ที่ 48

¹⁴³ บทสัมภาษณ์ที่ 55

¹⁴⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 18

¹⁴⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 28

¹⁴⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 17

¹⁴⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 21

¹⁴⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 34

5. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ หลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจาก กองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

จากการสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจคือเงินทุนส่วนตัว¹⁴⁹ โดยอาจมี บางส่วนที่เป็นการขอยืมจากคนใกล้ชิด เงินกู้ยืมจากระบบ บัตรกดเงินสด¹⁵⁰ ขอสินเชื่ออุตสาหกรรมจากสถาบัน การเงิน¹⁵¹ และการสนับสนุนจากกองทุนหมู่บ้านเพื่อช่วยการทำธุรกิจของชุมชน¹⁵² โดยเงินลงทุนที่ใช้ใน การประกอบธุรกิจและการลงทุนขั้นแรกมาจากสมาชิกในกลุ่มรวมทุนกัน ต่อมาก็ได้ขอยืมจากธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) โดยเหตุผลที่กู้ ธกส. เพราะ ยังไม่รู้แหล่งที่มาเงินทุนที่ช่วยส่งเสริม ธุรกิจ ซึ่งในขณะนั้น ธกส. ได้มาเสนอเงินทุนให้¹⁵³ มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ การพิจารณาอนุมัติเงินทรววดเร็วกว่า หน่วยงานอื่น¹⁵⁴ และมีการกำหนดระยะเวลาให้ผ่อนชำระได้อย่างเหมาะสม¹⁵⁵

เนื่องจากผู้ประกอบการหลายรายไม่รู้จัก สสว. หรือไม่เคยใช้บริการสนับสนุนทางการเงินของ สสว. จึง ทำให้ไม่ทราบหลักเกณฑ์รวมทั้งเงื่อนไขในการขอพิจารณารับเงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น¹⁵⁶ ผู้ประกอบการบางรายให้ความเห็นว่าไม่ต้องการการสนับสนุนด้านเงินทุน แต่อยากให้มีการเปิดอบรมแรงงาน โดยติดต่อประสานงานผ่านกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม¹⁵⁷ และอยากให้ กองทุน SMEs ของ สสว. ช่วยเหลือในด้านเงินทุนในธุรกิจที่เพิ่งเริ่มก่อตั้ง ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือ

¹⁴⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 13, บทสัมภาษณ์ที่ 15, บทสัมภาษณ์ที่ 17, บทสัมภาษณ์ที่ 20, บทสัมภาษณ์ที่ 25, บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 31, บทสัมภาษณ์ที่ 32, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 36, บทสัมภาษณ์ที่ 37, บทสัมภาษณ์ที่ 38, บทสัมภาษณ์ที่ 39, บทสัมภาษณ์ที่ 40, บทสัมภาษณ์ที่ 42, และบทสัมภาษณ์ที่ 49

¹⁵⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 12

¹⁵¹ บทสัมภาษณ์ที่ 17

¹⁵² บทสัมภาษณ์ที่ 51

¹⁵³ บทสัมภาษณ์ที่ 41

¹⁵⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 44

¹⁵⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 50

¹⁵⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 14

¹⁵⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 15

ด้านเงินทุน โดยให้กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ไม่ยุ่งยากแก่ผู้ประกอบการที่เพิ่งเริ่มธุรกิจ¹⁵⁸ และมีบางรายให้ความคิดเห็นว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ยังใช้แหล่งทุนจากสถาบันการเงิน เนื่องจากมีความคุ้นเคย ความใกล้ชิด ส่วนแหล่งทุนจาก สสว. มีข้อจำกัดหลายด้าน¹⁵⁹ และเงื่อนไขยุ่งยากจนเกินไป¹⁶⁰

ในขณะที่ผู้ประกอบการบางรายเคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ครั้งหนึ่งเพื่อไปดูงาน นอกจากนั้นเป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์¹⁶¹ ผู้ประกอบการบางรายรู้จัก สสว. แต่สะดวกที่ดำเนินธุรกิจโดยใช้เงินส่วนตัว หรือบางรายได้รับการติดต่อจากทาง สสว. ในการช่วยเหลือเงินทุน หากแต่ผู้ประกอบการได้ปฏิเสธไป เนื่องจาก มีอายุมากแล้ว ไม่ต้องการเป็นหนี้ และไม่ต้องการขยายกิจการ โดยเน้นการดำเนินธุรกิจแบบพอเพียง¹⁶² จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ใช้เงินทุนส่วนตัวในการดำเนินธุรกิจ และในขณะเดียวกันก็มีผู้ประกอบการหลายรายที่ใช้ทั้งเงินส่วนตัวและมีการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารกสิกร เนื่องจากเป็นลูกค้ำมานาน และเดินทางสะดวก¹⁶³ หรือธนาคารกรุงไทย เพราะค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยถูก การอนุมัติเร็ว อีกทั้งธนาคารกรุงไทยก็เชี่ยวชาญพวกเอกสารที่เกี่ยวกับภาครัฐ แต่ถ้าเป็นธนาคารอื่นจะไม่รู้ระเบียบภาครัฐ¹⁶⁴ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินธุรกิจโดยการกู้ยืมจากกองทุนวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์ทั่วไป¹⁶⁵ และมีผู้ประกอบการหลายรายที่เมื่อเริ่มก่อตั้งกิจการได้กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์เพื่อมาลงทุน แต่เมื่อกิจการเติบโตและมั่นคง มีกำไร ก็จะใช้เงินส่วนตัวในการดำเนินกิจการ¹⁶⁶ ในขณะที่ผู้ประกอบการรายหนึ่งได้ให้เหตุผลในการไม่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs ของ สสว. ไว้ว่า ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมี

¹⁵⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 30

¹⁵⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 48

¹⁶⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 54

¹⁶¹ บทสัมภาษณ์ที่ 16

¹⁶² บทสัมภาษณ์ที่ 45

¹⁶³ บทสัมภาษณ์ที่ 18, และบทสัมภาษณ์ที่ 26

¹⁶⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 43, และบทสัมภาษณ์ที่ 47

¹⁶⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 19, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 24, บทสัมภาษณ์ที่ 34, และบทสัมภาษณ์ที่ 35

¹⁶⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 21, และบทสัมภาษณ์ที่ 22

การใช้เงินส่วนตัวในอัตราส่วนที่น้อยมาก ในการผลิตได้ผลกำไรน้อยแต่มีต้นทุนการผลิตที่สูง เหตุผลที่เลือกกู้ยืมเงินจากธนาคารออมสิน และ ธกส. เนื่องจากขั้นตอนการกู้ยืมมีความสะดวก ง่าย แต่ถ้ากู้จากกองทุนส่งเสริม SMEs นั้นมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก เพราะธุรกิจที่ทำอยู่นี้ยังไม่เป็นนิติบุคคล¹⁶⁷

ในขณะเดียวกัน มีผู้ประกอบการบางราย เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs¹⁶⁸ เพราะรู้จักกองทุน SMEs ที่ สสว. ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือธุรกิจ SMEs หากแต่ไม่สามารถให้ความเห็นเปรียบเทียบได้ว่ากองทุนดังกล่าวมีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเหมือนหรือแตกต่างจากสถาบันการเงินอื่นอย่างไร เนื่องจากไม่เคยขอความช่วยเหลือทางการเงินกับสถาบันการเงินอื่นนอกจาก สสว. และเมื่อธุรกิจมีความมั่นคงและมีผลกำไรแล้ว ก็จะใช้เงินส่วนตัวในการลงทุนและขยายกิจการของตนต่อไป

6. การประสานงานกับ สสว. เพื่อขอความช่วยเหลือในการทำธุรกิจ และความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค

เนื่องจากผู้ประกอบการหลายรายไม่รู้จัก สสว. ว่ามีบทบาทและหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและการส่งเสริมธุรกิจ SMES จึงทำให้ไม่ทราบว่าต้องติดต่อ สสว. ผ่านหน่วยงานใดหรืออย่างไร หากแต่เมื่อผู้สัมภาษณ์ได้อธิบายถึงหน้าที่และบทบาทของ สสว. เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับทราบ ผู้ประกอบการหลายรายเห็นด้วยถึงความจำเป็นที่ สสว. ควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค¹⁶⁹ ในขณะที่ผู้ประกอบการบางรายรู้จัก สสว. การประสานงานและติดต่อ สสว. จึงมีหลายรูปแบบแตกต่างกันตามที่คุณประกอบการพึงพอใจ อาทิ (1) *ติดต่อผ่านหน่วยงานย่อยที่มีความสัมพันธ์และรู้จักชุมชนเป็นอย่างดี และเห็นด้วยว่ามีความจำเป็นที่ สสว. ควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะผู้ประกอบการและบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ยังไม่ค่อยรู้จัก สสว.*¹⁷⁰ (2) *ติดต่อ สสว. หรือเจ้าหน้าที่ สสว. โดยตรง* ในด้านความจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานภูมิภาคขึ้นอยู่กับอัตราการใช้บริการของประชาชน และขอบอำนาจหน้าที่ของ สสว. ในกรณีที่ไม่มีประชาชนใช้บริการ การจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคก็ไม่มี ความจำเป็น แต่หากเป็นกรณีดังที่แนะนำเบื้องต้น ถ้า สสว. ผันตัวเองเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นพี่เลี้ยงให้กับเอกชนที่จัดตั้งใหม่ เป็นกรณีที่สมควรจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคกระจายใน

¹⁶⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 27

¹⁶⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 46, และบทสัมภาษณ์ที่ 56

¹⁶⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 12

¹⁷⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 13

ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น¹⁷¹ นอกจากนี้ยังเป็นการสะดวกในการทำธุรกรรม เนื่องจากผู้ประกอบการในต่างจังหวัดไม่สะดวกในการเดินทางไปติดต่อ สสว. ในกรุงเทพฯ¹⁷² ทั้งนี้ควรให้ ธนาคาร SME เป็นหน่วยงานของสสว. หรือให้มีเจ้าหน้าที่ของ สสว. ทำงานอยู่ที่ธนาคาร SME หรืออาจจะยุบ สสว. รวมเข้ากับ SME Bank เพื่อจะได้ผลที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับธนาคารทหารไทย สสว.ไม่ควรจะมีหน่วยงาน ยิบย่อยซ้ำซ้อนกัน¹⁷³ หรืออีกกรณีคือเห็นว่า สสว. จำเป็นต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคด้วย ซึ่งอาจเป็น การดำเนินการร่วมกันกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรก็ได้ เพราะเป็นหน่วยงานที่เข้าถึง ผู้ประกอบการในส่วนภูมิภาคได้จำนวนมาก¹⁷⁴ (3) ติดต่อประสานผ่านทางอีเมลและผ่านทางหอการค้า และมีความเห็นว่า สสว. ควรจะมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค โดยการขยายมายังจังหวัดใหญ่ๆ หรือระดับภูมิภาคก็ได้ ไม่ จำเป็นต้องทุกจังหวัด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในเรื่องของการรับฟังปัญหา และได้รู้ข้อมูลข่าวสารและอำนาจ หน้าที่ของ สสว.¹⁷⁵ (4) สสว. ส่งอีเมลเกี่ยวกับข้อมูลโครงการต่างๆ เพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วม¹⁷⁶ (6) ติดต่อ หน่วยงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ เห็นได้ว่า สสว. ควรต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะ สสว. ช่วยชาวบ้านได้มาก และตรงความต้องการ อยากให้ช่วยอย่างต่อเนื่อง¹⁷⁷ (5) ติดต่อผ่านสำนักงานเขตหรือเทศบาล¹⁷⁸ (6) ติดต่อผ่าน หน่วยงานที่ให้การอบรม และเห็นว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เนื่องจากคน ต่างจังหวัดมีปัญหาไม่สามารถเดินทางไปขอคำปรึกษาได้ ควรจะมีในส่วนภูมิภาคใหญ่ ๆ 4 ภาค เหมือนกับศูนย์ ส่งเสริมอุตสาหกรรม¹⁷⁹

¹⁷¹ บทสัมภาษณ์ที่ 14, บทสัมภาษณ์ที่ 19, บทสัมภาษณ์ที่ 30, บทสัมภาษณ์ที่ 32, บทสัมภาษณ์ที่ 41, บทสัมภาษณ์ที่ 45

¹⁷² บทสัมภาษณ์ที่ 15

¹⁷³ บทสัมภาษณ์ที่ 17

¹⁷⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 50

¹⁷⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 18

¹⁷⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 20, และบทสัมภาษณ์ที่ 51

¹⁷⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 21

¹⁷⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 33

¹⁷⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 42

ในด้านความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่ที่ว่า สสว. จะมีนโยบายในลักษณะไหน นโยบายแบบเดิมที่ให้การอบรมหรือการศึกษาเพียงอย่างเดียวก็ไม่เห็นควรว่าจะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะอาจเป็นการเปลืองงบประมาณของรัฐ แต่หากมีนโยบายในแบบเดียวกับ OTOP คือมีการลงไปติดต่อประสานและให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการแต่ละราย ก็เห็นด้วยว่าต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพื่อจะสนับสนุนให้มีผู้อยากเข้าไปขอคำปรึกษาเป็นจำนวนมาก¹⁸⁰ แต่โดยพื้นฐานแล้วหน่วยงานนี้จะมีศูนย์ภูมิภาคหรือไม่ หรือตั้งอยู่ที่ใด ไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญ หากที่สำคัญคือความอนุเคราะห์ในการพิจารณาว่าจะให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมในแต่ละพื้นที่หรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่ ควรพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบการและธุรกิจ ไม่ใช่ให้ความสำคัญแต่กับบุคลากรที่เพิ่งจบการศึกษา เนื่องจากบางรายยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานเลยแต่ใช้วิธีซื้อของมาขายต่อ แต่ได้รับการส่งเสริมจาก สสว.¹⁸¹ และไม่ควรรให้ความช่วยเหลือผ่านหน่วยงานท้องถิ่น แต่ควรไปตั้งสำนักงานเองโดยตรงเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการได้มากขึ้น¹⁸² เพราะการทำงานของหน่วยงานราชการค่อนข้างล่าช้า¹⁸³

ในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการบางรายไม่เห็นด้วยกับการที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค หากแต่เห็นควรว่า สสว. ต้องประสานงานและร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรม และเมื่อเป็นเช่นนี้ก็ไมจำเป็นต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค¹⁸⁴ เช่นเดียวกับบางรายที่คิดว่า สสว. ไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานภูมิภาค เพราะสุดท้ายแล้วในระดับภูมิภาคไม่ได้ช่วยให้ สสว. ทำงานได้ดีขึ้น แต่หากมีการพัฒนาองค์กรเป็น one stop service เพื่อมาช่วยเหลือและรองรับความต้องการของผู้ประกอบการจะเป็นผลดีมากกว่า และควรปรับปรุงองค์กรให้มีความคล่องตัวและสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือได้ง่ายและสะดวกขึ้นจะดีมากกว่านี้¹⁸⁵

---

¹⁸⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 20

¹⁸¹ บทสัมภาษณ์ที่ 27

¹⁸² บทสัมภาษณ์ที่ 31

¹⁸³ บทสัมภาษณ์ที่ 44

¹⁸⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 34

¹⁸⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 39

ในขณะที่มีผู้ประกอบการบางรายเคยประสานงานกับ สสว. แต่มีความเห็นว่าไม่ประสานงานด้วยน่าจะดีกว่า เพราะเมื่อประสานงานไปแล้วกลับไม่ได้ผลที่ดีเท่าใด¹⁸⁶ นอกจากนี้ยังมีบางรายเห็นว่าเคยประสานงานกับ สสว. แต่เห็นว่าทำงานไม่เกิดประสิทธิผลและซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เสนอให้ยุบ สสว. หรือรวม สสว. เข้ากับหน่วยงานอื่น¹⁸⁷ และมีบางกรณีที่ผู้ประกอบการรู้จัก สสว. แต่โดยส่วนตัวไม่มีการประสานงานกับ สสว. แต่ถ้าเป็นด้วยตำแหน่งหน้าที่ที่มีบ้าง ซึ่งเห็นว่าหน่วยงาน สสว. ควรที่จะมีบทบาทมากกว่านี้ ซึ่งการมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคอาจจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการช่วยได้โดยตรง และรวดเร็ว¹⁸⁸

7. ผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และบทบาทของ สสว. ในการให้ความช่วยเหลือ

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการถึงผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจในตลาดการค้าเสรีเมื่อประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกภาคีต้องมีนิติสัมพันธ์ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ซึ่งหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการที่ภาครัฐส่งเสริมเพื่อขยายอำนาจและช่องทางการตลาด รวมถึงพัฒนาระบบเศรษฐกิจเสรีให้เกิดในทุกภาคส่วนของประเทศเพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นคงของการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ คือ การส่งเสริมในเริ่มธุรกิจ SMES ให้สามารถเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล แต่ในขณะเดียวกัน การที่ประชาคมอาเซียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตเดียวย่อมมีผลกระทบในแง่ของการแข่งขันทางการค้าที่สูงขึ้นระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน รวมทั้งการต้องปรับแก้และเพิ่มเติมกฎหมายและนโยบายโดยภาครัฐเพื่อให้สามารถรับมือกับการค้าเสรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ภาคธุรกิจเองก็ต้องเตรียมความพร้อม ทั้งในแง่ของกลยุทธ์ที่ต้องปรับเพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงทางตลาดของธุรกิจตน และการสร้างโอกาสในการเปิดการค้าเสรีในอนาคตอันใกล้นี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ล้วนตระหนักถึงโอกาสและผลกระทบต่อธุรกิจของตนเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มีการคำนึงถึงกลยุทธ์ที่จะนำมาใช้ในธุรกิจของตน ตลอดจนความคาดหวังในการที่หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้ง สสว. จะให้ความช่วยเหลือ

¹⁸⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 16

¹⁸⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 54

¹⁸⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 22, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 24, บทสัมภาษณ์ 25, บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 30, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 38, และบทสัมภาษณ์ที่ 46

จากคำตอบของการให้สัมภาษณ์ในประเด็นนี้ สามารถแบ่งผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ *กลุ่มที่หนึ่ง* กลุ่มที่ให้ความเห็นว่าการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจน้อยหรือไม่ค่อยมีผลกระทบ¹⁸⁹ โดยมีเหตุผลที่แตกต่างกัน อาทิไม่ค่อยมีผลกระทบ เพราะธุรกิจร้านอาหารที่ทำอยู่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ AEC¹⁹⁰, เพราะเป็นธุรกิจภาคบริการที่มีพื้นที่ให้บริการจำกัด¹⁹¹, เพราะผลผลิตนั้นมีรูปแบบต่างกัน¹⁹², เพราะเป็นธุรกิจท้องถิ่นภูมิภาค¹⁹³, เพราะเป็นธุรกิจส่งออก¹⁹⁴, เพราะธุรกิจที่ทำอยู่นี้ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว¹⁹⁵, เพราะสินค้าที่จำหน่ายอยู่นั้นเป็นสินค้าที่ประเทศในอาเซียนยังต้องนำเข้าจากประเทศไทยอยู่ จึงไม่คิดว่าจะมีปัญหาด้านการแข่งขันหรือการแย่งชิงตลาด แต่อย่างไรก็ดี เห็นว่าต้องมีการปรับตัวถ้าเข้า AEC เพราะอาจเกิดการแข่งขันตามมาเมื่อเปิดเสรีการค้า¹⁹⁶ ในขณะที่บางรายเห็นว่าผลกระทบต่อธุรกิจน้อยแต่เป็นด้านดี โดยให้เหตุผลว่า เพราะวัตถุดิบราคาถูกลงทำให้ได้ผลกำไรมากขึ้น¹⁹⁷

กลุ่มที่สอง กลุ่มที่ให้ความเห็นว่าการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจปานกลางถึงมาก ทั้งการแข่งขันที่สามารถส่งออกได้มากขึ้น และในขณะเดียวกันมีคู่แข่งเข้ามามากขึ้นซึ่งเป็นธุรกิจประเภทเดียวกัน¹⁹⁸ บางรายให้ความเห็นว่ามีผลกระทบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในอนาคตธุรกิจที่ทำอยู่จะตรงกับกรอบการประกอบของต่างประเทศหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น กลุ่มอาชีพของเมืองไทยนั้นอาจประสบ

¹⁸⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 19, บทสัมภาษณ์ที่ 21, บทสัมภาษณ์ที่ 29, บทสัมภาษณ์ที่ 38

¹⁹⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 13

¹⁹¹ บทสัมภาษณ์ที่ 14

¹⁹² บทสัมภาษณ์ที่ 15

¹⁹³ บทสัมภาษณ์ที่ 22

¹⁹⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 37

¹⁹⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 47

¹⁹⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 31

¹⁹⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 32

¹⁹⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 18, บทสัมภาษณ์ที่ 24, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 35, บทสัมภาษณ์ที่ 40, บทสัมภาษณ์ที่ 41, บทสัมภาษณ์ที่ 42, และบทสัมภาษณ์ที่ 50

ปัญหาเรื่องต้นทุนและแรงงานอันเนื่องมาจากค่าแรงขั้นต่ำ¹⁹⁹ รวมถึงด้านรูปแบบผลิตภัณฑ์ และภาษา ราคาสินค้า²⁰⁰ รวมถึงด้านเทคโนโลยีเพราะว่าเทคโนโลยีของไทยยังไม่มีศักยภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ ซึ่งอาจมีผลให้โดนแย่งชิงการตลาด²⁰¹ และอีกประการหนึ่งที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญในแง่ที่เป็นผลกระทบคือ ประเด็น AEC ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งมีประเด็นเรื่องของข้อกำหนดระหว่างประเทศที่ยังไม่ชัดเจน ภาครัฐจึงต้องให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมถึงการสงวนธุรกิจบางประเภทสำหรับ SMEs ไทย²⁰²

กลุ่มที่สาม กลุ่มที่ให้ความเห็นว่าการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีทั้งผลดีและผลเสียโดยรวม²⁰³ คนต่างชาติจะสามารถเข้ามาทำธุรกรรมหรือติดต่อกับเราได้มากขึ้น และเราเองก็สามารถเข้ามาทำธุรกรรมหรือติดต่อกับพวกเขาได้มากขึ้นในหลายช่องทางเช่นกัน²⁰⁴ และอาจจะได้เปรียบในด้านพื้นที่ในการขนส่ง ถ้าหากค่าขนส่งราคาถูกลง ก็สามารถจำหน่ายในพื้นที่ที่กว้างขึ้น²⁰⁵ นอกจากนี้ผู้ประกอบการบางรายมีความเห็นว่าไม่ต้องปรับตัวเรา หากแต่พยายามทำธุรกิจของเราให้ดีที่สุด ประเทศไทยถือเป็นชั้นนำอยู่แล้ว โดยใช้หลักการที่ทำธุรกิจในเมืองไทยอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะบุกประเทศที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเราซึ่งมีจำนวนมากกว่าประเทศที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเรา โดยเลือกที่จะหาประโยชน์จากประเทศที่ต่ำกว่า ซึ่งง่ายกว่า ด้วยการปรับเรื่องภาษาซึ่งเป็นจุดอ่อนของนักธุรกิจที่เป็น SMEs ทั้งหมด จะต้องใช้ความพร้อมมาก ๆ คิดได้พูดได้แต่หน่วยงานของรัฐนั้นมึนงบประมาณจำกัด เนื่องจากหน่วยงานนี้ไม่ใช่หน่วยงานที่ได้รับความสำคัญมากมายในการช่วยเหลือควรจะครบทุกด้าน มันเป็นเรื่องของการบริหารจัดการให้ถ่วงถี่ ในทุก ๆ จังหวัด การบริหารจัดการระหว่างประเทศ กฎกติกาการค้าของแต่ละประเทศ ข้อห้ามของแต่ละประเทศ ภาษาของแต่ละประเทศ ต้องมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง²⁰⁶

¹⁹⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 27, และบทสัมภาษณ์ที่ 43

²⁰⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 44

²⁰¹ บทสัมภาษณ์ที่ 53

²⁰² บทสัมภาษณ์ที่ 48

²⁰³ บทสัมภาษณ์ที่ 17, บทสัมภาษณ์ที่ 23, และบทสัมภาษณ์ที่ 51

²⁰⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 39

²⁰⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 20

²⁰⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 52

ในด้านของกลยุทธ์ที่ผู้ประกอบการนำมาใช้ในธุรกิจของตนเพื่อการปรับตัวและเสริมสร้างความพร้อมเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

- การปรับกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อขยายช่องทางการส่งออก²⁰⁷
- มีการเตรียมความพร้อม โดยมีการติดต่อกู้ค่าแถบอาเซียน ว่ามีกฎเกณฑ์อะไรบ้างเพื่อที่จะได้ปรับตัวให้ได้มาตรฐานโรงงานและองค์กร สามารถเตรียมรับข้อจำกัดต่างๆได้ รวมถึงด้านเทคโนโลยี มาตรฐานการผลิต และการตลาด²⁰⁸
- การพยายามรุกตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ต้องศึกษาว่าแต่ละประเทศชอบบรรจุภัณฑ์ (Package) รูปแบบใด เช่น สนใจในผ้าไหม หรือกระดาษ โดยส่วนมากจะปรับตัวโดยอัตโนมัติอยู่แล้วจากการรับรู้ข่าวสารของต่างประเทศ²⁰⁹
- สินค้าที่ผลิตจะต้องมีความโดดเด่นและแตกต่างอย่างชัดเจน ไม่เหมือนใคร รักษาสิ่งแวดล้อม มีการหาฐานลูกค้าใหม่โดยใช้ฐานลูกค้าเดิม จะผลิตสินค้าใหม่โดยใช้ลูกค้าเก่าเปิดตัวสินค้า อาจเป็นเรื่องของการบอกต่อ²¹⁰
- การโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้าและเครื่องหมายการค้า ยี่ห้อ โดยเน้นที่ความเป็นไทย ผลิตโดยฝีมือคนไทยเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย²¹¹
- การใช้สัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า²¹²
- การพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งโดยไม่ทำธุรกิจเงินเชิงตั้งรับ หาแนวทางใหม่ๆ แต่เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เช่น การเน้นการบริการและการท่องเที่ยว ทำแบบเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งเน้นการจำหน่ายในตลาดในประเทศ²¹³

²⁰⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 15

²⁰⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 18, บทสัมภาษณ์ที่ 25, บทสัมภาษณ์ที่ 26

²⁰⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 20

²¹⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 21

²¹¹ บทสัมภาษณ์ที่ 24

²¹² บทสัมภาษณ์ที่ 25

²¹³ บทสัมภาษณ์ที่ 27

- การปรับตัวในแง่ของการการตลาดและการหาช่องทางลดต้นทุนเพื่อแข่งกับสินค้าจากต่างประเทศที่หลั่งไหลเข้ามา²¹⁴
- ปรับปรุงองค์กรให้มีความคล่องตัวมากขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตและบริการในไทย ยังสูงกว่าบางประเทศเพื่อนบ้าน²¹⁵
- นำสินค้าของตนเองไปทดสอบ จำหน่ายในหลาย ๆ ประเทศ โดยได้ข้อสรุปว่าประเทศไทยมีผลตอบรับที่ดีได้ราคาสูง โดยศึกษาลักษณะนิสัย ความพึงพอใจ โครงสร้างธุรกิจ²¹⁶
- มีการเข้ารับอบรมด้านภาษา เตรียมการพัฒนาด้านคุณภาพของสินค้าให้เป็นสากลมากขึ้น เช่น ปรับจากเกษตรทั่วไปเป็นเกษตรอินทรีย์ ทำให้สินค้ามีความต่างอย่างชัดเจน เพื่อที่จะต่อสู้กับต่างชาติได้²¹⁷
- การรักษามาตรฐานการผลิต ไม่ให้ต่างชาติเข้ามาตีตลาดได้²¹⁸

ในด้านบทบาทของภาครัฐรวมทั้ง สสว. ในการให้การช่วยเหลือธุรกิจ SMEs ผู้ประกอบการมีความเห็นในประเด็นนี้ ดังนี้

- สสว. ควรให้ความรู้สู่ชุมชนในการจัดอบรม สัมมนาอย่างน้อยเดือนละครั้งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง²¹⁹
- ต้องการให้ภาครัฐหรือ สสว. เข้ามาช่วย อยากให้ สสว. ช่วยส่งเสริมเรื่องแรงงาน การหาทุน การเปิดอบรม การหาพนักงานเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลของการประกอบธุรกิจ และเรื่องการส่งออก²²⁰
- ต้องการให้ สสว. สนับสนุนด้านบรรจุภัณฑ์ และ ฉลากบนผลิตภัณฑ์²²¹

²¹⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 35

²¹⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 40

²¹⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 42

²¹⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 44

²¹⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 50

²¹⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 12

²²⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 15, บทสัมภาษณ์ที่ 26, และบทสัมภาษณ์ที่ 36 นางสาวณิชฐา เจตโรจนานนท์

²²¹ บทสัมภาษณ์ที่ 19, และบทสัมภาษณ์ที่ 27

- สสว. ควรปรับตัวด้วยเพื่อสามารถทำหน้าที่ในการเปิดอบรมภาษาต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการ และมี การใช้พื้นที่ในต่างประเทศเพื่อเปิดช่องทางการสื่อสารให้แก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ²²²
- อยากให้ สสว. อำนวยความสะดวกในด้านการออกงานต่างประเทศ รวมถึงให้ สสว. ตรวจสอบคุณภาพ สินค้าของผู้ประกอบการและการให้กรันตีในสินค้า²²³
- สสว. ควรมีมาตรการช่วยเหลือโดยทำเป็นขั้นบันได ไม่ควรปล่อยเสรีทั้งหมดในทันที ให้มีโควตา การค้าเสรี²²⁴
- ต้องการให้ สสว. สนับสนุนในด้านของเงินลงทุนและการอบรม เนื่องจากได้ออกบรรจุภัณฑ์เองแล้ว และนำมาใช้กับสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า แต่ถ้าได้การสนับสนุนเรื่องนี้จาก สสว. ก็จะช่วยลด ต้นทุนได้ โดย สสว. อาจพิจารณากลุ่มอาชีพ ความเป็นมา ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ ลักษณะพื้นที่ หรือชุมชนที่ทำ SMEs ว่าสมควรได้รับการผลักดันให้ไปแข่งขันหรือขยายตลาดใหม่ๆ หรือไม่ ควร พิจารณาและให้ความอนุเคราะห์แก่ธุรกิจในพื้นที่นี้ด้วย²²⁵
- สสว. ควรตรากฎหมายให้รัดกุม เพื่อควบคุมการประกอบอาชีพของคนต่างด้าว รวมถึงกำหนด หลักเกณฑ์การให้เงินทุนของผู้ประกอบการทั้งของไทยและต่างประเทศให้ชัดเจน เพิ่มทักษะความรู้ ด้านภาษาและการสื่อสาร²²⁶
- สสว. ควรทำโครงการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ใหญ่ๆ แบบครบวงจร โดยมีระยะเวลาของโครงการนาน พอสมควรและเป็นการให้ความช่วยเหลือแบบยั่งยืน²²⁷
- สสว. ควรทำให้ SMEs ในประเทศไทยให้แข็งแกร่งก่อน โดยสามารถช่วยในเรื่องการประมวลข้อมูลหรือ ประมวลหาช่องทางที่เหมาะสมในต่างประเทศก็สามารถช่วยได้มาก²²⁸

²²² บทสัมภาษณ์ที่ 20, บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 38, บทสัมภาษณ์ที่ 41

²²³ บทสัมภาษณ์ที่ 21

²²⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 25

²²⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 27, และบทสัมภาษณ์ที่ 41

²²⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 30

²²⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 34

²²⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 39

- สสว. ควรมีการช่วยเหลือในเรื่องของการตลาด การจัดจำหน่าย การประชาสัมพันธ์²²⁹
- ต้องการให้ภาครัฐและ สสว. ช่วยในด้านการขนส่งมากขึ้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดจำหน่าย และซื้อขายวัตถุดิบ เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน²³⁰
- สสว. จะให้ความช่วยเหลือควรให้ข้อมูลการศึกษาตลาดในอาเซียน เช่น ตลาดวัตถุดิบต่างๆ สสว. ควรเป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้หน่วยธุรกิจ ตลอดจนปรับหลักเกณฑ์ความช่วยเหลือให้ทันต่อสถานการณ์ด้วย²³¹
- สสว. ควรเข้ามาให้คำปรึกษาและประชาสัมพันธ์การให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้ประกอบการก่อนจะมีการเปิดประตูสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ²³²
- ต้องการให้ สสว. ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์และการโฆษณาสินค้าในแหล่งท่องเที่ยว²³³
- การวางจุดยุทธศาสตร์ของทุกหน่วยงานควรให้เป็นไปในทางเดียวกัน ลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงานให้รวดเร็วขึ้น เกิดความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานของรัฐ²³⁴

8. กฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติม

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่รู้จกบทบาทและหน้าที่ของ สสว. หรือบางรายรู้จักแต่ไม่ทราบว่าหน่วยงานนี้มีกฎหมายให้อำนาจในการจัดตั้งอย่างไรบ้าง ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายไม่สามารถให้ความคิดเห็น ในประเด็นสัมภาษณ์ข้อนี้ได้²³⁵ ดังนั้นผู้ประกอบการบางรายจึงมี

²²⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 42

²³⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 44

²³¹ บทสัมภาษณ์ที่ 49

²³² บทสัมภาษณ์ที่ 50

²³³ บทสัมภาษณ์ที่ 51

²³⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 55

²³⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 12, บทสัมภาษณ์ที่ 15, บทสัมภาษณ์ที่ 16, บทสัมภาษณ์ที่ 17, บทสัมภาษณ์ที่ 18, บทสัมภาษณ์ที่ 19, บทสัมภาษณ์ที่ 20, บทสัมภาษณ์ที่ 21, บทสัมภาษณ์ที่ 22, บทสัมภาษณ์ที่ 23, บทสัมภาษณ์ที่ 26, บทสัมภาษณ์ที่ 27, บทสัมภาษณ์ที่ 28, บทสัมภาษณ์ที่ 29,

ความคิดเห็นว่าให้ สสว. ช่วยประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจนกว่านี้²³⁶ แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการบางรายที่ได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นเรื่องกฎหมายจัดตั้ง สสว. ว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นใดบ้าง ดังนี้

- ควรมีการปรับแก้คำนิยาม เพื่อให้รวมธุรกิจขนาดจิ๋วอยู่ในประเภทของธุรกิจ SMEs ที่ สสว. ให้การส่งเสริมอยู่ในขณะนี้ด้วย นอกจากนี้การเพิ่มคำนิยามดังกล่าวจะช่วยทำให้การส่งเสริมธุรกิจขนาดจิ๋วแตกต่างจากธุรกิจ SMEs อันจะทำให้ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจประเภทนี้²³⁷
- กฎหมายจัดตั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของ สสว. ไว้ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เช่น SME Bank ควรมีการพิจารณาขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ สสว. อีกครั้ง และแก้ไขไปพร้อมกับการแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง²³⁸
- ควรแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้ขั้นตอนในการขอความช่วยเหลือไม่ยุ่งยาก และลดภาระและค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ²³⁹
- ควรแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้ กรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ในด้านมาตรการระยะสั้นทั้งหลายที่ช่วยเหลือ เช่น มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในช่วงภาวะวิกฤต โดยการลดต้นทุนการผลิต ไม่ควรนำมากำหนดไว้ในกฎหมาย และการที่กฎหมายมีบทบัญญัติให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในภาวะวิกฤต ควรระบุไว้ด้วยว่ามีกรณีใดบ้างโดยอาจจะระบุไว้ในกฎหมายลำดับรอง ในกรณีมีนโยบายภาครัฐที่เป็นเหตุให้ SMEs ต้องรับภาระมากขึ้น ก็ควรลดภาษีให้ผู้ประกอบการ SMEs ในช่วงเริ่มต้นของการบังคับใช้นโยบายนั้นๆ ด้วย²⁴⁰

บทสัมภาษณ์ที่ 34, บทสัมภาษณ์ที่ 35, บทสัมภาษณ์ที่ 36, บทสัมภาษณ์ที่ 37, บทสัมภาษณ์ที่ 38, บทสัมภาษณ์ที่ 40, บทสัมภาษณ์ที่ 41, บทสัมภาษณ์ที่ 42, บทสัมภาษณ์ที่ 43, บทสัมภาษณ์ที่ 44, บทสัมภาษณ์ที่ 45, บทสัมภาษณ์ที่ 46, บทสัมภาษณ์ที่ 47, บทสัมภาษณ์ที่ 48, บทสัมภาษณ์ที่ 49, บทสัมภาษณ์ที่ 51, บทสัมภาษณ์ที่ 52, บทสัมภาษณ์ที่ 53, บทสัมภาษณ์ที่ 54, บทสัมภาษณ์ที่ 55, บทสัมภาษณ์ที่ 56

²³⁶ บทสัมภาษณ์ที่ 32, บทสัมภาษณ์ที่ 33, บทสัมภาษณ์ที่ 33

²³⁷ บทสัมภาษณ์ที่ 13

²³⁸ บทสัมภาษณ์ที่ 14

²³⁹ บทสัมภาษณ์ที่ 24

²⁴⁰ บทสัมภาษณ์ที่ 25

- ควรแก้ไขให้บทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการของ สสว. มีความสอดคล้องกับนโยบายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน²⁴¹
- คณะกรรมการควรตรากฎหมายที่มีบทบัญญัติด้านการจัดทำฐานข้อมูลในด้านธุรกิจ SMEs เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการ²⁴²
- กฎหมายที่ออกควรเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการทั้งธุรกิจ SMEs และธุรกิจขนาดจิ๋ว²⁴³
- ควรแก้ไขให้กฎหมายสามารถช่วย SMEs ได้จริง ทำให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากกว่านี้ และควรมีนโยบายว่าจะทำอย่างไรในการให้การสนับสนุน SMEs ของภาครัฐไปในแนวทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกันหรือไปคนละทิศทางระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน²⁴⁴
- สสว. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรืออนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กมากๆ ให้พัฒนาและเติบโตไปได้อย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ²⁴⁵

---

²⁴¹ บทสัมภาษณ์ที่ 30

²⁴² บทสัมภาษณ์ที่ 31

²⁴³ บทสัมภาษณ์ที่ 33

²⁴⁴ บทสัมภาษณ์ที่ 39

²⁴⁵ บทสัมภาษณ์ที่ 50

5.2 ผลสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 1

กรุงเทพฯ (ส่วนกลาง) จัดประชุมเมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุมรอยเพชร
โรงแรมมารวยการ์เด้น

การสัมมนาเริ่มเวลา 9.30 น. คณะผู้วิจัยได้นำเสนอวัตถุประสงค์ในการศึกษาและผลจากการศึกษาวิจัย
จากนั้นได้ซักถามผู้เข้าร่วมสัมมนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริม
สนับสนุน SMEs สรุปประเด็นในการสัมมนาได้ดังนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับ SMEs หรือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบเห็นว่า SMEs เป็นเรื่องใกล้ตัว ปัญหาประการแรกคือ ผู้ประกอบการไม่ทราบว่าตนเองเป็น SMEs หรือไม่ เมื่อยังไม่ทราบว่าตนเองเป็น SMEs ความเชื่อมโยงของผู้ประกอบการธุรกิจจึงยังไม่ปรากฏ

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบประกอบธุรกิจส่วนตัวและรับราชการเป็นนักวิชาการ กรมวิชาการเกษตร ขอแสดงความคิดเห็นว่า เรื่องเกี่ยวกับ SMEs ประชาชนทั่วไปขาดความรู้มาก ในส่วนกลางก็อาจสามารถติดต่อธนาคารขอความช่วยเหลือได้ แต่ส่วนภูมิภาคการจะไปกู้ยืมเงิน ประชาชนเข้าใจว่าต้องผ่านระเบียบกฎเกณฑ์ขั้นตอนต่างๆ มาก อยากให้ช่องทางการติดต่อประสานงาน และการให้ความรู้แก่ประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ซึ่งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเขามีความรู้ในวิถีชีวิตของเขา แต่สิ่งสำคัญประการแรกที่เขาขาดคือ นวัตกรรม ประชาชนท้องถิ่นเขามีวัตถุดิบ ทรัพยากร แต่เขาไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรให้ทรัพยากรมีค่ามากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ขณะนี้ที่จังหวัดนครพนม มีผู้ที่เก่งด้านการทำธูปได้ยุง สามารถใช้แก้ไขปัญหามลพิษในตำบลนั้น ทำให้ไข้เลือดออกลดลงอย่างมาก กรณีนี้ถ้าจะมีการขยายแปรรูปไปเป็นยากันยุง ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ ธพว. ของแต่ละจังหวัด เท่าที่กระทบมีประสบการณ์ เห็นว่าบทบาทเขายังน้อยที่จะไปช่วยเหลือประชาชนจริงๆ แล้วหน่วยงานภาครัฐต้องทำงานเชิงรุก เพื่อให้ SMEs เข้มแข็ง เหมือนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานคำหนึ่งว่า “ระเบิดจากข้างใน” คือต้องให้ความรู้ก่อน เราต้องยอมรับว่าประชาชนต่างจังหวัดความรู้น้อย และคนไทยไม่ค่อยกล้าแสดงออกอะไร เพราะฉะนั้นหน่วยงานภาครัฐต้องไปหาประชาชน เช่น อาจจัดสัมมนา ไม่ใช่จัดในตัวศูนย์กลางจังหวัด ในโรงแรม แต่ต้องไปที่ตำบล ประสานงานกับสำนักงานเกษตรจังหวัด พัฒนาการจังหวัด พาณิชยจังหวัด เจ้าหน้าที่ธนาคาร และเข้าไปหาเพื่อ

ข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นกรณีศึกษา ถ้าสำเร็จดีแล้วเอากรณีศึกษาเหล่านั้นไปขยายผล จะเป็นผลดีกับประชาชนต่างจังหวัดมาก ในต่างประเทศเศรษฐกิจเขาเข้มแข็งมาจาก SMEs แต่ประเทศไทยชาวบ้านความรู้น้อย แม้แต่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรประชาชนก็ยังไม่ค่อยรู้จัก การส่งเสริม SMEs ต้องหาวิธีช่วยเหลือประชาชนที่ไม่กล้ามาหาภาครัฐ นอกจากนี้ ธพว.ต่างจังหวัดแทบไม่มีคนเข้ามาใช้บริการเลย จุดแรกคือรัฐต้องเข้าไปหาก่อน

ผู้เข้าร่วมประชุม: ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สสว. ที่มีหน้าที่ช่วยเหลือองค์กรธุรกิจ SMEs ในเบื้องต้นกระผมเห็นว่ายังไม่เข้าถึงภาคประชาชน ตัวผู้ประกอบการธุรกิจเองกระผมเห็นว่า เขายังไม่ทราบหลักเกณฑ์ว่าเราเป็นธุรกิจประเภท SMEs ประเภทไหน ขนาดกลางหรือขนาดย่อม

สรุปได้ว่าผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าผู้ประกอบการ SMEs มักขาดความเข้าใจเกี่ยวกับ SMEs หรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ไม่ทราบว่ากิจการของตนเป็น SMEs หรือเป็นกิจการขนาดกลาง หรือขนาดย่อม และประสงค์ให้หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทำงานเชิงรุกเข้าถึงผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการประกอบธุรกิจ SMEs

2. บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมไม่แน่ใจว่าหน่วยงาน สสว. จะมีส่วนช่วยเหลือการเขียนแผนธุรกิจเพื่อขอรับการช่วยเหลืออย่างไร ตัวอย่างเช่น ข้อคำนึงในการให้ความช่วยเหลือ เรื่องธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ประกอบการจะอย่างไร ธรรมาภิบาลมีความจำเป็นต่อตัวองค์กรมากน้อยเพียงใด และการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตรงนี้ สสว. ยังไม่เข้าถึงภาคประชาชน อยากจะให้ความคิดเห็นว่าเป็นส่วนแรก ต้องสร้างเข้าใจให้ภาคเอกชน

ผู้เข้าร่วมประชุม: ดิฉันทำธุรกิจอุปกรณ้นำเข้าแก่สตรียนต์และจำหน่ายในประเทศ ขอเรียนถามว่า สสว. มีมาตรการส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจหรือไม่ หรือดิฉันจะขอความช่วยเหลือในการขยายธุรกิจอื่นได้หรือไม่ ซึ่งในการติดต่อกับธนาคารพาณิชย์มักมีเงื่อนไขว่า จะต้องผ่านการประกอบการมาแล้วจำนวนกี่ปี สสว. มีเงื่อนไขในการให้กู้ยืมในการเริ่มต้นธุรกิจหรือไม่ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางครั้งไม่ค่อยทราบเรื่องระบบภาษี บัญชี หรือข้อกฎหมายธุรกิจต่าง ๆ ส่วนใหญ่ภาครัฐการที่ผู้ประกอบการจะได้พบ ได้แก่ หน่วยงานสรรพากร แต่สสว. ปัจจุบันผู้ประกอบการ SMEs ยังไม่เคยได้พบว่าเป็นองค์กรอะไร มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ไหน

อยากให้สว.ดำเนินการเหมือนหน่วยงานสรรพากร มาพบผู้ประกอบการมากขึ้นก็จะเป็นผลดี ในการกระจาย ความรู้นั้นกรมสรรพากรทำได้ดีกว่า ทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐบาลเหมือนกัน สว.ก็เป็นหน่วยงานภาครัฐ อาศัยงบประมาณภาครัฐ แต่เหตุใดจึงกระจายความรู้หรือลงพื้นที่ได้ไม่ดีเท่าสรรพากร

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบเองประสบปัญหาเรื่องฉลาก อ.ย. เนื่องจากธุรกิจครอบครัวคือการขายโຈ้ก เราพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์แข่งต่อยอดได้เป็นที่เรียบร้อย แต่กระบวนการหลังจากนั้นจะต้องควบคุมคุณภาพ สินค้า ต้องมีมาตรฐานด้านอุตสาหกรรม กระทบไม่มีความรู้ด้านนี้ ก็ได้ประสานงานติดต่อขออนุญาตและขอรับ การพัฒนา ไปยังสำนักงานเขต ซึ่งสำนักงานเขตหลักสี่ที่กระทบ ไปติดต่อ จะมี one stop service ทำให้ไม่ต้องไป หลายจุด ถ้า สว. คิดว่าอยากจะส่งเสริม SMEs ให้เป็นรูปธรรมหรือก่อให้เกิดประโยชน์ การมี one stop service ที่ผู้ประกอบการไม่มีความรู้และสามารถเดินเข้าไปขอความช่วยเหลือได้สะดวกรวดเร็ว ได้รับความรู้เรื่อง โครงการ ความช่วยเหลือ งบประมาณ การวางแผน คำแนะนำ กฎหมายต่างๆ ที่ผู้ประกอบการควรรู้ กระทบคิด สว. น่าจะช่วยให้เกิดประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม เข้าถึงตัวผู้ประกอบการได้มากยิ่งขึ้น ปัญหาที่ SMEs ประสบใน ปัจจุบัน คือ ได้ประกอบธุรกิจมาในระดับหนึ่งแต่หน่วยงานภาครัฐไม่สามารถเข้าถึงหน่วยธุรกิจของเราได้ ในขณะที่ SMEs ก็ไม่สามารถเข้าถึงตัวภาครัฐ ถ้า สว. ทำหน้าที่เหมือนตัวกลางประสานงาน เป็น one stop service เชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมธุรกิจแต่ละประเภท มีการติดต่อที่เชื่อมโยงถึง การทำงาน น่าจะเป็นรูปธรรม กฎหมายไม่ได้บัญญัติขึ้นมาในเชิงของนโยบายที่ไม่สามารถเอาไปใช้ได้ 13 ปีที่ผ่านมา สว. น่าจะมีปัญหาในระดับหนึ่ง ถ้า สว. สามารถดำเนินการส่งเสริม SMEs ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ดังเช่นกระทบ สามารถไปติดต่อประสานงานจุดเดียวก็สามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าได้ กระทบอาจไปวางขายที่ร้านสะดวกซื้อ 7-11 หรือไปแข่งกับธุรกิจขนาดใหญ่อย่างบริษัท CP หรือไปแข่งขันกับประเทศในกลุ่มอาเซียนก็ย่อมสามารถ กระทำได้

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบประกอบธุรกิจในการผลิตและนำเข้าเครื่องสำอางสมุนไพร กระทบยังไม่มี ความรู้เกี่ยวกับ สว. เลย ขอแสดงความคิดเห็นเรื่องการส่งเสริมการตลาด ถ้า สว.ส่งเสริมการตลาดให้แก่ SMEs ก็จะเป็นผลดี ปัญหาของ SMEs จะเริ่มตั้งแต่การจดทะเบียนบริษัท ผู้ประกอบการไม่ทราบข้อมูล การดำเนินการเลยว่าจะต้องจดทะเบียนอย่างไร ต้องดูแลระบบบัญชีอย่างไร รวมทั้งการมีผลิตภัณฑ์ออกมา จำเป็นต้องมีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งเป็นกรณียุ่งยากมากที่จะไปขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รวมทั้งการขอบาร์เครื่องหมายมาตรฐานระดับสากล ซึ่งมีการกำหนดค่าสมาชิกไว้สูงมาก จึงมีการทำเครื่องหมาย

ปลอมกันเพื่อขายสินค้าในตลาด SMEs บางรายไม่มีความรู้เรื่องเช็ค แคชเชียร์เช็ค จึงทำให้ถูกโกงได้ ไม่รู้ระยะเวลาที่ต้องไปแจ้งความ และก็อาจมีค่าใช้จ่ายในชั้นศาลต่อไป SMEs หลายรายจึงต้องปิดกิจการ ก็อยากให้ สสว. ดูแลให้ความช่วยเหลือในประเด็นดังกล่าวด้วย

ผู้เข้าร่วมประชุม ในกรณีที่เป็น SMEs ที่เพิ่งเริ่มกิจการอยากให้ สสว. ช่วยเหลือในประเด็นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ และการเขียนแผนโครงการ ในเบื้องต้น สสว. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ถ้า สสว. เข้าถึงภาคประชาชนเหมือนสรรพากร ก็น่าจะเป็นผลดี เพราะมีระบบที่ให้ผู้ประกอบการต้องดำเนินการด้วย ถ้า สสว. สามารถทำงานในลักษณะของการให้คำแนะนำว่าโครงการจะทำได้หรือไม่ ได้รับความช่วยเหลือ หรือในเรื่องของโครงการวิจัยและพัฒนาที่มีโครงการให้กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ และมีเรื่องของการลดหย่อนภาษี กระทบเข้าใจว่า การส่งเสริม SMEs คงมีระบบเข้ามาช่วยเรื่องภาษี แต่จะมีมาตรการอื่นอีกด้วยหรือไม่ เพราะฉะนั้น การดำเนินงานของ สสว. ควรเข้าถึงภาคประชาชน โดยนอกจากให้ความรู้แล้วจะต้องเข้าไปช่วยเหลืออย่างจริงจัง เช่น ถ้าเราเป็นผู้ประกอบการที่ไม่ได้จบด้านการตลาดโดยตรง เรื่องเขียนแผนหรือโครงการก็อาจไม่ทราบว่าต้องเขียนอย่างไรเพื่อให้แผนสำเร็จ และเขียนไปแล้วถ้าเกิดการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนนั้น ตรงนี้หน่วยงานภาครัฐจะเข้ามาช่วย SMEs ได้อย่างไร เป็นสิ่งที่ สสว. จะต้องคำนึงถึง

ผู้เข้าร่วมประชุม: อยากสอบถามถึงหลักเกณฑ์การให้เงินช่วยเหลือเงินกองทุนของ สสว. ว่ามีการกำหนดอัตราขั้นสูงหรือขั้นต่ำเงินทุนที่จะขอความช่วยเหลือไว้อย่างไร และการให้เงินช่วยเหลือเงินทุนของ สสว. กับ ธนาคารพาณิชย์มีข้อแตกต่างอย่างไรบ้าง

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบเห็นว่า สสว. เป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง แต่ตั้งอยู่ที่ใด กระทบยังไม่ทราบ และหน่วยงานที่กระทบใกล้ชิดมากที่สุดคือหน่วยงานในส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล กระทบเห็นว่าหน่วยงานส่วนท้องถิ่นน่าจะมีบทบาทที่เข้าถึงผู้ประกอบการรายย่อยได้ดี

สรุปได้ว่าบทบาทและหน้าที่ของ สสว. ในปัจจุบันยังไม่เข้าถึงภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นหน่วยงานกลางที่ช่วยประสานงานการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในลักษณะเบ็ดเสร็จ ณ จุดๆ เดียว (One stop service) และประเด็นการให้เงินช่วยเหลือจากเงินกองทุนส่งเสริม SMEs ที่ สสว. ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล

3. แหล่งเงินทุน

ผู้เข้าร่วมประชุม: ถ้า สสว. จะทำการรวบรวมข้อมูลในลักษณะกรณีศึกษา ก็ควรหาข้อมูลว่าในจังหวัดนี้มี SMEs รายใดบ้างที่มีศักยภาพทำเงินได้ แต่ไม่มีทุน ธุรกิจบางรายมีคุณสมบัติไม่ครบที่จะขอรับเงินช่วยเหลือหรือกู้ยืมเงินจากธนาคาร ก็ไม่ได้เงิน เรื่องเงื่อนไขการกู้ยืมเงินของธนาคารมักมีรายละเอียดปลีกย่อยมาก ต้องทำให้ง่ายขึ้นและทำความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการ ต้องหาจุดแข็งในแต่ละจังหวัดว่าโครงการนี้น่าจะไปได้ดี แล้วหลังจากนั้นก็ระดมหน่วยราชการ เช่น เกษตรจังหวัด เป็นหน่วยงานที่ทราบว่าจะอะไรเป็นจุดแข็งของแต่ละท้องถิ่น แต่ไม่มีเงินช่วยเหลือวิสาหกิจของชุมชน อีกทั้งยังขาดความรู้ที่จะต่อ ยอดธุรกิจ อยากให้ สสว. เป็นตัวกลางให้ความช่วยเหลือ

ผู้เข้าร่วมประชุม: ปัญหาที่ไม่ต่างกับทุกท่านที่นำเสนอมา ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องของทุน ถ้ากู้ยืมธนาคารพาณิชย์ก็จะมีการกำหนดเวลาชำระหนี้สั้น ดอกเบี้ยสูง บางครั้งการจะประสบความสำเร็จทางธุรกิจก็ต้องใช้ระยะเวลาานาน กว่าที่จะคืนดอกเบี้ยทั้งหมด หาก สสว. มีเงินทุนให้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำจะมีประโยชน์กับธุรกิจ SMEs ขนาดย่อมอย่างมาก

ผู้เข้าร่วมประชุม: เรื่องลงทุน ธุรกิจของดิฉันได้ดูแลด้วยตัวเองมาตลอด โดยใช้เงินส่วนตัวที่มี ไม่เคยใช้บริการกองทุนของ สสว. และมีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินบ้าง เช่น ธนาคารกรุงไทย แต่ปัญหาคือกู้ก็ขอไม่ได้เพราะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบกู้ยืมเงินจาก SMEs bank และ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพราะเป็นสินค้า OTOP ซึ่งช่วงนั้น SMEs bank ให้กู้กับสินค้า OTOP ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ ใช้บุคคลค้ำประกัน

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบมีญาติประกอบธุรกิจผลิตลูกประคบ มีลูกเล็ก 55 บาท ลูกใหญ่ 75 บาท และทำในลักษณะขายส่ง โดยมีคนที่ทำการผลิตและจำหน่ายเป็นกลุ่มแม่บ้าน 5 - 7 คน เงินทุนก็เอามาร่วมกัน ได้กำไรแล้วเอามาแบ่งกัน ถ้าหากเป็นวิสาหกิจชุมชนลักษณะนี้ จะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถขอความช่วยเหลือจาก สสว. หรือว่าเป็น SMEs หรือไม่ หรือว่าควรจะไปหาส่วนท้องถิ่นที่เขาให้ความช่วยเหลือ

สรุปได้ว่า สสว. ยังไม่เป็นที่พึ่งของประชาชนด้านการให้ความช่วยเหลือแหล่งเงินทุน ซึ่ง สสว. ควรดำเนินการรวบรวมข้อมูลในเชิงกรณีศึกษา เพื่อสร้างมาตรการให้ความช่วยเหลือการจัดตั้งและการต่อยอดทาง

ธุรกิจแก่ SMEs อันจะเป็นการสร้างโอกาสที่ SMEs จะได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนต่างๆ รวมถึงกองทุนภายใต้การดูแลของ สสว.ด้วย

4. การขาดหน่วยงานที่ดูแลและส่งเสริม SMEs ในส่วนท้องถิ่นและภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมประชุม: การส่งเสริม SMEs ในแต่ละท้องถิ่นหรือภูมิภาคขึ้นอยู่กับแต่ละจังหวัดและบุคลากรของแต่ละจังหวัดว่าจะมีความกระตือรือร้นมากน้อยเพียงใด บางจังหวัดก็สามารถดำเนินการได้ดี บางจังหวัดก็ต้องดูแลเป็นพิเศษมากขึ้น ขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดว่าจะเน้นวิธีการให้ความช่วยเหลืออย่างไร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs คือ พัฒนาการจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัด เกษตรจังหวัด และธนาคาร อุตสาหกรรมจังหวัดเป็นเจ้าของเรื่อง แต่ในทางปฏิบัติก็ไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม SMEs มากนัก เพราะมักไปให้ความสำคัญกับธุรกิจขนาดใหญ่ ไม่ได้ลงมาช่วยเหลือที่ SMEs SMEs ในภูมิภาคต้องช่วยเหลือกันเอง โดยมีการจัดตั้งเป็นองค์กรกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน

ผู้เข้าร่วมประชุม: ดิฉันเป็นผู้ประกอบการมาจากต่างจังหวัด อยู่จังหวัดสมุทรสงคราม ทำธุรกิจหลายอย่าง ได้แก่กล้วยอบพลังงานแสงอาทิตย์ เริ่มต้นทุกอย่างตั้งแต่หากกล้วย หาสถานที่ จัดสร้างโรงงานผลิตสินค้าขอ GAP เพราะปลูกพืชปลอดสารพิษ ได้ไปติดต่อที่สำนักงานเกษตรจังหวัดซึ่งแจ้งว่าต้องให้กรมวิชาการเกษตรพิจารณา แต่ไม่มีงบประมาณมาพิจารณา ดิฉันดำเนินการจนสินค้าเป็นที่ต้องการในท้องตลาด โดยที่ไม่มีหน่วยงานใดให้ความช่วยเหลือ เรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์บางครั้งกล้วยมีหนอน หนอนไม่ได้เกิดจากการผลิต แต่เกิดจากการฝังตัวตั้งแต่เริ่มต้น ธุรกิจของดิฉันก็พยายามคิดว่าจะวิจัยและพัฒนาอย่างไร ติดต่อใคร แม้กระทั่งขอ GAP หน่วยงานภาครัฐแจ้งว่าไม่มีงบประมาณให้ความช่วยเหลือ ต้องจัดการทุกอย่างด้วยตนเองมาโดยตลอด สิ่งที่ SMEs ในส่วนภูมิภาคอยากได้มากกว่านอกจากตัวเงินคือ การให้ความรู้ว่าจะพัฒนาธุรกิจอย่างไร อยากรู้ก็ตาม ปัจจุบันนี้เริ่มมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาดูบ้าง คือพอ SMEs ดำเนินการด้วยตนเองจนประสบความสำเร็จหน่วยงานภาครัฐก็เริ่มมาพิจารณา แต่ตอนที่เริ่มต้นประกอบการไม่มีใครมาดูแลเลย เทศบาลตำบลไม่ได้เข้ามาช่วยส่งเสริม

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบทำธุรกิจขนส่งสินค้า กระทบอยากสอบถามการกู้ยืมเงินเพื่อก่อตั้งปรับปรุง ซื่อรถเป็นพาหนะขนส่ง จะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขของกองทุนของ สสว. อยากรู้บ้าง และเจ้าหน้าที่กองทุนจะเข้ามาแทรกแซงการบริหารงานของเราหรือไม่ หากมีการแทรกแซงจะเป็นกรณีใดบ้าง

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบเป็นตัวแทนผู้ประกอบการจากต่างจังหวัด ประกอบธุรกิจรีสอร์ทขนาดเล็กที่จังหวัดมุกดาหาร ดำเนินการมาเกือบ 13 ปีแล้ว ไม่เคยทราบว่ามีเรื่องการสนับสนุนจาก สสว. เลย เมื่อมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่สอง เราไม่มีใครมาให้ความรู้เลยว่าเราจะพัฒนาเพิ่มเติมรีสอร์ทเราได้อย่างไร ต้องเพิ่มห้องพัก ต้องจัดการสถานที่อย่างไร ไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดก็ตามในการให้ความรู้ ซึ่งต้องการหน่วยงานให้ความรู้ นอกจากเรื่องเงินทุน กระทบเห็นว่าเจ้าหน้าที่จะรู้ว่าทำอะไรจะได้รับการสนับสนุน เขาก็จะบอกกล่าวให้ทราบเฉพาะเครือญาติเขาเอง ส่วนใหญ่จะไม่ไปถึงคนอื่น ๆ และธนาคารเองก็ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ SMEs ไม่มีหน่วยงานใดมาแนะนำว่าควรไปกู้ยืมจากหน่วยงานใด ใช้เงินลงทุนจากแหล่งใด การเจรจาตกลงกับลูกจ้างเรื่องอัตราค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ควรทำอย่างไร เป็นต้น

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบสนใจกรณี one stop service มาก ยกตัวอย่างที่ญี่ปุ่น จะมีคนกลางขึ้นมาคนหนึ่งที่ผู้ประกอบการอาหารมักประสบปัญหาเพียงบางประการ เช่น วิธีการประกอบธุรกิจ การหาสถานที่จำหน่ายสินค้า การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การกำหนดราคาสินค้า เป็นเรื่องการบริหารจัดการ องค์กรความรู้ เรื่องบริหารงานบุคคล เรื่องทำอะไรให้ได้กำไรอย่างยั่งยืน ญี่ปุ่นจะมีองค์กรหนึ่งซึ่งทำทุกอย่างเลย กระทบขอยกตัวอย่างส่วนหนึ่ง เป็นหน่วยที่ช่วยเหลือเรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์มีสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งหมู่บ้านอยากจะทำบรรจุภัณฑ์ เขาเดินไปที่หน่วยงานนี้ หน่วยงานนี้ก็ทำการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ แล้วแจ้งไปที่ผู้จัดส่งวัตถุดิบ แล้วผู้จัดส่งวัตถุดิบก็มาขึ้นประมูลราคากัน ตอนที่กระทบเริ่มจัดตั้งบริษัท ต้องทำชั้นฟิล์มหนึ่งหมื่นถึงสามหมื่นชิ้นกระทบทำไม่ไหว แต่ที่ญี่ปุ่นเขานำผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งหมู่บ้านมารวมกลุ่มกันแล้วแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน แล้วบริษัทพิมพ์ก็จะทำทีเดียวโดยเปลี่ยนแค่ตัวหนังสือ ราคาก็แพงขึ้นไม่มาก ถ้า สสว. จะให้การช่วยเหลือเรื่องแบบนี้ก็จะช่วยพัฒนาคุณค่าของ SMEs ประเทศไทยในหลายๆ มุมมอง เรื่องเงินทุนก็สำคัญ แต่กระทบว่าเป็นเรื่องลำดับหลัง เพราะว่าสุดท้ายธุรกิจจะไปรอดหรือไม่ขึ้นอยู่กับฝีมือ เงินไม่มีก็อย่าเริ่ม จัดการต้องค่อยๆ เติบโตไป แต่ว่าเรื่องอื่นๆ ฉันทันทีก็กลัวยุ่งอยู่แล้ว ฉันทันทีที่ขายอยู่แล้ว แต่ช่วยพัฒนาบรรจุภัณฑ์รัฐช่วยได้ ซึ่งรัฐก็ไม่ได้เสียเงินมาก เรื่องที่สองคือ หน่วยงานที่รองรับมาตรฐาน เช่น คณะกรรมการอาหารและยา กระทบทำด้านอาหารมาสิบปี ใครจะตั้งโรงงานกระทบให้คำปรึกษาได้ สสว. ควรจ้างคนแบบที่รู้เรื่องกลางๆ มาช่วยตอบคำถาม ซึ่งถ้า สสว. คิดในมุมผู้ประกอบการจะรู้ว่า สสว. ต้องการอะไรบ้าง ต้องกำหนดระดับนโยบายระดับบน ถ้าไม่เช่นนั้นผู้ปฏิบัติการคงจะคิดไม่ได้ หรือ คิดได้ก็ไม่กล้าทำ เพราะไม่มีอะไรมารองรับ

สรุปได้ว่า ปัจจุบัน สสว. ยังไม่เข้าถึงผู้ประกอบการส่วนภูมิภาคเท่าที่ควร โดยที่ SMEs ในส่วนภูมิภาคประสงค์จะให้มีการให้ความรู้ว่าจะพัฒนาธุรกิจอย่างไร อีกทั้ง สสว. ควรกำหนดนโยบายระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการรับรองมาตรฐานสินค้าหรือบริการเพื่อช่วยพัฒนา SMEs หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วย

5. นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐมีปัญหและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมเข้าใจว่า เมื่อยื่นเรื่องขอรับเงินช่วยเหลือไปที่ สสว. แล้ววันหนึ่งเกิดขัดแย้งกับนโยบายรัฐบาล เขายกเลิกแก๊ส LPG เพราะเคยมีปัญหาช่วงหนึ่งคือ งดต่อทะเบียนให้รถ กระผมก็ต้องได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลนั้น และคงมาขอรับความช่วยเหลือจาก สสว. ไม่ได้

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมอ่านในแบบสอบถามมีคำถามว่า ท่านคิดว่ามีองค์กรภาครัฐใดที่ส่งเสริม SMEs หรือไม่ ถ้าถามความเข้าใจภาคประชาชนเราจะนึกถึงกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ พนักงานของเราที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน แต่ความเข้าใจส่วนตัวเห็นว่า สสว. อาจยังไม่มีความสำคัญในการประกอบธุรกิจ SMEs ผู้ประกอบการยังต้องคิดถึงภาษีที่ต้องจ่าย แต่มาตรการส่งเสริมด้านภาษีที่เราทราบก็คือ เมื่อมีนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ตัวผู้ประกอบการก็จะมีค่าใช้จ่าย คนที่เป็นลูกจ้างก็จะเรียกร้องค่าจ้าง ในขณะที่ตัวธุรกิจเราจะดำเนินการต่อไม่ไหว ถ้าเราจ่ายต่ำกว่านั้นจะมีความรับผิดชอบหรือไม่ ในกรณีที่ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการต่อได้จริงๆ สุดท้ายก็ต้องปิดกิจการ สำหรับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษี ผู้ประกอบการก็ไม่มีความรู้ เวลาสรรพากรเขาประเมินเท่าไรเราก็จ่ายเท่านั้น มีกฎหมายที่ช่วยส่งเสริม SMEs ให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้องในขณะที่ธุรกิจก็สามารถยื่นอยู่ได้ด้วย ในส่วนของกฎหมายแรงงานที่เราต้องดูแลจ้างเงินประกันสังคม เงินค่าแรงขั้นต่ำ หรือผลิตภัณฑ์การเกษตรที่เป็นผลกระทบ ความรับผิดชอบจะเป็นอย่างไร แล้วเรื่องเกี่ยวกับมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม ตัวโรงงานที่เราผลิต เราไม่รู้ว่าจะการส่วนท้องถิ่นจะมีมาตรการกำกับดูแลอย่างไร เพราะฉะนั้น ในส่วนของกฎหมายพวกเรามีส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรง สสว. นอกจากจะมีหน้าที่ส่งเสริมแล้ว น่าจะมีส่วนในการให้ความรู้ผู้ประกอบการด้านกฎหมาย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้มีความรู้ในด้านกฎหมาย และนอกจากตั้งรับแล้ว การมีกลยุทธ์เข้าหาประชาชน เพื่อส่งเสริม SMEs อย่างจริงจังก็จะเป็นประโยชน์มากขึ้น

ผู้เข้าร่วมประชุม: ตอนนี้กระผมใช้แรงงานต่างด้าว 80% ครับ แต่กระผมจ่าย 300 บาท เพราะมีกฎหมายกำหนดว่าต้องจ่ายแรงงานต่างด้าวเท่ากัน ซึ่งแรงงานต่างด้าวขยันกว่าอย่างเห็นได้ชัด

สรุปได้ว่าปัจจุบันนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐได้สร้างปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ SMEs เช่น การกำหนดขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่ง สสว. ควรมีบทบาทช่วยแก้ไขปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีปัจจัยเสี่ยงและการคุกคามเกิดขึ้นกับ SMEs

6. ปัญหาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ และผลกระทบที่จะเข้าสู่ AEC

ผู้เข้าร่วมประชุม: การประชุมนี้มันน่าจะไปสะท้อนออกมาในรูปแบบของงานวิจัยในข้อเสนอแนะในเรื่องการดำเนินกลยุทธ์ของตัวองค์กรภาครัฐว่าจะเข้าถึงภาคประชาชนอย่างไร ในฐานะที่เป็นประกอบธุรกิจอย่างที่คุณประกอบการได้ให้ความคิดเห็นว่า SMEs ได้ดำเนินการไปเสร็จเรียบร้อยแล้วเกิดปัญหาบางประการผู้ประกอบการก็แก้ไขไปตามแบบของตนเอง เช่น กู้ยืมเงินทั้งในระบบและนอกระบบ หากทำธุรกิจใหม่ ๆ ทรัพย์สินไม่มี ก็ไม่สามารถไปกู้ ไม่ทราบว่าเขียนแผนอย่างไร ผู้ประกอบการก็พยายามจะพัฒนาด้วยการเลียนแบบ แต่คิดว่าคงเป็นทิศทางที่ไม่ถูกต้อง ในอนาคตที่จะเข้าสู่การค้าเสรีกับอาเซียน ถ้ามีเรื่องของการเปิดตลาด การแข่งขันสูงขึ้น วันนี้ตัวผู้ประกอบการไทยถ้าไม่มีองค์ความรู้เราจะส่งสินค้าในตลาดบ้านเรา ยังไม่ได้เลย ไม่ต้องพูดถึงการแข่งขัน มันดูเหมือนเป็นนโยบายที่จะแข่งขันกับอาเซียนแต่ในความเป็นจริงอาจไม่ได้เป็นอย่างนั้น

ผู้เข้าร่วมประชุม: กรณีเปิดอาเซียน สำหรับกระผมเอง ได้ไปหาช่องทางในการเข้า Modern Trade 95% ผมขายใน Modern Trade แต่ว่าผมก็หา Modern Trade ในลาว พม่า มาเลเซีย ไว้แล้ว หาช่องทางจัดส่งไว้แล้ว อันนั้นก็ก็เป็นแนวทางที่สามารถดำเนินการได้ทันที มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ AEC โดยการหาตลาดไว้ก่อน คือ กระผมขายของเน้นจำนวนแต่ว่า Margin ต่ำ เพราะฉะนั้นกระผมต้องหาช่องทางขายให้ได้เยอะที่สุดเท่าที่กระผมจะขายได้ เพราะฉะนั้นการตลาดเป็นเรื่องแรกที่ผมจะทำ โดยการเข้าไปหาตลาด ซึ่งมีทั้งไปออกงาน แสดงสินค้าเกือบทุกปีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประสานกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่มีให้ไปประสานงานกับลาว พม่า เป็นต้น

สรุปได้ว่าในสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่า SMEs ไทยควรได้รับการช่วยเหลือด้านองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ

5.3 ผลสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 2

ส่วนภูมิภาค

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ.2556 ณ โรงแรมพินาเคิลแกรนด์ รีสอร์ทแอนด์สปา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

การสัมมนาเริ่มเวลา 9.30 น. คณะผู้วิจัยได้นำเสนอวัตถุประสงค์ในการศึกษาและผลจากการศึกษาวิจัย จากนั้นได้ซักถามผู้เข้าร่วมสัมมนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs สรุปประเด็นในการสัมมนาได้ดังนี้

1. โครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน สสว.

ผู้เข้าร่วมประชุม: ในฐานะที่ดิฉันเองเป็นผู้ประกอบการคนหนึ่ง ซึ่งมีโอกาสที่จะรู้จัก สสว. น้อยมาก เพราะทางภาครัฐ ในมุมมองของดิฉัน และผู้ประกอบการบางท่านก็ยังไม่รู้เลยว่า สสว. คืออะไร SMEs คืออะไร เจเนอรัลของ SMEs คืออะไร มีอะไรบ้าง อีกทั้งในการที่จะเข้าร่วมกลุ่มของ SMEs ดิฉันเห็นว่ายังไม่ค่อยมีผู้ประสงค์เข้าร่วม เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินการมีหลายขั้นตอน บางท่านประกอบกิจการแล้วขาดทุนก็ประสงค์จะเข้ามาขอกู้ยืมเงินไปประกอบกิจการ ด้วยความเข้าใจเดิมว่าภาครัฐน่าจะให้ความช่วยเหลือ แต่ความเป็นจริงแล้วกลับไม่เป็นเช่นนั้น การช่วยเหลือ SMEs ของภาครัฐในมุมมองดิฉัน เป็นการช่วยเหลือกลุ่มทุนขนาดใหญ่ ไม่ใช่กลุ่มทุนเล็กๆอย่างพวกเรา อยากให้ภาครัฐให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดเล็กอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่านี้

ผู้เข้าร่วมประชุม: ในประเด็นที่ สสว. มีแผนการส่งเสริม SMEs ประจำปี แล้วแต่ปีไหนจะมีนโยบายการส่งเสริมเรื่องใดนั้น ดิฉันไม่แน่ใจว่าเกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สสว. ควรเน้น

การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปทราบมากขึ้นว่าปีไหนจะเน้นการส่งเสริมสนับสนุนเรื่องใด เพื่อที่ผู้ประกอบการจะได้วางแผนขอรับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และประเด็นการเขียนแผนขอรับการสนับสนุน เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจว่า สสว. จะส่งเสริมประเด็นใด ต้องทำอะไรบ้าง อีกประเด็นหนึ่งคือเรื่องของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยากจะให้การทำวิจัยต่างๆ ของ สสว. สะท้อนภาพว่ามีแผนหรือจะนำผลการวิจัยต่างๆ ไปช่วยสนับสนุน SMEs ไทยอย่างไร เพราะเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว ก็ย่อมจะมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น สินค้าของแต่ละประเทศก็มีความคล้ายคลึงกัน และดิฉันไม่แน่ใจว่าตรงนี้กฎหมายจะเป็นเครื่องมือช่วยเหลืออย่างไรได้บ้าง

คณะผู้วิจัย: การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็เป็นประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญในการวิจัยโครงการนี้ โดยเลือกศึกษาเปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์เป็นตัวแทนของประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อศึกษาว่าประเทศนี้มีวิธีการส่งเสริม SMEs เพื่อรองรับการแข่งขันอย่างไรบ้าง ซึ่งประเทศไทยเองก็ส่งสินค้าไปยังกลุ่มผู้ค้าในตลาดอาเซียน ขณะเดียวกันสินค้าจากภายนอกประเทศทั้งประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน และนอกกลุ่มประเทศอาเซียนก็จะเข้ามาแข่งขันในตลาดประเทศไทยด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยก็จะรับประเด็นดังกล่าวไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการอาศัยกฎหมายจัดตั้ง สสว. เป็นเครื่องส่งเสริม SMEs ภายหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย

ผู้เข้าร่วมประชุม: ดิฉันขอสอบถามที่ปรึกษากฎหมายของ สสว. ว่า สสว. เป็นองค์กรภาครัฐที่จัดตั้งมาแล้วประมาณ 13 ปีแต่เหตุใด สสว. จึงไม่เป็นที่รู้จัก ไม่มีบทบาทอย่างชัดเจนในการสนับสนุน SMEs โดยเฉพาะ SMEs ที่เพิ่งเริ่มต้น และการวิจัยชิ้นนี้หลังจากผู้วิจัยนำเสนอ สสว. แล้ว สสว. จะนำไปใช้ประโยชน์ในทางรูปธรรมอย่างไรบ้าง

ผู้เข้าร่วมประชุม: ปัญหาที่ที่ปรึกษากฎหมายของ สสว. กล่าวถึงว่า หน่วยงานภาครัฐประสบปัญหาการมีอาคารแต่ไม่มีงบประมาณซื้ออุปกรณ์สำหรับอาคารนั้นๆ กระทบเห็นว่าเป็นปัญหาในหลายๆ พื้นที่และปัญหานี้ก็เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จึงขอสอบถามและแสดงความเห็นถึงที่ปรึกษากฎหมายของ สสว. เกี่ยวกับจุดประสงค์ของการประชุมระดมความคิดเห็นในวันนี้ว่า ในการแก้ไขปัญหาจริงๆ จำเป็นต้องทำให้ สสว. เป็นอิสระอย่างแท้จริงจากองค์กรทั้งหมดของรัฐ โดย สสว. ควรมีรัฐธรรมนูญเป็นของตัวเอง แต่ สสว. จะต้องปฏิบัติงานตามรัฐธรรมนูญของตนเองอย่างเคร่งครัดด้วย เพื่อให้ความช่วยเหลือคนที่เป็สมาชิกของ สสว. เอง

อีกทั้ง สสว. ต้องบัญญัติกฎหมายของตัวเองขึ้นมาแล้วให้คนอื่นยอมรับได้ด้วย แล้วตัดสินใจความน่าเชื่อถือขององค์กรจากกฎหมายของเรา มิฉะนั้น สสว. ก็จะต้องอาศัยกฎหมายของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม มาปรับใช้แก่กรณี ซึ่งไม่แน่ใจว่าจะสอดคล้องกับภารกิจที่แท้จริงของ สสว. หรือไม่ ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติอีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่สามารถกำหนดคนนัดประชุมได้ทันต่อสถานการณ์ สสว. ก็จะไม่สามารถปฏิบัติงานได้ กระผมเห็นว่า สสว. ควรเป็นองค์กรที่น่าเชื่อถือสำหรับผู้ประกอบการอย่างแท้จริง ไม่ใช่มีแต่เพียงชื่อองค์กรนี้ในประเทศไทย ขอให้การประชุมระดมความคิดเห็นครั้งนี้ทำให้ สสว. เป็นอิสระและเป็นองค์กรที่เหมาะสมต่อการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย และไม่ควรรให้ข้าราชการประจำมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการต่างๆ ของ สสว. มากนัก ควรให้เป็นภาคเอกชนแทน เพราะจะได้ทราบถึงความต้องการของผู้ประกอบการด้วยกันอย่างแท้จริง เช่น ผู้แทนหอการค้า และผู้แทนองค์กรเอกชนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และการบริหารงานของ สสว. เองก็ควรมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการอย่างองค์กรเอกชน อย่างไรก็ตามเพื่อให้ผู้รับบริการของ สสว. ได้รับความช่วยเหลืออย่างจริงจัง และการดำเนินงานของ สสว. ก็จะเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายเพราะถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งด้วย ดังเช่นกรณีมีภัยพิบัติเกิดขึ้น สสว. จะต้องสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติเหล่านี้ได้อย่างทันท่วงที โดยใช้เงินที่มีอยู่จำนวนไม่น้อยเพียงใดก็ตาม หรือจะเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาเป็นมติให้ความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน หากเงินงบประมาณที่เคยกำหนดไว้ไม่เพียงพอช่วยเหลือ หรืออาจช่วยเหลือได้แต่เพียงบางส่วน ซึ่งจะต้องมีความเป็นอิสระ ถ้าไม่มีความเป็นอิสระ ก็อาจต้องประสบปัญหาเหมือนกรณีมหาลัยออกนอกระบบ ที่มีการเปลี่ยนจากส่วนราชการ เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ แต่ยังบริหารจัดการทุกอย่างเหมือนเดิมทั้งหมด ถ้ายังเป็นเช่นนี้อยู่ สสว. ก็ต้องกลับมาทำเรื่องนี้อีกภายในระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า เพราะฉะนั้นทำทุกอย่างให้เป็นอิสระโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ SMEs ได้อย่างแท้จริง ถ้าช่วยเหลือไม่ได้ สสว. ก็จะไม่ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งหน่วยงาน เป็นองค์กรที่ไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน

ผู้เข้าร่วมประชุม: คิดเห็นว่า สสว. จะต้องเป็นที่พึ่งของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงการสร้างภาพลักษณ์เท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วกลับไม่ได้ช่วยเหลือผู้ประกอบการอย่างในภาพลักษณ์ที่ปรากฏ

ผู้เข้าร่วมประชุม: สสว. มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคหรือไม่

คณะผู้วิจัย: ตามที่คณะผู้วิจัยเคยสอบถามจาก สสว. พบว่า ครั้งหนึ่ง สสว. เคยมีหน่วยงานส่วนภูมิภาค แต่มีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เช่น เรื่องอัตรากำลัง งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้ปัจจุบัน สสว. มีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ เท่านั้น และอาจเป็นสาเหตุที่ สสว. ยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างกว้างขวางเท่าที่ควร

คณะผู้วิจัย: มีผู้เข้าร่วมประชุมสอบถามเพิ่มเติมว่า สสว. มีการดำเนินการแบบ One Stop Service ดังเช่นกรณีของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีได้ด้วยหรือไม่ นั้น คณะผู้วิจัยเห็นว่าขณะนี้ สสว. กำลังเร่งพยายามดำเนินการให้การช่วยเหลือ SMEs เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าเป็นระบบ One Stop Service เนื่องจากการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเป็นจำนวนมาก และมีความเชี่ยวชาญแตกต่างกันไป ส่วนกรณีวิสาหกิจชุมชน ซึ่งหมายถึง SMEs ที่ตั้งอยู่ในชุมชนใดชุมชนหนึ่งด้วย ก็สามารถขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs ได้ แม้จะมีพระราชบัญญัติวิสาหกิจชุมชนเป็นกฎหมายพิเศษที่ให้ความช่วยเหลือไว้เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ตาม สสว. จะต้องมีคามชัดเจนในอำนาจหน้าที่ที่จะประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะในการส่งเสริม SMEs บางประเภทอยู่แล้ว เพื่อช่วยให้การส่งเสริม SMEs โดยภาพรวมทั้งประเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าในส่วนของโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของ สสว. นั้น ควรกำหนดให้ สสว. มีความเป็นอิสระอย่างแท้จริงจากองค์กรทั้งหมดของรัฐ โดยที่ สสว. มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรและปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวได้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ความช่วยเหลือสมาชิกของ สสว. รวมถึง SMEs ทั้งหลาย อีกทั้ง สสว. ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในกฎหมายของตัวเองขึ้นมาให้คนอื่นยอมรับได้ด้วย เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือขององค์กร รวมถึง สสว. ไม่ควรกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการต่างๆ ให้ข้าราชการประจำมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการมากนัก ควรให้ภาคเอกชนเป็นกรรมการแทน เพราะจะได้ทราบความต้องการของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง

2. การเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องของ สสว.

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมเห็นว่าโครงการนี้น่าจะมีส่วนร่วมและให้ความคิดเห็นที่อาจจะประโยชน์ได้ต่อไป แต่ที่กระผมได้รับฟังข้อมูลทั้งหมด กระผมขอให้อาจารย์สมมติตนเองเป็นผู้ประกอบการ SMEs แล้ว

จะทราบว่าเป็นปัญหาที่แท้จริงของการส่งเสริม SMEs คืออะไร กฎหมายของ สสว. ขณะนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพ เพราะหากมีประสิทธิภาพคืออยู่แล้ว จะมีโครงการวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ประการใด สิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ไม่ใช่เรื่องที่สามารถดำเนินการได้โดยง่าย เพราะหากเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้โดยง่าย สสว. ก็จะต้องประสบความสำเร็จแล้ว อย่างแรกการบริหารงานยังไม่เป็นอิสระ ตามที่มักมีผู้กล่าวว่าหน่วยงานราชการทำงานช้า หน่วยงานเอกชนทำงานเร็วกว่า กระทบเห็นว่าในความเป็นจริงก็ไม่ได้เร็วกว่าในทุกกรณี แต่หน่วยงานราชการที่ช่วยส่งเสริม SMEs ขณะนี้ดำเนินการล่าช้ามาก กระทบประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่บางช่วงช่วงที่ประสบปัญหา อุทกภัย หากขณะนี้กระทบจะยื่นเอกสารมาขอรับความช่วยเหลือปรับปรุงอาคารสถานประกอบการเนื่องจากน้ำท่วมดังกล่าว กระทบต้องไปเขียนแผนการดำเนินงาน เขียนวัตถุประสงค์ และดำเนินการอื่นๆ อีกมากมาย หลายขั้นตอน ไม่ทราบว่ามีการกำหนดระยะเวลาที่เดือนถึงจะได้รับเงินช่วยเหลือ นี่คือปัญหาการบริหารจัดการที่ยังไม่ทันต่อสถานการณ์จริงๆ กฎหมายจะต้องบัญญัติไว้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารของ สสว. ทั้งหมด ซึ่งอาจมาจากผู้บริหารกระทรวงหลายกระทรวง ควรบริหารงานโดยรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิก สสว. ว่าท่านทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ หากไม่มี ท่านก็ควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยเน้นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น แต่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์แห่งกฎหมายที่เหมาะสม และต้องทำตามครรลองที่ช่วยเหลือกันอย่างจริงจังๆ อย่างกรณีผู้ประสบอุทกภัยนี้ หากอีกหนึ่งปีข้างหน้าจึงจะได้รับความช่วยเหลือ กระทบไปกู้เงินจากหน่วยงานอื่นก็จะสะดวกดีกว่า และ สสว. เองมีความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์อย่างไร ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 20 ในขณะที่ สสว. ให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า แต่กว่าจะได้รับการอนุมัติมันใช้ระยะเวลา นาน นอกจากนั้นผู้ประกอบการ SMEs ที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก เช่น สำเร็จการศึกษาเพียงในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือบางคนอาจไม่ได้จบการศึกษาระดับใดเลย จะมาเขียนอ่านเอกสารที่ สสว. แสดงไว้บน web site ก็อาจไม่สามารถเปิดข้อมูลด้วยตนเองได้ แล้วเขาจะทำตามที่ สสว. กำหนดไว้ทางหน้า web site ได้ อย่างไร ควรมีรูปแบบการนำเสนอที่ชัดเจนไปเลยว่า ผู้ที่สามารถขอรับความช่วยเหลือได้คือใคร ทำอย่างไรจึงจะสามารถขอรับความช่วยเหลือได้ นำผลิตภัณฑ์ที่ประกอบธุรกิจอยู่มานำเสนอให้ สสว. พิจารณา ได้หรือไม่ หรืออาศัยภาพถ่าย ช่วยลดขั้นตอนการดำเนินการขอรับความช่วยเหลือให้สะดวกรวดเร็วขึ้นได้หรือไม่ ส่วนใหญ่ SMEs จะเป็นบุคคลธรรมดาไม่ได้เป็นนิติบุคคล เพราะว่าภาษีของประเทศไทยมีการเพิ่มอัตราสำหรับนิติบุคคลขึ้นเรื่อยๆ และในทางปฏิบัติคนที่เห็นหน้า SMEs สามารถดำเนินการได้ทุกอย่าง ทั้งลงบัญชียกของ ทำขนม ทำอาหาร ทำความสะอาดสถานประกอบการ ถ้าหากคนงานไม่มาปฏิบัติงาน ทั้งหมดที่พูดมาอยากจะขอให้การให้ความช่วยเหลือ SMEs กระทบได้โดยง่าย ไม่ซับซ้อน เน้นการดำเนินการให้เห็นเป็น

รูปธรรม เพื่อให้ทุกคนเข้าร่วมกับ สสว. ได้มากขึ้น กฎระเบียบ และเงื่อนไขต่างๆ ต้องเอื้อประโยชน์แก่ SMEs อย่างแท้จริง เพราะว่าถ้าหากว่าต้องรอถึง 6 เดือน จึงจะได้เงินในการปรับปรุงสินค้าประเภทหนึ่ง ซึ่งก็ไม่แน่ใจว่าจะขายดีหรือไม่ แต่เชื่อว่าจะขายดี ก็จะเป็นการล่าช้าไป อยากได้เงินดอกเบี้ยต่ำมาแต่ต้องรอตรวจสอบเอกสาร แล้วก็ไม่รู้จะเป็นยังไง ต้องติดต่อสอบถามเป็นระยะๆ กุ้ยืมจากแหล่งเงินกู้อื่นย่อมสะดวกดีกว่า ดังนั้นสรุปได้ว่าการดำเนินการของ สสว. จะต้องให้มีความคล่องตัว ถ้าหากการพิจารณาให้ความช่วยเหลือจะต้องผ่านการพิจารณาของ สสว. และคณะกรรมการถึงสองคณะกรรมการคือ คณะกรรมการบริหาร สสว. และ คณะกรรมการส่งเสริม SMEs กว่าจะได้รับการอนุมัติก็ย่อมไม่ทันต่อสถานการณ์

ผู้เข้าร่วมประชุม: สสว. ควรเร่งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วขึ้น เพื่อให้เกิดระบบตรวจสอบข้อมูลที่สามารถรู้ผลได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น การสืบทราบว่ามีผู้รับเงินช่วยเหลือจาก สสว. ให้ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ซึ่งจะต้องมีบทลงโทษนั้น หากทราบข้อมูลได้ทันท้วงที่ สสว. ก็สามารถบริหารจัดการปัญหาได้อย่างเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการทั้งหลาย ทั้งนี้ จะต้องคำนึงด้วยว่าลูกค้าของ สสว. ก็คือประชาชนทุกๆ ไป

สรุปได้ว่ากฎหมายของ สสว. ขณะนี้ยังขาดประสิทธิภาพ การส่งเสริม SMEs เป็นไปด้วยความล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์ และควรเร่งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานตามกฎหมายของ สสว. ด้วย

3. งบประมาณและแหล่งเงินทุน

ผู้เข้าร่วมประชุม: เรียนท่านผู้วิจัยและผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs กระผมมีความประสงค์ให้ผู้ประกอบการได้รับประโยชน์มากที่สุด คือได้รับเงินทันที ขณะเดียวกันกระผมได้รับฟังที่ท่านอาจารย์ผู้วิจัยนำเสนอแล้วก็เห็นว่า การออกระเบียบข้อบังคับในการช่วยเหลือ SMEs ของ สสว. ซึ่งจัดตั้งหน่วยงานมาเป็นระยะเวลาถึง 13 ปีแล้ว เกิดประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าขณะนี้ไม่ทราบว่ากองทุนส่งเสริม SMEs มีเงินเหลือประมาณเท่าใด การที่กระผมจะต้องไปขอรับความช่วยเหลือจากใคร กระผมต้องมั่นใจได้ว่าเขามีศักยภาพเพียงพอ พอยื่นข้อเสนอขอรับการช่วยเหลือแล้ว จะต้องได้รับการพิจารณาทันท้วงที่ มีการแบ่งปันผลกำไรอันเป็นประโยชน์แก่สังคมและหน่วยธุรกิจ SMEs และหากกองทุนส่งเสริม SMEs หมดแล้ว สสว. จะดำเนินการอย่างไรต่อไป ซึ่งคำถามเหล่านี้ต้องมีการตรวจสอบแก้ไขกฎระเบียบให้ชัดเจนมากขึ้น

ผู้เข้าร่วมประชุม: โดยส่วนมาก ถ้าให้ศึกษาข้อมูลกันจะพบว่า SMEs สามารถคาดการณ์ได้ถึงช่วงระยะเวลาที่ต้องการเงินทุน ส่วนมากจะเป็นเงินทุนหมุนเวียน แต่พวกเราผู้ประกอบการก็ยังคงต้องการได้รับความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาวิกฤตการณ์ต่างๆ ขึ้น เปรียบได้ดังกรณีที่ผู้จ้างงานต้องถูกเลิกจ้างกะทันหัน ก็ต้องการเงินช่วยเหลือทันที หากรอรับความช่วยเหลือถึงหนึ่งเดือนก็จะช้าเกินไป ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ต้องทำเอกสารหลายๆ กัน แต่ไม่ซับซ้อนเท่ากับหลักเกณฑ์ของ สสว. โดยกำหนดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 20 แต่ถ้าหากมาขอรับการช่วยเหลือจาก สสว. จะต้องอาศัยหลักฐานเอกสารจำนวนมาก ผู้ประกอบการก็จะไปขอรับความช่วยเหลือจากที่อื่นดีกว่า สสว. โดยส่วนมาก SMEs ก็มีประสบการณ์การทำธุรกิจมานาน ธนาคารจึงอนุมัติสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีไว้ในจำนวนเงินที่พอสมควร รัฐบาลจัดตั้ง สสว. ขึ้นมาเพื่อให้มีความเป็นอิสระแต่เวลาบังคับใช้กฎหมาย ยังไม่มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ จะต้องยกร่างกฎหมายให้การบริหารจัดการองค์กรมีความเป็นอิสระ SMEs บางรายอาจไม่มีความน่าเชื่อถือด้านการกู้ยืมเงินมากนักก็จำเป็นต้องไปกู้ยืมนอกระบบ ในส่วนนี้ สสว. ก็ควรหาวิธีการช่วยเหลือ SMEs ดังกล่าวด้วย ลูกค้ำของ สสว. ก็คือ SMEs ที่เป็นชาวบ้าน อาจมีโรงงานเป็นของตนเอง หรือเป็นเพียงคนขายกล้วยเดี่ยวข้างทางก็เป็น SMEs ถ้าเป็นโรงงานขนาดใหญ่ในนิคมอุตสาหกรรมก็ไม่ควรให้ความช่วยเหลือ ถ้าหากจะทำเอกสาร ทำกระบวนการต่างๆ ก็ต้องเอื้อประโยชน์ให้ธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งก็ต้องลดกระบวนการลง อีกทั้ง ทาง สสว. ก็ต้องมีบทลงโทษ ถ้าตรวจสอบย้อนหลังแล้วพบว่าไม่ได้ให้ความจริงตามหลักฐานที่กำหนดในการยื่นขอรับความช่วยเหลือ ตอนตรวจสอบก็ต้องพิจารณาขยายหลักฐาน เช่น จากรูปถ่าย ผลิตภัณฑ์มา เอาหลักฐานแหล่งจำหน่ายสินค้า ทำกระบวนการพิจารณาให้ง่ายขึ้น แล้วกลุ่มธุรกิจเหล่านี้จะมาเข้าร่วมกับ สสว. มากขึ้น นอกจากการจัดงานแสดงสินค้าที่ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพค เมืองทองธานีเท่านั้น สสว. ต้องตอบ โจทย์ความต้องการของลูกค้ำให้ได้

ผู้เข้าร่วมประชุม: เงินที่รัฐบาลให้มาเห็นว่า ควรเป็นเงินบริจาค และเพื่อให้การบริหารงานมีความเป็นอิสระ การตรวจสอบต้องกำหนดไว้เลยว่าให้จ้างภาคเอกชนเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี แล้วจะมีสำนักงบประมาณร่วมตรวจสอบด้วยหรือไม่ก็ได้ และต้องส่งหลักฐานตามความเป็นจริง แล้วทำกระบวนการให้รวดเร็วขึ้น สสว. กล่าวว่าที่จัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพราะเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี 2540 ถ้าในช่วงเวลานั้นคนละล้มละลาย สสว. จะสามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาดังกล่าวได้ทันหรือไม่ กระผมเห็นว่าไม่ทัน แล้วถ้าหากว่าการเข้ามาเป็นสมาชิกของ สสว. แล้ว สสว. จะต้องแจ้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้แก่สมาชิก โดยการบอกกล่าวไว้ทั่วกัน อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้เร็วขึ้นและรู้ผลการขออนุมัติได้

รวดเร็วกว่า มีกระบวนการลงโทษหาก สสว. สืบทราบว่าทำให้ข้อมูลขอรับความช่วยเหลือทั้งหมดไม่เป็นความจริง ทุกอย่างต้องเอาลูกค้ำเป็นหลัก ลูกค้ำของ สสว. ก็คือ SMEs ชาวบ้าน

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบอยากให้การดำเนินงานของ สสว. รวดเร็ว ในขณะที่เดียวกันกระทบก็อยากให้ สสว. แข็งแรงขึ้นด้วย เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการเร็วหรือช้า ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของ สสว. หากขณะนี้ สสว. ทำงานได้มีประสิทธิภาพ กองทุนเพิ่มพูนขึ้น สสว. ก็จะขยายขอบเขตการดำเนินงาน ครอบคลุมมากขึ้น ผู้ประกอบการก็เจริญก้าวหน้าขึ้น เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ผู้เข้าร่วมประชุม: สสว. ควรมีนโยบายช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ ไม่ทราบว่า สสว. มีนโยบายให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวนี้หรือไม่

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระทบขอสอบถามเป็นประเด็น 4 ประเด็นดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง ไม่ทราบว่า สสว. มีความสัมพันธ์หรือการทำงานที่สนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมหรือ SMEs Bank หรือไม่ เพราะรูปแบบการช่วยเหลือทางการเงินคล้ายคลึงกัน รวมทั้งหลักเกณฑ์บางประการ เช่น จะต้องดำเนินกิจการไม่น้อยกว่า 1 ปีเหมือนกัน ประเด็นที่สองเรื่องรายละเอียดการนับระยะเวลา 1 ปี ที่กล่าวมา ในประเด็นที่หนึ่งจะนับจากช่วงเวลาใด จะนับจากการลงทะเบียนกับ สสว. หรือนับจากวันที่เริ่มประกอบธุรกิจ จริง ประเด็นที่สาม การจัดการหนี้เสียของ สสว. เอง มีมาตรการอย่างไรบ้าง เพราะในส่วนของ SMEs bank ตนเองได้ทราบว่ามีหนี้เสียค่อนข้างเยอะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้ประกอบการ SMEs มาขอรับ คำแนะนำจาก สสว. ต่อมาผู้ประกอบการดำเนินกิจการตามคำแนะนำของ สสว. ทาง สสว. แล้วขาดทุน ทาง สสว. มีความช่วยเหลือหรือความรับผิดชอบร่วมกันอย่างไรบ้าง

คณะผู้วิจัย: สสว. ทำงานร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรณีที่ธนาคาร ดังกล่าวเสนอแผนปฏิบัติการเข้าร่วมดำเนินการส่งเสริม SMEs ไว้กับ สสว. ที่ผ่านมาก็มีโครงการลดดอกเบี้ย เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วย และเงื่อนไขที่จะต้องดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เป็นเงื่อนไข ขอรับความช่วยเหลือของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะต้องมารวมกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่กรณีของผู้ประกอบการแต่ละรายจะมาขอรับเงิน ช่วยเหลือ หลักเกณฑ์ของกองทุนไม่ได้กำหนดเงื่อนไขว่าจะต้องจัดตั้งกิจการมาแล้วเป็นระยะเวลาเท่าใด หรือ จะต้องเป็นสมาชิกของ สสว. มาเป็นระยะเวลาเท่าใด

ที่ปรึกษากฎหมายของ สสว.: เนื่องจาก สสว. เป็นองค์กรที่แตกต่างจากหน่วยงานราชการในอดีต โดยที่เดิมเรามีหน่วยงานของรัฐอยู่เพียงสองประเภท คือ ส่วนราชการ มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะแบบให้เปล่า และ รัฐวิสาหกิจ ซึ่งทำหน้าที่ในการทำธุรกิจบางอย่างที่ให้เอกชนทำไม่ได้ เช่น หากให้เอกชนทำอาจเป็นปัญหาด้านความมั่นคง เป็นต้น จนสถานการณ์โลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นต้องสร้างองค์กรที่มีความเป็นอิสระจากระบบราชการ และสามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาได้ทุกด้าน พัฒนาไปถึงส่วนของภาคเอกชนด้วย ในระยะแรกของการเปลี่ยนแปลงก็จะเป็นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และก็มีการพัฒนาอื่น ๆ ตามมา สำหรับ สสว. ซึ่งจัดตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ในขณะนั้น ประเทศไทยยังไม่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ในลักษณะการส่งเสริม SMEs แบบนี้มาก่อน ผู้ยกร่างกฎหมายจัดตั้งองค์กรจึงได้พยายามศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่งกฎหมายที่ยกร่างในคราวแรกอาจยังไม่เหมาะสมเพียงพอต่อการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs โดยในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ สสว. มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะแก้ไขกฎหมายด้วย จึงเป็นที่มาของการจัดประชุมระดมความคิดเห็นครั้งนี้ สำหรับประเด็นปัญหาในระบบบริหารจัดการที่ต้องมีความเป็นอิสระนั้น ก็จำเป็นต้องเป็นอิสระภายใต้กรอบแห่งบทบัญญัติของกฎหมายด้วย เช่น ระบบกฎหมายกำหนดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สสว. ก็จะต้องปฏิบัติตาม เมื่อ สสว. เป็นหน่วยงานของรัฐและกองทุนส่งเสริม SMEs ที่ สสว. มีอำนาจพิจารณา ได้อาศัยเงินจากงบประมาณแผ่นดิน รัฐบาลจะต้องจัดสรรมาจากงบประมาณด้านการเสริมสร้างพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ สสว. ก็จะต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณนั้นในกรอบวัตถุประสงค์นี้ด้วยเช่นกัน บางกรณีเกิดวิกฤตการณ์จำเป็นเร่งด่วนขึ้นมา สสว. ก็อยากให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs แต่ก็ต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์ด้วย เพราะฉะนั้น เราจึงต้องมาศึกษาวิธีการที่จะบริหารจัดการกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพดังตัวอย่างของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs ข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ สสว. จะสามารถใช้จ่ายเงินกองทุนได้ต่อเมื่อผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร สสว. และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ รวมถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมฯ ยังมาจากส่วนราชการเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจยังไม่คล่องตัวในการบริหารงาน ซึ่งขณะนี้ สสว. ประสบปัญหาการนำเงินกองทุนไปสนับสนุนผู้ประกอบการในลักษณะร่วมลงทุน โดยมีเงื่อนไขว่าจะสามารถร่วมลงทุนได้เพียงห้าปีเท่านั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลาเข้าของกิจการจะต้องซื้อหุ้นคืนจาก สสว. ปรากฏว่าในทางปฏิบัติผู้ประกอบการยังไม่สามารถซื้อหุ้นคืนได้ ขอฟ่อนคืน และขอยกเว้นดอกเบี้ยด้วย คณะกรรมการบริหาร สสว. ก็เห็นชอบ เพราะ

เป็นหลักการที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนส่งเสริม SMEs แต่ต่อมาก็มีนโยบายให้ฟ้องร้อง บังคับคดี หรือเรียกเบี้ยปรับ นอกจากนี้ กระทบเห็นว่า สสว. มีเงิน แต่ยังไม่มีความช่วยเหลือ เพราะรัฐบาลเห็นว่า มีธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือธนาคารของรัฐอื่นๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย ให้ความช่วยเหลือและมีมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) อยู่แล้ว สสว. จึงไม่ควรทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินหรือร่วมลงทุน อย่างไรก็ตาม ต้องขอให้ผู้ประกอบการร่วมแสดงความคิดเห็น และนักวิจัยจะได้เอาความเห็นเหล่านี้ไปเสนอไว้ในงานวิจัยต่อไป

คณะผู้วิจัย: ในประเด็นกระบวนการขอความช่วยเหลือด้านเงินทุน มีผู้ประกอบการสอบถามว่า จำเป็นหรือไม่ว่าสินค้าที่จะมาขอรับความช่วยเหลือได้ จะต้องผลิตในประเทศไทยเท่านั้น แท้จริงแล้วไม่มีความจำเป็น เช่นว่า แต่สิ่งสำคัญคือผู้ขอรับความช่วยเหลือจะต้องเป็น SMEs และหากมีการแก้ไขกฎหมายให้ช่วยลดขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ภัยพิบัติต่างๆ อันจะช่วยให้ SMEs สามารถผ่านพ้นวิกฤตไปได้ ก็จะทำให้การส่งเสริม SMEs เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามความเป็นจริงมากขึ้น ซึ่งคณะผู้วิจัยก็จะได้นำไปพิจารณาต่อไป

สรุปได้ว่าในประเด็นเรื่องงบประมาณและแหล่งเงินทุนนั้น เมื่อผู้ประกอบการ SMEs ยื่นข้อเสนอขอรับการช่วยเหลือจาก สสว. แล้ว สสว. ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ โดยอาศัยการพัฒนากองทุนส่งเสริม SMEs ที่ยั่งยืน ซึ่งต้องมีกลไกการตรวจสอบการจัดสรรเงินช่วยเหลือ SMEs อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการแก้ไขกฎระเบียบให้ชัดเจนมากขึ้น

5.4 รายงานสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 3

ประชุมเพื่อเสนอผลงานวิจัยและรับฟังข้อเสนอแนะ

จัดขึ้นเมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การสัมมนาเริ่มเวลา 9.30 น. คณะผู้วิจัยได้นำเสนอวัตถุประสงค์ในการศึกษาและผลจากการศึกษาวิจัย จากนั้นได้ซักถามผู้เข้าร่วมสัมมนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริม สนับสนุน SMEs

1. การนำเสนอผลงานวิจัย

คณะผู้วิจัย: เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2540 เกิดปัญหาวิกฤตการทางเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” ทำให้ภาครัฐได้พยายามแก้ไขปัญหาด้วยการส่งเสริม SMEs เพราะเป็นหน่วยธุรกิจที่มีจำนวนถึงร้อยละ 99.8 ของธุรกิจทั้งประเทศ และ SMEs ก็มีความคล่องตัวในการแข่งขัน เหมาะสมต่อการเปิดเสรีทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงมีการร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เพื่อให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของ SMEs ไทย และพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ขึ้น ซึ่งจากการที่พระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาอันแล้วทำให้เกิดประเด็นที่จะต้องศึกษาวิจัยถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ สสว. ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือมีการทับซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ อย่างไร ทั้งนี้ ตามมาตรา 16 (5) แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ สสว. เป็นผู้เสนอร่างหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้

นอกจากนี้ ในต่างประเทศก็ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ด้วยเช่นกัน คณะผู้วิจัยจึงได้เลือกประเทศที่มีความโดดเด่นในการช่วยเหลือ SMEs มาศึกษาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศออสเตรเลีย โดยเปรียบเทียบทั้งประเด็นความเป็นมาของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs และการกำหนดนิยามของ SMEs ขอบเขตลักษณะโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร อำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรที่ส่งเสริม SMEs ตลอดจนงบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชน และ

รูปแบบการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จขององค์กรอื่นๆ ดังเช่นประเทศที่นำมาเปรียบเทียบมักให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

ในส่วนการวิจัยภาคสนาม คณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ตัวแทนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะกรรมการบริหาร สสว. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานใน สสว. ตลอดจนผู้ประกอบการ SMEs จากกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาคจำนวน 5 ภูมิภาค จำนวนกว่า 50 ราย ซึ่งเป็นทั้งประธานสภาหอการค้าจังหวัด หรือประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือผู้ประกอบการ SMEs อื่นๆ อีกด้วย รวมถึงมีการประเมินผลจากแบบสอบถามกว่า 500 ชุด และมีการจัดประชุมระดมความคิดเห็นทั้งที่กรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาค เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะในงานวิจัยนี้

ในส่วนข้อเสนอแนะของงานวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กฎหมายจัดตั้ง สสว. มีผลต่อการดำเนินการส่งเสริม SMEs ที่ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เช่น การที่กฎหมายจัดตั้ง สสว. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอาจทำให้ขาดสภาพคล่องในการดำเนินการทางธุรกิจและการตัดสินใจ เพราะการให้ความช่วยเหลือ SMEs จำเป็นต้องให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการลงทุนประกอบการต่างๆ หรือประเด็นที่ สสว. ใช้งบประมาณในการบริหารจัดการองค์กรถึงกว่าร้อยละห้าสิบ โดยที่ยังไม่ค่อยชัดเจนมากนักถึงรายละเอียดในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณต่างๆ เป็นต้น สำหรับข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม พบว่า กฎหมายจัดตั้ง สสว. ควรเอื้อต่อการส่งเสริม SMEs ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านข้อมูลและนโยบาย ด้านงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อประโยชน์ของ SMEs ด้านการให้บริการและบุคลากรที่ให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ องค์กรให้เป็นที่รู้จัก ด้านการตลาด ด้านความรู้และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงานของ สสว.

2. ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าถึงผู้ประกอบการของ สสว.

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมคิดว่า กฎหมายจัดตั้ง สสว. นี้ ไม่ได้เข้าถึงตัวผู้ประกอบการโดยตรง และการให้ความช่วยเหลือโดย สสว. ปัจจุบันนี้ยังไม่เข้าถึงภาคประชาชนเท่าที่ควร และกระผมมีความสนใจอยากเสนอแนะให้ สสว. จัดทำบริการแบบครบวงจร (One stop service) ทั้งการขอรับความช่วยเหลือในการพัฒนาเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ เป็นอาทิ

ผู้เข้าร่วมประชุม: การที่ สสว. จะให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการได้จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ SMEs ในประเทศไทย คณะผู้วิจัยได้ค้นพบข้อมูลเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวหรือไม่

คณะผู้วิจัย: ส่วนใหญ่ข้อมูลที่ สสว. รวบรวมได้มักมาจากข้อมูลต่างๆ ของผู้เป็นสมาชิกของ สสว. ดังนั้น สสว. จึงควรเข้าหาและรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการให้มากขึ้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมต่อการดำเนินงานในการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ประกอบการต่อไปด้วย

ผู้เข้าร่วมประชุม: ปัจจุบันประชาชนยังไม่มั่นใจกว่า สสว. จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs อย่างแท้จริงหรือไม่ หรือความช่วยเหลือของ สสว. จะเป็นประโยชน์กับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่มากกว่า

คณะผู้วิจัย: ในประเด็นดังกล่าว สสว. ก็ควรจะเร่งดำเนินการให้องค์กรมีความน่าเชื่อถือ และช่วยเหลือประชาชนในการรวมกลุ่มเครือข่ายธุรกิจ SMEs ที่มีลักษณะ ชนิด ประเภท ทำนองเดียวกัน เพื่อให้กลุ่มธุรกิจ SMEs มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้นและสามารถแข่งขันกับกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่กว่าได้ เช่น รวมกลุ่มกันไปซื้อวัตถุดิบอย่างเดียวกัน เป็นต้น

3. ประเด็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริม SMEs ของ สสว.

ผู้เข้าร่วมประชุม: กระผมขอเรียนถามคณะผู้วิจัยว่า สสว. มีการดำเนินการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาของ SMEs อย่างไร และกองทุนให้กู้ยืมต่างๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือการขยายการลงทุน สสว. มีการให้ความช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

คณะผู้วิจัย: จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สสว. พบว่า ปัจจุบัน สสว. ได้ประสานงานกับมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นแต่ละจังหวัด เพื่อศึกษาค้นคว้าการวิจัยและพัฒนา SMEs โดยมุ่งค้นหาสินค้าหรือบริการของท้องถิ่นที่สมควรให้ความช่วยเหลือต่อยอดธุรกิจ ตลอดจนการเน้นให้ความช่วยเหลือ SMEs ด้านการวิจัยและพัฒนาในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุน SMEs ของภาครัฐจำเป็นต้องอาศัยงบประมาณและเครือข่ายองค์กรที่เหมาะสมด้วย จึงเป็นที่มาที่คณะผู้วิจัยอยากเสนอแนะแนวทางการพัฒนากฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริม SMEs ได้อย่างทั่วถึงและตรงประเด็นสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

ส่วนกรณีกองทุนส่งเสริม SMEs นั้น สสว. จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อกระจายการให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับสำหรับกองทุนดังกล่าวมีอยู่ค่อนข้างจำกัด และยังมีหลักเกณฑ์บางประการที่ไม่สะดวกต่อการให้เงินทุนสนับสนุนแก่ SMEs ซึ่งคณะผู้วิจัยก็จะได้เสนอแนะไว้ในงานวิจัยนี้ต่อไป

ผู้เข้าร่วมประชุม : ฉันทน์ขอสอบถามคณะผู้วิจัยว่า ในส่วนการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs ด้านเงินลงทุนนั้น มีตัวอย่างกฎระเบียบต่างๆ ของ สสว. ที่ยังไม่เหมาะสมอย่างไรบ้าง และคณะผู้วิจัยประสงค์จะเสนอแนะให้ดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ หากงบประมาณภาครัฐที่ สสว. ได้รับมาไม่สามารถจัดสรรเพื่อช่วยเหลือ SMEs ในด้านเงินลงทุนแล้ว สสว. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม SMEs ทางใดได้บ้าง

คณะผู้วิจัย : จากที่คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ พบว่า ทั้งประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐเกาหลีใต้ ต่างก็บริหารจัดการงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs โดยตรง ซึ่งทำให้บริหารจัดการงบประมาณได้ง่ายกว่าการกระจายงบประมาณไปยังหลายๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประเทศไทยยังขาดความชัดเจนว่า สสว. จะดำเนินการเป็นหน่วยงานที่วางนโยบายเพียงอย่างเดียว หรือจะเป็นหน่วยปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ด้วย ทำให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปได้ยาก และมีการทำงานซ้ำซ้อนกันกับบางหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ด้วย เช่น ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นมาภายหลังการจัดตั้ง สสว. และการยุบรวมหน่วยงานของรัฐต่างๆ ย่อมกระทำได้อย่างลำบาก แนวทางแก้ไขปัญหานี้ของทางหนึ่งเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเกิดประสิทธิภาพคือ การจัดให้มีการติดตามประเมินสถานการณ์ในลักษณะที่ให้ สสว. เป็นพี่เลี้ยงช่วยเหลือหน่วยงานอื่นซึ่งรับนโยบายและแผนจาก สสว. ไปส่งเสริม SMEs ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เมื่อ สสว. ไม่อาจได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐได้อย่างเพียงพอต่อการนำมาอุดหนุนเงินทุนให้แก่ SMEs สสว. ก็จะต้องเร่งสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นองค์กรที่สามารถวางแผนนโยบายและแผนให้หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณจากรัฐในด้านต่างๆ สามารถนำนโยบายและแผนนั้นๆ ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะได้นำไปสู่วิธีการและข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัย

ผู้เข้าร่วมประชุม : เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือ SMEs ของ สสว. ในปัจจุบันค่อนข้างเห็นเป็นรูปธรรมน้อย ซึ่งฉันทน์คาดว่า ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะองค์กรนี้ยังขาดความร่วมมือของภาครัฐในการดำเนินงาน

จึงอยากให้คณะผู้วิจัยพิจารณาข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องว่ามีผลกระทบต่อความเป็นอิสระของหน่วยงานหรือไม่ และควรมีแนวทางปรับปรุงกฎหมายอย่างไร

คณะผู้วิจัย : ในประเด็นเรื่องความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของการจัดโครงสร้างองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ในต่างประเทศ เช่น คณะกรรมการ SPRING สิงคโปร์ เปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว พบว่า ทั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะกรรมการบริหาร สสว. และ สสว. จำเป็นต้องมีการปฏิรูปองค์กรให้เหมาะสม โดยจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งสองดังกล่าวมีผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนส่งเสริม SMEs ดังนั้น สสว. ก็ควรมีภารกิจในด้านการวางแผนการส่งเสริม SMEs ซึ่งจะต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นสำคัญ ในขณะที่โครงสร้างองค์กรภายในกลับกำหนดให้ใช้ทรัพยากรของหน่วยงานไปในการบริหารจัดการภายในองค์กรค่อนข้างมาก ประเด็นนี้ คณะผู้วิจัยเห็นว่า จะต้องแก้ไขปรับปรุงอนุบัญญัติภายในองค์กรให้ สสว. มีโครงสร้างหน่วยงานที่สอดคล้องกับภารกิจหลักเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ยังได้กำหนดให้การจัดทำแผนการส่งเสริม SMEs ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีด้วย ทั้งที่มีรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs เข้ามาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs อยู่หลายกระทรวง และยังมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะกรรมการดังกล่าวด้วย การที่ต้องเสนอแผนการส่งเสริม SMEs ต่อคณะรัฐมนตรีอีกชั้นตอนหนึ่งจึงเป็นการทำงานซ้ำซ้อนอีกด้วย ซึ่งทั้งสองประเด็นที่กล่าวมาผู้วิจัยจะได้นำเสนอในส่วนข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้ต่อไป

5.5 สรุปผลการศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 หน่วยงาน ดังนี้

1. SMEA

คณะผู้วิจัย และตัวแทนจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ศึกษาดูงาน Small and Medium Enterprise Agency (SME Agency หรือ SMEA) โดยผู้บริหาร SMEA ได้นำเสนอ โครงสร้างขององค์กร นโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร โดยเป็น 3 ส่วนหลักๆ ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความเป็นมาของนโยบาย SMEs ในประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นได้มีการพัฒนานโยบายด้าน SMEs มาโดยตลอด นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยหลายนโยบายได้พัฒนา แก้ไขปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นนโยบายทางการเงิน การสนับสนุนทางธุรกิจ และการจัดการองค์กร โดยในระยะแรกของนโยบาย จะเน้นการส่งเสริม SMEs เพื่อป้องกันการรวมศูนย์ทางเศรษฐกิจไว้ที่ส่วนกลาง และช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเวลาต่อมาก็ ดำเนินนโยบายในความพยายามที่จะลดความเหลื่อมล้ำระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่ และธุรกิจ SMEs ตลอดจน การสนับสนุนให้ธุรกิจ SMEs สามารถแข่งขันได้โดยความสมัครใจ

หากจะพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs สามารถแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

(1) กฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับ SMEs เช่น Establishment of the SME Agency (1948) เช่น Establishment of SME Basic Act (1963) Amendment of SME Basic Act (1999) เป็นต้น

(2) กฎหมายเกี่ยวกับนโยบายด้านการเงิน เช่น Establishment of Shoko Chukin Bank (1936) SME Credit Insurance Act (1950) Introduction of Finance for improvement of Small Business Management (MARUKEI) (1973) Enhancement of Credit Insurance System (2007) เป็นต้น

(3) กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนนโยบายทางธุรกิจ เช่น Establishment of SME Consultation Center (1948) SME Universities (1980) Enhancement of Small Business Promotion Corporation (1967) Establishment of SMRJ (2004) Act on the Promotion of SME New Business Activities (2005) เป็นต้น

(4) กฎหมายเกี่ยวกับนโยบายการจัดการองค์กรต่างๆ เช่น JCCI Act (1953) Act on the Organization of SME Association (1957) เป็นต้น

(5) กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม เช่น Act on Prevention of Delay in Subcontracting Proceeds, Etc, to Subcontractors (1956) Act for Ensuring the Receipt of Purchase Orders from the Government and Other Public Agencies by Small and Medium Enterprises (1966) เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้บริหาร SMEs ได้ดำเนินจุดเปลี่ยนของนโยบายด้าน SMEs ของประเทศญี่ปุ่นใน 3 ช่วง ที่มาจากกฎหมาย 3 ฉบับ กล่าวคือ

(1) กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Agency (SMEA)) ในปี 1948 ซึ่งออกมาหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 หลังจากญี่ปุ่นต้องประสบวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs ที่ได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการจัดทำร่างมาตรการเกี่ยวกับ SMEs ขึ้นมาในปี 1947 นำมาสู่การจัดตั้งองค์กรของรัฐที่จะมาทำหน้าที่ดูแล SMEs ซึ่งก็คือ SMEA นั่นเอง หลังจากนั้นก็มีมาตรการและนโยบายออกมาหลายประการ อาทิ คู่มือและคำแนะนำ SMEs เกี่ยวกับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาปรับปรุงทางด้านเทคโนโลยี (1948) SME credit line at restoring Financial Bank (1948), SME Cooperatives Act (1949) เพื่อป้องกันการผูกขาดทางเศรษฐกิจ

(2) กฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ในปี 1963 อันเนื่องมาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำของธุรกิจขนาดใหญ่ กับธุรกิจ SMEs ทำให้ SMEs จำนวนมากไม่สามารถแข่งขันได้ และผลผลิตก็ยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำ การออกกฎหมายฉบับนี้ ก็เพื่อจะทำให้ SMEs เข้มแข็งขึ้น สามารถทำธุรกิจแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ได้ ตลอดจนสนับสนุนการเจริญเติบโต และการพัฒนา SMEs และยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้าที่ปฏิบัติงานใน SMEs

หลังจากนั้นก็มีการออกมามากหลายประการ อาทิ SME Modernization Act (1963) เพื่อกำหนดอุตสาหกรรมเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และวางแผนสำหรับแผนของการสร้างสรรค์ และสนับสนุนเครื่องจักรที่ทันสมัย, SME Guidance Act (1963) ซึ่งเป็นคู่มือและคำแนะนำสำหรับระบบธุรกิจ SMEs เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังมีการกำหนดนโยบายที่น่าสนใจ เช่น การสนับสนุน SMEs ให้มีความทันสมัย การยกระดับเทคโนโลยีของ SMEs การจัดการและการบริหาร SMEs อย่างสมเหตุสมผล การผลักดันขนาดของธุรกิจ SMEs ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม การสร้างความร่วมมือกันในการดำเนินงานของ SMEs การป้องกันการแข่งขันที่มากเกินไปอันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางการค้าที่ไม่เป็นประโยชน์สำหรับ SMEs การจัดการสมัยใหม่ในธุรกิจค้าปลีก การส่งเสริมการส่งออกสินค้าของ SMEs การส่งเสริมด้านแรงงานสัมพันธ์ใน SMEs ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นต้น

ทั้งนี้ ในการดำเนินมาตรการและนโยบายในช่วงนี้ มีกรอบของกฎหมายที่น่าสนใจอยู่ 2 ฉบับ คือ **SME Modernization Act (1963)** และ **SME Guidance Act (1963-2000)**

SME Modernization Act (1963)

เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากรัฐบาลญี่ปุ่นเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรม รวมถึงการยกระดับการแข่งขันกับต่างประเทศ และวางแผนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้ธุรกิจประเภทนี้ ดังนั้น รัฐบาลได้เลือกอุตสาหกรรมเฉพาะเจาะจง (Specified industries) ที่ต้องการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน ซึ่งก็มีอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ต้องการจะปรับปรุงองค์กรตัวเอง ต้องมีการวางแผนการปรับปรุงโครงสร้าง และการดำเนินงานตามกรอบแผนที่มีความทันสมัย โดยอยู่บนพื้นฐานความสมัครใจของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งก็จะมีโปรแกรมหลักในการสนับสนุนองค์กร ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางด้านภาษีจากภาครัฐ การให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากสถาบันการเงินที่ร่วมกับรัฐบาล การมีที่ปรึกษาทางการบริหารจัดการโดยรัฐบาลในส่วนภูมิภาค

SME Guidance Act (1963-2000)

เป็นกฎหมายที่ออกในปี 1963 เพื่อที่จะบริหารจัดการธุรกิจเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล มีการปรับปรุงทางด้านเทคโนโลยี มีมาตรการของกลุ่มและคำแนะนำที่จัดทำเป็นระบบ และเป็นไปตามกฎหมาย โดยทั้งรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และศูนย์ให้คำแนะนำสำหรับ SME (SME guidance center) จะร่วมมือกันในการดำเนินการ

(3) กฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise Basic Law) ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขในปี 1999

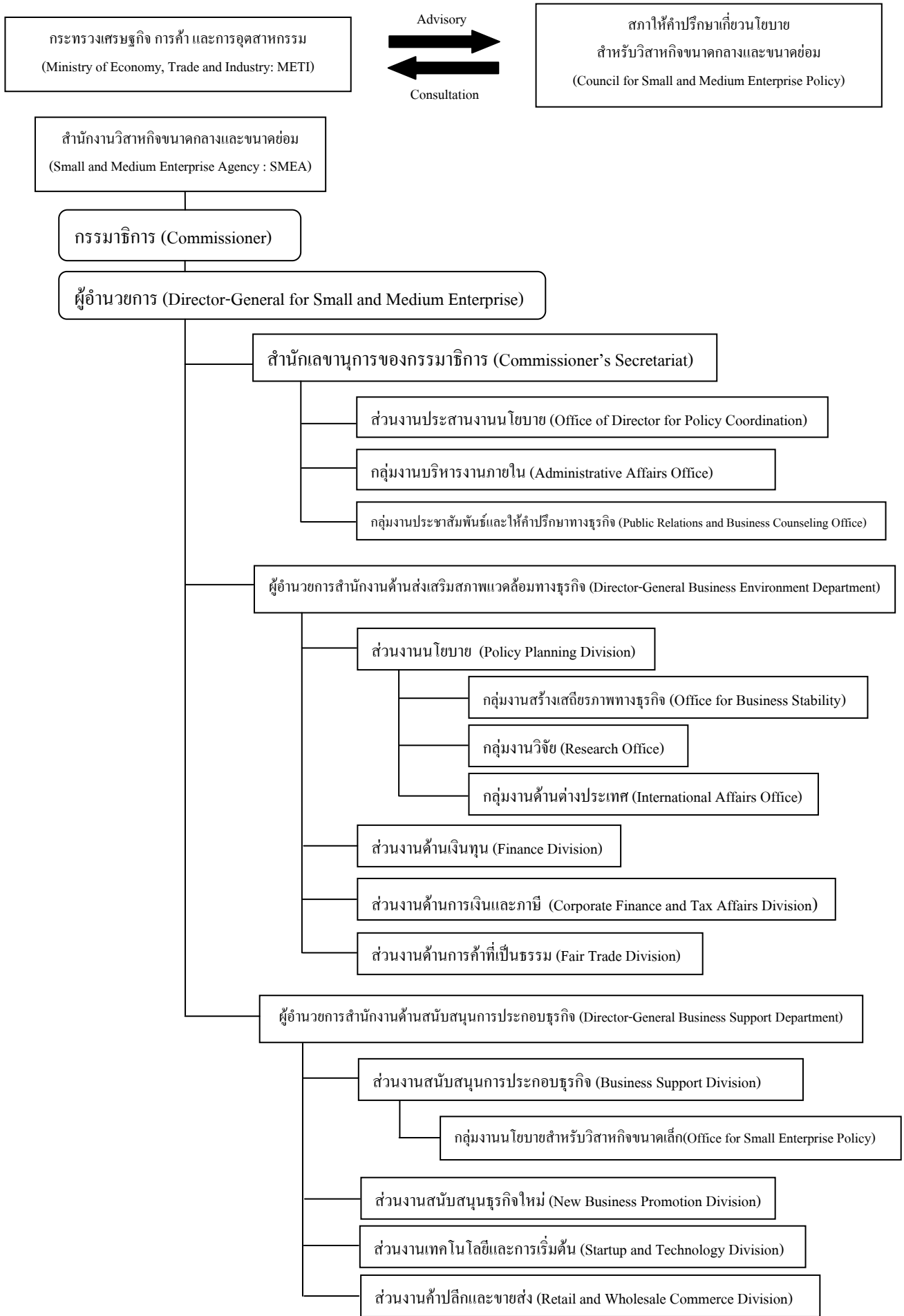
SMEs เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น แต่ประสบปัญหาจำนวนขององค์กรธุรกิจที่จัดตั้งลดลง ความร่วมมือกันในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันที่ลดลง ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น การพัฒนาและเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้นของ SMEs ที่เป็นอิสระมากขึ้น จึงมีการดำเนินนโยบายจากเดิมที่เน้นนโยบายที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรม หรือสมาคม เปลี่ยนแปลงเป็น SMEs ที่มีความเป็นอิสระ (individual SMEs) โดยมีการออกกฎหมายเพื่อสนับสนุนการเริ่มต้น SMEs ในรูปแบบใหม่ๆ ที่ต่างจากเดิม การสนับสนุนในเรื่องของนวัตกรรม และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ และระบบการผลิตในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญ คือ Act on temporary Measures for the Promotion of

Creative Business Activities of SMEs (1995) SME modernization Act และ SME Management Reform Act (1999)

นอกจากนี้แล้ว กฎหมายข้างต้นยังมีการแก้ไขครั้งล่าสุดในปี 2013 อันเนื่องมาจากปัญหาที่พบว่าร้อยละ 90 ขององค์กรธุรกิจที่ญี่ปุ่นเป็น SMEs และ MEs มีรากฐานทางธุรกิจที่อ่อนแอ และจำนวนขององค์กรธุรกิจ และลูกจ้างก็มีจำนวนลดลง ตลอดจน SEs ถือเป็นองค์กรธุรกิจที่สำคัญในแง่ของความมั่นคงของเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ จึงมีการแก้ไขกฎหมายและดำเนินนโยบายเกี่ยวกับ SEs เพื่อให้เศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นมั่นคงและเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนการสนับสนุน SEs ในธุรกิจระหว่างประเทศ การใช้ประโยชน์จาก IT และการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือในการสืบทอดทางธุรกิจ เป็นต้น โดยเน้นมาตรการจัดการทางการเงินเป็นไปอย่างราบรื่น การกระตุ้นความร่วมมือในการจัดการระหว่าง SEs และผู้เชี่ยวชาญทางธุรกิจหรือหุ้นส่วนทางธุรกิจโดยใช้ IT

ส่วนที่ 2 ระบบนโยบายของ SMEs ในประเทศญี่ปุ่น

SMEA เป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้กระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) โดยมีโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

โดยบทบาทหน้าที่ของแต่ละส่วนงาน เป็นดังนี้

(1) สำนักเลขานุการของกรมการค้า (Commissioner's Secretariat)

(1.1) ส่วนงานประสานงานนโยบาย (Office of Director for Policy Coordination) ทำหน้าที่ประสานงานภายในองค์กรภายใต้ขอบอำนาจของ SMEA

(1.2) กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ (Public Relations and Business Counseling Office) ทำหน้าที่ในงานด้านการประชาสัมพันธ์

(2) สำนักงานส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business Environment Department)

(2.1) ส่วนงานนโยบาย (Policy Planning Division) ทำหน้าที่วางแผนและกำหนดนโยบายพื้นฐานสำหรับการดูแลและพัฒนา SMEs

(2.2) กลุ่มงานสร้างเสถียรภาพทางธุรกิจ (Office for Business Stability) ทำหน้าที่ในการสร้างเสถียรภาพทางธุรกิจให้กับ SMEs

(2.3) กลุ่มงานวิจัย (Research Office) ทำหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดูแล พัฒนา และปรับปรุงการบริหารจัดการ SMEs

(2.4) กลุ่มงานด้านต่างประเทศ (International Affairs Office) ทำหน้าที่ประสานงานความร่วมมือระหว่างภายใต้ขอบอำนาจของ SMEA

(2.5) ส่วนงานด้านเงินทุน (Finance Division) ทำหน้าที่จัดหาเงินทุนให้แก่ SMEs

(2.6) ส่วนงานด้านการเงินและภาษี (Corporate Finance and Tax Affairs Division) ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับระบบภาษีของ SMEs และให้การสนับสนุนให้การสืบทอดธุรกิจของ SMEs

(2.4) ส่วนงานด้านการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade Division) ทำหน้าที่สร้างให้เกิดการค้าที่เป็นธรรมต่อ SMEs และรักษาโอกาสทางธุรกิจให้แก่ SMEs

(3) สำนักงานสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Support Department)

(3.1) ส่วนงานสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Support Division) ทำหน้าที่ปรับปรุงการบริหารจัดการของ SMEs

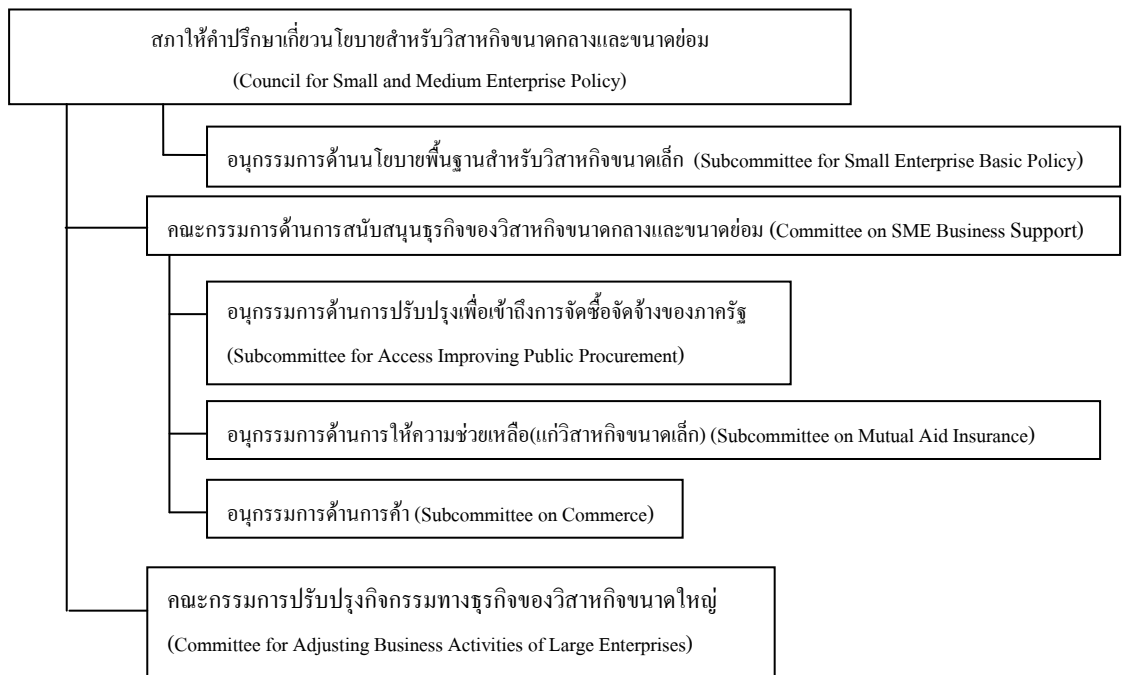
(3.2) กลุ่มงานนโยบายสำหรับวิสาหกิจขนาดเล็ก (Office for Small Enterprise Policy) ทำหน้าที่สนับสนุนวิสาหกิจขนาดเล็ก

(3.3) ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจใหม่ (New Business Promotion Division) ทำหน้าที่ปรับปรุงการบริหารจัดการของ SMEs โดยผ่านกิจกรรมทางธุรกิจใหม่ๆ

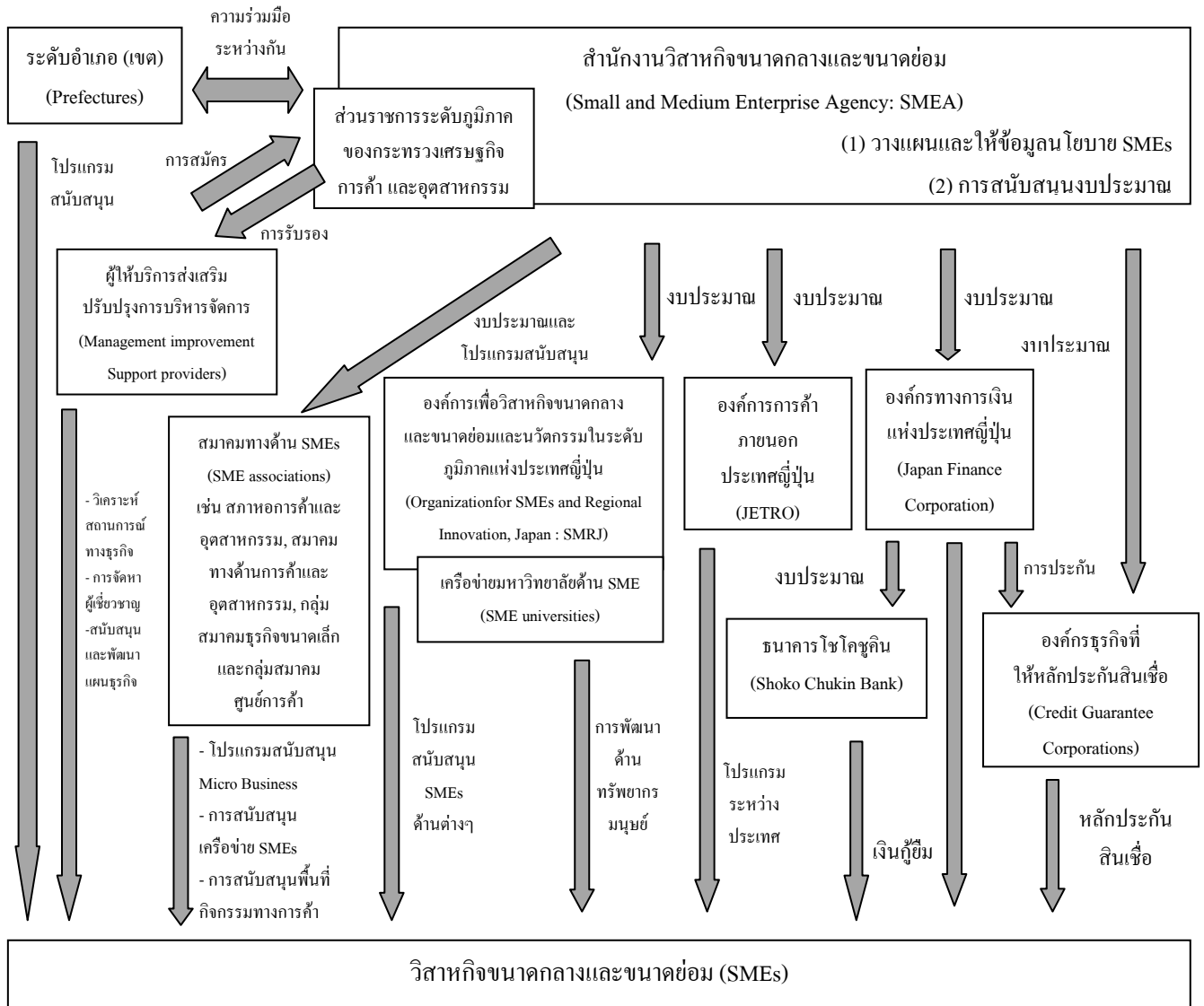
(3.4) ส่วนงานเทคโนโลยีและการเริ่มต้น (Startup and Technology Division) ทำหน้าที่สร้างธุรกิจใหม่โดย SMEs และปรับปรุงด้านเทคโนโลยีให้แก่ SMEs

(3.4) ส่วนงานค้าปลีกและขายส่ง (Retail and Wholesale Commerce Division) ทำหน้าที่ดูแลและพัฒนาผู้ค้าปลีกขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้ให้บริการ และผู้ขายส่ง

นอกจาก SMEA ที่มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายเกี่ยวกับ SMEs แล้ว องค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน ในฐานะที่จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ในการดำเนินนโยบายด้าน SMEs ก็คือ สภาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Council for Small and Medium Enterprise Policy) ซึ่งมีองค์ประกอบมาจากนักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยทำหน้าที่วิจัย ให้ความเห็น และให้คำปรึกษาในประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายด้าน SMEs เมื่อได้รับการร้องขอจากรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยโครงสร้างของสภาชุดนี้ เป็นดังนี้

ในด้านระบบการดำเนินงานนโยบายด้าน SMEs ของประเทศญี่ปุ่นมีหลายองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งจะประสานงานและดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือกับ SMEA โดยมีโครงสร้างของระบบ ดังนี้

ทั้งนี้ ผู้ให้บริการส่งเสริมปรับปรุงการบริหารจัดการให้กับ SMEs (Management improvement Support providers) จะต้องได้รับการรับรองจากกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และมีระบบการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 นโยบายด้าน SMEs ในปัจจุบัน

นโยบายส่งเสริม SMEs ในปัจจุบันของประเทศญี่ปุ่น มีนโยบายที่สำคัญหลายประการ ได้แก่

(1) นโยบายทางการเงินโดยการสนับสนุนจากสถาบันการเงินที่ร่วมมือกับภาครัฐ ซึ่งมีอยู่ 2 แห่ง หลักๆ คือ Shoko Chukin Bank และ Japan Finance Corporation (JFC) โดยการให้การสนับสนุนการกู้ยืมเงินสำหรับองค์กรธุรกิจที่กำลังก่อตั้ง และการขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ ตลอดจนการให้กู้ยืมเงินสำหรับองค์กรธุรกิจที่ประสบปัญหาชั่วคราวทางธุรกิจ หรือประสบปัญหาภัยพิบัติ

ทั้งนี้ ในการกู้ยืมเงินของ SMEs ในประเทศญี่ปุ่นจะมีการดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ การกู้จากสถาบันการเงินเอกชน การกู้จากสถาบันการเงินที่ร่วมมือกับภาครัฐ และการขอการขอเครดิตค้ำประกันการกู้ยืมโดยองค์กรที่ดูแลในด้านนี้ นอกจากนี้แล้วยังมีนโยบายที่น่าสนใจในการกู้ยืมเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจประเภท MEs ซึ่งเป็นโครงการที่เรียกว่า “Marukei” โดยจะมีการให้ความช่วยเหลือทางด้านคำแนะนำด้านบัญชี และการทำแผนทางธุรกิจโดยความช่วยเหลือของสภาหอการค้าและการอุตสาหกรรม และสมาคมการค้าและการอุตสาหกรรม

(2) การจัดทำขั้นตอนกระบวนการพื้นฐานด้านการบัญชีของ SMEs โดยมีการจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2012 โดยกลุ่มการศึกษาด้านบัญชีของ SME ซึ่งจัดตั้งโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ SME สมาคม SME นักบัญชีภาษี ผู้ตรวจสอบบัญชี และสถาบันทางการเงิน โดยการจัดทำกฎระเบียบใหม่ทางด้านบัญชีครอบคลุมการทำงานของ SMEs เพื่อที่จะกำหนดขั้นตอนกระบวนการจะช่วยให้เจ้าของธุรกิจหรือผู้ปฏิบัติงานใน SMEs มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขทางการเงินของธุรกิจตนเองอย่างถูกต้อง กำหนดขั้นตอนกระบวนการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้เสียกับ SMEs ทราบข้อมูลทางด้านบัญชีที่จำเป็น ขั้นตอนกระบวนการที่ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติทางการบัญชีของ SMEs สอดคล้องกับระบบบัญชีกับระบบภาษีที่มีอยู่ และกฎระเบียบทางบัญชีขององค์กรธุรกิจ การไม่เพิ่มภาระทางเอกสารให้แก่ SMEs โดยองค์กรที่ต้องใช้ขั้นตอนกระบวนการนี้ ควรเป็น SMEs ที่มีผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีน้อย และไม่สามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีในระดับสูงได้ทั้งในระดับพนักงานและระบบบัญชี และต้องการที่จะเปิดเผยข้อมูลให้เฉพาะหุ้นส่วนทางการค้า สถาบันทางการเงิน ผู้มีส่วนได้เสียเจ้าของ และผู้จัดเก็บภาษี

(3) ประโยชน์ทางด้านภาษีสำหรับ SMEs โดยการช่วยลดภาษีหรือยกเว้นภาษีเพื่อไม่ให้เป็นการแก่ผู้ประกอบธุรกิจ SMEs โดยวิธีการต่างๆ โดยเฉพาะการลดภาษีสำหรับ SMEs ที่มีรายได้

ประจำปีไม่เกิน 8 ล้านเยนจะเสียภาษีน้อยกว่าอัตราปกติ กล่าวคือ เสียภาษีร้อยละ 15 ซึ่งน้อยกว่าองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ หรือองค์กรธุรกิจ SMEs ที่มีรายได้มากกว่า 8 ล้านเยน ที่ต้องเสียในอัตราร้อยละ 25.5

(4) การใช้ประโยชน์ทางด้าน IT โดยผ่านเว็บไซต์ที่มีชื่อว่า “Mirasapo” โดยจะเป็นเว็บไซต์ที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลของรัฐบาลกลาง และองค์กรภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ตลอดจนเป็นศูนย์กลางของการให้คำปรึกษาทางธุรกิจ ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อมูลและประสบการณ์

(5) มาตรการช่วยเหลือ SMEs ที่มีการรับช่วงการผลิต และได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

(6) การสนับสนุนผ่านเครือข่าย SME University โดยมีเครือข่ายอยู่จำนวน 9 แห่ง ภายใต้การดำเนินงานของ Organization for Small & Medium Enterprises and Regional Innovation, Japan (SMRJ) เพื่อจะพัฒนาการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล การสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ

(7) การฟื้นฟูทางธุรกิจ โดยอยู่ภายใต้ Industrial Revitalization Act โดยมีการจัดตั้ง Business Support Councils for SME ในแต่ละภูมิภาค เพื่อสนับสนุนฟื้นฟูธุรกิจ SMEs ที่ประสบปัญหา

(8) การเปลี่ยนผ่านทางธุรกิจ อันเนื่องมาจากการสืบทอดทางธุรกิจจากคนรุ่นก่อนมาสู่คนรุ่นต่อๆ มา ซึ่งจะมีบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจ้างงาน เทคโนโลยี และการพัฒนาธุรกิจใหม่ๆ เพื่อเสริมสร้างจุดแข็งของธุรกิจ

(9) การสนับสนุนพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะ SMEs ที่ทำธุรกิจด้านการผลิตสินค้า

(10) การดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับ SMEs ในการจ้างบัณฑิตที่เพิ่งจบใหม่เข้าทำงานใน SMEs

(11) การสนับสนุนการขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ โดยความร่วมมือขององค์กรของภาครัฐ SMRJ และ JETRO ทั้งในแง่ของการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดในต่างประเทศ การสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาธุรกิจไปยังต่างประเทศ การจัดหาเวทีในการจัดแสดงสินค้า

(12) การพัฒนาธุรกิจรูปแบบใหม่ๆ การสนับสนุนให้มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และการหาตลาดใหม่ๆ โดยเฉพาะธุรกิจทางการเกษตร การค้า และการผลิต

(13) การพัฒนา และปรับปรุงพื้นที่ในการค้าขายสินค้า

(14) การสนับสนุนธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ โดยการช่วยเหลือในการเริ่มต้นธุรกิจ การสนับสนุนทางการเงิน การให้เครดิตสินเชื่อ การให้รางวัลแก่ผู้ประกอบการธุรกิจรายใหม่ที่สามารถเป็นต้นแบบได้

(15) การสั่งซื้อจากภาครัฐ โดยการสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐสั่งซื้อสินค้าและบริการจาก SMEs เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบธุรกิจ

จากนโยบายในการส่งเสริม SMEs ด้านต่างๆ ของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบันข้างต้น ผู้บริหารของ SMEA ก็ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายด้าน SMEs ที่ภาครัฐให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ณ ขณะนี้ ซึ่งมี 6 ประการ ได้แก่

(1) ดำเนินการมาตรการที่เป็นไปได้ทั้งหมดเพื่อช่วยเหลือ SMEs ที่อยู่ในพื้นที่ประสบเหตุการณ์แผ่นดินไหวครั้งใหญ่เมื่อปี 2011

(2) ให้ความสำคัญกับ Micro Enterprises ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจขนาดเล็กมาก (เล็กกว่า Small Enterprises)

(3) ตั้งเป้าเพิ่มจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ให้ได้ร้อยละ 10

(4) ตั้งเป้าเพิ่มกำไรของ SMMEs ให้เป็นสองเท่า

(5) ตั้งเป้าเพิ่มการขยายตัวของ SMEs ในต่างประเทศให้ได้ 10,000 ราย

(6) ดำเนินมาตรการที่เป็นไปได้ในการรับมือกับภาวะการบริโภคที่เพิ่มขึ้น

2. SMRJ

คณะผู้วิจัย และตัวแทนจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ศึกษาดูงาน Organization for Small & Medium Enterprises and Regional Innovation, Japan (SMRJ) ทำให้ทราบว่า SMEs ในประเทศญี่ปุ่นถือเป็นองค์กรธุรกิจที่มีสัดส่วนมากที่สุดในประเทศ โดยคิดเป็นร้อยละ 99.7 ของจำนวนองค์กรธุรกิจทั้งหมด หรือเป็นจำนวนกว่า 4.21 ล้านองค์กร และมีผู้ปฏิบัติงานกว่า 27.84 ล้านคน

SMRJ จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย Establishment of SMRJ (2004) โดยการดำเนินงานของ SMRJ จะได้รับงบประมาณจากภาครัฐ (ผ่าน SMEA เป็นหลัก) เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของ SMEs ทั้งในแง่

ของโครงสร้างพื้นฐาน เงินทุน ทรัพยากรบุคคล ข้อมูลข่าวสาร และการตอบสนองความต้องการ และแก้ไข ปัญหาต่างๆ ให้กับ SMEs ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

(1) การสนับสนุน SMEs ของ SMRJ จะแบ่งเป็น 4 ด้านหลักๆ คือ

(1.1) การสนับสนุนการจัดตั้งองค์กรธุรกิจ SMEs ใหม่ โดย SMRJ จะให้การสนับสนุน การบริหารจัดการ และการจัดหาผู้เชี่ยวชาญ เช่น การให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นธุรกิจ การให้การสนับสนุน ทรัพยากรในแต่ละพื้นที่ การสร้างความร่วมมือระหว่าง SMEs ด้วยกัน โดยเฉพาะธุรกิจทางด้านการเกษตร ป่าไม้และการประมง การสนับสนุนเงินทุนตั้งต้น เป็นต้น

(1.2) การสนับสนุนการเจริญเติบโต และพัฒนา SMEs โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่ม การจัดการให้มีประสิทธิภาพ และให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยผ่านหน่วยงานต่างๆ และองค์กรในระดับ ภูมิภาค เช่น การส่งเสริมด้านการผลิต การวิจัยและพัฒนา การแข่งขันระหว่างประเทศ การจัดการด้าน ทรัพย์สินทางปัญญา การสนับสนุนด้านเงินทุน การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ผ่าน SME Universities การสนับสนุนการค้าประกันทางธุรกิจ เป็นต้น

(1.3) การสนับสนุนมาตรการทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต โดย เป็นการช่วยเหลือฟื้นฟูธุรกิจที่ประสบปัญหาความเสี่ยงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจากด้านเงินทุนขององค์กร ความ เสี่ยงจากภาวะล้มละลาย หรือความเสี่ยงที่เกิดจากภัยพิบัติ โดยมีโครงการที่สำคัญ เช่น The Mutual Relief Scheme for Small-scale Enterprises, The Mutual Relief Scheme for Business Safety (The Mutual Relief system for the Prevention of Bankruptcies of Small and Medium Enterprises) เป็นต้น

(1.4) สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ โดยมีการสนับสนุนพื้นที่ดินในการจัดสร้าง โรงงานหรือสำนักงานในการประกอบธุรกิจ โดยที่ค่าใช้จ่ายไม่แพงที่ SMEs สามารถจะดำเนินงานได้ นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการให้กู้ยืมหรือคำแนะนำในการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ในการประกอบธุรกิจ ไม่ ว่าจะเป็น ความร่วมมือในทางอุตสาหกรรม แหล่งกระจายสินค้า การบริการจัดการภายใต้เงื่อนไข สภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นต้น

(2) องค์กรและเครือข่ายในการดำเนินงานของ SMRJ

SMRJ จะมีส่วนงานที่ดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ส่วนหลักๆ ได้แก่ ด้าน Financial ด้าน General Affair และด้าน Personnel department โดยจะมีผู้บริหาร (Executive Director) เป็นผู้ตัดสินใจ โดยมีสำนักงานใหญ่

อยู่ที่เมืองโตเกียว (Tokyo) นอกจากนั้นแล้ว ยังมีเครือข่ายในการสนับสนุนการดำเนินงาน โดยผ่านสำนักงานสาขาในเขตต่างๆ และเครือข่าย SME Universities ประกอบด้วย

(2.1) สำนักงานใน 9 เขต ได้แก่ Kanto Head Office, Hokkaido Head Office, Tohoku Head Office, Hokuriku Head Office, Chubu Head Office, Kansai Head Office, Chugoku Head Office, Shikoku Head Office, Kyushu Head Office และ Okinawa Head Office

(2.2) SME Universities ประกอบด้วย Asahikawa SME University, Sendai SME University, Sanjo SME University, Tokyo SME University, Seto SME University, Kansai SME University, Hiroshima SME University, Nogata SME University และ Hitoyoshi SME University

(3) ผลการดำเนินงานที่เป็นจุดเด่น

หากจะพิจารณาผลการดำเนินงานของ SMRJ ที่เป็นจุดเด่นในปัจจุบัน สามารถแยกออกได้เป็น 4 ประการคือ

(3.1) ด้านทรัพยากรบุคคล SMRJ มีผู้เชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลกว่า 3,000 คน ที่สามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือ SMEs ได้ ทั้งนี้ ในการให้การช่วยเหลือให้คำปรึกษา ก็จะมีองค์กรต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือทั้งในระดับส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค ทั้งกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) สถาบันทางการเงิน สภาหอการค้า และการอุตสาหกรรม สมาคมทางด้านธุรกิจ ด้านอุตสาหกรรม และด้านธุรกิจขนาดเล็กต่างๆ มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยเทคนิค

(3.2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน SMRJ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ SMEs สามารถเช่าได้ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนธุรกิจของตน รวมถึงการให้พื้นที่ดินในการจัดสร้างโรงงาน และสำนักงาน

(3.3) ด้านเงินทุน SMRJ มีระบบการจัดการเงินทุนที่จะช่วยเหลือ SMEs ในการดำเนินธุรกิจ หากมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในอนาคต

(3.4) ด้านข้อมูลข่าวสาร SMRJ มีการจัดงานเพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ธุรกิจ SMEs ใหม่ๆ ให้เป็นที่รู้จัก และเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจ ตลอดจนมีการจัดทำเว็บไซต์ J-NET 21 และอีเมลล์อันเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ SMEs

5.6 สรุปผลการศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ จำนวน 1 หน่วยงาน ดังนี้

SPRING Singapore

1. ภาพรวมของหน่วยงาน SPRING Singapore

หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม โดยมีหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเดียวกันที่ทำหน้าที่ในด้านการส่งเสริมการค้า โดทางเศรษฐกิจและการสร้างงานเพื่อนำไปสู่การมีมาตรฐานการใช้ชีวิตที่ดียิ่งกว่าสำหรับทุกคนในสิงคโปร์ อีกหลายหน่วยงาน คือ

- หน่วยงานตลาดพลังงาน (Energy Market Authority) มีหน้าที่ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมพลังงาน ทั้งด้านการมีศักยภาพในการแข่งขันและการมีความเชื่อถือได้ด้านพลังงาน
- คณะกรรมการการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Economic Development Board) มีหน้าที่ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ
- เอ สตาร์ (A*STAR) เป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการค้นคว้าวิจัยของสาธารณรัฐสิงคโปร์
- เจทีซี (JTC) หน่วยงานที่รับรองการมีวัตถุประสงค์สำหรับ โรงงานและพื้นที่สำหรับใช้ในอุตสาหกรรม
- SRPING Singapore มีหน้าที่ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจ ด้านคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์
- SENTOSA มีหน้าที่ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจเกาะ Sentosa
- คณะกรรมการการท่องเที่ยวสิงคโปร์ (Singapore Tourism Board) มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- ไออี สิงคโปร์ (IE Singapore) มีหน้าที่ด้านการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและการก้าวไปสู่ระดับโลกของวิสาหกิจที่มีฐานที่ตั้งในสิงคโปร์
- คณะกรรมการการแข่งขันสิงคโปร์ (Competition Commission Singapore) ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจกรรมที่ขัดต่อการแข่งขัน

วิสัยทัศน์และหน้าที่รับผิดชอบ

หน่วยงาน SPRING Singapore มีวิสัยทัศน์ที่จะนำวิสาหกิจสิงคโปร์ก้าวไปสู่ระดับโลก และหน้าที่รับผิดชอบคือการช่วยเหลือวิสาหกิจสิงคโปร์ให้เติบโตและสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการของสิงคโปร์ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์คือ การเป็นหนึ่งในภูมิภาคในการประกอบการด้านที่มี

ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การกระตุ้นภาค SMEs และการสร้างความสามารถ และความเชื่อมั่นในโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพและมาตรฐานในสิงคโปร์

ภูมิภาคของวิสาหกิจในสิงคโปร์

ปัจจุบัน ในสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีวิสาหกิจต่างๆ ที่แบ่งออกเป็นขนาดดังนี้

วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มีรายได้ตั้งแต่ 100 ล้านดอลลาร์ และวิสาหกิจขนาดกลาง มีรายได้ ตั้งแต่ 10 ล้านดอลลาร์ มีจำนวนรวมประมาณ 7,100 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 5 ของวิสาหกิจทั้งหมด

วิสาหกิจขนาดเล็ก (Small) ที่มีรายได้ตั้งแต่ 1 ล้านดอลลาร์ มีจำนวนประมาณ 23,200 คิดเป็นร้อยละ 16 ของวิสาหกิจทั้งหมด และวิสาหกิจขนาดขนาดย่อม (Micro) ซึ่งมีรายได้น้อยกว่า 1 ล้านดอลลาร์ มีจำนวนประมาณ 114,600 วิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 79 ของวิสาหกิจทั้งหมด

ดังนั้น “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงหมายถึง วิสาหกิจที่มีรายได้ประจำปีไม่เกิน 100 ล้านดอลลาร์ หรือจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน”

SMEs ในระบบเศรษฐกิจของสิงคโปร์

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหน่วยธุรกิจที่มีมากที่สุดในสิงคโปร์ รวมเป็นจำนวน 170,300 วิสาหกิจ คิดร้อยละ 99 ของวิสาหกิจทั้งหมด ซึ่งมีวิสาหกิจขนาดใหญ่เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น และเป็นหน่วยธุรกิจที่จ้างแรงงานถึง 2.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 68 ของการจ้างแรงงานทั้งหมด หรือ 7 ใน 10 โดยวิสาหกิจขนาดใหญ่จะจ้างงานอยู่ที่ร้อยละ 32

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวน 154 พันล้านเหรียญ คิดเป็นร้อยละ 50 ของมูลค่าเพิ่มทั้งหมด ในขณะที่มูลค่าเพิ่มอีกร้อยละ 50 มาจากวิสาหกิจขนาดใหญ่

(ที่มา : Dos 2012 เป็นการประมาณการซึ่งรวมหลายๆ ภาคอุตสาหกรรม ทั้งอุตสาหกรรมการผลิต การก่อสร้าง การเกษตร และบริการต่างๆ

หมายเหตุ หมายถึงถึงที่เป็นเจ้าของโดยตรงเท่านั้น ไม่รวมผู้ทำงานเพื่อตนเอง (เช่น คนขับรถแท็กซี่ คนขายของหาบเร่) และคนต่างด้าวที่ทำงานในประเทศ ทั้งยังไม่รวมถึงบริษัทที่ไม่มีกิจกรรม และบริษัทที่ยังไม่เริ่มประกอบกิจกรรม)

ยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิสาหกิจ

หน่วยงาน SPRING Singapore มียุทธศาสตร์ในการพัฒนางานวิสาหกิจโดยอาจแบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ คือ

- เสริมสร้างภาวะแวดล้อมให้แข็งแกร่งเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจ
- ปลุกฝัง และเกื้อกูลการริเริ่มนวัตกรรม
- พัฒนากลุ่มที่มีศักยภาพการแข่งขัน
- การเจริญเติบโตของวิสาหกิจที่เป็นไปโดยการเตรียมพร้อม

ทั้งนี้ โดยร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ

2. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถานะแวดล้อม

ดำเนินการโดยการขยายสู่ภายนอก ซึ่งมีมาตรการในการดำเนินการดังนี้

ขยายความรู้ : โดยการจัดสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การบรรยายย่อย

ให้บริการการให้คำปรึกษาแนะนำ : โดยผ่านทางศูนย์ SME (SME Centres)

ทำให้เกิดการตื่นตัว : โดยผ่านการประกาศโฆษณาและจัดรายการส่งเสริม

เข้าผูกพัน : โดยเจ้าหน้าที่ของ SPRING

โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือการทำให้เกิด SMEs เพิ่มมากขึ้น

การเข้าถึงข้อมูลผ่านเครือข่าย EnterpriseOne

EnterpriseOne ให้บริการข้อมูลแก่ผู้ประกอบการ โดย

- ผ่านศูนย์ SME (SME Centres) ซึ่งบริการให้คำปรึกษาทางธุรกิจ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแผนการสนับสนุนและกฎระเบียบของรัฐบาล การฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพ
- อินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ www.enterprisesOne.gov.sg ซึ่งให้บริการข้อมูลข้อมูลจากภาครัฐสู่ภาคธุรกิจ (G2B) และบริการให้อนุญาตทางธุรกิจออนไลน์
- ศูนย์ สอบถาม ข้อมูล ทาง โทรศัพท์ (Call Centre) ซึ่ง มี อี เม ล์ คือ enterpriseone@spring.gov.sg และ obls@spring.gov.sg

- แอฟริเคชั่น ของอุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งให้บริการข้อมูลธุรกิจออนไลน์ และการให้บริการของรัฐผ่านระบบออนไลน์

การเข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุนวิสาหกิจ

หน่วยงาน SRPING Singapore มีวิธีการในการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs โดยมีเครื่องมือและมาตรการต่างๆ อันได้แก่

- ชุดคู่มือ (Toolkits) ซึ่งประกอบไปด้วย คู่มือการบริการลูกค้า คู่มือการจัดการด้านการเงิน คู่มือการตลาด และคู่มือด้านทรัพยากรมนุษย์
- เอกสารใบสำคัญจ่าย (Voucher) ซึ่งเป็นเอกสารใบสำคัญจ่ายเกี่ยวกับนวัตกรรมและความสามารถ
- การให้กู้ยืม (Loan) ซึ่งแบ่งออกเป็น โครงการกู้ยืมรายย่อย (Micro Loan Programme - MLP) แผนส่งเสริมกองทุนวิสาหกิจท้องถิ่น (Local Enterprise Fund Scheme - LEFS) และแผนงานประกันการกู้ยืม (Loan Insurance Scheme - LIS)
- เงินช่วยเหลือ (Grant) โดยเป็นเงินช่วยเหลือพัฒนาความสามารถและเพื่อการพัฒนา (Capacity & Development Grant –CDG)
- การคืนภาษี (Tax Credit) อันเป็นการคืนภาษีด้านศักยภาพการผลิตและนวัตกรรม (Productivity & Innovation Credit)

➤ คู่มือสำหรับ SME (SME Toolkit)

- คู่มือการบริการลูกค้า เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกรอบการทำงานอย่างง่ายเพื่อพัฒนาการบริการสู่ความเป็นเลิศ
- คู่มือการจัดการด้านการเงิน ให้เครื่องมือในการวิเคราะห์ และสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน
- คู่มือการตลาด ปรับปรุงศักยภาพการทำตลาด ด้วยเทคนิคต้นทุนประสิทธิภาพโดยดำเนินการด้วยตนเอง
- คู่มือด้านทรัพยากรมนุษย์ ให้เคล็ดลับ เครื่องมือ รูปแบบในด้านการบริหารงานบุคคล

➤ **เอกสารใบสำคัญจ่ายเกี่ยวกับนวัตกรรมและความสามารถ (Innovation & Capacity Voucher-ICV)**

SMEs สามารถขอรับเอกสารใบสำคัญการจ่าย ICV ได้ทางออนไลน์ ซึ่งมีมูลค่า 5,000 เหรียญสิงคโปร์ ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงความเชี่ยวชาญและการสนับสนุนที่มีคุณภาพได้ง่ายยิ่งขึ้นและครอบคลุมค่าใช้จ่ายสำหรับการให้คำปรึกษาหรือบริการที่มาจากองค์กรที่เข้าร่วม

โดยปัจจุบัน ได้เปิดให้บริการสมัครเอกสาร ICV ออนไลน์แล้วและได้มีการปรับปรุงกระบวนการยื่นใบสมัครรับบริการจากการใช้เอกสารมาสู่การบริการด้วยระบบออนไลน์ ซึ่งการสมัครรับบริการสามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ภายใน 5 นาที

บทบาทของ SPRING ในการให้เงินทุน

SPRING Singapore มีบทบาทในการจัดหาเงินทุนของ SMEs โดยจะเป็นผู้รับประกันส่วนความเสี่ยงในการคิดน้ดการชำระหนี้ของ SMEs ในกรณีที่ SMEs ได้ติดต่อกับสถาบันการเงินเพื่อขอทุนมาใช้ในการดำเนินการ ซึ่งมีสถาบันการเงินที่เข้าร่วมในแผนงาน คือ ธนาคารดีบีเอส (DBS) ธนาคารเอชเอสบีซี (HSBC) บริษัท เงินทุน ฮงเหลียง (Hong Leong Finance) ธนาคาร เมย์แบงก์ (MayBank) ธนาคาร โอซีบีซี (OCBC Bank) ธนาคารแสดนชาร์ด ชาร์เตอร์ (Standard Chartered) บีอีเอ (BEA) ธนาคารยูโอบี (UOB)

➤ **การให้กู้ยืม (Loan) ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น**

- แผนประกันการกู้ยืม (Loan Insurance Scheme - LIS) ซึ่งจะรับประกันเงินกู้สำหรับเป็นเงินทุนในการดำเนินการและเงินทุนการค้า
- แผนส่งเสริมกองทุนวิสาหกิจท้องถิ่น (Local Enterprise Fund Scheme - LEFS) ให้กู้ยืม วงเงินถึง 15 ล้านเหรียญสิงคโปร์ สำหรับการนำไปจัดซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์
- โครงการกู้ยืมรายย่อย (Micro Loan Programme - MLP) เป็นการกู้ยืมทุนสำหรับดำเนินงาน วงเงินถึง 100,000 เหรียญสิงคโปร์ให้กับธุรกิจขนาดเล็กที่มีลูกจ้าง 10 คนหรือน้อยกว่านั้น

➤ **เงินช่วยเหลือพัฒนาความสามารถและเพื่อการพัฒนา (Capacity & Development Grant – CDG)**

เป็นเงินช่วยเหลือให้แก่ SMEs เป็นจำนวนถึงร้อยละ 70 (จนกระทั่งปีการเงิน 2005) ของค่าใช้จ่าย ในโครงการปรับปรุง การยกระดับความสามารถด้านการผลิตและพัฒนาความสามารถทางธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นไปได้ในด้านต่างๆ คือ การพัฒนายุทธศาสตร์ธุรกิจ การพัฒนาตราสินค้า การจัดการด้านการเงิน

การพัฒนาต้นทุนมนุษย์ ปรับปรุงคุณภาพ และมาตรฐาน นวัตกรรมทางธุรกิจ และการออกแบบ ทรัพย์สินทางปัญญาและการให้สิทธิจำหน่าย ความเป็นเลิศทางการบริการ นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และการปรับปรุงศักยภาพทางการผลิต

ยุทธศาสตร์การประกอบการ :

Action Community for Entrepreneurship (ACE) เป็นความร่วมมือระหว่าง SPRING และภาคเอกชน ที่มุ่งจะสร้างสังคมโปรให้ประเทศไทยแห่งการประกอบการให้มากยิ่งขึ้น

- ด้วยการการพัฒนาต้นทุนมนุษย์ โดยมีคณะทำงานและการจัดงาน คือ อนุกรรมการการสร้างเครือข่าย ACE อนุกรรมการการสื่อสาร ACE การจัดงาน Blusky และการจัดงานสัปดาห์ Global Entrepreneurship Week (GEW)
- การให้การศึกษา เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีคณะทำงานการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ และการจัดตั้งโรงเรียน ACE
- เงินทุนสำหรับการเริ่มกิจการ ซึ่งอยู่ในรูปของเงินช่วยเหลือในการเริ่มกิจการ ACE
- การมุ่งเน้นการพัฒนาของการเริ่มกิจการ ซึ่งมีคณะทำงานที่เกี่ยวข้องคือ อนุกรรมการตรวจสอบ ACE และ อนุกรรมการด้านต่างประเทศ ACE

3. การพัฒนากลุ่มกิจกรรม

การพัฒนากลุ่มกิจกรรมทางธุรกิจโดยความร่วมมือกับ IE Singapore, EDB & STB ซึ่งจะให้ความสำคัญกลุ่มธุรกิจ 17 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต & วิศวกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจ การพิมพ์ การบรรจุหีบห่อ วิศวกรรมขนส่ง วิศวกรรมความเที่ยงตรง อิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์ บริการเทคโนโลยีสะอาดและวิศวกรรม

2. กลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการใช้ชีวิต (Life Style) ประกอบไปด้วยธุรกิจ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร เฟอร์นิเจอร์ เครื่องนุ่งห่ม สิ่งทอและแฟชั่น และการค้าปลีก

3. กลุ่มธุรกิจบริการและชีวการแพทย์ ประกอบไปด้วยธุรกิจ การขนส่งสินค้า บริการการศึกษา บริการด้านสุขภาพ บริการวิชาชีพ และบริการชีวการแพทย์

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มกิจกรรมธุรกิจ

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มกิจกรรมธุรกิจจะเป็นไปตามแนวทางเฉพาะของอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนา SMEs และให้กลุ่มกิจกรรมเติบโต โดยดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการโดยผ่านพันธมิตร ซึ่งมีศูนย์นวัตกรรม (Centres of Innovation –COI) และโครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคม (Local Enterprise & Association Development Programme – LEAD) เป็นผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ
2. ผลักดันความสามารถเฉพาะทางอุตสาหกรรมของธุรกิจ ตามโครงการความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงความสามารถ (Partnership for Capacity Transformation –PACT) และความร่วมมือทางอุตสาหกรรมหลายฝ่าย (Collaborative Industry Partnership – CIP)
3. สร้างความสามารถของต้นทุนมนุษย์ ด้วยโครงการและการดำเนินงานต่างๆ คือ โครงการผู้บริหารหลัก (Core Executive Programme – CEP) แหล่งรวมงานพิเศษ (Part time pool) โครงการคนเก่ง SMEs (SME Talent Programme)
4. ทำตลาดใหม่ให้เติบโต โดยการจัดทำภารกิจธุรกิจต่างประเทศ และส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของสิงคโปร์ให้มีส่วนสำคัญในตลาดระหว่างประเทศ

ศูนย์นวัตกรรม (Centres of Innovation –COI)

บริการให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 6 ศูนย์ด้วยกัน คือ

- ศูนย์เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและน้ำ (Enviro & Water Tech COI) ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัย จี แอน โพลีเทคนิค
- ศูนย์การจัดการสายโซ่อุปทาน (Supply Chain Management COI) ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัย รีพลับบลิก โพลีเทคนิค
- ศูนย์วิศวกรรมเที่ยงตรง (Precision Engineering COI) ตั้งอยู่ ณ เอสตาร์ ซิมเทค
- ศูนย์เทคโนโลยีทางทะเลและชายฝั่ง (Marine & Offshore Tech COI) ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัย จี แอน โพลีเทคนิค
- ศูนย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics COI) ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยนานาชาติ โพลีเทคนิค
- ศูนย์ทรัพยากรและนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation & Resource) ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัย สิงคโปร์ โพลีเทคนิค

โครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคม (Local Enterprise & Association Development Programme – LEAD)

เป็นโครงการความร่วมมือของ SPRING Singapore กับสมาคมการค้า และหอการค้า (Trade Associations & Chambers -TAC) เพื่อ

- ดำเนินการร่วมกันโดยหลายหน่วยงาน เพื่อปรับปรุง ยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรมและการประกอบการ โดยผ่านทางสมาคมการค้าและหอการค้า
- TAC เป็นผู้ขับเคลื่อนความริเริ่มในการยกระดับความสามารถ และเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานมุ่งสู่ในระดับระหว่างประเทศ
- TAC มากกว่า 30 องค์กร (มีสมาชิกที่เป็น SMEs กว่า 20,000 ราย) ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคมจำนวน 43 โครงการ ด้วยเงินช่วยเหลือที่ได้รับจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวน 86 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์

สมาคมการค้าและหอการค้าสำคัญที่เข้าร่วมโครงการ เช่น สมาคมผู้ค้าอัญมณีสิงคโปร์ (Singapore Jewelers Association) สมาคมการจัดการของเสียและหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่แห่งสิงคโปร์ (Waste Management and Recycling Association of Singapore - WMRAS) สมาคมอุตสาหกรรมทางทะเลสิงคโปร์ (The Association of Singapore Marine Industries - ASMI) สมาพันธ์สิ่งทอและแฟชั่น (The Textile and Fashion Federation - TaFf) สมาคมวิศวกรรมที่ยั่งยืนและเครื่องมือสิงคโปร์ (Singapore Precision Engineering and Tooling Association) สมาคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสิงคโปร์ (Singapore Food Manufacturers' Association - SFMA) และสมาคมอุตสาหกรรมกระบวนการ (Association of Process Industry - ASPRI)

สร้างต้นทุนมนุษย์

มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือการพัฒนาผู้นำ SMEs ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยการพัฒนาและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการนำมาตรการเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพมาใช้ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การเติบโตของ SMEs ทั้งต้องดึงดูดผู้มีความสามารถให้เข้ามาประกอบการในภาค SME เพื่อให้เกิดการเติบโตและความยั่งยืนของธุรกิจ และต้องพัฒนาความเป็นผู้นำด้วยการพัฒนาความสามารถทางด้านการจัดการ และเสริมสร้างความเป็นผู้นำในบรรดาผู้บริหารอาวุโส

การสร้างโอกาสในต่างประเทศให้แก่ SMEs ที่อยู่ในสิงคโปร์

SPRING Singapore ร่วมมือกับ IE Singapore และ EDB มุ่งที่จะให้ SMEs สิงคโปร์ก้าวไปสู่สากล โดยได้ร่วมกันจัดทำภารกิจการศึกษาและการพัฒนาธุรกิจ在不同ประเทศ ร่วม• เป็น เจ้า ภา พ จั ด กิจกรรมที่มาจากบริษัทข้ามชาติ สร้างเครือข่ายโอกาส และ เป็นตัวกลางความร่วมมือระหว่างบริษัทในสิงคโปร์และบริษัทต่างด้าว

ตัวอย่างของการดำเนินงาน เช่น การจัดงาน MEDICA ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-17 พฤศจิกายน 2012 ซึ่งมุ่งที่จะจัดตั้งโอกาสทางธุรกิจสำหรับบริษัทสิงคโปร์ โดยการจัดแสดงสินค้าและบริการ และฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานข้ามชาติ โดยการผลักดันนวัตกรรมทางการแพทย์ หรือการจัดงานแสดงธุรกิจเยอรมัน-สิงคโปร์(German Singapore Business Forum) ซึ่งมีผู้ประกอบการผู้เข้าร่วมในงานมากกว่า 150 ราย ซึ่งส่งผลให้เกิดภารกิจทางธุรกิจที่ประสบความสำเร็จสู่อินโดนีเซีย สำหรับผู้เข้าร่วม 30 ราย และได้รับการสนับสนุนที่ดีจากบริษัทสิงคโปร์ในการจัดแสดงกิจกรรมของบริษัท

5.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในโครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐ ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ

แบบสอบถามในโครงการนี้จัดทำทั้งสิ้น 595 ชุด โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการ SMEs จาก กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคเหนือ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ส่วนที่ 3 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ของตัวแปร

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 – 4 เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการบรรยายข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติอ้างอิง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Sample Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคือ จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ จำนวนการจ้างงาน ระยะเวลาในการประกอบกิจการ ความรู้เกี่ยวกับ SMEs ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน การรู้จักบทบาทหน้าที่ของ สสว. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การให้ความช่วยเหลืออุดหนุน และการสร้างเครือข่าย

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ประกอบกิจการ

สถานที่ประกอบกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	246	41.3
ภาคกลาง	70	11.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66	11.1
ภาคใต้	73	12.3
ภาคตะวันออก	76	12.8
ภาคเหนือ	64	10.8
รวม	595	100.0

จากตาราง 1 สถานที่ประกอบกิจการของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 595 คน พบว่า อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุดร้อยละ 41.3 รองลงมาเรียงตามลำดับคืออยู่ในภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ร้อยละ 12.8, 12.3, 11.8, 11.1 และ 10.8 ตามลำดับ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทกิจการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
กิจการผลิตสินค้า	132	22.4
กิจการค้าส่ง	73	12.4
กิจการค้าปลีก	249	42.2
กิจการบริการ	202	34.2

จากตาราง 2 ประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน และสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า เป็นกิจการค้าปลีกมากที่สุดร้อยละ 42.2 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ กิจการบริการ กิจการผลิตสินค้า และ กิจการค้าส่ง ร้อยละ 34.2, 22.4 และ 12.4 ตามลำดับ

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ

จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ล้านบาท	497	83.5
เกิน 30 ล้านบาท – 50 ล้านบาท	34	5.7
เกิน 50 ล้านบาท – 60 ล้านบาท	11	1.8
เกิน 60 ล้านบาท – 100 ล้านบาท	10	1.7
เกิน 100 ล้านบาท – 200 ล้านบาท	12	2.0
200 ล้านบาทขึ้นไป	12	2.0
ไม่ระบุจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ	19	3.2
รวม	595	100.0

จากตาราง 3 จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 595 คน พบว่า มีมูลค่าไม่เกิน 30 ล้านบาท มากที่สุดร้อยละ 83.5 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ มูลค่าเกิน 30 ล้านบาทแต่ไม่ถึง 50 ล้านบาท ร้อยละ 5.7 มูลค่าเกิน 100 ล้านบาทแต่ไม่ถึง 200 ล้านบาท และมากกว่า 200 ล้านบาทมีเท่ากันคือ ร้อยละ 2.0 มูลค่าเกิน 50 ล้านบาทแต่ไม่ถึง 60 ล้านบาท และมูลค่าเกิน 60 ล้านบาทแต่ไม่ถึง 100 ล้านบาท ร้อยละ 1.8 และ 1.7 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ ร้อยละ 3.2

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม จำนวนการจ้างงาน

จำนวนการจ้างงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 15 คน	451	75.8
16 – 25 คน	47	7.9
26 – 30 คน	27	4.5
31 – 50 คน	26	4.4
51 - 200 คน	18	3.0
เกิน 200 คน	11	1.8
ไม่ระบุจำนวนการจ้างงาน	15	2.5
รวม	595	100.0

จากตาราง 4 จำนวนการจ้างงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ไม่เกิน 15 คน มากที่สุดร้อยละ 75.8 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ จำนวนการจ้างงาน 16 – 25 คน จำนวนการจ้างงาน 26 – 30 คน จำนวนการจ้างงาน 31 – 50 คน จำนวนการจ้างงาน 51 - 200 คน และจำนวนการจ้างงาน เกิน 200 คน ร้อยละ 7.9, 4.5, 4.4, 3.0 และ 1.8 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุจำนวนการจ้างงาน ร้อยละ 2.5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระยะเวลาในการประกอบกิจการ

ระยะเวลาในการประกอบกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี	69	11.6
เกิน 1 ปี – 5 ปี	191	32.1
เกิน 5 ปี – 10 ปี	130	21.8
เกิน 10 ปี – 15 ปี	46	7.7
เกิน 15 ปี – 20 ปี	35	5.9
เกิน 20 ปี – 25 ปี	18	3.0
มากกว่า 5 ปี	50	8.4
ไม่ระบุระยะเวลาในการประกอบกิจการ	56	9.4
รวม	595	100.0

(ค่าเฉลี่ย = 9 ปี 10 เดือน, min = 3 เดือน, max = 70 ปี)

จากตาราง 5 ระยะเวลาในการประกอบกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่าประกอบกิจการอยู่ในระหว่าง 1 – 5 ปี มากที่สุดร้อยละ 32.1 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ ประกอบกิจการอยู่ในระหว่าง 5 – 10 ปี ประกอบกิจการมาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี ประกอบกิจการมามากกว่า 5 ปี ประกอบกิจการอยู่ในระหว่าง 10 – 15 ปี ประกอบกิจการอยู่ในระหว่าง 15 – 20 ปี ประกอบกิจการอยู่ในระหว่าง 20 – 25 ปี ร้อยละ 21.8, 11.6, 8.4, 7.7, 5.9 และ 3.0 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุระยะเวลาในการประกอบกิจการ ร้อยละ 9.4

พิจารณาค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการประกอบกิจการของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 9 ปี 10 เดือน โดยระยะเวลาในการประกอบกิจการของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ 3 เดือน และระยะเวลาในการประกอบกิจการที่ยาวนานที่สุดคือ 70 ปี

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	184	30.9
ปริญญาตรี	279	46.9
สูงกว่าปริญญาตรี	122	20.5
ไม่ระบุ	10	1.7
รวม	595	100.0

จากตาราง 6 วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุดร้อยละ 46.9 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 30.9 และ 20.5 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุวุฒิการศึกษา ร้อยละ 1.7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	176	29.6
31- 40 ปี	221	37.1
41 – 50 ปี	110	18.5
51 ปีขึ้นไป	72	12.1
ไม่ระบุ	16	2.7
รวม	595	100.0

จากตาราง 7 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี มากที่สุดร้อยละ 37.1 รองลงมาเรียงตามลำดับคืออายุไม่เกิน 30 ปี อายุระหว่าง 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 29.6, 18.5 และ 12.1 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุอายุ ร้อยละ 2.7

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานะในกิจการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

สถานะในกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	379	64.5
ผู้บริหาร	110	18.7
ผู้ปฏิบัติงาน	190	32.3

จากตาราง 8 สถานะในกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน และสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า เป็นเจ้าของกิจการ มากที่สุดร้อยละ 64.5 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ เป็นผู้ปฏิบัติงาน และเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 32.3 และ 18.7 ตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม แหล่งเงินทุนของกิจการในปัจจุบัน

แหล่งเงินทุนของกิจการในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
เงินส่วนตัว	448	75.3
กู้ยืม	80	13.4
ใช้ทั้งเงินส่วนตัวและกู้ยืม	38	6.4
ไม่ระบุ	29	4.9
รวม	595	100.0
แหล่งเงินกู้ที่ใช้บริการ (พิจารณาเฉพาะผู้ที่กู้ยืม และผู้ที่ใช้		
ทั้งเงินส่วนตัวและกู้ยืม จำนวนรวม 118 คน)		
ธนาคารทั่วไป	85	72.0
ครอบครัว	2	1.7
SME Bank	9	7.6
สถาบันการเงิน	7	5.9
เพื่อน	1	.8
บุคคลอื่น	1	.8
นอกระบบ	2	1.7
สหกรณ์ออมทรัพย์	2	1.7
ไม่ระบุแหล่งที่มาของเงินกู้	9	7.6
รวม	118	100.0

จากตาราง 9 แหล่งเงินทุนของกิจการในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ใช้เงินส่วนตัวมากที่สุดร้อยละ 75.3 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ เป็นเงินกู้ยืมและใช้ทั้งเงินส่วนตัวและกู้ยืม ร้อยละ 13.4 และ 6.4 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ระบุแหล่งเงินทุนของกิจการในปัจจุบัน ร้อยละ 4.9 เมื่อพิจารณาแหล่งเงินกู้ที่ใช้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่กู้จากธนาคารทั่วไป ร้อยละ 72.0 รองลงมาคือกู้จากแหล่งอื่น ๆ ได้แก่ SME Bank สถาบันการเงิน ครอบครัว นอกระบบ สหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อน และบุคคลอื่น ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs

ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	5	.8
มาก	47	7.9
ปานกลาง	284	47.7
น้อย	178	29.9
น้อยที่สุด	75	12.6
ไม่ระบุ	6	1.0
รวม	595	100.0

จากตาราง 10 ระดับความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุดร้อยละ 47.7 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด ระดับมาก และระดับมากที่สุด ร้อยละ 29.9, 12.6, 7.9 และ 0.8 ตามลำดับ และมีผู้ที่ไม่ระบุในแบบสอบถาม ร้อยละ 1.0

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs

องค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
รู้จัก	438	73.6
ไม่รู้จัก	157	26.4
รวม	595	100.0
องค์กรที่รู้จัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (พิจารณาเฉพาะผู้ที่		
รู้จักองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs จำนวนรวม		
157 คน)		
สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)	220	50.3
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)	184	42.1
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Export-Import bank of Thailand : EXIM Bank)	147	33.6
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank)	285	65.2
บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)	64	14.6
ธนาคารทั่วไป	12	2.8
สวทช.	1	.2
หอการค้าไทย	1	.2
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กอส.)	4	.9
DIP	1	.2
ศศป.	2	.5
กระทรวงแรงงาน	1	.2
รายการโทรทัศน์	1	.2
ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มอ. ภูเก็ตและสงขลา	1	.2

จากตาราง 11 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน รู้จักองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs ร้อยละ 73.6 และไม่รู้จัก ร้อยละ 26.4

พิจารณาเฉพาะผู้ที่รู้จักองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs จำนวน 438 คนและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ู้จักธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) มากที่สุดร้อยละ 65.2 รองลงมาคือ ู้จักสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Export-Import bank of Thailand : EXIM Bank) และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ร้อยละ 50.3, 42.1, 33.6 และ 14.6 ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs

การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs	จำนวน	ร้อยละ
เคย	164	27.6
ไม่เคย	431	72.4
รวม	595	100.0
เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs (ตอบ		
ได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การให้คำปรึกษา	98	61.3
แหล่งเงินทุน	72	45.0
การวิจัยและการพัฒนา	20	12.5
การภาษี	25	15.6
การเชื่อมโยงและประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	24	15.0
การประชาสัมพันธ์	1	0.7
การขยายตลาด	1	0.7

จากตาราง 12 การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 595 คน ไม่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs ร้อยละ 72.4 และมีผู้เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs เพียงร้อยละ 27.6

พิจารณาเฉพาะผู้ที่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs จำนวน 164 คนและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs ในด้านการให้คำปรึกษา มากที่สุดร้อยละ 61.3 รองลงมาเรียงตามลำดับคือ ด้านแหล่งเงินทุน ด้านการภาษี ด้านการเชื่อมโยงและประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และด้านการวิจัยและการพัฒนา ร้อยละ 45.0, 15.6, 15.0 และ 12.5 ตามลำดับ ส่วนการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการขยายตลาด

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs

การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
เคย	131	22.0
ไม่เคย	464	78.0
รวม	595	100.0
เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)	46	34.8
กฎระเบียบต่างๆ	27	20.5
ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR)	24	18.2
เงินทุน	46	34.8
การบริหารความเสี่ยง	34	25.8
การตลาด	74	56.1
การบริหารงานบุคคล	30	22.7
เทคโนโลยีและนวัตกรรม	29	22.0
ทรัพย์สินทางปัญญา	28	21.2
หลักสูตรผู้ประกอบการใหม่ (NEC)	2	1.5
หลักสูตรการจัดทำ website	1	.8
หลักสูตร SME pro-achieve	1	.8
หลักสูตรพัฒนากิจการและผลิตภัณฑ์	1	.8

จากตาราง 13 การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 595 คน พบว่า ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ร้อยละ 78.0 ส่วนผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีร้อยละ 22.0

พิจารณาเฉพาะผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs จำนวน 131 คน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในด้านการตลาด มากที่สุดร้อยละ 56.1 รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และด้านเงินทุน ร้อยละ 34.8 เท่ากัน และด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ด้านกฎระเบียบต่างๆ และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ร้อยละ 25.8, 22.7, 22.0, 21.2, 20.5 และ 18.2 ตามลำดับ และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในหลักสูตรอื่น ๆ คือ หลักสูตรผู้ประกอบการใหม่ (NEC) หลักสูตรการจัดทำ website หลักสูตร SME pro-achieve และหลักสูตรพัฒนากิจการและผลิตภัณฑ์

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของระดับความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐ

ระดับความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของ องค์กรภาครัฐ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	9	1.5
มาก	69	11.6
ปานกลาง	268	45.0
น้อย	168	28.2
น้อยที่สุด	73	12.3
ไม่ระบุ	8	1.3
รวม	595	100.0

จากตาราง 14 ระดับความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุดร้อยละ 45.0 รองลงมาตามลำดับคือ ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด ระดับมาก และระดับมากที่สุด ร้อยละ 28.2, 12.3, 11.6 และ 1.5 ตามลำดับ และมีผู้ไม่ระบุร้อยละ 1.3

ส่วนที่ 3 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำผลที่ได้มาแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งรายชื่อ รายด้าน และ โดยรวม โดยใช้เกณฑ์อันตรภาคชั้นในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ได้ความกว้างของช่วงคะแนนแต่ละระดับเท่ากับ 0.80 นำมากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.41 หมายถึง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีบทบาท
และอำนาจหน้าที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและระดับของบทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม (สสว.) โดยรวม

บทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
1. รู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว.	2.59	.900	น้อย
2. กิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนของ สสว.	2.68	.907	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.64	.874	ปานกลาง

จากตาราง 15 บทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(สสว.) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 อยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน
ส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการรู้จักบทบาทและหน้าที่
ของ สสว. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 อยู่ในระดับน้อย

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและระดับของบทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs

การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
2.1.1 การจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินกิจการ SMEs เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ การเงิน ฐานข้อมูล วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การตลาด	2.60	.986	น้อย
2.1.2 การสนับสนุนให้ SMEs ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินกิจการและพัฒนาการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง	2.69	1.032	ปานกลาง
2.1.3 การส่งเสริมให้ SMEs ใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงสนับสนุนให้มีหรือใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าหรือบริการ	2.73	1.084	ปานกลาง
2.1.4 การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ SMEs โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	2.65	1.120	ปานกลาง
2.1.5 การสร้างและพัฒนาผู้ให้บริการ SMEs ในฐานะพี่เลี้ยง หรือที่ปรึกษา หรือสร้างแรงจูงใจให้ SMEs ใช้บริการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ที่มีแนวโน้มเลิกกิจการ หรือผู้ประกอบการใหม่	2.69	1.092	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
2.1.6 การสร้างแรงจูงใจให้ SMEs ปฏิบัติตามข้อกำหนดการดำเนินธุรกิจภายใต้ความรับผิดชอบ ต่อสังคม อุตสาหกรรมสีเขียว และระบบ ธรรมชาติบาล เช่น สนับสนุนเงินทุน ให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้ประกาศเกียรติคุณ	2.71	1.060	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยด้านการดำเนินการตามแผน ยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs	2.68	.951	ปานกลาง

จากตาราง 16 บทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาในรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและระดับของบทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs

การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
2.2.1 การอบรมหรือสัมมนา	2.81	1.062	ปานกลาง
2.2.2 หลักเกณฑ์การให้เงินช่วยเหลือ หรือให้บริการเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริม SMES	2.69	1.037	ปานกลาง
2.2.3 การให้คำปรึกษา	2.77	1.046	ปานกลาง
2.2.4 การตลาด	2.69	1.030	ปานกลาง
2.2.5 การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	2.57	1.087	น้อย
รวมเฉลี่ยด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs	2.71	.940	ปานกลาง

ตาราง 17 บทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาในรายข้อพบว่า การติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและระดับของบทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ

การสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือ ภายในและต่างประเทศ	ค่าเฉลี่ย	SD	ความหมาย
2.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสนับสนุน SMEs อื่นๆ	2.69	1.079	ปานกลาง
2.3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริม การลงทุนกับต่างประเทศ	2.54	1.083	น้อย
รวมเฉลี่ยด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อ ความร่วมมือภายในและต่างประเทศ	2.62	1.040	ปานกลาง

จากตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและระดับของบทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในเรื่องกิจการได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาในรายข้อพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสนับสนุน SMEs อื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการลงทุนกับต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 อยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
ด้านข้อกำหนดและนโยบาย		
- ควรมีวิธีการและมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้จริง	14	3.7
- เขียนอธิบายให้ทราบหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน	9	2.4
- กฎระเบียบมากเกินไปในการขอกู้ยืมสนับสนุน	5	1.3
- ให้เป็นองค์กรที่ปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ มีความคล่องตัวสูง	4	1.1
- ต้องมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน	4	1.1
- การดำเนินงานในปัจจุบันไม่ชัดเจน มีหน้าที่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น	4	1.1
- รัฐควรมีนโยบายส่งเสริม SME อย่างชัดเจน	3	.8
- มีนโยบายให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ	3	.8
- มีนโยบายสร้างแรงจูงใจให้เจ้าของธุรกิจที่ประกอบธุรกิจด้วยเงินทุนของตนเอง	2	.5
เข้าร่วมโครงการกับรัฐบาล		
- กฎหมายในเรื่องของเงินทุนไม่มีหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์แก่	2	.5
ผู้ประกอบการที่ชัดเจน		
- ข้อกำหนดควรยืดหยุ่น	2	.5
- ให้ความสำคัญกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น	2	.5
- ส่งเสริมให้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการส่งออกสินค้า	1	.3
- ให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจทาง internet ให้เจริญก้าวหน้า และ	1	.3
ปลอดภัย		
- สร้างจุดยืนที่มั่นคงให้ SME	1	.3

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
ด้านงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อประโยชน์ SMEs		
- สนับสนุนให้ SME ขนาดเล็กเข้าถึงแหล่งเงินทุน	11	2.9
- กระจายงบประมาณให้ทุกจังหวัดมี SME มากขึ้น	10	2.7
- เพิ่มงบประมาณ SME	8	2.1
- ต้องการ โครงการที่สามารถช่วยเหลือ SME ได้จริงไม่ใช่การนำงบประมาณมาใช้อย่างเปล่าประโยชน์	7	1.9
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม	5	1.3
- ส่งเสริมการลงทุน มาตรการลดหย่อนภาษี ยกเว้นภาษีในช่วงเริ่มต้นกิจการ 3-5 ปี	5	1.3
- จัดตั้งกองทุนฉุกเฉิน	2	.5
- กำหนดวงเงินกู้ให้มากขึ้น	2	.5
- ลดหย่อนข้อกำหนดเกี่ยวกับการค้ำประกัน โดยใช้สินทรัพย์ เพราะถ้ามีทรัพย์สินมากก็ไม่จำเป็นต้องมาค้ำ	2	.5
- จัดตั้งกองทุนสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	1	.3
- จัดงบประมาณ หรือ โครงการพัฒนาผู้ประกอบการ	1	.3
- ส่งเสริมให้มีนักลงทุน SME หน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น	1	.3
- ขยายเวลาการชำระหนี้	1	.3
- ลดดอกเบี้ย	1	.3
- ให้เงินช่วยเหลือ	1	.3
ด้านการให้บริการและบุคลากรที่ให้บริการ		
- เพิ่มบทบาทและหน้าที่ของ สสว. ให้เข้าถึงผู้ประกอบการในกิจการต่าง ๆ ให้มากขึ้น	12	3.2
- กระบวนการติดต่อ ยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลานาน ต้องลดขั้นตอนการดำเนินงาน เปลี่ยนเป็น one stop service	11	2.9
- เข้ามามีบทบาทให้มากขึ้นในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน	9	2.4

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
- ประสานงานกับทางจังหวัด	9	2.4
- สสว ต้องดำเนินนโยบายเชิงรุกเข้าหาภาคธุรกิจ มากกว่าการรอให้ภาคธุรกิจเข้าหา ควรจัดบุคลากรออกไปให้ความรู้กับผู้ประกอบการ	7	1.9
- ช่วยเหลือในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ ระหว่างทำธุรกิจ และ ขยายธุรกิจ	6	1.6
- การที่ให้เขียนแผนการตลาดเพื่อกู้เงิน ชาวบ้านเขียนไม่เป็น สุดท้ายก็ต้องไปกู้นอกระบบ	3	.8
- เพิ่มบุคลากรในการคัดสรรหาธุรกิจที่สังเกตเห็นว่าจะเติบโตได้เร็ว นำมาสู่การจัดการ การบริหารที่ถูกต้อง	3	.8
- เข้าถึงยาก ไม่กระจาย มีแค่แนวคิดหลักการ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง	2	.5
- ให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมมากขึ้น	2	.5
- เจ้าหน้าที่ สสว ควรมีความรู้และเข้าใจ SME อย่างชัดเจน อาจจะต้องสอบวัดความรู้ที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ต้องการนักวิชาการที่เข้าใจแค่หลักการ	1	.3
- ฟื้นฟูผู้ประกอบการที่ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องการสัมเลกิให้สามารถอยู่รอดได้	1	.3
- ร่วมมือกับสรรพากรแนะนำเรื่องภาษี	1	.3
ด้านการประชาสัมพันธ์		
- ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น	52	13.8
- ให้ประชาชนเข้าใจข้อกำหนด นโยบายสนับสนุน SME อย่างทั่วถึง	16	4.3
- เพิ่มสื่อ และช่องทางการเรียนรู้ จัดทำรายการสนับสนุน SME คล้ายกับรายการ SME ของกสิกรไทย	5	1.3
- สามารถรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนอย่างชัดเจน	3	.8

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
- การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ดีกว่า	2	.5
- เพิ่มการประชาสัมพันธ์สู่ประชาชนทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มเจ้าของกิจการเท่านั้น เพื่อขยายกลุ่ม SME ในอนาคต	2	.5
- ข้อมูลที่ได้ส่วนมากมาจากธนาคารไม่ใช่ข้อมูลกลาง ธนาคารให้ข้อมูลเพื่อผลประโยชน์ของธนาคารเอง	2	.5
- เผยแพร่ข้อมูลทางด้านกฎหมาย การถามตอบปัญหาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทางข้อมูล	2	.5
- เน้นสื่อที่เข้าถึงผู้ประกอบการได้โดยตรง	1	.3
ด้านการตลาด		
- ขยายตลาดให้ครอบคลุมทั้ง internet social network โฆษณาตามสื่อต่าง ๆ	7	1.9
- สนับสนุนการประกอบธุรกิจผ่าน internet ให้มากขึ้น เช่น การทำการค้าทาง internet	3	.8
- ให้การส่งเสริมธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ พิจารณา การเติบโตของธุรกิจ ความนิยมในสินค้า ความเชื่อมั่นในสินค้า	2	.5
- ส่งเสริมให้มีงานจัดแสดงสินค้า เพื่อเปิดตลาดได้มากขึ้น	1	.3
ด้านความรู้และการพัฒนาผลิตภัณฑ์		
- ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ SME ประโยชน์ของ SME ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	24	6.4
- เปิดโอกาสให้เข้าร่วมการฝึกอบรม สัมมนาให้มากขึ้น	6	1.6
- เพิ่มเติมการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศ	6	1.6
- ส่งเสริมให้สร้าง พัฒนา แลกเปลี่ยนความรู้ และปรับปรุงให้มินวัตกรรมใหม่	5	1.3

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
- ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกอบการและผู้บริโภคมากขึ้น	4	1.1
- สนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่ม SME	4	1.1
- ทบทวนเกี่ยวกับ อย. เพื่อให้สามารถทำการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศได้	3	.8
- เผยแพร่งานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น	2	.5
- พัฒนาระบบการผลิตให้มีคุณภาพมากขึ้น ควบคู่ไปกับการเพิ่มองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์	1	.3
- ส่งเสริมและผลักดันให้ SME สามารถแข่งขันกับบริษัทใหญ่ ๆ ได้	1	.3
- สอนให้ใช้ประโยชน์จากสมุนไพรรแทนที่การใช้สารเคมี ให้ความรู้เกี่ยวกับสูตรส่วนผสมที่เป็นไปได้สำหรับชาวบ้าน	1	.3
- ให้คำปรึกษาข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข มอก. การจดลิขสิทธิ์กับกระทรวงพาณิชย์	1	.3
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการลดต้นทุน	1	.3
ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน		
- ควรมีพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาทางธุรกิจให้ SME และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	9	2.4
- บางโครงการเป็นประโยชน์ แต่ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมสนับสนุน	7	1.9
- ไม่น่าเชื่อถือในเรื่องการให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเงินทุน ติดตาม และประเมินผล	4	1.1
- การติดตามประเมินผล SME ที่ได้รับเงินกู้ยืมไปยังไม่เป็นรูปธรรม ไม่สามารถสรุปผลได้ชัดเจน	3	.8
- ไม่มั่นใจที่จะใช้บริการ สสว	3	.8

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ		
- ใช้เงินทุนตนเองจึงไม่จำเป็นต้องใช้บริการ SME แต่สนใจในโครงการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงาน	5	1.3
- พิจารณาเอาระบบของสิงคโปร์มาใช้	1	.3
- แก้ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้นก่อน	1	.3
- ไม่สามารถจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาทได้ เพราะเพิ่งเริ่มเปิดกิจการ	1	.3
- จัดอบรมสร้างความตระหนักของลูกจ้างให้มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเจ้าของกิจการ	1	.3
- ลดการสนับสนุนธุรกิจที่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม	1	.3
- ให้การสนับสนุน SME ในกรุงเทพฯ ให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันเน้นเฉพาะ OTOP ต่างจังหวัด	1	.3
รวม	376	100.0

จากตาราง 19 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs แบ่งเป็นข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านข้อกำหนดและนโยบาย พบว่า รัฐควรมีนโยบายส่งเสริม SME อย่างชัดเจน สร้างจุดยืนที่มั่นคงให้ SMEs มีวิธีการและมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้จริง มีการเขียนอธิบายให้ทราบหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพราะการดำเนินงานในปัจจุบันไม่ชัดเจน มีหน้าที่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ข้อกำหนดควรยืดหยุ่น เอื้อให้องค์กรปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ มีความคล่องตัวสูง และมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน ส่วนเรื่องของเงินทุนนั้นมีกฎระเบียบมากเกินไปในการขอทุนสนับสนุน และยังไม่มียุทธศาสตร์การให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่ชัดเจน

ส่วนสิ่งที่ต้องการเพิ่มคือ ให้ความสำคัญกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อยให้มากขึ้น ให้มีนโยบายให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ มีนโยบายสร้างแรงจูงใจให้เจ้าของธุรกิจที่ประกอบธุรกิจด้วยเงินทุนของตนเองเข้าร่วมโครงการกับรัฐบาล มีกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการส่งออกสินค้า และให้มีกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจทาง internet ให้เจริญก้าวหน้า และปลอดภัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อประโยชน์ SMEs พบว่า ต้องการโครงการที่สามารถช่วยเหลือ SME ได้จริงไม่ใช่การนำงบประมาณมาใช้อย่างเปล่าประโยชน์ โดยให้เพิ่มงบประมาณ SMEs กำหนดวงเงินกู้ให้มากขึ้นและให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเงินกู้เพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายงบประมาณให้ทุกจังหวัดมี SME มากขึ้น สนับสนุนให้ SME ขนาดเล็กเข้าถึงแหล่งเงินทุน ส่งเสริมให้มีนักลงทุน SME หน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น มีการจัดงบประมาณ หรือโครงการพัฒนาผู้ประกอบการ

ส่วนในด้านที่ต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติม คือ ต้องการลดหย่อนข้อกำหนดเกี่ยวกับการค้าประกัน โดยใช้สินทรัพย์ เพราะถ้ามีทรัพย์สินมากก็ไม่จำเป็นต้องมากู้ ต้องการให้ส่งเสริมการลงทุนมาตรการลดหย่อนภาษี ยกเว้นภาษีในช่วงเริ่มต้นกิจการ 3-5 ปี นอกจากนี้ต้องการให้จัดตั้งกองทุนฉุกเฉิน จัดตั้งกองทุนสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมไปถึงการขยายเวลาการชำระหนี้ ลดดอกเบี้ย และให้เงินช่วยเหลือ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการให้บริการและบุคลากรที่ให้บริการ คือ มีกระบวนการติดต่อ ยุ่งยาก ซับซ้อนเกินไป ใช้เวลานาน ต้องลดขั้นตอนการดำเนินงาน เปลี่ยนเป็น one stop service มีการประสานงานกับทางจังหวัด เพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงบริการยาก ไม่กระจาย มีแต่แนวคิดหลักการ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ดังนั้น สสว ต้องดำเนินนโยบายเชิงรุกเข้าหาภาคธุรกิจ มากกว่าการรอให้ภาคธุรกิจเข้าหา ควรจัดบุคลากรออกไปให้ความรู้กับผู้ประกอบการ เพิ่มบทบาท และหน้าที่ของ สสว ให้เข้าถึงผู้ประกอบการในกิจการต่างๆ ให้มากขึ้น ให้การช่วยเหลือในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ ระหว่างทำธุรกิจ และ ขยายธุรกิจ โดยเฉพาะการเข้ามามีบทบาทให้มากขึ้นในช่วงเริ่มต้นธุรกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การที่ให้เขียนแผนการตลาดเพื่อกู้เงิน ชาวบ้านเขียนไม่เป็น สุดท้ายก็ต้องไปกู้ธนาคาร จึงควรให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมมากขึ้น รวมถึงร่วมมือกับสรรพากรแนะนำเรื่องภาษี ฟันฟูผู้ประกอบการที่ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องการล้มเลิกให้สามารถอยู่รอดได้ ส่วนในเรื่องของบุคลากรควรเพิ่มบุคลากรในการคัดสรรหาธุรกิจที่สังเกตเห็นว่าจะเติบโตได้เร็ว นำมาสู่การจัดการ การบริหารที่ถูกต้อง และเจ้าหน้าที่ สสว ควรมีความรู้และเข้าใจ SME อย่างชัดเจน อาจจะต้องสอบวัดความรู้ที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ต้องการนักวิชาการที่เข้าใจแค่หลักการ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เพิ่มสื่อ และช่องทางการเรียนรู้ จัดทำรายการสนับสนุน SME คล้ายกับรายการ

SME ของกสิกรไทย โดยเน้นสื่อที่เข้าถึงผู้ประกอบการได้โดยตรง เพื่อให้สามารถรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนอย่างชัดเจน

ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ดีกว่า แต่ข้อมูลที่ได้ส่วนมากมาจากธนาคารไม่ใช่ข้อมูลกลาง ธนาคารให้ข้อมูลเพื่อผลประโยชน์ของธนาคารเอง ดังนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์สู่ประชาชนทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มเจ้าของกิจการเท่านั้น เพื่อขยายกลุ่ม SMEs ในอนาคต มีการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านกฎหมาย การถามตอบปัญหาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทางข้อมูล เพื่อให้ประชาชนเข้าใจข้อกำหนด นโยบายสนับสนุน SMEs อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการตลาด คือ ต้องการให้การส่งเสริมธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ พิจารณา การเติบโตของธุรกิจ ความนิยมในสินค้า ความเชื่อมั่นในสินค้า ส่งเสริมให้มีงานจัดแสดงสินค้า เพื่อเปิดตลาดได้มากขึ้น สนับสนุนการประกอบธุรกิจผ่าน internet ให้มากขึ้น เช่น การทำการค้าทาง internet ขยายตลาดให้ครอบคลุมทั้ง internet social network โฆษณาตามสื่อต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านความรู้และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ สนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่ม SME ส่งเสริมและผลักดันให้ SME สามารถแข่งขันกับบริษัทใหญ่ ๆ ได้ เพิ่มการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศ ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ SME ประโยชน์ของ SME ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกอบการและผู้บริโภคมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการฝึกอบรม สัมมนาให้มากขึ้น ส่งเสริมให้สร้าง พัฒนา แลกเปลี่ยนความรู้ และปรับปรุงให้มีนวัตกรรมใหม่ ให้มีการพัฒนาระบบการผลิตให้มีคุณภาพมากขึ้น ควบคู่ไปกับการเพิ่มองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้คำปรึกษาข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข มอก. การจดลิขสิทธิ์กับกระทรวงพาณิชย์ มีการทบทวนเกี่ยวกับ อย. เพื่อให้สามารถทำการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศได้

นอกจากนี้ ควรเผยแพร่งานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น ให้ความรู้เกี่ยวกับการลดต้นทุน โดยสอนให้ใช้ประโยชน์จากสมุนไพรแทนที่การใช้สารเคมี ให้ความรู้เกี่ยวกับสูตร ส่วนผสมที่เป็นไปได้สำหรับชาวบ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน คือ ให้ทบทวนในบางโครงการที่เป็นประโยชน์ แต่ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมสนับสนุนจึงควรมีพี่เลี้ยงที่ปรึกษาทางธุรกิจให้ SMEs และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และควรมีการติดตามประเมินผล SMEs ที่

ได้รับเงินกู้ยืมไป เพราะปัจจุบันการติดตามผลยังไม่เป็นรูปธรรม ไม่สามารถสรุปผลได้ชัดเจน ทำให้ไม่มั่นใจที่จะใช้บริการ สสว. เพราะการดำเนินงานไม่น่าเชื่อถือในเรื่องการให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเงินทุน ติดตาม และประเมินผล

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs อื่น ๆ คือ SMEs บางส่วนใช้เงินทุนตนเองจึงไม่จำเป็นต้องใช้บริการ SMEs แต่สนใจในโครงการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาธุรกิจของตนเองให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น อาจจะต้องศึกษาระบบของต่างประเทศพิจารณาเอาระบบของสิงคโปร์มาใช้ ลดการสนับสนุนธุรกิจที่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อม และควรแก้ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้นก่อน เพราะไม่สามารถจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาทได้ เพราะเพิ่งเริ่มเปิดกิจการ ต้องการให้มีการสนับสนุน SME ในกรุงเทพฯ ให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันเน้นเฉพาะ OTOP ต่างจังหวัด นอกจากนี้ควรคำนึงถึงลูกจ้างไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาธุรกิจ กล่าวคือควรจัดอบรมสร้างความตระหนักรู้ของลูกจ้างให้มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับเจ้าของกิจการ

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ของตัวแปร

ความสัมพันธ์ของตัวแปรทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Sample Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า	0.10	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง	0.10 ถึง 0.29	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง	0.30 ถึง 0.49	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง	0.50 ถึง 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์กันมาก

ค่าบวก (+) ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หมายถึง ตัวแปรทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวก หรือมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นอีกตัวแปรหนึ่งก็จะมีค่าเพิ่มขึ้น และถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าลดลง อีกตัวแปรหนึ่งก็จะมีค่าลดลง

ค่าลบ (-) ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หมายถึง ตัวแปรทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันทางลบ หรือมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกัน นั่นคือถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้น อีกตัวหนึ่งจะมีค่าลดลง และถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าลดลง อีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้น

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Sample Correlation Coefficient)

ตัวแปร	ข้อมูลทั่วไปของกิจการ			ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs			ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริม สนับสนุนของ สสว.		
	จำนวน สินทรัพย์ รวมของ ธุรกิจ	จำนวน การจ้าง งาน	ระยะเวลา ในการ ประกอบ กิจการ	ความรู้ เกี่ยวกับ SMEs	ความ เชื่อมั่นใน การ ส่งเสริม สนับสนุน	รู้จัก บทบาท หน้าที่ สสว.	การ ดำเนินงาน ตามแผน ยุทธศาสตร์	การให้ ความ ช่วยเหลือ อุดหนุน	การสร้าง เครือข่าย
จำนวน สินทรัพย์รวม ของธุรกิจ	-	.579** (.000)	.271** (.000)	.195** (.000)	.099* (.018)	.102 (.144)	-.005 (.937)	.004 (.949)	-.019 (.780)
จำนวนการ จ้างงาน	-	-	.275** (.000)	.204** (.000)	.152** (.000)	.092 (.191)	.065 (.336)	.051 (.455)	.091 (.177)
ระยะเวลาใน การ ประกอบ กิจการ	-	-	-	-.054 (.210)	-.048 (.266)	-.145* (.045)	-.055 (.436)	-.064 (.359)	.001 (.997)
ความรู้ เกี่ยวกับ SMEs	-	-	-	-	.403** (.000)	.271** (.000)	.102 (.131)	.127 (.060)	.058 (.390)
ความเชื่อมั่น ในการ ส่งเสริม สนับสนุน	-	-	-	-	-	.310** (.000)	.385** (.000)	.420** (.000)	.375** (.000)
รู้จักบทบาท หน้าที่ สสว.	-	-	-	-	-	-	.480** (.000)	.409** (.000)	.354** (.000)

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อมูลทั่วไปของกิจการ			ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs			ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริม สนับสนุนของ สสว.		
	จำนวน สินทรัพย์ รวมของ ธุรกิจ	จำนวน การจ้าง งาน	ระยะเวลา ในการ ประกอบ กิจการ	ความรู้ เกี่ยวกับ SMEs	ความ เชื่อมั่นใน การ ส่งเสริม สนับสนุน	รู้จัก บทบาท หน้าที่ สสว.	การ ดำเนินงาน ตามแผน ยุทธศาสตร์	การให้ ความ ช่วยเหลือ อุดหนุน	การสร้าง เครือข่าย
แผน ยุทธศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	.823** (.000)	.824** (.000)
ความ ช่วยเหลือ อุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-	.844** (.000)
การสร้าง เครือข่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-

** ค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* ค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Sample Correlation Coefficient) พบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังนี้

- 1) เมื่อจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจเพิ่มขึ้นจำนวนการจ้างงานก็จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.01 ต่อหนึ่งหน่วยธุรกิจ (จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุดกับจำนวนการจ้างงาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .579 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 2) เมื่อจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจเพิ่มขึ้น ระยะเวลาในการประกอบกิจการก็จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ .01 (จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกับระยะเวลาในการประกอบกิจการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .271 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 3) ในขณะเดียวกันเมื่อจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจเพิ่มขึ้น ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ก็ จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ .01 (จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกับความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .195 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

- 4) เมื่อจำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจเพิ่มขึ้น ในด้านความเชื่อมั่นในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐก็จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ .05 (จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกว่าความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .099 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)
- 5) เมื่อธุรกิจมีจำนวนการจ้างงานเพิ่มขึ้น ระยะเวลาในการประกอบกิจการก็จะเพิ่มขึ้น โดยประมาณที่ร้อยละ.01 ต่อหนึ่งหน่วยธุรกิจ (จำนวนการจ้างงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกว่าระยะเวลาในการประกอบกิจการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .275 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 6) เมื่อธุรกิจมีจำนวนการจ้างงานเพิ่มขึ้น ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ก็จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ .01 (จำนวนการจ้างงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกว่า ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .204 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 7) เมื่อธุรกิจมีจำนวนการจ้างงานเพิ่มขึ้น ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐก็จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ .01 (จำนวนการจ้างงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกว่าความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .152 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 8) เมื่อธุรกิจมีระยะเวลาในการประกอบกิจการเพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลในการรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. น้อยลงถึงร้อยละ.05 (ระยะเวลาในการประกอบกิจการมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับน้อยกว่าการรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.145 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05)
- 9) การมีความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs เพิ่มขึ้น ย่อมมีผลทำให้ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐก็จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ.01 (ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .403 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 10) ในขณะที่เมื่อผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs เพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. มากขึ้นถึงร้อยละ .01 (ความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อยกว่าการรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .271 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)
- 11) เมื่อผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้ผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานเหล่านี้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว.

มากขึ้นถึงร้อยละ.01 (ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการรับรู้ทัศนคติและหน้าที่ของ สสว. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .310 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

12) เมื่อผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพิ่มขึ้น ย่อมมีผลต่อปัจจัยในการเพิ่มระดับของประโยชน์ที่ผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานเหล่านี้พึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs โดยเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ.01 (ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .385 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

13) เมื่อผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพิ่มขึ้น ย่อมมีผลทำให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ.01 (ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .420 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01) เมื่อมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

14) เมื่อมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพิ่มขึ้นจะทำให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ เพิ่มมากขึ้นโดยประมาณร้อยละ.01 (ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .375 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

15) เมื่อรับรู้ทัศนคติและหน้าที่ของ สสว. เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs เพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ.01 (การรับรู้ทัศนคติและหน้าที่ของ สสว. มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .480 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

16) เมื่อรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. เพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ.01 (การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .409 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

17) เมื่อรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. เพิ่มขึ้น ย่อมส่งผลให้ระดับของประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ .01 (การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .354 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

18) เมื่อการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs เพิ่มขึ้น ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs ก็จะเพิ่มมากขึ้นควบคู่กันไป โดยเพิ่มขึ้นที่ประมาณร้อยละ.01 (ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุดกับประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .823 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

19) เมื่อการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs เพิ่มขึ้น การสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศก็จะเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ.01 (ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุดกับประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .824 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

20) เมื่อสสว. ให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs เพิ่มขึ้น การสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศก็จะเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ .01 (ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริม

สนับสนุน SMEs มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุดกับประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในด้านการสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .844 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

บทที่ 6

ข้อเสนอแนะการปรับแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาครัฐในการปรับปรุงองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

หน้าที่ในการให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยภาครัฐของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหน่วยงานฝ่ายบริหารที่ทำหน้าที่สนับสนุนคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการจัดทำนโยบายด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

จากการศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย โดยเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ จะพบว่า การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยองค์กรภาครัฐที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีประเด็นที่ควรนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การทำหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจของไทยได้อย่างเหมาะสมในภาวะการแข่งขันของตลาดโลกในปัจจุบัน ดังนี้

6.1 โครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีคณะกรรมการบริหารสำนักงานเป็นองค์กรฝ่ายบริหารภายในนั้น ต่างเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายที่ได้กำหนดองค์ประกอบขององค์กรไว้อย่างชัดเจน การที่กฎหมายกำหนดองค์ประกอบหรือโครงสร้างขององค์กรไว้ดังกล่าวย่อมมีทั้งส่วนที่เป็นข้อดี คือ ความชัดเจนในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ แต่การที่กฎหมายกำหนดโครงสร้างองค์กรไว้ลักษณะดังกล่าวอาจทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการดำเนินการหรือมีการปฏิบัติหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนได้

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ทั้งนี้ โดยมีสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็นผู้จัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ซึ่งเป็นแผนการปฏิบัติตามนโยบายในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ (มาตรา 37 พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543) ก่อนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกำหนดให้นโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของคณะกรรมการฯ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีจึงจะประกาศใช้ได้ ซึ่งกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ หากพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานของคณะกรรมการฯ แล้ว พบข้อเสนอแนะจากการรวบรวมผลการศึกษาวิจัยในสองความเห็น ดังนี้

ความเห็นที่หนึ่งเห็นว่า นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ ต้องนำเอานโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบอีก เมื่อนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ ได้เสนอนโยบายและแผนดังกล่าวแก่คณะรัฐมนตรีแล้วในทางปฏิบัติคณะรัฐมนตรีก็ต้องให้ความเห็นชอบอยู่เสมอตามที่นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าของคณะรัฐมนตรีได้เสนอมานี้ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้การตรวจสอบถ่วงดุลที่คณะรัฐมนตรีอาจพึงกระทำได้ไม่เกิดเป็นจริงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้กระบวนการดำเนินการกลายเป็นเพียงขั้นตอนที่เป็นการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนัก และอาจทำให้เกิดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการขัดกันของผลประโยชน์ขึ้นได้

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะพิจารณาองค์ประกอบหรือรูปแบบของคณะกรรมการฯ เสียใหม่ โดยไม่ต้องให้นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าของฝ่ายบริหารมาทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ ซึ่งไม่มีความจำเป็นหรือให้คณะกรรมการประกอบไปด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องให้หัวหน้าของส่วนราชการหรือกระทรวงต่างๆ เข้ามาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ เพราะหากพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว คณะกรรมการฯ ไม่มีหน้าที่ที่ต้องใช้อำนาจทางปกครองใดๆ ใน

ลักษณะเดียวกับหน่วยงานของรัฐอื่นๆ (มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

ส่วนในอีกความเห็นหนึ่งเห็นว่า ในการที่จะเปลี่ยนแปลงมิให้นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกรณีความคล่องตัวในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประสานประโยชน์ร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้ เพราะขาดผู้นำสูงสุดของฝ่ายบริหารเป็นผู้รับทราบและร่วมตัดสินใจในองค์รวางนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs ดังนั้น หากจะเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าว ก็จำเป็นต้องหากกลไกอื่นเพื่อเชื่อมโยงบูรณาการการปฏิบัติงานและการประสานงานภายนอก สสว. ให้เกิดประสิทธิภาพด้วย เช่น อาจกำหนดให้ สสว. เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรีแทนที่จะเป็นการกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมดังเช่นในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้ สสว. มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการเป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอื่นๆ ได้มากกว่าที่จะต้องดำเนินการโดยอาศัยตัวชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม แต่วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวก็อาจมีผลกระทบด้านอื่นตามมาด้วย เนื่องจากสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการส่งเสริม SMEs น้อยกว่ากระทรวงอุตสาหกรรม เป็นอาทิ

อนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในต่างประเทศ เช่น คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นต้น คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คณะกรรมการหนึ่ง กล่าวคือ ประกอบไปด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งที่เป็นหัวหน้าของกระทรวง ทั้งที่เป็นข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ โดยมีหัวหน้าฝ่ายบริหารคือนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด กระนั้น แม้การมีคณะกรรมการฯ ที่มาจากหลายๆ ภาคส่วนและประกอบไปด้วยกรรมการจำนวนมากจะทำให้สามารถทำการพิจารณาด้านนโยบายต่างๆ และประเด็นต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมทุกส่วน แต่เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว อาจตั้งข้อสงสัยว่าการกำหนดจำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ จะเป็นการให้ความเห็นชอบหรือดำเนินการตามเรื่องที่เสนอมา โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และให้ความเห็น คำแนะนำ นำเสนอนโยบายและแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งการมีคณะกรรมการจำนวนมากอาจไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใด อีกทั้งการที่กำหนดให้ผู้ที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสำคัญทางราชการหรือทางการเมือง ย่อมทำให้คณะกรรมการฯ ไม่สามารถที่จะทำการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้บ่อยครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องที่จำเป็นต้องดำเนินการ เช่น การให้ความเห็นชอบให้กู้ยืมที่เกินวงเงินตามอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการฯ ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น ซึ่งการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวอาจต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน เพื่อให้สามารถประกอบธุรกิจได้โดยเร็ว แต่เมื่อคณะกรรมการฯ ปัจจุบันมีการประชุมน้อยครั้งซึ่งทำให้ไม่สามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบได้อย่างรวดเร็วเท่าที่ควรจะเป็น ประกอบกับคณะกรรมการ โดยตำแหน่งซึ่งเป็นหัวหน้ากระทรวงและหัวหน้าส่วนราชการ อาจมีภาระหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่อยู่แล้ว ซึ่งอาจส่งผลต่อการเข้าทำหน้าที่ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอาจจะไม่สามารถเข้ามาทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และในรายละเอียดในทุกๆ ส่วน แม้บุคคลดังกล่าวอาจมอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการฯ แทนได้ก็ตาม

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นกรรมการหลายท่าน ซึ่งแต่ละท่านต่างมีความเห็นที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วเห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในแง่ที่ว่า หากประสงค์จะให้คณะกรรมการฯ มีบทบาทอย่างแท้จริงในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยไม่เป็นแต่เพียงองค์กรของฝ่ายบริหารที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเท่านั้น การจัดรูปแบบองค์กรใหม่เป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งอาจให้คณะกรรมการฯ กลายเป็นคณะกรรมการในรูปแบบอื่นที่แตกต่างออกไป

กระนั้น ภายใต้ระบบกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบัน การปรับเปลี่ยนรูปแบบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังอาจไม่สามารถกระทำได้โดยง่ายนัก เพราะจำต้องแก้ไขกฎหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเดียวกันที่กำหนดไว้ในกฎหมายอื่นๆ ทั้งระบบ แต่ก็ประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องมีการนำมาพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้มีบทบาทอย่างแท้จริงในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย มิใช่เป็นเพียงแต่องค์กรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติเท่านั้น

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีคณะกรรมการบริหารสำนักงาน เป็นองค์กรฝ่ายบริหารภายใน เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กฎหมายกำหนดให้สำนักงานมีสภาพเหมือนนิติบุคคลที่สามารถดำเนินการได้เกือบทุกประการเพื่อให้หน้าที่ที่กฎหมายกำหนดบรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริหารของ สสว. จะประกอบไปด้วยตัวแทนจากส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสถานะทางกฎหมายแล้วถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยมีอำนาจตามกฎหมายในการออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของบุคคล เช่น การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ สสว. และมีอำนาจออกระเบียบกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการให้กู้ยืมเงินหรือการให้ความช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2443

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานในปัจจุบันที่ประกอบไปด้วยผู้ที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น ยังมีข้อสงสัยอยู่ว่าเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในการเข้ามาทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยตำแหน่งที่เป็นข้าราชการประจำที่ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นภาพสะท้อนถึงการจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ที่มุ่งจะให้เป็้องค์กรประสานงาน กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไปให้แก่หน่วยงานราชการอื่นๆ นำไปปฏิบัติมากกว่าที่จะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเข้าไปเป็นหน่วยงานปฏิบัติการโดยตรง หรือติดต่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง

เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างองค์กรของ สสว. แล้วจะเห็นได้ว่า การแบ่งโครงสร้างองค์กรในปัจจุบันที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ทั้งกลุ่มที่ทำหน้าที่ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือและกลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน) และกลุ่มที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ

องค์กรภายในด้านธุรการ (กลุ่มบริหารจัดการ) ส่วนกลุ่มที่สนับสนุนในเรื่องนโยบายและแผน (กลุ่มยุทธศาสตร์) มีการดำเนินการวางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรควบคู่กัน ผู้เขียนเห็นว่าควรมีความชัดเจนในการกำหนดรายละเอียดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของแต่ละกลุ่ม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อการส่งเสริม SMEs ให้มากกว่าการบริหารจัดการองค์กรภายใน รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั้งบุคลากรภายในและภายนอกองค์กรทราบถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ SMEs และสังคมปัจจุบัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กร SPRING Singapore แล้ว องค์กรของสิงคโปร์ได้แบ่งโครงสร้างองค์กรส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเพื่อมุ่งที่จะให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือเพื่อปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมายเป็นหลัก ส่วนการดำเนินงานภายในขององค์กรจะเป็นส่วนย่อยซึ่งแม้จะมีความสำคัญแต่ก็ไม่เทียบเท่างานตามภารกิจหลัก

นอกจากนี้ หากพิจารณาพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 แล้ว จะพบว่า กฎหมายได้กำหนดจัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนดังกล่าว แต่กฎหมายกลับกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐอื่นๆ สามารถที่จะขอรับงบประมาณจากกองทุนเพื่อนำไปใช้ในการให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ ซึ่งทำให้เห็นว่า สสว. ไม่ได้เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่เป็นเพียงหน่วยงานบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเป็นฝ่ายปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น ซึ่งหากจะทำให้ สสว. มีบทบาทในการส่งเสริม SMEs มากยิ่งขึ้นดังเช่นองค์กรภาครัฐในต่างประเทศ เช่น SMRJ ของประเทศญี่ปุ่น และ SMBA ของสาธารณรัฐเกาหลีใต้ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขบทพจนานุกรมกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ สสว. กลายเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจอย่างแท้จริงและเป็นหน่วยงานหลักที่เข้าไปมีนิติสัมพันธ์กับผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง เป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติการในการส่งเสริมช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้โดยตรง

อนึ่งการที่จะให้ สสว. สามารถดำเนินการได้นั้น นอกจากจะต้องแก้ไขกฎหมายจัดตั้ง สสว. ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญระดับพระราชบัญญัติแล้ว ยังจำเป็นต้องมีงบประมาณสนับสนุนและมีทรัพยากรที่จำเป็นเพียงพอ ซึ่งจากการสัมภาษณ์บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า สสว. ยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่จำเป็นมาให้แก่ สสว. ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้าง

และสรรหาบุคลากรและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อที่จะให้ สสว. กลายเป็นองค์กรฝ่ายปฏิบัติการอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ จำต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ สสว. เป็นองค์กรหลักที่มีอำนาจและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการให้มีหน่วยงาน หรือองค์กรเดียวที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม ช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเป็นหน่วยงานเชิงปฏิบัติการหลักที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ประกอบการโดยตรง และสามารถให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่ผู้ประกอบการโดยตรง นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือด้านการให้ข้อมูล อันจะแตกต่างจากระบบที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กระนั้น การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวคงไม่อาจดำเนินการได้หากขาดเจตจำนง ความตั้งใจจากภาคการเมืองและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สสว. จึงจำต้องชี้แจงข้อดีของระบบปัจจุบันอันเป็นอุปสรรคต่อการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ เข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อที่จะได้มีการแก้ไขปัญหา อุปสรรคเหล่านั้นต่อไป

นอกจากนี้ สสว. จำเป็นต้องเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่มุ่งให้คณะกรรมการฯ เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการควบคุมสินค้าและบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย เพราะการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมย่อมไม่ก่อให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน หากคุณภาพของสินค้าและบริการที่มาจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ได้มาตรฐานในระดับที่เป็นที่ยอมรับของสากล การให้ สสว. มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวอาจจำเป็นต้องมีการรวมหน้าที่รับผิดชอบด้านการควบคุมคุณภาพของสินค้าและบริการของหน่วยงานอื่นในปัจจุบันมารวมอยู่ในอำนาจของ สสว. ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการออกกฎหมายอีกเช่นกัน และต้องมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ชี้ว่างบประมาณในการดำเนินการของ สสว. ในการให้การสนับสนุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอและมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจแก้ไขได้บางส่วนโดยให้ สสว. มีอำนาจในการแสวงหากำไร หรือผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้บริการ (เช่น การให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ หรือค่าธรรมเนียม ค่าเช่า เป็นต้น) ซึ่งอาจนำเอารายได้ส่วนนั้นมาเป็นเงินทุนในการส่งเสริมวิสาหกิจได้ อันเป็นเงินทุนเพิ่มเติมจากที่ได้รับจัดสรรมาจากงบประมาณภาครัฐ แต่ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นตามมาคือ สสว. มีบุคลากรหรือมีทรัพยากร ความพร้อมที่จะ

ปฏิบัติการดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งท้ายสุดอาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่กำหนดบังคับให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น

สสว. จำต้องทำการประกาศโฆษณาเกี่ยวกับภารกิจของตนให้มากยิ่งขึ้น โดยอาศัยสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันอาจถือได้ว่าเป็นภารกิจที่จำเป็นของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชน แม้ว่าปัจจุบัน สสว. คงมีวิธีการในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ค่อนข้างจำกัดก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้ สสว. เป็นหน่วยงานภาครัฐแห่งแรกๆ ที่ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะนึกถึงหากต้องการความช่วยเหลือหรือต้องการพัฒนาในทางธุรกิจของตน

สำหรับอีกแนวทางเลือกหนึ่งสำหรับการดำเนินการส่งเสริม SMEs ของ สสว. ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดไว้ให้ สสว. เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs เพื่อให้หน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนรับไปปฏิบัติตามนั้น สามารถเปรียบเทียบได้กับหน่วยงาน SMEA ของประเทศญี่ปุ่นเป็นอาทิ ซึ่งหากทิศทางการปฏิบัติงานของ สสว. จะดำเนินการตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์ และการวิจัยเอกสารแล้วเห็นว่า สสว. จะต้องเร่งทำความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกันภายในองค์กรให้ชัดเจนถึงบทบาทของ สสว. ที่มีใช้หน่วยงานปฏิบัติ หากแต่เป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายและแผน โดยอาจเปรียบเทียบการดำเนินการของ สสว. ได้กับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีบทบาทในการวางแผนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของทั้งประเทศ ในขณะที่ สสว. จะเป็นผู้วางแผนนโยบายให้แก่การส่งเสริม SMEs ทั้งประเทศเช่นกัน ทั้งนี้ การดำเนินการตามภารกิจหลักดังกล่าว อาจอาศัยงบประมาณจำนวนไม่มากนักจากภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. จะผันบทบาทของตนเองเป็นหน่วยปฏิบัติการในการส่งเสริม SMEs

6.2 หน่วยงานกำกับดูแลการทำงานด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การกำกับดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอาจแบ่งพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน คือ การกำกับดูแลองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการกำกับดูแล (รวมทั้งการตรวจสอบ) การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในส่วนแรกที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กร ปัจจุบันนี้ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรใด เพราะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความเป็นอิสระอันมี นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้นำสูงสุดของฝ่ายบริหารเป็นประธานคณะกรรมการ แต่ในทางการเมืองอาจต้อง รับผิดชอบต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนปฏิบัติการในการส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม แต่จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศองค์กรที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันกับคณะกรรมการฯ ของประเทศไทย จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง เนื่องจากคณะกรรมการฯ ใน ต่างประเทศจะเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวง (สิงคโปร์) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวง ดันสังกัด หรือเป็นธนาคารของรัฐ (ฝรั่งเศส) ซึ่งแตกต่างจากระบบและรูปแบบการเป็นคณะกรรมการฯ ของ ประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้ทำการวิจัยคงไม่อาจที่จะเสนอแนะให้มีการดำเนินการปรับปรุงระบบการกำกับ ดูแลคณะกรรมการฯ ได้ หากไม่มีการแก้ไขกฎหมายในการจัดรูปแบบของคณะกรรมการฯ เสียก่อน

การกำกับดูแลสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของคณะกรรมการฯ นั้น โดยหลักแล้วย่อมไม่อาจที่จะเปลี่ยนแปลงไปให้องค์กรอื่นทำการกำกับดูแล การทำงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ (สสว.) ได้ เพราะ สสว. เป็นองค์กรที่มีภารกิจหน้าที่ที่ผูกพันและ ยึดแน่นกับคณะกรรมการฯ ลักษณะการกำกับดูแลเช่นนี้เป็นวิธีการปกติที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ

ในการให้ความช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจุบัน สสว. ยัง ไม่มีความชัดเจนการติดตามตรวจสอบความโปร่งใสในการขอรับความช่วยเหลือด้านเงินทุน และหน่วยงาน ของรัฐต่างๆ ที่ยื่นคำขอรับเงินทุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเองก็อาจไม่ได้ ติดตามตรวจสอบอย่างเคร่งครัด ชัดเจนมากนัก ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหา ดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการใช้เงินกองทุน และการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจต่างๆ ปัญหาดังกล่าวนี้ ไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นลงไปได้หากไม่มีการออกกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดข้อ ปฏิบัติ หรือให้อำนาจแก่ สสว. ในการตรวจสอบและลงโทษอย่างเคร่งครัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการแก้ไขกฎหมายในส่วนนี้ให้ชัดเจน และต้องมีการจัดการให้ สสว. มีศักยภาพในการทำการ ตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

6.3 การจัดให้มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค

การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ผู้ประกอบการต่างๆ การสร้าง

เครือข่ายการให้ความช่วยเหลือต้องถือว่าเป็นหน้าที่หลักสำคัญที่คณะกรรมการฯ และ สสว. จำต้องสร้างให้เกิดขึ้น โดยอาจเป็นเครือข่ายระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ สสว. เป็นหน่วยงานกลางสำหรับการเชื่อมโยงเครือข่ายเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่เป็นการเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ได้สูงสุด โดยมุ่งไปสู่การเป็นจุดติดต่อเพียงจุดเดียวที่ผู้ประกอบการต้องทำการติดต่อกับภาครัฐในการขอรับความช่วยเหลือด้านธุรกิจจากภาครัฐ (One-Stop Service Center) การใช้เครื่องมือและวิธีการติดต่อยื่นคำขอโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยที่ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องมาติดต่อด้วยตนเองกับ สสว. อีก ถือเป็นวิธีการที่ สสว. ควรต้องดำเนินการในท้ายที่สุด

การจัดให้มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม ในภาวะกฎหมายปัจจุบัน ที่ สสว. ยังไม่ได้เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างแท้จริงนั้น การมีเครือข่ายของ สสว. ในส่วนภูมิภาคอาจจะยังคงไม่มีความจำเป็นมากนัก เพราะแม้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการจะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับ สสว. ในส่วนภูมิภาค แต่ สสว. มีทรัพยากรที่จำกัดในการให้ความช่วยเหลือ หรือยังมีอำนาจจำกัดในการให้ความช่วยเหลือ เช่น หากผู้ประกอบการประสงค์ที่จะได้รับการสนับสนุนด้านแรงงาน หรือภาษี ซึ่งปัจจุบัน ผู้ประกอบการต้องติดต่อกระทรวงแรงงานหรือกรมสรรพากร การมาติดต่อกับ สสว. ก็เป็นเพียงหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเท่านั้น ซึ่งเป็นการสูญเสียเวลาโดยใช่เหตุ แต่เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายให้ สสว. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่และมีอำนาจอย่างแท้จริงในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว ในกรณีนี้ หน่วยงานของ สสว. ในส่วนของภูมิภาคจะมีความสำคัญและมีส่วนเป็นอย่างมาก และเป็นสิ่งที่จำเป็นในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาและการเกิดขึ้นของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในส่วนภูมิภาค

6.4 มาตรการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุน SMES

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในประเด็นเรื่อง มาตรการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากแนวคิดของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่ดีนั้น สมควรเป็นไปในลักษณะที่ยั่งยืน (Sustainable) ในลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือ และคำปรึกษาแก่ SMEs ทั้งการช่วยเริ่มต้นกิจการ การให้ความช่วยเหลือระหว่างดำเนินกิจการ ตลอดจนการช่วยเหลือให้กิจการขยายตัวและเกิดความก้าวหน้าอีกด้วย

ดังนั้น การติดตามตรวจสอบ SMEs ที่มาขอรับการช่วยเหลือ สมควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร คงไม่ใช่เป็นเพียงการช่วยเหลือแค่ในครั้งแรกเริ่มเท่านั้น

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันนี้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทำผ่านการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงต่อ SMEs ในประเทศไทย ปรากฏว่า สสว. ยังไม่มีมาตรการตรวจสอบผลของการดำเนินการส่งเสริม SMEs เช่นว่านั้นอย่างชัดเจน กล่าวคือ ไม่มีมาตรการในลักษณะที่จะเข้ามาคอยเฝ้าติดตามว่า SME รายใด ที่ได้รับความช่วยเหลือจาก กองทุนส่งเสริม SMEs หรือความช่วยเหลืออื่นใดตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ของ สสว. ไปแล้ว จะสามารถดูแลกิจการตนเองได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนหรือไม่ หรือจะประสบผลสำเร็จในกิจการหรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องกลับมาขอรับการช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกหรือไม่ ประเด็นคำถามเหล่านี้ยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจนมากนัก อีกทั้งตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ที่ดำเนินการผ่านหน่วยงานภาครัฐอื่นก็ไม่ได้ระบุวิธีการติดตามตรวจสอบเช่นว่านั้น

อย่างไรก็ดีเมื่อตรวจสอบมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 พบว่า กฎหมายฉบับนี้กำหนดมาตรการที่อาจมีลักษณะใกล้เคียงกับการติดตามตรวจสอบผลการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เอาไว้ โดยจำแนกเป็น 2 กรณี ได้แก่

กรณีที่หนึ่ง ตามมาตรา 39 ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง¹ และมาตรา 40 เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ กฎหมายกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลเชิงสถิติออกเผยแพร่² กรณีดังกล่าวนี้ คณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพียงการเผยแพร่ข้อมูลผลการช่วยเหลือส่งเสริม SMEs ต่อสาธารณะเท่านั้น ไม่มีความเกี่ยวเนื่องกับการติดตามหรือตรวจสอบ SME รายใดได้รับความช่วยเหลือ ว่า SME รายนั้น ยังคงดำเนินกิจการอยู่หรือไม่ หรือประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจการเพิ่มเติมในเรื่องอื่นใดหรือไม่ อีกทั้งการรายงานผลต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือการจัดทำข้อมูล

¹ มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

² มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

เชิงสถิติออกเผยแพร่ ก็ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมว่าจะนำผลของรายงาน หรือข้อมูลเชิงสถิติดังกล่าวไปดำเนินการอย่างไรต่อไป จึงเปรียบเสมือนการแจ้งให้คณะกรรมการฯทราบ เพื่ออาจนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ในปีถัดไปเท่านั้น ดังนั้น SMEs ที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งเสริมไปแล้วจึงไม่ได้ถูกติดตามอย่างเป็นระบบและชัดเจน

กรณีที่สอง เป็นกรณีตามมาตรา 45 ซึ่งว่าด้วยการเพิกถอนการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่กระทำการโดยไม่สุจริต เพื่อให้ SME ของตนมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ³ โดยกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการฯมีอำนาจเพิกถอนการช่วยเหลือแก่ SME รายใดที่กระทำการไม่สุจริต ซึ่งมีการติดตามตรวจสอบในแง่ของพฤติกรรมของผู้ประกอบการ SMEs ว่า SMEs ที่ขอรับการช่วยเหลือ รวมถึงรายที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้วและอาจร้องขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม ได้กระทำการใดๆที่ไม่สุจริต อันก่อให้เกิดสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าการติดตามตรวจสอบในลักษณะนี้ เป็นเพียงการติดตามเพื่อค้นหาความไม่สุจริตของผู้ประกอบการ SMEs เท่านั้น ไม่ใช่การติดตามผลว่า SMEs ที่ได้รับความช่วยเหลือไปแล้วจะสามารถดูแลกิจการตัวเองต่อไปได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ หรือจะประสบผลสำเร็จในกิจการหรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องกลับมาขอรับการช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกหรือไม่

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบว่า ไม่มีการบัญญัติกฎหมายลำดับรอง ไม่ว่าจะเป็นกฎกระทรวง ประกาศ หรือข้อบังคับอื่นใด เกี่ยวกับวิธีการติดตามตรวจสอบผลของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เลย อีกทั้ง เมื่อพิจารณาโครงสร้างองค์กรของ สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว พบว่าภายใต้กลุ่มงานยุทธศาสตร์ แม่ สสว. ได้มีการจัดตั้งสำนักติดตามและประเมินผลโครงการ แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการติดตามของสำนักติดตามและประเมินผล เป็นเพียงการติดตามตรวจสอบว่า SMEs ที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมนั้น ได้ดำเนินการตามแผนที่เสนอแก่ สสว. อย่างถูกต้องหรือไม่เท่านั้น ไม่ได้เป็นการติดตามตรวจสอบถึงความเป็นไปในการดำเนินกิจการของ SMEs ภายหลังจากที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้ว ในลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยงแต่อย่างใด

ประเด็นดังกล่าวคณะผู้วิจัยเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ไม่ได้เปิดโอกาสในการสร้างมาตรการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

³ มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

แต่อย่างไร และเมื่อพิจารณาจาก มาตรา 11 (7) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอำนาจในการเสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร หรือ มาตรการด้านอื่นเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติการตามนโยบาย และแผนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง⁴ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถอาศัยกลไกตาม มาตรา 11 นี้ ในกำหนดวิธีการ หรือมาตรการ สำหรับการติดตามผลการปฏิบัติการตามแผนส่งเสริม SMEs พร้อมกับแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีได้

คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดำเนินการ กำหนดประเด็นเรื่อง การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ไว้ในนโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการปฏิบัติการตามนโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าว สสว. โดยผ่านคณะกรรมการบริหาร สสว. ต้องรับเอาประเด็นเรื่องการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เช่นว่านั้น มากำหนดรายละเอียดไว้ในแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.5 การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันนี้การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการดำเนินงานส่งเสริม SMEs โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) สามารถจำแนกได้เป็น 2 ช่องทาง ได้แก่ 1) การเข้ามาขอรับการสนับสนุนโดยตรงจาก สสว. และ 2) การได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานอื่นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ที่ สสว. ได้จัดทำขึ้นทุกปี เมื่อพิจารณาช่องทางการให้ความช่วยเหลือโดยตรงจาก สสว. พบว่าได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็น “กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของ SMEs หรือองค์กรเอกชนที่จะขอรับการช่วยเหลืออุดหนุนจากกองทุน รวมถึงหลักเกณฑ์ในการขอรับการช่วยเหลือดังกล่าวด้วย โดยระบุอยู่ภายใต้กฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริม หรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์กรเอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือการสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ

⁴ มาตรา 11 (7) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

ขนาดย่อม พ.ศ. 2556 ออกโดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ส่วนการได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานอื่นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs เป็นกรณีที่ สสว. ได้จัดทำแผนขึ้นเพื่อขอความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำ โครงการสนับสนุน SMEs ในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็น ด้านเงินทุนกู้ยืม การพัฒนาฝีมือแรงงาน การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นต้น

จากการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยพบว่ามาตรการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs โดย สสว. ยังมีความไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจาก SMEs ที่ร้องขอรับการช่วยเหลืออุดหนุนจาก สสว. มีจำนวนมาก แต่ยังไม่มีความชัดเจนในตัวผู้ประกอบการเองว่า ต้องการเงินช่วยเหลือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ใด ซึ่งจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ SMEs ถึงช่องทางการบริหารจัดการเงินที่ได้รับความช่วยเหลือ⁵ อีกทั้งคณะผู้วิจัยยังพบว่า อำนาจของ สสว. ด้านการพิจารณาเรื่องการให้เงินช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs มีความกว้างเกินขอบความจำเป็น กล่าวคือ การให้ความช่วยเหลือโดยผ่านกองทุนส่งเสริม SMEs สมควรเป็นการช่วยเหลือเฉพาะในกรณีที่จำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น⁶ เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเงินงบประมาณที่กองทุนส่งเสริม SMEs ได้รับการจัดสรรมาจากภาครัฐ เปรียบเทียบกับความต้องการได้รับความช่วยเหลือของ SMEs ทั้งประเทศ ประกอบกับการที่มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือเงินทุนแก่ SMEs หลายหน่วยงานด้วยกัน

ทั้งนี้ โดยหลักแล้ว กฎกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2556 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs จะกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือเอาไว้ในลักษณะต่างๆ ไป เช่น เพื่อการดำเนินการ ก่อตั้ง ปรับปรุง หรือเพิ่มขีดความสามารถของกิจการ SMEs เพื่อการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น โดยประเด็นที่น่าสังเกต คือ การให้ช่วยเหลือในลักษณะดังกล่าวนี้ กฎหมายได้กำหนดຄ้อยความไว้ให้ตีความได้กว้างขวางมาก จนขาดความชัดเจนถึงการซึ่งน้ำหนักความจำเป็นที่จะต้องอาศัยงบประมาณจากกองทุนส่งเสริม SMEs ดังเช่นที่มีຄ้อยความในกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้มีการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ในรูปแบบอื่น ซึ่งมีได้ระบุไว้ถึงตัวอย่างรูปแบบอื่นๆ ที่กฎหมายประสงค์จะให้ตีความไปได้ครอบคลุมถึง จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุน

⁵ นายธานีทร์ ฝะเอม รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

⁶ นายอาทิตย์ วุฒิกะโร รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สัมภาษณ์วันที่ 30 ตุลาคม 2556

โดยระบุถึงตัวอย่างการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านลดหย่อนภาษีแก่ SMEs การให้เงินสนับสนุนในเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น และให้ สสว. และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นหน่วยงานหลักที่ใช้เงินกองทุนเพื่อสนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรงและในทุกๆ ส่วนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยมีต้องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นๆ มีสิทธิใช้เงินกองทุนดังกล่าวอีก อันอาจจะเป็นการทำให้งบประมาณในการดำเนินการให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ สสว. สามารถนำมาใช้ได้เองคงเหลืออยู่ในจำนวนที่เพียงพอได้

ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในส่วนเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุน เพื่อให้ สสว. เป็นผู้ใช้เงินกองทุนในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจที่อยู่ในหลักเกณฑ์ ด้วยวิธีการต่างๆ ที่ไม่จำกัดเพียงการให้กู้ยืม โดยตรงเท่านั้น และ สสว. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบการใช้เงินกองทุน ติดตามผลการใช้เงินกองทุน และมีอำนาจในการออกคำสั่งลงโทษการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายด้วย อันจะทำให้การจัดการกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยอย่างแท้จริง

อนึ่ง นอกจากการปรับปรุงกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องแล้ว มีข้อสังเกตจากความตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ที่คณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญยิ่งในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณและบริหารจัดการกองทุนส่งเสริม SMEs ให้เหมาะสม กล่าวคือ ในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้ สสว. มีวันสิ้นปีบัญชีตามปีปฏิทินได้แก่วันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานภาครัฐหลายๆ หน่วยงาน ทำให้ สสว. จำเป็นต้องสร้างนโยบายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดย สสว. สามารถอาศัยช่องทางการสะสมเงินกองทุนไว้ เพื่อใช้จ่ายให้ถูกต้องตามกฎหมายและทันต่อสถานการณ์การแก้ไขปัญหาเพื่อส่งเสริม SMEs เป็นสำคัญ

โดยสรุป มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเกือบทุกๆ ส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้คณะกรรมการฯ และ สสว. กลายเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการอย่างครอบคลุม มีงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากรที่เพียงพอ ในการให้การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และมีอำนาจในการติดตามตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย

บทสัมภาษณ์งานวิจัยภาคสนาม

คำชี้แจงแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ชุดแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ตัวแทนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการส่งเสริม SMEs) และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการบริหาร สสว.) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มยุทธศาสตร์, รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ, รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน, หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มบริหารจัดการ รวมทั้งตัวแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาวิจัย และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคกลาง โดยแต่ละภูมิภาคประกอบด้วยประธานหอการค้าจังหวัดหรือผู้แทน จำนวน 1 ท่าน ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือผู้แทน จำนวน 1 ท่าน และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ท่าน

ตัวอย่างคำถามต่อไปนี้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย โครงสร้างของคณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐต่อธุรกิจ SMEs และกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs ทั้งนี้ประเด็นในการสัมภาษณ์อาจปรับเปลี่ยนตามตำแหน่งหน้าที่ และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้ทำการสัมภาษณ์จะใช้ดุลพินิจในการตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยมากที่สุด

ผู้ทำการสัมภาษณ์ ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา ล้าเลิศ

ดร.ดวงทิพย์ บุญปลูก

ดร.ไกลกั้วล บุญปลูก

อาจารย์ธนาชัย สุนทรอนันต์ชัย

อาจารย์พีรพล เจตโรจนานนท์

นางสาวภัทรพร เอ็นบุตร

ประเด็นคำถามชุดที่หนึ่ง

1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการบริหาร สสว. ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการโดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านคิดว่าบทบาทของสสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น
5. ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

6. ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีภาระให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมา ให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับภาระที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการ ให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

7. ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วน การใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

8. ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกลยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการ เข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

9. ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดย ครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

10. ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

11. ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

12. ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นคำถามชุดที่สอง

1. ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด อย่างไร
4. ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น
5. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน
6. ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากนักน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักร่วมการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน

หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

8. ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกลยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการ เข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

9. ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้ง ยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

10. ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

11. ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

12. ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

13. ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นคำถามชุดที่สาม

1. ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

2. ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

3. ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

4. ท่านคิดว่าการทำงานหน้าทีของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

5. ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

6. ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

7. ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

8. ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1) นายพยุงศักดิ์ ชาติสุทธิผล

ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2) นายกรีชชัย อรุณวงษ์ ณ อยุธยา

กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3) นายธานีินทร์ ณะเอม

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

4) นายอัคคพล เสนาณรงค์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการเกษตร กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

5) นายอาทิตย์ วุฒิกะโร

รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6) นายปิยะชนก ลิ้มปะพันธุ์

ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

7) นายชัยพร ชยานุรักษ์

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

8) นางวิมลกานต์ โกสุมาต

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

9) นางสาวปณิตา ชินวัตร

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

- 10) นายบุญจักษ์ ภู่อสาร
ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- 11) นายนิมิตร วงศ์จันทร์
ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- 12) นายอนิรุทธ์ โഴ๊ะประสิทธิ์
นักวิชาการศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี
- 13) นางสาวณัฐธิดา สุภาพงษ์
เจ้าของกิจการร้านอาหาร อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี
- 14) นายเกียรติคุณ แบบประเสริฐ
ผู้จัดการ Invictus Sport Club จังหวัดชลบุรี
- 15) นายประจักษ์ ดวงรัมย์
เจ้าของกิจการดวงรัมย์ กะลามะพร้าว จังหวัดระยอง
- 16) นายสุมิตร เขียวขจี
ประธานหอการค้าจังหวัดตราด
- 17) นายอภิชาติ วิสุทธิเสรีวงศ์
ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี
- 18) นางสาวสายใจ ชัยศิขริน
เจ้าของธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรสปาเพื่อความงาม กลุ่มบ้านสวนสมุนไพรชัยศิขริน จังหวัดลำพูน
- 19) นางสาวสมศรี พิทักษ์
ประธานผลิตภัณฑ์ขนมทำจากกา “ขนมงา” กลุ่มงานเพื่อสุขภาพ บ้านทุ่งกอมู จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 20) นายอนันต์ จันทร์พันธุ์
เจ้าของธุรกิจสปาเปเปอร์ จำกัด จังหวัดลำปาง
- 21) นางครุณี แวเต็ง
เจ้าของธุรกิจร้านครุณีผ้าฝ้าย จังหวัดเชียงใหม่

- 22) นายกิจชัย กิจภิญโญ
ประธานหอการค้าจังหวัดแพร่
- 23) นายอนุวัตร ภูวเศรษฐ์
ประธานหอการค้าจังหวัดลำปาง
- 24) นางสาวเขมินทรารัฐวิจิณตานกุล
เจ้าของกิจการร้านขายของ ที่เพลินวาน จังหวัดเพชรบุรี
- 25) นายอรรถพล หมานสนิท
พนักงานในกิจการการผลิตและจัดจำหน่าย อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
- 26) นายวิชาญ จินตฤทัย
เจ้าของธุรกิจ ร้านบางกอกประดับยนต์ จังหวัดภูเก็ต
- 27) นายบุญธรรม มะโนเพชร
เจ้าของธุรกิจกะลามะพร้าวบ้านหน้าถ้ำ จังหวัดสงขลา
- 28) นายมานิตย์ กวีรัตน์
ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล
- 29) นายสุทัศน์ เลิศมนรินทร์
ประธานหอการค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 30) นางสาวจำปา ปิ่นโก
พนักงานร้านสยามเนสคอฟฟี่ กาแฟสด หน้าแม่โครลาดพร้าว
- 31) นางปราณี ธีรวงศ์ชัยพันธุ์
เจ้าของกิจการ ในอาคารพันธ์ทิพย์พลาซ่า ถนนเพชรบุรี จังหวัดกรุงเทพฯ
- 32) นางสาวเสฏฐิณี กองสุข
เจ้าของกิจการ Step 1 Cafe หมู่บ้านสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพฯ
- 33) นางสาวสุภาวดี รุหะสิริ
เจ้าของกิจการร้านขายอาหาร หมู่บ้านสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพฯ

34) นายธัญญ์ (ไม่อนุญาติให้ระบุนามสกุล)

กรรมการสภาอุตสาหกรรม จังหวัดกรุงเทพฯ

35) นางสาวจันทร์จิรัส ตั้งเทียนชัย

เจ้าของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด สหกิจแทรกคิควิเมนต์ ถนนรองเมือง 5 จังหวัดกรุงเทพฯ

36) นางสาวนิษฐา เจตโรจนานนท์

เจ้าของกิจการร้านขายเสื้อผ้า OVILA ซอยรองเมือง 5 จังหวัดกรุงเทพฯ

37) นางอรพรรณ วงศ์พิสุทธิไพศาล

เจ้าของธุรกิจบริษัท A.O.P วงศ์ จำกัด

38) นายกรกวิน นิธิพงษ์โกวิท

หุ้นส่วนบริษัทไอดีล บิลเดอร์ จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ

39) นายสุรนาม พานิชการ

เจ้าของธุรกิจบริษัทโทฟูซัง จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ

40) นายธนพันธ์ วงศ์ชินศรี

กรรมการผู้จัดการบริษัทพัชพ้อยท์ พาวเวอร์ จำกัด

41) นางทองศิริ ปุกแก้ว

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ กลุ่มสตรีทอผ้าชุมชนที่ 2 จังหวัดสกลนคร

42) นางกฤษณี สนั่นทอง

หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจและเจ้าของกิจการเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายสามमुख จังหวัดชลบุรี

43) นายตรงค์ อภิชนตระกูล

หุ้นส่วนผู้จัดการ หจกไขออนแก่นศรีชัย จังหวัดขอนแก่น

44) นายบุญมี สุระโคตร

หัวหน้ากลุ่มศูนย์ข้าวกล้องงอกชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ

45) นายสาโรช คำรัตน์

เจ้าของธุรกิจยาตีพื้นสมุนไพรไซโย จังหวัดอุบลราชธานี

- 46) นายสมพร สีหาวงษ์
ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดอำนาจเจริญ
- 47) นายสวาท ธีระรัตน์กุลชัย
ประธานหอการค้า จังหวัดอุดรธานี
- 48) นายวสันต์ แก้วศิริบัณฑิต
ประธานหอการค้า จังหวัดเลย
- 49) ไม่นุญาตให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
กรรมการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดนครปฐม
- 50) นางกมลชนก สุขยานี
เจ้าของกิจการฟาร์มไก่และบ่อปลา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
- 51) นางอังคณา ถิตตยานุรักษ์
เจ้าของกิจการและพนักงานร้านขายของ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
- 52) นายวิวิชัย เขียวชาญ
เจ้าของธุรกิจ บริษัทบ้านขนาดสมุนไพรรสดี สปา แอนด์ อโรมา จังหวัดนนทบุรี
- 53) นายพะเยาว์ กรุ๋นทอง
ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดสิงห์บุรี
- 54) นายสิทธิพงษ์ เขียมศรีพงษ์
ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดพิจิตร
- 55) นายคุณทล ปุณวัฒนกุล
รองเลขาธิการหอการค้า จังหวัดราชบุรี
- 56) นายสุพจน์ ประสงค์สุขสันต์
ประธานหอการค้า จังหวัดสิงห์บุรี

บทสัมภาษณ์ที่ 1

นายพยุหศักดิ์ชาติสุทธิผล ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ตอบแบบสัมภาษณ์โดยตัวแทนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

สัมภาษณ์วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการโดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่มีความเหมาะสม ทางสภาอุตสาหกรรมฯ เห็นว่า สัดส่วนผู้แทนของภาคเอกชนยังน้อยไปเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมของ สสว. ที่มีการดำเนินงานกับภาคเอกชนเป็นหลัก จึงมีความคิดเห็นว่าควรเพิ่มสัดส่วนของภาคเอกชนในคณะกรรมการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: แตกต่างกันดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

คณะกรรมการส่งเสริม SMEs	คณะกรรมการบริหาร สสว.
1. กำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SME เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	1. พิจารณานุมัติการดำเนินการของสำนักงาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา
2. กำหนดลักษณะของกิจการอื่นตามมาตรา 3 เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษา	2. เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับ SMEs
3. กำหนดลักษณะของ SMEs ตามมาตรา 4 เสนอต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง	3. อนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณที่สำนักงานจะดำเนินการในแต่ละปี
4. เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ของ SMEs ของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี และจัดให้มีการเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณะชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	4. กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารกองทุนของสำนักงาน
5. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติของ SMEs ตาม	5. พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ในกิจการที่ได้กำหนดไว้
	6. ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบัญชี และการเงินของสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริม SMEs	คณะกรรมการบริหาร สสว.
มาตรา 37 6. ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติของ SMEs ตามมาตรา 37 มาตรา 38 และมาตรา 39 7. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร หรือด้านอื่นเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการ SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง 8. เสนอให้มกกฎหมาย หรือให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการ SMEs ต่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง 9. กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศในการส่งเสริม SMEs ในประเทศและต่างประเทศ 10. กำกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร 11. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	7. ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงาน การบริหาร และการปฏิบัติงานของสำนักงาน 8. กำหนดจำนวน ตำแหน่ง ระยะเวลาจ้าง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง 9. ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การกำหนด ตำแหน่ง การกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้าง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งการบริหารงานบุคคลโดยทั่วไป 10. ออกข้อบังคับว่าด้วยการ คัดเลือกผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ และการมอบให้ผู้อื่นรักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนผู้อำนวยการ 11. ออกข้อบังคับว่าด้วยสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้าง 12. วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการกู้ยืมเงินและการให้กู้ยืมเงิน รวมทั้งการลงทุนการให้ความอุดหนุน 13. วางระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีการบริหารหรือจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุน 14. วางระเบียบการรับและเบิกจ่ายเงินของกองทุน 15. จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สำหรับคณะกรรมการส่งเสริมฯ อำนาจหน้าที่เหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนคณะกรรมการบริหาร สสว. นั้น ในทางปฏิบัติผู้แทนสภาอุตสาหกรรมฯ จะทำหน้าที่ในลักษณะเป็นที่ปรึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ไม่มีการนับคะแนนเสียงในการลงมติของที่ประชุม ทางสภาอุตสาหกรรมฯ เห็นว่าแผนการดำเนินงานต่างๆ ที่ออกมาเป็น

เรื่องเกี่ยวกับภาคเอกชนเป็นหลัก ดังนั้นในฐานะตัวแทนของภาคเอกชน จึงควรมีอำนาจที่จะสามารถออกเสียงในที่ประชุมได้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของสสว.ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประการที่หนึ่ง หลักเกณฑ์ กฎระเบียบต่างๆ ขาดความยืดหยุ่น อาทิ การจัดทำข้อเสนอโครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ของ สสว. รายละเอียดจะต้องอยู่ในยุทธศาสตร์ และแผนงาน ของ สสว. เท่านั้น ไม่สามารถกำหนดข้อความหรือกิจกรรมที่แตกต่างออกไปได้เลย ซึ่งบางครั้งไม่ได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ประกอบการ แต่หน่วยงานร่วมก็จำเป็นต้องปรับให้ตรงกับหลักเกณฑ์ของ สสว. เป็นหลัก เพื่อโครงการ จะได้รับการพิจารณา ประการที่สอง สสว. จะมีการแจ้งเรื่องมายังหน่วยร่วมเพื่อให้ดำเนินงานนั้นๆ ด้วยระยะเวลาที่กระชั้นชิดมาก ในเกือบจะทุกเรื่อง ทั้งการนัดหมายประชุม, การขอข้อมูล หรือการนำส่งข้อเสนอโครงการ ประการที่สาม สสว. ขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ได้ทำการวิจัย และศึกษา ไปยัง SMEs เพื่อนำข้อมูลไปก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไป อาทิ ความรู้ในการทำโครงการต่างๆ ซึ่งเป็นลิขสิทธิ์ของ สสว. หรือคู่มือต่างๆ ที่ให้หน่วยร่วมจัดทำ เมื่อนำส่งไปยัง สสว. แล้วข้อมูลก็จะไม่ปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ จึงอยากให้นำออกมาเผยแพร่ ประการที่สี่ เงื่อนไข กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการขอรับข้อมูล มีความยุ่งยากและซับซ้อน ทำให้ผู้ที่ต้องการศึกษาข้อมูล ได้รับข้อมูลมาไม่ทันต่อสถานการณ์ ประการที่ห้า การติดต่อประสานงานกับ สสว. ยากลำบาก เจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานพร้อมเบอร์โทรศัพท์เปลี่ยนแปลงบ่อย จนการประสานงานไม่สะดวกต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายบ่อย ทำให้ระดับการปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งกลุ่มเป้าหมายที่จะให้ความช่วยเหลือไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีมาให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่า สสว. ควรดำเนินการในสองลักษณะคือ **Top Down Strategic Planning** และ **Bottom - Up Strategic Planning** ซึ่งเป็นการทำงานทั้ง 2 ทาง เพื่อให้การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์และแผนการทำงานสอดคล้องกันทั้งระดับนโยบายของ สสว. และความต้องการที่แท้จริงของผู้ประกอบการ เพราะที่ผ่านมา สสว. จัดทำกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานพร้อมกลุ่มเป้าหมายเอง โดยไม่ได้สอบถามจากผู้ประกอบการ หรือหากมีการจัดประชุมเพื่อขอความเห็น แต่ในทางปฏิบัติก็ไม่ได้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่จัดประชุม หรือข้อมูลจากผู้ประกอบการเสนอไปบางข้อมูลก็ไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ของ สสว. ดังนั้น การดำเนินงานทั้ง 2 ทางควบคู่กัน จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการสูงสุด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักรีดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: การกำหนดสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนในประเด็นดังกล่าวควรให้เป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ทาง สสว. จะต้องมีการประชาสัมพันธ์การขอใช้เงินกองทุนให้ภาคเอกชน หรือผู้ประกอบการให้ทราบให้มากกว่านี้ ซึ่งปัจจุบันทางหน่วยร่วมหรือผู้ประกอบการ จะรอยื่นโครงการเพื่อขอใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ประจำปี ซึ่งสามารถยื่นได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น และนอกเหนือจากวิธีการดังกล่าว ทางหน่วยร่วมหรือผู้ประกอบการ ก็ไม่ทราบว่า วิธีการจะขอเงินใช้เงินกองทุน ต้องยื่นอย่างไร แบบฟอร์มเอกสารเป็นอย่างไร อีกทั้ง สสว. ควรจัดทำแนวทางของการใช้งบกองทุนอย่างชัดเจน ให้รับทราบทั่วกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรประสานงานร่วมมือกับสถาบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมการผลิต (SMI) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สภาอุตสาหกรรมฯ ที่มีหน้าที่ดูแลผู้ประกอบการ SMEs ที่เป็นสมาชิกของสภาอุตสาหกรรม โดยมีแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMES ใน 5 ด้าน ดังนี้

- Productivity
- Marketing
- Finance
- Innovation
- ปัจจัยอื่น ๆ

โดยมีแผนงานคร่าวๆ ดังนี้

แนวทางการส่งเสริมของ SMI	แผนงาน
1.Productivity	1.1 โครงการพัฒนาเครื่องจักรไทย ทดแทนการนำเข้า 1.2 ยกระดับผู้ประกอบการภาคการผลิต ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อ สร้างสันติสุขกลับคืนสู่ภูมิภาค (ไม้ยางพารา และอาหารฮาลาล) 1.3 โครงการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันเรื่องรูปแบบเครื่องหนัง เพื่อสร้าง ภาพลักษณ์และมูลค่าตราสินค้า ของผู้ประกอบการ SMEs ไทยสู่ตลาดโลก 1.4 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจด้านสต็อกสินค้า OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์ ของใช้และของที่ระลึกในประเทศไทยสู่ AEC โดยการใช้มาตรฐานสากล GSI 1.5 โครงการ Workshop สัญจร ให้ความรู้และปรับปรุงโลจิสติกส์ภายในองค์กร
2. Marketing	2.1 โครงการมหกรรมสินค้าอาหารฮาลาลของจังหวัดชายแดนใต้
3. Finance	3.1 โครงการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารการเงิน ในภาวะวิกฤต และการเข้าถึงแหล่งทุนของ SMEs
4. Innovation	4.1 โครงการคูปองนวัตกรรม
5. ปัจจัยเอื้ออื่นๆ	5.1 โครงการสร้างและพัฒนาวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญภาคอุตสาหกรรม 5.2 โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับ HS Code กับการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้า และการนำเข้า ส่งออกสินค้า สำหรับ AEC 5.3 โครงการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs สร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5.4 โครงการร่วมมือสร้างซัพพลายเชนสำหรับอุตสาหกรรมต่อเรือและซ่อมเรือไทย

ทั้งนี้ นอกจากแผนงานดังกล่าว ทางสถาบัน SMI ได้มีการจัด CEO Forum กับผู้ประกอบการในจังหวัดต่างๆ เพื่อรับฟังปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำมาจัดทำแผนงานช่วยเหลือผู้ประกอบการ เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และสสว.มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ตามที่ สภาอุตสาหกรรมฯ ทราบ ทาง สสว. มียุทธศาสตร์ในการส่งเสริม SMEs ที่จะใช้ประโยชน์จากการเปิด AEC โดยการจัดประชุม อบรม สัมมนาต่างๆ เกี่ยวกับ AEC รวมถึงเป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าไปประชุมในคณะกรรมการคณะต่างๆ ของ AEC ด้วย แต่ทั้งนี้ผลการจากเข้าร่วมประชุม ไม่ได้มีการเผยแพร่หรือถ่ายทอดข้อมูลให้กับบุคคลทั่วไปทราบ จึงไม่ทราบข้อมูลผลการประชุมในแต่ละคราว หรือความคืบหน้าต่างๆ ว่าเป็นอย่างไรบ้างแล้ว รวมถึงหัวข้ออบรมสัมมนาให้ความรู้ก่อนข้างจะเข้าเดิม หรือการเก็บข้อมูล ทำ Focus Group เพื่อเก็บข้อมูลผลกระทบจากผู้ประกอบการจัดทำบ่อยครั้งพอสมควร แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือสรุปผลให้ผู้ประกอบการรับทราบ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรจัดทำแนวทางการส่งเสริมอย่างชัดเจน ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่อยุทธศาสตร์ แต่ต้องมีแผนงานออกมาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อทางหน่วยงานหรือผู้ประกอบการ จะได้เตรียมตัวได้ถูกต้อง ทั้งนี้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs สภาอุตสาหกรรมฯ เห็นว่า ภาครัฐควรจะดูแลผู้ประกอบการ SMEs ให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม ไม่ใช่เลือกเพียงอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีผลทางเศรษฐกิจเท่านั้น ทั้งภาคการผลิต ภาคการค้า และบริการ ตลอดจนควรสนับสนุนและพัฒนา SMEs ในเชิงคลัสเตอร์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

บทสัมภาษณ์ที่ 2

นายกริชชัย อรุณวงษ์ ณ อยุธยา กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ โดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวมีนายรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งในทางปฏิบัติ นายรัฐมนตรีก็ได้มอบหมายให้รองนายรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริม SMEs เป็นผู้เข้าร่วมประชุม มีกรรมการ โดยตำแหน่งที่ประกอบไปด้วยรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยตรง ตลอดจนผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริม SMEs ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็มาจากการรับรองโดยองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นกลุ่ม SMEs ส่งมาเป็นตัวแทน เช่น สมาคมก่อสร้าง เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: แตกต่างกัน โดยคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่วางนโยบายและกำกับดูแลคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอีกทีหนึ่ง ขณะนี้ในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ก็มีการบูรณาการองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญกันมากยิ่งขึ้น เช่น กรณีการวางนโยบายแก้ไขปัญหาการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในส่วนภูมิภาค ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อองค์กรธุรกิจมากมาย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดีแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของสสว.ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ยังคงมีบทบาทน้อย ซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคคืองบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐน้อยเกินไป และยังไม่สามารถบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ให้ทำงานประสานความร่วมมือกันได้เท่าที่ควร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงาน และการนัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ซึ่งขณะนี้สามารถจัดประชุมได้เพียงประมาณปีละ 2 ครั้ง จึงอาจกำกับดูแล สสว. ได้ไม่ทันต่อสถานการณ์ ควรมีการจัดประชุมอย่างน้อย 2 เดือนครั้ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีการให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม SMEs ทั้งสองวิธีการ กล่าวคือ สสว. ควรเป็นทั้งผู้กำหนดทิศทางให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขอรับเงินสนับสนุน และหากมีประเด็นที่สำคัญซึ่ง สสว. คาดการณ์ได้ว่าเหมาะสมในการส่งเสริม SMEs สสว. ก็ควรเป็นผู้ริเริ่มการให้เงินสนับสนุนในประเด็นนั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนัก

สัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs ได้น้อย เนื่องจากยังไม่มียกประมาณมาสนับสนุนอย่างเพียงพอ จึงยังไม่เห็นผลงานเป็นรูปธรรมมากนัก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร สสว. ที่จะพิจารณารายละเอียดการกำหนด หลักเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งหากมีกรณีที่ไม่โปร่งใส คณะกรรมการส่งเสริม SMEs ก็จะเข้ามากำกับดูแลด้วยการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง อีกทั้งคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ยังได้พยายามหากกลยุทธ์เป็นนโยบาย สร้างแรงจูงใจให้คณะกรรมการบริหารฯ และ สสว. เองไปปฏิบัติด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คณะกรรมการส่งเสริม SMEs เพียงให้กรอบนโยบายเพื่อให้คณะกรรมการบริหาร สสว. นำไป ทำให้มีผลบังคับใช้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายภาครัฐดังกล่าวทำให้ สสว. มีภาระหน้าที่มากยิ่งขึ้น เช่น ขณะนี้ สสว. อยู่ระหว่างเจรจาให้ความช่วยเหลือการค้าประกันงานในธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรจะต้องมีการส่งเสริม SMEs มากกว่านี้ เพราะเป็นหน่วยธุรกิจที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศ แต่จะทำได้เป็นผลดีก็ต้องอาศัยงบประมาณที่มากกว่านี้ด้วยเช่นกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

บทสัมภาษณ์ที่ 3

นายธานีินทร์ พะเอม รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตัวแทนกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ โดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดีแล้ว เนื่องจากตนเองเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีส่วนของกรรมการประเภท ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่ากรรมการ โดยตำแหน่ง หากแต่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญใน สาขาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs อย่างแท้จริง และสามารถให้ความเห็น วินิจฉัยเหตุผลในการวางนโยบาย ต่างๆ เสนอที่ประชุมได้ เช่น ควรจะมีผู้แทนจากภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยวและบริการ ภาคเทคโนโลยี การผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นและเครื่องแต่งกาย เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: แตกต่างกัน โดยคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่กำหนดทิศทางและวิธีการดำเนินงาน โดยกว้าง เพื่อให้คณะกรรมการบริหาร สสว. ทำหน้าที่ประสานงานควบคุมกำกับดูแลตัวสำนักงานอีกทีหนึ่ง และคณะกรรมการส่งเสริม SMEs อาจมีการประชุมไม่บ่อยครั้ง แต่การจัดเตรียมวาระการประชุมจะต้องมี ประสิทธิภาพ ส่วนคณะกรรมการบริหาร สสว. จำเป็นต้องมีการประชุมทุกเดือน เพื่อพิจารณาในรายละเอียด มากขึ้น ทั้งนี้ ประสิทธิภาพของอำนาจหน้าที่ดังกล่าวย่อมเกิดจากความน่าเชื่อถือในตัวเองครด้วย เปรียบเทียบ กับการทำงานของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายให้รัฐบาลนำไปดำเนินการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ แต่เป็นการทำงานคนละระดับกัน และสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก็มี สำนักงานประเมินผลของการวางนโยบายไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่การประเมินผลการวางนโยบายของ สสว. ยัง ไม่ชัดเจน และหากคณะกรรมการบริหาร สสว. มีมติให้เพิ่มทุนส่งเสริม SMEs ในประเด็นใด โดยไม่มีการขอ อนุมัติประเด็นนั้นต่อคณะกรรมการส่งเสริม SMEs ก็ย่อมเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และทำให้ ความน่าเชื่อถือขององค์กรลดน้อยลง เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดีแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนว ทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่าง

หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัญหาเรื่องความโปร่งใสและวินัย ความเชื่อมโยงกับเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการติดตามประเมินผล ซึ่งแม้ สสว. จะไม่ใช่หน่วยปฏิบัติ แต่ก็สามารถจัดทำในลักษณะโครงการนำร่องที่ช่วยส่งเสริม SMEs ได้ โดยจะต้องทำงานประสานความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและเอกชนมากกว่านี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจะต้องเสนอวาระที่ตรงประเด็น ซึ่งหลายเรื่องต้องการความชัดเจนและพิจารณาลำดับความสำคัญอย่างแท้จริง สำหรับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. เห็นว่า เนื่องจากแต่ละองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจควรมีกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน แต่ขณะนี้การส่งเสริม SMEs มีทั้งที่เป็นลักษณะของหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) วิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs อื่นๆ ซึ่งการส่งเสริมจะอยู่ในอำนาจหน้าที่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ อันจะต้องร่วมมือกันจัดทำฐานข้อมูลไว้ให้ชัดเจน และต้องศึกษาให้รู้แน่ชัดว่าธุรกิจลักษณะใด ควรให้ความช่วยเหลืออย่างไร อีกทั้งยังต้องให้ความช่วยเหลือทันต่อสถานการณ์ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีการให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: ความเหมาะสมขึ้นอยู่กับความโปร่งใสในการพิจารณาให้ทุนสนับสนุน โดยแผนการส่งเสริม SMEs จะต้องบอกได้ว่าจะใช้กองทุนดังกล่าวเป็นเครื่องมืออย่างไร เพื่อให้ สสว. ดำเนินการประสานข้อมูลกับผู้รับบริการให้เข้าใจว่าจะมาทำงานร่วมกันประการใดบ้าง และการให้เงินช่วยเหลือนั้น สสว. หรือหน่วยงานร่วมให้เงินช่วยเหลือจะยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs ยังไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs ทั้งนี้ ผู้รับบริการที่ต้องการความช่วยเหลือจาก สสว. มีจำนวนมาก แต่ สสว. จะต้องทราบแน่ชัดว่าผู้รับบริการเหล่านั้นต้องการเงินช่วยเหลือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ใด ซึ่งตัวผู้ประกอบการ SMEs เองอาจไม่ทราบถึงช่องทางการบริหารจัดการเงินที่ได้รับความช่วยเหลือ สสว. ก็ควรประสานความร่วมมือให้สมาคมส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (สสวท.) ช่วยอบรมช่องทางการบริหารจัดการดังกล่าวด้วย ตลอดจน สสว. ควรอาศัยแผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการทำงานประสานความร่วมมือให้เงินช่วยเหลือผ่านช่องทางของธนาคารพาณิชย์ โดยที่ สสว. เป็นผู้ปรับปรุงนโยบายอย่างต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนเกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs ซึ่ง สสว. ไม่ควรดำเนินการให้ความช่วยเหลือเงินอุดหนุนเองโดยตรง สสว. ควรไปประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ แล้วคอยติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานเครือข่ายนั้นๆ ส่วนประเด็นการสร้างแรงจูงใจ จะเห็นได้ว่าในทางปฏิบัติผู้รับบริการอยากมารับบริการจาก สสว. อยู่แล้ว เพียงแต่ สสว. จะต้องพิจารณาว่าตนควร

อำนวยความสะดวกให้พวกเขาอย่างไร เช่น สสว. ควรประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้หน่วยงานนั้นๆ เป็นพี่เลี้ยงให้กับ SMEs เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: อาศัยยุทธศาสตร์ต่างๆ เป็นเครื่องมือประสานเครือข่ายในการทำงานส่งเสริม SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นไปโดยสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: จะต้องมีการลดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจมากขึ้น โดย สสว. ควรสนับสนุนเรื่องข้อมูลข่าวสารสำหรับผู้ประกอบธุรกิจ มีการส่งเสริมการค้าชายแดนมากยิ่งขึ้น และ สสว. จะต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่สนับสนุนให้มีการแก้ไขกฎหมาย หากแต่ควรพิจารณาอย่างถ่องแท้ว่ากฎหมายจัดตั้ง สสว. ให้อำนาจ สสว. มาเพื่อวัตถุประสงค์ใด แล้วบริหารจัดการอำนาจหน้าที่นั้นอย่างเหมาะสม

บทสัมภาษณ์ที่ 4

นายอัคพล เสนาณรงค์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการ
เกษตร กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการบริหาร สสว. ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสม
ในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ โดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เนื่องจากการวินิจฉัยและมีมติที่ประชุมจะอาศัยเหตุผลชี้แจงสนับสนุนเป็นสำคัญมากกว่าใช้
วิธีการลงคะแนนเสียง ดังนั้นสัดส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการ โดยตำแหน่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
จึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน แต่ความเชี่ยวชาญของผู้แทนหน่วยงานซึ่งเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง หรือ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะมีผลมากกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มี
ความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: แตกต่างกัน โดยเป็นเหมือนระบบราชการ คณะกรรมการบริหารฯ เทียบได้กับระดับ
ปลัดกระทรวง ส่วนคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เทียบได้กับรัฐมนตรี ใน
บางเรื่องคณะกรรมการบริหารฯ ไม่สามารถตัดสินใจได้เอง ก็ควรให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ เป็น
ผู้ตัดสินใจ จะตัดคณะใดคณะหนึ่งไปไม่ได้ เพราะคณะกรรมการส่งเสริมฯ จะต้องมีส่วนช่วยกันกรองคือ
คณะกรรมการบริหารฯ จะใช้อำนาจโดยตรงมาจากผู้อำนวยการ สสว. เลยไม่ได้ และคณะกรรมการส่งเสริมฯ
จะมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องที่สำคัญเท่านั้นบางเรื่องอาจทำให้ล่าช้าบ้าง เช่น เรื่องการแต่งตั้งผู้อำนวยการ
สสว. หรือการบริหารจัดการงบประมาณซึ่งเกินอำนาจที่ผู้บริหาร สสว. จะตัดสินใจเอง การแก้ปัญหาที่ควรปรับ
หลักเกณฑ์กำหนดวงเงินที่คณะกรรมการบริหารมีอำนาจอนุมัติให้กว้างขวางมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
จัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: อำนาจหน้าที่เกือบจะซ้ำซ้อนกันระหว่างคณะกรรมการส่งเสริมฯ กับคณะกรรมการบริหารฯ แต่บางเรื่องมีความจำเป็นที่จะต้องส่งให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ พิจารณาด้วย หลังจากที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารฯ แล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: บทบาทของ สสว. ยังไม่ค่อยเหมาะสมนัก เนื่องจาก สสว. ควรเป็นเสมือนผู้กำหนดนโยบายเสนอรัฐบาล เป็นผู้นำในเชิงนโยบายดังเช่นในอดีตที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้วางนโยบายให้กับรัฐบาล แต่ที่ผ่านมาเมื่อพิจารณาจากงบประมาณและผลการดำเนินงาน สสว. ยังปฏิบัติงานดังกล่าวไม่มากนัก ทิศทางไม่ชัดเจน แต่ขณะนี้ สสว. ได้พยายามปฏิบัติงานในการวางนโยบายและแผนยุทธศาสตร์มากยิ่งขึ้น ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน สสว. ควรส่งเสริม SMEs ในภาพรวมของประเทศโดยเสนอนโยบายใหญ่ๆ ไม่ใช่เป็นผู้ส่งเสริม SMEs โดยตรง ทั้งนี้ การที่ สสว. สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมก็ไม่ได้มีผลให้การทำงานของ สสว. ขาดประสิทธิภาพ หรือหากจะย้ายหน่วยงานต้นสังกัดก็ไม่ได้ทำให้ สสว. ปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของคณะกรรมการบริหารฯ คือความต่อเนื่องของกรรมการแต่ละท่าน ซึ่งต้องเปลี่ยนตามแต่ละช่วงเวลาและดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะเห็นว่าผู้ใดเหมาะสมเป็นผู้แทนหน่วยงาน เพื่อให้มาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ และการสรรหาผู้อำนวยการ สสว. ยังทำได้ยาก เนื่องจากงบประมาณเงินเดือนผู้อำนวยการ สสว. มีให้จำนวนไม่มาก ในขณะที่คุณสมบัติของบุคคลที่มีสิทธิสมัครมีข้อจำกัดมากทั้งการกำหนดอายุของผู้สมัคร และประสบการณ์การทำงานของผู้สมัคร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีการให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการ ขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประเด็นการให้เงินทุนซึ่งจะเป็นกรณีที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการหรือไม่ก็ตาม ไม่ใช่หน้าที่หลัก ของ สสว. เพียงแต่จำเป็นต้องมีไว้เป็นเรื่องเสริมในระบบราชการ สสว. ไม่สามารถให้เงินทุนแก่ SMEs ได้ทั้ง ประเทศ เพราะเงินกองทุนของ สสว. มีน้อยมาก และ สสว. ควรเป็นหน่วยงานวิจัยทำแผนยุทธศาสตร์มากกว่า ควรใช้เงินกองทุนไปในกรณีที่เหมาะสมที่สุด เช่น กรณีสนับสนุน SMEs ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน โครงการตามพระราชดำริ การส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งมีหน่วยงานอื่นร้องขอมา เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนใน การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนัก สัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: เงินกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถช่วยเหลือ SMEs ได้เพียงเฉพาะกลุ่ม เพราะมี จำนวนน้อยมาก ดังนั้น เงินกองทุนจึงควรใช้ไปเพื่อให้เกิดนโยบายเสนอรัฐบาลให้สนับสนุน SMEs โดยผ่าน งบประมาณภาครัฐตามปกติที่ไม่เกี่ยวข้องกับกองทุนนี้เลย และเพื่อให้รัฐบาลนำนโยบายนั้นไปดำเนินการ นโยบายของ สสว. จะต้องมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาซึ่งประสิทธิผลได้ เช่น จะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ การเสียภาษีอย่างไร จะช่วยเหลือเยียวยาผู้ประกอบการอันเนื่องมาจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำอย่างไร การเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รัฐบาลควรช่วยเหลือ SMEs ในการปรับตัวอย่างไร โดย สสว. จะต้องเร่งดำเนินการ เสนอนโยบายให้ทันต่อสถานการณ์และเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยที่ขณะนี้ สสว. ได้ประสาน ขอความร่วมมือกับ World Bank ให้ช่วยเหลือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับต่อไปด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎบัตรหรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่จำเป็นต้องไปสร้างแรงจูงใจ เนื่องจากการให้เงินสนับสนุนช่วยเหลือ SMEs ไม่ควรเป็นหน้าที่หลักของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: พยายามทำให้แผนยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพปฏิบัติได้จริงมากที่สุด ให้ผู้รับผิดชอบของ สสว. จัดทำโครงการที่จะนำมาซึ่งนโยบายที่เหมาะสม เพื่อให้รัฐบาลนำไปกระจายนโยบายให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม การมี สสว. เป็นเรื่องที่ดี เพราะ สสว. มีคณะกรรมการส่งเสริมฯ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีกระทรวงต่างๆ เข้ามาร่วมตัดสินใจในนโยบายการส่งเสริม SMEs ด้วย แต่ควรลดการให้ทุนสนับสนุนต่างๆ เพราะอาจไปขัดผลประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ แม้กระทั่งการพิจารณาแทนหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในการให้ทุนสนับสนุนก็ไม่เหมาะสม และ สสว. ควรมีสวนข้อมูลในส่วนภูมิภาค เพื่อไม่ให้ถูกบิดเบือนข้อมูล ไม่ใช่เน้นการลงทุนในแต่ละจังหวัด แต่จะต้องดำเนินการศึกษาวิจัยให้ได้ข้อมูลมาแก้ไขปัญหาการส่งเสริม SMEs ได้สอดคล้องกับสภาพสังคมแต่ละท้องถิ่นตามความเป็นจริง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายภาครัฐในปัจจุบันที่มองว่า สสว. ควรเป็นผู้เสนอนโยบายในการส่งเสริม SMEs นั้น ถูกต้องเหมาะสมดีแล้ว ส่วนกรณีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สสว. ก็ได้ประสานกับ World Bank เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในอีกห้าปีข้างหน้าให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: การส่งเสริม SMEs ในปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีการแยกนิยาม SMEs ให้ชัดเจนก่อนเป็นอันดับแรก แล้วจึงควรวางนโยบายการส่งเสริม SMEs ให้ชัดเจนในแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มการท่องเที่ยว กลุ่มบริการด้านการแพทย์ เป็นอาทิ การส่งเสริม SMEs อาจไม่จำเป็นต้องแยกประเภทเป็นกิจการผลิต ค้าปลีก ค้าส่ง หรือบริการ เพราะหนึ่งกิจการอาจทำได้หลายกิจกรรมการดำเนินงาน โดยศึกษาเปรียบเทียบกับหลักการกำหนดนิยาม SMEs ของต่างประเทศเป็นสำคัญ และขณะนี้ สสว. ก็ได้ศึกษาวิจัยโดยให้มหาวิทยาลัยท้องถิ่นเป็นหน่วยงานร่วม ในการหาวิธีการส่งเสริม SMEs ที่เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น และจะต้องเสนอด้วยว่าหน่วยงานภาครัฐใดควรเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: กฎหมายจัดตั้ง สสว. ไม่ค่อยมีประเด็นในการแก้ไขเพิ่มเติมมากนัก แต่อยู่ที่การบังคับใช้กฎหมายมากกว่าทั้งการสรรหาคณะกรรมการ และผู้อำนวยการ

บทสัมภาษณ์ที่ 5

นายอาทิตย์ วุฒิกะโร รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 30 ตุลาคม 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ โดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เดิมกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นผู้ส่งเสริม SMIs (Small and Medium Industries) ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นคำว่า SMEs (Small and Medium Enterprises) และได้มีการจัดตั้ง สสว. ขึ้น โดยตัวผู้ให้สัมภาษณ์เอง

ก็เป็นผู้ร่วมขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 อันเป็นกฎหมายจัดตั้ง สสว. เนื่องจากมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ซึ่งบางส่วนก็มีความซ้ำซ้อนกัน หรือไม่มีอำนาจหน้าที่อย่างแท้จริงแต่มาดำเนินการส่งเสริม SMEs สสว. จึงมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคล้ายเป็นสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ SMEs เป็นผู้เสนอนโยบาย แผนงาน โครงการในการส่งเสริม SMEs ให้หน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ตลอดจนเป็นหน่วยงานเชิงกำกับ แต่หากเห็นว่าการส่งเสริม SMEs มีประเด็นที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจดังเช่นในช่วงปี พ.ศ. 2540 และสึนามิในประเทศไทย เป็นต้น แต่หน่วยงานนั้นๆ ยังขาดงบประมาณ สสว. ก็มีกองทุนส่งเสริม SMEs คอยให้เงินช่วยเหลือเพิ่มเติมงบประมาณที่ขาดไป ซึ่งไม่ใช่หน้าที่หลัก และในพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ได้กำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการไว้สองคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมากเกินไป ควรมีการกำหนดรายละเอียดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองคณะกรรมการไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน ครอบคลุมความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาที่เกี่ยวข้องกับ SMEs อย่างแท้จริง เช่น ภาคการค้า บริการ การท่องเที่ยว ฯลฯ มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองและข้าราชการประจำ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ต่างกันโดยคณะกรรมการบริหาร สสว. จะเป็นผู้กลั่นกรองเสนอคณะกรรมการพิจารณาโยบายในภาพรวม ซึ่งจำเป็นต้องมีคณะกรรมการทั้งสองชุด เพื่อการพิจารณาวิเคราะห์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม อยากให้มีการจำกัดอำนาจในการพิจารณาเรื่องการให้เงินช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs คือต้องให้การช่วยเหลือเฉพาะในกรณีที่เป็นอย่างยิ่งเท่านั้น ส่วนการจัดทำนโยบายส่งเสริม SMEs คณะกรรมการควรมุ่งพิจารณาให้เป็นอำนาจหน้าที่หลัก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรปรับปรุงระบบบริหารงานภายในหน่วยงาน สสว. ให้เข้มแข็งมากขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายส่งเสริม SMEs ที่มีประสิทธิภาพจนทำให้หน่วยงานต่างๆ ยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: โครงสร้างองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร สสว. ยังไม่สมดุล เนื่องจากตัวแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่หลากหลายเท่าที่ควร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีการให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: ที่ผ่านมากองทุนส่งเสริม SMEs ดำเนินการในลักษณะตั้งรับมาโดยตลอด ด้วยการให้ประชาชนยื่นเสนอแผนหรือโครงการเข้ามาขอรับความช่วยเหลือ ซึ่งยังไม่เหมาะสม ควรจะเปลี่ยนเป็นการทำงานเชิงรุกและบูรณาการความร่วมมือกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย สสว. จะชี้แจงโครงการเพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติมาขอรับเงินสนับสนุนตามโครงการที่ สสว. ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วว่าสามารถนำเงินสนับสนุนไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง

ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. จะไม่ใช่ปีงบประมาณเป็นเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ แต่ใช้ปีปฏิทิน เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหน่วยงานไม่ได้ประสงค์จะให้ สสว. เป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้เงินช่วยเหลือประชาชนโดยตรง หากแต่จะให้เงินอุดหนุนเฉพาะกรณีที่หน่วยงานต่างๆ ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอและจำเป็นต้องขอรับความสนับสนุนจาก สสว. และระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือก็จะต้องรอให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ โดยตนเองก่อน หากขาดเหลือจึงจะมาขอจาก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎบัตรหรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่จำเป็นต้องไปสร้างแรงจูงใจ เนื่องจากการให้เงินสนับสนุนช่วยเหลือ SMEs ไม่ควรเป็นหน้าที่หลักของ สสว. ส่วนหน้าที่หลักของ สสว. คือการกำหนดนโยบายและแผนเพื่อการส่งเสริม SMEs โดยที่นโยบายต่างๆ ควรเน้นการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดย่อมมากที่สุด เพื่อให้เติบโตเป็นวิสาหกิจขนาดกลางซึ่งประเทศไทยยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มาตรการตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ควรเป็นไปโดยคำนึงถึงทรัพยากรของ สสว. เองที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ งบประมาณต่างๆ งานที่ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการด้วยตนเองก็ควรจ้าง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร โดย สสว. จะต้องเขียนข้อกำหนดการจ้าง (TOR) ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ
ความจำเป็นในแต่ละสถานการณ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความ
เหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการ
อย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: เหมาะสมมาก แต่จะต้องมีโครงการในลักษณะบูรณาการแต่ละหน่วยงานมารวมมือกันเป็นคู่ๆ
เพื่อไม่ให้การส่งเสริม SMEs มีความซ้ำซ้อน แต่จะต้องต่อยอดนโยบายร่วมกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควร
เป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายภาครัฐควรสามารถนำมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีตัวชี้วัดที่ดี ทำให้ GDP
ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประเด็นที่หนึ่งอำนาจหน้าที่ของ สสว. โดยเฉพาะเรื่องกองทุนส่งเสริม SMEs ให้การให้เงินกู้
การจัดตั้งกิจการ ร่วมทุน ต้องมีขอบเขตช่วยเหลือเฉพาะโครงการที่เป็นการส่งเสริม นวัตกรรมใหม่ๆ และ
บูรณาการความร่วมมือกับหลายหน่วยธุรกิจ และพิจารณาจัดสรรโครงการในเชิงรุกมากกว่ากึ่งหนึ่งของ
โครงการในลักษณะตั้งรับ ต้องเชิญชวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมมือกัน ไม่ใช่ให้หน่วยงานต่างๆ เสนอ
โครงการเข้ามา แต่ สสว. จะต้องชี้แนะนโยบายโครงการที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม บูรณาการ
ไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน SMEs และการกำหนดคุณสมบัติการสรรหา
คณะกรรมการส่งเสริม SMES และคณะกรรมการบริหาร สสว. ประเภทกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

บทสัมภาษณ์ที่ 6

นายปิยะชนก ลิ้มปะพันธ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหาร สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของคณะกรรมการ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่มีความเหมาะสมในแง่ของสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการ โดยตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดี เพราะคณะกรรมการบริหาร สสว. จะไม่ค่อยพิจารณาโดยการออกเสียงลงมติ แต่จะนำเสนอเหตุผล และชี้แจงไปในภาพเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากพันธกิจของ สสว. จะเกี่ยวข้องกับ การส่งเสริม SMEs ทุกภาคส่วน ทั้งภาคการผลิต การค้า และการบริการ อีกทั้งยังทำงานควบคู่ไปกับกรมส่งเสริม อุตสาหกรรมด้วย จึงควรมีบุคลากรจากกระทรวงอุตสาหกรรม และสภาหอการค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับ สภาหอการค้าเข้าร่วมเป็นกรรมการมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ต่างกัน โดยคณะกรรมการส่งเสริม SMEs จะเป็นผู้ขับเคลื่อน SMEs ของประเทศในภาพรวมที่ ใหญ่มาก ในขณะที่คณะกรรมการบริหาร สสว. จะทำหน้าที่ขับเคลื่อน สสว. เพื่อการส่งเสริม SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ท่านเป็นองค์ประกอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จัดตั้งมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งให้เป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระในการบริหาร อำนาจหน้าที่ ในปัจจุบันของคณะกรรมการบริหาร สสว. จึงมีความเหมาะสมแล้ว แต่เนื่องจากสถานการณ์การดำเนินธุรกิจมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และ สสว. ได้รับงบประมาณสนับสนุนการส่งเสริม SMEs น้อย ทำให้คณะกรรมการ ทั้งสองคณะกรรมการจะต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการบริหาร สสว. ก็ได้พยายาม แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจมาช่วยดำเนินการด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของสสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: การประสานระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรยังไม่ดีเท่าที่ควร มีความขัดแย้งกันภายในองค์กร ทำให้ระบบการทำงานล่าช้ากว่าภาคราชการปกติ เพราะขาดความไว้วางใจกันภายในองค์กร อีกทั้งการกระจายอัตรากำลังตามขอบข่ายหน้าที่ยังไม่เหมาะสม บางหน่วยงานมีบุคลากรมากเกินไปจนความจำเป็น บางหน่วยงานมีน้อยเกินไปกว่าจะบริหารจัดการงานได้ รวมถึงการมีอนุบัญญัติที่ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบันปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของคณะกรรมการฯ ที่ท่านเป็นองค์ประกอบอยู่ หรือการทำงานของ สสว.

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประเด็นที่หนึ่งคือ การกำหนดให้ สสว. ดำเนินการตามปีปฏิทิน มิใช่ปีงบประมาณอย่างหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ทำให้โครงการที่ทำร่วมกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ บริหารจัดการงบประมาณได้ยาก ประเด็นที่สองคือ บุคลากรของ สสว. ยังไม่มีวัฒนธรรมองค์กรร่วมกันและยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับทิศทางการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งเสริม SMEs ประเด็นที่สามคือ สสว. ยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชน เนื่องจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สสว. จึงควรมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคอย่างน้อย 4 ภาค และกรุงเทพฯ อีกหนึ่งแห่ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การบริหารจัดการกองทุนของ สสว. ที่มีกรให้หน่วยงานอื่นๆ เสนอแผนปฏิบัติการขึ้นมาให้ สสว. พิจารณาให้เงินสนับสนุนมีความเหมาะสมหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. เป็นผู้ริเริ่มโครงการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนดังกล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรเป็นผู้ริเริ่มโครงการต่างๆ ด้วยตนเอง เพราะหากรอให้มีผู้เสนอ การส่งเสริม SMEs อาจล่าช้าเกินไป

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ขณะนี้รัฐบาลยังคงอนุมัติงบประมาณในแต่ละปีให้แก่กองทุนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเหตุผลและความจำเป็นในการส่งเสริม SMEs สสว. จึงจำเป็นต้องนำไปใช้เพียงบางประเด็นในการพัฒนาองค์ความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้ สสว. ควรเร่งพัฒนาความร่วมมือกับทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่ออาศัยงบประมาณจากภายนอก สสว. มาช่วยส่งเสริม SMEs ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากยังขาดกฎหมายหรืออนุบัญญัติเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบผลการให้เงินช่วยเหลือแก่ SMEs และในกรณีการร่วมกิจการ หรือร่วมทุน กับภาคเอกชน ยังกำหนดหลักเกณฑ์การใช้เงินคืนไว้ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่วนกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนคือ สสว. จะต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร โดยเร็วที่สุด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร โดยครอบคลุมยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ขณะนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กรเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ส่วนยุทธศาสตร์อื่นๆ ก็มีความสำคัญในลำดับรองลงมา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายภาครัฐปัจจุบันควรให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs ที่เพิ่งเริ่มกิจการเป็นสำคัญ สำหรับกรณีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น เห็นว่าโดยศักยภาพของผู้ประกอบการไทยมีขีดความสามารถเพียงพออยู่แล้ว แต่ควรส่งเสริมเรื่องความซื่อสัตย์ของผู้ประกอบการ และการลดต้นทุนการผลิตด้านโลจิสติกส์ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายภาครัฐในอนาคตไม่ควรต้องให้เงินสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการมากนัก เพราะควรเป็นหน้าที่โดยตรงของธนาคารพาณิชย์ทั้งหลาย แต่ควรบริหารจัดการระบบต่างๆ ของภาครัฐให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบกิจการ SMEs มากที่สุด เช่น ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้เหมาะสม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: กฎหมายในการจัดตั้ง สสว. ควรมีเอกภาพ ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

บทสัมภาษณ์ที่ 7

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เนื่องจากโครงสร้างของ สสว. มีการเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของผู้บริหารองค์กรในแต่ละวาระการดำรงตำแหน่ง จึงไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ควรจะต้องกำหนดโครงสร้างตามหน้าที่องค์กรในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นกฎหมายที่จัดตั้ง สสว. ไว้ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบกับกรณีนโยบายของรัฐที่จะให้ สสว. เป็นศูนย์ข้อมูลแห่งชาติ แต่การจัดรูปองค์กรได้มีการแบ่งแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศออกเป็นหลายหน่วยงาน เช่น สำนักข้อมูลและวิจัย งานบริการผู้ประกอบการในการจัดทำข้อมูลสมาชิกและให้บริการสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการ SMEs เป็นต้น ในขณะที่ส่วนงานที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กลับมีอัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงานน้อย หรือกรณีการบริหารจัดการกองทุนตามมาตรา 34 (2) และ (3) ได้กำหนดให้อยู่ภายใต้การบริหารงานของสำนักสนับสนุนการเงินเพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งมีขอบเขตภาระหน้าที่ที่กว้างขวางมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ ไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และควรมีการกระจายอำนาจการบริหารหน่วยงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ท่านอื่น มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบเรื่องความเป็นอิสระทางด้านการบริหารงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสาน

ประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: บทบาทของ สสว. ในปัจจุบันควรมีการดำเนินการตามแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มากยิ่งขึ้น โดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์: กฎหมายจัดตั้ง สสว. โดยเฉพาะการที่กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้ สสว. เป็นหน่วยงานในกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม เพราะ SMEs มีทั้งส่วนภาคการผลิต ภาคการค้าและบริการ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานต่างก็เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ด้วยทั้งสิ้น จึงควรให้ สสว. เป็นหน่วยงานในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานและการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร โดยเฉพาะโครงสร้างการบริหารภายในแต่ละกลุ่ม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs คุ้มกันเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ขณะนี้ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่กำหนดยุทธศาสตร์ที่ สสว. สามารถดำเนินการตาม (1) ได้ เนื่องจากภายหลังจากการจัดตั้ง สสว. ก็ได้มีการจัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขึ้นมาทำหน้าที่นี้

โดยตรง ส่วน (3) เนื่องจากเรื่องการให้หน่วยงานภาครัฐร่วมกิจการ หรือร่วมทุน กับเอกชน ยังเป็นกรณีที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่ง สสว. เคยประสบปัญหาข้อพิพาทจากการดังกล่าว จึงต้องอาศัยระยะเวลาพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎบัตรหรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม เพราะ สสว. ยังไม่สามารถดำเนินการให้ครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกำหนดไว้ได้ และมีความเห็นว่าควรเร่งพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้มีความเชี่ยวชาญในการให้บริการตามมาตรา 34 (1) (2) และ (3) ก่อนที่จะมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้งยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลืออุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม SMEs เพื่อเป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ เป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ โดยการมุ่งจัดทำแผนการส่งเสริม SMEs เชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับทั้ง 4 ยุทธศาสตร์หลัก อันได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์สนับสนุนปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย (2) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย (3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยให้เติบโตอย่างสมดุลตามศักยภาพของพื้นที่ และ (4) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ผู้สัมภาษณ์: ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค อุตสาหกรรมและพาณิชย์ จังหวัด แต่เห็นว่า สสว. เองควรมีการจัดตั้งหน่วยงานสาขาในส่วนภูมิภาคด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และสสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: เรื่องนโยบายภาครัฐในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปัจจุบันยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมมากนักในประเทศไทย แต่ สสว. ได้เตรียมโครงการต่างๆ ไว้ เช่น AEC Ready เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับ SMEs ที่ยังไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีอาเซียนเลย ตลอดจน SMEs ที่มีขีดความสามารถบ้างแล้ว ให้มีการเพิ่มขีดความสามารถมากขึ้น เช่น การอบรมความรู้ด้านกฎหมาย และการลงทุน และการเข้าถึง AEC High Impact factor ด้วยการผลักดันให้มีการจดทะเบียนผู้ประกอบการมากขึ้น เพื่อจะได้ส่งเสริม SMEs อย่างเป็นระบบ และช่วยให้พัฒนา SMEs จากขนาดย่อม เป็นขนาดกลาง เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: การผลักดัน GDP ของประเทศ ด้วยการส่งเสริม SMEs ในทุกระดับตามแผนการส่งเสริม SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในประเด็นความเป็นอิสระของหน่วยงาน กฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การร่วมกิจการร่วมทุนตามมาตรา 34 (3) โดยควรกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐในการสนับสนุนตามมาตรา นี้ หากการบริหารกิจการประสบปัญหาขาดทุน รวมถึงการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. ให้เหมาะสม

บทสัมภาษณ์ที่ 8

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในการพิจารณาถึงโครงสร้างของ สสว. นั้น แยกได้เป็น 2 กรณี คือ 1. โครงสร้างโดยภาพรวม ของการบริหารจัดการภาครัฐ เห็นว่า สสว. จะแตกต่างจากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเกาหลีใต้ มาเลเซีย ซึ่งบางประเทศจะให้สำนักงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรีหรือประธานาธิบดีโดยตรง เพราะการส่งเสริม SMEs เป็นเรื่องสำคัญและ จำเป็นต้องประสานงานข้ามหน่วยงาน ทั้งด้านการเงินการธนาคาร การวิจัยและการพัฒนา ข้อมูลข่าวสาร (Information) ตลอดจนการพัฒนาผู้ประกอบการ (Entrepreneurship development) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) โดยที่ผู้ประกอบการนั้นอาจเป็นผู้ผลิต หรือผู้บริการ หรือผู้ค้า ก็ได้ จึงไม่เหมาะสมที่ สสว. จะสังกัดกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง 2. ในส่วนโครงสร้างภายในองค์กร เห็นว่า สสว. เป็นองค์กรที่มี ขนาดเล็กเกินไปสำหรับการบริหารบุคลากร เพื่อให้ดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่ต้องกระจายการส่งเสริม SMEs ไปทั่วทั้งประเทศไทยและประสานงานกับต่างประเทศด้วย แต่กลับไม่มี สสว. ศูนย์ภูมิภาคเลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ผู้บริหารองค์กรส่งเสริม SMEs ของประเทศที่ประสบความสำเร็จในการส่งเสริม SMEs มักมี สถานะเทียบเท่ารัฐมนตรี หรืออยู่ในคณะรัฐมนตรี ในขณะที่ผู้อำนวยการ สสว. ขณะนี้ยังขาดความเป็นอิสระ ในการบริหารงานเนื่องจากอยู่ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม แต่หากจะย้ายไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงพาณิชย์ก็ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากตัวชี้วัดของกระทรวงพาณิชย์เป็นเรื่องการตลาดเป็นส่วนใหญ่ แต่ การพัฒนา SMEs ในปัจจุบันจะต้องพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จยั่งยืน ซึ่งครอบคลุม ขอบเขตมากกว่าเรื่องการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ท่านอื่น มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่ มาก น้อยเพียงใด อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในสถานการณ์ปัจจุบันผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความวิสัยทัศน์ระยะยาว และสามารถจัดให้มีการร่วมมือประสานงานกันในแต่ละหน่วยงาน และประสานเป็นขั้นตอนตามสายการบังคับบัญชา จากผู้อำนวยการ ผ่านรองผู้อำนวยการ ก่อนที่จะไปถึงสำนักงานต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันบทบาทของ สสว. ยังทำงานได้ไม่เต็มที่ ส่วนหนึ่งมาจากการบริหารงานที่จะต้องผ่านคณะกรรมการถึงสองชุด ซึ่งเห็นว่าหากมีคณะกรรมการบริหารเพียงคณะกรรมการเดียว และคณะกรรมการนั้น มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้งน่าจะทำให้การทำงานคล่องตัวและรวดเร็วกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์: เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ อัตราค่าจ้างและขนาดขององค์กรที่เล็กเกินกว่าภาระหน้าที่ การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี เป็นอาทิ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เหมาะสมแล้ว แต่จะต้องจัดสรรงบประมาณให้แต่ละกลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปีงบประมาณ 2557 สสว. ได้มีแผนที่จะดำเนินการตาม (3) ในการให้เงินอุดหนุนช่วยเหลือภาคเอกชนที่ประสงค์จะปรับปรุงเครื่องจักร แต่ไม่ใช่กรณีการร่วมกิจการหรือร่วมทุน ซึ่งในเรื่องของงบประมาณการช่วยเหลือผู้ประกอบการนั้น เนื่องจากจะต้องได้รับความเห็นชอบในการจัดสรรจากทั้งคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. ทำให้กว่าจะสามารถใช้เงินงบประมาณได้ก็เป็นระยะเวลาครึ่งปีหลังของปีงบประมาณแล้ว โครงการระยะยาวจึงไม่สามารถทำได้ โครงการต่างๆ ส่วนใหญ่จึงเป็นเรื่องการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในอดีตที่ผ่านมาผู้ประกอบการส่งโครงการเข้ามาขอความช่วยเหลือจำนวนมากมาโดยตลอด แต่ สสว. ยังไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลมาสนับสนุนเท่าที่ควร จึงยังไม่สามารถอนุมัติโครงการของผู้ประกอบการได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้งยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลืออุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการรายปีจะเน้นการสร้างเครือข่ายรวมกลุ่มผู้ประกอบการ เนื่องจากเดิมจะหาตัวผู้ประกอบการรายเล็กๆ ได้ยากมาก หากมีกลุ่มผู้ประกอบการ ก็จะทำให้พบปัญหาของผู้ประกอบการและให้ความช่วยเหลือได้ถึงตัวผู้ประกอบการแต่ละหน่วยธุรกิจด้วย รวมถึงสามารถรวมกลุ่มกันออกไปแข่งขันภายนอกประเทศได้

ผู้สัมภาษณ์: ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ขึ้นอยู่กับประเด็นที่จะต้องประสานงาน แต่โดยหลักแล้วจะประสานผ่านอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด หอการค้าชายแดน มหาวิทยาลัยต่างๆ ในส่วนภูมิภาค เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และสสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ได้ประสานงานระหว่างประเทศกับ Asian SMEs Working Group เพื่อจัดทำ AEC Blue Print สำหรับการส่งเสริม SMEs โดยเฉพาะ และมีการจัดทำ Asian SMEs Policy Index ในประเด็นต่างๆ ร้อยกว่าประเด็นเพื่อเปรียบเทียบกันภายในสิบประเทศ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การแปลงทรัพย์สินให้เป็นทุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: การส่งเสริม SMEs น่าจะเป็นไปโดยสอดคล้องกับบางประเทศที่บังคับให้ SMEs ต้องรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม ภาครัฐถึงจะให้การสนับสนุน เช่น ลดภาษี หรือการทำแบบฟอร์ม การก่อตั้งที่สะดวกรวดเร็ว การเข้าถึงแหล่งเงินทุนควรมีการแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ให้สะดวกต่อการรับบริการ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีปัญหามากในการพัฒนากิจการขนาดย่อมให้กลายเป็นขนาดกลาง จำเป็นต้องเร่งพัฒนา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในประเด็นหน่วยงานต้นสังกัด สสว. ไม่ควรอยู่ภายใต้กระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง และควรมีโครงสร้างที่จะสามารถประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ได้สะดวก

บทสัมภาษณ์ที่ 9

รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมฯ มีความเหมาะสมแล้ว อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร สสว. มีความเหมาะสมแล้ว ส่วนองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร สสว. เห็นว่าควรเปลี่ยนแปลงโดยให้องค์ประกอบของเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีสัดส่วนไม่เกิน 1 ใน 3 ของคณะกรรมการบริหาร สสว. เนื่องจากคณะกรรมการบริหาร สสว. มีหน้าที่นำนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ กำหนดมาปฏิบัติ รวมถึงการวางนโยบายบริหารงาน ควบคุม กำกับดูแลกิจการโดยทั่วไปและรับผิดชอบซึ่งกิจการของ สสว. จึงควรให้ภาคเอกชนซึ่งมีความเข้าใจในเชิงการประกอบกิจการของ SMEs ได้ดีกว่าภาครัฐ อีกทั้งกรรมการที่มาจากภาครัฐจะมีแนวคิดป้องกันส่วนได้เสียของตนมากกว่าการพัฒนา SMEs อันถือเป็นอุปสรรคในการนำนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่คณะกรรมการส่งเสริมฯ กำหนดมาปฏิบัติ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ท่านอื่น มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบต่อการทำงาน และการตัดสินใจมาก เนื่องจาก ผู้อำนวยการ สสว. เป็นผู้แทนของ สสว. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่นำนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมฯ และคณะกรรมการบริหาร สสว. มาปฏิบัติ และ

บริหารกิจการของ สสว. ซึ่งในการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการ สสว. อาจมอบหมายให้รองผู้อำนวยการ สสว. ปฏิบัติการแทนได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: บทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งในการช่วยเหลือส่งเสริม SMEs ซึ่งไม่แตกต่างกับส่วนราชการ องค์กรของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs ส่วนปัญหาและอุปสรรค คือ สสว. ยังไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 โดยเฉพาะการให้ สสว. เป็นศูนย์กลางประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ก็ควรรายงานบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันและข้อปัญหาและอุปสรรคให้คณะกรรมการบริหาร สสว. และคณะกรรมการส่งเสริมฯ ทราบ เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมฯ นำเสนอเข้าคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีกำหนดมาตรการให้ส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ทั้งนี้ เพื่อให้การส่งเสริม SMEs เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน เช่น งบประมาณมีจำกัด, นโยบายของคณะกรรมการบริหาร สสว. ไม่ชัดเจน, บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในบางเรื่อง, ขาดการประสานงานที่ดีกับส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs คุ้มมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้งยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลืออุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และ สสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น แต่สามารถขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานภายในของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร สสว. โดยให้กรรมการในสัดส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่เกิน 1 ใน 3 ของคณะกรรมการบริหาร สสว.

บทสัมภาษณ์ที่ 10

นายคุณัญจักษ์ ภูสาร ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ท่านอื่น มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่ มาก น้อยเพียงใด อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ต้องมีผลกระทบต่อการทำงานอย่างมาก เนื่องจากการดำเนินการใด ๆ จะต้องเป็นไปตาม นโยบายของผู้บริหารระดับสูง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่าง หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสาน ประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัญหาและอุปสรรคคือ การดำเนินงานยังขาดความต่อเนื่องและไม่แน่นอน เช่น การดำเนินการต่าง ๆ ในแต่ละปีอาจจะได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินการไม่เท่ากัน หรือ บางปีได้รับจัดสรรงบประมาณให้ ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ในปีถัดไปอาจจะไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณหรือได้รับจัดสรรเพื่อดำเนินการ อย่างอื่น ทำให้ขาดความต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์: การประสานงานหรือการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรยังไม่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่หรือ พนักงานบางส่วนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs อย่าง จริงจัง การดำเนินกิจกรรม หรืองานต่าง ๆ ยังขาดความเอื้ออาทรต่อกัน ต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ไม่มีการประสานประโยชน์ร่วมกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ ถือว่าน้อย เมื่อเทียบกับจำนวน SMEs ที่มีมากกว่า 2 ล้านรายทั่วประเทศ และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนแบ่งเป็น (1) สัดส่วน 0% (2) สัดส่วน 40% (3) สัดส่วน 35% และ (4) สัดส่วน 25%)

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกลยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันแม้จะมีการเปิดให้หน่วยงานตาม ม.34(2) ขอรับการสนับสนุนเงินเพื่อนำไปดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้รับเงินสนับสนุน เนื่องจากการดำเนินโครงการต่าง ๆ นั้น สสว. มีนโยบายให้ดำเนินการโดยการจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้งยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลือ

อุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ส่วนใหญ่จะดำเนินการผ่านสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในท้องถิ่น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และสสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สสว. ได้มีการจัดให้มีการเสริมสร้างองค์ความรู้ แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในด้านต่าง ๆ ทั้งเรื่องลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ กฎหมาย ลักษณะนิสัย หรือความต้องการของผู้บริโภคในภูมิภาคอาเซียน ฯลฯ เพื่อให้มีความพร้อม และสามารถมองเห็นโอกาสในการปรับตัว หรือเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรเป็นการมุ่งเน้นเสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจให้เติบโตและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

บทสัมภาษณ์ที่ 11

นายนิมิต วงศ์จันทร์ ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สัมภาษณ์วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากการมีคณะกรรมการถึงสองคณะกรรมการ คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และคณะกรรมการบริหาร สสว. ทำให้การนำเสนอแก้ไขปัญหาต่างๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์ และการนัดหมายประชุมทำได้ยาก เนื่องจากคณะกรรมการทั้งสองมาจากหลายหน่วยงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสมดีแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว. ท่านอื่น มีส่วนส่งเสริมสนับสนุน หรือมีผลกระทบต่อการทำงาน หรือการตัดสินใจของท่านหรือไม่ มากน้อยเพียงใด อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบมาก เพราะผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สสว. ต้องตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง เพื่อให้เกิดนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าบทบาทของ สสว. ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร เช่น ประเด็นการทำงานเป็นทีมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ระบบการจัดการความรู้ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่มาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ความไม่ครอบคลุมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์: บรรลุเป้าหมายประมาณร้อยละ 80 เช่น กฎหมายได้กำหนดให้ สสว. มีอำนาจให้กู้ยืมเงินได้ แต่ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถดำเนินการได้จริง ส่วนการร่วมลงทุนยังอยู่ระหว่างยกร่างอนุบัญญัติ สสว. ยังมีปัญหาเรื่องการบริหารและการขับเคลื่อนองค์กร การทำงานเป็นทีม เนื่องจากบุคลากรมาจากต่างองค์กร มีวัฒนธรรมองค์กรเดิมที่แตกต่างกัน ปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น website ของ สสว. ข้อมูลที่แสดงไว้ยังไม่ทันสมัย ระบบสารสนเทศที่ใช้สื่อสารภายในองค์กรไม่สามารถใช้การได้อยู่เสมอ ปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนและขาดการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงาน และปัญหาเกี่ยวกับอนุบัญญัติต่างๆ ซึ่งคณะกรรมการควรจะกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในอนุบัญญัติทั้งหลายให้ทันต่อสถานการณ์ มีกรอบเวลาการทำงานยกร่างที่ชัดเจน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สสว. ในปัจจุบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์: โครงสร้างองค์กร นโยบายภาครัฐ ผู้บริหารองค์กร ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรที่ขาดวัฒนธรรมองค์กรร่วมกันและขาดประสิทธิภาพการทำงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ กลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน และกลุ่มบริหารจัดการนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเหมาะสม แต่ก็ควรกำหนดโครงสร้างของแต่ละกลุ่มให้เชื่อมโยงการทำงานซึ่งกันและกันด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า ในปัจจุบัน กองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs สามารถส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มากน้อยเพียงใด และมีน้ำหนักสัดส่วนการใช้จ่ายเงินกองทุนอย่างไร ใน 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น (2) ประเด็นการให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชน เพื่อใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs (3) ประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs และ (4) ประเด็นใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ สสว. และการบริหารกองทุน

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย ประเด็นการให้ SMEs กู้ยืมเพื่อดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของตนให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น สสว. ยังไม่สามารถดำเนินการได้ และประเด็นการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนการดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน หรือลงทุนเกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย พัฒนา และส่งเสริม SMEs ขณะนี้ไม่ได้ดำเนินการ แต่ในอดีตเคยดำเนินการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าในปัจจุบัน หลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมสนับสนุน SMEs มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และควรมีกฎยุทธ์หรือนโยบายสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับบริการเข้ามาขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่เหมาะสม ต้องแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนว่าผู้รับบริการจะได้รับสิทธิประโยชน์อย่างไรบ้าง มีการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง โดยที่จะต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารให้ผู้รับบริการเข้าใจได้ง่ายด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านมีมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ตามแผนยุทธศาสตร์ปี 2555 - 2559 อย่างไร ทั้งยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 2 การให้ความช่วยเหลืออุดหนุน สนับสนุนและส่งเสริม SMEs ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เน้นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการองค์กร โดยการปรับปรุงองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น ไม่ยึดติดกับระบบราชการเดิมมาก จนทำให้งานล่าช้า

ผู้สัมภาษณ์: ในการประสานงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในส่วนภูมิภาคท่านประสานงานกับหน่วยงานใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สภาหอการค้าจังหวัด และสถาบันการศึกษาต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบายภาครัฐปัจจุบันซึ่งรวมถึงเรื่องการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของ สสว. มากน้อยเพียงใด และสสว. มีการเตรียมการอย่างไรในการส่งเสริมและสนับสนุนในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ให้สัมภาษณ์: ให้ความรู้กับผู้ประกอบการ ซึ่งขณะนี้ สสว. ก็มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหลายโครงการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าอนาคตทิศทางการเติบโตของ SMEs กับนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมสนับสนุนควรเป็นอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายการส่งเสริม SMEs ควรมีความต่อเนื่อง รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีคณะกรรมการเพียงคณะกรรมการเดียว และมีคณะกรรมการย่อยในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง สายงานกำกับดูแลควรอยู่ในสังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อจะได้ขอความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ได้สะดวกขึ้น

บทสัมภาษณ์ที่ 12

นายอนิรุทธ์ โชะะประสิทธิ์ (นักวิชาการศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้เป็นวิสาหกิจชุมชน เพราะจะได้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชนมากกว่า SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย หากจะมีผลกระทบอยู่บ้างจะเป็นด้านการเงินการลงทุน โดยเฉพาะการกู้เงินเพื่อมาลงทุน หรือขยายกิจการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย ส่วนใหญ่เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจคือเงินทุนส่วนตัว การขอยืมจากคนใกล้ชิด เงินกู้ในระบบ และบัตรเครดิตเงินสด

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบว่าต้องติดต่อผ่านหน่วยงานใด แต่คิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. ควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ค่อยมีผลกระทบ แต่เห็นว่า สสว. ควรให้ความรู้ผู้ชุมชนในการจัดอบรม สัมมนาอย่างน้อยเดือนละครั้งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 13

นางสาวณัฐธิดา สุภาพงษ์ (เจ้าของกิจการร้านอาหาร อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้เป็นวิสาหกิจSMEs เพราะยังไม่คิดอยากรวมกลุ่ม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: เรื่องเงินทุน อยากให้มีนโยบายส่งเสริมให้สามารถกู้ยืมโดยไม่ต้องใช้หลักฐานที่ทำให้ผู้ขอกู้ยืม พบความยุ่งยาก, ช่วยส่งเสริมมาตรฐานสินค้าที่ขายตามไถ่ถนนหรือข้างทางให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สุขอนามัย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย หากจะมีผลกระทบอยู่บ้างจะเป็นด้านการเงินการลงทุน โดยเฉพาะการกู้เงินเพื่อมาลงทุน หรือขยายกิจการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ใน ปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงิน สนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย ส่วนใหญ่เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจคือเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่า มีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อผ่านหน่วยงานย่อยที่มีความสัมพันธ์และรู้จักชุมชนเป็นอย่างดี และเห็นด้วยว่ามีความจำเป็นที่ สสว. ควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะผู้ประกอบการและบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ยังไม่ค่อยรู้จักสสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ค่อยมีผลกระทบ และไม่ได้คิดเตรียมกลยุทธ์เพื่อมาใช้ในการปรับตัวเพราะธุรกิจร้านอาหารที่ทำอยู่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ AEC

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการปรับแก้คำนิยาม เพื่อให้รวมธุรกิจขนาดจ้อยอยู่ในประเภทของธุรกิจ SMEs ที่ สสว. ให้การส่งเสริมอยู่ในขณะนี้ด้วย นอกจากนี้การเพิ่มคำนิยามดังกล่าวจะช่วยทำให้การส่งเสริมธุรกิจขนาดจ้อยแตกต่างจากธุรกิจ SMEs อันจะทำให้ไม่เกิดความเหลื่อมล้ำในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจประเภทนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 14

นายเกียรติคุณ แบบประเสริฐ (ผู้จัดการ Invictus Sport Club จังหวัดชลบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้เป็นวิสาหกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจในครอบครัวมีไม่ได้เกิดจากการรวมกลุ่มของชุมชน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประการแรก เงินทุน รัฐควรจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีประสิทธิภาพพอที่จะแข่งขันกับภาคเอกชนได้แก่ธนาคารพาณิชย์ และเงินกู้ยืมในระบบให้ผู้ประกอบการเข้าถึงได้ คำว่าประสิทธิภาพหมายถึงติดต่อได้ง่าย ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาสั้น อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่แข่งขันกับภาคเอกชนได้ มีขั้นตอนในการขอความช่วยเหลือไม่ยุ่งยาก

ประการที่สอง ความรู้ การจัดตั้งหน่วยธุรกิจ นอกจากแหล่งเงินทุนแล้ว ผู้ประกอบการยังต้องคำนึงถึงเรื่องอื่นๆ เช่น จะจัดตั้งในรูปของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ฐานภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งในรูปแบบต่างๆ กฎหมายที่บังคับเมื่อมีการจัดตั้งหน่วยธุรกิจ เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายแรงงาน กฎหมายเกี่ยวกับโรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายประกันสังคม กฎหมายภาษีอากร การบัญชี ซึ่งเรื่องเหล่านี้มีหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่การติดต่อแต่ละหน่วยงานแยกจากกันเป็นเรื่องยาก และเสียเวลามาก อีกทั้งเอกชนที่ไม่มีความรู้พื้นฐานอาจไม่สามารถติดต่อและปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ ได้ครบ ความยุ่งยากดังกล่าว ทำให้ต้นทุนในการจัดตั้งหน่วยธุรกิจของประเทศไทยสูง รัฐบาลจะสามารถจัดตั้ง One stop service ในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ข้อมูล และดำเนินเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ SMEs ได้ โดยใช้หน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้ว การที่ สสว. ไม่สามารถแข่งขันกับ SME Bank ในการให้สินเชื่อแก่เอกชนได้ สสว. ก็ไม่ควรแข่งขันต่อไป แต่ควรผันตนเองออกเป็นผู้ให้ข้อมูล และเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานแทน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันลูกจ้างชาวไทยมักหลีกเลี่ยงงานหนัก และหันไปทำงานภาคบริการมากกว่าภาคการผลิต เอกชนจึงมักต้องจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานเนื่องจากทำงานหนัก และค่าแรงต่ำกว่า แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งภาครัฐควรเข้ามาแก้ปัญหาให้การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวสามารถทำได้ง่ายขึ้นและปัญหาที่มักพบเจอหลังจากขึ้นทะเบียนแรงงานคือลูกจ้างลาออกไปทำงานอื่นที่ให้ค่าแรงสูงกว่า ทำให้นายจ้างไม่อยากจะขึ้นทะเบียนแรงงาน ซึ่งภาครัฐควรพิจารณาปัญหานี้ด้วย เช่น กำหนดให้ทะเบียนแรงงานสามารถใช้ได้เมื่อทำงานกับนายจ้างคนปัจจุบันเท่านั้น เมื่อเปลี่ยนงานใหม่จะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนใหม่ทุกครั้ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อยมาก เนื่องจากภาคเอกชนไม่รู้ถึงการมีอยู่ของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย ส่วนใหญ่เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจคือเงินทุนส่วนตัว ไม่สามารถตอบคำถามในส่วนของการเปรียบเทียบได้ เนื่องจากไม่เคยใช้บริการสนับสนุนทางการเงินของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อสสว. โดยตรง ในด้านความจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานภูมิภาคขึ้นอยู่กับอัตราการให้บริการของประชาชน และขอบอำนาจหน้าที่ของ สสว. ในกรณีที่ไม่มีประชาชนใช้บริการ การจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคก็ไม่มี ความจำเป็น แต่หากเป็นกรณีดังที่แนะนำเบื้องต้น ถ้าสสว. ผันตัวเองเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นพี่เลี้ยงให้กับเอกชนที่จัดตั้งใหม่ เป็นกรณีที่สมควรจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคกระจายใน ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ ได้ง่ายขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบน้อย เพราะเป็นธุรกิจภาคบริการที่มีพื้นที่ให้บริการจำกัด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: กฎหมายจัดตั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของ สสว. ไว้ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เช่น SME Bank ควรมี การพิจารณาขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ สสว. อีกครั้ง และแก้ไขไปพร้อมกับการแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บทสัมภาษณ์ที่ 15

นายประจัน ดวงรัมย์ (เจ้าของกิจการดวงรัมย์ กะลามะพร้าว จังหวัดระยอง)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ต้องการขยายธุรกิจเพื่อให้สังคมได้มาร่วมกิจกรรมด้วย ตอนนี้เป็นนิติบุคคลแต่จะทำเป็นวิสาหกิจชุมชน ต้องการขยายให้เป็นธุรกิจ SMEs โดยแรงบันดาลใจคือ ได้ผลิตสินค้าหลายๆ ตัวแล้วตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งขณะนี้ ผลิตและจำหน่ายนาฬิกา และรองเท้าเส้นสูงของสุภาพสตรี ซึ่งกำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่กล้าขยายช่องทางการจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์ เนื่องจากในขณะนี้ไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าในปริมาณมากๆ ได้ ช่วงนี้จึงได้มีการรับเป็นวิทยากรเกี่ยวกับการผลิต สร้างสรรค์ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำจากมะพร้าวโดยตรง สิ่งที่ต้องการให้ภาครัฐช่วยคือ เรื่องกำลังการผลิต แรงงานและสถานที่

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ด้านธุรกิจในการทำธุรกรรมกับธนาคาร นโยบายของธนาคารที่ส่งเสริมมีเพียงเล็กน้อยทำให้ไม่สามารถทำธุรกรรมได้ และไม่สามารถต่อยอดได้ ประสบในด้านปัญหาขาดแคลนแรงงานเนื่องจากค่าแรงที่สูงขึ้น นโยบายส่งเสริมด้าน บรรจุภัณฑ์และการจัดจำหน่าย เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีหลายขนาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เคยให้รูปแบบการดีไซน์ต่างๆ แต่ไม่มีการติดตามผล โดยทางผู้ประกอบการเองได้มีการจัดทำรายงานส่งให้ทาง สสว. แต่ไม่มีการตอบกลับจากทาง สสว. ผู้ประกอบการต้องการทราบข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมธุรกิจให้เป็นที่รู้จักและการขยายช่องทางการตลาด เช่น ข้อมูลการประกวดของสินค้า OTOP เพื่อที่จะได้ทำการส่งเข้าประกวด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยได้รับ ส่วนใหญ่เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจคือเงินทุนส่วนตัว ผู้ประกอบการเองไม่ต้องการการสนับสนุนด้านเงินทุน แต่อยากให้มีการเปิดอบรมแรงงาน โดยติดต่อประสานงานผ่านกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: หาก สสว. มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคก็จะเป็นการดี เพราะเป็นการสะดวกในการทำธุรกรรม เนื่องจากเดินทางเข้ากรุงเทพลำบาก อยากให้ สสว. สนับสนุนด้านการจ้างแรงงานต่างด้าว เพื่อสามารถเพิ่มกำลังผลิตและขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบค่อนข้างน้อย เพราะผลผลิตนั้นมีรูปแบบต่างกัน แต่ขณะนี้มีการหากลยุทธ์ทางการตลาดรองรับอยู่ ซึ่งขณะนี้ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน และเรื่องทุนทรัพย์เล็กน้อย ต้องการให้ภาครัฐหรือ สสว. เข้ามาช่วย อยากให้ สสว. ช่วยส่งเสริมเรื่องแรงงาน การหาทุน การเปิดอบรม การหาพนักงานเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลของการประกอบธุรกิจ และเรื่องการส่งออก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 16

นายสุมิตร เขียวจี้ (ประธานหอการค้าจังหวัดตราด)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว โดยส่วนตัวเห็นว่า SMEs สามารถไปแข่งขันในระดับประเทศได้ง่ายกว่า ในขณะที่การเป็นวิสาหกิจชุมชนทำได้ยากต่อการจัดการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการตลาดซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้มากยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ราคาค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายหรือมาตรการภาครัฐที่เกี่ยวกับการนำสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศ ทำให้สินค้าภายในได้รับผลกระทบ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ช่วยได้เล็กน้อย และไม่มีการสนับสนุนให้ครบทุกด้านซึ่งผู้ประกอบการ SMEs นั้นมีจำนวนมาก และโดยเฉพาะปัญหาด้านเอกสารต่างๆ ควรจัดอบรมผู้ประกอบการโดยให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำธุรกิจ และช่วยเหลือในเรื่องการขอเงินลงทุนให้ง่ายกว่านี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ครั้งหนึ่งเพื่อไปดูงานที่คุนหมิน นอกจากนั้นเป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยประสานงานด้วย แต่มีความเห็นว่าไม่ประสานงานด้วยน่าจะดีกว่า เพราะเมื่อประสานงานไปแล้วกลับไม่ได้ผลที่ดีเท่าใด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีทั้งผลดีและผลเสีย ทำให้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้ที่แข่งขันมากขึ้นด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 17

นายอภิชาติ วิสุทธิเสรีวงศ์ (ประธานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านต้นทุนการผลิต ต้นทุนแรงงาน และด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐไม่ควรที่จะออกกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการสนับสนุนธุรกิจ SMEs กฎหมายต่างๆออกมาแล้วจะเป็นการทำลาย SMEs เช่น กรณีที่กฎหมายกำหนดให้คนงาน 200 คน ต้องมีการจ้างผู้พิการ 1 คน ภายหลังก็มาแก้ไขกฎหมายตาม ILO เป็นคนงาน 100 คน ต้องมีการจ้างผู้พิการ 1 คน ซึ่งแบบนี้เป็นปัญหาแน่นอน เพราะไม่สามารถที่จะจ้างผู้พิการจริงๆได้ ต้องใช้วิธีไปเช่าชื่อของผู้พิการแทนเพื่อป้องกันไม่ให้อุปการตามกฎหมาย เนื่องจากค่าปรับนั้นสูงมาก อย่างในกรณีประเทศจีน ไม่ได้ปฏิบัติตาม ILO ซึ่ง SMEs ในจีนก็สามารถอยู่ได้ โดยเฉพาะค่าแรงวันละ 300 บาท กระทบอย่างมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีโครงการช่วยหลายอย่างแต่ไม่มีคนทราบ จึงประสบความสำเร็จน้อย ผู้ประกอบการเข้าไม่ค่อยถึง และถึงแม้จะเข้าถึงก็มีความยุ่งยากมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs แต่เคยขอสินเชื่ออุตสาหกรรมจากสถาบันการเงิน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยประสานงานด้วย แต่มีความเห็นว่าควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค โดยให้ธนาคาร SME เป็นหน่วยงานของสสว. หรือให้มีเจ้าหน้าที่ของ สสว. ทำงานอยู่ที่ธนาคาร SME หรืออาจจะยุบ สสว. รวมเข้ากับ SME Bank เพื่อจะได้ผลที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับธนาคารทหารไทย สสว. ไม่ควรมีหน่วยงานยับยั้งซ้ำซ้อนกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่ามีผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะในทางพุดินัยนั้นเข้าสู่อาเซียนนานแล้ว แต่เพิ่งจะทำให้เกิดผลทางนิติณัยเท่านั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 18

นางสาวสายใจ ชัยศิขริน (เจ้าของธุรกิจผลิตภัณฑ์สมุนไพรสปาเพื่อความงาม กลุ่มบ้านสวนสมุนไพรชัยศิขริน จังหวัดลำพูน)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะว่าจะสามารถปรับตัวในเรื่องการแข่งขันได้ง่าย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านการผลิต การวิจัย และด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายที่มีอยู่ก็ค่อนข้างดี แต่เห็นควรว่าน่าจะมีแผนดำเนินการที่ชัดเจน บางนโยบายก็ควรมีการปรับเปลี่ยน และควรให้ผู้ประกอบการสามารถร่วมเสนอแนวคิดในการสร้างนโยบายที่จะเป็นการดี กฎหมายที่มีตอนนี้เป็นเรื่องการควบคุมมาตรฐาน แต่ภาครัฐไม่ได้ลงมาช่วยในเรื่องของการสร้างมาตรฐานตรงนี้อย่างเพียงพอ ทำให้เหมือนกับว่าออกกฎหมายมาแล้ว แต่ไม่สามารถส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าไปแข่งขันได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เป็นหน่วยงานที่มีความคล่องตัว ในเรื่องของการช่วยเหลือได้ตรงจุด เพราะเน้นในเรื่องของการตลาด และช่องทางการออกตลาดทั้งในและต่างประเทศ สสว. น่าจะมีการจัดกลุ่มผู้ประกอบการที่ชัดเจน เพราะบางปีก็ได้เข้าร่วม บางปีก็ไม่ได้เข้าร่วม ทำให้ไม่ทราบสาเหตุว่าเป็นเพราะเหตุใด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ดำเนินธุรกิจโดยใช้เงินส่วนตัว และมีการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ธนาคารกสิกร เนื่องจากเป็นลูกค้ายาวนาน และเดินทางสะดวก

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อประสานผ่านทางอีเมลและผ่านทางหอการค้า แต่มีความเห็นว่าควรจะมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค โดยการขยายมายังจังหวัดใหญ่ๆ หรือระดับภูมิภาคก็ได้ ไม่จำเป็นต้องทุกจังหวัด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในเรื่องของการรับฟังปัญหา และได้รับข้อมูลข่าวสารและอำนาจหน้าที่ของสสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่ามีผลมาก ทั้งการแข่งขันเราสามารถส่งออกได้มากขึ้น และจะมีคู่แข่งเข้ามามากขึ้น ต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยมีการติดต่อกู้ค่าแทบอาเซียน ว่ามีกฎเกณฑ์อะไรบ้างเพื่อที่จะได้ปรับตัวให้ได้ มาตรฐานโรงงานและองค์กร สามารถเตรียมรับข้อจำกัดต่างๆได้ รวมถึงค้ารเทคโนโลยี มาตรฐานการผลิต และการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 19

นางสมศรี พิทักษ์ (ประธานผลิตภัณฑ์ขนมทำจากกา “ขนมงา” กลุ่มงานเพื่อสุขภาพ บ้านทุ่งทองมู จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจชุมชน เพราะตั้งกลุ่ม และรวมกลุ่มกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านการผลิต บรรจุภัณฑ์ (package) และด้านฉลากบนผลิตภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายที่มีอยู่ก็ค่อนข้างดีอยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เป็นหน่วยงานที่ดีมาก ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ แต่อยากให้ช่วยส่งเสริมช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าชุมชนให้มากขึ้น เช่นการสนับสนุนพื้นที่จัดจำหน่ายในเมืองทอง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs มีเพียงการได้รับความช่วยเหลือด้านการอบรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมจากกองทุนวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อประสานผ่านทางเจ้าหน้าที่โดยตรง แต่มีความเห็นว่าควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะหน่วยงานมีการสนับสนุนดีอยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีผลกระทบ ในด้านกลยุทธ์ ได้มีการปรับตัวทางธุรกิจอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่อยากให้ สสว. สนับสนุนด้านบรรจุภัณฑ์ และ ฉลากบนผลิตภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 20

นายอนันต์ จันทรพันธุ์ (เจ้าของธุรกิจสาเปเปอร์ จำกัด จังหวัดลำปาง)

สัมภาษณ์วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากธุรกิจนี้มีการพัฒนาโดยมีกลุ่มแม่บ้านมาช่วยกันทำ จึงทำให้ธุรกิจเติบโตและขยายตัวในทิศทางที่ดี

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านการจัดประชาสัมพันธ์ แนะนำสินค้าชุมชน (OTOP) จัด event

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาเยอะ ไม่ค่อยยุติธรรมกับธุรกิจแบบครอบครัว เช่น บริษัทต่างชาติได้มีการยกเว้นภาษีนิติบุคคล 8 ปี แต่ในขณะที่บริษัทที่ร่วมกันทำกับชาวบ้าน และมีการจ้างแรงงานชาวบ้านในชุมชนต้องจ่ายภาษีให้รัฐ โดยไม่ได้มีการได้รับข้อยกเว้นใดๆ เลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เท่าที่พบกับสสว. ไม่ค่อยเห็นผลงาน ส่วนใหญ่สสว. จะมีแต่การอบรมและทำการบรรยายโดยอาจารย์จากมหาวิทยาลัย แต่ในขณะที่การเข้าร่วมกิจกรรมกับ OTOP กลับได้รับประโยชน์มากกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินส่วนตัว เคยกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์เมื่อนานมาแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ติดต่อกับ สสว. แต่ทาง สสว. จะส่งอีเมลเกี่ยวกับข้อมูลโครงการต่างๆเพื่อเชิญชวนให้เข้าร่วม ทางด้านบรรจุกภัณฑ์ สสว. ก็ไม่สามารถให้ความรู้ทางด้านนี้ได้ ในด้านความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่ที่ว่า สสว.จะมีนโยบายในลักษณะไหน นโยบายแบบเดิมที่ให้การอบรมหรือการศึกษาเพียงอย่างเดียวก็ไม่เห็นควรว่าต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะอาจเป็นการเปลืองงบประมาณของรัฐ แต่หากมีนโยบายในแบบเดียวกับ OTOP คือมีการลงไปติดต่อประสานและให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการแต่ละราย ก็เห็นด้วยว่าต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพื่อจะสนับสนุนให้มีผู้อยากเข้าไปขอคำปรึกษาเป็นจำนวนมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: น่าจะได้เปรียบ ซึ่งต้นทุนของธุรกิจที่ทำอยู่นี้มีอย่างเดียวกันคือเรื่องการขนส่ง (logistic) ถ้าหากค่าขนส่งราคาถูกลง ก็สามารถจำหน่ายในพื้นที่ที่กว้างขึ้น ในด้านบรรจุกภัณฑ์ (Package) ถ้ามีการส่งออกนอกประเทศ จะมีการทำรูปแบบ Pack คือทำให้อยู่ในลักษณะที่แบน พอถึงมือลูกค้า ลูกค้าก็สามารถประกอบเองได้โดยไม่ต้องมีกาว ในขณะที่กลยุทธ์ที่ทำอยู่คือพยายามรุกตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ต้องศึกษาว่าแต่ละประเทศชอบ บรรจุกภัณฑ์ (Package) รูปแบบใด เช่นสนใจในผ้าไหม หรือกระดาษ โดยส่วนมากจะปรับตัวโดยอัตโนมัติอยู่แล้วจากการรับรู้ข่าวสารของต่างประเทศ อย่างไรก็ดี เห็นว่า สสว. ควรปรับตัวด้วยเพื่อสามารถทำหน้าที่ในการเปิด

อบรมภาษาต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการ และมีการใช้พื้นที่ในต่างประเทศเพื่อเปิดช่องทางการสื่อสารให้แก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 21

นางครุณี แวเต็ง (เจ้าของธุรกิจร้านครุณีผ้าฝ้าย จังหวัดเชียงใหม่)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้เป็นวิสาหกิจชุมชนมากกว่า เนื่องจากธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ผลิตสินค้าที่เป็นงานทำด้วยมือ แต่ปัจจุบันธุรกิจนี้เป็น SMEs แล้ว เดิมโตขึ้นมาก แต่ก็ยังเป็นธุรกิจที่ผูกพันกับชาวบ้านและชุมชนอยู่เพราะ เดิมโตมาด้วยกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านการตลาดอย่างจริงจัง ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเห็นได้ว่า ด้านนี้หน่วยงานรัฐช่วยเหลือเป็นครั้งคราว ไม่มีประสิทธิภาพ อยากให้รัฐเชิญผู้มีประสบการณ์ตรงนอกจาก นักวิชาการที่ที่เพียงทฤษฎีและขาดการลงมืออย่างจริงจังมาให้ความรู้แก่ชาวบ้าน หรือให้ผู้ประกอบการที่ ประสบความสำเร็จในธุรกิจของตนมาให้ความรู้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้าน สินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: พอรัฐใกล้จะปิดปีงบประมาณ ก็จะเร่งรัดผู้ประกอบการทุกอย่าง บางครั้งผู้ประกอบการไม่ทันตั้งตัว อยากให้วางแผนก่อน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ดีมาก เพราะธุรกิจที่ทำอยู่ก็อยู่ในโครงการของ สสว. ตัวผู้ประกอบการเองก็ประสบความสำเร็จเพราะได้รับการอบรมจากสสว. รวมทั้งการเข้า workshop ถ้าให้คะแนน สสว. ที่ส่งเสริมธุรกิจ SMEs ก็จะได้ถึงร้อยละ 80 เลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินส่วนตัว เพราะพอมีกำลังในการประกอบธุรกิจของตนเอง

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้ สสว. สนับสนุนผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ ติดต่อหน่วยงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ เห็นด้วยว่า สสว. ควรต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะ สสว. ช่วยชาวบ้านได้มากและตรงความต้องการ อยากให้ช่วยอย่างต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่กระทบต่อธุรกิจ เพราะได้วางแผนไว้เรียบร้อยแล้ว โดยมีกลยุทธ์คือ สินค้าที่ผลิตจะต้องมีความโดดเด่นและแตกต่างอย่างชัดเจน ไม่เหมือนใคร รักษาสิ่งแวดล้อม มีการหาฐานลูกค้าใหม่โดยใช้ฐานลูกค้าเดิม จะผลิตสินค้าใหม่โดยใช้ลูกค้าเก่าเปิดตัวสินค้า อาจเป็นเรื่องของการบอกต่อ อยากให้ สสว. อำนวย

ความสะดวกในด้านการออกงานต่างประเทศ รวมถึงให้ สสว. ตรวจสอบคุณภาพสินค้าของผู้ประกอบการ รวมถึงการให้ประกันสินค้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 22

นายกิจชัย กิจภิญโญ (ประธานหอการค้าจังหวัดแพร่)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจ SMEs เนื่องจากธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ดำเนินการมาตั้งแต่สมัยรุ่นคุณพ่อคุณแม่

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะตั้งแต่จุดเริ่มต้น เช่น การจดทะเบียนการค้าเพื่อเสียภาษี

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ราคาค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายหรือมาตรการภาครัฐในปัจจุบันมีเยอะมากเกินไป และไม่มีความชัดเจน เป็นปัญหาตั้งแต่ฝั่งเมือง การคมนาคม ความปลอดภัย และควรจะวางแผนรับมือเชิงรับบ้าง ไม่ใช่เพียงแค่อำนาจนโยบายเชิงรุกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้มีมุมมองที่ไม่ครบทุกมิติ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ธุรกิจเล็กๆ เข้าไม่ถึง ส่วนใหญ่เป็นการจัดสัมมนา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินส่วนตัว ในอดีตเคยกู้ยืมเงินธนาคารพาณิชย์ แต่ปัจจุบันไม่ได้กู้ยืมแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวไม่มีการประสานงานกับ สสว. แต่ถ้าเป็นด้วยตำแหน่งหน้าที่ก็มีบ้าง ซึ่งเห็นว่าหน่วยงาน สสว. ควรที่จะมีบทบาทมากกว่านี้ ซึ่งการมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคอาจจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่กระทบต่อธุรกิจ เพราะเป็นธุรกิจท้องถิ่นภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 23

นายอนุวัตร ภูวเศรษฐ (ประธานหอการค้าจังหวัดลำปาง)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นSMES เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านสภาพคล่องทางการเงิน และการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายหรือมาตรการภาครัฐ แม้จะไม่ใช่ปัญหาหรืออุปสรรคโดยตรง แต่ก็มีผลบ้าง เช่น นโยบายค่าแรง 300 บาท หรือการลดยตัวพลังงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ไม่ค่อยมีบทบาทเท่าที่ควร มีเพียงการกระตุ้นSMEs แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าไร ไม่ค่อยมีโครงการที่ได้ออกมาจากหน่วยงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุนSMES เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจเป็นการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวไม่เคยติดต่อกับ สสว. เลย แต่เห็นว่าหากมี สสว.ประจำจังหวัดจะทำให้ผู้ประกอบการเข้าถึงหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีทั้งผลดีและผลเสีย แต่ธุรกิจที่ทำอยู่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไว้บ้างแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 24

นางสาวเขมรินทร์า รุวิจินตานวกุล (เจ้าของกิจการร้านขายของ ที่เพลินวาน จังหวัดเพชรบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจ SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการให้การส่งเสริมทางด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การสร้างแบรนด์ เพื่อให้เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน สามารถเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสูตรและผลิตภัณฑ์เป็นของตนเองมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายที่ส่งเสริมการจัดโครงการให้ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวที่เมืองไทยและแวะชมและซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ของไทยให้มากขึ้น มีนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ จัดบูธ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อให้เกิดเงินทุนหมุนเวียน นอกจากนี้ควรมีนโยบายด้านภาษีป้ายและภาษีโรงเรือนที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าการลงทุน มีนโยบายในการส่งเสริมด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงนโยบายที่ส่งเสริม SMEs มากนัก จึงยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อดีให้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมเงินจากธนาคารเอกชน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่าจำเป็นที่ สสว. จะมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคเพราะอาจมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คู่แข่งจากต่างชาติเยอะขึ้น จำเป็นต้องมีกลยุทธ์เพื่อรองรับ เช่น การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สินค้าและเครื่องหมายการค้า ยี่ห้อ โดยเน้นที่ความเป็นไทย ผลิตโดยฝีมือคนไทยเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้ขั้นตอนในการขอความช่วยเหลือไม่ยุ่งยาก และลดภาระและค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

บทสัมภาษณ์ที่ 25

นายอรรถพล หมานสนิท (พนักงานบริษัท อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา)

สัมภาษณ์วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจ SMEs โดยเมื่อเริ่มก่อตั้งมีความตั้งใจให้เป็น SMEs แต่เมื่อก่อตั้งมาแล้วระยะหนึ่ง พบปัญหาในชุมชนเรื่องการว่างงาน เนื่องจากคนในชุมชนมีคึดติดตัวไม่สามารถไปประกอบอาชีพได้หรือไม่ได้รับโอกาส จึงคิดอยากช่วยสนับสนุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการส่งเสริมโครงการจัดหาวัตถุดิบระยะยาว เพราะเป็นธุรกิจ SMEs ภาคการเกษตร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: บริษัทผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากภาครัฐ เห็นว่านโยบายภาครัฐเป็นนโยบายประชานิยม โดยเฉพาะการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบมาก ดังนั้นในประเด็นเห็นควรว่าภาครัฐควรลดภาษีให้แก่ผู้ประกอบการที่ต้องรับภาระการขึ้นค่าแรงลูกจ้าง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัจจุบันเหมือนผู้ประกอบการหลายคนไม่รู้จักรัฐกิจของตนเป็น SMEs อยากให้ สสว. เชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละประเภทธุรกิจไปให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันเหมือนผู้ประกอบการต้องเข้าไปหา สสว. มากกว่าที่ สสว. จะติดต่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่าจำเป็นที่ สสว. จะมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคเพราะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการได้โดยตรงและรวดเร็ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบปานกลาง โดยมีกลยุทธ์ที่ใช้คือการ ใช้สัญญาซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ทาง สสว. ควรมีมาตรการช่วยเหลือโดยทำเป็นขั้นบันได ไม่ควรปล่อยเสรีทั้งหมดในทันที ให้มีโควตาการค้าเสรี

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้ กรอบอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ในด้านมาตรการระยะสั้นทั้งหลายที่ช่วยเหลือ เช่น มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในช่วงภาวะวิกฤต โดยการลดต้นทุนการผลิต ไม่ควรนำมากำหนดไว้ในกฎหมาย และการที่กฎหมายมี บทบัญญัติให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในภาวะวิกฤต ควรระบุไว้ด้วยว่ามีกรณีใดบ้างโดยอาจะระบุไว้ใน กฎหมายลำดับรอง ในกรณีมีนโยบายภาครัฐที่เป็นเหตุให้ SMEs ต้องรับภาระมากขึ้น ก็ควรลดภาษีให้ ผู้ประกอบการ SMEs ในช่วงเริ่มต้นของการบังคับใช้นโยบายนั้นๆ ด้วย

บทสัมภาษณ์ที่ 26

นายวิชาญ จินตฤทัย (เจ้าของธุรกิจ ร้านบางกอกประดับยนต์ จังหวัดภูเก็ต)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs โดยรวมกลุ่มของสมาชิกหลายคน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงของการลงทุนใน สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มสมาชิก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการส่งเสริมในด้านการตลาด การจัดจำหน่าย การประชาสัมพันธ์และโฆษณาให้กับสินค้า เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจ SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาทางด้านสวัสดิการของลูกจ้าง ค่อนข้างที่จะติดขัด นอกจากนี้ด้วยนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งอาจเป็นปัญหากับการที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายค่าจ้างให้กับแรงงานบางรายที่มีความรู้และความสามารถไม่เพียงพอหรือเหมาะสมที่จะได้รับค่าแรงในปริมาณขนาดนั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานหนักของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบ เนื่องจากไม่เคยติดต่อกับหน่วยงานนี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัวและจากการกู้ยืมเงินจากธนาคาร

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยติดต่อกับหน่วยงานนี้ แต่เห็นว่าหากหน่วยงานนี้สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการได้จริง ก็ควรมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่าน่าจะมีผลกระทบ การที่มีธุรกิจที่พร้อมเข้าสู่การเปิดเสรีการค้าในอาเซียน ทำให้มีคู่แข่งเพิ่มขึ้น อาจต้องมีการฝึกเรื่องภาษาเพิ่มขึ้นเพื่อการติดต่อสื่อสาร สสว. ควรให้ความช่วยเหลือด้านแรงงาน เนื่องจากการเปิดเสรีอาเซียน ทำให้มีฐานลูกค้าเพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจุบันประสบภาวะขาดแคลนแรงงานอยู่ จึงคิดว่าน่าจะเป็นปัญหาในอนาคต

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 27

นายบุญธรรม มะโนเพชร (เจ้าของธุรกิจกะลามะพร้าวบ้านหน้าถ้ำ จังหวัดสงขลา)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพื่อจะได้มีศักยภาพเหมือนกลุ่ม SMEs คือสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการส่งเสริมในด้านการตลาด กับด้านเงินทุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐน้อยมาก ได้เพียงประมาณ ร้อยละ 2-5 นโยบายของภาครัฐเป็นอุปสรรคในเรื่องการโฆษณา หรือการทำบรรจุภัณฑ์ การกำหนดราคากลาง หรือราคาที่เป็นธรรม เนื่องจากในส่วนของราคาสินค้าในแต่ละพื้นที่จะไม่เหมือนกัน โดยพื้นที่ที่ทำธุรกิจอยู่ตั้งอยู่ไกลจากการขนส่งและประชาสัมพันธ์ รวมถึงการช่วยเหลือ แต่ใกล้กับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ได้รับการสนับสนุนน้อยมาก เนื่องจากกลุ่มอาชีพห่างไกลกับตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในพื้นที่นี้ ควรได้รับการสนับสนุนมากกว่านี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ห่างไกลและได้รับความช่วยเหลือน้อยมาก ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ถูกมองข้าม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตร โดยมีการใช้เงินส่วนตัวในอัตราส่วนที่น้อยมาก ในการผลิตได้ผลกำไรน้อยแต่มีต้นทุนการผลิตที่สูง เหตุผลที่เลือกกู้ยืมเงินจากธนาคารออมสิน และ ธกส. เนื่องจากขั้นตอนการกู้ยืมมีความสะดวก ง่าย แต่ถ้ากู้จากกองทุนส่งเสริม SMEs นั้นมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก เพราะธุรกิจที่ทำอยู่นี้ยังไม่เป็นนิติบุคคล

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบว่าต้องติดต่อขอความช่วยเหลือผ่านช่องทางใดถึงจะได้รับความเมตตา เนื่องจากทุกวันนี้ธุรกิจในพื้นที่ยังเป็นที่ยังงายและไม่ได้รับความสนใจเข้ามาดูแล แต่เห็นว่าเป็นการดีที่มีการกระจายหน่วยงานในส่วนภูมิภาค แต่โดยพื้นฐานแล้วหน่วยงานนี้จะมีศูนย์ภูมิภาคหรือไม่ หรือตั้งอยู่ที่ใด ไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญ หากที่สำคัญคือความอนุเคราะห์ในการพิจารณาว่าจะให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมในแต่ละพื้นที่หรือไม่อย่างไร โดยเฉพาะในท้องที่นี้ ควรพิจารณาศักยภาพของผู้ประกอบการและธุรกิจ ไม่ใช่ให้ความสำคัญแต่กับบุคลากรที่เพิ่งจบการศึกษา เนื่องจากบางรายยังไม่มีการประกอบกิจการแต่ใช้วิธีซื้อของมาขายต่อ แต่ได้รับการส่งเสริมจาก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในอนาคตธุรกิจที่ทำอยู่จะตรงกับกรอบการประกอบธุรกิจของต่างประเทศหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น กลุ่มอาชีพของเมืองไทยนั้นอาจประสบปัญหาเรื่องต้นทุนและแรงงานอันเนื่องมาจากค่าแรงขั้นต่ำ ส่วนกลยุทธ์ที่คิดไว้นั้นคือ อย่ายึดติดกับที่ ควรหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เช่น การเน้นการบริการและการท่องเที่ยว ทำแบบเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งเน้นการจำหน่ายในตลาดในประเทศ เรื่องที่อยากให้ สสว. ให้ความสำคัญคือ เรื่องของการทำบรรจุภัณฑ์ ที่จะใช้วิธีผสมผสาน

อยากให้ สสว. สนับสนุนในด้านของเงินลงทุนและการอบรม เนื่องจากได้ออกบรรจุกู้กันเองแล้ว และนำมาใช้กับสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า แต่ถ้าได้มีการสนับสนุนเรื่องนี้จาก สสว. ก็จะช่วยลดต้นทุนได้ โดย สสว. อาจพิจารณากลุ่มอาชีพ ความเป็นมา ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ ลักษณะพื้นที่หรือชุมชนที่ทำ SMEs ว่าสมควรได้รับการผลักดันให้ไปแข่งขันหรือขยายตลาดใหม่ๆ หรือไม่ ควรพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์แก่ธุรกิจในพื้นที่นี้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 28

นายมานิตย์ กวีรัตน์ (ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการส่งเสริมในด้านการตลาด กับด้านแหล่งเงินทุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายหลายๆ ด้านดีอยู่แล้ว แต่ที่เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินควรปรับปรุงเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายกว่านี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ก็มีช่วยเหลือดีในระดับหนึ่ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยประสานงานกับ สสว. แต่เห็นควรที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค ซึ่งการติดต่อหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคโดยตรงในภูมิภาคที่ธุรกิจตั้งอยู่จะทำได้ง่ายและสะดวกกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: อาจจะมีผลกระทบในบางส่วน เนื่องจากประกอบธุรกิจหลายประเภท หากได้มีการเตรียมตัวเอาไว้อยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 29

นายสุทัศน์ เลิศมนโรจน์ (ประธานหอการค้าจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการสนับสนุนและให้ความรู้ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การลดต้นทุน และในด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันก็คืออยู่แล้ว แต่ผลที่ได้จากการปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. น่าจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้เพียงเล็กน้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวไม่เคยประสานงานกับ สสว. แต่ถ้าโดยตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบก็มีการประสานงานกับ สสว. อยู่บ้าง ซึ่งเห็นว่าหน่วยงาน สสว. ควรที่จะต้องมีบทบาทมากกว่านี้ ซึ่งการมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคอาจจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่าไม่มีผลกระทบ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 30

นางสาวจำปา ปิ่นโก (พนักงานร้านสยามเนสคอฟฟี่ กาแฟสด หน้าแม่คโครลาดพร้าว)

สัมภาษณ์วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SME เพราะบริหารธุรกิจได้สะดวกมากกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรมีการสนับสนุนในด้านการลงทุนและเงินทุน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐ มีอุปสรรคต่อการทำธุรกิจมาก โดยเฉพาะนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ ทำให้เศรษฐกิจแย่ลง การเงินขาดสภาพคล่อง เพราะกำลังซื้อลดน้อยลง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้น้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว แต่อยากให้องค์กร SMEs ของสสว. ช่วยเหลือในด้านเงินทุนในธุรกิจที่เพิ่งเริ่มก่อตั้ง

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนช่วยหรือไม่ว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อประสานงานกับ สสว. โดยตรง และเห็นว่าหน่วยงาน สสว. ควรมีส่วนช่วยในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ผู้ประกอบการในภูมิภาคสามารถติดต่อกับ สสว. ได้โดยตรง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีส่วนช่วยหรือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่ามีผลกระทบมาก แต่เป็นด้านดีมากกว่าด้านเสีย มีลูกค้าต่างชาติมากขึ้น สสว. ควรตรากฎหมายให้รัดกุม เพื่อควบคุมการประกอบอาชีพของคนต่างด้าว รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์การให้เงินทุนของผู้ประกอบการทั้งของไทยและต่างประเทศให้ชัดเจน เพิ่มทักษะความรู้ด้านภาษา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรแก้ไขให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายให้สอดคล้องกับนโยบายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บทสัมภาษณ์ที่ 31

นางปราณี ธีรวงศ์ชัยพันธุ์ (เจ้าของกิจการ ในอาคารพันธ์ทิพย์พลาซ่า ถนนเพชรบุรี จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (วิสาหกิจชุมชน คือธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกรณีกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว และหากมีโอกาสก็จะขยายธุรกิจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยปกติไม่เคยพึ่งพาหรือขอความช่วยเหลือจากภาครัฐเลย ดำเนินธุรกิจด้วยตนเองทั้งหมด ทั้งด้านการตลาด การนำเข้า-ส่งออก และการปรับปรุงสินค้า คิดว่าอยากให้ภาครัฐช่วยสนับสนุนด้านข้อมูลสินค้า แหล่งผลิต และเครือข่าย SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เป็นอุปสรรค เนื่องจากไม่เคยพึ่งพาหรือขอความช่วยเหลือจากภาครัฐเลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบข้อมูลแน่ชัดว่าหน้าที่ของ สสว. คืออะไร จึงตอบไม่ได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะกระจายหน่วยงาน สสว. ไปแต่ละจังหวัด และสสว.ไม่ควรให้ความช่วยเหลือผ่านหน่วยงานท้องถิ่น แต่ควร ไปตั้งสำนักงานเองโดยตรงเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการได้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่าไม่มีผลกระทบ เพราะสินค้าที่จำหน่ายอยู่นั้นเป็นสินค้าที่ประเทศในอาเซียนยังต้องนำเข้าจากประเทศไทยอยู่ จึงไม่คิดว่าจะมีปัญหาด้านการแข่งขันหรือการแย่งชิงตลาด แต่อย่างไรก็ดี เห็นว่าต้องมีการปรับตัวถ้าเข้า AEC เพราะอาจเกิดการแข่งขันตามมาเมื่อเปิดเสรีการค้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คณะกรรมการควรตรากฎหมายที่มีบทบาทสำคัญด้านการจัดทำฐานข้อมูลในด้านธุรกิจ SMEs เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการ

บทสัมภาษณ์ที่ 32

นางสาวเสถียร กงสุข (เจ้าของกิจการ Step 1 Cafe หมู่บ้านสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะบริหารงานได้ง่ายกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่าภาครัฐไม่น่าจะเข้ามาช่วย SMEs ได้มากนัก และไม่ต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐในกิจการที่ทำอยู่ แต่เห็นว่าภาครัฐควรส่งเสริมด้านการลดต้นทุน วัตถุดิบ และด้านอาหารจะเป็นการดีมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: น้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้น้อย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อที่สำนักงานสสว.ที่กรุงเทพฯ โดยตรง แต่เห็นด้วยว่าหน่วยงานสสว. ควรมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคอาจจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่ามีผลกระทบเล็กน้อย โดยอาจจะกระทบด้านวัตถุดิบ แต่เป็นในด้านดี เพราะวัตถุดิบราคาถูกลง ทำให้ได้ผลกำไรมากขึ้น โดยส่วนตัวไม่ทราบว่าสสว.ควรมีบทบาทช่วยเหลืออย่างไร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่รู้จักกฎหมายฉบับนี้เลย จึงอยากให้ สสว.ช่วย ประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจนกว่านี้

บทสัมภาษณ์ที่ 33

นางสาวสุภาวดี รุหะสิริ (เจ้าของกิจการร้านอาหาร หมู่บ้านสหกรณ์ จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจชุมชน เพราะจะได้ช่วยเหลือกัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรสนับสนุนด้านการอบรม เงินกู้ยืม และการลดภาษี

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำ ธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาและอุปสรรคมาก เพราะติดต่อภาครัฐยากมาก ต้องมีหลักฐานครบถ้วนเพื่อจะขอ ความช่วยเหลือซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ใน ปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้บ้าง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงิน สนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อผ่านสำนักงานเขต แต่เห็นด้วยว่าหน่วยงาน สสว. ควรมีหน่วยงานส่วนภูมิภาคอาจจะมีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ได้ทั่วถึง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: คิดว่ามีผลกระทบ โดยอาจจะกระทบด้านการแข่งขันตลาด การแข่งขันการจำหน่ายสินค้า ดังนั้น สสว. ควรจัดอบรมให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้พัฒนาด้านภาษาและการสื่อสาร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของตนเองให้เป็นที่รู้จักของประชาชนมากกว่านี้ และกฎหมายที่ออกควรเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการทั้งธุรกิจ SMEs และธุรกิจขนาดจ๋ว

บทสัมภาษณ์ที่ 34

นายธนัญ ไม่ระบุนามสกุล (กรรมการสภาอุตสาหกรรม จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs เพราะเป็นการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรสนับสนุนด้าน ข้อมูลสารสนเทศ (Information Technology) แหล่งเงินทุน และการวิจัยและพัฒนา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาและอุปสรรคมาก เพราะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐเก่าไป ไม่ทันสมัย ไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการอย่างแท้จริง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว.มีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้พอสมควร หากแต่มีโครงการกระจายกระจายเงินไป ควรร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรม เพื่อเป็น one-stop service

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมจากธนาคารเอกชน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรต้องประสานงานและร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรม และไม่จำเป็นจะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่คิดว่ามีผลกระทบ เห็นว่า สสว. ควรทำโครงการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ใหญ่ๆ แบบครบวงจร โดยมีระยะเวลาของโครงการนานพอสมควรและเป็นการให้ความช่วยเหลือแบบยั่งยืน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 35

นางสาวจันทร์จรัส ตั้งเทียนชัย (เจ้าของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด สหกิจแทรกคิวิปเมนต์ ถนนรองเมือง 5

จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ธุรกิจ SMEs ที่เป็นธุรกิจที่สามารถจุนเจือครอบครัวและเป็นพื้นฐานให้ลูกหลาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรให้การส่งเสริมด้านการตลาดและช่องทางการกระจายสินค้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมจากธนาคารเอกชน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้อง มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควร มีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบ อาจมีการแข่งขันสูงขึ้น ต้องปรับตัวในแง่ของการตลาดและการหาช่องทางลดต้นทุนเพื่อแข่งกับสินค้าจากต่างประเทศที่ล้นไหลเข้ามา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 36

นางสาวขนิษฐา เจตโรจนานนท์ (เจ้าของกิจการร้านขายเสื้อผ้า OVILA ซอยรองเมือง5 จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะอยากมีกิจการเป็นของตัวเอง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรช่วยเหลือและมีการสนับสนุนด้านการตลาด โดยเฉพาะช่องทางขยายตลาดไปสู่ตลาด AEC

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs ด้านเงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการใช้เงินทุนส่วนตัวมาโดยตลอด

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบในด้านดี เนื่องจากมีโอกาสในการขยายตลาดให้ใหญ่ขึ้น เห็นว่า สสว. ควรให้ความช่วยเหลือในเรื่องการให้ความรู้และความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุน รวมทั้งการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลหรือรู้จักกฎหมายดังกล่าว

บทสัมภาษณ์ที่ 37

นางอรพรรณ วงศ์พิสุทธิไพศาล (เจ้าของธุรกิจบริษัท A.O.P วงศ์ จำกัด)

สัมภาษณ์วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่าธุรกิจที่ทำอยู่เป็นธุรกิจ OTOP เพราะสินค้า OTOP เป็นสินค้าที่มีราคาไม่สูงและมีคุณภาพ สามารถนำส่งไปขายในต่างประเทศได้และยังนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในพื้นที่ ท้องถิ่นหรือชุมชนที่มีความสามารถมาผลิตเป็นสินค้า และทำให้สินค้าเป็นเอกลักษณ์ของคนท้องถิ่นนั้นๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรช่วยเหลือด้านการลงทุน เพราะธุรกิจจะเกิดขึ้นได้ต้องมีเงินทุนเป็นปัจจัยในการก่อตั้งธุรกิจและดำเนินธุรกิจให้เป็นไป

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่านโยบายหรือกฎหมายนั้นมีผลกระทบต่อธุรกิจมาก เช่น เรื่องแรงงานต่างด้าวในการทำบัตรต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากและบางที่แรงงานต่างด้าว ก็ได้สิทธิ์ในทางกฎหมายมาก โดยที่รัฐบาลมีการออกกฎหมายเอื้อประโยชน์ให้แก่แรงงานต่างด้าวและเรื่องค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลได้ก็มีการออกเป็นกฎหมายซึ่งมีผลกระทบต่อเจ้าของกิจการ เพราะบางที่แรงงานก็มีการหยุดงานและมีการทำงานที่ไม่เต็มวันแต่ต้องจ่ายค่าแรงไม่น้อยกว่า 300 บาท จึงมีผลกระทบอย่างมากต่อเจ้าของธุรกิจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยเหลือผู้ประกอบการได้น้อย เพราะการประชาสัมพันธ์ การเข้าถึงของหน่วยงานนั้น ไม่ทั่วถึงแก่เจ้าของธุรกิจหรือผู้ประกอบการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs เงินลงทุนส่วนใหญ่มาจากการใช้เงินทุนส่วนตัวมาโดยตลอด

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: จำเป็นต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะประชาชนรวมถึงเจ้าของธุรกิจมีมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีผลกระทบต่อการส่งออก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลหรือรู้จักกฎหมายดังกล่าว

บทสัมภาษณ์ที่ 38

นายกรกวิน นิธิพงษ์โกวิท (หุ้นส่วนบริษัท ไอคิล บิลเดอ์ จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่าธุรกิจที่ทำอยู่เป็นธุรกิจกึ่งระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับ SMEs เป็นธุรกิจขนาดย่อม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรจะให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง โดยเฉพาะควรจะให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง SMEs ให้กับเรื่องนี้ให้เยอะมากขึ้น ภาครัฐน่าจะเปิดโอกาสช่องทางช่วยสนับสนุนด้านเงินทุน ช่องทางการจัดจำหน่าย และการติดต่อธุรกิจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในความเป็นจริงแล้ว ภาครัฐไม่ได้ให้ความช่วยเหลืออะไรเลย ส่วนใหญ่ปรากฏเพียงคำพูดแต่ใน ส่วนของการกระทำยังไม่มีความชัดเจนเลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีการสนับสนุนน้อยมากจนแทบไม่มีเลย ธุรกิจที่ทำอยู่คือการดำเนินการด้วยตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานใดเลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ และการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยติดต่อกับ สสว. แต่เห็นด้วยหาก สสว. จะมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะจะได้ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือเจ้าของกิจการได้มากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบในด้านการใช้ภาษาติดต่อกับต่างชาติเมื่อเปิดเสรีอาเซียน จึงอยากให้ สสว. จัดอบรมเกี่ยวกับภาษาในด้านการติดต่อทางธุรกิจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบข้อมูลและไม่รู้จักเกี่ยวกับกฎหมายฉบับนี้ จึงไม่สามารถให้ความคิดเห็นในข้อนี้ได้

บทสัมภาษณ์ที่ 39

นายสุรนาม พานิชการ (เจ้าของธุรกิจบริษัท โทฟูซัง จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ต้องการให้เป็นวิสาหกิจชุมชน เป้าหมายในการเริ่มธุรกิจเพียงต้องการให้เป็นการก่อให้เกิดผลกำไร (generate profit) เท่านั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวเชื่อว่าเงื่อนไขของ SMEs ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการโดยปกติธุรกิจที่ทำอยู่ขณะนี้เกี่ยวกับเรื่องอาหาร เช่น การต้มนํ้านมถั่วเหลืองให้สุกนั้น โดยปราศจากเชื้อต้องมี condition 1-10 คนที่อยากจะเริ่มผลิตน้ำเต้าหู้ก็อาจไม่มีความรู้ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไร จึงอยากให้ภาครัฐตั้งหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมตรงจุดนี้ เหมือนเป็น one stop service ซึ่งจะสามารถช่วยให้บุคคลทั่วไปสามารถเริ่มต้นประกอบการธุรกิจของตนได้ง่ายขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ค่าแรงขั้นต่ำนั้นเป็นปัญหาอยู่แล้วในขณะนี้ แต่โดยส่วนตัวสามารถที่จะจ่ายค่าแรงขั้นต่ำได้และสามารถจ่ายได้มากกว่านั้น แต่ในผู้ประกอบการรายอื่นที่เพิ่งเริ่มกิจการ อาจไม่มีทุนทรัพย์มากพอที่จะจ่ายได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยในการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในระดับหนึ่ง แต่คิดว่าเป็นหน่วยงานที่ค่อนข้างเข้าถึงยากในเชิงปฏิบัติ จึงไม่มีความมั่นใจว่าหน่วยงานนี้จะให้ความช่วยเหลือได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่คิดว่า สสว. จำเป็นต้องมีหน่วยงานภูมิภาค เพราะสุดท้ายแล้วในระดับภูมิภาคไม่ได้ช่วยให้ สสว. ทำงานได้ดีขึ้น แต่หากมีการพัฒนาองค์กรเป็น one stop service เพื่อมาช่วยเหลือและรองรับความต้องการของผู้ประกอบการจะเป็นผลดีมากกว่า และควรปรับปรุงองค์กรให้มีความคล่องตัวและสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือได้ง่ายและสะดวกขึ้นจะดีมากกว่านี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ โดยส่วนตัวเข้าใจว่าคนต่างชาติจะสามารถเข้ามาทำธุรกรรมหรือติดต่อกับเราได้มากขึ้น และเราเองก็สามารถเข้ามาทำธุรกรรมหรือติดต่อกับพวกเขาได้มากขึ้นในหลายช่องทางเช่นกัน ซึ่งผู้สัมภาษณ์เองก็ได้เตรียมนำวัตถุดิบบางอย่างจากคนอื่นซึ่งมีราคาถูกและมีคุณภาพ แล้วเตรียมส่งออกสินค้าของเราไปขายให้แก่คนอื่น ดังนั้น สสว. ควรทำให้ SMEs ของเราแข็งแกร่งก่อน โดยสามารถช่วยในเรื่องการประมวลข้อมูลหรือประมวลหาช่องทางที่เหมาะสมในต่างประเทศก็สามารถช่วยได้มาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรแก้ไขให้กฎหมายสามารถช่วย SMEs ได้จริง ทำให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากกว่านี้ และควรมีนโยบายว่าจะทำอย่างไรในการให้การสนับสนุน SMEs ของภาครัฐไปในแนวทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อนกันหรือไปคนละทิศทางระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

บทสัมภาษณ์ที่ 40

นายธนพันธ์ วงศ์ชินศรี (กรรมการผู้จัดการบริษัททัชพ้อยท์ พาวเวอร์ จำกัด จังหวัดกรุงเทพฯ)

สัมภาษณ์วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะทางบริษัท ไม่ได้มีแหล่งผลิตจากชุมชน หรือกลุ่มใดๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมด้านเงินทุนในช่วงเริ่มต้นกิจการ เนื่องจากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีวิสัยทัศน์และไอเดียที่ดีอาจไม่มีหลักทรัพย์ หรือเครดิตที่ดีพอที่จะไปกู้เงินทุนจากธนาคารเอกชน ทำให้อาจจะปิดโอกาสในการเกิดธุรกิจใหม่ที่น่าสนใจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีแต่ไม่เยอะ เนื่องจากทางบริษัท "ไม่ได้มีพนักงานในระดับค่าแรงขั้นต่ำ และ ฐานเงินเดือนของบริษัทอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามาตรฐานอยู่แล้ว อาจจะมีผลเรื่องภาษีนำเข้า สำหรับสินค้าบางประเทศอยู่บ้าง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยในการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในระดับที่ยังน้อยอยู่ เพราะหน่วยงานขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอ ทำให้ผู้ประกอบการขาดการเข้าถึงข้อมูลที่เพียงพอ และไม่รู้จักตัวองค์กร

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ และการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้อง มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยติดต่อกับ สสว. แต่เห็นว่ามีมีความจำเป็น หากต้องการให้หน่วยงานสามารถประสานงานกับ SMEs ที่อยู่ในภูมิภาคได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบต่อสมควร ต้องเตรียมปรับองค์กรให้มีความคล่องตัวมากขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตและบริการในไทย ยังสูงกว่าบางประเทศเพื่อนบ้าน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 41

นางทองศิริ ปุกแก้ว (ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ กลุ่มสตรีทอผ้าชุมชนที่ 2 จังหวัดสกลนคร)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นวิสาหกิจชุมชน ค่อย ๆ พัฒนาก้าวไปทีละขั้น แต่เราเน้นความมั่นคง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมเงินทุนด้วย การตลาด อยากรให้ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ พัฒนาสู่สากล แล้วก็อยากพัฒนาตรงนี้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐบางอย่างก็มีส่วนดี บางอย่างก็ไม่มีส่วนดี เช่น ทางภาครัฐโครงการส่งเสริมที่ดี อยากให้ส่งเสริมเงินทุน อยากให้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ขายได้มากกว่านี้ ส่วนที่เป็นอุปสรรค คือเงินทุนไม่เพียงพอ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการดีมาก มีโอกาสได้ไปดูงานในหลายๆที่ ไปดู OTOP หลายๆที่เพื่อมาปรับปรุงของตนเอง แต่บางที่ไปดูแล้ว บัจจุบันไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนขั้นแรกมาจากสมาชิกในกลุ่มรวมทุนกัน ต่อมาก็ได้กู้ยืมจาก ธกส. ตอนนี้ก็ยังชำระหนี้ไม่หมด กู้ ธกส. เพราะ ยังไม่รู้แหล่งที่มาเงินทุน แต่ ธกส. ได้มาเสนอเงินทุนให้

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ในตอนแรกติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่ที่รู้จักกัน เฉพาะในเวลาราชการ แต่เห็นว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เพราะว่าเมื่อก่อนไม่รู้จักว่า สสว. เป็นหน่วยงานเกี่ยวกับอะไร และมีผู้ประกอบการอีกหลายรายที่ไม่รู้จัก สสว. แต่ต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ซึ่ง สสว. เป็นหน่วยงานโดยตรงที่ทำหน้าที่นี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบ มีในเรื่องของภาษา แต่ได้สนับสนุนให้ลูกไปเรียนในเรื่องของภาษาแล้ว คาดว่าน่าจะช่วยให้ กลยุทธ์คือ ตอนนี้ดูหลายๆอย่าง รวมทั้งทางโซเซียล เน็ตเวิร์ค และอยากพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยากให้ทาง สสว. ช่วยในทางด้านของเงินทุน และการอบรม เพื่อช่วยให้ปรับตัวเข้าสู่อาเซียน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 42

นางกฤษณี สนั่นทอง (หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจและเจ้าของกิจการเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายสามमुख จังหวัดชลบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เดิมหน่วยธุรกิจต้องเริ่มต้นมาจากการเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก่อน แล้วก็พัฒนามาเป็น SMEs ตามลำดับ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนมาก ตั้งแต่เริ่มต้น SMEs เล็กๆ ทุนเริ่มต้นประกอบการประมาณ 2 ล้านบาท ซื้อเครื่องจักรและยานพาหนะก็แทบจะหมดแล้ว เริ่มต้นครั้งแรกนั้นจะยังไม่รู้ทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ในการตลาด แต่ทางรัฐได้ให้ความรู้มากมาย ทั้งในเรื่องการดีไซน์ การทำบรรจุภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: เมื่อรัฐบาลก่อนธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์ประสบความสำเร็จทั้งด้านการตลาด และนโยบายการส่งเสริมด้านต่าง ๆ นั้นไม่ประสบความสำเร็จ แต่ในขณะนี้จำหน่ายได้เยอะมาก ทั้งเขตภูมิภาคโดยให้โอกาสที่จะนำสินค้าไปจำหน่ายตามที่ต่าง ๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการดีมาก เมื่อก่อนนี้ได้สนับสนุน ได้มีการให้ความรู้และต่อยอดทางการตลาด จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทันสมัยแก่ผู้ประกอบการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของสสว.เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้อง มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประสานงานกับ สสว. โดยติดต่อผ่านหน่วยงานที่ให้การอบรม และเห็นว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้อง มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค เนื่องจากคนต่างจังหวัดมีปัญหาไม่สามารถเดินทางไปขอคำปรึกษาได้ควรจะมีในส่วนภูมิภาคใหญ่ ๆ 4 ภาค เหมือนกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควร มีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: กระทบมาก มีการเตรียมตัวมาสองถึงสามปีแล้ว ได้นำสินค้าของตนเองไปทดสอบ จำหน่ายในหลาย ๆ ประเทศ โดยได้ข้อสรุปว่าประเทศไทยมีผลตอบรับที่ดีได้ราคาสูง โดยศึกษาลักษณะนิสัยและ

ความพึงพอใจ โครงสร้างร่างกาย เช่น รูปแบบเสื้อผ้าและขนาด สสว. ควรมีการช่วยเหลือในเรื่องของการตลาด ซึ่งต้องการเป็นอย่างมาก โดย สสว. อาจช่วยใน ปริมาณ 60% แล้วทางผู้ประกอบการเอง 40%

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 43

นายตรงค์ อภิชนตระกูล (หุ้นส่วนผู้จัดการ หจก.ขอนแก่นศรีชัย จังหวัดขอนแก่น)

สัมภาษณ์วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กรณีกุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือ เป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs ไม่ได้เป็นวิสาหกิจชุมชน เป็นธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรส่งเสริมการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น การเงิน การบัญชี การจัดการภาษี การจัดหาแรงงาน และพนักงานที่มีความสามารถ การสนับสนุนในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆในประเทศ หรือนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสินค้าต่างๆ ที่เหมาะสมกับ SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะนโยบายค่าแรง 300 บาท ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น ลดหย่อนภาษี ช่วยให้ได้กำไรสุทธิมากขึ้น นอกนั้นไม่ค่อยมีผล นอกจากนี้ขออยากให้ภาครัฐยกเลิกมาตรการเกี่ยวกับการใช้เช็ค คือ มีการกำหนดมาตรการการจ่ายเงินของผู้รับเหมาถ้าจะจ่ายเงินกว่า 3 หมื่น ให้จ่ายเป็นเช็คเท่านั้น เพื่อทำให้รายการ

ใช้จ่ายมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ว่าการจ่ายให้เท่าไร มีเงินไปที่ใคร ส่งไปที่ใคร ทุกการใช้จ่ายที่ทำการภาครัฐ หรือซื้อของจากเอกชน เพื่อมาใช้ในกิจการของภาครัฐ ประเด็นปัญหาคือถ้าเช็คเป็นของธนาคารในกทม. เราจะเอาไปซื้อของต่างจังหวัด ก็ไม่มีใครอยากรับ และโดนหักเงินด้วย มาตรการนี้ที่ชกสองปีแล้วที่มีการบังคับใช้ ก็ยังเป็นปัญหาอยู่

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำงานหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่รู้จักเลย สสว. ที่รู้จัก ก็คือ การได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเอกชนต่างๆ เช่น เคยเข้าอบรมของธนาคารกสิกรไทย KSME ซึ่งเค้าจะกระจายออกไปตามภูมิภาค แล้วจัดอบรมคล้ายๆ กันเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ SMEs ดึงวิทยากรที่เป็นนักธุรกิจ คือ ธนาคารเค้าก็ยกยกรักษาลูกค้า ส่วนเราสมัครเข้าไปเราก็ได้ประโยชน์ เพราะผลที่เกิดขึ้นเป็นนักธุรกิจรุ่นเด็กๆ คือเป็นพวกที่ช่วยทำงานที่บ้าน คือ ไม่ใช่รุ่นใหญ่ เราก็จะมีเพื่อนที่รู้จัก มีเครือข่ายที่ยังไม่มีอายุเยอะมาก

ส่วนอบรมของธนาคารกรุงไทย คือ MMS จะจัดที่ส่วนกลาง จัดใหญ่เลย ก็อบรมคล้ายๆ กัน แต่จะคัดพวกลูกค้าชั้นดี ส่วนใหญ่จะมีธุรกิจขนาดกลาง มีโรงงานใหญ่ เราก็ได้เครือข่ายเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น ก็จะมีสมาคมส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย (สสวท.) ที่จะมีการจัดอบรมโครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม (คพอ.) ทุกปี โดยมีหลักสูตรอบรมเหมือน mini MBA ด้านบัญชี การเงิน การลงทุน เศรษฐศาสตร์ อินเทอร์เน็ต การทำแผนธุรกิจด้วย ใช้เวลาประมาณหนึ่งอาทิตย์ติดต่อกัน ก็จะมีการจัดของแต่ละภาค แล้วก็วนจังหวัดไปเรื่อยๆ รุ่นนึงประมาณ 40 คน พอจบการอบรมก็จะมีงานเลี้ยง สัมมนาพอรุ่นใหม่เรียนจบ ก็จะมาทำความรู้จักกันกับรุ่นเก่าๆ แล้วก็จะมีการแนะนำอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มาเป็นวิทยากรให้รู้จัก เราก็สามารถไปขอรับความช่วยเหลือจากอาจารย์หลังจากอบรมได้

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ก็จะมีการอบรมสไตส์เดียวกัน เจ้าหน้าที่จัดอบรมก็กลุ่มเดียวกันกับ สสวท. เป็นการอบรมทุกเสาร์อาทิตย์ ใช้เวลาเกือบสองเดือน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่รู้จัก ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว

- เงินทุนช่วงแรกๆ มาจากการกู้ยืมจากธนาคาร คือ ใช้ในช่วงเริ่มต้น ใช้เป็นวงเงิน เช่น พอประมาณ ภาครัฐได้ ก็เอาสัญญาไปกู้กับแบงก์ แล้ว โปรเจกที่ได้เป็น โปรเจกของภาครัฐ จึงสามารถเบิกเงินส่วนหนึ่งล่วงหน้าจากแบงก์ได้ พอได้รับเงินค่าจ้างภาครัฐ ก็จะเอาเข้าธนาคาร ธนาคารก็จะหักเงินต้น หักดอกเบี้ยก่อนเหลือเท่าไร ผู้ประกอบการก็ได้เงินในส่วนนั้น ธนาคารที่ใช้ก็คือธนาคารกรุงไทย เพราะค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยถูก การอนุมัติเร็ว แล้วกรุงไทยก็เชี่ยวชาญพวกเอกสารที่เกี่ยวกับภาครัฐ แต่ถ้าเป็นแบงก์อื่นจะไม่รู้ระเบียบภาครัฐ ทำงานกับภาครัฐโดยตรงที่มันมีความแน่นอนในการที่จะจ่าย งานเสร็จ ก็รับเงิน แต่พอตอนหลังมีเงินทุน ก็ไม่จำเป็นต้องกู้จากธนาคารอีกแล้ว ก็ใช้เงินทุนตัวเอง

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่รู้จัก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: น่าจะมีผลกระทบด้านแรงงาน แต่ก็อาจจะไม่มากนัก คือ ลูกจ้างส่วนใหญ่ของธุรกิจที่ทำอยู่ มาเป็นกลุ่มและ ไม่ได้อยู่ประจำ คือ ถ้าต้องการเพิ่มคน ก็ประกาศรับสมัครมา ก็มีคนมาทำ ไม่ใช่ลูกจ้างประจำเยอะ เป็นเหมือนพนักงานพาร์ทไทม์ เมื่อสิ้นสุดโครงการก็จะเลิกจ้าง เราจะมีหัวหน้าทีมคนไทย แล้วเค้าก็จะคิดค่าใช้จ่ายเหมา แล้วเค้าก็จะหาคนมาทำงานให้ เราย้ายเหมาไป แล้วเค้าก็ไปเฉลี่ยค่าแรงจ่ายกันเอง ตอนนี้

แรงงานก็ยังหาได้ไม่ยาก แต่ถ้าต่อไปคนลงทุนฝั่งลาวมากขึ้น ก็อาจมีปัญหาแรงงานต่างด้าวกลับประเทศ แล้วแรงงานคนไทยก็ไม่ชอบงานที่ใช้แรงงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 44

นายบุญมี สุระโคตร (หัวหน้ากลุ่มศูนย์ข้าวกล้องงอกชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: อยากให้เป็นวิสาหกิจชุมชนมากกว่าเพราะอยากสร้างรายได้ให้กับชุมชน เพราะกิจการที่ทำอยู่เป็นกลุ่มเกษตรกรอีกทั้งผู้ให้สัมภาษณ์อยากจะพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งเสียก่อน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรส่งเสริมและช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลการวิจัย องค์ความรู้ต่างๆ การประสานงาน และทุนสำรองซึ่งอาจจะเป็นไปได้ยาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ครัวครัวค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาและอุปสรรคกระทบโดยตรงในด้านการประกอบอาชีพ เพราะโดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรเป็นพวกชาวไร่ ชาวนา ถ้ากระทบในเรื่องสั้น ๆ ก็อาจจะไม่เป็นไร แต่ถ้ากระทบในเรื่องที่ส่งผลในระยะยาวอาจทำให้ธุรกิจเติบโตช้าลงไปอีก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีส่วนช่วยอยู่บ้างแต่ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละกลุ่มว่าจะให้ความสำคัญแก่ สสว. มากน้อยเพียงใด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของสสว.เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมาจากกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพราะดอกเบี้ยต่ำ รวดเร็วกว่าหน่วยงานอื่น

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนช่วยหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: จำเป็นที่ช่วยหน่วยงานไปทั่วภูมิภาค เพราะการทำงานของหน่วยงานราชการค่อนข้างล่าช้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบชัดเจน ในเรื่องของแรงงาน รูปแบบผลิตภัณฑ์ และภาษา ราคาสินค้า มีการอบรมด้านภาษา เตรียมการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้เป็นสากลมากขึ้น เช่น ปรับจากเกษตรทั่วไปเป็นเกษตรอินทรีย์ ทำให้สินค้ามีความต่างอย่างชัดเจน เพื่อที่จะต่อสู้กับต่างชาติได้ อยากให้ สสว. ช่วยในด้านการขนส่งมากขึ้น เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 45

คุณสาโรช คำรัตน์ (เจ้าของธุรกิจยาสีฟันสมุนไพรไซโย จังหวัดอุบลราชธานี)

สัมภาษณ์วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs ผสมผสานกับ OTOP ในระดับ 4 ดาว โดยมีเป้าหมายคืออยากจะทำให้คนไทยได้ใช้ยาสีฟันสมุนไพรไทยมากที่สุด เพราะช่วยได้ตรงกับความต้องการของคนไทยอยู่แล้ว เนื่องจากมีคุณภาพและสรรพคุณที่ดี ใช้แล้วฟันแข็งแรง ไม่มีหินปูนเกาะฟัน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ที่ภาครัฐทำมาคืออยู่แล้ว แต่อย่างไรก็อยากให้ภาครัฐส่งเสริมเรื่องการตลาดและสินค้าที่มีคุณภาพจริง ๆ ที่สามารถนำมาจัดจำหน่ายในตลาด ภาครัฐควรจะมีสนับสนุนรวมถึงมีการทดสอบและทดลองใช้สินค้า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เป็นปัญหาต่อการทำธุรกิจ ภาครัฐสนับสนุนคืออยู่แล้วเพียงแต่ตลาดนั้นยังแคบ การจัดการเรื่อง OTOP ที่ยังกระจายไม่ได้ทั่วทุกภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการมาก สินค้าที่ผลิตอยู่เป็นที่รู้จักในตลาดมากขึ้นเพราะ สสว. ช่วยด้านการตลาด ด้านบรรจุภัณฑ์

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับความช่วยเหลือจากเงินกองทุนของ สสว. เลย เงินลงทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและการลงทุนมาจากเงินทุนส่วนตัว แต่ สสว. ได้เสนอให้แต่ก็ไม่ได้ทำการกู้ยืม เพราะอายุมากแล้ว จึงอยากใช้ทุนของตัวเองประกอบกับเงินเก็บที่สะสมไว้จากการทำงานในอดีต นอกจากนี้ โรงงานก็ไม่ได้ขยายใหญ่โตมาก เน้นทำแบบพอเพียง

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อทาง สสว. โดยตรงทางโทรศัพท์ เห็นว่ามีความเหมาะสมมากในการขยายหน่วยงานของ สสว. ไปตามภูมิภาคต่าง ๆ เป็นหน่วยงานที่ชาวบ้านและผู้ประกอบการให้ความเชื่อถือ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่กระทบเลย เป็นสิ่งที่คิดว่าต่างประเทศรู้จักยาเสพติดที่ใส่สมุนไพรได้ดีมากขึ้น เพราะสินค้าเรามีความโดดเด่นในตัวเองอยู่แล้วเนื่องจากเป็นสมุนไพรไทยซึ่งแตกต่างจากสมุนไพรอื่น ๆ ใ้แล้วได้ผลจริงไม่ต้องรอนาน ส่วนกลยุทธ์ นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีเป้าหมายที่จะขยายโรงงานให้ใหญ่ขึ้นเพื่อผลิตสินค้าให้ทันกับความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ รวมถึงการส่งออกไปนอกประเทศ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 46

นายสมพร สีหาวงษ์ (ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดอำนาจเจริญ)

สัมภาษณ์วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะว่าเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน อัตราดอกเบี้ย การตลาด นอกจากจะสนับสนุนแล้วควรหาช่องทางการจำหน่ายให้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว.มีส่วนช่วยส่งเสริมบ้าง เช่น การเชิญนักลงทุนและผู้ประกอบการมาสัมมนา แต่ก็มีข้อติดขัดในหลายๆ เรื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยได้รับเงินช่วยเหลือจากกองทุนของ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวไม่มีการประสานงานกับ สสว. และเห็นว่าควรมีหน่วยงาน สสว. ส่วนภูมิภาค เพราะจะทำให้ผู้ประกอบการนั้นเข้าถึงได้ง่ายกว่าปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ในเชิงรุก เนื่องจากผู้ประกอบการในต่างจังหวัด หรือจังหวัดเล็กๆ ไม่สะดวกในการเข้ามาขอความช่วยเหลือจาก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่กระทบ เพราะธุรกิจที่ทำอยู่นี้ไม่ได้เข้าแข่งขันกับต่างประเทศ หากแต่ในระยะยาวนั้นยังไม่แน่ใจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 47

นายสวาท ธีระรัตนกุลชัย (ประธานหอการค้า จังหวัดอุดรธานี)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะว่าเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน การพัฒนาสินค้าหรือบริการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบายหรือมาตรการภาครัฐส่วนใหญ่เป็นการกำหนดขอบเขตและหน้าที่ที่จะทำขึ้นมา แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่สามารถทำได้ตามนโยบายหรือมาตรการที่ได้ตั้งขึ้นจริง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีส่วนช่วยผู้ประกอบการได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น และซึ่งก็ไม่ได้เกิดประสิทธิผลเท่าใด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมจากกองทุน SMEs เลย เงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจเป็นการกู้ยืมมาจากธนาคารพาณิชย์

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้อง มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นว่าสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการตั้งหน่วยงาน สสว. ในส่วนภูมิภาค เพราะจะได้สะดวกต่อผู้ประกอบการในการเข้าถึงหน่วยงาน สสว. โดยตรงในภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีผลกระทบใดๆ แต่มีผลดีทำให้เกิดการขยายตลาดให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งธุรกิจที่ทำอยู่นี้ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 48

นายวสันต์ แก้วศิริบัณฑิต (ประธานหอการค้า จังหวัดเลย)

สัมภาษณ์วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: “หอการค้า” เป็นองค์กรภาคเอกชน ก่อตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2509 เป็นการรวมตัวของภาคธุรกิจ SMEs ภายในจังหวัดเลย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการผลักดัน สนับสนุน SMEs ในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง โดยการให้ข้อมูลถูกระเบียบ ในส่วนที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงขั้นต่ำ 300บาท, มาตรการด้านภาษี, การควบคุมมาตรฐานด้านสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ประเด็นปัญหาอุปสรรค คือ หน่วยงานของภาครัฐขาดการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงข้อกฎหมายมีความซ้ำซ้อน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เป็นหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือกับ SMEs ได้มาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนา ส่งเสริมวิสาหกิจให้มีความเข้มแข็ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมจากกองทุน SMEs เลย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ยังใช้แหล่งทุนจากสถาบันการเงิน เนื่องจากมีความคุ้นเคย ความใกล้ชิด ส่วนแหล่งทุนจาก สสว. มีข้อจำกัดหลายด้าน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. มีข้อจำกัดในเรื่องการติดต่อ เนื่องจากมีสำนักงานสาขาในประเทศไม่กี่แห่ง อนาคตควรมีสถานีงานประจำพื้นที่ทุกจังหวัด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบ AEC เป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ประกอบการ SMEs มีประเด็นเรื่องของข้อกำหนดระหว่างประเทศ ที่ยังไม่ชัดเจน ภาครัฐต้องให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมถึงการสงวนไว้บางประเภทธุรกิจ สำหรับ SMEs ไทย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีและไม่ทราบข้อมูล ไม่ขอออกความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 49

ไม่อนุญาตให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ (กรรมการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จังหวัดนครปฐม)

สัมภาษณ์วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: SMEs เพราะมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ด้านนวัตกรรม เครื่องจักร อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีปัญหาและอุปสรรคมาก ภาครัฐให้ความช่วยเหลือได้น้อย ไม่ตรงต่อความต้องการที่แท้จริง และล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์ เช่น เรื่องการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ เป็นต้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบัน มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ช่วยได้น้อย เนื่องจากข้อมูลข่าวสารต่างๆ ยังกระจายไปไม่ถึงผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม SMEs ขนาดจิ๋ว (Micro Enterprise)

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย เนื่องจากใช้เงินทุนส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ขณะนี้ยังไม่ได้ติดต่อกับ สสว. และคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีส่วนงานศูนย์ภูมิภาค เนื่องจากผู้ประกอบการในต่างจังหวัดค่อนข้างเสียเปรียบในด้านการแข่งขัน ดังเช่นการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำที่เท่ากันทั่วทั้งประเทศ ในขณะที่ปัจจุบันยังไม่ค่อยมีภาครัฐจากส่วนกลางไปช่วยให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการส่วนภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังไม่ค่อยมีผลกระทบต่อธุรกิจที่ทำอยู่ และเห็นว่าธุรกิจการส่งออกไม่ค่อยได้รับผลกระทบมากนัก หาก สสว. จะให้ความช่วยเหลือควรให้ข้อมูลการศึกษาตลาดในอาเซียน เช่น ตลาดวัตถุดิบต่างๆ สสว. ควรเป็นที่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้หน่วยธุรกิจ ตลอดจนปรับหลักเกณฑ์ความช่วยเหลือให้ทันต่อสถานการณ์ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ขอแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 50

นางกมลชนก สุขยานี (เจ้าของกิจการฟาร์มไก่และบ่อปลา อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: SMEs เพราะมีการบริหารกิจการที่ง่ายกว่า ด้วยว่ามีความเป็นเอกเทศ ไม่ต้องบริหารจัดการผ่านองค์กรอื่นใด และเข้าใจว่าภาครัฐให้การสนับสนุน SMEs มากกว่า

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: เงินลงทุน การให้คำปรึกษา และการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐยังคงดูแลไม่ได้ทั่วถึง ทั้งปัญหาด้านการจัดเก็บภาษีอากร นโยบายการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ตลอดจนกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ยังไม่รู้จัก สสว. แต่เห็นว่า สสว. ควรต้องเร่งให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในโครงการต่างๆ ก่อน เพื่อให้ประชาชนได้รู้จัก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย เนื่องจากใช้เงินทุนส่วนตัว และกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งให้ดอกเบี้ยต่ำ และมีการกำหนดระยะเวลาให้ผ่อนชำระได้อย่างเหมาะสม

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ทราบว่าจะต้องติดต่อผ่านหน่วยงานใด แต่เห็นว่า สสว. จำเป็นต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคด้วย ซึ่งอาจเป็นการดำเนินการร่วมกันกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรก็ได้ เพราะเป็นหน่วยงานที่เข้าถึงผู้ประกอบการในส่วนภูมิภาคได้จำนวนมาก

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบปานกลาง ส่วนกลยุทธ์ในการปรับตัวของธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์คือ จะอาศัยการรักษามาตรฐานการผลิต ไม่ให้ต่างชาติเข้ามาตีตลาดได้ ซึ่งเห็นว่า สสว. เองก็ควรเข้ามาให้คำปรึกษาและประชาสัมพันธ์การให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้ประกอบการก่อนจะมีการเปิดประตูสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรืออนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กมากๆ ให้พัฒนาและเติบโตไปได้อย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญ

บทสัมภาษณ์ที่ 51

นางอังคณา ถิตตยานุรักษ์ (เจ้าของกิจการและพนักงานร้านขายของ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม)

สัมภาษณ์วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือ SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็นธุรกิจ SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ให้การสนับสนุนทางการแนะนำการท่องเที่ยวในชุมชนและด้านการตลาด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบัน มีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด อย่างไร โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีอุปสรรคมาก โดยเฉพาะนโยบายด้านภาษีเป็นอุปสรรค เช่นภาษีป้ายโฆษณา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีเลย อยากให้สสว.มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคกระจายตามจังหวัดต่างๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริม SMEs หรือไม่ หากไม่เคย เงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนส่งเสริม SMEs เงินทุนที่นำมาใช้ดำเนินธุรกิจเป็นเงินส่วนตัว และการสนับสนุนจากกองทุนหมู่บ้านเพื่อช่วยการทำธุรกิจของชุมชน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับ สสว. ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ติดต่อผ่านทางเทศบาล เห็นด้วยว่ามีความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีผลกระทบต่อประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่า สสว. ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีผลกระทบน้อยทั้งในแง่บวกและลบ อยากให้ สสว. ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และด้านภาษาต่างชาติ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เพราะไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายของสสว.เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 52

นายวิวิชัย เขียวชาญ (เจ้าของธุรกิจ บริษัทบ้านขนาดสมุนไพรสด สป่า แอนด์ อโรมา จังหวัดนนทบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายของการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะเราไม่ได้หยุดอยู่แค่วิสาหกิจชุมชน เราหวังไกลกว่านั้น เราจะขยับเป้าหมายไปสู่ AEC ถ้าอยู่แค่อุตสาหกรรมชุมชน รายได้หรือสิ่งตอบแทนไม่เพียงพอ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: เรื่องเทคนิคต่าง ๆ ในธุรกิจที่ SMEs นั้น ๆ เป็น ถ้าเกี่ยวกับเครื่องสำอาง อย่างน้อยคือเรื่องของที่ปรึกษาทางด้านการผลิต เช่นครีมที่ผลิตแล้วตรงตามเป้าหมาย ในด้านของบรรจุภัณฑ์ หาแหล่งผลิต แนะนำการผลิต รวมทั้งเรื่องกฎหมาย ข้อห้ามต่าง ๆ ที่เป็นการเฉพาะ ให้เหมือน one stop service ไม่ต้องวิ่งไปตามกระทรวงต่าง ๆ ตามที่เป็นอยู่ ทำให้ผู้ประกอบการไม่ต้องการจะไปและต้องช่วยเหลือตัวเอง แต่ถ้าภาครัฐอยากจะช่วยก็ต้องจัดหน่วย one stop service สำหรับ SMEs โดยตรง สำหรับพวกธุรกิจ SMEs ที่ต้องการจะไปปรึกษาในเรื่องใด ๆ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ครัวค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท , มาตรการด้านภาษี , การควบคุมมาตรฐานสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัญหาที่พบแต่ละลักษณะธุรกิจใน SMEs มีลักษณะการทำธุรกิจหลายประเภท ในเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสปา ปัญหาจริง ๆ คือเจ้าหน้าที่ที่เป็นคนควบคุมดูแลระเบียบ ข้อบังคับ ยกตัวอย่างเช่น อย. ไม่มี

ความเข้าใจอย่างแท้จริงที่จะช่วยส่งเสริมช่วยทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ยังไม่มีความเข้าใจ แต่ยังมีอีกหลายแง่ที่ต้องเกี่ยวข้องกับกระทรวงต่าง ๆ บางหน่วยงานของรัฐซึ่งบางหน่วยงานก็มีการทำงานที่ดี เช่น กระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าส่งออก แต่บางหน่วยงานก็ยังปฏิบัติไม่ดีทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารงานในองค์กร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: ความจริงก็มีการดำเนินงานที่ดี แต่ผู้ประกอบการไม่ต้องการจะไปพบเพื่อขอคำปรึกษา ภาพลักษณ์ของหน่วยงานยังคู่ห่างกับผู้ทำธุรกิจจริง ๆ ถ้าไม่ห่างจะทำให้ผู้ประกอบการอยากขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหา ณ จุดไหน แต่ส่วนใหญ่ผู้ทำธุรกิจไม่เคยนึกถึงเนื่องจากเสียเวลากว่าที่จะได้ทำตามเป้าหมาย จึงทำให้รู้สึกไม่อยากจะเข้าไป ต้องสร้างภาพลักษณ์ให้ดูใกล้ชิดกับนักธุรกิจมาก โดยให้ทำงานเชิงรุกไม่ใช่ทำงานเชิงรับ ขณะนี้มีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม แต่เมื่อถึงเวลาจริง การทำงานไม่ได้คล่องอย่างที่ประชาสัมพันธ์ไว้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ หากไม่เคยเงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคย โดยส่วนตัวยึดถือแนวคิด เลี้ยงฝันหมอนใบ ทำธุรกิจไปสะสมไป ไม่ใช่แหล่งเงินทุน

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: จำเป็น ควรจะต้องมากกว่าภูมิภาค โดยน่าจะมียุทธศาสตร์ เพราะประชาชนจะได้เข้าถึงได้อย่างสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ต้องปรับตัวเราทำของเราให้ดีที่สุด ประเทศไทยถือว่าเป็นขั้นแนวหน้าอยู่แล้ว โดยใช้หลักการที่ทำธุรกิจในเมืองไทยอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งจะบุกประเทศที่มีประสิทธิภาพดีต่อยกว่าเราซึ่งมีจำนวนมากกว่าประเทศที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเรา โดยเลือกที่จะหาประโยชน์จากประเทศที่ต่อยกว่า ซึ่งง่ายกว่าด้วยการปรับเรื่องภาษาซึ่งเป็นจุดอ่อนของนักธุรกิจที่เป็น SMEs ทั้งหมด จะต้องใช้ความพร้อมมาก ๆ คิดได้พูดได้แต่หน่วยงานของรัฐนั้นมิงงบประมาณจำกัด เนื่องจากหน่วยงานนี้ไม่ใช่หน่วยงานที่ได้รับความสำคัญมากมาย ในการช่วยเหลือควรจะครบทุกด้าน มันเป็นเรื่องของการบริหารจัดการให้ถ่วงถ่วง ในทุกๆ จังหวัด การบริหารจัดการระหว่างประเทศ กฎกติกาการค้าของแต่ละประเทศ ข้อห้ามของแต่ละประเทศ ภาษาของแต่ละประเทศต้องมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เพราะไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายของสสว.เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 53

นายพะเยาว์ กรุ่นทอง (ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดสิงห์บุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายของการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะว่าเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรสนับสนุนด้านเงินทุน เทคโนโลยี และการตลาด ควรจัดให้หน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือ โดยหน่วยงานภาครัฐต้องเข้ามาเยียวยาดูแล จำเป็นที่จะต้องมีคนให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ แม้กระทั่งลูกเก่าแก่มัมีปัญหาทั้งทางด้านการเงิน และการจัดการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท , มาตรการด้านภาษี , การควบคุมมาตรฐานสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบาย มาตรการ ค่าแรงวันละ 300 บาท และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เงื่อนไขการปล่อยกู้ควรจะยืดหยุ่นกว่านี้ และควรพิจารณาเป็นรายๆ ไป

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา แต่ไม่เคยให้ความช่วยเหลือด้านอื่น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ หากไม่เคยเงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs แต่เคยกู้เงินจากสถาบันการเงินที่มีสินเชื่อสำหรับ SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยประสานงานด้วย แต่ควรที่จะต้องมีส่วนภูมิภาค เพราะ SMEs ต้องการความช่วยเหลือแน่นอน ภาครัฐควรที่จะต้องเร่งเข้ามาช่วยเหลือก่อนที่ SMEs รายย่อยจะเลิกกิจการไปหมด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: มีแน่นอนเพราะว่าเทคโนโลยีของเราสู้ต่างประเทศไม่ได้ อาจโดนแย่งชิงการตลาด และมีอุปสรรคทางด้านภาษา การรับมือยังไม่ดีพอ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้ เพราะไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายของสสว.เลย

บทสัมภาษณ์ที่ 54

นายสิทธิพงษ์ เจริญศรีพงษ์ (ประธานสภาอุตสาหกรรม จังหวัดพิจิตร)

สัมภาษณ์วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายของการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะว่าเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่
ข้อ 1 ส่งเสริมธุรกิจท้องถิ่นไม่ให้ต่างชาติเข้ามาแข่งขัน เช่นการค้าข้าวในจังหวัดพิจิตรมีการนำข้าวจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันด้วย

ข้อ 2 การปรับราคาข้าวน่าจะค่อยๆปรับ การรับจำนำ ต้นละ 15,000 บาทจากเดิม 5,000 บาทนั้นก้าวกระโดดเกินไป ทำให้ SMEs ที่มีเงินทุนน้อยปิดกิจการไปหลายเจ้า

ข้อ3 การให้การสนับสนุนเงินทุนแก่ SMEs รายใหม่

ในต่างประเทศนั้นมอง SMEs เป็นฐานล่างของระบบเศรษฐกิจ เคยมีการสนับสนุนและทำให้ SMEs เข้มแข็ง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ราคาค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท , มาตรการด้านภาษี , การควบคุมมาตรฐานสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: นโยบาย มาตรการ ในหลายๆเรื่องเป็นทั้งอุปสรรคและปัญหา

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว. เป็นหน่วยงานที่ไม่มีมาตรฐาน ไม่มีระบบการจัดการที่ดี แม้จะมีการสนับสนุนแต่ก็มีเงื่อนไขที่ยู่ยากมาก ไม่มีบุคลากรทำงานที่ชัดเจน ลักษณะการทำงานเป็นเหมือนพนักงานส่งเอกสารเท่านั้น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ หากไม่เคยเงินที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs เพราะเงื่อนไขอยู่ยากจนเกินไป

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยประสานงานด้วย แต่เห็นว่าทำงานไม่เกิดประสิทธิผลและซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นเสนอให้ยุบ สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: อาจมีผลกระทบบ้าง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 55

นายคุณทล ปุณณวัฒน์กุล (รองเลขาธิการหอการค้า จังหวัดราชบุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายของการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: หน่วยงานของเราเป็นองค์กรภาคเอกชนของจังหวัดราชบุรี ที่มีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนภาคราชการ ในเรื่องของเศรษฐกิจทุกระดับทุกภาคส่วนของผู้ประกอบการทั้งหมด จึงมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยได้มีโอกาสได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน อย่างถูกต้องและถูกวิธี

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ ในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs นั้น ทางเราคิดว่าควรให้ความรู้ในด้านการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการต่อยอดธุรกิจ ส่งเสริมให้มีการขยายตลาดทั้งในและนอกประเทศ แต่ควรที่จะลดขั้นตอนการดำเนินการลงเพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงโครงการของผู้ประกอบการ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น กรณีค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท , มาตรการด้านภาษี , การควบคุมมาตรฐานสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ การที่ผู้ประกอบการจะได้รับการส่งเสริมจากทางหน่วยงานภาครัฐ เป็นเรื่องของรายละเอียดขั้นตอนที่มีมากจนทำให้ผู้ประกอบการไม่อยากจะเข้าร่วมโครงการต่างๆ ที่ภาครัฐจัดขึ้น เช่นการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ ถ้าผู้ประกอบการมีเงินทุนหมุนเวียนที่ดีก็ไม่ต้องการที่จะขอรับการสนับสนุน แต่ผู้ประกอบการบางรายส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องความมั่นคงทางการเงินมาก่อน เมื่อมาทำธุรกิจ ต้องการเงินทุนแต่กลับติดปัญหาในเรื่องของการเดินบัญชี เชื่อว่าผู้ประกอบการเองก็ไม่ได้ตั้งใจให้เกิดปัญหาดังกล่าวแต่บางครั้งการทำธุรกิจเพื่อความอยู่รอดต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ธุรกิจคงอยู่ต่อไปได้ เช่นเมื่อตรวจสอบพบเรื่องเครดิตบูโร ซึ่งเมื่อเทียบกับธุรกิจหรือหลักทรัพย์ที่ผู้ประกอบการมีอยู่ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นแต่เมื่อไปขอรับการสนับสนุน ก็จะไม่สามารถทำได้ หรือการที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมให้ไปแสดงสินค้ายังต่างประเทศ ข้อกำหนดต่างๆมีหลายขั้นตอนมากจนทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทั้งนี้ภาครัฐควรตระหนักถึงความเป็นได้แห่งความเป็นจริงมากกว่าอิงที่เอกสารและข้อกำหนดเป็นหลัก ซึ่งเชื่อได้ว่าหากภาครัฐได้ผ่อนผันข้อกำหนดต่างๆ ลงบ้างบางประการก็จะทำให้ธุรกิจ SMEs ที่มีอยู่ได้มีโอกาสเติบโตอย่างมั่นคงแน่นอน

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: กิจกรรมและมาตรการต่างๆที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้มีนโยบายสู่ผู้ประกอบการ มีส่วนช่วยเป็นอย่างมาก อย่างน้อยก็ทำให้ผู้ประกอบการทราบว่ายังมีอีกหน่วยงานหนึ่งคอยให้คำปรึกษาในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ความรู้สู่ผู้ประกอบการในพื้นที่ต่างจังหวัด

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ หากไม่เคยเงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่ามีความจำเป็นที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: ควรที่จะมีศูนย์ประสานงานประจำภูมิภาคเพื่อสะดวกในการติดต่อสำหรับผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดนี้

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: วันนี้ทุกคน ทุกหน่วยงานได้มีการพูดถึง การเข้าสู่ AEC ถามว่าวันนี้ใครหรือหน่วยงานไหนเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวโดยตรง หากมีข้อสงสัยเรื่องราวต่างๆ เกิดปัญหาขึ้นมาต้องปรึกษาใคร ไม่มีใครตอบได้ แต่ถามว่าผู้ประกอบการต้องทำอะไร เราเองคงตอบแทนไม่ได้ แต่เชื่อว่าผู้ประกอบการเองก็ต้องหาวิธีการดำเนินการเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอด แต่จะอยู่รอดอย่างไรนั้นเป็นอีกเรื่อง แต่ในสิ่งที่เราควรตระหนักคือการวางจุดยุทธศาสตร์ของทุกหน่วยงานควรให้เป็นไปในทางเดียวกัน ลดขั้นตอนในการติดต่อประสานงานให้รวดเร็วขึ้น เกิดความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประกอบการกับหน่วยงานของรัฐ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

บทสัมภาษณ์ที่ 56

นายสุพจน์ ประสงค์สุขสันต์ (ประธานหอการค้า จังหวัดสิงห์บุรี)

สัมภาษณ์วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2556

ผู้สัมภาษณ์: ในเป้าหมายของการก่อตั้งหน่วยธุรกิจของท่าน ท่านต้องการให้หน่วยธุรกิจของท่านเป็นวิสาหกิจชุมชน (คือ ธุรกิจที่เกิดจากชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ครัวกลุ่มแม่บ้าน หรือสินค้า OTOP เป็นต้น) หรือเป็น SMEs เพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: เป็น SMEs เพราะว่าเป็นธุรกิจส่วนตัว

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ในด้านใดบ้าง

ผู้ให้สัมภาษณ์: ภาครัฐควรมีส่วนช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านแหล่งเงินทุน อัตราดอกเบี้ย การตลาด นอกจากจะสนับสนุนแล้วควรหาช่องทางการจำหน่ายให้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่านโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจของท่านมากน้อยเพียงใด (เช่น ภาษีค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท , มาตรการด้านภาษี , การควบคุมมาตรฐานสินค้า เป็นต้น) โดยเฉพาะนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ SMEs

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความเห็น

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในปัจจุบันมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากน้อยเพียงใด

ผู้ให้สัมภาษณ์: สสว.มีส่วนช่วยส่งเสริมบ้าง เช่นการเชิญนักลงทุนและผู้ประกอบการมาสัมมนา แต่ก็มีกรณีติดขัดในหลายๆ เรื่อง

ผู้สัมภาษณ์: ท่านเคยได้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ หากไม่เคยเงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบธุรกิจมาจากแหล่งใดบ้าง หากเคย ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์และ

ระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น

ผู้ให้สัมภาษณ์: เคยขอรับการส่งเสริมกองทุน SMEs

ผู้สัมภาษณ์: ในการทำธุรกิจของท่าน ถ้าจะต้องประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ท่านติดต่อผ่านหน่วยงานใด และท่านคิดว่าจะมีความจำเป็นที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์: โดยส่วนตัวไม่มีการประสานงานกับสสว. และเห็นสมควรว่าควรจะมีหน่วยงาน สสว. ส่วนภูมิภาค เพราะจะทำให้ผู้ประกอบการนั้นเข้าถึงได้ง่ายกว่าปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่ในเชิงรุก เนื่องจากผู้ประกอบการในต่างจังหวัด หรือจังหวัดเล็กๆ ไม่สะดวกในการเข้ามาขอความช่วยเหลือจาก สสว.

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของท่านน้อยเพียงใด และท่านจะมีกลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร ตลอดจนท่านคิดว่าสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ควรมีบทบาทช่วยเหลือท่านในด้านนี้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่กระทบ เพราะธุรกิจที่ทำอยู่นี้ไม่ได้แข่งขันกับต่างประเทศ หากแต่ในระยะยาวนั้นยังไม่แน่ใจ

ผู้สัมภาษณ์: ท่านคิดว่ากฎหมายในการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่มีความคิดเห็นในประเด็นนี้

Japan's Policies for Small and Medium Enterprises

Small and Medium Enterprise Agency
Ministry of Economy, Trade and Industry
November 8, 2013

Contents

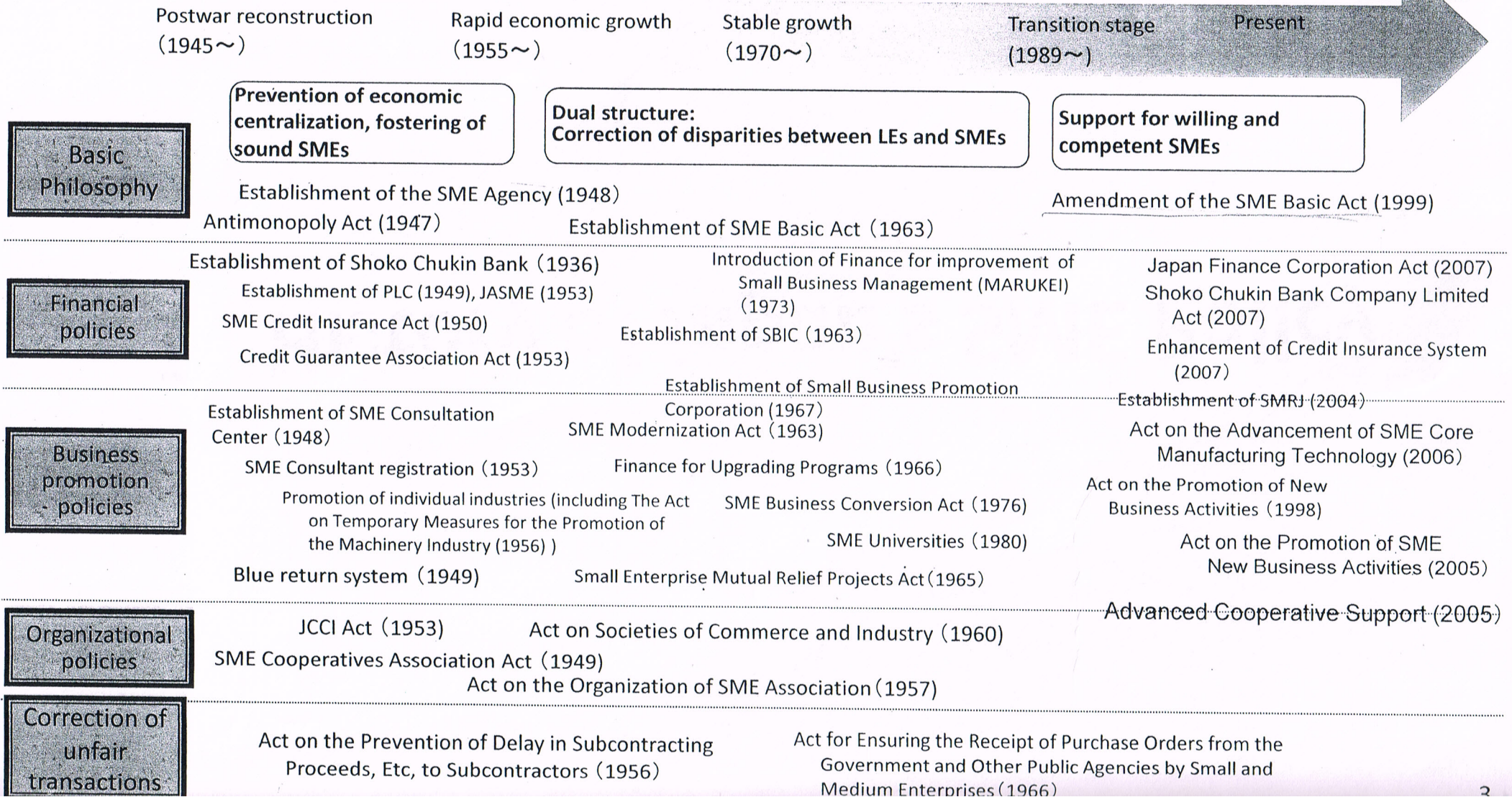

- I . History of Japan's SME Policy**
- II . Implementation System of SME Policy in Japan**
- III . Current SME Policies**

I . History of Japan's SME Policy

I . Overview of Transition of SME Policies in Japan

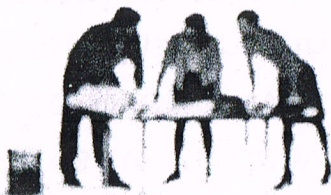
The basic philosophy of SME policies has been reexamined in line with the requirements of the times. Over the years, many policies have been developed and improved, including financial policies, business promotion policies and organizational policies.

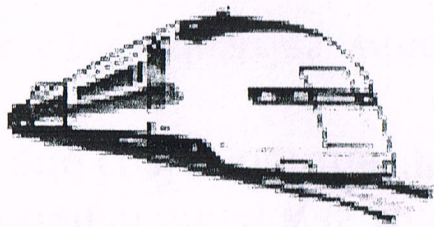
I . Three turning points of Japan's SME Policy

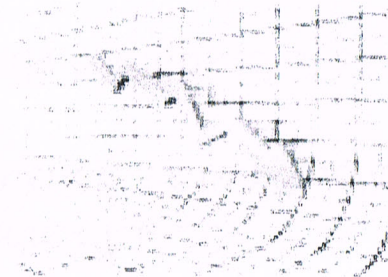
(1) SME Agency
was established
(1948)

(2) SME Basic Act was
enacted
(1963)

(3) SME Basic Act was
fully revised
(1999)

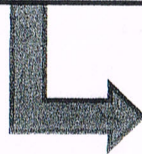

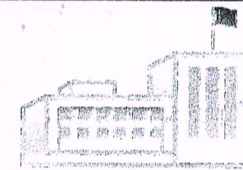
I . Three turning points of SME Policy: (1) SME Agency was established (1948)

Background

- After World War II, economic situation in Japan was 10% of the middle of 1930s.
- Resources were delivered to steel and coal under the “Priority Production System” policy. (1946, just after World War II)
- Few materials and finance reached light industries, which were mostly composed of SMEs. SME problem came up to the surface.
- Cabinet decided “Outline of SME measures” in 1947, which proposed “General Bureau of SME”.

SME Agency was established in 1948

Main policies and measures

[Business Promotion Policy]

- SME diagnosis and guidance for management efficiency and technology improvement (1948)

[Financial Policy]

- SME credit line at Restoring Financial Bank (1948), thereafter establishment of government finance institutions (1949-)

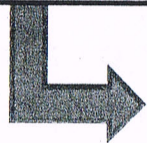
[Organizational Policy]

- “SME Cooperatives Act” (1949) in line with economic democracy and antimonopoly.

I . Three turning points of SME Policy: (2) SME Basic Act was enacted (1963)

Background

- The Dual Structure Issue (Gap between LE and SME) : SMEs had not enjoyed the period of high economic growth since 1955.
  - （ SMEs were too small, too many, repeating excessive competitions, and therefore, remained low productive. (Structural factors) ）
- Shift to open economy (Full member of IMF and OECD in 1964): LEs(including parent enterprises) required SMEs to rationalize.

SME Basic Act was enacted in 1963.

(1) Status of SMEs: The weak of society

(2) Basic philosophy : Correction of the dual structure.

Main policies and measures

- “SME Modernization Act” (1963): Designating specific industries necessary for modernization, formulating their modernization plans and promoting their machine modernizations based on the plans. [“1963 regime” by both the Basic Act & the Modernization Act] (See page 8)
- “SME Guidance Act” (1963): Systemizing SME diagnosis and guidance (See page 9)

I . Three turning points of SME Policy: (2) Outline of the SME Basic Act (as of 1963)

Purpose of the Act

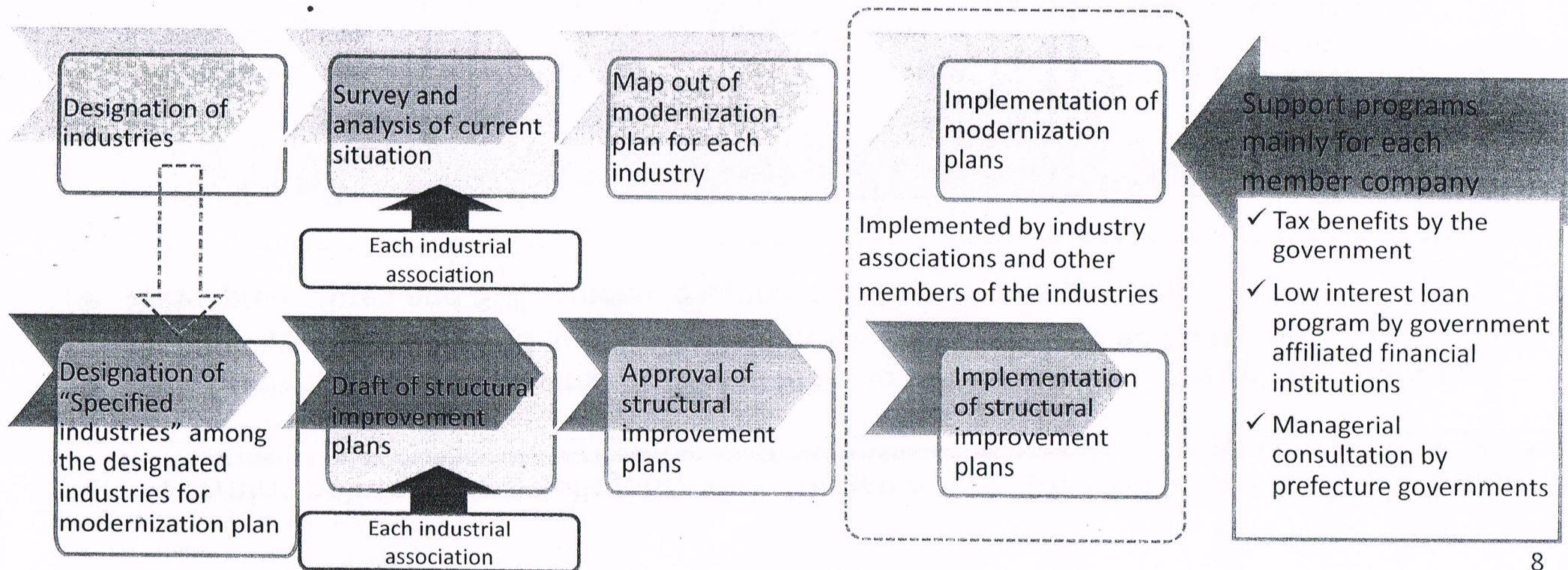
- 1) Promotion of growth and development of SMEs.
- 2) Elevation of economic and social status of employees of SMEs.

Policy programs

- 1) Modernization of SMEs.
- 2) Elevation of technology of SMEs.
- 3) Rationalization of management and administration of SMEs.
- 4) Furtherance of appropriateness of enterprise scale of SMEs, joint operation of SMEs, modernization of management pattern in retail business etc.
- 5) Prevention of excessive competitiveness so as to revise disadvantages relating to trading conditions of SMEs.
- 6) Promotion of exportation of commodities produced by SMEs.
- 7) Properly securing opportunity for SMEs' business activities by conducting coordination of non-SMEs' business activities.
- 8) Furtherance of appropriateness of labor relation in SMEs.

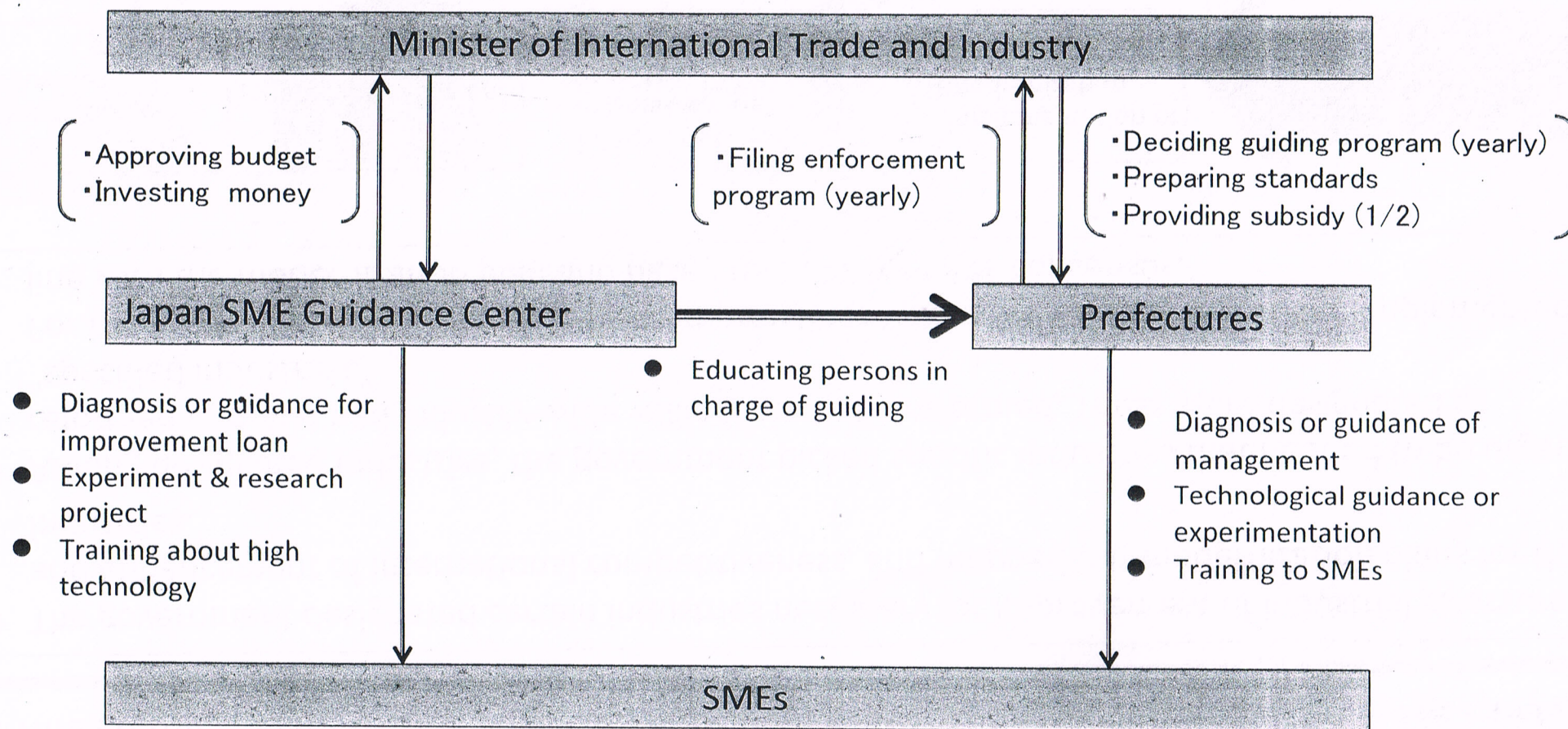
I . Three turning points of SME Policy: (2) Basic framework of SME Modernization Act (1963 - 1999)

- ◆ The government designated certain industries necessary for improvement of industrial structure and enhancement of international competitiveness, and mapped out modernization plans for these industries.
- ◆ Among designated industries, the government picked specific industries that needed to be urgently reformed and that had industry-wide willingness to be reformed. These were designated as “specified industries.”
For these specified industries, structural improvement plans were mapped out and implemented in line with the modernization plan and based on industry-wide consensus.

I . Three turning points of SME Policy: (2) Basic framework of SME Guidance Act (1963 - 2000)

- ◆ SME Guidance Act was enacted in 1963 in order to rationalize management and improve technology. Diagnosis and guidance measures were systemized and legalized.
- ◆ State, prefectures and SME guidance center collaborate to implement.

I . Three turning points of SME Policy: (3) SME Basic Act was fully revised (1999)

Background

- Reversing the closing rate and the start-up rate: With maturing of Japan's economy and overseas shift of production bases in the 1990s the overall number of SMEs had started to decline since 1989 (The premise that there were too many SMEs was not applied).
- Fluctuation in the concept of industrial area: Joint operations in the same industry decreased. SMEs which distinguished from others increased since the latter of the 1980s.

Flexibility, one of the SME's advantages, enables quick responses to market and product innovations.

SME Basic Act was fully revised (1999)

(1) Status of SMEs: Foundation of Japanese economy / Source of dynamism

(2) Basic philosophy: Facilitation of diverse, dynamic growth and development by independent SMEs

Main policies and measures

Shift of policy target from "industries" and "associations" to "individual SMEs."

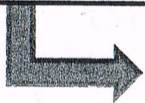
- "Act on temporary Measures for the Promotion of Creative Business Activities of SMEs" (1995): Targeting start ups of new SMEs as well as new business creation of existing SMEs.
- Abolition of "SME modernization Act" and legislation of "SME Management Reform Act" (1999): Facilitating of SMEs' innovation, and supporting creation of new products and new production systems

I . Latest amendment of SME Basic Act (2013)

Background

- 90% of SMEs are MEs, and because they have weak foundations, the number of the companies and employees are decreasing recently.
- SEs are important in in the light of stability of local economies as well as development of economy and society.

SME Basic Act was partially amended (2013)

- (1) Basic idea of SEs : Stable local economy and economic and social development*
- (2) Policies areas to be added : Supporting SEs in business overseas, utilizing IT, facilitating business succession etc.*

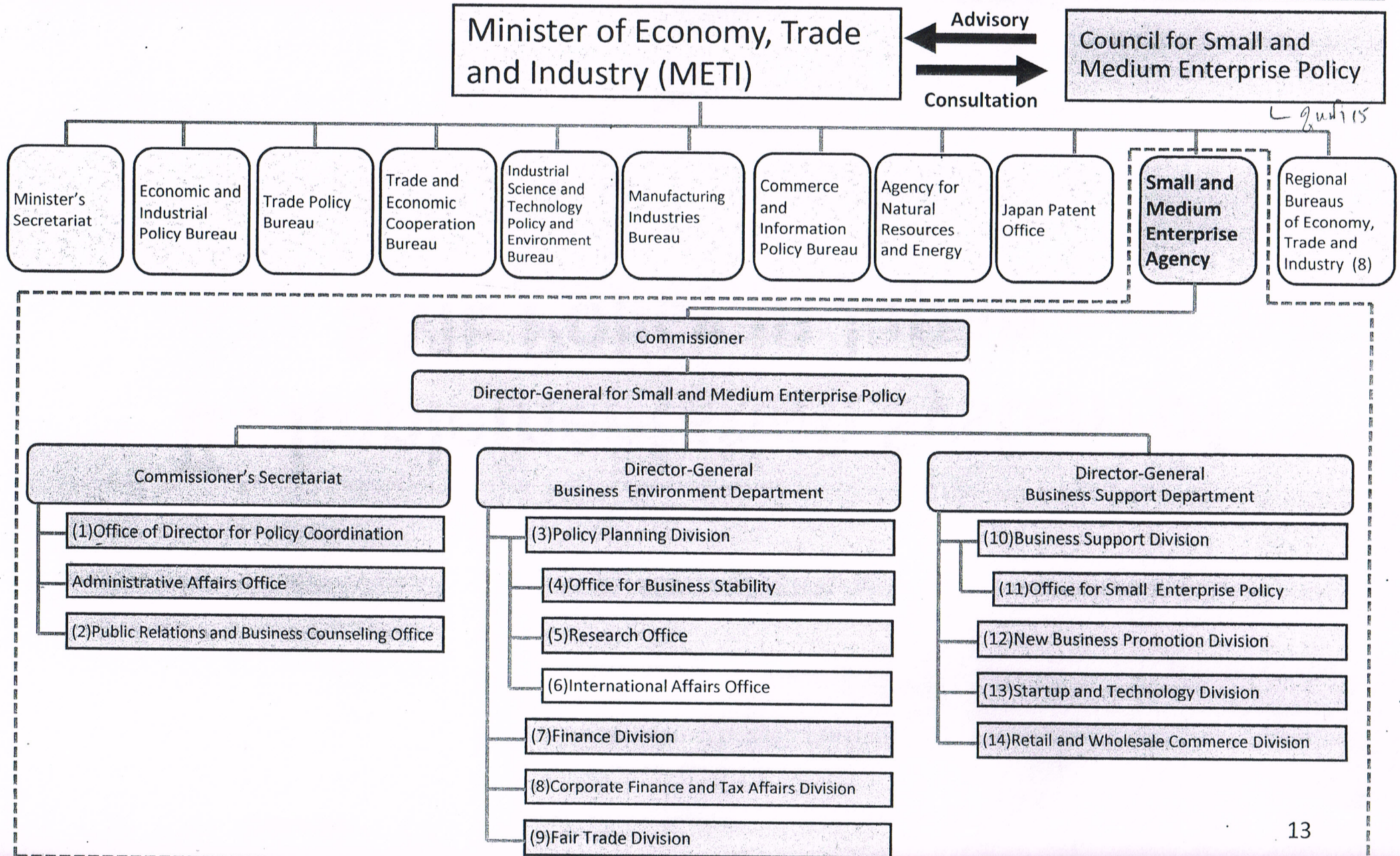
Policy measures

- To make the financial arrangement smoothly, adding electric recorded claims to the scope of credit guarantees
- To encourage arrangement of matching between SEs and business experts or business partners by using IT

Ⅱ . Implementation System of SME Policy in Japan

II . Organization of the METI and the SME Agency

II . Tasks of each division in the SME Agency

【Commissioner's Secretariat】	
(1)Office of Director for Policy Coordination	Overall coordination of affairs under the jurisdiction of the Small and Medium Enterprise Agency
(2)Public Relations and Business Counseling Office	Public Relations
【Business Environment Department】	
(3)Policy Planning Division	Planning and formulation of basic policies for nurturing and developing SMEs
(4)Office for Business Stability	Business stability of SMEs
(5)Research Office	Gathering, analysis and provision of general information concerning nurturing, developing and improving the management of SMEs
(6)International Affairs Office	International cooperation concerning affairs under the jurisdiction of the Small and Medium Enterprise Agency
(7)Finance Division	Smooth provision of finance for SMEs
(8)Corporate Finance and Tax Affairs Division	Coordination of the tax system relating to SMEs, facilitating management succession in SMEs
(9)Fair Trade Division	Ensuring fairness in trade involving SMEs, securing business opportunities for SMEs
【Business Support Department】	
(10)Business Support Division	Improvements in the management of SMEs, e.g. improvements in management methods
(11)Office for Small Enterprise Policy	Support for small enterprises
(12)New Business Promotion Division	Improvements in the management of SMEs through new business activities
(13)Startup and Technology Division	Creation of new business by SMEs, improvements in the technology of SMEs
(14)Retail and Wholesale Commerce Division:	Nurturing and development of small and medium retailers, service providers and wholesalers

II . Council for Small and Medium Enterprise Policy

- ❑ Composed of academic experts, well-informed personalities, etc.
- ❑ Cope with affairs stipulated in the SME Basic Act and other SME related acts and deliver their comments to related ministers
- ❑ Research, discuss, and offer advice on important issues concerning implementation of SME policy programs in answer to calling from related ministers

Council for Small and Medium Enterprise Policy

Deliberate comprehensive and basic issues concerning SMEs and MEs

Subcommittee for Small Enterprise Basic Policy

Deliberate basic issues concerning small enterprises

Committee on SME Business Support

Deliberate the "SME support plan" stipulated in the SME Support Act and other SME policy related plans according to stipulations of related laws

Subcommittee for Access Improving Public Procurement

Deliberate the "government contract guideline" for ensuring governmental purchase orders for SMEs

Subcommittee on Mutual Aid Insurance

Deliberate affairs concerning the mutual aid system for small enterprises

Subcommittee on Commerce

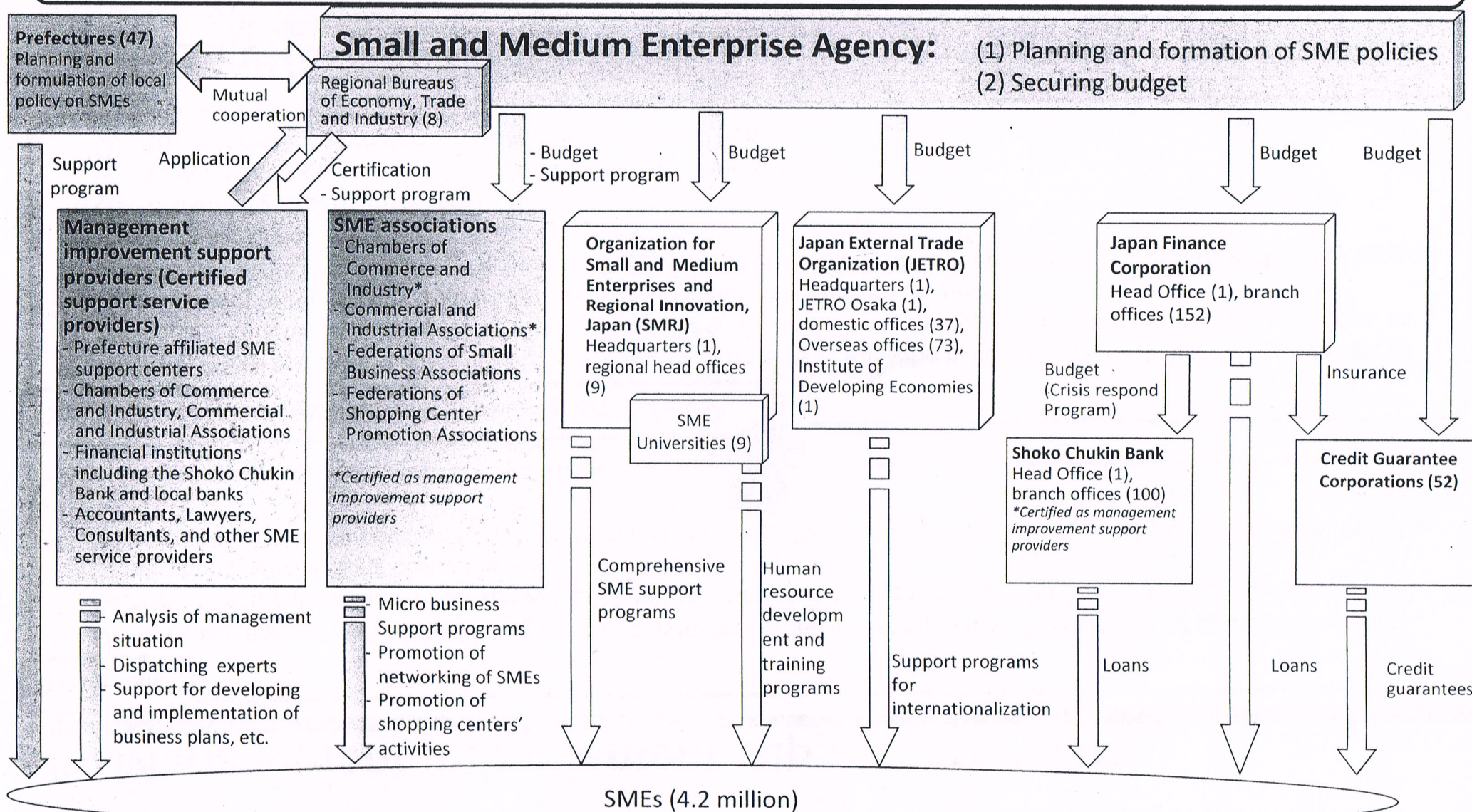
Deliberate amendment of the law on the revitalization of local shopping district

Committee for Adjusting Business Activities of Large Enterprises

Deliberate the requirement of the recommendation or imperative to limit large enterprises' activities in the light of reconciliation of interests among large enterprises and SMEs

II . Overview of Implementation system of SME policies

SME policies are implemented by a number of related organizations working in partnership under the initiative of the Small and Medium Enterprise Agency.

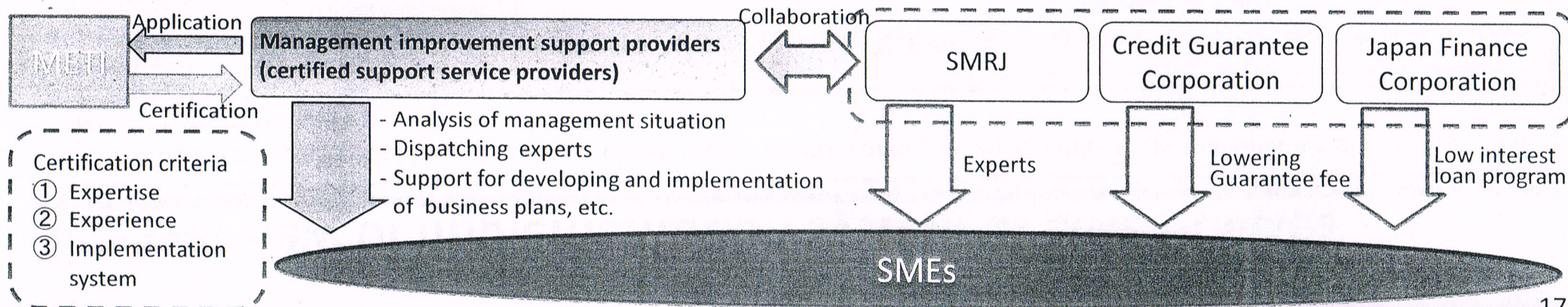
II . Management improvement support providers

Background

- Current challenges for SMEs is becoming more and more diversified and complicated: Deceleration of domestic demands, fluctuation in foreign exchange, consequences of natural disaster, overseas transfer of business partners, increasing competition with emerging economies, etc.
- New types of services/supports and service providers are increasing: Comprehensive managerial support by main financing bank, etc.

Certification of "Management Improvement Support Providers"

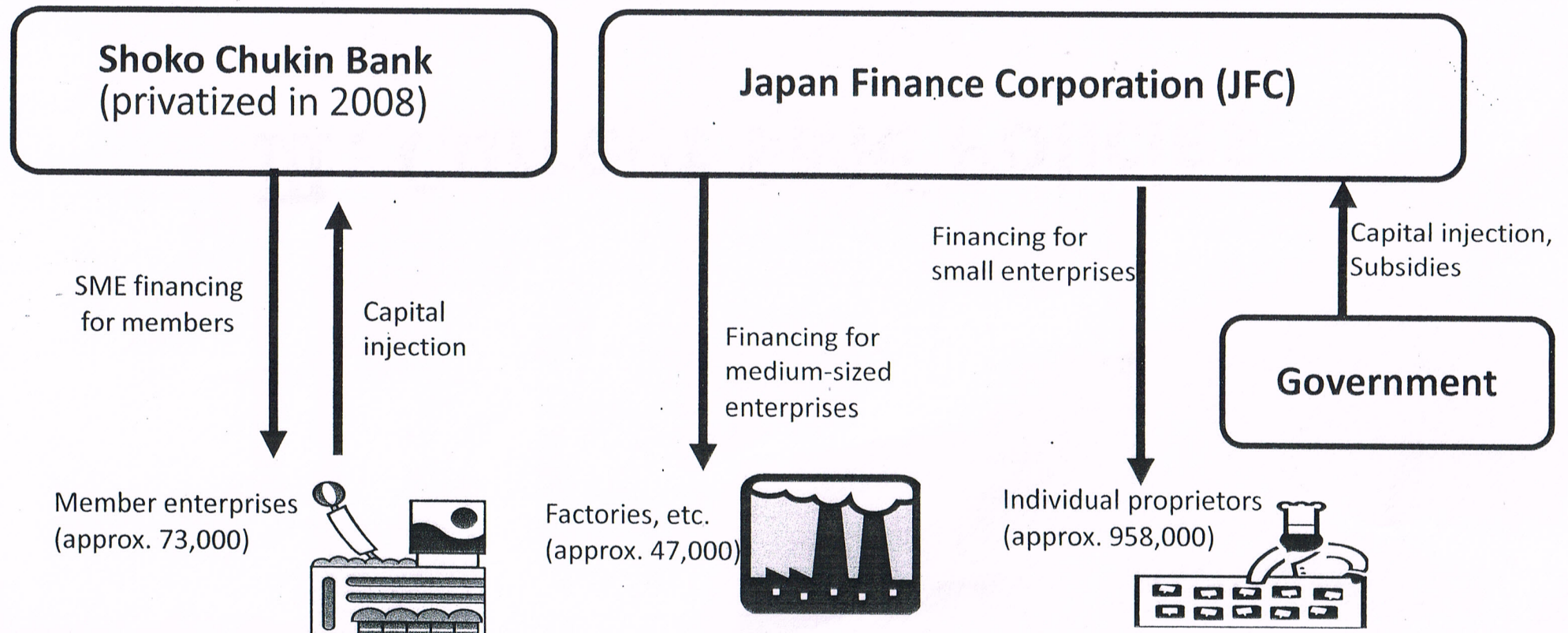
- Certify financial institutions, accountants, lawyers, and other consultants who have certain knowledge and experience, as well as conventional service providers including chambers of commerce and industry and other industrial associations, as "Management Improvement Support Provider (Certified Support Service Provider)"
- Provide SMEs who are implementing support programs supported by certified support service providers with policy support measures as follows.
  - ① Dispatching experts from SMRJ.
  - ② Lowering guarantee fee of Credit Guarantee Corporations
  - ③ Low interest loan program by Japan Finance Corporation

III. Current SME Policies

III. Access to financing: Policy financing by government affiliated financial institutions

- For Japan's 4.2 million SMEs, securing a smooth supply of funds is a key management challenge.
- Policy finance institutions targeting SMEs consistently provide about 10% of all loans to SMEs. In combination with loans with attached credit guarantees, public loans account for around 20% of all loans to SMEs.
- More specifically, these mainly consist of (i) policy loans (support loans for founding companies or overseas business expansion) and (ii) safety net loans (loans to companies suffering a temporary downturn in business conditions or which have been affected by a disaster (earthquakes, typhoons, etc.)) to SMEs.

III. Access to financing: Financing Measures

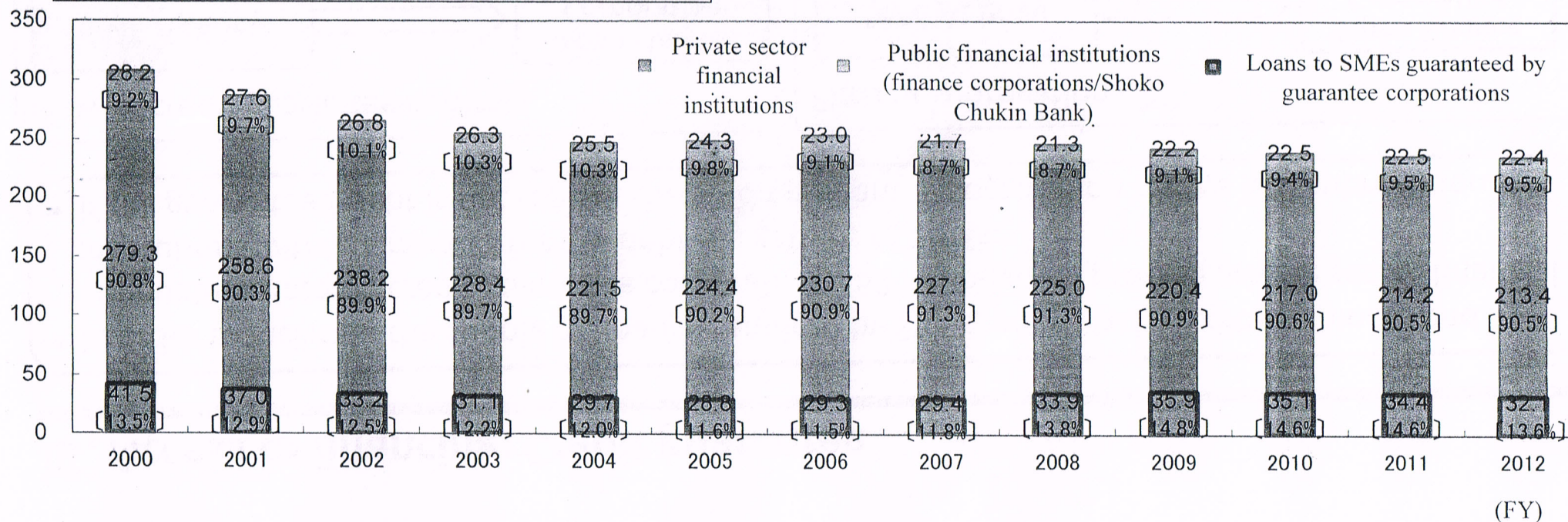
• As SMEs have few assets and weak financial foundations, it is difficult for them to procure capital from the stock market, so securing a smooth supply of funds is one of their key challenges.

Accordingly, government-affiliated financial institutions have been established to create a system to provide SMEs with long-term funds at low rates of interest.

There are limits to the funding that can be provided by public financial institutions alone, so a system of credit enhancement has also been introduced. This enables SMEs to make use of funds from private sector financial institutions, as the government guarantees the loans taken out with such institutions by SMEs and pays it back in subrogation if the SME concerned does not.

• Currently (as of at the end of FY2012), the value of outstanding loans by public financial institutions to SMEs is ¥22.5 trillion, about 9% of the ¥240 trillion total value of all outstanding loans to SMEs, while the value of loans subject to credit guarantees is ¥32 trillion, about 13% of the total value. Thus, this system complements provision by private sector financial institutions.

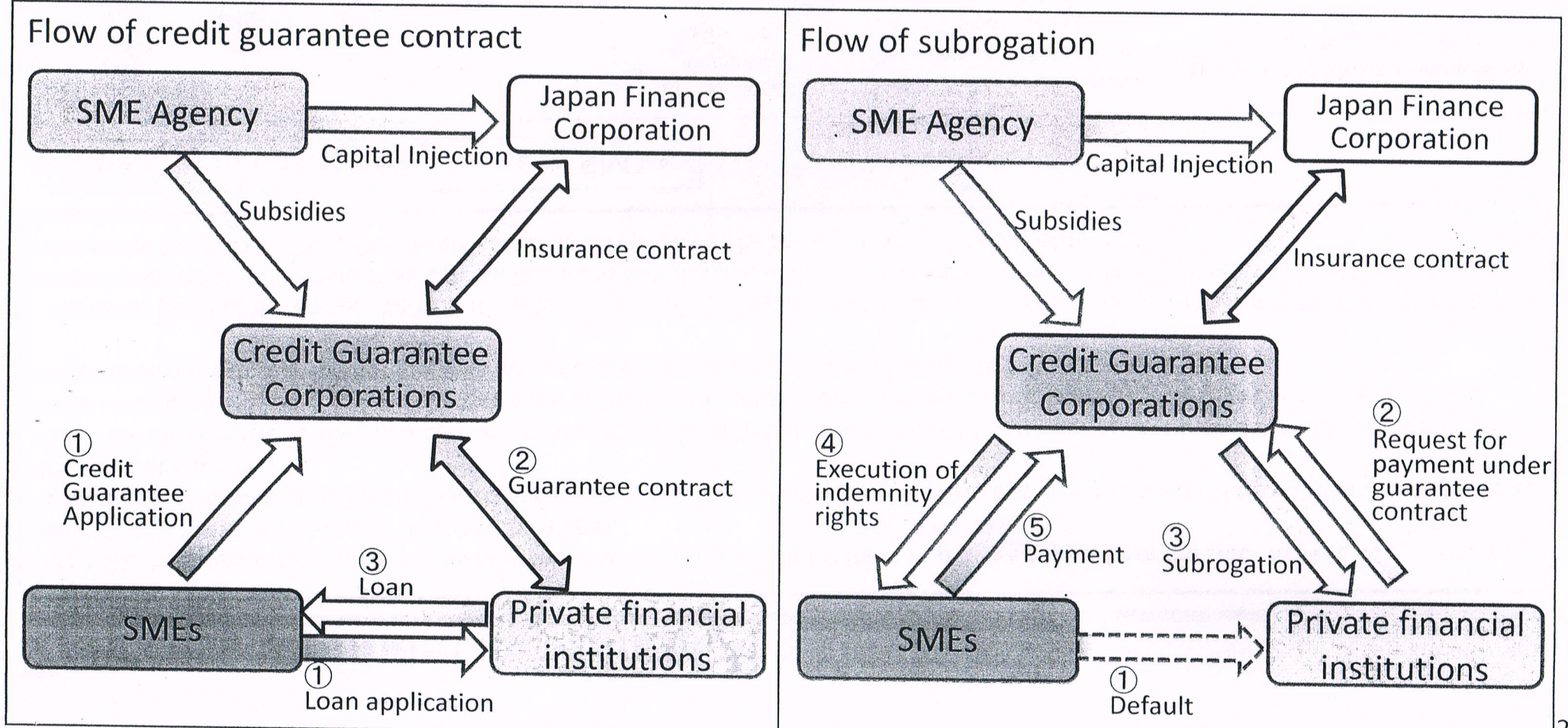
Changes in outstanding loans to SMEs

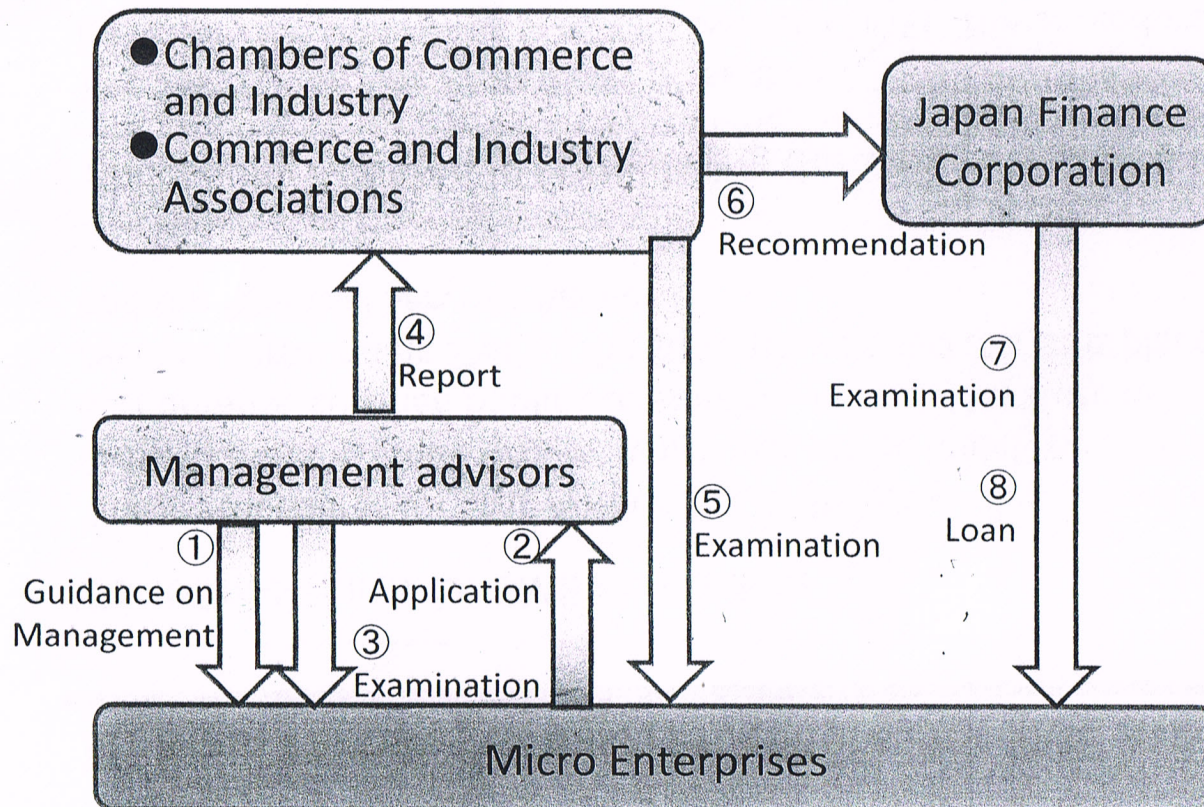
III. Access to financing: Credit guarantee

- In order to facilitate the supply of finance required by SMEs, which lack creditworthiness and adequate collateral, credit guarantee corporations (52 nationwide) provide private sector financial institutions with guarantees for the debt obligations of SMEs.
- If the guaranteed debt is not repaid, the credit guarantee corporation repays it in subrogation.

III. Access to financing: Management Improvement Loan for MEs (Marukei)

In order to facilitate access to financing of micro enterprises (MEs), which often face difficulty in financing due to their limited credibility, financial condition, and lack of management resource including collateral, the “Management Improvement Loan Program (Marukei)” of the Japan Finance Corporation is offered to MEs which take guidance on accounting, bookkeeping, and drawing up business plans by management advisors from the Chambers of Commerce and Industry / the Commerce and Industry Associations.

Conditions for the loan program

Maximum amount	15 million yen
Loan period	Operation fund: 7 years Equipment fund: 10 years
Interest rate	Standard interest rate of NLFC -0.3%
Guarantor	<u>Not required</u>
Collateral	<u>Not required</u>
Management Guidance	<u>No less than 6 months</u>

III. Main Features of Basic Procedures for SME Accounting (SME Accounting Procedures)

Basic Procedures for SME Accounting

“Basic Procedures for SME Accounting (SME Accounting Procedures)” were published on February 1, 2012 by the SME Accounting Study Group, which was set up mainly by SME-related parties (SME associations, tax accountants, certified public accountants, financial institutions, etc.), as new accounting rules that conform to the realities surrounding SMEs. (The study group’s secretariat is placed at the Small and Medium Enterprise Agency and the Financial Services Agency.)

Philosophy Adopted in Formulating the SME Accounting Procedures

The SME Accounting Procedures present concise accounting treatments focused on the items that are deemed necessary for accounting practiced by many SMEs. The procedures give consideration to SMEs’ realities and seek to harmonize their accounting with the existing tax system and mitigate their paperwork.

The SME Accounting Procedures were prepared in accordance with the following philosophy:

- The procedures shall help SME owners/operators to know how their own financial conditions exactly are.
- The procedures shall serve to provide SME stakeholders (financial institutions, trade partners, shareholders, etc.) with necessary accounting information.
- The procedures shall fully take into consideration the accounting practice followed by SMEs in their business, harmonize their accounting system with the existing tax system and then comply with the Corporate Accounting Rules.
- The procedures shall not impose excessive paperwork burden on SMEs.
- The procedures shall conform to the “fair and reasonable accounting practice” sought by the Companies Act.

III. Main Features of Basic Procedures for SME Accounting (SME Accounting Procedures)

Enterprises that are Supposed to Adopt the Procedures

The SME Accounting Procedures can be adopted by all SMEs that

- have few accounting staffers and are incapable of high-level accounting treatment in terms of both personnel and the accounting system;
- are required to disclose accounting information only to trade partners, financial institutions, owner family-related shareholders, tax authorities, etc.; and
- are mostly engaged in accounting treatments conscious principally of the treatments set forth in the Corporate Tax Law.

How SME Accounting Procedures are positioned

Listed companies	Number of Companies	Cons Fin Statement	Uncons Fin Statement
Listed companies	Approx. 3,600	Under voluntarily adopted int'l rules	Under Japanese rules
Companies required to disclose under Fin Instr and Exch Act (1) (other than those listed)	Approx. 1,000	Under Japanese rules	
Large companies as defined in the Companies Act (2) (other than those listed or included in (1)) (Companies with a capital of ¥500 million or more or total liabilities of ¥20 billion or more)	Approx. 10,000 The number of companies that remain after subtracting listed companies and those included in (1) from about 10,000 companies)	Not required	Under SME Accounting Guideline Under SME Accounting Procedures
Stock companies other than above companies (other than those listed or included in (1) or (2))	Approx. 2.6 million Companies that remain after subtracting listed companies and those included in (1) or (2) from about 2.6 million Companies		

(Compiled from the materials included in the report prepared by the Council for Accounting Standards for Nonlisted Companies)

III. Tax benefits for SMEs

In the same way as the financial system, the tax system for SMEs is one of the most important measures for SMEs. Alleviating the tax burden by means of various preferential tax reduction and exemption measures supports efforts to stimulate the business activities of SMEs.

○ Tax benefits for SMEs

A lower corporation tax rate (called the "reduced tax rate") than that for large corporations is applied to SMEs.

	Category	Tax rate
Large corporations (Stated capital of more than ¥100 million)		25.5%
SMEs (Stated capital of ¥100 million or less)	Portion of annual revenue over ¥8 million	25.5%
	Portion of annual revenue up to ¥8 million	15% *

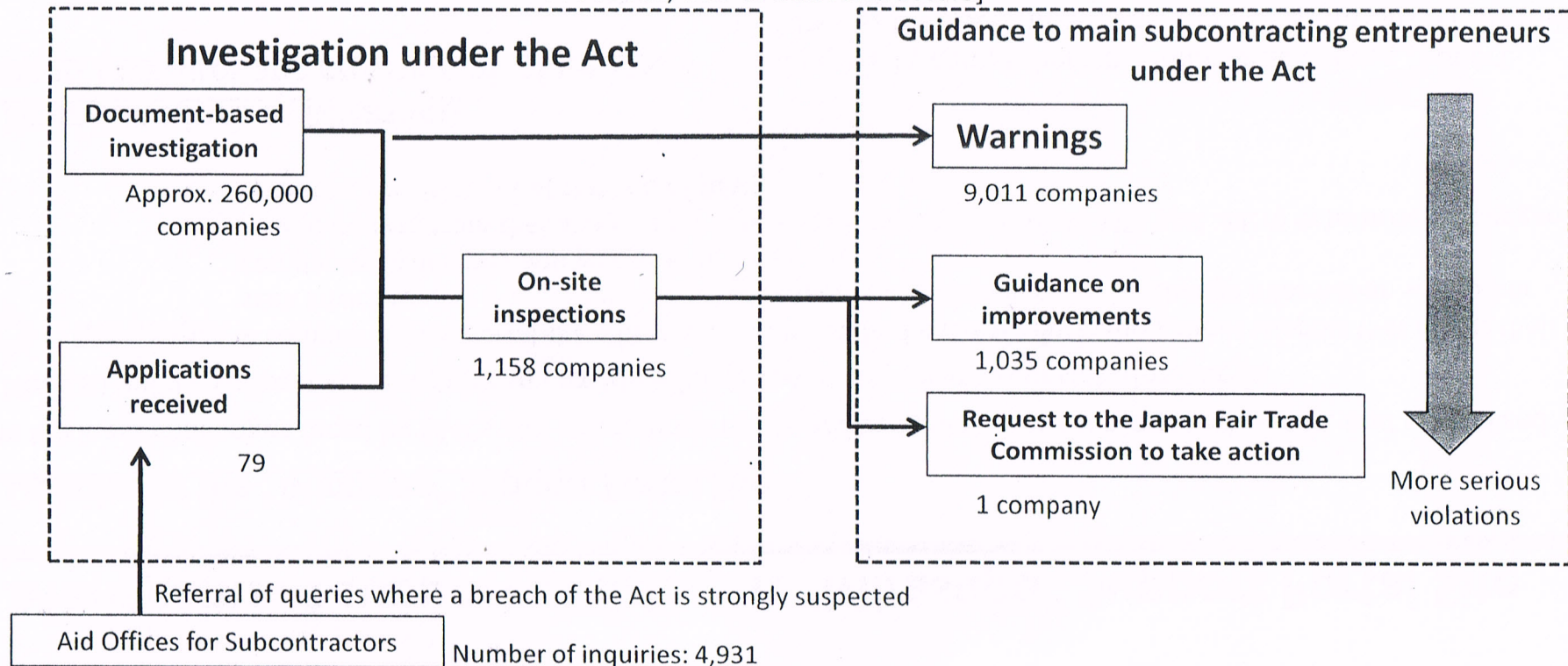
*Reduced tax rate of "19%" is imposed on annual revenue (portion of up to ¥8 million) of SMEs and cooperative associations. The reduced tax rate is temporarily being further reduced from 19% to 15% until the end of March 2015.

- There are tax systems focused on SMEs relating to capital investment, experimental research costs, and business succession.
- Capital investment: special depreciation of 30% of the price paid or 7% tax credit
- Experimental research costs: tax credit equivalent to 12% of experimental research costs
- Business succession: postponed payment of inheritance tax (80%) and gift tax (100%) on unlisted shares, etc.
- *Capital investment: tax system to promote investment by SMEs, etc.
- Experimental research costs: tax system focused on R&D, etc.
- Business succession: system of postponed payment of inheritance tax and gift tax on unlisted shares, etc.

III. Measures for subcontractors: Correcting unfair business practices

- SME subcontractors have little bargaining power, so if the main subcontracting entrepreneur abuses its superior bargaining position (e.g. delaying or unduly reducing payments), this can impinge upon their interests. The operation of legislation clamping down on such unfair acts by main subcontracting entrepreneurs ensures a satisfactory business environment for SME subcontractors.
- In FY2012, around 260,000 companies were investigated, as a result of which, around ¥1.3 billion in unfairly deducted fees and other payments was returned from main subcontracting entrepreneurs.
- In addition, free consultations and ADR (alternative dispute resolution) were carried out by consultants and more than 400 lawyers at the Aid Offices for Subcontractors established in 48 locations nationwide.

[FY2012 operational status of the Small and Medium Enterprise Agency's Act against Delay in Payment of Subcontract Proceeds, etc. to Subcontractors]

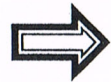
III. Management support utilizing IT: “Mirasapo” Support Portal Site

---

1. Opening of the “Mirasapo” Support Portal Site

The business challenges faced by SMEs and micro enterprises are becoming more complex, advanced, and specialized.

→ Need to build a support system that can provide a finely-tuned response to consultation needs.

Mirasapo: A comprehensive portal site where SMEs can obtain the latest information about support that meets their needs, seek advice readily from experts and more experienced managers, and exchange information with other companies, whenever and wherever it suits them
(Name derived from the Japanese for “site supporting the future of SMEs and micro enterprises.” It began operating provisionally at the end of July.)

2. Main functions of Mirasapo

- ① Support measures and provision of information: Providing easily comprehensible information about support measures by the government and public institutions. Electronic application functions can be used for some subsidies.
- ② Formation of a community: Providing a forum (community) where users can exchange information with experts and more experienced managers about specific themes, e.g. starting a business or expanding overseas. Users can create new communities tailored to their own issues.
- ③ Expert counseling: Developing a database of experts in each field, enabling users to choose an expert according to the particular issues they face and seek counseling online.

*Regional platforms: These are networks created in each region via collaboration by a number of SME support institutions, with databases of experts being shared among those institutions.

*Recruitment via Mirasapo of new experts who could be dispatched to SMEs began on July 30.

3. Future plans

In light of opinions from users and discussions by the Headquarters for the Growth of Small and Micro Enterprises, the functions will be expanded in future and the full version is due to start operating this fall.

ミラサポ
正統の企業家応援サイト

ミラサポは、中小企業庁委託事業として中小企業・小規模事業者の未来をサポートするサイトです。

ミラサポ NEWS 施策ポータル

新規会員登録
ID・パスワードをお忘れの方

経営相談・専門家派遣は
地域プラットフォームへ

お役立ちツール一覧 補助金電子申請

カテゴリ

会社経営	補助金助成金	創業起業
顧客	金融税制	人材採用
資金調達	専門家活用	海外展開

中小企業庁は、中小企業・小規模事業者の未来をサポートするサイト「ミラサポ」を開設しました

- ・国や公的機関の支援情報・支援施策を、わかりやすく提供します
- ・経営の悩みに対する先輩経営者や専門家との情報交換の場を提供します

「ミラサポ」の使い方：ミラサポには、中小企業・小規模事業者とその支援を行う支援機関・専門家の皆様のニーズに応じた2つの情報提供の窓口があります。

中小企業・小規模事業者の経営の悩みに対する、専門家や先輩経営者による生きたアドバイスを聞きたい方は【ミラサポNEWS】	中小企業・小規模事業者を対象とした、国や公的機関の支援情報・支援施策をテーマ別・施策種類別で簡単に入手したい方は【施策ポータル】

会社経営 ① 身近で頼れる相談相手「認定支援機関」 ② 経営改善計画策定補助制度について ③ 「経営革新」って何それ？経営革新もやま話～	人材・経理や手続きなどのお悩み 取引先・顧客 ① 一瞬で見込客にするキャッチコピーの作り方 ② 顧客データを活用して売上アップ！ ③ 社長のプレゼンカ	顧客開拓や営業をうまくやるには 資金調達・税務 資金繰りのゆとりや支援施策の活用 技術・商品開発 新しい技術や商品を開発するには

経営相談・専門家派遣は地域プラットフォームへ

お役立ちツール一覧 補助金電子申請

カテゴリ

会社経営	補助金助成金	創業起業
顧客	金融税制	人材採用
資金調達	専門家活用	海外展開

コミュニティとは

[Mirasapo News]

Users can get advice from more experienced managers and experts regarding their concerns about the management of SMEs and micro enterprises

<https://www.mirasapo.jp/>

[Portal for Support Measures]

Information about support offered by the national government and public institutions;
Information about support measures can be obtained by theme and by type of measure

中小企業庁は、中小企業・小規模事業者の未来をサポートするサイト「ミラサポ」を開設しました

- ・国や公的機関の支援情報・支援施策を、わかりやすく提供します
- ・経営の悩みに対する先輩経営者や専門家との情報交換の場を提供します

テーマ別メニュー

創業・起業 事業をはじめたい 事業を見直したい	人材・採用 優秀な人がほしい 人が足りない	海外展開 世界で活躍したい 海外と取引したい

施策別メニュー

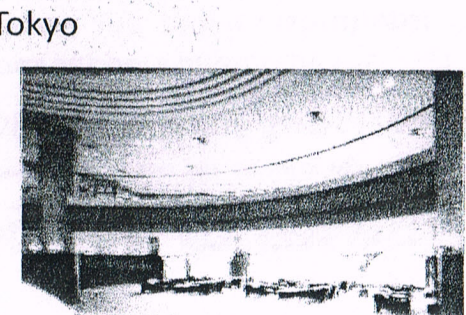
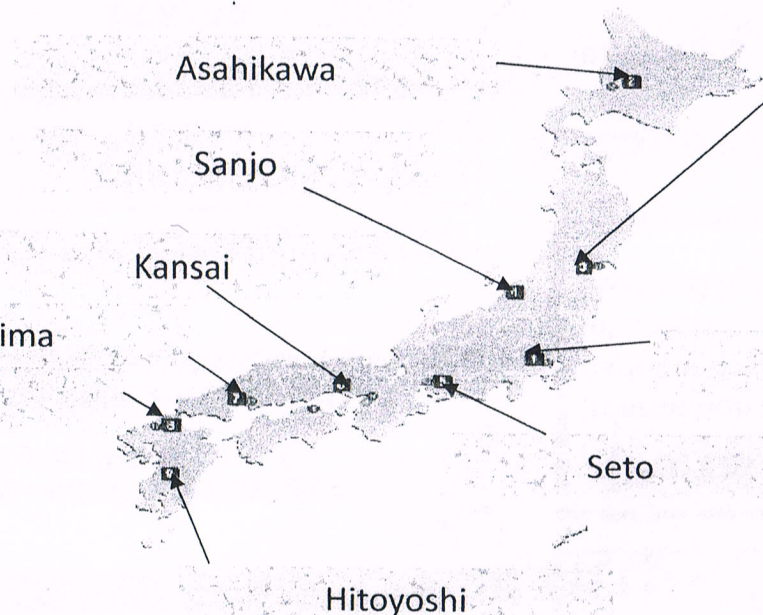
補助金助成金 国・地方自治体等の公的支援情報	金融・税制 中小企業金融・税制に関する情報	専門家の活用 経営課題の整理と解決のプロ活用情報

III. Management support: SME University

A total of 9 SME Universities, affiliated to the SMRJ, have been established in locations nationwide to support the development of SME personnel. Improving the level of knowledge among SME managers, changing their ways of thinking, and cultivating SME supporters is vital in securing the management base of SMEs.

- Nine universities nationwide. Number of participants: 16,000 annually; more than 560,000 people have attended courses since the universities opened in 1962
- Target participants: SME operators and SME supporters (staff at commercial and industrial associations who provide management guidance, etc.)
- Main training: The main training provided includes training for management successors, training for managers and courses to cultivate SME management consultants
- Taking into account convenience for participants, the courses do not only take the form of courses held at the SME universities themselves, but also include courses held in areas with training needs and online courses via the Internet.

III. Support for Revitalization

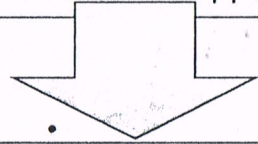
Under the Industrial Revitalization Act, Business Support Councils for SME were established in each prefecture to support the revitalization of SMEs.

Support schemes

Consultation service (first response)

Advice aimed at resolving issues

- Identifying management problems or other specific issues via interviews or analysis of submitted data
- Provision of appropriate advice aimed at resolving the issue
- Introduction to a relevant support organization or support measures, if required

*If the cooperative judges that there is a need to formulate a rehabilitation plan and coordinate with financial institutions

Support for formulating a rehabilitation plan (secondary response)

Support for formulating a rehabilitation plan

- Formation of an individual support team, support for the formulation of a specific rehabilitation plan

Coordination with relevant organizations

- Coordination with relevant financial institutions

Follow-up

- Regular follow-up after the plan is drawn up, provision of any advice needed

Achievements

(End of March 2013)

- Inquiries received from 27,593 companies
- Rehabilitation plans formulated by 4,711 companies

III. Transfer of Business

Support for the transfer of business enables employment and technologies to be maintained, thereby supporting new business development by SMEs and strengthening their business.

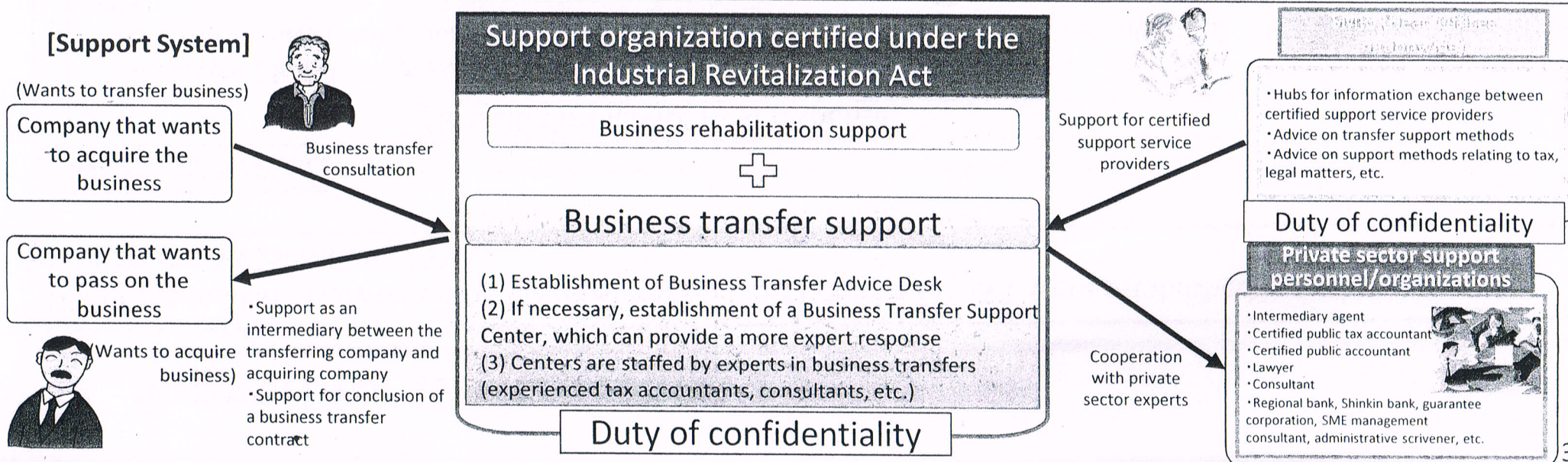
1. Business Transfer Advice Desks (*1) established at certified support service providers (support organizations such as chambers of commerce and industry that have been certified under the Industrial Revitalization Act) in all 47 prefectures provide information and advice concerning business transfers.
2. In addition, in areas where a support system has been established due to high demand for business transfer support, Business Transfer Support Centers (*2) have been established to provide more expert advice on business transfers.

(*1) Business Transfer Advice Desks ;

The staff of Business Transfer Advice Desks provide a free service, as a general rule, dealing with a variety of management issues affecting SMEs, such as issues arising from business transfers, and provide information and details of support organizations and support measures to help to resolve those issues.

(*2) Business Transfer Support Centers ;

At Business Transfer Support Centers, experts in business transfers (such as certified public tax accountants with experience in the field and former employees of financial institutions) serve as intermediaries between companies wishing to conduct business transfers and provide support aimed at the conclusion of business transfer contracts. As of August 2013, Business Transfer Support Centers had been established in 8 locations nationwide (Hokkaido, Miyagi, Tokyo, Shizuoka, Aichi, Osaka, Ehime, and Fukuoka).

III. Supporting Technology Development

Support for technology development is vital in enabling SMEs and micro enterprises in the field of manufacturing (*monozukuri*) to open up new demand.

Support for basic technology R&D carried out by SMEs and micro enterprises in the manufacturing sector and prototypes using the outcomes of that R&D promotes higher added value business development.

◆ Project to support the upgrading of strategic core technology

Financial support for core manufacturing technology supporting Japanese manufacturing industry (e.g. casting, forging, machining, plating) from R&D to prototype production.

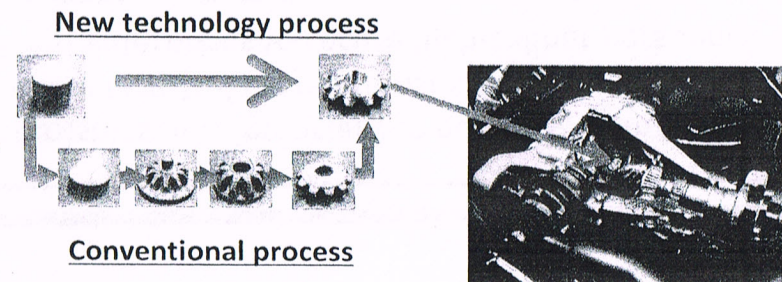
- FY2013 budget: ¥10.78 billion
- Maximum sum entrusted:
  - ¥45 million in the first fiscal year (general)
  - ¥23 million in the first fiscal year (micro enterprises)

<Specific core manufacturing technologies (22 fields)>

Built-in software	Molds	Refrigerating & air conditioning
Mounting electronic parts & devices	Plastic shaping	Powder metallurgy
Injection & deposition	Forging	Power transfer
Concluding parts	Casting	Metal pressing
Positioning	Machining	Fiber processing
High-function chemosynthesis	Heat treatment	Welding
Painting	Plating	Fermentation
Vacuum		

(Example of support)

Molding motor vehicle gear parts using only a forging process, where machining had previously been required to finish them after forging. Resulted in 100% of the material being used, reducing the cost of the process by 1/5.

III. Securing Human Resources

As well as matching SMEs and micro enterprises with personnel via internships, it is important to build a system that provides consistent support tailored to the attributes of the region, from developing face-to-face relationships with universities, etc. to the hiring and retention of new graduates, in order to enable SMEs and micro enterprises to secure high-caliber personnel.

While SMEs and micro enterprises have a great need to secure human resources, students have a strong desire to work for large corporations, so the employment mismatch has not yet been eliminated.

*March 2013 ratio of job offers to applicants among university graduates:

Companies with at least 5,000 staff: 0.60 times   Companies with fewer than 300 staff: 3.27 times

◆ Project to support hiring of new graduates

This provides support for internships for new graduates and those who have not found employment within three years of graduating, in order to teach them the skills, techniques, and know-how required when working for SMEs.

(1) Target: New graduates, etc. (implemented for around 20,000 people)

(2) Subsidy: Up to ¥7,000 per day (internships last a few months, up to 6 months)

◆ Project to help SMEs find new workers

This provides support for internships for women and others who previously quit their jobs due to child rearing, etc. and who now wish to find employment again, in order to provide them with opportunities to update their workplace skills.

(1) Target: Women and others who previously quit their jobs due to child rearing, etc. and who now wish to find employment again (implemented for around 5,000 people)

(2) Subsidy: Up to ¥7,000 per day (internships last between a few weeks and 6 months)

◆ Project to support the acquisition and retention of personnel by SMEs in provincial areas of Japan

This provides support for the formation of partnerships between SME organizations and local universities, etc. in provincial areas of Japan, in order to implement consistent initiatives covering everything from developing face-to-face relationships between students and SMEs and micro enterprises to the hiring and retention of new graduates.

III. Support for overseas business expansion

- SMEs are supported overseas by government affiliated organizations. SMRJ and JETRO do specific supports. Supports at local area also have been enhanced.

Specific support (JETRO/SMRJ)

Provision of information on international markets

Support for arranging business meetings

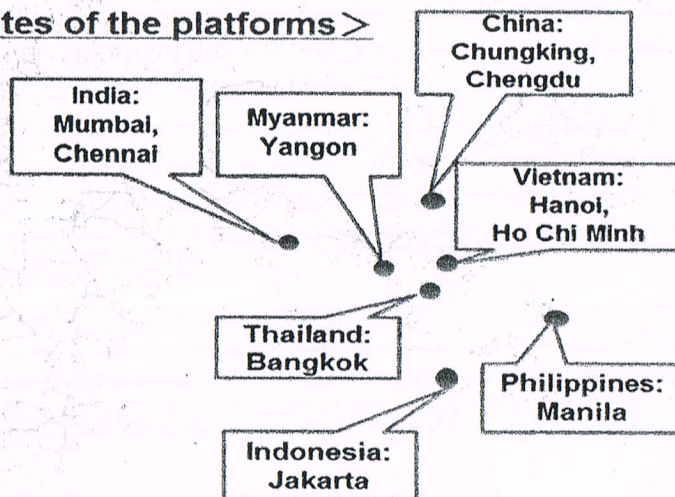
Support for developing overseas strategy

Support for displays at exhibitions

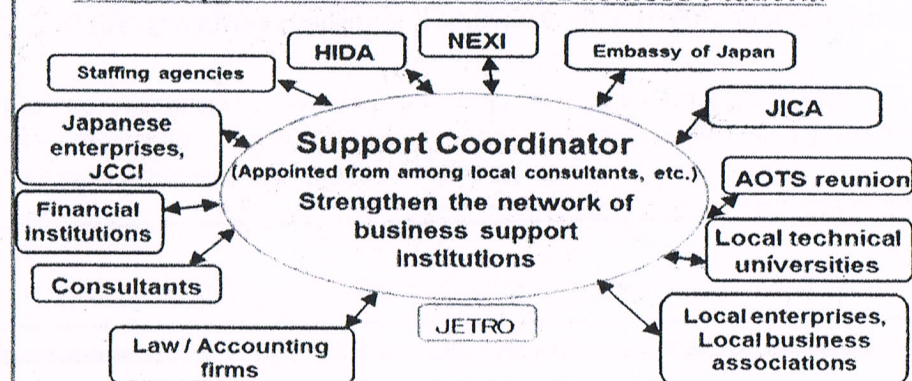

SME Overseas Business Support Platforms are to be located on areas which are in demand from Japanese SMEs.

< Candidate sites of the platforms >

○ Concept of the SME Overseas Business Platform

Brazil: San Paulo

III. New Business Development

It is vital to support new product development and market cultivation by SMEs and micro enterprises, which occupy a key role in local economies.

○ Support for promoting new business activities/collaboration in agriculture, commerce and manufacturing (FY2013 budget: ¥1.86 billion)
Based on laws such as the SME New Business Activity Promotion Act and the Agriculture and Business Collaboration Promotion Act, support is provided for initiatives by SMEs and micro enterprises aimed at developing and cultivating markets for advanced new products and services that could serve as a model for others.

○ Micro enterprise revitalization project (FY2013 budget: ¥3 billion)
In collaboration with financial institutions that are certified support service providers under the Management Ability Strengthening Support Act, support is provided for initiatives by motivated proprietors and employees (particularly women and young people) of micro enterprises to develop and cultivate markets for new products and services.

[Example of new partnerships]

Development and commercialization of a brittle material processing device

- [Shoda Techtron Corp. (Hamamatsu, Shizuoka Prefecture)]
- [Fates Inc. (Hamamatsu, Shizuoka Prefecture)]
- [Prosonic Inc. (Kawasaki, Kanagawa Prefecture)]
- [Hazuki Industry Inc. (Kasugabe, Saitama Prefecture)]

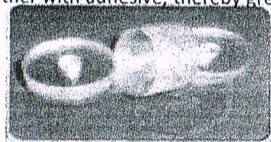
The brittle materials (glass, ceramics, etc.) used in hard disks and other items are difficult to process and hitherto had to be processed one by one, but these companies have developed and sold a device that enables a concentric cylindrical drill to be used to make high-precision holes in a laminate of these materials (fixed with an adhesive that can easily be removed) at high-speed, enabling several pieces to be drilled simultaneously.

• Shoda Techtron manufactures and sells devices for processing brittle materials and had been manufacturing and selling a device that processed one piece of brittle material at a time, but it formed this partnership and developed a cutting device that applied Prosonic's vibration technology.

• This project made it possible to simultaneously process dozens of pieces of brittle material fixed together with adhesive, thereby greatly increasing efficiency.

[Image of drilling]

[Brittle material]

[Example of local resources]

Development and sale of high added value Arita porcelain fountain pens, etc.

- [Saga Cardboard Firm Ltd. (Arita-cho, Nishimatsuura-gun, Saga Prefecture)]
- [Local resource] Imari/Arita porcelain

The combination of ceramic products with fountain pen fittings and components requires a high level of precision, but with the cooperation of pottery workshops, the company has developed and sold Arita porcelain fountain pens. Based on the intricate manufacturing techniques used to produce the Arita porcelain kaleidoscopes that the company was already making, traditional techniques for the production of Arita porcelain were combined with creative new techniques for handling the clay and firing it, resulting in a high added value product that is a joy to hold.

• At each stage of development, the company has collaborated with partners including pottery workshops (Koransha, Gen-emon Kiln), Saga Ceramics Research Laboratory, and Saga Prefecture Ceramic Industry Cooperative.

• By bringing together the traditional techniques used in Arita porcelain and developing new products and markets unprecedented outside the fields of tableware and ornaments, the company has contributed to the resurgence and development of Arita as a production area, demonstrating new possibilities for Arita porcelain, as well as inspiring young successors to develop new products (beer glasses, sake utensils) and aspire to expand over.

[Arita porcelain kaleidoscope technology]

[Arita porcelain fountain pen]

[Example of collaboration in agriculture, commerce and manufacturing]

Development of an automatic fresh sweet corn harvester for better agricultural productivity

- [SME: Osada Nouki Co., Ltd. (Hokkaido)]
- [Agricultural partner: Hokkou Nouen Ltd. (Hokkaido)]

Using technology for the manufacture of automatic harvesters for carrots and daikon radishes, this company worked in collaboration with a farmer with sweet corn production technology to develop and sell an automatic harvester for harvesting sweet corn intended to be eaten fresh, which hitherto had to be picked by hand.

• Unlike sweet corn destined to be processed, the commercial value of sweet corn to be eaten fresh deteriorates as a result of bruising or marks sustained during harvesting. Handpicking is a long, laborious process involving a lot of bending, so the aging local farming community had tended to avoid cultivating it. However, the development of this product has greatly increased efficiency and reduced the labor involved, so it has become easier to cultivate high added value products, thereby contributing to the revitalization of local agriculture.

• Harvesting capacity: 1,323 ears/day by hand → 8,064 ears/day using the harvester

Harvester gathering sweetcorn for processing

Sweetcorn

III. Revitalization of Shopping Districts

Project to develop shopping districts Project to revitalize shopping districts

[Project to develop shopping districts] (FY2012 supplementary budget: ¥20 billion)

○ Support for the development of facilities and equipment by shopping district promotion associations, etc. in response to requests from local administrative bodies, etc.

• Number of initiatives: approx. 2,000 (subsidy rate: 2/3)

<Types of initiative supported>

- Installation of security cameras or street lights to provide local citizens with a safe, secure living environment
- Use of vacant premises for startups by women and young people, to support the livelihoods of elderly people

[Project to revitalize shopping districts] (FY2012 supplementary budget: ¥10 billion)

○ Support for initiatives to draw more customers and events to stimulate consumption organized by local small and medium-sized retailers.

• Number of initiatives: approx. 2,500 (subsidy rate: fixed sum)

Installation of street lights

Use of vacant premises

Project to support regional small- and medium-scale commerce

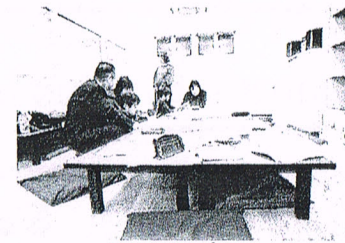
FY2013 initial budget: ¥3.9 billion (new)

○ Support for initiatives by shopping districts aimed at revitalizing local community functions, such as the development of facilities tailored to the needs of local citizens and the consolidation of stores.

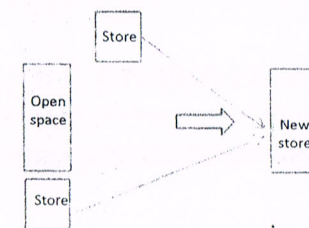
○ Support for initiatives aimed at revitalizing shopping districts, such as projects to attract customers using local resources.

<Types of initiative supported>

- Development of childcare facilities tailored to local needs
- Consolidation of stores and redevelopment of districts in response to the surrounding environment, such as population decline

Development of childcare facilities

Consolidation of stores

III. Support for Venture Businesses

Support for procuring the required financing is vital in order to encourage venture businesses to startup and develop new projects.

<Provision of various support measures>

■ Subsidies for promoting business startups such as businesses to create demand in the region (startup subsidies)

Support is provided for business that will stimulate local demand, by soliciting business plans from women and young people who are starting a new company or branching out into new business areas, and providing them with a subsidy to cover part of the costs involved in implementing that plan.

■ New startup financing system

The JFC (national life project) screens the business plans of people starting a new business or those who have started a business but have not yet reached the end of their second tax return period, and offers unsecured loans without the need for a guarantor to those deemed appropriate.

■ Guarantees, etc. relating to startups

Credit guarantee corporations in each prefecture, etc. guarantee the money borrowed by those planning to start new businesses and by new business operators in order to carry out their business.

■ Fund investment project by the SMRJ

As well as investing in funds established by investment companies with the aim of providing investment and hands-on support for SME operators who founded their companies within the last five years or whose companies are in the initial stages of growth, the SMRJ provides financial and management-related support for operators of relatively new SMEs.

■ Japan Venture Awards (Organizer: SMRJ)

Awarded to highly entrepreneurial managers who serve as a model for those aspiring to starting a company. Held in conjunction with an event to increase interest in business startups.

III. Public Agency Orders

Based on the Act on Ensuring the Receipt of Orders from the Government and Other Public Agencies by Small and Medium-sized Enterprise, efforts will be made to increase opportunities for SMEs to receive orders from the government and other public agencies.

More specifically, while ensuring compliance with the WTO Agreement on Government Procurement, efforts will be made to increase opportunities to receive orders, by such means as providing information via the portal site for information about public agency orders, and offering detailed explanations of the contract system via consultation services.

○ Coverage of the Receipt of Orders from the Government and Other Public Agencies: Contracts for goods, construction work, and services procured by the national government, etc.

Goods: Purchase of office supplies, etc.

Construction work: Road construction, etc.

Services: Building maintenance services, etc.

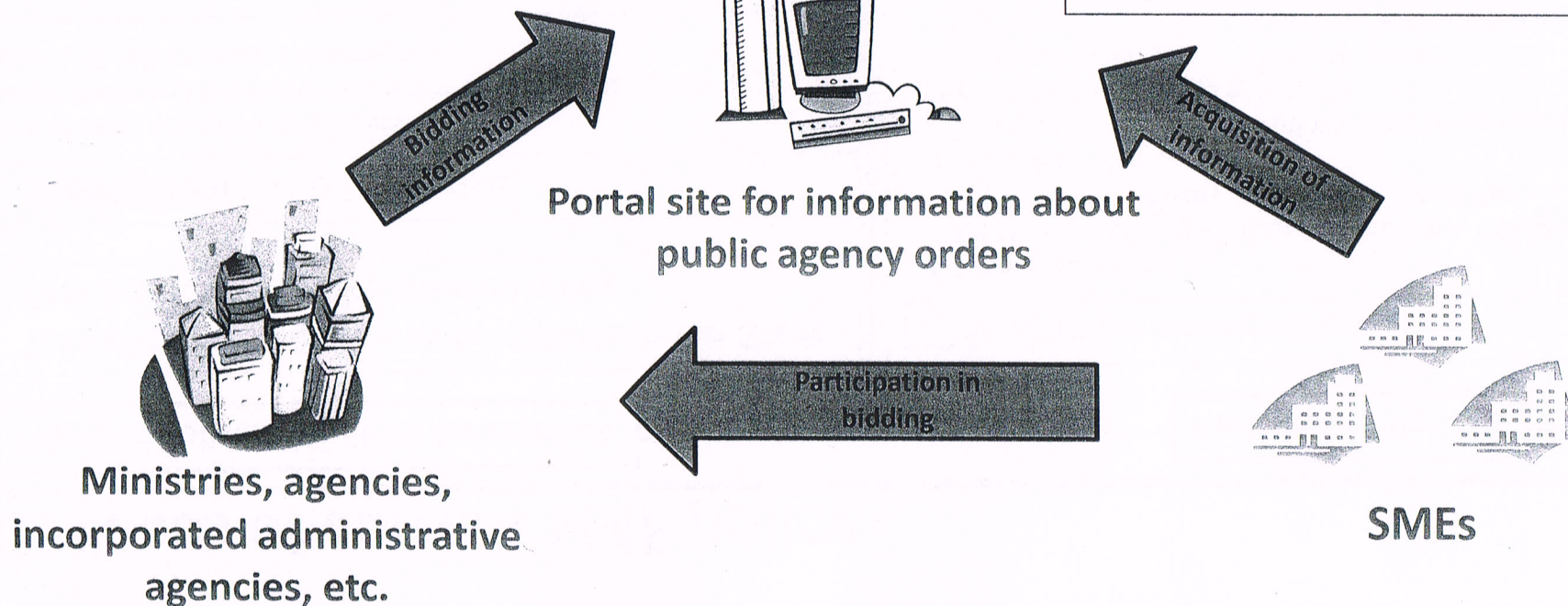
FY2012 Orders from the government and other public agencies

Total value: ¥7.1 trillion

Value of contracts with SME operators:

¥3.8 trillion

Proportion of total value: 53.5%

III. Focus of current SME policy

Pillars of Policies for SMM Enterprises

1. Take all possible measures for SMMEs in the Great East Japan Earthquake affected areas

2. Shed light on Micro Enterprises

- 87% of SMEs are micro enterprises.
- Actual feelings of economic recovery should be blanketed with nationwide 3.66 million micro enterprises.

3. Set out to rise business startup rate to 10% range

- Japan's business startup rate is 4.5%.(FY 2011)
- UK's is 11.2%.(FY 2011), US's is 9.3%.(FY 2010)

4. Set out to double the number of profit-making SMMEs

Number of profit-making SMMEs (capitals: less than 100M yen)

- FY1991 : 1.09 M (profit-making rate:50%, N=2.19M)
- FY2011 : 0.7 M (profit-making rate : 27%, N=2.54M)

5. Set out to realize another 10 thousand SMEs' oversea expansion

- Number of exporting SMEs (manufactures) : 5,920 (FY2010)

6. Take all possible measures to deal with consumption tax increase

Methods of Policies

○Support for management

●Supporting bodies:

- SMRJ, Commerce and Industry Association, Chamber of Commerce and Industry, Federation of Small Business Associations etc.

- Experts, local finance institutions, local governments etc.

●Support for challenges of SMMEs

- Regional resources
- Growth sectors
- Startups
- Oversea business expansion
- Business Succession and transfer of business

○Budgetary measures (Subsidies and expenses for commission)

- Support for commerce and service sectors
- New field, new business deployment
- Support for shopping districts

○Financial Support

- Policy finance
- Credit enhancement

○Tax system

- Corporation tax
- Income tax
- Inheritance tax
- Local tax

○Issues concerning business conditions

2013

SME Support, JAPAN

Organization for Small & Medium Enterprises
and Regional Innovation, JAPAN

List of Contents

Part I . SMEs in Japan

**Part II . What is SME Support,
JAPAN ?**

Part III . SME Policy in Japan

Part I .

SMEs in Japan

SMEs in Japan

[Definition of an SME]

Small and medium enterprises are defined for each industry sector by the Small and Medium-sized Enterprise Basic Act (Amended in 1999).

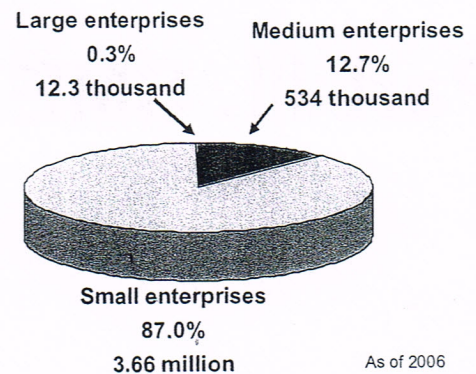
An SME is a company that meets either one of the following criteria: the amount of capital or the number of employees.

	Manufacturing and Others	Wholesale	Retail	Service
Capital	300 million yen or less	100 million yen or less	50 million yen or less	50 million yen or less
Number of Employees	300 or less	100 or less	50 or less	100 or less

[Definition of a Small Enterprise]

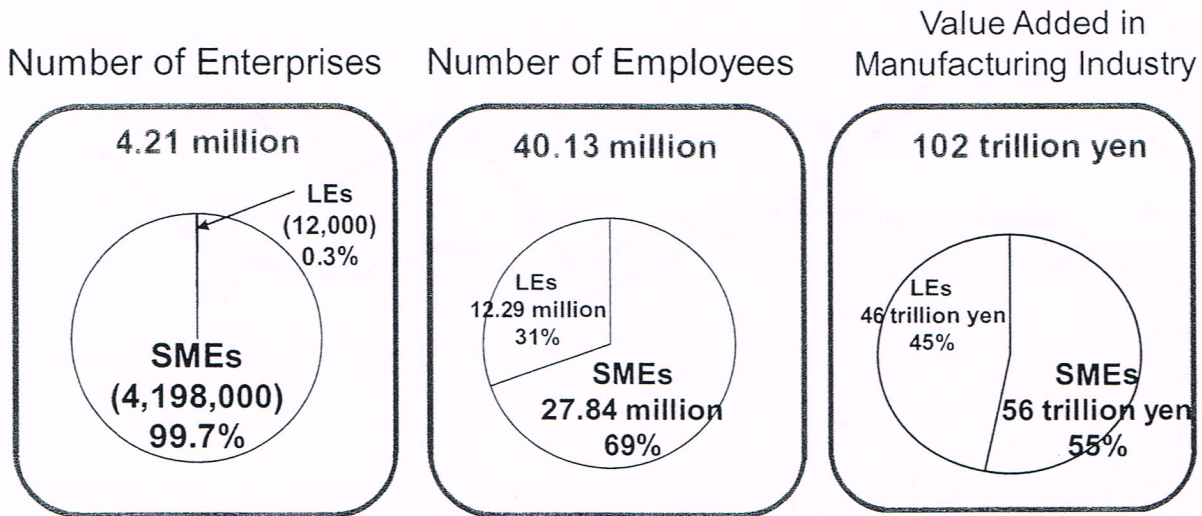
Smaller enterprises among small and medium enterprises are defined as small enterprises (Defined by the paragraph 5 of Article 2 in the Small and Medium-sized Enterprise Basic Act).

	Manufacturing and Others	Commerce and Services
Number of Employees	20 employees or less	5 employees or less

Current SMEs in Japan

SMEs account for **99.7%** of the total number of enterprises in Japan (**4.21 million companies**).

Source: 2008 Census of Manufactures (METI, 2008)
Establishment and Enterprise Census (MIAC, 2006) *reprocessed
"White Paper on Small and Medium Enterprises in Japan"

5

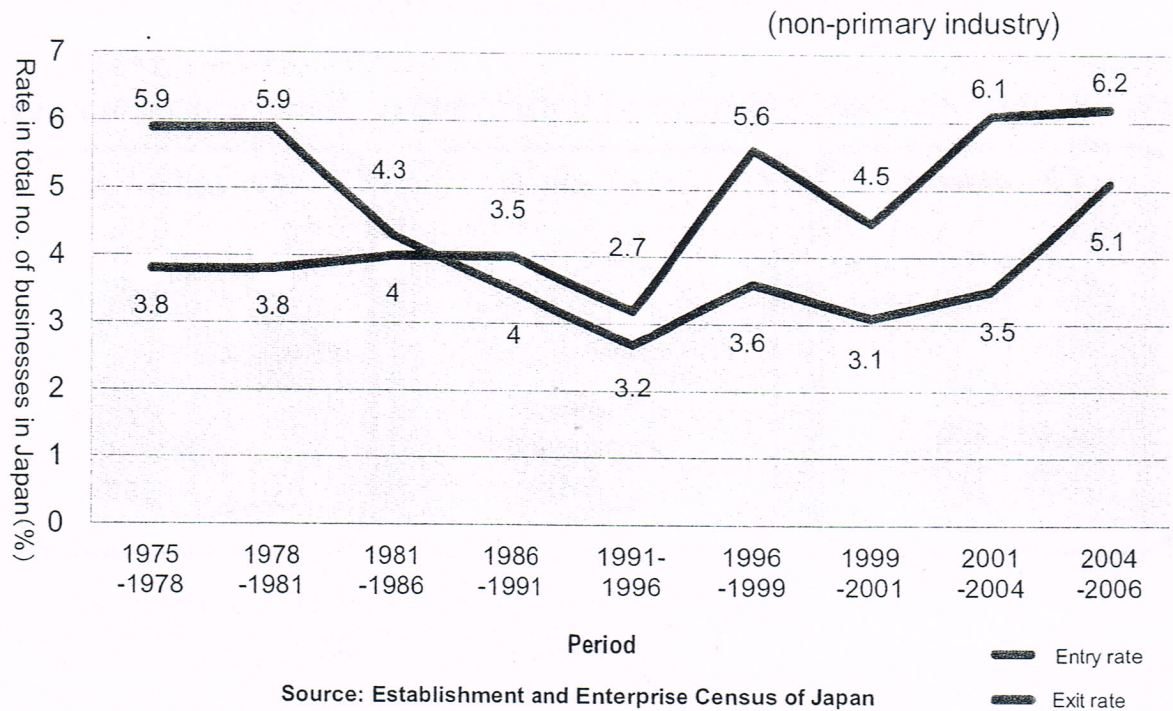
The Role of SMEs

- Accounting for 99.7% of all enterprises, 70% of employees, and more than 50% of the amount of value-added in the manufacturing industry in Japan, SMEs form the backbone of Japan's economy.
- Large enterprises (LEs) such as Toyota, Honda, and Sony originally began as back-street factories. In addition, the revitalization of SMEs promotes competition in the market and can be the driving force in creating new industries and transforming the industrial structure.
- The majority of products of LEs are made up of parts produced by SME subcontractors. Therefore, the reliability of Japanese products is supported by the underlying strength of SMEs.
- Local economies are underpinned by the activities of SMEs, particularly those in the service, retail, and construction industries. SMEs play a major role of revitalizing local economies and increasing employment opportunities.

6

Trends in Entry and Exit Rates

The entry rate has been on the upward tendency in recent years. However, based on the number of businesses, the exit rate has been higher than the entry rate since the early 1980s.

7

Part II. What is SME Support, JAPAN ?

8

Overview of SME Support, JAPAN

“SMEs vitalize Japan’s future!”

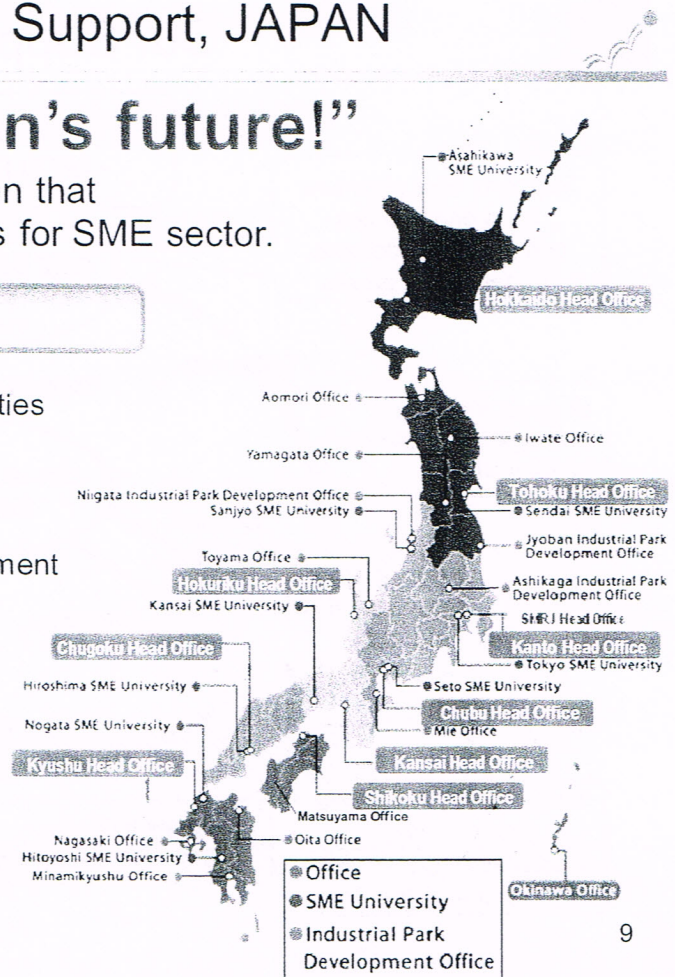
The only national support organization that comprehensively implements policies for SME sector.

● Our nationwide support network

- 9 Regional Head Offices & 9 SME Universities
- Approx. 800 employees
- Over 3,000 registered experts
(ex. lawyers, CPAs, tax accountants, management consultants, etc.)

● Features of our support

- Comprehensive management support
- Planned hands-on support
- Extensive/high-quality support utilizing our networks

Support Areas

I. Supporting start-ups/new business development

We provide various support measures including consultation at advice counters and dispatching experts, in order to resolve problems related to start-ups and new business development.

II. Supporting SME growth/development

We provide support towards business enhancement, such as responding to the complicated management issues of SMEs, in collaboration with local SME support organizations.

III. Supporting SMEs with safety nets

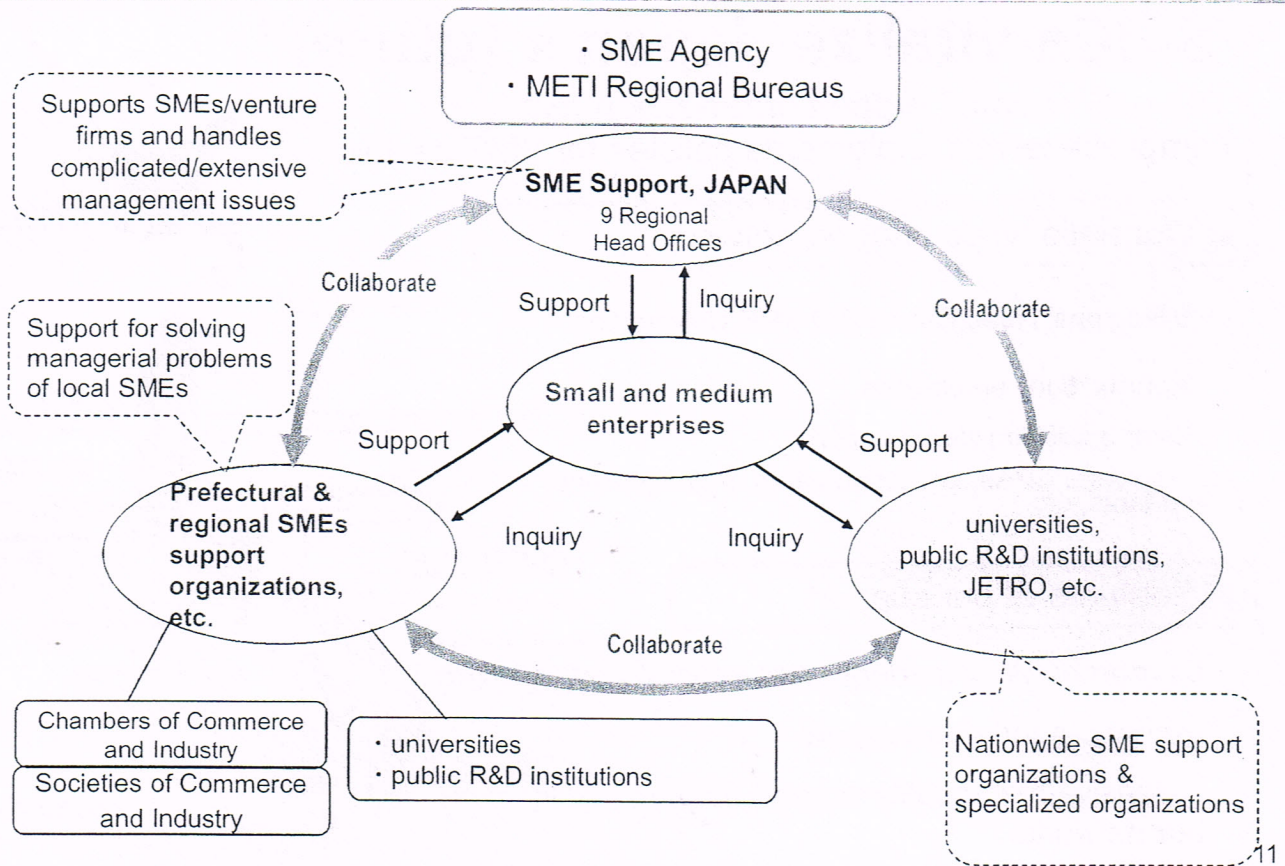
We provide “security” through the “Small-scale Enterprise Mutual Relief System” and “Business Safety Mutual Relief System” to those who want to prepare for future what-ifs.

IV. Supporting infrastructure

We offer support in terms of infrastructure to those who wish to improve facilities, or who are looking for new sites/spaces for business.

Our Support Network

Business Consultation

● Business Consultation (advice counter, e-mail, etc.) (free)

- Features: Free business consultation on corporate management (Multiple consultations are available; Approx. one hour per consultation at advice counter). Specific advice is provided in accordance with the issues each company has (by experts in various fields, such as consultants, tax accountants, CPAs, patent attorneys and lawyers).

* Major details of consultation include financing, sales promotion, new business development and utilization of various support measures.

- Number of consultations : 11,732 cases (FY2011)

● Advice for International Operations (free)

- Features: Free business consultation on internationalization (Multiple consultations are available; Approx. one hour per consultation at advice counter). Experts provide advice on foreign investment, international business interactions, and others from the planning stage.

- Number of consultations : 2,940 cases (FY2011)

Dispatching Experts

Dispatching of experts and business experienced persons to SMEs, to solve their management issues. Tailor-made hands-on support is provided through coordination by project managers, depending on the growth stage and support needs of companies.

● Successive deployment of experts (Beneficiaries bear 1/3 of the compensation for experts) ✓

● Targets

SMEs aiming for IPO, new business development, management innovation, etc.

● Available support

Comprehensive hands-on support to realize corporate objectives and to solve management issues by continuously dispatching experts for an extended period of time. (In principle, a dispatch period is 6 months to 1 year and a few consultations per month is provided. A dispatch period can be extended if necessary.)

● Experts

SME Management Consultants, CPAs, lawyers, patent attorneys and experts with ample experience in SME cultivation/ support

● Support for management practice (Beneficiaries bear 1/3 of the compensation for experts)

● Targets

SMEs that need practical support to solve specific management issues.

● Available support

Dispatch advisers with adequate business experience for a short period, in order to solve issues in specific fields such as marketing, technology development and financial/accounting by providing advice using their practical knowledge.

● Experts

Personnel that have ample experience in large/ middle-scale enterprises in terms of practical management work in specific fields.

13

Incubation Facilities

To support tenants who enter new business fields, we provide two types of incubation facilities. Such facilities have conference and meeting rooms for common use in addition to laboratories and prototyping plants. Furthermore, "intangible support" is provided by the incubation manager. (Currently, we have 32 facilities. If we include facilities that belong to other institutions, about 350 facilities are available.) *"intangible support": Consultation for tenants regarding management, technology, legal affairs, etc.

1. Facilities for creating new businesses (15 facilities)

Facilities to promote expansion into the new business fields/ new businesses and autonomous development of regional economy

2. Facilities for cultivating entrepreneurs by collaboration with universities (17 facilities)

Facilities for cultivating entrepreneurs, which are affiliated with universities for promoting research and development conducted by industry-government-academia collaboration

Type 1: Creation Core Higashi-Osaka (New business)

- Permanent products exhibition by 200 companies
- One-stop service: Support service (management/technological consultation, market cultivation, etc.) by 5 support organizations including SME Support, JAPAN and Osaka prefecture
- International information provision service: Business matching (website), mail magazine, promotion of manufacturing, provision of products information
- Industry-government-academia collaboration/HR development: Technological consultation, holding events/ seminars.

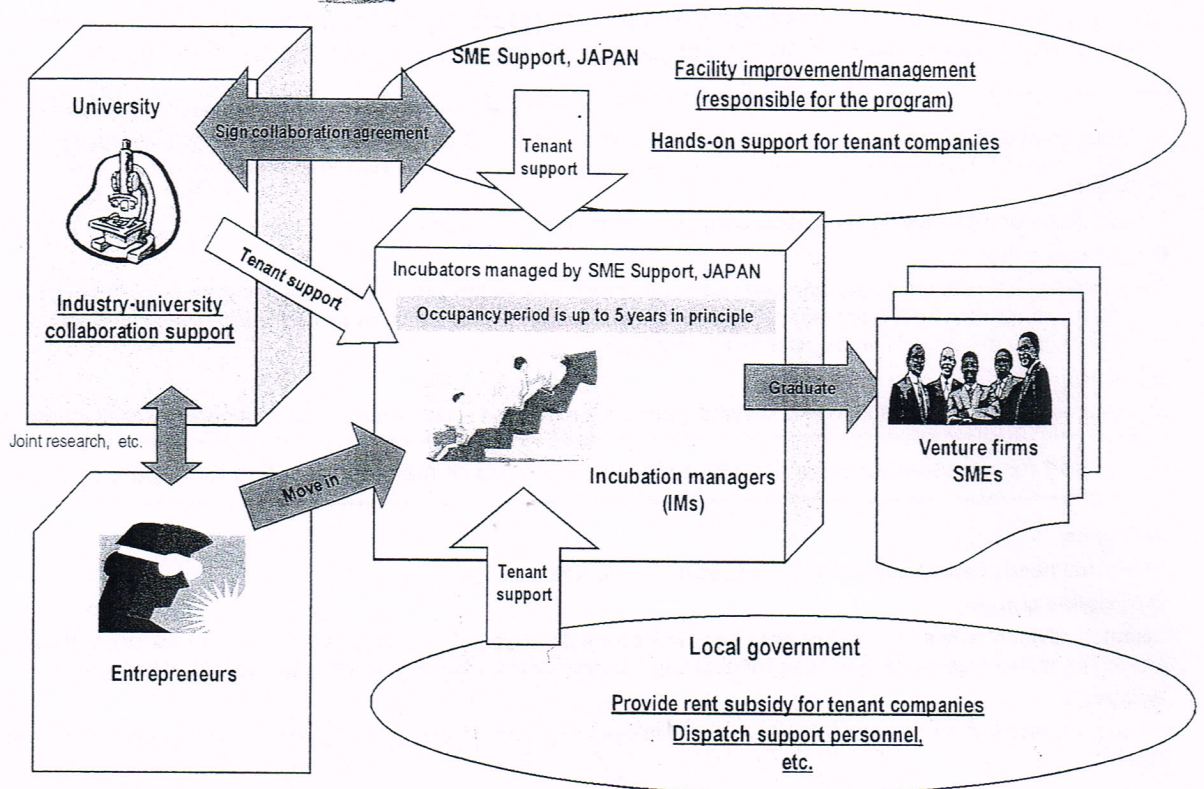
Type 2: Todai Kashiwa Venture Plaza (University collaboration)

- Practical use of research results by Tokyo University, and project promotion in collaboration with Tokyo Univ.
- Joint research with Tokyo Univ. and technical advice (advanced technological seeds)
- Support from industry-government-academia office at Tokyo Univ. (research promotion, intellectual property, commercialization)
- Management consultation and management support (hands-on), marketing support, business matching

14

Incubation Facilities

Structure of improvement program for university-collaboration type entrepreneur development facilities

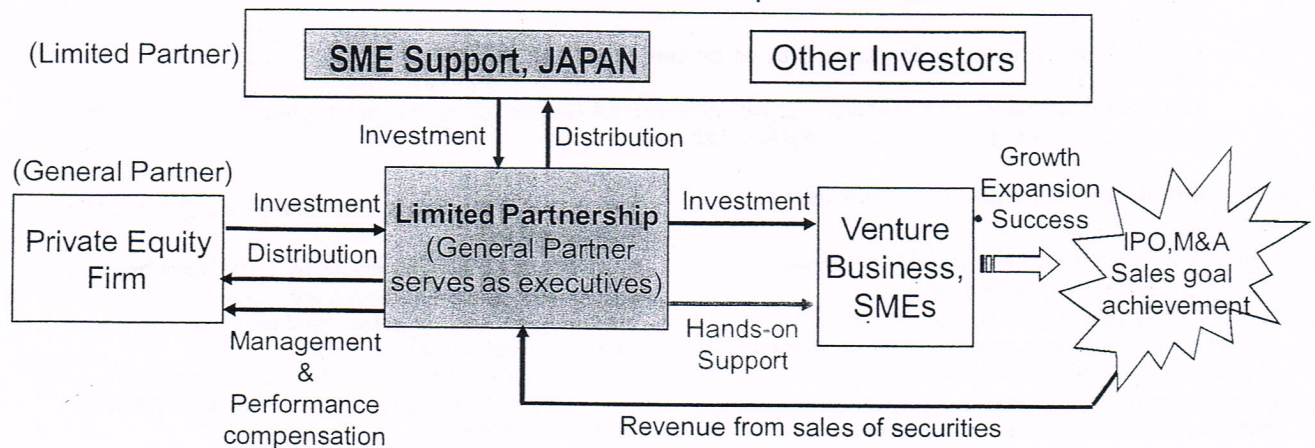

15

Basic Fund Scheme

SME Support, JAPAN participates in Private Equity Funds for SMEs, as a Limited Partner of the Limited Partnership.
 SME Support, JAPAN investments are less than 50% of a fund. (When local governments participate, SME Support, JAPAN and the local governments split the investments, totaling less than 50% of the entire fund.)

【Basic scheme for operations】

16

Fund Program

SME Support, JAPAN started "Venture Fund" in 1998 to support venture start-up companies, and it has developed various types of funds to support new business development, business succession, business revitalization, etc.

● Venture Fund Program

The target of Venture Fund Program is businesses for those enterprises that have been established for less than five years, and remain in their early stages of development.

● SME Growth Capital & Buyouts Fund Program

We offer a variety of funds for SMEs that challenge themselves to enter new business areas, develop new products, establish new businesses, or make a successful business succession.

● SME Turnaround Fund Program

The target of SME Turnaround Fund Program is revitalization for SMEs undertaking a corporate revival. This fund in equity or debt securities of financially stressed companies allows their businesses to obtain funds smoothly, and assists in their efforts to achieve a corporate revival.

	Number of funds	Fund total amount		Number of invested companies	Number of IPO
		(million yen)	Amount committed by SME Support, JAPAN (million yen)		
Venture Fund Program	85	144,470	56,973	2,136	99
SME Growth Capital & Buyouts Fund Program	33	66,730	36,350	387	3
SME Turnaround Fund	22	79,427	33,541	148	0
Total	140	290,627	126,864	2,671	*100

* Two IPO companies were invested by both Venture Fund Program and SME Growth Capital & Buyouts Fund Program

17

Marketing and Business Matching

SME Support, JAPAN hosts various business matching events so that it can provide opportunities to SMEs to meet investors and affiliation partners, as well as information which leads to creation of new business fields.

SME Expo, "Sougouten"

(600 companies and with about 50,000 visitors. Held in Tokyo and Osaka.)

One of the largest business matching events hosted by a public organization in Japan, which provides matching opportunities for market cultivation, financing, business collaboration, by exhibiting/introducing new products/technologies/services by SMEs. (Experts give advice on management and support sales channel cultivation.)

SME Expo, "Sougouten"

Venture Plaza (Presenting Business Plans)

An event to provide opportunities to obtain necessary financing, where SMEs/ventures present their business plans to investors (venture capitals, banks, or securities firms).

Market Cultivation Support Program with Market Navigators

It provides matching opportunities to SMEs looking for new market channels for their proprietary products/services and market navigators who have many experiences and business networks.

18

SME Universities

《50 years of history in human resource cultivation》

Since 1962, practical human resource development courses have been provided for SME operators/ supporters, with the aims of improving SME management and developing human resources necessary for management innovation and creative business development.

《Features of training》

• 1,000 courses per year are provided in 9 SME Universities.

• A wide variety of training that meets the needs of regional SMEs.

Various curriculums are offered, from 1-day training to 10-months training in accordance with the training contents, with the objectives of improving abilities necessary for improving corporate management and building skills required for carrying out operations in each department. Online WEB training is available as well.

• Practical curriculums (field/layered-specific systematic programs)

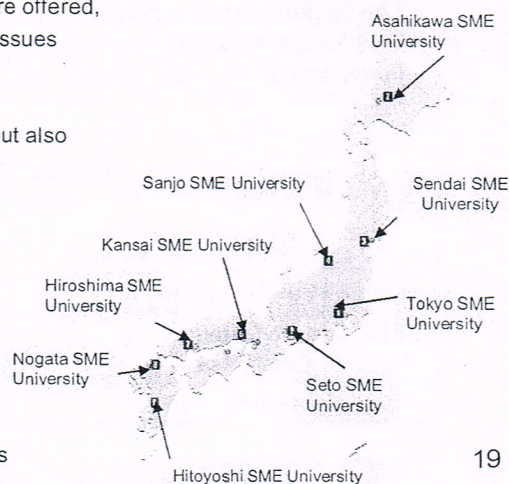
Practical training that includes case examples, exercises and case method are offered, in addition to lectures. Guidance on solutions for the trainees' own company issues are also provided.

• Varied lecturers

Not only professors, management consultants, CPAs and patent attorneys, but also first-line business people, business owners and managers are invited as lecturers to provide both theoretical/ practical knowledge and know-how.

《Eligible Trainees at SME Universities》

- SME owners, managers, leaders
- Management successors
- Personnel in charge of SME support
(personnel in charge of management guidance for Prefectural Chambers of Commerce and Industry, Chambers of Commerce and Industry/ Societies of Commerce and Industry)
- Training courses for SME Management Consultant
(Cultivate Management Consultants through curriculums based on exercises and practical training in companies)

19

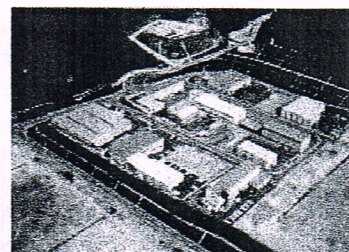
Upgrading Programs

What is the "Upgrading Program"?

- 1) A financing system for a joint program operated by an association/a joint company comprised of SMEs. (upgrading SME management)
- 2) A financing system run in collaboration with SME Support, JAPAN and prefectural governments, targeting a project implemented by a third sector/a society of commerce and industry to support regional SMEs. SMEs are granted loans, which they use to invest in land, premises, constructions, and facilities.

Four Types of upgrading projects

- (1) Grouping
- (2) Industrial cluster planning
- (3) Logistics Centers optimization
- (4) Shopping center innovation

Four Features of upgrading projects

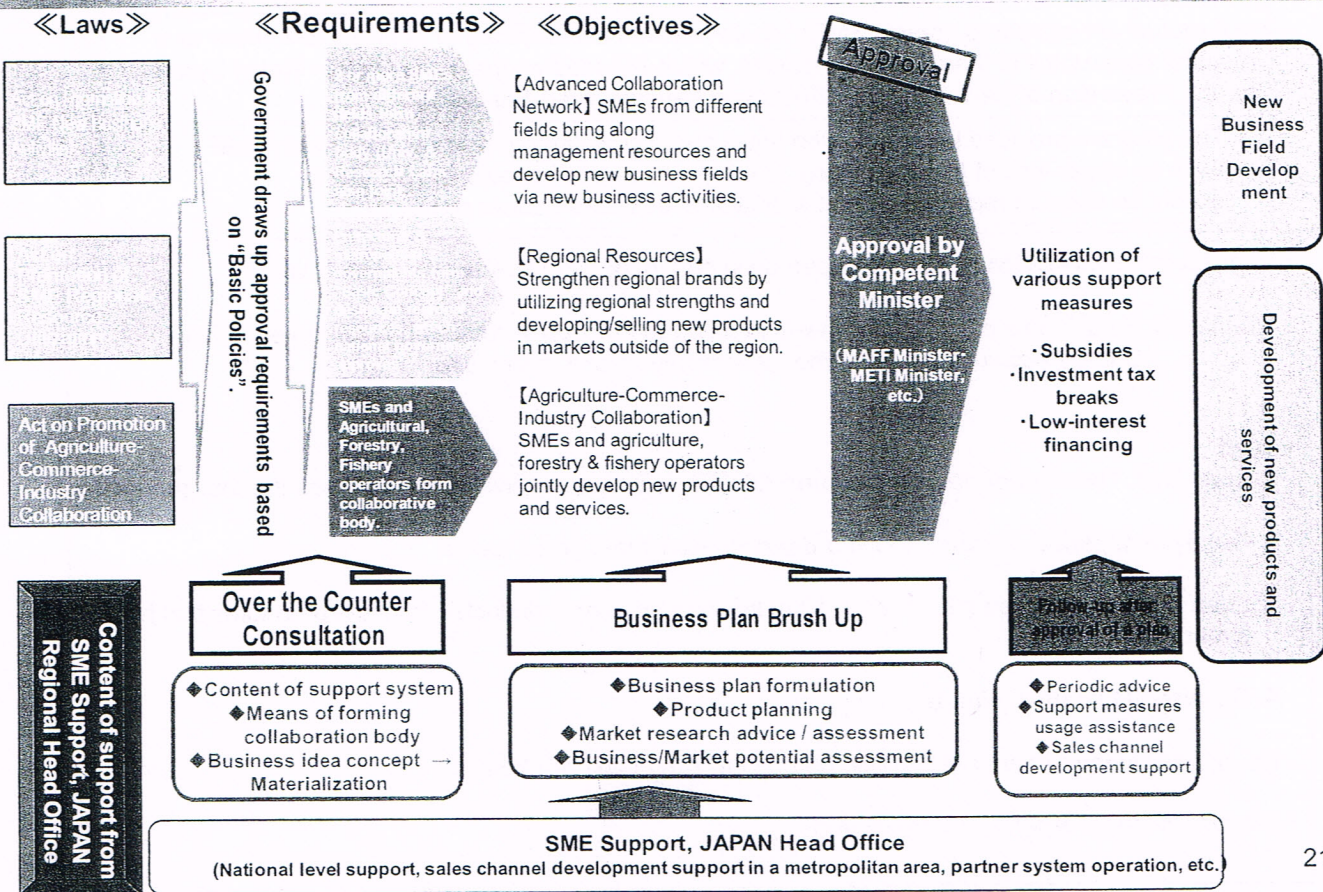
- (1) Preferential loan terms
- (2) Consulting service (Shindan)
- (3) Cooperation with prefectural governments
- (4) Special tax measures

Loan Conditions

Loan period: 20 years or less
Interest rates: 1.1% or 0% (fixed interest)
Loan amount: Up to 80% of the required investment amount

20

Advanced Collaboration Network & Other Objectives

21

Mutual Relief Scheme for Small-scale Enterprises

➤ A mutual aid system based on the Small Enterprise Mutual Relief Projects Act, with the objective of accumulating living expenses beforehand for when closing businesses or resigning executive positions.

➤ Paid premiums can be collected on retirement by the proprietors, and so this system is viewed as a "retirement benefit scheme for proprietors." However, a portion of these premiums can also be used during a financial crisis.

- Participation qualifications: Sole proprietors with less than 20 employees (less than 5 employees in trade/ service industries), or company executives

Up to 2 joint business partners of sole proprietors, who meet certain requirements* are eligible to participate in this mutual relief scheme (from 2011).

* Spouses, successors, or others who make important managerial decisions or finance their businesses

- Premiums: Participants can select from within 1,000 to 70,000 yen/ month (in 500 yen units)

The entire paid premiums are tax-deductible as "deduction of small-scale enterprise mutual aid premiums" in terms of tax code.

- No. of participants: 1.21 million people (FY2011) *Approx. 30% of small-scale enterprise operators are enrolled in this mutual aid scheme.

- Management asset balance: Approx. 7.6 trillion yen (as of end of FY2011)

22

Mutual Relief Scheme for the Prevention of Bankruptcies of SMEs

- A mutual aid system to prevent SMEs' chain-reaction bankruptcies or financial difficulties as a result of bankruptcy of their client companies, which is based on the Act on Mutual Relief System for the Prevention of Bankruptcies of Small and Medium-sized Enterprises.
- The program provides loans up to ten times the accumulated premiums paid by an SME (with an upper limit of 80 million yen), in the event an SME should not be able to collect on account receivables from a defaulted business partner company.

- Participation qualification: SMEs that have been continuously in business for over 1 year
- Premiums: Participants can select from within 5,000 to 200,000 yen/month (in 5,000 yen units).
Can be accumulated up to the total premiums of 8 million yen.
- Loan:
  1. Loan limit: The smaller one of either uncollectible accounts receivables or 10 times the total premiums
  2. Repayment period: 7 years including 6-month repayment grace period
  3. Loan rate: Interest-free (However, 1/10 of the loan amount is deducted from the premiums that had already been paid)
  4. Collateral/Guarantor: Not required
- No. of participants: Approx. 0.3 million companies (as of end of FY2011)
- Amount of loans: Approx. 1.2 trillion yen

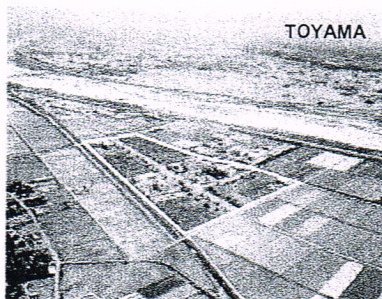
23

Providing Industrial Parks

SME Support, JAPAN provides industrial parks developed by comprehensive strategies, considering transport networks such as expressways, Shinkansen and airports, as well as utilizing regional characteristics. 200 industrial parks (approx. 6,300ha) have been developed to date across Japan, out of which 162 parks have been used by more than 2,400 companies. The currently remaining 38 parks (approx. 100ha total area) are still available.

More affordable prices (with discounts up to 40%)

A complete revaluation of prices has been made.

Affordable sites

A site can be divided into smaller lots, or leasing options are also available.

Reduction of financial burden

We have extended an installment payment period **up to 15 years**, which will help tenants reduce an annual financial burden.

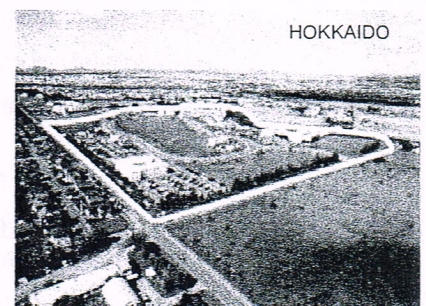

Support from local government

1. SME Support, JAPAN and local governments welcome tenants.

2. Grants

3. Tax breaks

24

● J-Net 21: A portal site for SMEs

A **website** that consists of information on SME-related measures, case studies of various companies, and Q&A on management issues. (Japanese only)

▶ <http://www.j-net21.smrj.go.jp>

● Email magazine

A **free email magazine** sent out every Wednesday, packed with SME success stories, current info on seminars and other events seeking participants. (Japanese only)

▶ <http://mail-news.sme.ne.jp>

● Newsletter: "SME Promotion"

A **newsletter** issued twice a month aiming to disseminate information on SME policy and trends, as well as our projects and activities. (Japanese only)

● Our homepage

The source for up-to-date, easy-to-understand information on events, seminars and training sessions organized by us. Our research findings and reports are also available. (Japanese and English)

▶ <http://www.smrj.go.jp>

Part III.

SME Policy in Japan

Changes in SME Policy

	Postwar reconstruction (1945~)	High economic growth (1955~)	Stable growth (1970~)	Transition stage (1989~)	Present
Philosophy	Prevention of economic centralization, fostering of sound SMEs Establishment of the SME Agency (1948) Antimonopoly Act (1947)	Dual structure: Correction of disparities between LEs and SMEs (Relief for the socially vulnerable) SME Basic Act (1963)			Support for willing and competent SMEs (Fostering of self-reliant SMEs) Amendment of the SME Basic Act (1999)
Financial Policies	Establishment of Shoko Chukin Bank (1936) Establishment of NLFC (1949), JASME (1953) SME Credit Insurance Act (1950) Credit Guarantee Association Act (1953)	Introduction of Finance for Improvement of Small Business Management (MARUKEI) (1973) Establishment of SBIC (1963) Establishment of Small Business Promotion Corporation (1967)			Japan Finance Corporation Act, Shoko Chukin Bank Company Limited Act Enhancement of Credit Insurance System (2007)
Development Promotion Policies	Establishment of SME Consultation Center (1948) SME Consultant registration (1953) Promotion of individual industries	SME Modernization Act (1963) Introduction of Finance for Upgrading Programs (1966)	SME Business Conversion Act (1976) Establishment of SME Universities (1980)		Establishment of SMRJ (2004) Act on the Advancement of SME Core Manufacturing Technology (2006) Act on the Promotion of New Business Activities (1998) Act on the Promotion of SME New Business Activities (2005)
Grouping Policies	JCCI Act (1953) SME Cooperatives Act (1949)	Act on Societies of Commerce and Industry (1960) SME Organization Act (1957)			Advanced Cooperative Networking (2005)
Correction of Unfair Transactions		Act on the Prevention of Delay in Subcontracting Payment (1956) Government Procurement Act (1966)			

27

1963: Establishment of "SME BASIC ACT"

Systematizing Various SME Policies and Measures

The need to define SMEs based on quantifying indicators

SMEs are less modernized compared to LEs, and economically disadvantaged with fewer management resources

Policy Concept

SMEs:
Abundant and small in size

Rectify the gap between LEs and SMEs in terms of productivity and management resources
- **in view of supporting the socially vulnerable and correcting the dual economy structure-**

Policy Measures

1. Upgrading the Structure of SMEs (Improving Productivity)

- ✓ Modernization of Facilities
- ✓ Improvement of Technology
- ✓ Rationalization of Business Management
- ✓ Optimization of Corporate Scale (coalition, cooperative)

2. Rectifying Disadvantages of SMEs (Improving Conditions for transactions)

- ✓ Prevention of Excessive Competition
- ✓ Proper Transactions with Subcontractors
- ✓ Ensuring Opportunities for the Receipt of Orders from the Government and Other Public Agencies

28

1999: Amendment of "SME BASIC ACT"

Stable Growth Period in Japan, Diversification of consumer needs, Globalization of economy

SMEs: Create new industries and employment opportunities, promote market competition and regional revitalization

Policy Concept

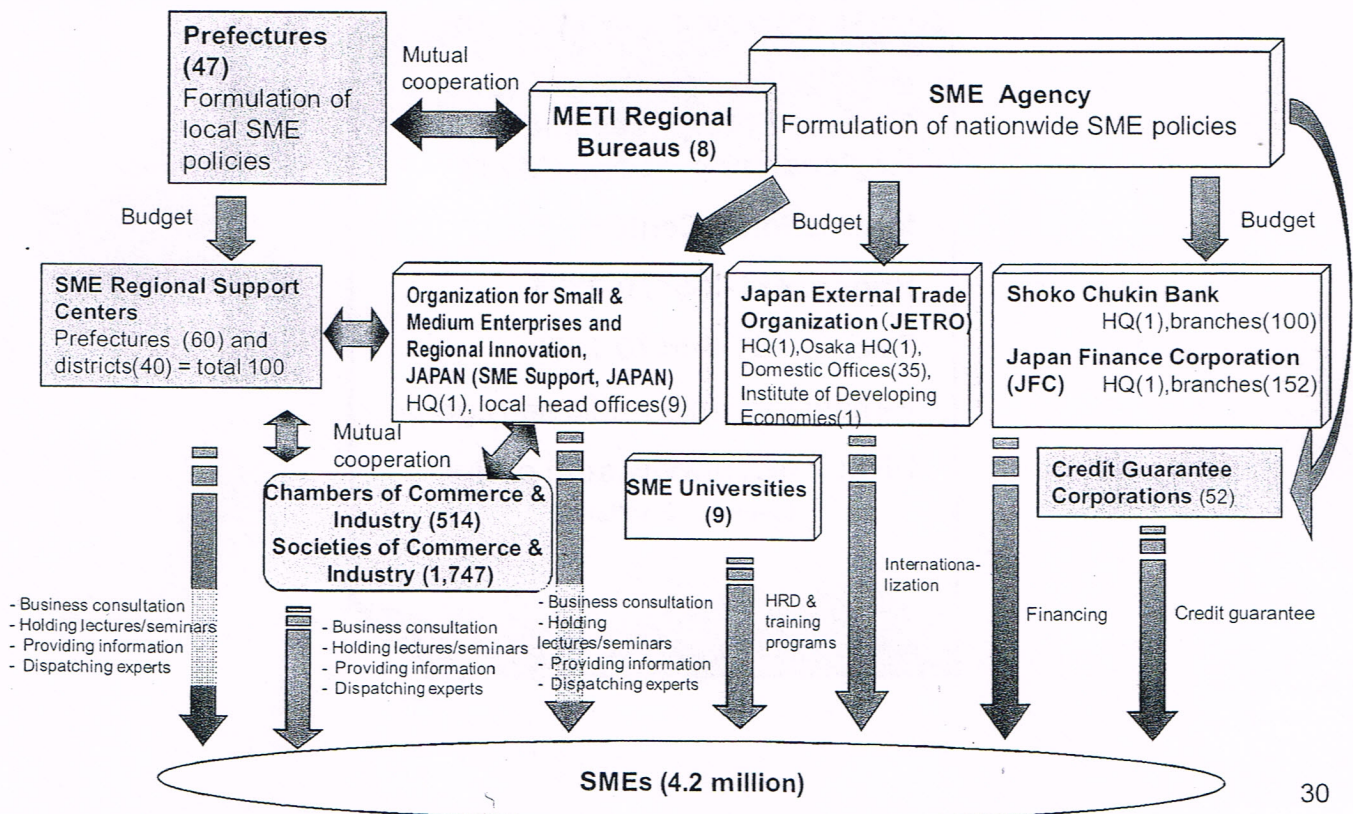
To foster the diverse and vigorous growth of independent SMEs
- With the view to support self-help efforts of SMEs -

Policy Measures

1. Supporting SMEs' Efforts for Start-ups and Business Innovation (Support for Ambitious Enterprises)
2. Strengthening Management Base (Enhancement of Management Resources)
3. Facilitating Adaptation to Abrupt Environmental Changes (Providing Necessary Safety Net)

29

Systems for Implementing SME Policy

30

Present SME Policy

● Promote management innovation/start-ups

- **Promote management innovation**
(human resource development, matching support)
- **Promote start-ups/creative business activities**
(support includes information provision, incubation facilities, business matching, prize-giving, training, finance (loan, investment), tax system, etc.)

● Reinforce management foundations

- **Support for securing managerial resources**
(SME management consultant, consultation service, SME university)
- **Proper subcontracting system**
- **Ensure the receipt of orders from the government and other public agencies**
- **Promote cooperation/collaboration**
(associations, Federation of Small Business Associations, Shopping District Promotion Association, Upgrading Program)

● Facilitate adaptation to changes in economic/social environment

- **Management stabilization appropriate for the environment**
(financial support)
- **Facilitate change of business**
(comprehensive support by finance, tax system, etc.)

● Small enterprise measures

- **Management guidance**
- **Specialized tax return system**
- **Micro-financing**
- **Loans for Facilities/Facility Leasing**
- **Small enterprise mutual relief scheme**

● Facilitate fund provision and strengthen capital base

- **Fund provision by public sector financial institutions**
- **Credit enhancement by Credit Guarantee Corporation to facilitate fund provision by commercial banks**
- **Investment by Small and Medium Business Investment and Consultation Companies**
- **Proper taxation burden (special taxation measures, etc.)**

31

**Organization for Small and
Medium Enterprises and
Regional Innovation, JAPAN**

International Center

Phone: +81-3-5470-2375

Fax: +81-3-5470-2376

E-mail: international@smrj.go.jp

**URL: <http://www.smrj.go.jp/>
(click on 'English'!)**

32

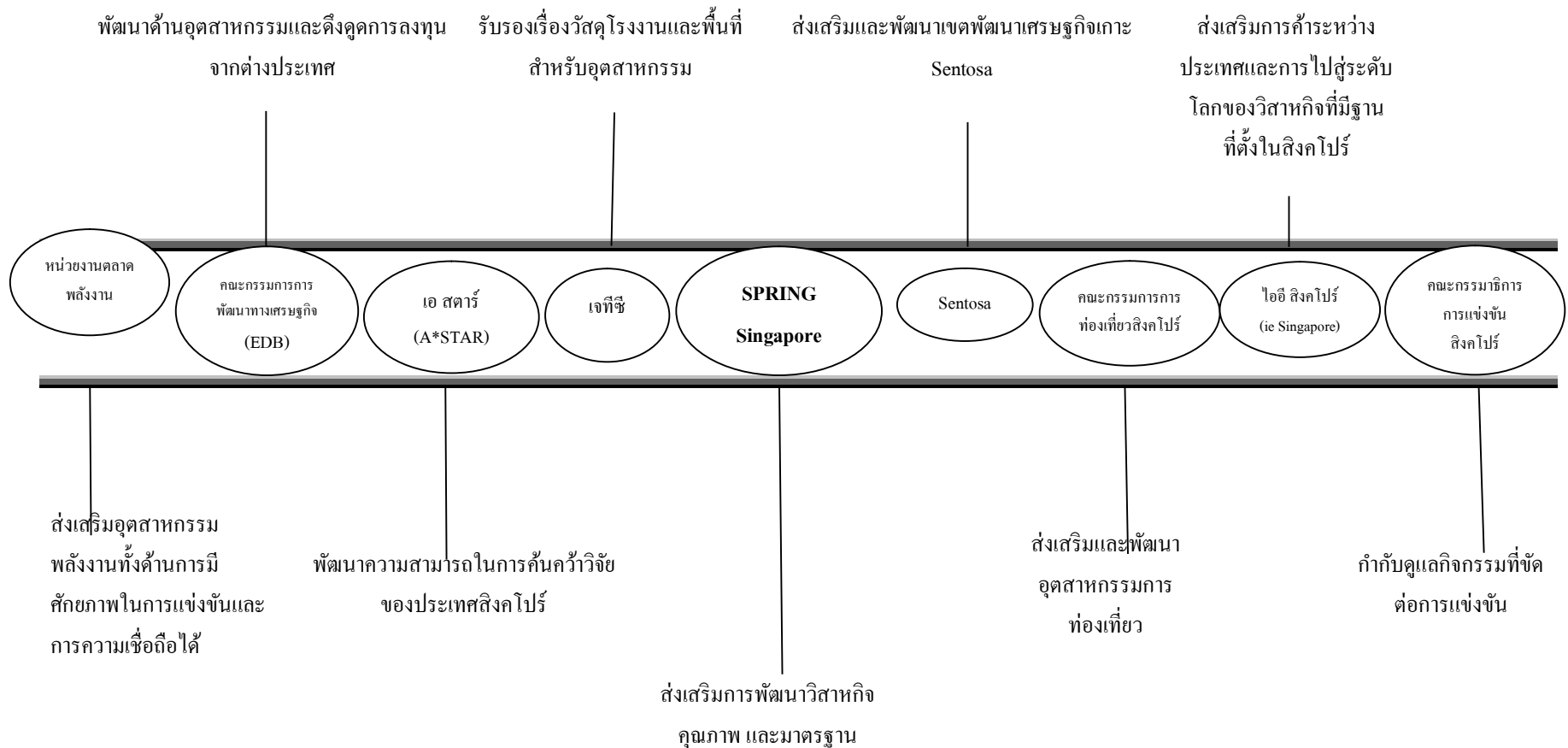
การนำเสนอให้กับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของประเทศไทย

31 ตุลาคม 2013

SPRING : หน่วยงานสังกัดกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม

กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม สิงคโปร์

**ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ และสร้างงาน เพื่อนำไปสู่
การมีมาตรฐานการใช้ชีวิตที่สูงยิ่งกว่าสำหรับทุกคน**

SPRING : วิสัยทัศน์และหน้าที่รับผิดชอบ

วิสัยทัศน์

วิสาหกิจสังคมโปรสู่ระดับโลก

หน้าที่รับผิดชอบ

ช่วยเหลือวิสาหกิจสังคมโปรเติบโต และสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการสังคมโปร

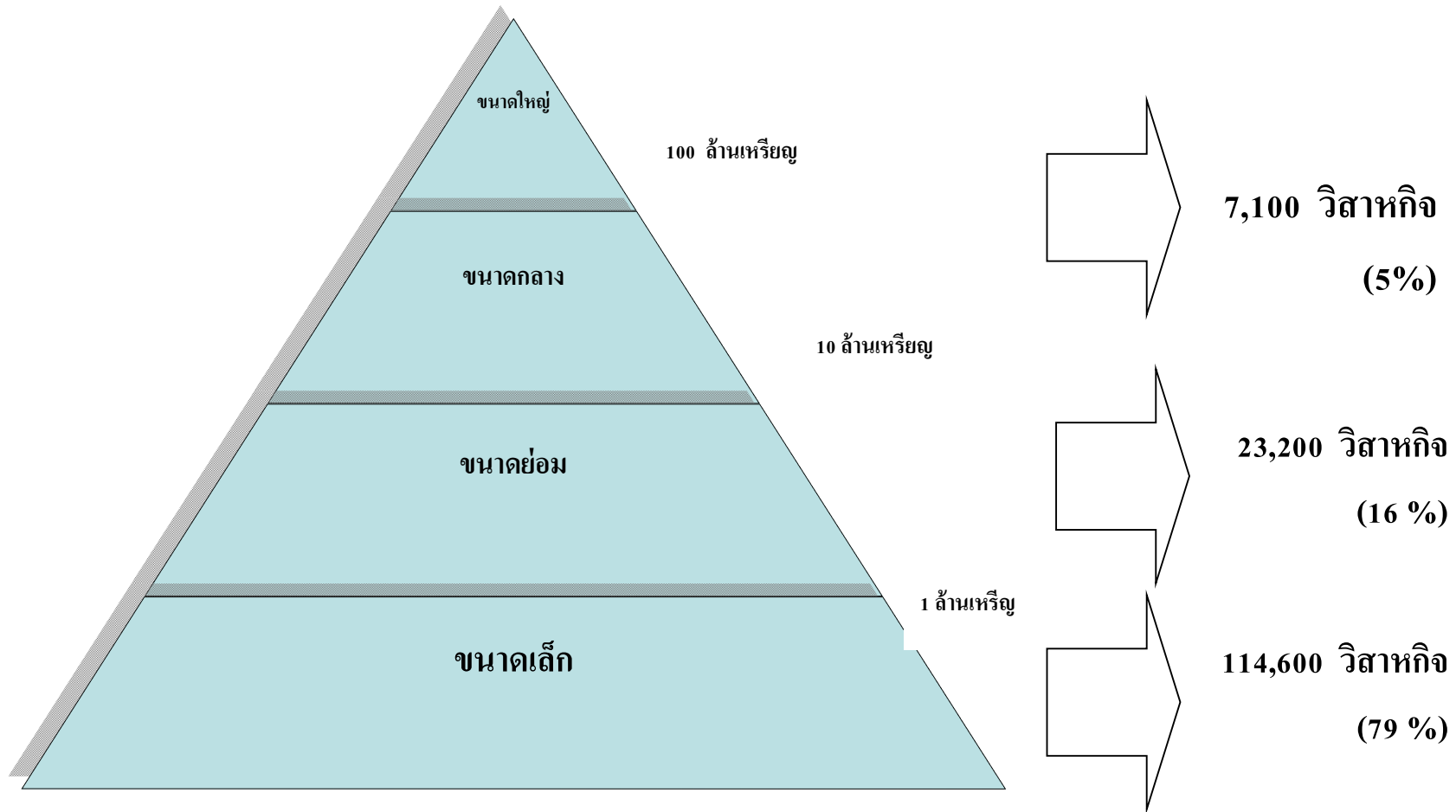
วัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์

การเป็นที่หนึ่งในภูมิภาคในด้านที่
มีความสำคัญ

กระตุ้นภาค SMEs

สร้างความสามารถ และความ
เชื่อมั่นในโครงสร้างพื้นฐานด้าน
คุณภาพและมาตรฐาน

ภูมิภาพของวิสาหกิจในสิงคโปร์

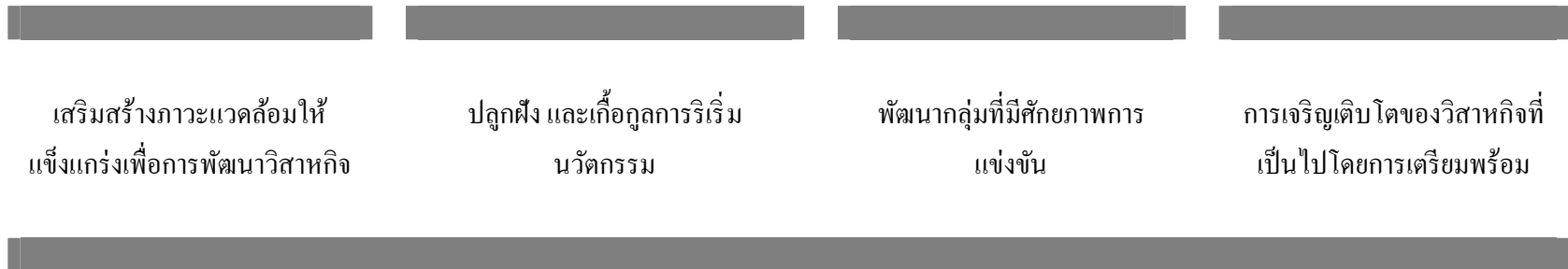
SMEs ในระบบเศรษฐกิจของสิงคโปร์

ที่มา : Dos 2012 เป็นการประมาณการซึ่งรวมหลายๆ ภาคอุตสาหกรรม ทั้งอุตสาหกรรมการผลิต การก่อสร้าง การเกษตร และบริการต่างๆ
หมายเหตุ หมายถึงที่เป็นเจ้าของโดยตรงเท่านั้น ไม่รวมผู้ทำงานเพื่อตนเอง (เช่น คนขับรถแท็กซี่ คนขายของหาบเร่) และคนต่างด้าวที่ทำงานในประเทศ
ยังไม่รวมถึงบริษัทที่ไม่มีกิจกรรม และบริษัทที่ยังไม่เริ่มประกอบกิจกรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนวิสาหกิจ

เสริมสร้างภาวะแวดล้อมให้
แข็งแกร่งเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจ

ปลุกฝัง และเกื้อกูลการริเริ่ม
นวัตกรรม

พัฒนากลุ่มที่มีศักยภาพการ
แข่งขัน

การเจริญเติบโตของวิสาหกิจที่
เป็นไปโดยการเตรียมพร้อม

โดยร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ

การขยายสู่ภายนอก

ขยายความรู้

โดยการจัดสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ
การบรรยายย่อย

ทำให้เกิดการตื่นตัว

โดยผ่านการประกาศนโยบายและจัดรายการ
ส่งเสริม

ชักจูง SMEs ให้เพิ่มมากขึ้น

ให้บริการการให้คำปรึกษาแนะนำ

โดยผ่านทางศูนย์ SME

เข้าผูกพัน

ผ่านทางเจ้าหน้าที่ของ SPRING

การเข้าถึงข้อมูล : เครือข่าย EnterpriseOne

SMEs เซ็นเตอร์

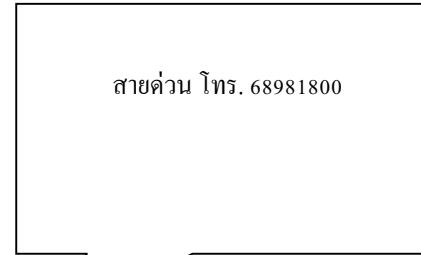
บริการให้คำปรึกษาทางธุรกิจ ให้
คำปรึกษาเกี่ยวกับแผนการสนับสนุนและ
กฎระเบียบของรัฐบาล การฝึกอบรมเพิ่ม
ศักยภาพ

อินเทอร์เน็ต

www.enterprisesone.gov.sg

- ข้อมูลจากภาครัฐสู่ภาคธุรกิจ (G2B)
- บริการให้อนุญาตทางธุรกิจออนไลน์

สายด่วน โทร. 68981800

ศูนย์ข้อมูล

อีเมล

- enterprisesone@spring.gov.sg
- obls@spring.gov.sg

แอพลิเคชัน ของอุปกรณ์เคลื่อนที่

ข้อมูลธุรกิจออนไลน์ แลกการให้บริการ
ของรัฐผ่านระบบออนไลน์

เข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุน

ชุดคู่มือ	เอกสารใบสำคัญง่าย	การกู้ยืม	เงินช่วยเหลือ	การคืนภาษี
คู่มือการบริการลูกค้า	เอกสารใบสำคัญง่าย	โครงการกู้ยืมรายย่อย	เงินช่วยเหลือพัฒนา	การคืนภาษีด้านศักยภาพการ
คู่มือการจัดการด้านการเงิน	เกี่ยวกับนวัตกรรมและ	(Micro Loan Programme	ความสามารถและเพื่อการ	ผลิตและนวัตกรรม
คู่มือการตลาด	ความสามารถ	- MLP)	พัฒนา (Capacity &	(Productivity & Innovation
คู่มือด้านทรัพยากรมนุษย์		แผนส่งเสริมกองทุน	Development Grant –	Credit)
		วิสาหกิจท้องถิ่น (Local	CDG)	
		Enterprise Fund Scheme		
		- LEFS)		
		แผนงานประกันการกู้ยืม		
		(Loan Insurance Scheme		
		- LIS)		

เข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุน : กลุ่มสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม

คู่มือการบริการลูกค้า

กรอบการทำงานอย่างง่ายเพื่อพัฒนาการบริการสู่ความเป็นเลิศ

คู่มือการจัดการด้านการเงิน

ให้เครื่องมือในการวิเคราะห์ และสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินการ
เกี่ยวกับการเงิน

คู่มือการตลาด

ปรับปรุงศักยภาพการทำการตลาด ด้วยเทคนิคต้นทุน
ประสิทธิภาพโดยดำเนินการด้วยตนเอง

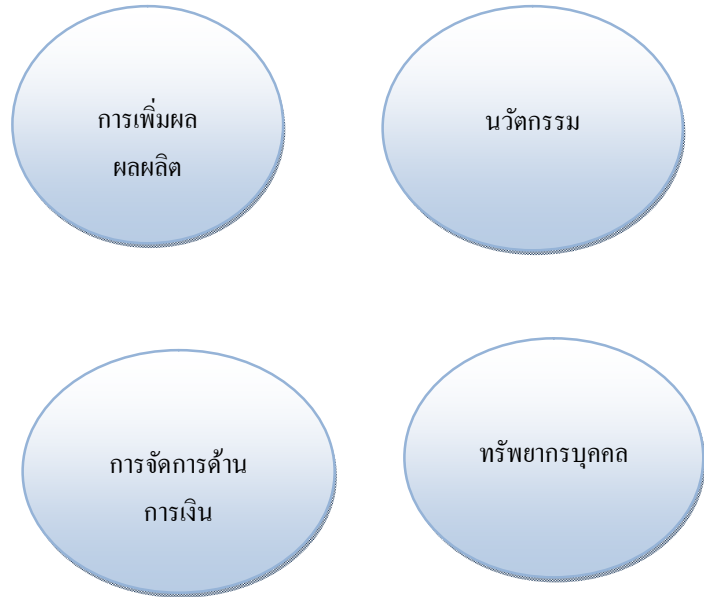
คู่มือด้านงานทรัพยากรมนุษย์

ให้เคล็ดลับ เครื่องมือ รูปแบบในด้านการบริหารงานบุคคล

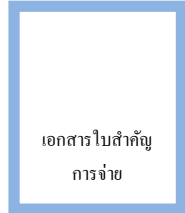
การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสภาวะแวดล้อม

เข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุน :

เอกสารใบสำคัญจ่ายเกี่ยวกับนวัตกรรมและความสามารถ (Innovation & Capacity Voucher- ICV)

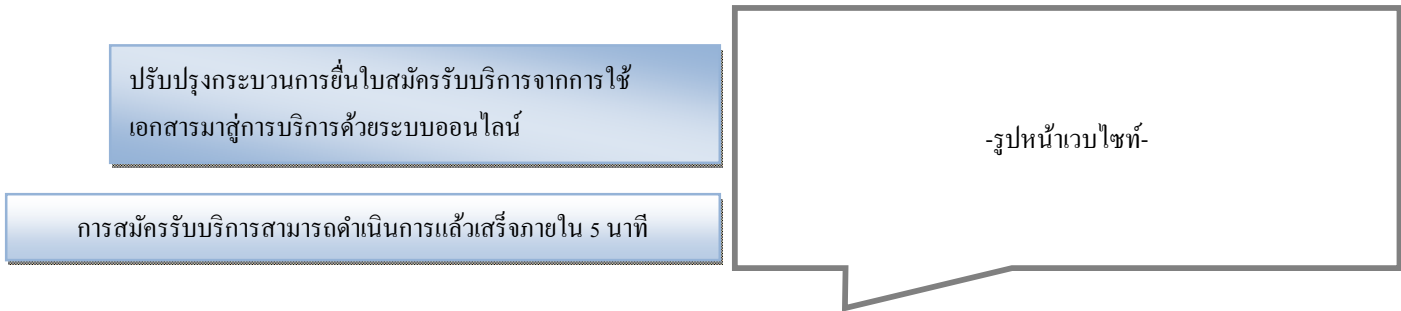

SMEs สามารถขอรับเอกสารใบสำคัญการจ่าย ICV ได้ทางออนไลน์ ซึ่งมีมูลค่า 5,000 เหรียญดิงโกปรี

- เข้าถึงความเชี่ยวชาญและการสนับสนุนที่มีคุณภาพได้ง่ายยิ่งขึ้น
- ครอบคลุมค่าใช้จ่ายสำหรับการให้คำปรึกษาหรือบริการที่มาจากองค์กรที่เข้าร่วม

เปิดให้บริการสมัครเอกสาร ICV ออนไลน์แล้ว

การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถานะแวดล้อม

เข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุน :

บทบาทของ SPRING ในการให้เงินทุน

การกู้ยืม

SPRING
Singapore

ค่าประกันส่วนความเสี่ยงในการผิดนัด
ของ SMEs

สถาบันการเงินที่เข้าร่วมในแผนงาน

SMEs

ธนาคารดีบีเอส (DBS)
ธนาคารเอชเอสบีซี (HSBC)
บริษัท เงินทุน สหเสถียร (Hong Leong Finance)
ธนาคาร เมย์แบงก์ (MayBank)
ธนาคาร โอซีบีซี (OCBC Bank)
ธนาคารแอสตันชาร์ตด์ ชาร์เตอร์ (Standard Chartered)
บีอีเอ (BEA)
ธนาคารยูโอบี (UOB)

SMEs

แผนงานประกันการกู้ยืม (Loan Insurance Scheme - LIS)

รับประกันเงินกู้สำหรับเงินทุนในการดำเนินการและเงินทุนการค้า

แผนส่งเสริมกองทุนวิสาหกิจท้องถิ่น (Local Enterprise Fund Scheme - LEFS)

ให้กู้ยืม วงเงินถึง 15 ล้านบาทหรือสิบล้านบาท สำหรับการนำไปจัดซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์

โครงการกู้ยืมรายย่อย (Micro Loan Programme - MLP)

การกู้ยืมทุนสำหรับดำเนินงาน วงเงินถึง 100,000 บาทหรือสิบล้านบาทให้กับธุรกิจขนาดเล็กที่มีลูกจ้าง 10 คนหรือน้อยกว่านั้น

การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสภาวะแวดล้อม

เข้าถึงแหล่งการเงิน และแผนการให้การสนับสนุน :

เงินช่วยเหลือพัฒนาความสามารถและเพื่อการพัฒนา (Capacity & Development Grant –CDG)

เงินช่วยเหลือเพื่อช่วยออกเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ SMEs เป็นจำนวนถึงร้อยละ 70 (จนกระทั่งปีการเงิน

2005) ให้เป็นค่าใช้จ่ายโครงการปรับปรุง ในการยกระดับความสามารถด้านการผลิตและพัฒนา

ความสามารถทางธุรกิจ

เงิน
ช่วยเหลือ

การพัฒนาอุตสาหกรรม
ธุรกิจ

การพัฒนาตราสินค้า

การจัดการด้านการเงิน

การพัฒนาต้นทุนมนุษย์

ปรับปรุงคุณภาพ และ
มาตรฐาน

นวัตกรรมทางธุรกิจ และ
การออกแบบ

ทรัพย์สินทางปัญญา และ
การให้สิทธิจำหน่าย

ความเป็นเลิศทางการ
บริการ

นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

การปรับปรุงศักยภาพ
ทางการผลิต

ยุทธศาสตร์การประกอบการ :

Action Community for Entrepreneurship (ACE)

ความร่วมมือระหว่าง SPRING และภาคเอกชน ที่มุ่งจะสร้างสิงคโปร์ให้เป็นประเทศแห่งการประกอบการให้มากยิ่งขึ้น

การพัฒนาต้นทุนมนุษย์

- อนุกรรมการการสร้างเครือข่าย ACE
- อนุกรรมการการสื่อสาร ACE
- การจัดงาน Blusky
- งานสัปดาห์ Global Entrepreneurship Week (GEW)

การให้การศึกษา การเป็นผู้ประกอบการ

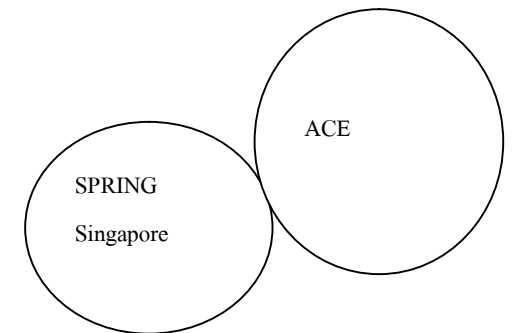
- คณะทำงานการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ
- โรงเรียน ACE

เงินทุนสำหรับการเริ่มกิจการ

- เงินช่วยเหลือในการเริ่มกิจการ ACE

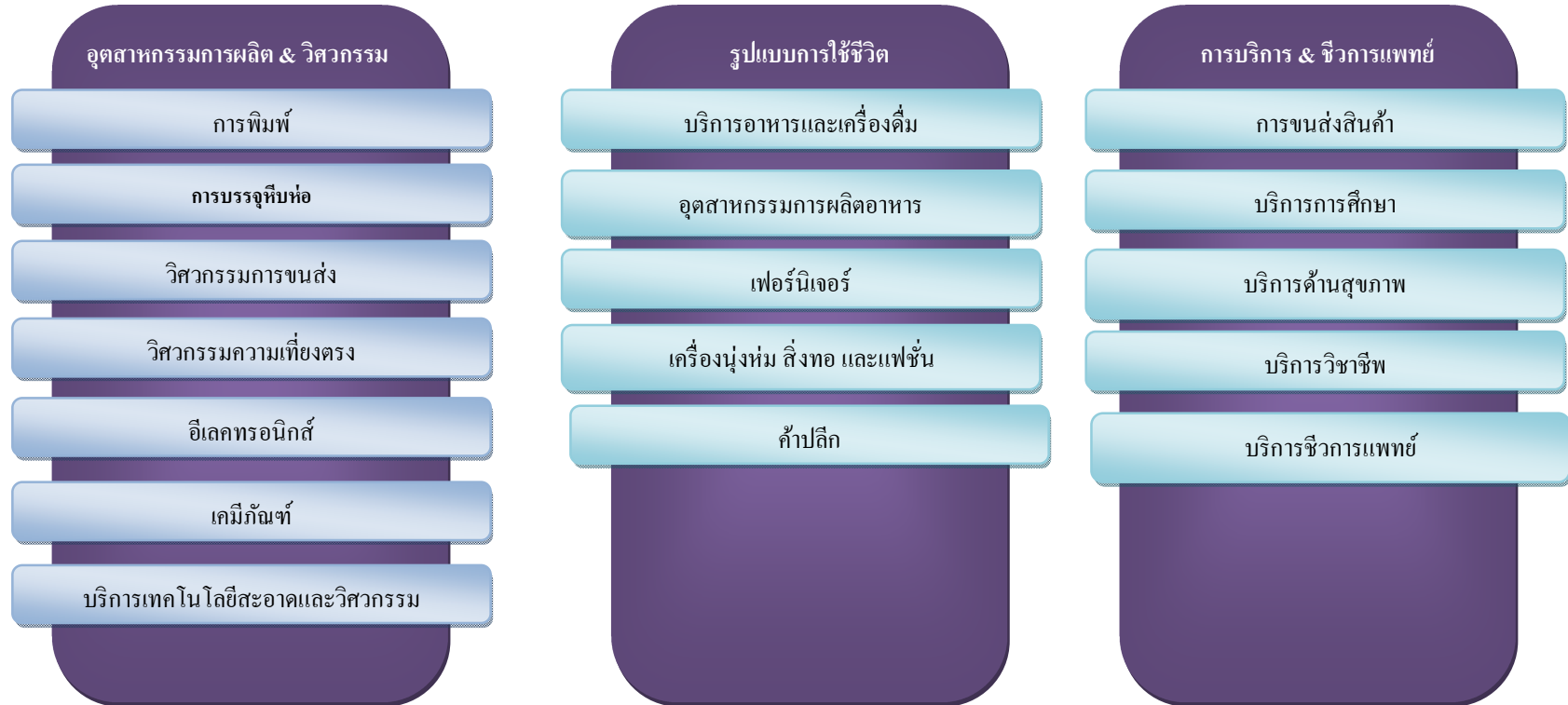
การมุ่งเน้นการพัฒนาของการเริ่มกิจการ

- อนุกรรมการตรวจสอบ ACE
- อนุกรรมการด้านต่างประเทศ ACE

มุ่งเน้นกลุ่มที่มีความสำคัญ 17 กลุ่ม

โดยร่วมมือกับ IE Singapore, EDB & STB

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มกิจกรรม

แนวทางเฉพาะของอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนา SMEs และให้กลุ่มกิจกรรมเติบโต

ดำเนินการ โดยผ่านพันธมิตร

- ศูนย์นวัตกรรม (Centres of Innovation –COI)
- โครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคม (Local Enterprise & Association Development Programme – LEAD)

ผลักดันความสามารถเฉพาะทางอุตสาหกรรมของธุรกิจ

- ความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลงความสามารถ (Partnership for Capacity Transformation –PACT)
- ความร่วมมือทางอุตสาหกรรมหลายฝ่าย (Collaborative Industry Partnership – CIP)

สร้างความสามารถของต้นทุนมนุษย์

- โครงการผู้บริหารหลัก (Core Executive Programme – CEP)
- แหล่งรวมงานพิเศษ (Part time pool)
- โครงการคนเก่ง SMEs (SME Talent Programme)

ตลาดใหม่ให้เติบโต

- ภารกิจธุรกิจต่างประเทศ
- การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของสิงคโปร์ให้มีส่วนสำคัญในตลาดระหว่างประเทศ

ศูนย์นวัตกรรม (Centres of Innovation –COI)

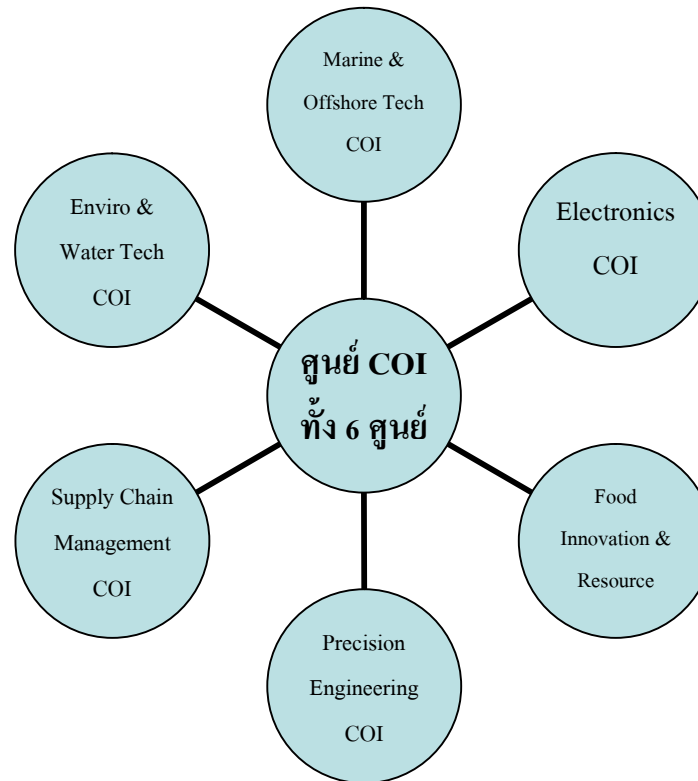
ให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านเทคโนโลยี

ดำเนินการโดยผ่านพันธมิตร

ศูนย์เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและน้ำ ณ
วิทยาลัย จี แอน โพลีเทคนิค

ศูนย์การจัดการสายโซ่อุปทาน ณ วิทยาลัย
รีฟลับบลิค โพลีเทคนิค

ศูนย์วิศวกรรมเที่ยงตรง ณ เอสตาร์
ซิมเทค

ศูนย์เทคโนโลยีทางทะเลและชายฝั่ง @
วิทยาลัย จี แอน โพลีเทคนิค

ศูนย์อิเล็กทรอนิกส์ ณ วิทยาลัยนานาชาติ
โพลีเทคนิค

ศูนย์ทรัพยากรและนวัตกรรมอาหาร ณ
วิทยาลัย สิงคโปร์ โพลีเทคนิค

โครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคม (Local Enterprise & Association Development Programme – LEAD)

โดยร่วมมือกับ สมาคมการค้า และหอการค้า (Trade Associations & Chambers -TAC)

- ดำเนินการร่วมกันโดยหลายหน่วยงาน เพื่อปรับปรุง ยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรมและการประกอบการ โดยผ่านทางสมาคมการค้าและหอการค้า
- TAC เป็นผู้ขับเคลื่อนความริเริ่มในการยกระดับความสามารถ และเป็นผู้นำในการดำเนินการมุ่งสู่ในระดับระหว่างประเทศ
TAC 30 องค์กร (มีสมาชิกที่เป็น SMEs กว่า 20,000 ราย) ได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาวิสาหกิจท้องถิ่นและสมาคมจำนวน 43 โครงการ ด้วยเงินช่วยเหลือที่ได้รับจนถึงปัจจุบันเป็นจำนวน 86 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์

สมาคมผู้ค้าอัญมณี
สิงคโปร์ (Singapore
Jewelers Association)

Waste Management and
Recycling Association of
Singapore (WMRAS)

The Association of
Singapore Marine
Industries (ASMI)

The Textile and
Fashion Federation
(TaFf)

Singapore Precision
Engineering and
Tooling Association

Singapore Food
Manufacturers'
Association (SFMA)

Association of Process
Industry (ASPRI)

สร้างต้นทูนมนุษย์

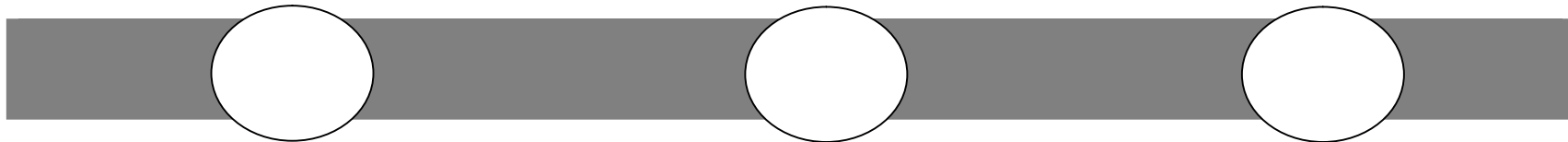
พัฒนาผู้นำ SMEs

ดำเนินการ โดยผ่านพันธมิตร

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการ
พัฒนา

การดึงดูดผู้มีความสามารถ

การพัฒนาความเป็นผู้นำ

นำมาตรการเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลที่มี
ประสิทธิภาพมาใช้ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์
การเติบโตของ SMEs

นำผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่ SMEs
เพื่อให้เกิดการเติบโตและความยั่งยืนของ
ธุรกิจ

พัฒนาความสามารถทางด้านการจัดการ และ
เสริมสร้างความเป็นผู้นำในบรรดาผู้บริหาร
อาวุโส

สร้างโอกาสในต่างประเทศให้แก่ SMEs ที่อยู่ในสิงคโปร์

โดยร่วมมือกับ IE Singapore และ EDB

- จัดทำภารกิจการศึกษาและการพัฒนาธุรกิจ在不同ประเทศ
- เป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมที่มาจากบริษัทข้ามชาติ
- สร้างเครือข่ายโอกาส
- เป็นตัวกลางความร่วมมือระหว่างบริษัทในสิงคโปร์และบริษัทต่างด้าว

การพัฒนารัฐกิจโดยผ่าน MEDICA

- จัดตั้งโอกาสทางธุรกิจสำหรับบริษัทสิงคโปร์ โดยการจัดแสดงสินค้าและบริการ
- ฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานข้ามชาติ โดยการผลักดันนวัตกรรมทางการแพทย์

งานแสดงธุรกิจเยอรมัน-สิงคโปร์

- มีผู้เข้าร่วมในงานมากกว่า 150 ราย
- ภารกิจทางธุรกิจที่ประสบความสำเร็จสู่อินโดนีเซีย สำหรับผู้เข้าร่วม 30 ราย และได้รับการสนับสนุนที่ดีจากบริษัทสิงคโปร์ในการจัดแสดงกิจกรรมของบริษัท

แบบสอบถาม
โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน
SMEs ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำมาปรับปรุงการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) โดยเฉพาะพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้รับจากท่านเป็นความลับ โดยจะนำมาใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านอย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน จำนวน 5 หน้า (รวมหน้าปก)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ส่วนที่ 3 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามนี้

ปัจจุบันสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ตั้งอยู่เลขที่ 21 อาคารทีเอสที ทาวเวอร์ ชั้น G, 17, 18, 23 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ : 02 278 8800

โทรสาร : 02 273 8850

Website : <http://www.sme.go.th>

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ท่านต้องการเลือก หรือเติมข้อความลงบนเครื่องหมาย .....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประเภทกิจการของท่าน

กิจการผลิตสินค้า

กิจการค้าส่ง

กิจการค้าปลีก

กิจการบริการ

2. จำนวนสินทรัพย์รวมของธุรกิจ

ไม่เกิน 30 ล้านบาท

เกิน 30 ล้านบาท – 50 ล้านบาท

เกิน 50 ล้านบาท – 60 ล้านบาท

เกิน 60 – 100 ล้านบาท

เกิน 100 ล้านบาท – 200 ล้านบาท

200 ล้านบาทขึ้นไป

3. จำนวนการจ้างงาน

ไม่เกิน 15 คน

16 – 25 คน

26 – 30 คน

31 – 50 คน

51 - 200 คน

เกิน 200 คน

4. ระยะเวลาในการประกอบกิจการ ..... ปี

5. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

6. อายุ

ไม่เกิน 30 ปี

31- 40 ปี

41 – 50 ปี

51 ปีขึ้นไป

7. สถานะของท่านในกิจการ (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

เจ้าของกิจการ

ผู้บริหาร

ผู้ปฏิบัติงาน

8. กิจการของท่านในปัจจุบันได้รับเงินทุนจากแหล่งใด

เงินส่วนตัว

กู้ยืมจาก.....

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs มากน้อยเพียงใด

- มากที่สุด   มาก   ปานกลาง   น้อย   น้อยที่สุด

2. ท่านรู้จักองค์กรภาครัฐใดบ้างที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)
 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Export-Import bank of Thailand : EXIM Bank)
 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank)
 บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ไม่รู้จัก

3. ท่านเคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs หรือไม่

- เคย ในด้าน (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 การให้คำปรึกษา   แหล่งเงินทุน   การวิจัยและการพัฒนา
 การภาษี   การเชื่อมโยงและประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ไม่เคย

4. ท่านเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs หรือไม่

- เคย ในด้าน (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)   กฎระเบียบต่างๆ
 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR)   เงินทุน
 การบริหารความเสี่ยง   การตลาด
 การบริหารงานบุคคล   เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 ทรัพย์สินทางปัญญา   อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ไม่เคย

5. ท่านมีความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐเพียงใด

- มากที่สุด   มาก   ปานกลาง   น้อย   น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 บทบาท และอำนาจหน้าที่ของสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ท่านรู้จักบทบาทและหน้าที่ของ สสว. มากน้อยเพียงใด					
2. กิจการของท่านได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนของ สสว. ในประเด็นดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
2.1 การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs					
2.1.1 การจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินกิจการ SMEs เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ การเงิน ฐานข้อมูล วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การตลาด					
2.1.2 การสนับสนุนให้ SMEs ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินกิจการและพัฒนาการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง					
2.1.3 การส่งเสริมให้ SMEs ใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงสนับสนุนให้มีหรือใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าหรือบริการ					
2.1.4 การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ SMEs โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน					
2.1.5 การสร้างและพัฒนาผู้ให้บริการ SMEs ในฐานะพี่เลี้ยง หรือที่ปรึกษา หรือสร้างแรงจูงใจให้ SMEs ใช้บริการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMEs ที่มีแนวโน้มเลิกกิจการ หรือผู้ประกอบการใหม่					
2.1.6 การสร้างแรงจูงใจให้ SMEs ปฏิบัติตามข้อกำหนดการดำเนินธุรกิจภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคม อุตสาหกรรมสีเขียว และระบบธรรมาภิบาล เช่น สนับสนุนเงินทุน ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ประกาศเกียรติคุณ					
2.2 การให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และส่งเสริมสนับสนุน SMEs					
2.2.1 การอบรมหรือสัมมนา					
2.2.2 หลักเกณฑ์การให้เงินช่วยเหลือ หรือให้บริการเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริม SMES					
2.2.3 การให้คำปรึกษา					
2.2.4 การตลาด					
2.2.5 การติดตามและประเมินผล โครงการส่งเสริมสนับสนุน SMEs					
2.3 การสร้างเครือข่ายของ สสว. เพื่อความร่วมมือภายในและต่างประเทศ					
2.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสนับสนุน SMEs อื่นๆ					
2.3.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการลงทุนกับต่างประเทศ					

เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็น

โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ

เสนอต่อ : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2556

เวลา 9.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ความเป็นมา

จากสถานการณ์ในอดีตของประเทศไทย ที่เคยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ “ต้มยำกุ้ง” ในช่วง พ.ศ. 2540 เพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศดังกล่าว ประเทศไทยจำเป็นต้องส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยการให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 99.8 ของวิสาหกิจทั้งหมดของไทย เพราะเป็นหน่วยธุรกิจที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันมากกว่าหน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ และการส่งเสริมดังกล่าวจะต้องเปิดเสรีทางการลงทุน การบริการ และการค้า ให้มากยิ่งขึ้น โดยที่การเปิดเสรีนี้ย่อมส่งผลให้ SMEs ประสบภาวะที่ต้องแข่งขันกับกิจการค้าทำนองเดียวกันมากยิ่งขึ้น ทั้งระดับภายในประเทศและระดับนานาชาติ ดังนั้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันดังกล่าวจึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ขึ้นเป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน รวมถึงมาตรการเกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ทั้งหลายแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง และส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้จัดตั้ง สสว. ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีภารกิจในการเป็นศูนย์กลางการประสานระบบการทำงานของส่วนราชการ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ใน

การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs หลายประการ อีกทั้งในมาตรา 16 (5) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้เป็นสาระสำคัญให้ สสว. เป็นผู้เสนอแนะต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีกฎหมายใหม่ และการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs อื่นๆ อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริม SMEs มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันจึงควรมีการศึกษากฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของไทยที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และทำให้ธุรกิจ SMEs ของประเทศนั้นๆ ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ 5 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ และออสเตรเลีย โดยศึกษาเปรียบเทียบทั้งด้านโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากรัฐในการดำเนินงานขององค์กร การส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐสำหรับ SMEs และการเปิดโอกาสส่งเสริมและการสนับสนุนของรัฐ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน อันจะทำให้ทราบถึงองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในแต่ละประเทศว่า โครงสร้างขององค์กรและการดำเนินการมีลักษณะอย่างไร มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการอย่างไร มีอำนาจหน้าที่กระทำการอย่างไร รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุนของรัฐมีลักษณะอย่างไร และสามารถดำเนินการประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ ย่อมเป็นการสมควรที่ สสว. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางของการประสานงานและการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามกฎหมายจะได้มีการศึกษาวิจัยถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทั้งที่ดำเนินการผ่าน สสว. และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศไม่น้อยกว่า 5 ประเทศของกลุ่มประเทศเป้าหมายข้างต้น เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 หรือกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายภาครัฐในการปรับปรุงองค์กรภาครัฐของไทยในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ให้มีความเหมาะสมตามภารกิจต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อทราบและเข้าใจถึงโครงสร้างขององค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของ สสว. ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 องค์กรภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านทางหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

2.2 เพื่อวิเคราะห์กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็งและประสบความสำเร็จโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้ง สสว. และองค์กรภาครัฐของไทย ทั้งนี้ การศึกษาเปรียบเทียบดังกล่าวทำให้ทราบและเข้าใจถึงหลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐและขอบเขตของลักษณะโครงสร้างองค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ รูปแบบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

2.3 เพื่อศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายนี้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.4 เพื่อทราบและเข้าใจถึงโอกาสและผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อ SMEs ไทย เพื่อให้ สสว. สามารถสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3. สรุปผลการวิจัย (ข้อมูลเอกสาร)

3.1 องค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ถูกจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 โดยกฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดโครงสร้างการบริหาร โครงสร้างองค์กร ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของ สสว. เอาไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การบริหารงานยังสามารถจำแนกเป็น

- คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สสว. ได้รับงบประมาณจากภาครัฐ และได้บริหารจัดการ เพื่อจัดตั้งเป็น “กองทุน” สำหรับส่งเสริม SMEs ที่ขอเข้ารับการช่วยเหลือ ตามขอบเขตและวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกฎหมายกำหนดให้มีการพิจารณาจาก

1) ขอบเขตของการช่วยเหลือ

- การให้กู้ยืมเงินสำหรับดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง พัฒนากิจการ SMEs ให้มีประสิทธิภาพ
- การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุน ดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน ลงทุนใดเกี่ยวกับการก่อตั้ง ขยายกิจการ การวิจัยพัฒนา และส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนรูปแบบอื่นๆ

2) ข้อคำนึงในการให้ความช่วยเหลือ

- ความเป็นไปได้และความจำเป็นของแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- สถานะการเงิน การลงทุน และเงินทุนหมุนเวียน
- ความเป็นธุรกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน รายได้ หรือก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจ
- การดำเนินธุรกิจตามระบบธรรมาภิภาพที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ สสว. ยังมีการดำเนินการตามแผนส่งเสริม SMEs โดยการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านหน่วยงานอื่น เช่น

- การส่งเสริมการร่วมลงทุนใน SMEs ของภาคเอกชน โดยการยกเว้นภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ร่วมลงทุนกับ SMEs
- การสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เช่น โครงการให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ โครงการด้านการช่วยลดหย่อนภาษี
- การสนับสนุนด้านแรงงาน เช่น การให้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.2 องค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศที่มีความโดดเด่นและประสบความสำเร็จ ได้แก่

ประเทศเกาหลีใต้ คือ Small and Medium Business Administration (SMBA) ซึ่งมีมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่น เช่น

- มาตรการเกี่ยวกับการประกอบกิจการ SMEs เช่น โปรแกรมให้ความรู้ตั้งแต่ระดับมหาวิทยาลัย การให้คำปรึกษาด้านธุรกิจแบบ One Stop Service
- มาตรการเกี่ยวกับนวัตกรรม SMEs เช่น โปรแกรมส่งเสริมวิจัยด้านเทคโนโลยี โปรแกรม Inno-biz
- มาตรการผลักดันสู่ระดับสากล เช่น โครงการ 300 Global Star Program ผ่านความร่วมมือกับ Korean Exim Bank

ประเทศญี่ปุ่น คือ Small and Medium Enterprise Agency (SMEA) ซึ่งมีมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่น เช่น

- มาตรการด้านการจัดการ เช่น การเริ่มต้นช่วยวางแผนกิจการ การสร้างความร่วมมือระหว่าง SMEs ด้วยกัน การฝึกอบรมบุคคลากร การจัดหาเงินทุนการจัดการด้านภาษีเพื่อสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจ
- มาตรการด้านการเงิน เช่น การประกันความปลอดภัยจากการถูกคุกคามภายนอก การให้สินเชื่อที่ปลอดภัย
- มาตรการด้านงบประมาณ เช่น การให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาษี บัญชี การสืบทอดทางธุรกิจ
- มาตรการด้านการค้าการสนับสนุนในระดับภูมิภาค

ประเทศออสเตรเลีย คือ AusIndustry ซึ่งมีมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่น เช่น

- มาตรการปรับปรุงระบบการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ เช่น การปรับปรุงระบบรายงาน
- มาตรการเพิ่มช่องทางการเงินแก่ธุรกิจขนาดเล็ก เช่น การจัดให้มีกองทุนประเภทต่างๆ
- มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพของ SMEs เช่น โครงการสนับสนุนเทคโนโลยี โครงการให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ
- มาตรการสนับสนุนการส่งออกของธุรกิจขนาดเล็ก
- มาตรการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
- มาตรการส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจใหม่

ประเทศสิงคโปร์ คือ SPRING Singapore ซึ่งมีมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่น เช่น

- มาตรการช่วยเหลือด้านการเงินบางส่วน เช่น การให้หนังสือรับรองจ่าย เข้าไปรับประกันความเสี่ยง หรือร่วมแบกรับความเสี่ยงของโครงการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจ การช่วยแสวงหาแหล่งเงินทุน

ประเทศฝรั่งเศส คือ APCE และ BPI-Groupe ซึ่งมีมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่น เช่น

- มาตรการสนับสนุนด้านการเงินที่หลากหลาย การค้ำประกันการกู้ยืมแก่ SMEs
- มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลแก่ SMEs ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ
- มาตรการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ที่สนใจในการเริ่มต้นประกอบกิจการ SMEs

ทั้งนี้ สามารถสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศ

จำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
1. การกำหนดนิยามความเป็นมาและหลักการสำคัญของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ	1.1 ข้อดี : สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) ของประเทศญี่ปุ่นเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นมีความชัดเจนมากกว่าประเทศไทย ซึ่งมีการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน SMEs เพื่อแก้ไขปัญหา	1.1 ข้อดี : การส่งเสริม SMEs มาจากนโยบายที่สนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ และการประกอบธุรกิจของผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนและรวมทั้งพลเมืองสิงคโปร์ ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่จะเป็น SMEs ดังนั้นรัฐบาลสิงคโปร์จึงมุ่งส่งเสริมพัฒนา SMEs ไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่อย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งแตกต่างจากความเป็นมาของไทย	1.1 ข้อดี : กฎหมายของประเทศเกาหลีใต้คือ Framework Act on Small and Medium Enterprises มีรายละเอียดชัดเจนเพื่อจะส่งเสริม SMEs ในแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจของตน และทำให้ตรงความต้องการของ SMEs แต่ละประเภท เทียบได้กับการที่ประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะ	1.1 ข้อดี : การส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศสจะผ่านองค์กรภาครัฐหลายองค์กร มีทั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สำหรับองค์กรในระดับท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือ SMEs คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายที่จะช่วยเหลือ SMEs ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ เป็นการจรรูปองค์กรที่แตกต่างจาก สสว.	1.1 ข้อดี : ออสเตรเลียมีพัฒนาการส่งเสริม SMEs โดยอาศัยมาตรการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจมีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่น และเป็นแรงงานที่มีทักษะสูง มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือแบบเสรีนิยมที่เน้นปฏิรูปโครงสร้างการดำเนินงานเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกและสร้างโอกาสการพัฒนา SMEs ทั้งนี้

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
	วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องอาศัยทางแก้ไขปัญหาจากเหตุปัจจัยหลายประการ ทั้งนี้ SMEA เทียบได้กับ สสว. 1.2 ข้อเสีย : จากปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ จนเป็นที่มาของการจัดตั้ง SMEA ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของญี่ปุ่นเป็นไปเพื่อป้องกันปัญหานี้และทำให้วิธีการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเน้นการรวมกลุ่ม SMEs จนอาจไม่ยืดหยุ่นในการวางแผนไปสู่ออนาคต	1.2 ข้อเสีย : ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่นำมาปรับใช้เฉพาะในการส่งเสริม SMEs จึงไม่มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการโดยกฎหมายของ SMEs และคำนิยามของ SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING นำมาใช้ไม่ได้เป็นคำนิยามอย่างเป็นทางการของ SMEs แต่เป็นการกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นระดับผู้ประกอบการที่สามารถขอรับการช่วยเหลือตามแผนงานสนับสนุน	คือพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 1.2 ข้อเสีย : ภายได้กฎหมาย Framework Act on Small and Medium Enterprises ได้กำหนดนิยาม SMEs โดยพิจารณาจากจำนวนพนักงานและมูลค่าสินทรัพย์หรือมูลค่าการขาย ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของ SMEs โดยพบว่า SME แต่ละรายจะไม่พยายามเพิ่มจำนวนพนักงานหรือเพิ่มมูลค่าการขาย เนื่องจากต้องการคงสถานะการเป็น	ของประเทศไทย ที่มีใช้ทั้งหน่วยงานราชการ และมีใช้รัฐวิสาหกิจ 1.2 ข้อเสีย : ปัจจุบัน ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่เป็นองค์กรรัฐโดยแท้ เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs เป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ในระดับประเทศในลักษณะทั่วไปแต่อย่างใด อีกทั้งไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดนิยามของ SMEs ไว้ด้วย มีเพียงกฎหมายปี ค.ศ. 2008 เท่านั้นที่ได้กล่าวถึง SMEs เอาไว้ ส่วนคำนิยามที่หน่วยงานที่ส่งเสริม SMEs คือ BPI-Groupe นำมาใช้เป็นนิยาม	ประเทศไทยไม่ได้มีการสร้างมาตรการส่งเสริม SMEs ที่โดดเด่นอย่างออสเตรเลียก่อนมีกฎหมายจัดตั้ง สสว. 1.2 ข้อเสีย : ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ส่งเสริม SMEs หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรงอย่างกฎหมายไทย ดังนั้นการส่งเสริม SMEs จึงเป็นลักษณะการสร้างโครงการโดยตัวหน่วยงานที่แก่ภาคธุรกิจ และไม่มีข้อกำหนดนิยามไว้ตามกฎหมายด้วย

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
		SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING จัดทำขึ้น เท่านั้น	SME เพื่อรองรับ การส่งเสริมจาก ภาครัฐเพียงอย่าง เดียว ทั้งนี้ ไทยได้ อาศัยกฎหมาย ลำดับรองใน การกำหนดนิยาม SMEs จึงมี ความยืดหยุ่น ดีกว่า	ตามกฎหมายยุโรป	
2. ขอบเขตลักษณะ โครงสร้างองค์กร โครงสร้างการ บริหาร และอำนาจ หน้าที่ขององค์กร	2.1 ข้อดี : แยก หน่วยงานที่ทำ หน้าที่ส่งเสริมและ สนับสนุนระดับ นโยบาย ออกจาก ระดับปฏิบัติ คือ สำนักงานวิสาหกิจ ขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEA) เป็นผู้วางนโยบาย ระดับชาติด้าน SMEs ซึ่งอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของ รัฐมนตรีกระทรวง เศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และมี คณะกรรมการใน สภาให้คำปรึกษาใน	2.1 ข้อดี : กฎหมาย ให้อิสระแก่องค์กร SPRING กำหนด รูปแบบและวิธีการ ทำหน้าที่ภายใต้ขอบ อำนาจแห่งกฎหมาย จึงมีอำนาจหน้าที่ ครบวงจรและ กว้างขวาง รวมถึง ไม่ได้จำกัดให้ สมาชิกของ คณะกรรมการ SPRING ต้องเป็น สมาชิกโดยตำแหน่ง ดังนั้น กรรมการใน คณะกรรมการจะมา จากทั้งภาคเอกชน และภาครัฐเช่นเดียว กับประเทศไทยก็มี	2.1 ข้อดี : โครงสร้างด้าน นโยบายใน การส่งเสริมและ สนับสนุน SMEs มีความเป็นระบบ มาก เพราะมี กฎหมายที่วาง โครงสร้าง การส่งเสริม SMEs อย่างเป็น ภาพรวมออกมา ก่อนคือ Framework Act on Small and Medium Enterprises โดยระบุให้จัดตั้ง SMBA ขึ้นเป็น องค์กรหลักที่	2.1 ข้อดี : มีธนาคาร BPI ของประเทศ ฝรั่งเศสที่มี วัตถุประสงค์เพื่อ ช่วยเหลือทางด้าน การเงินแก่ SMEs และมีวิสาหกิจที่มี รูปแบบการดำเนินการ ขนาดค่อนข้างใหญ่ โดยเป็นส่วนหนึ่ง ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ที่ ให้บริการสนับสนุน การสร้างนวัตกรรม และการส่งออก โดยเป็นองค์กรที่ สามารถให้บริการ ได้ง่ายเนื่องจากมี สำนักงานที่ตั้งอยู่	2.1 ข้อดี : มี หน่วยงานภาครัฐที่ สำคัญในการส่งเสริม SMEs คือ AusIndustry และ Productivity Commission ซึ่ง AusIndustry มี บทบาทสำคัญใน การบริหารจัดการ และกำหนดรูปแบบ มาตรการต่างๆ ของ ภาครัฐเพื่อช่วยเหลือ ภาคอุตสาหกรรม และมีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริม ธุรกิจ ได้แก่ การเป็นแหล่งข้อมูล ที่สำคัญสามารถ อ้างอิงได้ในทุก

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
ด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) และเป็นผู้นำนารวมทั้งถ่ายทอดนโยบายสู่หน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งไทยยังไม่ชัดเจนว่า สสว. ปัจจุบันเป็นหน่วยงานวางนโยบายหรือหน่วยปฏิบัติ 2.2 ข้อเสีย : การที่ญี่ปุ่นกำหนดจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิไว้ไม่เกิน 30คน ในคณะกรรมการที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการ	กรรมการส่งเสริม SMEs และ กรรมการบริหาร สสว. มาจากทั้งภาครัฐและเอกชน แต่จะระบุตำแหน่งของกรรมการจากภาครัฐไว้ด้วย 2.2 ข้อเสีย : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและควบคุมการทำงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore โดยกฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีฯ	ส่งเสริม SMEs ซึ่งกำหนดนโยบายภาพรวม คือ Policy Direction of the Year เป็น การวางแผนปีต่อปีตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งนโยบายย่อที่นำนโยบายภาพรวมมาทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเฉพาะเจาะจงไปที่การส่งเสริม SMEs ในเรื่องต่างๆ จึงเห็นได้ว่า SMBA คล้ายคลึงกับ สสว. 2.2 ข้อเสีย : บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้บริหารที่มาจากผู้แทนรัฐสภา (Deputy-Administrator) ของ SMBA คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรี	ทุกๆ มณฑลหรือทุกแคว้นในฝรั่งเศส ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ยังไม่มีศูนย์ภูมิภาคของ สสว.อีกทั้งฝรั่งเศสยังมีสมาคม APCE ซึ่งเกิดจากความริเริ่มของภาครัฐและรัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและการบริหารสมาคม โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง และการพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ 2.2 ข้อเสีย : รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ไม่ได้เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริม SMEs เพราะหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในประเทศฝรั่งเศส ไม่ได้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเป็น	ประเภทธุรกิจ ทั้งนี้ AusIndustry จะทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนของรัฐบาลและการเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกลมากที่สุด ในขณะที่ Productivity Commission (PC) ก็จะมีผลกีดกันนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ 2.2 ข้อเสีย : โครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่กำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะการกำหนดนโยบายทาง	

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
	ระดับวางนโยบายอาจไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เนื่องจากคณะกรรมการมีขนาดใหญ่ อาจทำให้การนัดประชุมและพิจารณาโยบายต่างๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์	เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการ SPRING Singapore ทั้งคณะ (ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) ซึ่งไทยไม่ควรกำหนดให้อำนาจเจ้ากระทรวงใดกระทรวงหนึ่งควบคุมการทำงานตลอดจนแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการส่งเสริม SMEs เพราะอาจทำให้ สสว. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ยาก	และผู้แทนจากรัฐสภาซึ่งมาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระครั้งละ 4 ปี อาจทำให้หมดหรือนโยบายของ SMBA อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ซึ่งกรณีนี้แก้ไขได้โดยปรับปรุงโครงสร้างให้มีฝ่ายเอกชนหรือข้าราชการฝ่ายประจำเข้ามามีส่วนร่วมบริหารองค์กร ซึ่งโครงสร้างคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว. ของไทยก็มีข้าราชการประจำและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ รวมถึงภาคเอกชนด้วย	การเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ โดยทั้งราชการส่วนกลาง (รัฐ) และการปกครองส่วนท้องถิ่น (แคว้นหรือมลฑล) กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupes จึงได้กำหนดให้เป็นองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่เสริมหรือสนับสนุนการทำหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเท่านั้น ซึ่ง สสว. เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม SMEs โดยตรงมากกว่า	เศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรงจึงยังไม่ชัดเจนเท่า สสว.

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
3. งบประมาณและการสนับสนุนจากภาครัฐ	3.1 ข้อดี : การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของประเทศ ญี่ปุ่นจะมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และ สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นองค์กรหลักที่ช่วยดำเนินการในระดับนโยบาย ส่งผ่านในองค์กร ปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้หลายองค์กร งบประมาณจึงกระจายขาดเอกภาพ และผู้ประกอบการ SMEs ยังต้องเสียเวลาติดต่อหลายหน่วยงานอีกด้วย	3.1 ข้อดี : การที่ประเทศสิงคโปร์ให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นผู้ทำหน้าที่หลายๆ ด้าน ในแนวเดียวกัน จึงเป็นลดการจัดตั้งหน่วยงานรัฐอื่นขึ้นมา และลดการทำงานซ้ำซ้อนกัน ลดการขาดความ เป็นเอกภาพของ หน่วยงานรัฐ ทำให้ การจัดสรร งบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดตั้ง หน่วยงานมีความเหมาะสม ซึ่งเห็น ได้ว่าแตกต่างจาก การกระจาย งบประมาณส่งเสริม SMEs ไปตาม หน่วยงานภาครัฐ หลายหน่วยงานของ ประเทศไทย	3.1 ข้อดี : การจัดสรร งบประมาณเพื่อส่งเสริม SMEs จะให้แก่ SMBA เพียงองค์กรเดียว ทำให้ไม่ก่อให้เกิดความสับสน และเป็นเอกภาพ ในขณะที่ไทย จัดสรรงบประมาณ ให้หลายองค์กร และได้จัดตั้ง กองทุนส่งเสริม SMEs ทั้งด้าน เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา หรือจัดตั้งกองทุน เพื่อส่งเสริม ความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจ ขนาดใหญ่กับ SMEs เป็นต้น ซึ่ง ส่งผลให้กิจการ SMEs ที่เกิดขึ้น มาแล้ว ไม่ถูก ทอดทิ้งโดยจะ ช่วยเหลือจน สามารถเลี้ยง	-	3.1 ข้อดี : ภาครัฐได้ สนับสนุนด้านการเงินแก่ Business Enterprise Centres ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งไทยไม่มีศูนย์ ดังกล่าว โดยให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์ไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ต่อปี (ประมาณ 3,100,000 บาท) เพื่อช่วยเหลือธุรกิจ ขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่ง ข้อมูล และให้เงินอุดหนุนแก่ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
			ตัวเองได้ อีกทั้ง SMBA ยังสร้าง แรงจูงใจให้ พัฒนาการแข่งขัน ด้านคุณภาพ สินค้าและบริการ อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ซึ่ง SMBA จะคอยติดตามผล การช่วยเหลือ SMEs เพื่อจะได้ฟื้นฟู แก้ไขในกรณีที่ พบว่า SME ราย ใดมีแนวโน้มไม่ ประสบความสำเร็จ และการช่วยเหลือ SMEs ที่ SMBA ไม่มีความชำนาญ เพียงพอ SMBA จะไม่ดำเนินการ ด้วยตนเอง แต่จะ ประสานให้ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและ ชำนาญในเรื่อง นั้นๆ เข้าร่วม ดำเนินการ จึงเป็น การใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า ทั้งนี้		

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
	-	3.2 ข้อเสีย : การจัดสรรงบประมาณให้แก่ SPRING Singapore จะกำหนดเป็นนโยบายประจำปีงบประมาณจึงเป็นตัวกำหนดนโยบายซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่ยืดหยุ่นให้คณะกรรมการส่งเสริม SMEs เป็นผู้กำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs โดยไม่ผูกติดกับการจัดสรรงบประมาณ	ไทยยังขาดระบบติดตามตรวจสอบผลการช่วยเหลือ SMEs อย่างเป็นระบบอย่างเกาหลีใต้ -	3.1 ข้อเสีย : รัฐวิสาหกิจ BPI- Groupe ซึ่งมีสถานะเป็นธนาคารไม่อาจใช้งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐโดยตรงในการประกอบกิจการ โดยการสนับสนุน SMEs ของตนได้งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ BPI- Groupe จึงมาจากเงินทุนค่าหุ้น และรายได้จากการให้บริการที่เรียกเก็บมาได้เป็นสำคัญ ซึ่งแตกต่างจากงบประมาณของ สสว.ที่รัฐจัดสรรให้	3.2 ข้อเสีย : ไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของธนาคาร SMEs จะมีเพียงการลงทุนในรูปแบบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทเพียงการไปเข้าร่วมทุนกับ Venture Capital ของเอกชนแล้วปล่อยให้เอกชนดำเนินการโดยอิสระ และรัฐบาลจะช่วยลดต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost) บางส่วนให้กับเอกชนเท่านั้น

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
4. รูปแบบการ ส่งเสริมสนับสนุน SMEs และ การดำเนินการที่ ประสบผลสำเร็จ	4.1 ข้อดี : SMEA เป็นหน่วยงานของ รัฐที่เป็นอิสระ ทำ ให้มีความคล่องตัว และมีอิสระใน การบริหารงาน มากกว่าการเป็นส่วน ราชการ อีกทั้งยังมี สภาที่ให้คำปรึกษา ในด้านนโยบาย เกี่ยวกับวิสาหกิจ ขนาดกลางและ ขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy- Making Council) ในรูปแบบ คณะกรรมการโดย มีหน้าที่ให้คำแนะนำ แก่รัฐมนตรีกระทรวง เศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม เปรียบเทียบกับ คณะกรรมการ ส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่กำหนด นโยบายและ แผนการส่งเสริม SMEs เพื่อเสนอ	4.1 ข้อดี : การกำหนดชื่อ กฎหมายในลักษณะ ที่นำเอาชื่อ คณะกรรมการตาม กฎหมายมาเป็นชื่อ ของกฎหมายเป็นสิ่ง ที่บ่งบอกถึง วัตถุประสงค์สำคัญ ของกฎหมายและ แนวคิดในการจัดทำ กฎหมาย รวมทั้ง แนวคิดในการจัดตั้ง หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีหน้าที่อย่าง ใดอย่างหนึ่ง ซึ่ง การกำหนดชื่อ กฎหมายของ สิงคโปร์จะให้ ความสำคัญกับ การจัดตั้งองค์กรที่ ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ขึ้นมาก่อน ส่วนหน้าที่ด้าน ต่างๆ จะกำหนดไว้ ในรายละเอียดใน เนื้อหาของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง	4.1 ข้อดี : มี การจัดทำกฎหมาย ในลักษณะ “กฎหมายชุด (SME Law Kit)” ที่กล่าวถึง การส่งเสริม SMEs เฉพาะเรื่อง โดยตราขึ้น 9 ฉบับ และเอา หลักการส่งเสริม SMEs ที่กล่าวถึง ใน Framework Act on Small and Medium Enterprises มาสร้างเป็น มาตรการที่ให้ เกิดผลในทาง ปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรมด้วย ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere	4.1 ข้อดี : การที่ รัฐวิสาหกิจ BPI- Groupe มีสถานะ เป็นธนาคาร จึงมี อำนาจโดยกฎหมาย ที่จะดำเนินการ ให้บริการด้าน การเงิน โดยอาจ เสนอความ ช่วยเหลือการเงิน ให้แก่วิสาหกิจ และ SMEs เกือบทุก รูปแบบโดย ภาพรวมแล้ว วัตถุประสงค์ที่ สำคัญในการจัดตั้ง วิสาหกิจ BPI- Groupe ขึ้นมาทำ หน้าที่สนับสนุน ด้านการเงินแก่ SMEs นั้น คือ การที่จะให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่ง ทางการเงินได้ โดยง่าย แต่การที่ ประเทศไทยมี ธนาคารพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมทำ	4.1 ข้อดี : มีการจัดตั้ง โครงการกองทุนร่วม พัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้น เพื่อให้การส่งเสริม และสนับสนุนทาง การเงินในรูปแบบ ของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs และจุดเด่น ของออสเตรเลียนั้น อยู่ที่นโยบายที่ เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านเทคโนโลยี R&D และการส่งเสริม ให้มีการค้นคว้า สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และการร่วมมือ ระหว่างรัฐบาล เอกชน และสถาบัน การศึกษา ซึ่งเป็น นโยบายที่ประสบ ความสำเร็จ ซึ่ง ประเทศไทยก็ควร เร่งพัฒนา การส่งเสริม SMEs ด้าน R&D และ ประสาน ความร่วมมือ

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
	คณะกรรมการอำนวยการ		of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise	หน้าที่ช่วยเหลือด้านการเงินของ SMEs จึงทำให้บทบาทของ สสว. ในการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริม SMEs ลดน้อยลง สสว. จึงควรเร่งประสานผ่านนโยบายที่เหมาะสมทันต่อสถานการณ์มาซึ่งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อลดงานซ้ำซ้อน และได้อาศัยผู้เชี่ยวชาญจากธนาคารโดยตรงในการส่งเสริมการลงทุนของ SMEs	เครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชนและสถาบันการศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วยเช่นกัน

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
	4.2 ข้อเสีย: พัฒนาการด้าน กฎหมายส่งเสริม SMEs มีมายาวนาน กว่าประเทศไทย จึง มีกฎหมายที่ เกี่ยวข้องเป็น จำนวนมาก ซึ่งบาง ฉบับอาจไม่เหมาะ กับบริบทพัฒนาการ การส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย	-	Cooperatives Act และ Act on Support for Female-owned Businesses จึงมี ความเป็นระบบ ในการทำ ความเข้าใจและ เลือกปรับใช้ กฎหมาย แต่ใน ประเทศไทย ไม่ได้จัดทำใน ลักษณะนี้ 4.2 ข้อเสีย : การกำหนด อำนาจหน้าที่ของ SMBA ปรากฏอยู่ใน กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริม SMEs หลายฉบับ อาจเกิดความยุ่งยาก ในการนำมาใช้ และทำให้เกิด ความสับสนได้ และกฎหมาย เหล่านี้ก็มิได้ กำหนดรายละเอียด ของอำนาจหน้าที่	4.2 ข้อเสีย : การสนับสนุน SMEs ของ รัฐวิสาหกิจ BPI- Groupe ซึ่งเป็นทั้ง ธนาคารและ หน่วยงานส่งเสริม พัฒนานวัตกรรม เป็นการให้บริการ สาธารณะด้าน พาณิชย์กรรมและ อุตสาหกรรม และ เป็นรัฐวิสาหกิจ จึง แสวงหากำไรโดย คิดค่าบริการใน การให้บริการ	4.2 ข้อเสีย : เนื่องด้วยลักษณะ การปกครองของ ประเทศออสเตรเลีย เป็นการปกครอง แบบสหพันธรัฐ (Federal State) อันมีรัฐต่างๆ ประกอบกันขึ้นเป็น เครือจักรภพ ออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ทำให้ ระบบบริหาร ราชการและการจัด รูปองค์กรภาครัฐมี

ประเด็นที่ เปรียบเทียบ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเกาหลีใต้	ประเทศฝรั่งเศส	ประเทศออสเตรเลีย
			ในเชิงลึกให้แก่ SMBA แต่อย่าง ใด	ส่งเสริม หรือ สนับสนุน SMEs ซึ่งแตกต่างจาก สำนักงานส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของ ไทย	โครงสร้างภายใน สองระดับ ได้แก่ ระดับสหพันธรัฐ และระดับมลรัฐ โดยที่การกำกับดูแล และส่งเสริม SMEs ของรัฐบาล ออสเตรเลียจะต้อง กำหนดเป็น มาตรการที่ เหมาะสมทั้งสอง ระดับด้วย

4. สรุปผลการวิจัย (ข้อมูลภาคสนาม)

ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นสัมภาษณ์โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ชุดแบบสัมภาษณ์

ชุดที่ 1 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ตัวแทนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 ประเด็น ดังนี้

1. องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (คณะกรรมการ
ส่งเสริม SMEs) และคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม (คณะกรรมการบริหาร สสว.)
2. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริม SMEs และคณะกรรมการบริหาร สสว.
3. บทบาท ปัญหาและอุปสรรค กองทุนส่งเสริม SMEs
4. และแนวทางแก้ไขปัญหของ สสว. ในปัจจุบัน
5. ทิศทางการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายจัดตั้ง สสว.

ชุดที่ 2 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 5 ประเด็น ดังนี้

1. โครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
2. อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ สสว.
3. บทบาท ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหของ สสว. ในปัจจุบัน
4. กองทุนส่งเสริม SMEs
5. ทิศทางการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริม SMEs และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายจัดตั้ง สสว.

ชุดที่ 3 นำมาใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จากกรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ภูมิภาค

ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นหัวข้อในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 8 ประเด็น

1. ประเภทหน่วยธุรกิจ และเหตุผลในการเลือกประกอบธุรกิจดังกล่าว
2. ความต้องการที่อยากให้ภาครัฐมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs
3. นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ
4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการทำหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
5. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ หลักเกณฑ์และระยะเวลาในการพิจารณาให้เงินสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เหมาะสมหรือไม่ หากเปรียบเทียบกับแหล่งเงินทุนอื่น
6. การประสานงานกับ สสว. เพื่อขอความช่วยเหลือในการทำธุรกิจ และความจำเป็นที่ สสว. จะต้องมีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาค
7. ผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลยุทธ์ในการปรับตัวในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และบทบาทของสสว. ในการให้ความช่วยเหลือ
8. กฎหมายในการจัดตั้ง สสว. มีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ส่วนที่ 3 บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ของตัวแปร

- ประเภทกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า เป็นกิจการค้าปลีกมากที่สุด
- สถานะในกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเจ้าของกิจการ มากที่สุด
- แหล่งเงินทุนของกิจการในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ใช้เงินส่วนตัวมากที่สุด
- ระดับความรู้เกี่ยวกับกิจการ SMEs ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
- พิจารณาเฉพาะผู้ที่รู้จักองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริมสนับสนุน SMEs จำนวน 438 คน พบว่า รู้จักธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) มากที่สุด รองลงมาคือ รู้จักสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Export-Import bank of Thailand : EXIM Bank) และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)
- พิจารณาเฉพาะผู้ที่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs จำนวน 164 คน พบว่า เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับกิจการ SMEs ในด้านการให้คำปรึกษา มากที่สุด
- ระดับความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 595 คน พบว่า ความเชื่อมั่นในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ขององค์กรภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง

รายงานสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 1

กรุงเทพฯและส่วนกลาง

ประเด็นในการสัมมนา

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับ SMEs หรือ วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมของผู้เข้าร่วมสัมมนา
2. บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน สสว.
3. แหล่งเงินลงทุน
4. การขาดหน่วยงานที่ดูแลและส่งเสริม SMEs ในส่วนท้องถิ่นและภูมิภาค
5. นโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายของภาครัฐมีปัญหาและอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ
6. ปัญหาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ และผลกระทบที่จะเข้าสู่ AEC

รายงานสรุปประเด็นจากการสัมมนาครั้งที่ 2

ส่วนภูมิภาค

ประเด็นในการสัมมนา

1. บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน สสว มีอย่างไร
2. ความมีประสิทธิภาพของกฎหมายในการจัดตั้งสสว.
3. งบประมาณและแหล่งเงินทุน

5. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย โดยเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ จะพบว่า การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยองค์กรภาครัฐที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีประเด็นที่ควรนำมาแก้ไขปรับปรุงดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านข้อมูลและนโยบาย พบว่า รัฐควรมีนโยบายส่งเสริม SME อย่างชัดเจน สร้างจุดยืนที่มั่นคงให้ SMEs มีวิธีการและมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้จริง มีการเขียนอธิบายให้ทราบหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพราะการดำเนินงานในปัจจุบันไม่ชัดเจน มีหน้าที่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น

5.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านงบประมาณที่จัดสรรมาเพื่อประโยชน์ SMEs พบว่า ต้องการโครงการที่สามารถช่วยเหลือ SME ได้จริงไม่ใช่การนำงบประมาณมาใช้อย่างเปล่าประโยชน์ โดยให้เพิ่มงบประมาณ SMEs กำหนดวงเงินกู้ให้มากขึ้นและให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเงินกู้เพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายงบประมาณให้ทุกจังหวัดมี SME มากขึ้น สนับสนุนให้ SME ขนาดเล็กเข้าถึงแหล่งเงินทุน ส่งเสริมให้มีนักลงทุน SME หน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น มีการจัดงบประมาณ หรือโครงการพัฒนาผู้ประกอบการ

5.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการให้บริการและบุคลากรที่ให้บริการ คือ มีกระบวนการติดต่อ ยุ่งยาก ซับซ้อนเกินไป ใช้เวลานาน ต้องลดขั้นตอนการดำเนินงาน เปลี่ยนเป็น one stop service มีการประสานงานกับทางจังหวัด เพื่อแก้ปัญหาการเข้าถึงบริการยาก

5.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เพิ่มสื่อ และช่องทางการเรียนรู้ จัดทำรายการสนับสนุน SME คล้ายกับรายการ

SME ของกสิกรไท โดยเน้นสื่อที่เข้าถึงผู้ประกอบการได้โดยตรง เพื่อให้สามารถรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนอย่างชัดเจน

5.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการตลาด คือ ต้องการให้การส่งเสริมธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ พิจารณา การเติบโตของธุรกิจ ความนิยมในสินค้า ความเชื่อมั่นในสินค้า ส่งเสริมให้จัดงานจัดแสดงสินค้า เพื่อเปิดตลาดได้มากขึ้น

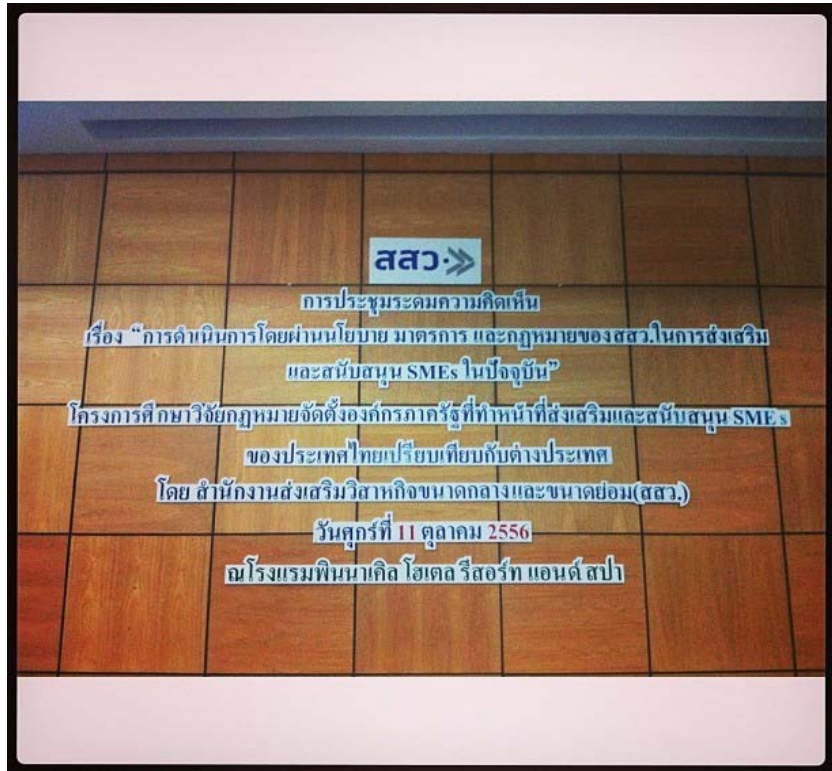
5.6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านความรู้และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือ สนับสนุนให้จัดตั้งกลุ่ม SME ส่งเสริมและผลักดันให้ SME สามารถแข่งขันกับบริษัทใหญ่ ๆ ได้ เพิ่มเติมการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศ ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ SME ประโยชน์ของ SME ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกอบการและผู้บริโภคมากขึ้น

5.7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน คือ ให้ทบทวนในบางโครงการที่เป็นประโยชน์ แต่ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริมสนับสนุนจึงควรมีพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาทางธุรกิจให้ SME และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และควรมีการติดตามประเมินผล SME ที่ได้รับเงินกู้ยืมไป เพราะปัจจุบันการติดตามผลยังไม่เป็นรูปธรรม ไม่สามารถสรุปผลได้ชัดเจน ทำให้ไม่มั่นใจที่จะใช้บริการ สสว. เพราะการดำเนินงานไม่น่าเชื่อถือในเรื่องการให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเงินทุน ติดตาม และประเมินผล

รูปจัดประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง

รูปจัดประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค

รูปศึกษาดูงานต่างประเทศ

รูปจัดประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและรับฟังข้อเสนอแนะ

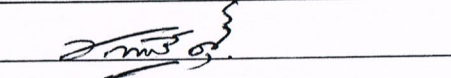
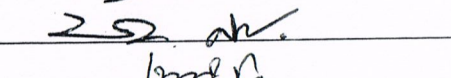
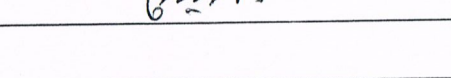
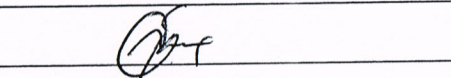
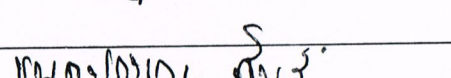
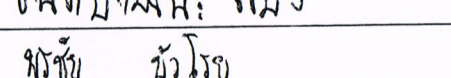
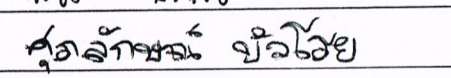

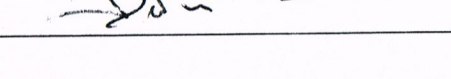
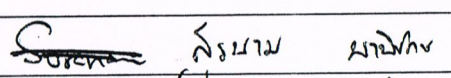
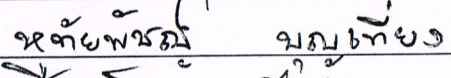
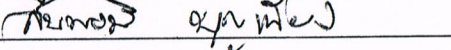

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการโดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

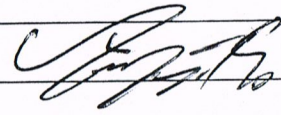
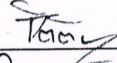

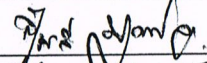
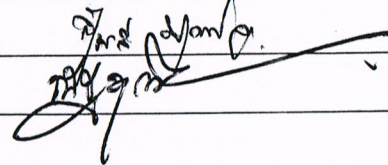
เมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

ณ ห้องสัมมนารวยเพชร โรงแรมมารวยการ์เด็น

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
1.	บริษัท ไคมอนด์ ชิปปิ้ง เซอร์วิส จำกัด	ท. น. สันติพงษ์ ใจดี	
2.	บริษัท โอแอล อะบิลิตี้ 2009 จำกัด	ท. น. อธิวัฒน์	
3.	บริษัท ว. บุญชัย อะไหล่ จำกัด	นาย อภิวัฒน์ ศรีวิจิตร	
4.	บริษัท พีพี ออโต้แก๊ส จำกัด	นางสาวประวิทย์ ศรีวิจิตร	
5.	ห้างหุ้นส่วนจำกัดมลรัฐฟาร์ม	นาย อภิวัฒน์	
6.	บริษัทแอร์ไทเกอร์ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด		
7.	สำนักงานมานพและต่อพงศ์นายความ	สุจิตา ใจดี	
8.	บริษัทคิงสมาร์ท ซัพพลาย จำกัด	คุณวรวิทย์ ปรสันติสุข (ผู้จัดการแผนกขาย)	
9.	คุณณรงค์เดช	คุณชนกปายณะ ศรีบัว	
10.	ภักดีคุณ อิมพลา	คุณพรชัย บัวโรย	
11.	คุณเอกชัย	คุณศุภลักษณ์ บัวโรย	
12.	บริษัทดีแอลดี อินเตอร์ จำกัด	คุณนิชชะสาร ภูมิลำเนา (ผู้จัดการ)	
13.	บริษัทซีซีเอ็น อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	คุณสุวิภา เสริมบุญสร้าง	
14.	ร้านวอนเดอร์ค็อก	คุณนันทลักษณ์ พรโสภาคกุล	
15.	TOFUSAN Co., Ltd.	คุณสุรนาม พานิชการ	
16.	Boing Shopping	คุณหทัยพัชญ์ บุญเที่ยง	
17.	๑๑ — ๑๑	คุณสิบบงษ์ บุญเที่ยง	

เมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

ณ ห้องสัมมนารวยเพชร โรงแรมมารวยการ์เด็น

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
18.	บริษัทขนมแม่เอย-เปี๊ยะ แอนด์ พาย (2003) จำกัด		
19.	บริษัทขนมแม่เอย-เปี๊ยะ แอนด์ พาย (2003) จำกัด		
20.	บริษัทขนมแม่เอย-เปี๊ยะ แอนด์ พาย (2003) จำกัด		
21.	บริษัทขนมแม่เอย-เปี๊ยะ แอนด์ พาย (2003) จำกัด		
22.	บริษัทเฮอร์วีน พรีเมียร์ จำกัด	ยິงยศ ศรีเส็งงบุษ	
23.	บริษัทเฮอร์วีน พรีเมียร์ จำกัด		
24.	บริษัทเฮอร์วีน พรีเมียร์ จำกัด		
25.	บริษัทเฮอร์วีน พรีเมียร์ จำกัด		
26.		คุณกิตติยา ชลอเดช	
27.		คุณสิริสุดา หนูทิมทอง	ศิริสุดา หนูทิมทอง
28.	กลุ่มแม่บ้านสายบัว	ศิริเมษ ทรัพย์	ศิริเมษ ทรัพย์
29.	สมัคร นิยมกร์	คุณศรีอโณทัย บุญปลูก	
30.	สมัคร นิยมกร์	คุณสุมาลี บุญปลูก	
31.		คุณฉัฐวดี ชัยสายัณห์	
32.		คุณฉัฐพงษ์ คงแสง	
33.		คุณศักดา ลูกน้ำเพชร	ศักดา ลูกน้ำเพชร
34.	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	คุณพงษ์จิตติ หิรัญสาตี	พงษ์จิตติ หิรัญสาตี

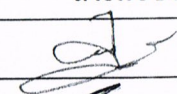
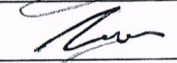
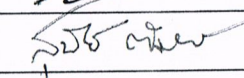
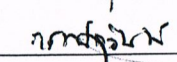
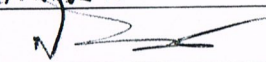
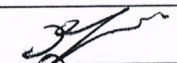
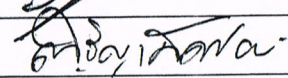
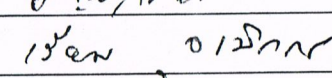
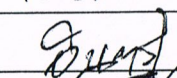
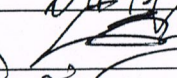
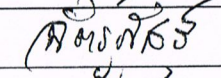
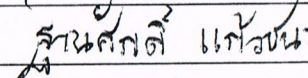
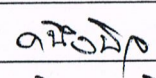
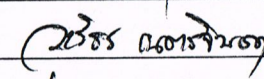
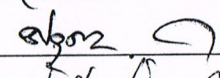
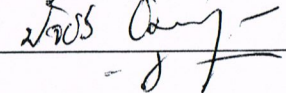
ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
35.		คุณสุรียัน ปานเจริญ	สุรีย
36.		คุณปานระพี แก้วภราดัย	PANRATER
37.	สนง. อีโพร แปงเฟือง ทนายน	คุณอรพิน ปานเกษม	อรพิน P.
38.	กองบริหารการ Pest Control	คุณเสริมศักดิ์ หงส์นาค	
39.	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหกิจแทรกอิควิปเมนท์	คุณจันทร์จรัส ตั้งเทียนชัย	จรัส
40.	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหกิจแทรกอิควิปเมนท์	คุณวิชุดา ลูกคำ	วิชุดา ลูกคำ
41.	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมสง่า	คุณกัทธิดา อินทรพรหม	
42.		คุณบราลี ศรีธรรมรงค์	B, M.R.
43.		คุณนิธิตา เขียวอ่อน	นิธิตา เขียวอ่อน
44.	บริษัทบางกอกไทยเทรดดิ้ง จำกัด	คุณนภัสรพี พิษขเมธพนธ์	นภัส
45.	บริษัทบางกอกไทยเทรดดิ้ง จำกัด	คุณกรรณิการ์ รอดมา	กรรณิการ์
46.	บริษัทบัญญัติ อุตสาหกรรม 1998 จำกัด	คุณเกียรติพร อำไพ	เกียรติพร
47.	บริษัทบัญญัติ อุตสาหกรรม 1998 จำกัด	คุณศุภิสรา อำไพ	ศุภิสรา
48.	บริษัทบัญญัติ อุตสาหกรรม 1998 จำกัด	คุณณัฐวดี อำไพ	ณัฐวดี
49.		คุณโสมนิต พัฒนานุสรณ์	โสมนิต พัฒนานุสรณ์
50.		คุณธงชัย ปริญาวุฒิชัย	ธงชัย ปริญาวุฒิชัย
51.		คุณฐิตารีย์ จิตรพิงกรรม	ฐิตารีย์ จิตรพิงกรรม

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการโดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

ณ ห้องสัมมนารวยเพชร โรงแรมมารวยการ์เด็น

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
52.		คุณอภิรักษ์ ศรีศิริ	
53.	บริษัทไอเบรน บิสซิเนส	คุณปรานี ธีระวงศ์ชัยพันธ์	
54.	บริษัทไอเบรน บิสซิเนส	คุณสุนีย์ ตั้งเทียนชัย	
55.	บริษัทไอคิล บิลเดอร์ จำกัด	คุณกรณ์กวินท์ นิธิพงศ์โกวิท	
56.	บริษัทคอนฟีโต้ คอร์ป จำกัด	คุณภัทรพงษ์พันธุ์ สิงห์คำหาญ	
57.	บริษัทคอนฟีโต้ คอร์ป จำกัด	คุณวิทยากร เสนาจิต	
58.	สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว นครราชสีมา	อ.สิริมา ศิลปะพันธ์	
59.	ส.เจ.เค.เนมา นพ. และ ค.อ. พงษ์เทพ นพ. นว	อ.วิวัฒน์ อเล็กซาน	
60.	บริษัท อี.บี.ที. จำกัด	อ.ภาพ. นอ. ธีระเกียรติ อี.พี. นพ.	
61.	~~บริษัท~~ ~~บริษัท~~ น.ไอ.พี. ซิมปโต เอ็กซ์โพสิท	อ.วิวัฒน์ อี.พี. นพ.	
62.	ทง.ศ.ศ.ร.น.ร. (ก.อ.อ.อ.อ.)		
63.	นายวิชาญ กิติ	น.อ. ธีระเกียรติ อี.พี. นพ.	
64.	คุณ อานันท์ อี.พี. นพ.	น.อ. ธีระเกียรติ อี.พี. นพ.	
65.	บริษัท เทคเนค เทคโนโลยี จำกัด	อ.วิวัฒน์ อี.พี. นพ.	
66.	ส.ป.อ.อ.อ.อ.อ.	อ.วิวัฒน์ อี.พี. นพ.	
67.	ร.น.อ.อ.อ.อ.อ.	อ.วิวัฒน์ อี.พี. นพ.	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการโดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

ณ ห้องสัมมนารวยเพชร โรงแรมมารวยการ์เด็น

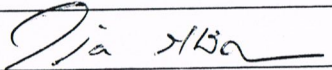

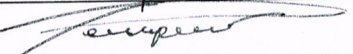
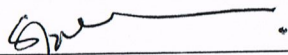
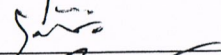
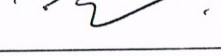
ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
	~~บริษัท~~ บริษัท	อนันตนา	จันจิรา
	ดอนคำ (40 พรรษา)	ไพโรจน์	ไพโรจน์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการโดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2556

ณ ห้องสัมมนา รวยเพชร โรงแรมมารวย การ์เด็น

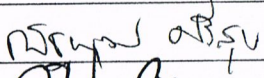

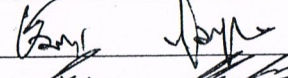

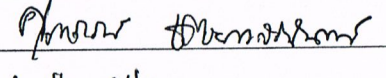
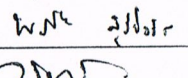
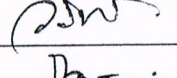

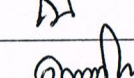
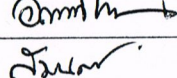
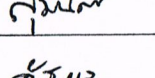
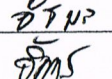
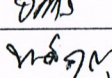
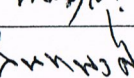
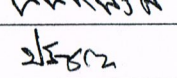
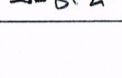
ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
1.	คณะผู้วิจัย	ผศ.ดร. วริยา ลำเลิศ (หัวหน้าโครงการ)	
2.	คณะผู้วิจัย	ดร. ดวงทิพย์ บุญปลูก (นักวิจัย)	
3.	คณะผู้วิจัย	อ.ธนาชัย สุนทรอนันตชัย (นักวิจัย)	อ.ธนาชัย สุนทรอนันตชัย
4.	คณะผู้วิจัย	อ.พีรพล เจตโรจนานนท์ (นักวิจัย)	
5.	คณะผู้วิจัย	นางสาวภัทรพร เข็นบุตร (ผู้ช่วยวิจัย)	ภัทรพร เข็นบุตร
6.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นางฉัตรวิภา นพอนาน	
7.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นายสุวิทย์ อินทร์	
8.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นายกัมปภัช วัฒนศิริ	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการ โดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2556

ณ ห้องสัมมนา โรงแรมพินาศเคิล แกรนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา

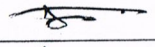
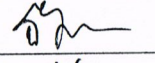
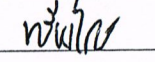

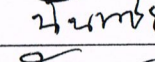
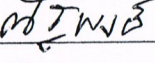
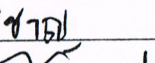
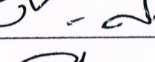
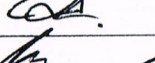
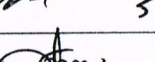
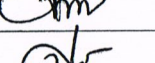
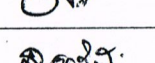
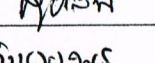
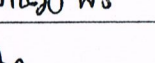

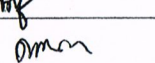

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
1.		คุณสโรชนี ศิริวัฒนา	
2.		คุณฉัฐพงษ์ ศรีสุข	
3.		ว่าที่ร้อยโทศรัณย์ กรพพระ	
4.		คุณชมพูนุช พุ่มขุน	
5.		คุณเกียรติคุณ แบบประเสริฐ	
6.		คุณสุภาภรณ์ เตชะภาสรัสนันท์	
7.		คุณพรชัย สุวินิจิต	
8.		นางสาวศรียา สอนกุล	
9.		นางสาวณิชา นิตตศิริ	
10.		นางนันทิมา รัตนวิมลกุล	
11.		น.ส. อรรณ ตรีนิวัฒน์	
12.		นางสาวณัฐวิภา จงอินทร์	
13.		นาย ชัยมงคล ชัยวงศ์	
14.		นางพรพิมล อดุลย์พงษ์	
15.		น.ส. พงศ์ศุภา ศิริสุทนต์	
16.		นาย ชินทพจน์ คำชัย	
17.		นาย ปรัชญ ทรัพย์วิมลกุล	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการโดยผ่านนโยบายมาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2556

ณ ห้องสัมมนา โรงแรมพินาศิล แกรนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
18.		บุษิณี ศุภสารารณ	
19.		ธิวัชร์ บุญพิทย เปรชมาอ	
20.		เกษียณ ไกร วัฒนศิริ	
21.		นร. พงศพัทธ์	
22.		นันทชัย ทองปัทม	
23.		ศิริพงษ์ มณีเต็ม	
24.		ไพฑูริย์ ดวงจำปา	
25.		อ่องภาค สว่างวิโรจน์	
26.		นร.วิวัฒน์ วัฒนศิริ	
27.		ทนายธรรม ศรีรัตน	
28.		นางสาวศิริพร กำกรัง	
29.		ทอศศิกร สุทธิพิพัทธ์	
30.		สุชาติ สุธาวิ	
31.		ฉัตรนภาพร วัฒนวิเศษ	
32.		วิไลวรรณ นันทศิริ	
33.		พัชรินทร์ ศิริรักษ์	
34.		อานนท์ วัฒนศิริ	

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
35.	วิมล.	ดร.กิตติพันธ์ อิ่มนวล	
36.	สถาบันการทอผ้าไหม สหภาพเกษตรกร	นางสาวกมลทิพย์ กิ่งกาศ	
37.	สพว. โกลว์	นายวิชาญชัย กิ่งจันท	
38.	~~สพว. วิมล~~	เชษฐ์ วิมล	เชษฐ์ วิมล
39.	วิมล	ศุภมาส นพคุณ	
40.		สุวิมล ธีระวิมล	สุวิมล
41.		อภิสรา ใจดี	
42.		ประภัสสร ธีระวิมล	
43.	~~วิมล~~	ประภัสสร ใจดี	ประภัสสร ใจดี
44.		ประภัสสร ใจดี	
45.		อ.วิมล อ.วิมล ใจดี	อ.วิมล
46.		พ.นงนุช อธิภา	
47.		วิมล ใจดี	
48.		นางสาว อธิภา อธิภา	
49.		ศุภมาส ใจดี	
50.		อ.วิมล อ.วิมล	
51.		นางสาว อธิภา อธิภา	อ.วิมล

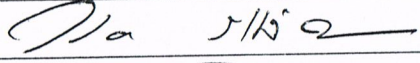
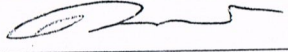
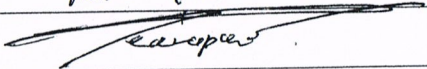
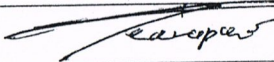
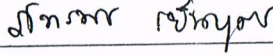
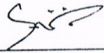
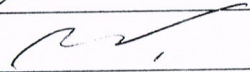

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“การดำเนินการ โดยผ่านนโยบาย มาตรการ และกฎหมายของ สสว. ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในปัจจุบัน”

เมื่อวันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2556

ณ ห้องสัมมนา โรงแรมพินาเคิล แกรนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
1.	คณะผู้วิจัย	ผศ.ดร. วริษา ถ้ำเลิศ (หัวหน้าโครงการ)	
2.	คณะผู้วิจัย	ดร. ดวงทิพย์ บุญปลูก (นักวิจัย)	
3.	คณะผู้วิจัย	อ.ธนาชัย สุนทรอนันตชัย (นักวิจัย)	นาย ~~สมทรง~~
4.	คณะผู้วิจัย	อ.พีรพล เจตโรจนานนท์ (นักวิจัย)	
5.	คณะผู้วิจัย	นางสาวภัทรพร เย็นบุตร (ผู้ช่วยวิจัย)	ภัทรพร เย็นบุตร
6.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นายสุวิชัย วัฒนศิริ 	
7.	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	นางกัมปภักดิ์ แก้วหอม 	

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
1.	NIDA	นภสรณ์ อภิวัฒนกุล	นภสรณ์
2.	NIDA	กนกนรินทร์ รอดงาม	กนกนรินทร์
3.		ศุภดิษฐ์ ทามธวัช	ศุภดิษฐ์
4.		อริยา ทวีลาภรณ์	อริยา
5.		กรรณิศา ไร่โต	กรรณิศา
6.		จิรอนันต์ ว่องวิทย์	จิรอนันต์
7.		ตะวัน สตรีรัตน์	ตะวัน
8.		บงกชวณิช ฤกษ์กุล	บงกชวณิช ฤกษ์กุล
9.		รัชชานา สัจใจภพ	รัชชานา
10.		วันทยา ทวีพงษ์	วันทยา
11.		นงุศิณี ๒๒๑๙	นงุศิณี
12.		อรุณกมล ช่างอิน	อรุณกมล
13.		อภิศรา ท่องทองแดง	อภิศรา
14.		ธนภัทร อังพาน์	ธนภัทร
15.		ธนธิธรรมา อภิวัฒน์	ธนธิธรรมา
16.		อนัสสรุยา อภิรัตน์	อนัสสรุยา
17.		อาทิตย์ รวยผึ้ง	อาทิตย์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์การภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
18.		น.ท. วิษณุพงษ์ มลธ	วิษณุพงษ์
19.		จ.ศ. อิศริพนธ์ วัฒนใจ	อิสริพนธ์
20.		จ.ช. กอชสิทธิ์ ทองเจริญทรัพย์	กชสิทธิ์
21.		นางเกรียงศักดิ์ นนทสมภ	เกรียงศักดิ์
22.		น.ส. วิชิตา อิมรสมภ	วิชิตา
23.		น.ส. ชลธิกา จอแสง	ชลธิกา
24.		น.ส. ทนจนา ไชยใส	ทนจนา
25.		น.ศ. วิไลภรณ์ ประเลา	วิไลภรณ์
26.		น.ส. ธัมรัตน์ พิทยานร	ธัมรัตน์
27.		น.ศ. สุภาภรณ์ ธรรมดี	สุภาภรณ์
28.		น.ท. เมธาวดี พิทักษ์มธ	เมธาวดี
29.		น.ศ. กนกวรรณ เกียรติทวีเลิศ	กนกวรรณ
30.		จ.ศ. อรุณโอบาย ทอวรรณ	อรุณโอบาย
31.		น.ว. สุวิศิษฐ์ อ่ำไพฑูริ	สุวิศิษฐ์
32.		น.ล. สิริพร นิชสัย	สิริพร
33.		น.ส. ณัฐชา วามงี	ณัฐชา
34.		น.ศ. จันทนา ดวงจำปา	จันทนา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
35.		น.ส. พัทททิพย์ อินธิแก้ว	พัทททิพย์
36.		น.ส. อสนท โรจน์แก้ว	อสนท
37.		น.ส. จีระวรรณ วัฒน่ออ	จีระวรรณ
38.		นาย สักดิ์กร สวัสดิ์	ศักดิ์กร
39.		นาย ปฐมวิทย์ จันทร์ทอง	ปฐมวิทย์
40.		น.ส. อัจฉริษา ชีธา	อัจฉริษา
41.		น.ส. เมทวิ โตทอง	เมทวิ
42.		น.ส. อัจสนา ปูน	อัจสนา
43.		น.ส. พรพรรณ พิทักษ์ศิริ	พรพรรณ
44.		น.ส. พรกมล ทองจันทร์	พรกมล
45.		น.ส. อังฉลา นันทอาน	อังฉลา
46.		น.ส. ชลชนิศา ทอไว	ชลชนิศา
47.		น.ส. วิวิมล อามศรี	วิวิมล
48.		น.ส. กัญจนันท์ วิเศษชัย	กัญจนันท์
49.		น.ส. จีตติมา มั่นใจ	จีตติมา
50.		น.ส. จิราวรรณ วัฒนะธน	จิราวรรณ
51.		น.ส. จันทนา ธนธำ	จันทนา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
52.		ผ.ศ. น. ฐิตชญาพร อุตราช ฐิต	ฐิตชญาพร
53.		พ.ศ. อธิษิต ภูษิต	อธิษิต
54.		น.ส. วชิรณฎณ์ รอดรัมย์พาล	วชิรณฎณ์
55.		พ.ศ. งามชนก พิณอจักษ์	งามชนก
56.		น.ส. อรรณพ ชัยอภิลูกเหล็ก	อรรณพ
57.		ช.ส. วิภาดา สว่างสถิตย์	วิภาดา
58.		พ.ศ. ชวรัตน์ สว่าง	ชวรัตน์
59.		น.ศ. สุจินจิรา พาสวงศ์	สุจินจิรา
60.		พ.ศ. รัตนาพร วัฒนะ	รัตนาพร
61.		พ.ศ. สุนิษา ชัยเจริญมูล	สุนิษา
62.		น.ส. ใบบุญจรัส ทำชัย	ใบบุญจรัส
63.		พ.ศ. อัทธัสดา ทรัพย์ใส	อัทธัสดา
64.		พ.ศ. อธิษิต สักดียว	อธิษิต
65.		ทอช คุ้มทรัพย์	ทอช
66.		นาง ศรีศร วัฒนานนท์	ศรีศร
67.		นาง อธิษิต วัฒนานนท์	อธิษิต
68.		พ.ศ. นภาพร ธานีไชย	นภาพร

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
69.	น.ศ. ธนิญชิต กัท	น.ศ. ธนิญชิต กัท	ธนิญชิต
70.		พ.จ. ชลิตาณัฐ ชื่นสุวรรณ	ชลิตาณัฐ
71.		นางสาว นรมน ขจรวัฒน	นรมน
72.		น.ศ. อติชชา ทานไพรัช	อติชชา
73.		น.ส. ศิลาวรรณ วิเศษ	ศิลาวรรณ
74.		น.ส. ศิริวิมล ศรีนเรศวร	ศิริวิมล
75.		น.ส. นุชกรณิ มั่นน้อย	นุชกรณิ
76.		น.ส. สตรีรัตน์ มุสิก	สตรีรัตน์
77.		น.ส. จรัสลักษณ์ ขามศิริ	จรัสลักษณ์
78.		น.ส. ชาราทิพย์ ดาวบริบูรณ์	ชาราทิพย์
79.		น.ศ. ศุภลักษณ์ ศิริพันธ์	ศุภลักษณ์
80.		น.ส. ปาริชาติ เลิศนิวัฒน์	ปาริชาติ
81.		น.ศ. นงา ภิรมย์	นงา
82.		น.ส. นันทา หัสบุตร	นันทา
83.		น.ส. วรณพร งามสุวรรณ	วรณพร
84.		น.ศ. ธีรพร พานิชโชติพงษ์	ธีรพร
85.		น.ส. นงา มงคลสุวรรณ	นงา

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
86.		ช.ด. จิตพร สุพาณิชย์	จิตพร
87.		น.ต. อธิชาติ ล้อวรรณพงษ์	อธิชาติ
88.		น.ส. กุมาล สุงาม	กุมาล
89.		ช.ด. อรุณษา วิวัธน์	อรุณษา
90.		น.ส. อธิชา ชรรณวงศ์	อธิชา
91.		น.ส. กิ่งแก้ว แก้ว	กิ่งแก้ว
92.		น.ส. อธิศรา ไสยทอง	อธิศรา
93.		นาง นันท์ พิษนาก	นันท์
94.		น.ส. กมลรัตน์ สาอรรถ	กมลรัตน์
95.		น.ส. รัตนา พิ้ว	รัตนา
96.		น.ส. อธิชา อธิชา	อธิชา
97.		น.ส. นานันท์ มณีจันทร์	นันท์
98.		น.ส. อธิชา อธิชา	อธิชา
99.		น.ส. ปัทมา พิษนาก	ปัทมา
100.		น.ส. เปาวนา อธิชา	เปาวนา
101.		น.ส. อธิชา อธิชา	อธิชา
102.		น.ส. อธิชา อธิชา	อธิชา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์การภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
103.		น.ส. ไข่มุก บุญขึ้น	ไข่มุก
104.		น.ส. เทวีกา ม่วงภิรมย์	เทวีกา
105.		น.ส. ปวีณา สอนอเนก	ปวีณา
106.		น.ส. กิตติยาภรณ์ กิตติง	กิตติยาภรณ์
107.		พ.ศ. อรุณพร สอนมรรณศิริชัย	อรุณพร.
108.		พ.ศ. อธิษฐา นันทอม	อธิษฐา
109.		พ.ศ. อรรณพอรดี อัครธรรมวณิช	อรรณพอรดี
110.		น.ส. รัชฎาภรณ์ ชนโตชัย	รัชฎาภรณ์
111.		น.ส. อรุณพรดี เสือราช	อรุณพรดี
112.		น.ส. อธิษฐาภรณ์ บุณยาสอน	อธิษฐาภรณ์
113.		น.ส. อธิษฐาภรณ์ อรุณพร	อธิษฐาภรณ์
114.		น.ส. อธิษฐาภรณ์ สอนอเนก	อธิษฐาภรณ์
115.		พ.ศ. ศิริรัต สัตย์	ศิริรัต
116.		พ.ศ. อธิษฐา สอนอเนก	อธิษฐา
117.		น.ส. อธิษฐา อธิษฐา	อธิษฐา
118.		น.ส. อธิษฐา อธิษฐา	อธิษฐา
119.		น.ส. อธิษฐา อธิษฐา	อธิษฐา

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
120.		น.ส. ปัทมา สังข์ทอง	Patima Sangthong
121.		น.ส. จิรพร พันธุ์	จิรพร พันธุ์
122.		น.ส. ใจดี พิเศษ	ใจดี พิเศษ
123.		น.ส. ชนิดา ชัยแสง	ชนิดา
124.		น.ส. กัญญา เรือง	กัญญา เรือง
125.		น.ส. กัญญาธรรม	กัญญาธรรม
126.		น.ส. อธิชา ชัย	อธิชา
127.		น.ส. อรภา ศิรินทร์ทิพย์	อรภา
128.		น.ส. อิมพาท กอศิริ	อิมพาท
129.		น.ส. กมลทิพย์	กมลทิพย์
130.		น.ส. พรนิมิต	พรนิมิต
131.		น.ส. กนกวรรณ	กนกวรรณ
132.		นาย อธิป	อธิป
133.		นาย อธิป	อธิป
134.		นาย อธิป	อธิป
135.		นาย อธิป	อธิป
136.		นาย อธิป	อธิป

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
137.		น.ส. อรุณิศา สร้อยคำ	อรุณิศา สร้อยคำ
138.		น.ส. ฝนดา วัฒน	ฝนดา วัฒน
139.		น.ส. สิริสา จีระชัย	สิริสา จีระชัย
140.		น.ส. ญาณี เกิดแก้ว	ญาณี เกิดแก้ว
141.		นาย อัครพงษ์ อัครพงษ์	อัครพงษ์ อัครพงษ์
142.		นาย อธิคม ไชยอรรถ	อธิคม ไชยอรรถ
143.		นาง บดินทร์ แก้วทอง	บดินทร์ แก้วทอง
144.		นาย อภินันท์ ยั่งยืน	อภินันท์ ยั่งยืน
145.		นาย อดิศักดิ์ อธิชัย	อดิศักดิ์ อธิชัย
146.		น.ส. อธิวรรณ อธิสัมพันธ์	อธิวรรณ อธิสัมพันธ์
147.		น.ส. พุฒิดา อธิสัมพันธ์	พุฒิดา อธิสัมพันธ์
148.		น.ส. อธิรัตน์ อธิสัมพันธ์	อธิรัตน์ อธิสัมพันธ์
149.		น.ส. ศุภิตา อธิสัมพันธ์	ศุภิตา อธิสัมพันธ์
150.		นาย อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์	อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์
151.		นาย อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์	อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์
152.		นาย อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์	อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์
153.		น.ส. อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์	อธิสัมพันธ์ อธิสัมพันธ์

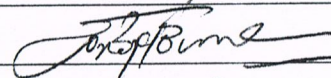

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
154.		นายเชิดศักดิ์ ห้วยบุญ	เชิดศักดิ์
155.		นางจวงศิริณี สมทสุขเลิศ	จวงศิริณี
156.		นายพิรจิกรักษ์ เชื้อวงทอง	พิรจิกรักษ์
157.		นางสาว ชัยสุดา พงคเดช	ชัยสุดา
158.		นางสาว ชุติมา พงคเดช	ชุติมา
159.		นางสาว ฉลิลนา กิตติพันธ์	ฉลิลนา
160.		นายพนันท์ มนต์วิไล	พนันท์
161.		น.ส. ฉวีชยา อรรณพวิทย์	ฉวีชยา
162.		น.ส. อังคณา วัฒนมณี	อังคณา
163.		น.ส. อธิษฐา ไสย	อธิษฐา ไสย
164.		นาย อธิษฐ์ ไชยยาพร	อธิษฐ์
165.		นาย พิษณุ เจริญเดชาภิบาล	พิษณุ
166.		นาย จิรายุทธ คำสรวง	จิรายุทธ
167.		นาง ศักดิ์ ดงเดชาวิธ	ศักดิ์
168.		นาย ศักดิ์ เลอศักดิ์	ศักดิ์
169.		น.ส. ศุภาวิณี มนต์	ศุภาวิณี
170.		นาย ศุภกร คุ้มศิริกร	ศุภกร

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
171.	น.ส. ลักษณ์ แซ่ซิว	น.ส. กัญชวี นามเชื้อ	ลักษณ์
172.		น.ว. รัชฎีกร หลอมล้อม	รัชฎีกร
173.		น.ล. ชัยพร ก่อผลน้อย	ชัยพร
174.		น.ล. รัตนาภรณ์ เรืองสุข	รัตนาภรณ์
175.		น.ส. พุทธิมา อุดมทรัพย์	พุทธิมา
176.		นาย อดิสร สิริวัฒนพานิช วาด	อดิสร
177.		น.ส. นงนุช มังกรแก้ว	นงนุช
178.		น.ส. นพินทร เกาหงษ์	นพินทร
179.		นาย เอกชัย วัฒนาอรรถกุล	เอกชัย
180.		นาย อธิวัฒน์ ธีรภักดิ์	
181.		นาย ทวีศักดิ์ กัญญาวัฒน์	ทวีศักดิ์
182.		น.ส. อภิญญา กิจประทีป	อภิญญา
183.		น.ร. อลิษา สว่างทว	อลิษา
184.		น.ส. อัญญาภาณี อภัยวงศ์	อัญญาภาณี
185.		น.ส. เบลูออร์สท์ อังคิณัฐิโนสาล	
186.		นาง อารยาณี เรืองศรี	อารยาณี
187.		น.ล. นฤมลดา แก้วโบราณ	นฤมลดา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น

“โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ”

เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

ณ ห้องประชุม 8-149 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ
188.		น.ส. ส้มสุทัย จินตสุทัย	ส้มสุทัย
189.		นางสาวสุวิภา นววิชัย	วิภา
190.		สุวิพร ศรีสุข	วิพร
191.		จินดาโรจน์ อดิธา	จินดาโรจน์
192.		จรรยา ศรีทอง	จรรยา
193.		กมลวิมล ศรีสงฆ์	กมลวิมล
194.		วิชัย ชัยเจริญ ทอช	วิชัย
195.		อริศรา มนัสชัย	อริศรา
196.		ศรี ออชกฤษณะ	ศรี
197.		วิมลพร ศรีทนต์	วิมลพร
198.		พญศิริวรรณ นิลรัตน์	ศิริวรรณ
199.		พญศิริกานต์ อึ้งเกษ	ศิริกานต์
200.		น.ส. จันทกานต์ ไชย	จันทกานต์
201.		กช ภัทรวรรณ ชัย	กช
202.		กช ภัทรวรรณ ชัย	กช
203.		นางสาววิมล นิลรัตน์	นางสาววิมล นิลรัตน์
204.	อ.ร.ท. สอนอัสิต	นายวิมล นิลรัตน์	วิมล

โครงการศึกษาวิจัยกฎหมายการจัดตั้ง
องค์กรภาครัฐ
ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs
ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ
ต่างประเทศ

สสว. ➤

บทสรุปผู้บริหาร

บทสรุปผู้บริหาร

เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริม SMEs มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สสว. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางของการประสานงานและการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามกฎหมายจึงได้จัดให้มีการศึกษาวิจัยกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของประเทศไทยที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐของต่างประเทศที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และทำให้ธุรกิจ SMEs ของประเทศนั้นๆ ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส และเครือรัฐออสเตรเลีย

โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างขององค์กร โครงสร้างการบริหาร วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของ สสว. และนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านทางหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มีการวิเคราะห์กฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐ ของต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็งและประสบความสำเร็จโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้ง สสว. และองค์กรภาครัฐของประเทศไทยในหัวข้อดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายนี้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจน โอกาสและผลกระทบของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต่อ SMEs ไทย เพื่อให้ สสว. สามารถสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศไทย

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 โดยกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดโครงสร้างการบริหาร โครงสร้างองค์กร ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของ สสว. เอาไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การบริหารงานยังสามารถจำแนกเป็น

- คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สสว. ได้รับงบประมาณจากภาครัฐ และได้บริหารจัดการเพื่อจัดตั้งเป็น “กองทุน” สำหรับส่งเสริม SMEs ที่ขอเข้ารับการช่วยเหลือ ตามขอบเขตและวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกฎหมายกำหนดให้มีการพิจารณาดังนี้

1) ขอบเขตของการช่วยเหลือ

- การให้กู้ยืมเงินสำหรับดำเนินการก่อตั้งปรับปรุง พัฒนากิจการ SMEs ให้มีประสิทธิภาพ
- การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุนเพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- การให้เงินช่วยเหลืออุดหนุน ดำเนินการ ร่วมกิจการ ร่วมทุน ลงทุนใดเกี่ยวกับการก่อตั้ง ขยายกิจการ การวิจัยพัฒนา และส่งเสริม SMEs ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนรูปแบบอื่นๆ

2) ข้อคำนึงในการให้ความช่วยเหลือ

- ความเป็นไปได้และความจำเป็นของแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ต้องสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs
- สถานะการเงิน การลงทุน และเงินทุนหมุนเวียน
- ความเป็นธุรกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน รายได้ หรือก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจ
- การดำเนินธุรกิจตามระบบธรรมาภิบาลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ สสว. ยังมีภารกิจในการดำเนินการตามแผนส่งเสริม SMEs โดยการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs โดยผ่านหน่วยงานอื่น เช่น

- การส่งเสริมการร่วมลงทุนใน SMEs ของภาคเอกชน โดยการยกเว้นภาษีสำหรับนิติบุคคลที่ร่วมลงทุนกับ SMEs
- การสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เช่น โครงการให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ โครงการด้านการช่วยลดหย่อนภาษี
- การสนับสนุนด้านแรงงาน เช่น การให้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน

2. องค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของต่างประเทศ โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศที่มีความโดดเด่นและประสบความสำเร็จ สามารถสรุปข้อดี-ข้อเสียของกฎหมายจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ส่งเสริม SMEs ของต่างประเทศจำนวน 5 ประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทยได้ดังต่อไปนี้

2.1 ประเทศญี่ปุ่น

ข้อดี

1. ในการจัดตั้งสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ((The Small and Medium Enterprise Agency: SMEA) ของประเทศญี่ปุ่น เกิดขึ้นจากเจตนาธรรมณ์จะให้หน่วยงานภาครัฐเพื่อช่วยเหลือ SMEs จากปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ จนทำให้ SMEs ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ท่ามกลางปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ นำมาซึ่งนโยบายและมาตรการต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้น ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นจึงมีความชัดเจนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ประเทศไทยไม่ได้นำประเด็นปัญหาการผูกขาดทางการตลาดมาเป็นประเด็นสำคัญสำหรับเหตุผลในการจัดตั้ง สสว. ดังเช่นประเทศญี่ปุ่น

2. SMEA ของประเทศญี่ปุ่นเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เป็นอิสระ จึงมีความคล่องตัวเรื่องการบริหารงานมากกว่าการเป็นส่วนราชการ ซึ่งกฎหมายจัดตั้ง สสว. ก็ได้กำหนดให้ สสว. เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีอิสระส่วนราชการ และมีใช้รัฐวิสาหกิจ เพื่อความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการเช่นเดียวกัน

3. ประเทศญี่ปุ่นมีสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) ในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม เปรียบเทียบได้กับคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวของประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ไม่เกิน 30 คน โดยกฎหมายญี่ปุ่นมิได้กำหนดให้สัดส่วนและองค์ประกอบของคณะกรรมการจะต้องมาจากภาครัฐจำนวนเท่าใด จึงทำให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ และมีความยืดหยุ่นในการแต่งตั้งคณะกรรมการ แตกต่างกับกรณีของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ที่กำหนดให้กรรมการโดยตำแหน่งมาจากภาครัฐหลายตำแหน่ง

4. ประเทศญี่ปุ่นจะแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนในระดับนโยบายออกจากระดับปฏิบัติ โดยที่สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) จะเป็นผู้วางนโยบายระดับชาติด้าน SMEs ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) และมีคณะกรรมการในสภาที่ให้คำปรึกษาในด้านนโยบายเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council) เป็นผู้ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดนโยบายเข้าสู่หน่วยงานปฏิบัติ เช่น องค์กรเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและนวัตกรรมในระดับภูมิภาคแห่งประเทศญี่ปุ่น (Organization for SMEs and Regional Innovation, Japan : SMRJ) สถาบันทางการเงินระดับนโยบาย และองค์กรธุรกิจที่ให้หลักประกันสินเชื่อ ทั้งนี้ SMEA, SMRJ และ The Small and Medium Enterprise Policy-Making Council ได้อาศัยกฎหมายในการจัดตั้งองค์กรที่แตกต่างกัน ในขณะที่ประเทศไทยมี สสว. เป็นองค์กรหลักองค์กรเดียวที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs และยังไม่ชัดเจนว่าจะทำหน้าที่ในระดับนโยบายเพียงอย่างเดียวหรือรวมระดับปฏิบัติด้วย นอกจากนี้ ประเทศญี่ปุ่นยังได้จัดให้มีเครือข่ายภายใต้ SMRJ ที่เรียกว่า SME Universities การดำเนินงานระดับปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ในส่วนภูมิภาคด้วย แต่ประเทศไทยยังไม่ มีหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคของ สสว.

5. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของประเทศญี่ปุ่นจะมีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) และสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEA) เป็นองค์กรหลักที่ช่วยดำเนินการจัดสรรงบประมาณในระดับนโยบาย ส่งผ่านในองค์กรปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้แก่แต่ละองค์กรที่สังกัดกระทรวงต่างๆ ซึ่งการกระจายงบประมาณอยู่ในหลายองค์กรหลายกระทรวงของประเทศไทยทำให้ขาดเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อประสานไปยังหน่วยงานอื่นๆ นอกจาก สสว.

6. งบประมาณของกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรม (METI) จะมีการจัดสรรให้แก่การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ไว้เป็นการเฉพาะ และในงบประมาณปี 2013 ยังตั้งงบประมาณเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือ SMEs ในเขตพื้นที่ภัยพิบัติที่ประสบภัยสึนามิ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการส่งเสริม SMEs ของประเทศ

7. ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมาย และมาตรการภาครัฐที่บังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการส่งเสริม SMEs

ข้อเสีย

1. จากปัญหาการผูกขาดทางการตลาดของกลุ่มทุนธุรกิจขนาดใหญ่ จนเป็นที่มาของการจัดตั้ง SMEA ทำให้ทิศทางการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเป็นไปเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว และทำให้วิธีการส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่นเน้นการรวมกลุ่ม SMEs จนอาจก่อให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นของการวางนโยบายอย่างต่อเนื่องไปสู่อนาคตภายหน้า

2. การกำหนดจำนวนกรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ไม่เกิน 30 คน ในคณะกรรมการที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการอุตสาหกรรม กล่าวคือเป็นคณะกรรมการระดับวางนโยบายส่งเสริม SMEs ของประเทศญี่ปุ่น อาจไม่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เนื่องจากเป็นรูปแบบของคณะกรรมการขนาดใหญ่ อาจทำให้การนัดประชุมและพิจารณาโยบายต่างๆ ไม่ทันต่อสถานการณ์ได้

3. ในประเทศญี่ปุ่นมีพัฒนาการด้านกฎหมายส่งเสริม SMEs มายาวนานกว่าในประเทศไทย จึงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางฉบับอาจไม่เหมาะสมกับบริบทพัฒนาการการส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย

2.2 สาธารณรัฐสิงคโปร์

ข้อดี

1. รัฐบาลของสิงคโปร์มีนโยบายสนับสนุนการลงทุนอย่างเต็มที่จากต่างชาติและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจทุกประเภท ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ประกอบการนั้นจะเป็นพลเมืองหรือผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนก็ตาม และการประกอบธุรกิจของผู้เข้ามาอาศัยในดินแดนและรวมทั้งพลเมืองสิงคโปร์ส่วนใหญ่จะเป็นการประกอบธุรกิจในลักษณะที่เป็น SMEs ดังนั้น รัฐบาลสิงคโปร์จึงให้การสนับสนุนวิสาหกิจดังกล่าวนี้ให้พัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. กฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน SPRING ของประเทศสิงคโปร์มีความคล้ายคลึงกับกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริม SMEs ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพราะได้กำหนดให้จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านการส่งเสริม SMEs โดยตรง และหน่วยงานดังกล่าวของทั้งสองประเทศต่างเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ SPRING เป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในประเทศสิงคโปร์ โดยมีหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายธุรการของคณะกรรมการฯ

3. การกำหนดชื่อกฎหมายในลักษณะที่นำชื่อคณะกรรมการตามกฎหมายมาเป็นชื่อของกฎหมายเป็นสิ่งที่ไม่บังบอกถึงวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายและแนวคิดในการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งของประเทศสิงคโปร์ โดยสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งองค์กรหนึ่งขึ้นมาก่อน ส่วนหน้าที่ด้านต่างๆ จะกำหนดไว้ในรายละเอียดในเนื้อหาของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4. กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์จะเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหากล่าวถึงองค์ประกอบอำนาจหน้าที่การดำเนินการของคณะกรรมการ รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ ของคณะกรรมการเท่านั้น จึงเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรโดยตรง โดยมีได้มีบทบัญญัติที่กำหนดขึ้นเพื่อให้นำไปใช้เป็นกฎหมายแม่บทในการส่งเสริมหรือสนับสนุน SMEs เหมือนดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ของประเทศไทย

5. กฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริม SMEs ของประเทศสิงคโปร์ได้ให้อิสระแก่องค์กรที่จัดตั้งขึ้นที่จะไปกำหนดรูปแบบ วิธีการในการทำหน้าที่ภายใต้ขอบอำนาจกฎหมายที่กำหนดจัดตั้งองค์กรกำหนดไว้

6. กฎหมายจัดตั้ง SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดให้สมาชิกของคณะกรรมการต้องเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่กำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนหนึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง หากแต่สมาชิกของคณะกรรมการ SPRING จะมาจากหลายภาคส่วน ทั้งจากภาคเอกชนและจากรัฐ

7. สมาชิกคณะกรรมการ SPRING Singapore เกือบทั้งหมด ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร จะมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหัวหน้าของกระทรวงผู้กำกับดูแลการทำงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore

8. จากอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ของคณะกรรมการ SPRING Singapore จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่อย่างครบวงจรและกว้างขวาง ตลอดจนมีหน้าที่ด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่ในการสนับสนุน SMEs อาทิ 1. เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ของประเทศไทยแล้วจะเห็นว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยมีหน้าที่เฉพาะการส่งเสริม SMEs เท่านั้น 2. กฎหมายของประเทศไทยไม่ได้กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีหน้าที่ในด้านอื่นๆ อีก

9. สิงคโปร์กำหนดให้คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นผู้ที่มีอำนาจในเรื่องการรับรองมาตรฐาน โดยให้บริการแบบครบวงจรแก่ SMEs ในทุกๆ ด้าน ไปพร้อมๆ กัน เพื่อมิให้ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ต้องไปติดต่อกับหน่วยงานหลายๆ แห่ง อันเป็นการลดภาระและค่าใช้จ่ายให้กับวิสาหกิจไปในขณะเดียวกัน และยังทำให้การดำเนินงานเพื่อรับรองมาตรฐานและการให้การสนับสนุนเป็นไปอย่างสอดคล้องกันด้วย

10. การที่ประเทศสิงคโปร์ให้หน่วยงาน SPRING Singapore เป็นผู้ทำหน้าที่หลายๆ ด้าน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มุ่งหมายไปในแนวเดียวกัน จึงเป็นลดการจัดตั้งหน่วยงานรัฐหลายๆ หน่วยงาน ซึ่งทำให้ลดการทำงานที่ทับซ้อนกัน ลดการขาดความเป็นเอกภาพของหน่วยงานรัฐ รวมทั้ง ในแง่งบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นหลายๆ หน่วยงานเพื่อให้ทำหน้าที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสียด

1. SMEs ในสิงคโปร์ เป็นรูปแบบของการประกอบธุรกิจอย่างหนึ่งที่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดสถานะไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงอาจอยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้ กล่าวคืออาจอยู่ในรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยบุคคลคนเดียว (Individual Proprietorship) กิจการห้างหุ้นส่วน (Partnership) หรือบริษัทจำกัด (Limited Company) ด้วยเหตุที่ประเทศสิงคโปร์ไม่มีการบัญญัติกฎหมายที่นำมาปรับใช้แก่กรณีการส่งเสริม SMEs โดยตรงเป็นการเฉพาะ ดังนั้น จึงไม่มีการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการโดยกฎหมายของ SMEs แต่อย่างใด

2. คำนิยามของ SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING นำมาใช้ไม่ได้เป็นคำนิยามอย่างเป็นทางการของ SMEs แต่อย่างใด แต่เป็นการกำหนดขึ้นมาเพียงเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการระบุผู้ประกอบการที่สามารถขอรับการช่วยเหลือตามแผนงานสนับสนุน SMEs ที่คณะกรรมการ SPRING จัดทำขึ้นเท่านั้น

3. กฎหมายจัดตั้งองค์กรของสิงคโปร์ได้กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจนให้จัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นมาแต่อย่างใด จึงแตกต่างจากการจัดตั้งองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย พ.ศ.2543 ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งทั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นหน่วยงานบริหารขึ้นมาพร้อมๆ กัน

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของสิงคโปร์มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการ SPRING Singapore โดยกฎหมายได้กำหนดอำนาจ

รัฐมนตรีฯ ใช้อย่างกว้างขวางให้รัฐมนตรีฯ เป็นผู้มีอำนาจทั้งในเรื่องการแต่งตั้งและการถอดถอน คณะกรรมการ SPRING Singapore ทั้งคณะ (ยกเว้นผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร) ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐมนตรีฯ มีอำนาจให้คณะกรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งได้ โดยไม่ต้องให้เหตุผลในการให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

5. กฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการ SPRING Singapore ไม่ได้กำหนดโดยชัดแจ้งให้มีการจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการขึ้น แต่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ SPRING Singapore แต่งตั้งผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (Chief executive) โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และอุตสาหกรรม การแต่งตั้งผู้อำนวยการบริหารจึงทำให้เกิดหน่วยงานฝ่ายบริหารขึ้นโดยปริยาย ซึ่งทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการกำหนดการจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายบริหาร ดังนั้นหน่วยงานฝ่ายบริหารของคณะกรรมการ SPRING Singapore จึงไม่ได้มีรูปแบบโครงสร้างและการบริหารงานที่เคร่งครัดเหมือนกับหน่วยงานรัฐอื่นทั่วไป และไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินการใดๆ ได้ด้วยตนเอง โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานฝ่ายธุรการและฝ่ายปฏิบัติการของคณะกรรมการฯ เท่านั้น อำนาจในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs จึงเป็นของคณะกรรมการฯ แต่เพียงผู้เดียว

6. กฎหมายจัดตั้งของคณะกรรมการ SPRING Singapore ได้กำหนดแต่เพียงอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore เท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานฝ่ายบริหารหรือสำนักงานผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (ที่มีผู้อำนวยการฝ่ายบริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน) แยกออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ SPRING Singapore แต่อย่างใด

7. การจัดสรรงบประมาณให้แก่ SPRING Singapore จะมีการกำหนดนโยบายประจำปี ให้ต้องดำเนินการไว้ด้วย งบประมาณจึงเป็นตัวกำหนดนโยบายของ SPRING Singapore ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายไทยที่ให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้กำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน SMEs ในประเทศไทยโดยไม่ผูกติดกับการจัดสรรงบประมาณ

2.3 สาธารณรัฐเกาหลี

ข้อดี

1. กฎหมายของสาธารณรัฐเกาหลีมีรายละเอียดที่ชัดเจนอย่างยิ่ง เช่น การกำหนดนิยามคำว่า SMEs ยังจำแนกย่อยเป็น 3 ประเภทตามขนาดกิจการ ได้แก่ ประเภทที่ 1 คือ Small and Medium Enterprises ประเภทที่ 2 คือ Small Businesses และประเภทที่ 3 คือ Micro-Enterprises โดยสาเหตุที่มี

การจำแนก SMEs ให้ย่อยลงมาอีกเป็น 3 ประเภทดังกล่าว เป็นความละเอียดที่ต้องการจะส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสภาพและฐานะทางเศรษฐกิจตลอดจนการตอบสนองต่อความต้องการของ SMEs แต่ละประเภทได้อย่างตรงต่อความต้องการและเหมาะสมแก่ขนาดของกิจการอย่างแท้จริง

2. เกณฑ์การนิยาม SMEs ตามกฎหมายสาธารณรัฐเกาหลียังเป็นเกณฑ์ที่ค่อนข้างเปิดกว้าง ซึ่งหากพิจารณาจากประเภทธุรกิจแล้ว พบว่า ธุรกิจเกือบทุกประเภทสามารถเป็น SMEs ได้ทั้งสิ้น โดยมุ่งเน้นไปที่จำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์หรือมูลค่าการขายเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งกรณีนี้คล้ายคลึงกับการพิจารณาประเภทธุรกิจ SMEs ของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งได้พิจารณาจากการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์เช่นเดียวกัน หากแต่สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดให้มีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าประเทศไทย โดยให้มีการพิจารณามูลค่าการขายแทนมูลค่าสินทรัพย์ในธุรกิจบางประเภทด้วย จึงเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์มีความยืดหยุ่นพอสมควรในการกำหนดคำจำกัดความของ SMEs

3. โครงสร้างด้านนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีมีความเป็นระบบอย่างมาก เนื่องจากได้ตรากฎหมายที่วางโครงสร้างของการส่งเสริม SMEs อย่างเป็นภาพรวมออกมาก่อนเป็นฉบับแรก คือ Framework Act on Small and Medium Enterprises ที่ตราขึ้นในปี 1995 เป็นกฎหมายที่วางกฎเกณฑ์อย่างกว้างสรุปภาพรวมสำหรับส่งเสริม SMEs ในประเทศ โดยระบุให้จัดตั้ง (Small and Medium Business Administration: SMBA) ขึ้นเป็นองค์กรหลักที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริม SMEs ทำหน้าที่กำหนดนโยบายออกมา 2 ประเภท ได้แก่ นโยบายที่เป็นภาพรวม คือ Policy Direction of the Year ซึ่งจะวางแผนปีต่อปีตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เสมือนเข็มทิศหรือหางเสือเรือที่จะพา SMEs ของประเทศเดินไปในทิศทางใดและนโยบายย่อยที่ออกมาเพื่อนำนโยบายที่เป็นภาพรวมมาทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ได้แก่ SME Policies ซึ่งจะมีความเฉพาะเจาะจงไปที่การส่งเสริม SMEs ในเรื่องต่างๆ ถึง 7 ด้าน เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร ด้านการวิจัย ด้านการสร้างเครือข่าย เป็นต้น

4. ในส่วนของมาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีที่นอกเหนือจาก Framework Act on Small and Medium Enterprises ที่กล่าวมาแล้ว สาธารณรัฐเกาหลีได้จัดทำกฎหมายในลักษณะ “กฎหมายชุด (SME Law Kit)” ที่กล่าวถึงการส่งเสริม SMEs เฉพาะเรื่องตราขึ้นในภายหลังอีก 9 ฉบับ โดยทั้ง 9 ฉบับเป็นการดึงเอาหลักการส่งเสริม SMEs ที่ถูกกล่าวถึงใน Framework Act on Small and Medium Enterprises มาสร้างเป็นมาตรการที่ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรมด้วย โดยทั้ง 9 ฉบับ ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise Cooperatives Act และ Act on Support for Female-owned Businesses จึงก่อให้เกิดข้อดีในแง่ความเป็นระบบระเบียบในการทำความเข้าใจและเลือกปรับใช้กฎหมาย แต่ในประเทศไทยไม่ได้จัดทำในลักษณะกฎหมายชุด ดังเช่นสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 ขึ้นเป็นกฎหมายหลัก และเนื้อหาของพระราชบัญญัติจะเน้นไปในการจัดตั้งองค์กร คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ สสว. ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของ สสว. ส่วนมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs ของไทยยังกระจัดกระจายสอดคล้องอยู่ตามพระราชบัญญัติอื่นๆ ทั้งที่พระราชบัญญัติเหล่านั้นอาจไม่ได้มีเนื้อหาหลักในการส่งเสริม SMEs โดยตรง อันก่อให้เกิดการขาดเอกภาพและเกิดความสับสนในการปรับใช้กฎหมาย

5. ปัจจุบันนี้โครงสร้างของ SMBA ประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับสูง (Administrator) ซึ่งมีระดับเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้บริหารที่มาจากผู้แทนจากรัฐสภา (Deputy-Administrator) และเจ้าหน้าที่ซึ่งทำงานอยู่ใน 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) อีกทั้ง SMBA ยังมีการบริหารจัดการในภูมิภาค รวม 11 แห่งทั่วประเทศอีกด้วย จะเห็นได้ชัดเจนว่าโครงสร้างของ SMBA ไม่มีความสลับซับซ้อน การรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจทั้งส่วนกลางและภูมิภาค สามารถเกิดขึ้นโดยตัวผู้บริหารระดับสูงเพียงคนเดียว ซึ่งผู้บริหารระดับสูงอาศัยสำนักงานย่อยที่มีอยู่ 7 สำนัก (Bureau) และ 25 แผนก (Division) เป็นเสมือนแขนขาในการปฏิบัติการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs กรณีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และรวดเร็วในการตัดสินใจ และไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยากมากนักในการดำเนินงาน

6. การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ของสาธารณรัฐเกาหลีจะจัดสรรแก่ SMBA ซึ่งเป็นองค์กรหลักเพียงองค์กรเดียวที่ช่วยดำเนินการทั้งในระดับนโยบาย และกำหนดมาตรการระดับปฏิบัติการ ด้วยเหตุนี้ การจัดสรรงบประมาณแก่ SMBA องค์กรหลักเพียงองค์กรเดียวจึงไม่ก่อให้เกิดความสับสนและเป็นเอกภาพ ในขณะที่ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณให้หลายองค์กร งบประมาณจึงกระจายขาดเอกภาพ และทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเสียเวลาติดต่อหลายหน่วยงาน

7. มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่กำหนดโดย SMBA มีความเด่นชัดอย่างยิ่ง สามารถมองเห็นทิศทางหรือสิ่งที่สาธารณรัฐเกาหลีมุ่งเน้นอย่างชัดเจน กล่าวคือ สาธารณรัฐเกาหลีกำหนดให้มีการส่งเสริมวงจรชีวิตของธุรกิจ SMEs ในลักษณะที่ครบวงจร โดยเริ่มต้นตั้งแต่การช่วยเริ่มต้นกิจการ SMEs ไปจนถึงผลกักตันกิจการ SMEs ผู้การแข่งขันระดับนานาชาติ สามารถสังเกตได้จากมาตรการเกี่ยวกับการประกอบกิจการ ซึ่งมุ่งพัฒนา สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรผู้ที่สนใจประกอบธุรกิจ SMEs ตั้งแต่ระดับอุดมศึกษา การจัดหาเครื่องมือการให้คำปรึกษาว่าจะเริ่มต้นกิจการอย่างไร หลังจากนั้น SMBA ยังมีมาตรการเพื่อรองรับเกี่ยวกับการประกอบกิจการอีกชั้นหนึ่ง โดยการส่งเสริมให้มีกองทุนประเภทต่างๆ มากมาย เช่น ด้านเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา หรือกองทุนที่เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และ SMEs ด้วย เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้กิจการ SMEs ที่เกิดขึ้นมาแล้วไม่ถูกทอดทิ้ง และได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ประกอบกับ SMBA ได้สร้างแรงจูงใจให้มีการแข่งขันกันระหว่าง SMEs เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้า การบริการของตนเองอีกด้วย จึงเห็นได้ว่าสาธารณรัฐเกาหลีมีการส่งเสริมธุรกิจ SMEs อย่างเป็นระบบและครบวงจร มิใช่เป็นเพียงแค่การให้เงินอุดหนุนแก่ SMEs เท่านั้น แต่ SMBA ได้ติดตามผลสืบเนื่องจากการช่วยเหลือนั้นด้วย ซึ่งพร้อมที่จะเข้าไปช่วยฟื้นฟูแก้ไขได้ทันที หากพบว่า SME รายใดที่มีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถอยู่รอด นอกจากนี้ ในเรื่องการส่งเสริม SME เรื่องใดที่ SMBA ไม่มีความรู้หรือความชำนาญเพียงพอ SMBA จะไม่ดำเนินการด้วยตนเอง แต่จะติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความชำนาญในเรื่องนั้นๆ เพื่อให้หน่วยงานเข้ามาร่วมดำเนินการ ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ SMEs

ข้อเสีย

1. การกำหนดนิยามลักษณะของกิจการที่เป็น SMEs ซึ่งพิจารณาจากจำนวนพนักงาน และมูลค่าสินทรัพย์ หรือมูลค่าการขาย ภายใต้กฎหมาย Framework Act on Small and Medium Enterprises นั้น อาจส่งผลเสียต่อพฤติกรรมของ SMEs โดยมีการตรวจสอบพบว่า SME แต่ละรายจะไม่พยายามเพิ่มจำนวนพนักงาน หรือเพิ่มมูลค่าการขาย เนื่องจากต้องการคงสถานะของการเป็น SMEs เพื่อรอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

2. บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Administrator) และผู้บริหารที่มาจากผู้แทนรัฐสภา (Deputy-Administrator) ของ SMBA คือ ผู้ช่วยรัฐมนตรี และผู้แทนจากรัฐสภา ซึ่งมาจากข้าราชการฝ่ายการเมืองดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระครั้งละ 4 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่า มติหรือนโยบายของ SMBA อาจไม่ได้เป็นไปในทางที่เหมาะสมได้ เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองของฝ่ายรัฐบาลมากเกินไป ข้อสังเกตนี้

สามารถแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างให้มีฝ่ายเอกชน หรือข้าราชการฝ่ายประจำเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร

3. สาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA โดยปรากฏอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs หลายฉบับ กรณีนี้อาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในการนำมาใช้ และทำให้เกิดความสับสนได้ ทั้งนี้ กฎหมายที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ SMBA ได้แก่ Promotion of Small and Medium Enterprises and Encouragement of Purchase of Their Products Act, Act on the Protection of the Business Sphere of Small and Medium Enterprises and Promotion of their Cooperation, Act on Special Measures for Small Enterprise Support, Act on the Promotion of Technology Innovation of Small and Medium Enterprise, Special Act on Support for Human Resources of Small and Medium Enterprise, Promotion of Disabled Persons' Enterprise Activities Act, Special Act on the Promotion of Business Conversion in Small and Medium Enterprise, Small and Medium Enterprise Cooperatives Act, Act on Support for Female-owned Businesses ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ก็ได้กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ในเชิงลึกให้แก่ SMBA แต่อย่างไร หากแต่กำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ เท่านั้น เช่น กำหนดให้ SMBA มีอำนาจในการส่งเสริมธุรกิจที่อาจมีความเสี่ยงสูง แต่ไม่ได้ระบุว่า จะส่งเสริมในลักษณะเช่นใด ด้วยวิธีการใด เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงที่การกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างกว้างๆ นั้น เพื่อให้ SMBA สามารถดำเนินการส่งเสริม SMEs ได้อย่างยืดหยุ่น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่สำคัญบางประการก็ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของ SMBA เช่น อำนาจหน้าที่ในการกำหนดลักษณะ ประเภท และขนาดของ SME ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีจะเป็นผู้มีอำนาจกำหนด โดยอาศัยอำนาจของ Framework Act on Small and Medium Enterprises

2.4 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ข้อดี

1. การส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสจะดำเนินการโดยองค์กรหลายองค์กรด้วยกัน ซึ่งแต่ละองค์กรจะให้การส่งเสริม SMEs ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป โดยมีทั้งองค์กรของรัฐในระดับท้องถิ่นและองค์กรในระดับชาติ สำหรับองค์กรในระดับท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมการประกอบกิจการ

ของ SMEs ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศสดังกล่าวเป็นหน่วยงานรัฐโดยแท้หรือเป็นหน่วยงานฝ่ายปกครอง

2. ภาครัฐของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ให้ความสำคัญแก่การให้การส่งเสริม SMEs โดยได้มีการออกกฎหมายหลายฉบับเพื่อส่งเสริม SMEs เริ่มตั้งแต่การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งธุรกิจ หรือการออกกฎหมายเพื่อเอื้อผลประโยชน์ทางด้านภาษี และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินต่างๆ ซึ่งการออกกฎหมายให้การสนับสนุน SMEs ก็เพื่อนำเอานโยบายในด้านการส่งเสริม SMEs มาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม และหน่วยงานรัฐที่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของรัฐบาลก็จะเป็นผู้นำเอากฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริม SMEs นั้นไปบังคับใช้

3. ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ธนาคาร BPI ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินทุกประเภทให้แก่ SMEs และวิสาหกิจที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ด้วย ทั้งนี้ จะเป็นไปโดยเคารพต่อกฎเกณฑ์ของสหภาพยุโรป นอกจากนี้ ธนาคาร BPI ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ยังให้บริการสนับสนุน ส่งเสริมด้านการสร้างนวัตกรรมและการส่งออกด้วย โดยเป็นองค์กรที่สามารถให้บริการได้ง่ายเนื่องจากมีสำนักงานที่ตั้งอยู่ในทุกๆ มณฑลหรือทุกแคว้นในสาธารณรัฐฝรั่งเศส สมาคม APCE ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้นเกิดจากความริเริ่มของภาครัฐ ซึ่งรัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและการบริหารของสมาคมโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง และการพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ การที่ APCE มีวัตถุประสงค์สำคัญคือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ภาครัฐ โดยกระทรวงที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้การสนับสนุนวิสาหกิจ (กระทรวงฟื้นฟูสภาพการผลิต) จะเข้ามามีบทบาทในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกือบทั้งคณะกรรมการของ APCE จึงมีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐเป็นอย่างมากเพราะทั้งคณะเป็นตัวแทนมาจากหน่วยงานรัฐ หรือได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการสนับสนุน SMEs เมื่อคณะกรรมการ APCE เกือบทั้งหมดมาจากภาครัฐหรือเกี่ยวข้องเป็นตัวแทนจากภาครัฐ การดำเนินงานและนโยบายด้านยุทธศาสตร์ของ APCE จึงเกี่ยวข้องโดยตรงหรือเป็นไปตามนโยบายภาครัฐ แต่ข้อได้เปรียบของการที่ไม่ได้เป็นหน่วยงานรัฐและไม่ได้เป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหาผลกำไรคือการที่สามารถจะดำเนินการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าหน่วยงานรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว จะเห็นว่าวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก ภาครัฐของประเทศไทยแทบจะไม่มีบทบาทในการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมเลย เพียงแต่จะทำหน้าที่ผู้ควบคุมตรวจสอบเท่านั้น แต่สมาคมในสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยเฉพาะ APCE นั้น รัฐมีบทบาทสำคัญใน

การจัดตั้งและการบริหารของสมาคม ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านแนวคิดการสร้างสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่งของทั้งสองประเทศ

4. การที่รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe มีสถานะเป็นธนาคาร จึงมีอำนาจโดยกฎหมายที่จะดำเนินการให้บริการด้านการเงิน โดยอาจเสนอความช่วยเหลือการเงินให้แก่วิสาหกิจ และ SMEs เกือบทุกรูปแบบโดยภาพรวมแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งวิสาหกิจ BPI-Groupe ขึ้นมาทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่ SMEs นั้น คือการที่จะให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งทางการเงินได้โดยง่าย

5. การเป็นธนาคารของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ทำให้รูปแบบของการให้การสนับสนุนส่งเสริม SMEs มีความหลากหลายไม่มากนัก รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงมุ่งให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ SMEs เป็นหลัก แต่การให้การสนับสนุนทางการเงินดังกล่าวอาจมีรูปแบบที่หลากหลายและอาจเป็นไปได้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป

6. APCE จะมีการติดตามการให้ความช่วยเหลือโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ของ APCE

ข้อเสีย

1. การส่งเสริม SMEs ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสนั้นในปัจจุบันยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่เป็นองค์กรรัฐ โดยแท้ เพื่อทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุน ส่งเสริม หรือให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs เป็นการเฉพาะและมีหน้าที่ในระดับประเทศในลักษณะทั่วไปแต่อย่างใด

2. กฎหมายของสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดคำนิยามของ SMEs ไว้แต่อย่างใด มีแต่เพียงกฎหมายปี ค.ศ. 2008 เท่านั้น ที่ได้กล่าวถึง SMEs เอาไว้แต่คำนิยามที่ BPI-Groupe นำมาใช้ นี้ เป็นคำนิยามตามกฎหมายยุโรป

3. กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ของสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้กำหนดรายละเอียดหรือวิธีการในการให้การสนับสนุน SMEs ไว้แต่อย่างใด เพียงแต่ได้ระบุว่าเป็นการให้การสนับสนุนทางการเงินทุกประเภทเท่านั้น

4. รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ไม่ได้เป็นองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสแต่อย่างใด เพราะหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่ได้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเป็นการเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ โดยแท้ ทั้งราชการส่วนกลาง (รัฐ) และการปกครองส่วนท้องถิ่น (แคว้นหรือมณฑล) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เป็นไปตามกฎหมายที่รัฐได้กำหนดขึ้น

กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงได้กำหนดให้เป็นองค์กรที่เข้ามาทำหน้าที่เสริมหรือสนับสนุน การทำหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเท่านั้น

5. APCE เป็นองค์กรที่ไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs ใน ประเทศไทยได้มากนัก แต่อาจกล่าวได้ว่า โดยแท้จริงแล้วการดำเนินการของ APCE (การให้บริการด้าน ข้อมูลแก่วิสาหกิจ) เป็นเพียงหน้าที่ด้านหนึ่งของหน่วยงานของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เท่านั้น ถึงแม้ว่า APCE ไม่มีความแตกต่างจากหน่วยงานรัฐ มากนัก แต่กระนั้น APCE ก็ไม่ได้มีอำนาจเช่นหน่วยงานรัฐทั่วไป ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญอีกประการ หนึ่งกับหน่วยงานส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย

6. APCE ไม่มีอำนาจโดยกฎหมายใดที่จะสั่งการหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งใน ลักษณะของการใช้อำนาจรัฐ หรือมีงบประมาณอย่างเพียงพอที่จะนำไปจัดสรรช่วยเหลือด้านการเงินให้แก่ SMEs หรือวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งส่งผลให้การให้การสนับสนุน SMEs ของ APCE นั้น กระทำได้เฉพาะแต่ หน้าที่ด้านการให้ข้อมูล คำแนะนำและความช่วยเหลือด้านทะเบียน (ช่วยเหลือในการดำเนินการจดทะเบียน ต่างๆ เป็นต้น) เท่านั้น

7. การให้การสนับสนุนแก่ SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ซึ่งเป็นทั้งธนาคารและ หน่วยงานส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมนั้นเป็นการให้บริการสาธารณะด้านพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงจะให้บริการ โดยคิดค่าบริการในการให้บริการส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญในการให้การส่งเสริม SMEs ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมของประเทศไทย ประกอบกับสถานะขององค์กรรัฐวิสาหกิจนั้น โดยสภาพเป็นองค์กรที่อาจ แสวงหาผลกำไรได้อยู่แล้ว จึงทำให้หน้าที่ในการสนับสนุน SMEs ของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงเป็น การประกอบกิจการมากกว่าการให้บริการสาธารณะ

8. รัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe ซึ่งมีสถานะเป็นธนาคาร ไม่อาจนำเอางบประมาณ การสนับสนุนมาจากภาครัฐ มาใช้เป็นงบประมาณในการประกอบกิจการ โดยการสนับสนุน SMEs ของตน ใต้งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ BPI-Groupe จึงไม่ได้มาจากการสนับสนุนจากรัฐโดยตรงแต่มาจากเงินทุน ค่าหุ้น และรายได้จากการให้บริการที่เรียกเก็บมาได้

2.5 เครือรัฐออสเตรเลีย

ข้อดี

1. เครือรัฐออสเตรเลียมีมาตรการจัดเก็บภาษีที่เอื้อต่อภาคธุรกิจ มีตลาดแรงงานที่มีความยืดหยุ่นและเป็นแรงงานที่มีทักษะสูง

2. เครือรัฐออสเตรเลียมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด หรือแนวนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ซึ่งเน้นการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพจากทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการปฏิรูปโครงสร้างการดำเนินงานที่ช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก รวมถึงการสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของ SMEs ด้วย

3. เครือรัฐออสเตรเลียไม่มีคำจำกัดความของ SMEs ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับประเทศอย่างในประเทศไทย โดยคำจำกัดความของ SMEs จะขึ้นอยู่กับหน่วยงานและกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นสำหรับ SMEs วิสาหกิจขนาดย่อมที่พบในออสเตรเลียมักจะมีลักษณะเป็นเจ้าของเพียงคนเดียว หรือมีหุ้นส่วนจำนวนน้อย มีการควบคุมบริหารโดยเจ้าของในลักษณะบุคคลมากกว่าโครงสร้างการบริหารแบบทางที่มีลำดับชั้น และมีการดำเนินธุรกิจที่เป็นอิสระไม่สังกัดกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ จากนิยามจะเห็นได้ว่า ออสเตรเลียได้กำหนดลักษณะองค์กรธุรกิจโดยพิจารณาจากจำนวนการจ้างงาน และจำนวนรายได้ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ใช้เกณฑ์จำนวนการจ้างงาน และมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร

4. เครือรัฐออสเตรเลียมีนโยบายการส่งเสริม SMEs ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นหน่วยธุรกิจที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการติดต่อราชการ การปฏิบัติตามกฎหมาย และอนุบัญญัติต่างๆ ของภาครัฐ การเสียภาษี ตลอดจนการขอความช่วยเหลืออื่นๆ และประเด็นการส่งเสริม SMEs นั้น จะเน้นการวิจัยและพัฒนา (R&D) การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านสารสนเทศและเทคโนโลยีชีวภาพ และการส่งเสริมการส่งออกเป็นสำคัญ

5. เครือรัฐออสเตรเลียมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนน้อยกว่า 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย ให้สามารถเข้ามาลงทุนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตก่อน อย่างไรก็ตาม มีธุรกิจบางประเภทที่ได้กำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับนักลงทุนต่างชาติ และต้องยื่นเสนอขออนุญาตรัฐบาลออสเตรเลียก่อน เช่น ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

6. รัฐบาลของเครือรัฐออสเตรเลียได้ตั้งคณะกรรมการลดการกำกับดูแลธุรกิจขนาดเล็ก (Small Business Deregulation Task Force) เพื่อศึกษาภาระของ SMEs ในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคณะกรรมการได้เสนอแนะวิธีการลดภาระของกฎระเบียบที่มีต่อ SMEs ซึ่งในปัจจุบันข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ได้นำไปกำหนดเป็นมาตรการและได้รับการปฏิบัติแล้ว

7. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีมาตรการทางกฎหมายอื่นๆ เพื่อนำมาบังคับใช้ในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่นการจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้บริการแบบครบวงจรในการจดทะเบียนบริษัทและเลิกบริษัท รวมถึงได้จัดเตรียมเอกสารตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนไว้ให้แก่ SMEs ซึ่งช่วยให้กระบวนการจดทะเบียนตั้งบริษัทหรือเลิกบริษัทมีความสะดวก รวมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์บริการครบวงจรในการขอใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งโรงงานในทุกมลรัฐ โดยสามารถยื่นขอใบอนุญาตเหล่านั้นทางอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำคู่มือการขอตั้งโรงงานในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมอย่างละเอียดและเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้ SMEs สามารถตั้งโรงงานได้อย่างสะดวก

8. คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภคของเครือรัฐออสเตรเลียได้จัดทำคู่มือกฎหมายแข่งขันทางการค้าสำหรับธุรกิจขนาดเล็กโดยเฉพาะ ซึ่งช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กมีความเข้าใจต่อกฎหมายดังกล่าวได้ และได้เพิ่มบทบัญญัติพิเศษในเรื่องพฤติกรรมที่ขาดสำนึก (unconscionable conduct) ซึ่งช่วยป้องกันธุรกิจขนาดเล็กจากการเอาเปรียบจากผู้ประกอบการที่มีอำนาจต่อรองสูงกว่า นอกจากนี้กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนยังได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนทุกขั้นตอน

9. หน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในการส่งเสริม SMEs ในเครือรัฐออสเตรเลียคือ AusIndustry และ Productivity Commission ซึ่ง AusIndustry เป็นหน่วยงานภาครัฐสังกัด Department of Innovation, Industry, Science and Research ของรัฐบาลออสเตรเลียที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและกำหนดรูปแบบมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคอุตสาหกรรม โดยบทบาทที่สำคัญของ AusIndustry ในการส่งเสริมธุรกิจ ได้แก่ การเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอันสามารถอ้างอิงได้ในทุกประเภทของธุรกิจ ทั้งนี้ AusIndustry จะทำงานร่วมกันกับทุกระดับและภาคส่วนของรัฐบาลและการเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกลมากที่สุดของออสเตรเลีย ในขณะที่ Productivity Commission (PC) ก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายเศรษฐกิจของเครือรัฐออสเตรเลีย และการตัดสินใจด้านนโยบายของรัฐบาลออสเตรเลีย

10. โครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียงการกำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ ซึ่งหมายถึงทั้งฝ่ายบริหารผู้กำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะใช้นโยบายในการตัดสินใจเมื่อจะต้องออกกฎ และมีการจัดทำข้อเสนอแนะนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยมต่อสาธารณชน

11. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีการจัดตั้งสมาคมวิสาหกิจขนาดกลางขนาดเล็กแห่งออสเตรเลีย (The SME Association of Australia) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งรูปแบบการดำเนินงานของสมาคมนี้มีลักษณะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อให้บริการแก่สมาชิกของสมาคมในการเชื่อมโยงและส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในขณะที่เดียวกันก็ทำหน้าที่ในการเป็นผู้นำสำหรับการดำเนินการธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กและอุตสาหกรรม ซึ่งการเป็นสมาชิกเปิดให้กับประชาชน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก อุตสาหกรรม ธุรกิจอื่น ๆ และสมาคมแห่งรัฐบาล

12. ภาครัฐของเครือรัฐออสเตรเลียยังได้สนับสนุนด้านการเงินแก่ Business Enterprise Centres ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ศูนย์ทั่วประเทศ ซึ่งไทยไม่มีศูนย์ดังกล่าว โดยให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์ไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปี (ประมาณ 3,100,000 บาท) เพื่อให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อมในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และให้เงินอุดหนุนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

13. เครือรัฐออสเตรเลียมีการส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตในเรื่องการส่งเสริมความเข้าใจของสาธารณชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและความสามารถในการผลิตนั้น ในขณะที่ประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดไว้ในหน้าที่ของ สสว. อย่างชัดเจน หากแต่มีนโยบายแยกออกมาต่างหากซึ่งจะปรากฏอยู่ในแผนการส่งเสริม SMEs ประจำปี ของ สสว.

14. เครือรัฐออสเตรเลียได้มีการจัดตั้ง โครงการกองทุนร่วมพัฒนา (Pooled Development Funds : PDFs) ขึ้นเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs

15. จุดเด่นของเครือรัฐออสเตรเลียนั้นอยู่ที่นโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีวิจัยและพัฒนา (R&D) และการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ และการร่วมมือระหว่าง รัฐบาล เอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่ประสบความสำเร็จ

16. สำหรับกรอบนโยบายที่สำคัญยิ่งในระดับสหพันธรัฐของเครือรัฐออสเตรเลียได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการวางเงื่อนไขทางเศรษฐกิจมหภาคให้เอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจ

ภายในประเทศ ทั้งการรักษาอัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำ การสร้างระบบภาษีที่ช่วยส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันในธุรกิจระหว่างประเทศ การลดภาระด้านกฎหมายของ SMEs การช่วยเหลือด้านการพัฒนาทักษะการบริหารกิจการของธุรกิจขนาดเล็ก การช่วยเหลือด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการเปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดเล็กได้เข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ข้อเสีย

1. ถึงแม้ว่าเครื่องรัฐออสเตรเลียจะมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจ SMEs หากแต่เครื่องรัฐออสเตรเลียก็ไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ช่วยส่งเสริม SMEs หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs โดยตรง ดังนั้น การส่งเสริม SMEs ของเครื่องรัฐออสเตรเลียจึงเป็นลักษณะการสร้างโครงการ โดยหน่วยงานที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่ภาคธุรกิจ เน้นการให้คำปรึกษา การให้บริการสารสนเทศ และการให้เงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาวางแผนธุรกิจ ซึ่งมาตรการเหล่านี้อาจไม่ได้อาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะก็ได้ ทำให้ไม่มีสภาพบังคับให้ต้องสร้างและดำเนินการตามมาตรการต่างๆ แต่สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs ในเครื่องรัฐออสเตรเลียที่มีกฎหมายรองรับ คือ โครงการจัดตั้งกองทุนร่วมพัฒนา ตามกฎหมายกองทุนร่วมพัฒนา ค.ศ. 1992 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนทางการเงินในรูปของทุนเรือนหุ้นแก่ SMEs โดยผู้ถือหุ้นในกองทุนและกองทุนจะได้รับแรงจูงใจในรูปของการลดหย่อนภาษี

2. ระบบการปกครองของเครื่องรัฐออสเตรเลียแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ รัฐบาลสหพันธรัฐ (Federal Government) และรัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) ซึ่งรัฐบาลทั้ง 2 ระดับ มีอำนาจในการออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ ส่งผลให้กฎระเบียบทางการค้าในแต่ละท้องถิ่นอาจมีความแตกต่างกันได้ ถึงแม้ว่าปัจจุบันรัฐบาลพยายามปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันมากขึ้นแต่ยังไม่สามารถทำได้ครบถ้วน แต่อย่างไรก็ดี มาตรการส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กของรัฐบาลมลรัฐจะคล้ายกับมาตรการของรัฐบาลสหพันธรัฐ คือ เน้นการให้คำปรึกษา บริการสารสนเทศและเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือในการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาช่วยวางแผนธุรกิจ วิเคราะห์การตลาด คู่ทางการส่งออก การวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

3. เครื่องรัฐออสเตรเลียไม่มีหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลและส่งเสริมธุรกิจ SMEs เป็นการเฉพาะเหมือนในประเทศไทย

4. แม้เครื่องรัฐออสเตรเลียจะมีหน่วยงาน Productivity Commission ช่วยส่งเสริม SMEs แต่ลักษณะโครงสร้างทั่วไปของ Productivity Commission ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีแต่เพียง

การกำหนดบทบาทว่าเป็นหน่วยบริหารอิสระที่มีหน้าที่ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายในทางเศรษฐกิจและการออกกฎระเบียบ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎ

5. ประเทศไทยและเครือรัฐออสเตรเลีย มีลักษณะการบริหารเงินกองทุนที่แตกต่างกัน โดยประเทศไทยมีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะกำหนดแผนการส่งเสริม SMEs แล้วจากแผนนี้ คณะกรรมการบริหาร สสว. จะนำไปออกแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกัน จากแผนปฏิบัติการ จะนำไปสู่การใช้เงิน ในขณะที่การบริหารเงินทุนและการจัดสรรในออสเตรเลียนั้น สำหรับกองทุนร่วมพัฒนาที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ได้มีเงื่อนไขการระดมทุนเฉพาะการออกหุ้นสามัญเท่านั้น โดยกองทุนอาจส่งที่ปรึกษาเข้าไปร่วมให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการบริหารเงินลงทุน

6. ในด้านงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการส่งเสริมธุรกิจ SMEs เครือรัฐออสเตรเลียถือเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่ยังไม่ได้เปิดตัวโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดเล็กแม้ในช่วงวิกฤตการณ์เงินโลก (Global Financial Crisis: GFC) เมื่อธุรกิจประสบข้อจำกัดเครดิตรุนแรง แต่อย่างไรก็ดี รัฐบาลออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงเพื่อส่งเสริมธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือสำเร็จรูปทางการเงิน ทั้งเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ภาษีในระดับรัฐบาลกลางรัฐและมลรัฐท้องถิ่น และระดับชาติที่ได้รับประโยชน์ทางภาษีเช่น ส่วนลดภาษีและการลดเงินซึ่งถือว่าเป็นนโยบายที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs

7. เครือรัฐออสเตรเลียไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบของธนาคาร SMEs จะมีเพียงการลงทุนในรูปแบบของธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) และรัฐบาลเข้ามามีบทบาทเพียงการไปเข้าร่วมทุนกับ Venture Capital ของเอกชนแล้วปล่อยให้เอกชนดำเนินการโดยอิสระ ซึ่งการเข้าร่วมใน Venture Capital ของรัฐบาลนั้นเป็นเพียงเพื่อลดต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost) บางส่วนให้กับเอกชนเท่านั้น

8. เนื่องด้วยลักษณะการปกครองของเครือรัฐออสเตรเลียเป็นการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal State) อันมีรัฐต่างๆ ประกอบกันขึ้นเป็นเครือจักรภพออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ทำให้ระบบบริหารราชการและการจัดรูปองค์กรภาครัฐมีโครงสร้างภายในสองระดับ ได้แก่ ระดับสหพันธรัฐและระดับมลรัฐ โดยที่การกำกับดูแลและส่งเสริม SMEs ของรัฐบาลออสเตรเลียก็จะต้องกำหนดเป็นมาตรการที่เหมาะสมทั้งสองระดับด้วย

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

จากการศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของหน่วยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย เปรียบเทียบกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ ทั้งการวิจัยเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม พบว่ามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์กรภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ดังนี้

3.1 โครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีคณะกรรมการบริหารสำนักงานเป็นองค์กรฝ่ายบริหารภายใน เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายที่ได้กำหนดองค์ประกอบขององค์กรไว้อย่างชัดเจน ซึ่งการที่กฎหมายกำหนดองค์ประกอบหรือโครงสร้างขององค์กรไว้มีทั้งส่วนที่เป็นข้อดี คือ ความชัดเจนในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ แต่อาจทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการดำเนินการหรือมีการปฏิบัติหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนได้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานของคณะกรรมการฯ แล้ว พบข้อเสนอแนะจากการรวบรวมผลการศึกษาวิจัยในสองความเห็น ดังนี้

ความเห็นที่หนึ่งเห็นว่า นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการฯ ต้องนำเอานโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบอีก เมื่อ นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ ได้เสนอนโยบายและแผนดังกล่าวแก่คณะรัฐมนตรีแล้วในทางปฏิบัติคณะรัฐมนตรีก็ต้องให้ความเห็นชอบอยู่เสมอตามที่นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าของคณะรัฐมนตรีได้เสนอมานี้ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้การตรวจสอบถ่วงดุลที่คณะรัฐมนตรีอาจพึงกระทำได้ไม่เกิดเป็นจริงขึ้น ส่งผลให้การดำเนินการดังกล่าวกลายเป็นเพียงขั้นตอนที่เป็นการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์มากนัก ทั้งยังอาจทำให้เกิดปัญหาการขัดกันของผลประโยชน์ขึ้นได้

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะกำหนดองค์ประกอบหรือรูปแบบของคณะกรรมการฯ เสียใหม่ โดยมิต้องให้นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าของฝ่ายบริหารมาทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ ซึ่งไม่มีความจำเป็นหรือให้คณะกรรมการประกอบไปด้วยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการประกอบธุรกิจ SMEs อย่างแท้จริง โดยมิต้องให้หัวหน้าของส่วนราชการหรือกระทรวงต่างๆ เข้ามาเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

ส่วนในอีกความเห็นหนึ่งเห็นว่า ในการที่จะเปลี่ยนแปลงมิให้นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ กรณีความคล่องตัวในการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประสานประโยชน์ร่วมมือในการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ได้ เพราะขาดผู้นำสูงสุดของฝ่ายบริหารเป็นผู้รับทราบและร่วมตัดสินใจในองค์การวางนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs ดังนั้น หากจะเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าว ก็จำเป็นต้องหากลไกอื่นเพื่อเชื่อมโยงบูรณาการการปฏิบัติงานและการประสานงานภายนอก สสว. ให้เกิดประสิทธิภาพด้วย เช่น อาจกำหนดให้ สสว. เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรี แทนที่จะเป็นการกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมดังเช่นในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้ สสว. มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการเป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอื่นๆ แต่วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวก็อาจมีผลกระทบด้านอื่นตามมาด้วย เนื่องจากสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการส่งเสริม SMEs น้อยกว่ากระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

อนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในต่างประเทศ เช่น คณะกรรมการ SPRING Singapore เป็นต้น คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดคณะกรรมการหนึ่ง กล่าวคือ ประกอบไปด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งที่เป็นหัวหน้าของกระทรวง ทั้งที่เป็นข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ โดยมีหัวหน้าฝ่ายบริหารคือนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการมีคณะกรรมการฯ ที่มาจากหลายๆ ภาคส่วนและประกอบไปด้วยกรรมการจำนวนมากย่อมช่วยให้สามารถพิจารณาด้านนโยบายต่างๆ และประเด็นต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมทุกส่วน แต่เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว อาจมีข้อสงสัยว่าการกำหนดจำนวนองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ จะเป็นการให้ความเห็นชอบหรือดำเนินการตามเรื่องที่เสนอมาโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และให้ความเห็นคำแนะนำ นำเสนอ นโยบายและแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งการมีคณะกรรมการจำนวนมากอาจไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใด อีกทั้งการที่กำหนดให้ผู้ที่เป็นกรรมการ โดยตำแหน่งเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสำคัญทางราชการหรือทางการเมืองย่อมทำให้คณะกรรมการฯ ไม่สามารถประชุมของคณะกรรมการฯ ได้บ่อยครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องที่สำคัญต้อง

ดำเนินการ ประกอบกับคณะกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งเป็นหัวหน้ากระทรวงและหัวหน้าส่วนราชการ อาจมีภาระหน้าที่รับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่อยู่แล้ว ซึ่งอาจส่งผลต่อการเข้าทำหน้าที่ในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยอาจจะไม่สามารถเข้ามาทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และในรายละเอียดในทุกๆ ส่วน แม้บุคคลดังกล่าวอาจมอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการฯ แทนได้ก็ตาม

สำหรับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) มีคณะกรรมการบริหารสำนักงาน เป็นองค์กรฝ่ายบริหารภายใน ซึ่งคณะกรรมการบริหาร สสว. จะประกอบไปด้วยตัวแทนจากส่วนราชการและผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารสำนักงานในปัจจุบันที่ประกอบไปด้วยผู้ที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น มีข้อสังเกตว่าเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในการเข้ามาทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยตำแหน่งที่เป็นข้าราชการประจำที่ไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริม SMEs ซึ่งเป็นภาพสะท้อนถึงการจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่ส่งเสริม SMEs ของประเทศไทย ที่มุ่งจะให้เป็้องค์กรประสานงาน กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริม SMEs ไปให้แก่หน่วยงานราชการอื่นๆ นำไปปฏิบัติมากกว่าที่จะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริม SMEs โดยเข้าไปเป็นหน่วยงานปฏิบัติการโดยตรง หรือติดต่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ SMEs โดยตรง

ส่วนประเด็นโครงสร้างองค์กรของ สสว. เห็นได้ว่า การแบ่งโครงสร้างองค์กรในปัจจุบันที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ทั้งกลุ่มที่ทำหน้าที่ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือและกลุ่มความช่วยเหลือสนับสนุน) และกลุ่มที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์กรภายในด้านธุรการ (กลุ่มบริหารจัดการ) ส่วนกลุ่มที่สนับสนุนในเรื่องนโยบายและแผน (กลุ่มยุทธศาสตร์) มีการดำเนินการวางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรคาบเกี่ยวกัน ผู้เขียนเห็นว่าควรมีความชัดเจนในการกำหนดรายละเอียดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของแต่ละกลุ่ม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริม SMEs ให้มากกว่าการบริหารจัดการองค์กรภายใน รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั้งบุคลากรภายในและภายนอกองค์กรทราบถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เกิดประสิทธิผลในการตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ SMEs และสังคมปัจจุบัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กร SPRING Singapore แล้ว องค์กรของสิงคโปร์ได้แบ่งโครงสร้างองค์กรส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดเพื่อมุ่งที่จะให้

ความช่วยเหลือแก่ SMEs หรือเพื่อปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมายเป็นหลัก ส่วนการดำเนินงานภายในขององค์กรจะเป็นส่วนย่อยซึ่งแม้จะมีความสำคัญแต่ก็ไม่เทียบเท่างานตามภารกิจหลัก

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ยังกำหนดให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริม SMEs เพื่อให้ SMEs สามารถขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนดังกล่าว แต่กฎหมายกลับกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐอื่นๆ สามารถที่จะขอรับงบประมาณจากกองทุนเพื่อนำไปใช้ในการให้การส่งเสริม SMEs ได้ ซึ่งทำให้เห็นว่า สสว. ไม่ได้เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริม SMEs แต่เป็นเพียงหน่วยงานบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเป็นฝ่ายปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น ซึ่งหากจะทำให้ สสว. มีบทบาทในการส่งเสริม SMEs มากยิ่งขึ้นดังเช่นองค์กรภาครัฐในต่างประเทศ เช่น SMRJ ของประเทศญี่ปุ่น และ SMBA ของสาธารณรัฐเกาหลี ก็จำเป็นต้องแก้ไขบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ สสว. กลายเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจอย่างแท้จริงและเป็นหน่วยงานหลักที่เข้าไปมีนิเทศสัมพันธ์กับผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง เป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติการในการส่งเสริมช่วยเหลือแก่ SMEs ได้โดยตรง

อนึ่งการที่จะให้ สสว. สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกนั้น นอกจากจะต้องแก้ไขกฎหมายจัดตั้ง สสว. ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญระดับพระราชบัญญัติแล้ว ยังต้องมีงบประมาณสนับสนุนและมีทรัพยากรที่จำเป็นเพียงพอ ซึ่งจากการสัมภาษณ์บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า สสว. ยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่จำเป็นมาให้แก่ สสว. ใช้ในการปรับปรุงโครงสร้าง และสรรหาบุคลากรและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อที่จะให้ สสว. กลายเป็นองค์กรฝ่ายปฏิบัติการอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ จำต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ สสว. เป็นองค์กรหลักที่มีอำนาจและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อการส่งเสริม SMEs

นอกจากนี้ สสว. จำเป็นต้องเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่มุ่งให้คณะกรรมการฯ เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการควบคุมสินค้าและบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย เพราะการส่งเสริม SMEs จะไม่ก่อให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน หากคุณภาพของสินค้าและบริการที่มาจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ได้มาตรฐานในระดับที่เป็นที่ยอมรับของสากล การที่ให้ สสว. มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวอาจจำเป็นต้องมีการรวมหน้าที่รับผิดชอบด้านการควบคุมคุณภาพของสินค้าและบริการของหน่วยงานอื่นในปัจจุบันมารวมอยู่ในอำนาจของ สสว. ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการออกกฎหมายอีกเช่นกัน และต้องมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ซึ่งว่างประมาณในการดำเนินการของ สสว. ในการให้การสนับสนุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอและมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจแก้ไขได้บางส่วนโดยให้ สสว. มีอำนาจในการแสวงหากำไร หรือผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้บริการ (เช่น การให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ หรือค่าธรรมเนียม ค่าเช่า เป็นต้น) ซึ่งอาจนำเอารายได้ส่วนนั้นมาเป็นเงินทุนในการส่งเสริมวิสาหกิจได้ อันเป็นเงินทุนเพิ่มเติมจากที่ได้รับจัดสรรมาจากงบประมาณภาครัฐ แต่ปัญหาที่ต้องพิจารณาตามมาก็คือ สสว. มีบุคลากรหรือมีทรัพยากรความพร้อมที่จะปฏิบัติการดังกล่าวหรือไม่

สสว. จำต้องทำการประกาศโฆษณาเกี่ยวกับภารกิจของตนให้มากยิ่งขึ้น โดยอาศัยสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันอาจถือได้ว่าเป็นภารกิจที่จำเป็นของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชน แม้ว่าปัจจุบัน สสว. คงมีวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ค่อนข้างจำกัดก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้ สสว. เป็นหน่วยงานภาครัฐแห่งแรกที่ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะนึกถึงหากต้องการความช่วยเหลือหรือต้องการพัฒนาในทางธุรกิจของตน

สำหรับอีกแนวทางเลือกหนึ่งในการดำเนินการส่งเสริม SMEs ของ สสว. ตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดไว้ให้ สสว. เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริม SMEs เพื่อให้หน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนรับไปปฏิบัติตามนั้น สามารถเปรียบเทียบได้กับหน่วยงาน SMEA ของประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งหากทิศทางการปฏิบัติงานของ สสว. จะดำเนินการตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากบทสัมภาษณ์และการวิจัยเอกสารแล้วเห็นว่า สสว. จะต้องเร่งทำความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกันภายในองค์กรให้ชัดเจนถึงบทบาทของ สสว. ที่มีใช้หน่วยงานปฏิบัติ หากแต่เป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายและแผน โดยอาจเปรียบเทียบการดำเนินการของ สสว. ได้กับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีบทบาทในการวางแผนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของทั้งประเทศ ในขณะที่ สสว. จะเป็นผู้วางแผนนโยบายให้แก่การส่งเสริม SMEs ทั้งประเทศเช่นกัน ทั้งนี้ การดำเนินการตามภารกิจหลักดังกล่าว อาจอาศัยงบประมาณจำนวนไม่มากนักจากภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ สสว. จะผันบทบาทของตนเองเป็นหน่วยปฏิบัติการในการส่งเสริม SMEs

3.2 หน่วยงานกำกับดูแลการทำงานด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การกำกับดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอาจแบ่งพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน คือ การกำกับดูแลองค์กรที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริม SMEs และการกำกับดูแล (รวมทั้งการตรวจสอบ) การให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนแก่ SMEs

ในส่วนแรกที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กร ปัจจุบันนี้ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรใด เพราะเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความเป็นอิสระอันมีนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ว่าสูงสุดของฝ่ายบริหารเป็นประธานคณะกรรมการ แต่ในทางการเมืองอาจต้องรับผิดชอบต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนปฏิบัติการในการส่งเสริม SMEs แต่จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศองค์กรที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันกับคณะกรรมการฯ ของประเทศไทย จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง เนื่องจากคณะกรรมการฯ ในต่างประเทศจะเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวง (สิงคโปร์) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงต้นสังกัด หรือเป็นธนาคารของรัฐ (ฝรั่งเศส) ซึ่งแตกต่างจากระบบและรูปแบบการเป็นคณะกรรมการฯ ของประเทศไทย ในส่วนนี้ ผู้ทำการวิจัยคงไม่อาจที่จะเสนอแนะให้มีการดำเนินการปรับปรุงระบบการกำกับดูแลคณะกรรมการฯ ได้ฯ หากไม่มีการแก้ไขกฎหมายในการจัดรูปแบบของคณะกรรมการฯ เสียก่อน

การกำกับดูแลสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการฯ นั้น โดยหลักแล้วย่อมไม่อาจที่จะเปลี่ยนแปลงไปให้องค์กรอื่นกำกับดูแลการทำงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ เพราะ สสว. เป็นองค์กรที่มีภารกิจหน้าที่ที่ผูกพันและยึดแน่นกับคณะกรรมการฯ ลักษณะการกำกับดูแลเช่นนี้เป็นวิธีการปกติที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ

ในการให้ความช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนแก่ SMEs ปัจจุบัน สสว. ยังไม่มีความชัดเจนการติดตามตรวจสอบความโปร่งใสในการขอรับความช่วยเหลือด้านเงินทุน และหน่วยงานของรัฐต่างๆ ที่ยื่นคำขอรับเงินทุนจากกองทุนส่งเสริม SMEs เองก็อาจไม่ได้ติดตามตรวจสอบอย่างเคร่งครัด ชัดเจนมากนัก ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการใช้เงินกองทุน และการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจต่างๆ ปัญหาดังกล่าวนี้อาจไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นลงไปได้หากไม่มีการออกกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดข้อปฏิบัติ หรือให้อำนาจแก่ สสว. ในการตรวจสอบและลงโทษอย่างเคร่งครัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการแก้ไขกฎหมายในส่วนนี้ให้ชัดเจน

3.3 การจัดให้มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค

การให้ความช่วยเหลือหรือ สนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ผู้ประกอบการต่างๆ การสร้างเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือต้องถือว่าเป็นหน้าที่หลักสำคัญที่คณะกรรมการฯ และ สสว. จำต้องสร้างให้เกิดขึ้น โดยอาจเป็นเครือข่ายระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ สสว. เป็นหน่วยงานกลางสำหรับการเชื่อมโยงเครือข่ายเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่เป็นการเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ SMEs ให้ได้สูงสุด โดยมุ่งไปสู่ การเป็นจุดติดต่อเพียงจุดเดียวที่ผู้ประกอบการต้องทำการติดต่อกับภาครัฐในการขอรับความช่วยเหลือด้านธุรกิจจากภาครัฐ (One-Stop Service Center) การใช้เครื่องมือและวิธีการติดต่อยื่นคำขอ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยที่ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องมาติดต่อด้วยตนเองกับ สสว. อีก ถือเป็นวิธีการที่ สสว. ควรต้องดำเนินการในท้ายที่สุด

การจัดให้มีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม ในภาวะกฎหมายปัจจุบัน ที่ สสว. ยังไม่ได้เป็นหน่วยงานปฏิบัติการ ในการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs อย่างแท้จริงนั้น การมีเครือข่ายของ สสว. ในส่วนภูมิภาคอาจจะยังคงไม่มีความจำเป็นมากนัก เพราะแม้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการจะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับ สสว. ในส่วนภูมิภาค แต่ สสว. มีทรัพยากรที่จำกัดในการให้ความช่วยเหลือ หรือยังมีอำนาจจำกัดในการให้ความช่วยเหลือ แต่เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายให้ สสว. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่และมีอำนาจอย่างแท้จริงในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่ SMEs แล้ว ในกรณีนี้หน่วยงานของ สสว. ในส่วนของภูมิภาคจะมีความสำคัญและมีส่วนเป็นอย่างมาก และเป็นสิ่งที่จำเป็นในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนา และการเกิดขึ้นของ SMEs ในส่วนภูมิภาค

3.4 มาตรการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในประเด็นเรื่อง มาตรการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากแนวคิดของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ที่ดีนั้น สมควรเป็นไปในลักษณะที่ยั่งยืน (Sustainable) ในลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือ และคำปรึกษาแก่ SMEs ทั้งการช่วยในระยะ

เริ่มต้นกิจการ การให้ความช่วยเหลือระหว่างดำเนินกิจการ ตลอดจนการช่วยเหลือให้กิจการขยายตัวและเกิดความก้าวหน้าอีกด้วย ดังนั้น การติดตามตรวจสอบ SMEs ที่มาขอรับการช่วยเหลือสมควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร คงไม่ใช่เป็นเพียงการช่วยเหลือแค่ในครั้งแรกเริ่มเท่านั้น

จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันนี้การส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ทำผ่านการดำเนินงานของ สสว. ซึ่งเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงต่อ SMEs ในประเทศไทย ปรากฏว่า สสว. ยังไม่มีมาตรการตรวจสอบผลของการดำเนินการส่งเสริม SMEs เช่นว่านั้นอย่างชัดเจน กล่าวคือ ไม่มีมาตรการในลักษณะที่จะเข้ามาคอยเฝ้าติดตามว่า SME รายใดที่ได้รับความช่วยเหลือจาก กองทุนส่งเสริม SMEs หรือความช่วยเหลืออื่นใดตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ของ สสว. ไปแล้ว จะสามารถดูแลกิจการตนเองได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนหรือไม่ หรือจะประสบผลสำเร็จในกิจการหรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องกลับมาขอรับการช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกหรือไม่ อีกทั้งตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ที่ดำเนินการผ่านหน่วยงานภาครัฐอื่นก็ไม่ได้ระบุวิธีการติดตามตรวจสอบเช่นนั้น

อย่างไรก็ดีเมื่อตรวจสอบมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการติดตามตรวจสอบการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 พบว่ากฎหมายฉบับนี้กำหนดมาตรการที่อาจมีลักษณะใกล้เคียงกับการติดตามตรวจสอบผลการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เอาไว้ โดยจำแนกเป็น 2 กรณี ได้แก่

กรณีที่หนึ่ง ตามมาตรา 39 ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง¹ และมาตรา 40 เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ กฎหมายกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีหน้าที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลเชิงสถิติออกเผยแพร่² กรณีดังกล่าวนี้ คณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพียงการเผยแพร่ข้อมูลผลการช่วยเหลือส่งเสริม SMEs ต่อสาธารณะเท่านั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการติดตามหรือตรวจสอบ SME รายที่ได้รับความช่วยเหลือ ว่า SME รายนั้นยังคงดำเนินกิจการอยู่หรือไม่ หรือประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจการเพิ่มเติมในเรื่องอื่นใดหรือไม่ อีกทั้งการรายงานผลต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือการจัดทำข้อมูลเชิงสถิติออกเผยแพร่ ก็ไม่ได้กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมว่าจะนำผลของรายงาน หรือข้อมูลเชิงสถิติ

¹ มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

² มาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

ดังกล่าวไปดำเนินการอย่างไรต่อไป จึงเปรียบเสมือนการแจ้งให้คณะกรรมการฯทราบ เพื่ออาจนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ในปีถัดไปเท่านั้น ดังนั้น SMEs ที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งเสริมไปแล้วจึงไม่ได้ถูกติดตามอย่างเป็นระบบและชัดเจน

กรณีที่สอง เป็นกรณีตามมาตรา 45 ซึ่งว่าด้วยการเพิกถอนการช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่กระทำการโดยไม่สุจริต เพื่อให้ SME ของคนมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ³ โดยกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการฯมีอำนาจเพิกถอนการช่วยเหลือแก่ SME รายใดที่กระทำการไม่สุจริต ซึ่งมีการติดตามตรวจสอบในแง่ของพฤติกรรมของผู้ประกอบการ SMEs ว่า SMEs ที่ขอรับการช่วยเหลือ รวมถึงรายที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้วและอาจร้องขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม ได้กระทำการใดๆ ที่ไม่สุจริต อันก่อให้เกิดสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าการติดตามตรวจสอบในลักษณะนี้เป็นเพียงการติดตามเพื่อค้นหาความไม่สุจริตของผู้ประกอบการ SMEs เท่านั้น ไม่ใช่การติดตามผลว่า SMEs ที่ได้รับความช่วยเหลือไปแล้วจะสามารถดูแลกิจการตัวเองต่อไปได้อย่างยั่งยืนหรือไม่

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบว่า ไม่มีการบัญญัติกฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับวิธีการติดตามตรวจสอบผลของการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 เลย อีกทั้ง เมื่อพิจารณาโครงสร้างองค์กรของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว พบว่า ภายใต้กลุ่มงานยุทธศาสตร์ แม่ สสว. ได้จัดตั้งสำนักติดตามและประเมินผลโครงการ แต่การดำเนินการติดตามของสำนักติดตามและประเมินผลเป็นเพียงการติดตามตรวจสอบว่า SMEs ที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมนั้นได้ดำเนินการตามแผนที่เสนอแก่ สสว. อย่างถูกต้องหรือไม่เท่านั้น ไม่ได้เป็นการติดตามตรวจสอบถึงความเป็นไปในการดำเนินกิจการของ SMEs ภายหลังที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้ว ในลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยงแต่อย่างใด

ประเด็นดังกล่าวคณะผู้วิจัยเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ไม่ได้เปิดโอกาสในการสร้างมาตรการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs แต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาจาก มาตรา 11 (7) แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวที่กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอำนาจในการเสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร หรือ มาตรการด้านอื่นเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติการตามนโยบายและแผนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง⁴ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการ

³ มาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

⁴ มาตรา 11 (7) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถอาศัยกลไกตาม มาตรา 11 นี้ กำหนดวิธีการ หรือมาตรการสำหรับการติดตามผลการปฏิบัติการตามแผนส่งเสริม SMEs พร้อมกับแผนปฏิบัติการเพื่อ ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีได้

คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดำเนินการกำหนดประเด็นเรื่อง การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ไว้ ในนโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง ในการปฏิบัติการตามนโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังกล่าว สสว. โดยผ่านคณะกรรมการบริหาร สสว. ต้องรับเอาประเด็นเรื่องการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการ ส่งเสริมและสนับสนุน SMEs เช่นว่านั้นมากำหนดรายละเอียดไว้ในแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม

3.5 การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันนี้การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs ซึ่งถือเป็นหัวใจ หลักของการดำเนินงานส่งเสริม SMEs โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) สามารถจำแนกได้เป็น 2 ช่องทาง ได้แก่ 1) การเข้ามาขอรับการสนับสนุน โดยตรงจาก สสว. และ 2) การได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานอื่นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs ที่ สสว. ได้จัดทำขึ้นทุกปี เมื่อพิจารณาช่องทางการให้ความช่วยเหลือ โดยตรงจาก สสว. พบว่าได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็น “กองทุน ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของ SMEs หรือองค์กรเอกชนที่จะ ขอรับการช่วยเหลืออุดหนุนจากกองทุนรวมถึงหลักเกณฑ์ในการขอรับการช่วยเหลือดังกล่าวด้วย โดยระบุ อยู่ภายใต้กฎกระทรวงอุตสาหกรรม การขอและการให้ความช่วยเหลือ การส่งเสริมหรือการสนับสนุน และคุณสมบัติของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือองค์กร เอกชนที่มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือการสนับสนุน จากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม พ.ศ. 2556 ออกโดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ส่วนการได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานอื่นตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม SMEs เป็นกรณี ที่ สสว. ได้จัดทำแผนขึ้นเพื่อขอความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำ โครงการสนับสนุน SMEs ในรูปแบบต่างๆ

จากการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยพบว่า มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ SMEs โดย สสว. ยังมีความไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจาก SMEs ที่ร้องขอรับการช่วยเหลืออุดหนุนจาก สสว. มีจำนวนมาก แต่ยังไม่มีความชัดเจนในตัวผู้ประกอบการเองว่าต้องการเงินช่วยเหลือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ใด ซึ่งจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ SMEs ถึงช่องทางการบริหารจัดการเงินที่ได้รับความช่วยเหลือ⁵ อีกทั้งคณะผู้วิจัยยังพบว่า อำนาจของ สสว. ด้านการพิจารณาเรื่องการให้เงินช่วยเหลือจากกองทุนส่งเสริม SMEs มีความกว้างเกินความจำเป็น กล่าวคือ การให้ความช่วยเหลือ โดยผ่านกองทุนส่งเสริม SMEs สมควรเป็นการช่วยเหลือเฉพาะในกรณีที่ทำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น⁶ เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเงินงบประมาณที่กองทุนส่งเสริม SMEs ได้รับการจัดสรรมาจากภาครัฐ เปรียบเทียบกับความต้องการได้รับความช่วยเหลือของ SMEs ทั้งประเทศ ประกอบกับการที่มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือเงินทุนแก่ SMEs หลายหน่วยงานด้วยกัน

ทั้งนี้ โดยหลักแล้ว กฎกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2556 ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs จะกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือเอาไว้ในลักษณะทั่วไป เช่น เพื่อการดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง หรือเพิ่มขีดความสามารถของกิจการ SMEs เพื่อการวิจัยและพัฒนา เป็นต้น โดยประเด็นที่น่าสังเกต คือ การให้ช่วยเหลือในลักษณะดังกล่าวนี้ กฎหมายได้กำหนดถ้อยความไว้ให้ตีความได้กว้างขวางมาก จนขาดความชัดเจนถึงการชั่งน้ำหนักความจำเป็นที่จะต้องอาศัยงบประมาณจากกองทุนส่งเสริม SMEs ดังเช่นที่มีถ้อยความในกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้มีการให้ความช่วยเหลือส่งเสริม หรือสนับสนุน SMEs ในรูปแบบอื่น ซึ่งมีได้ระบุไว้ถึงตัวอย่างรูปแบบอื่นๆ ที่กฎหมายประสงค์จะให้ตีความไปได้ครอบคลุมถึง จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุน โดยระบุถึงตัวอย่างการส่งเสริมสนับสนุน SMEs ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านลดหย่อนภาษีแก่ SMEs การให้เงินสนับสนุนในเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น และให้ สสว. และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นหน่วยงานหลักที่ใช้เงินกองทุนเพื่อสนับสนุนแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรงและในทุกๆ ส่วนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยมีต้องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นๆ มีสิทธิใช้เงินกองทุนดังกล่าวอีก ซึ่ง

⁵ นายธานีทร์ พะยอม รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

⁶ นายอาทิตย์ วุฒิกะโร รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการในคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2556

อาจจะเป็นการทำให้งบประมาณในการดำเนินการให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ สสว. สามารถนำมาใช้ได้เองคงเหลืออยู่ในจำนวนที่เพียงพอได้

ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในส่วนเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุน เพื่อให้ สสว. เป็นผู้ใช้เงินกองทุนในการให้ความช่วยเหลือแก่วิสาหกิจที่อยู่ในหลักเกณฑ์ ด้วยวิธีการต่างๆ ที่ไม่จำกัดเพียง การให้กู้ยืมโดยตรงเท่านั้น และ สสว. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบการใช้เงินกองทุน ติดตามผลการ ใช้เงินกองทุน และมีอำนาจในการออกคำสั่งลงโทษการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายด้วย อันจะทำให้ การจัดการกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ ประเทศไทยอย่างแท้จริง

อนึ่ง นอกจากการปรับปรุงกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องแล้ว มีข้อสังเกตจากความ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ที่คณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็น สำคัญยิ่งในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณและบริหารจัดการกองทุนส่งเสริม SMEs ให้เหมาะสม กล่าวคือ ในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้ สสว. มีวันสิ้นปีบัญชีตามปีปฏิทินได้แก่วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งแตกต่างจากส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐหลายๆ หน่วยงานที่จะต้องใช้จ่ายเงิน งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามรอบบัญชีของการงบประมาณ จึงทำให้ สสว. จำเป็นต้องสร้าง นโยบายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดย สสว. สามารถอาศัยช่องทางการ สะสมเงินกองทุนไว้ เพื่อใช้จ่ายให้ถูกต้องตามกฎหมายและทันต่อสถานการณ์การแก้ไขปัญหาเพื่อส่งเสริม SMEs เป็นสำคัญ

โดยสรุป มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม ในเกือบทุกๆ ส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้คณะกรรมการฯ และ สสว. กลายเป็นหน่วยงานที่ มีอำนาจในการดำเนินการอย่างครอบคลุม มีงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากรที่เพียงพอ ในการให้ การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และมีอำนาจในการติดตามตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมด้วย